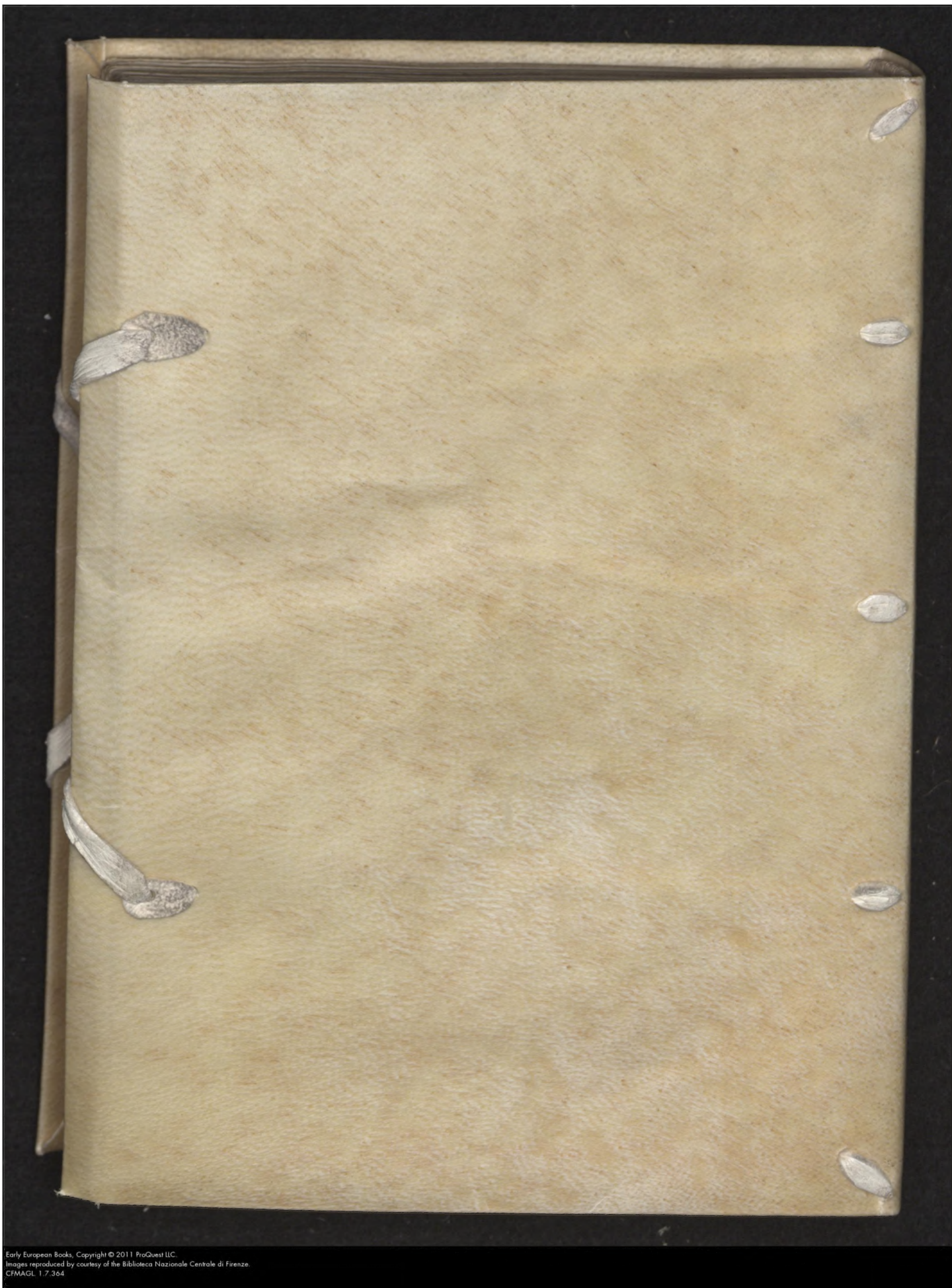

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CINMAGL 1.7.364

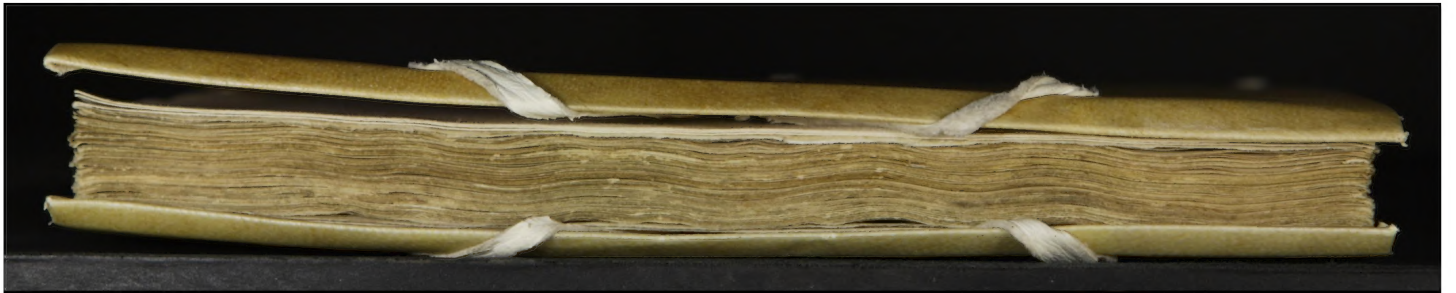

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.364

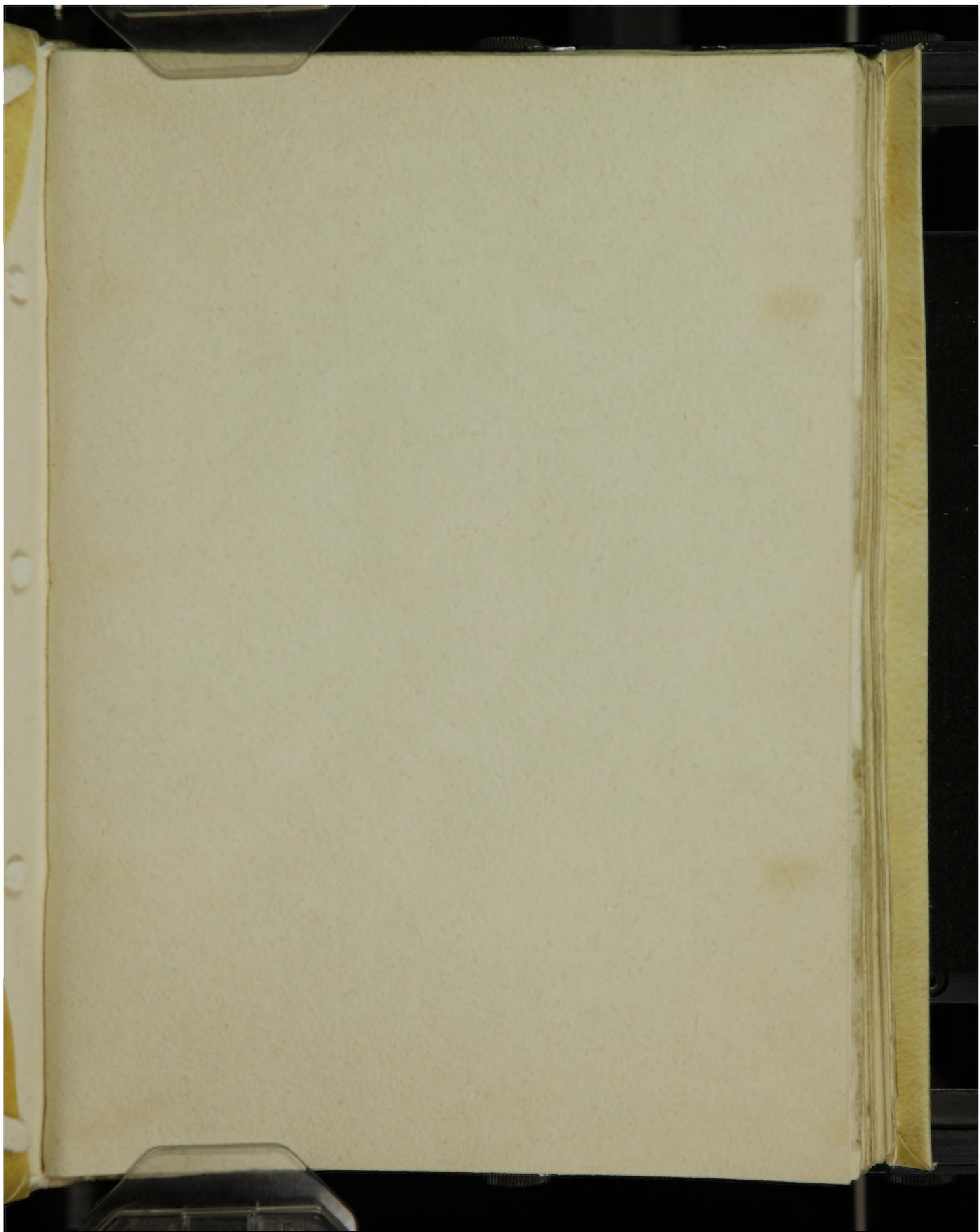

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.364

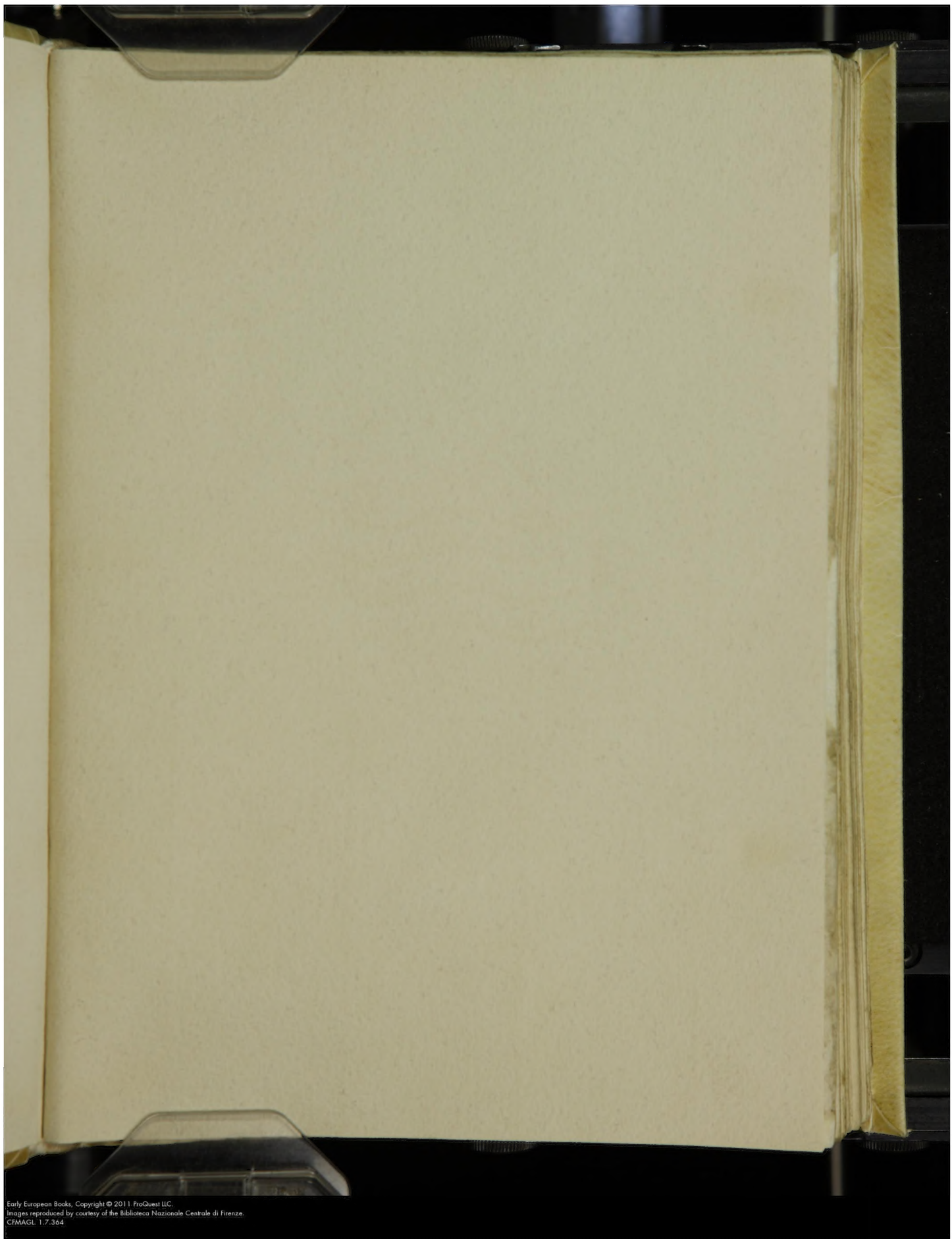

Early European Books. Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.364

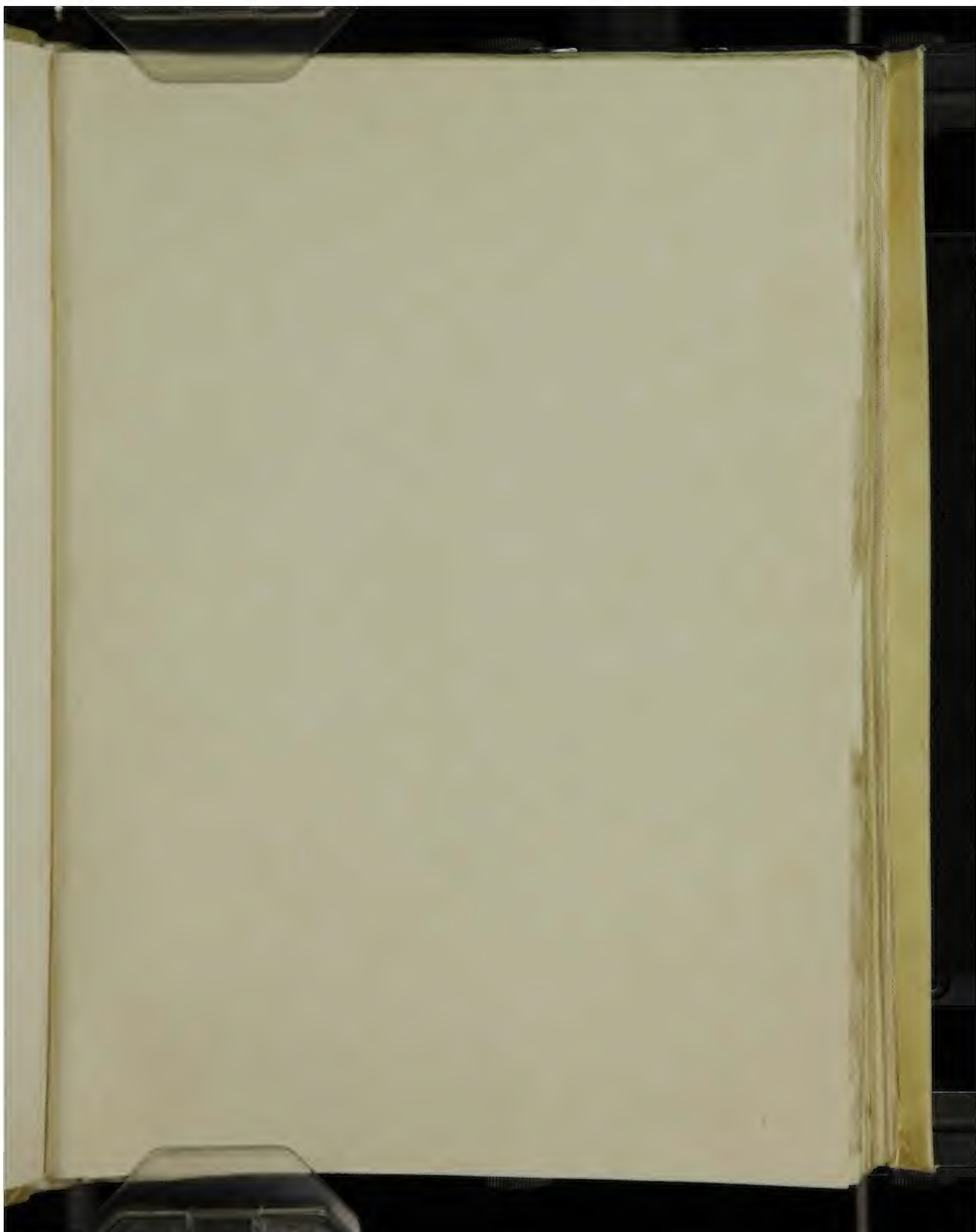

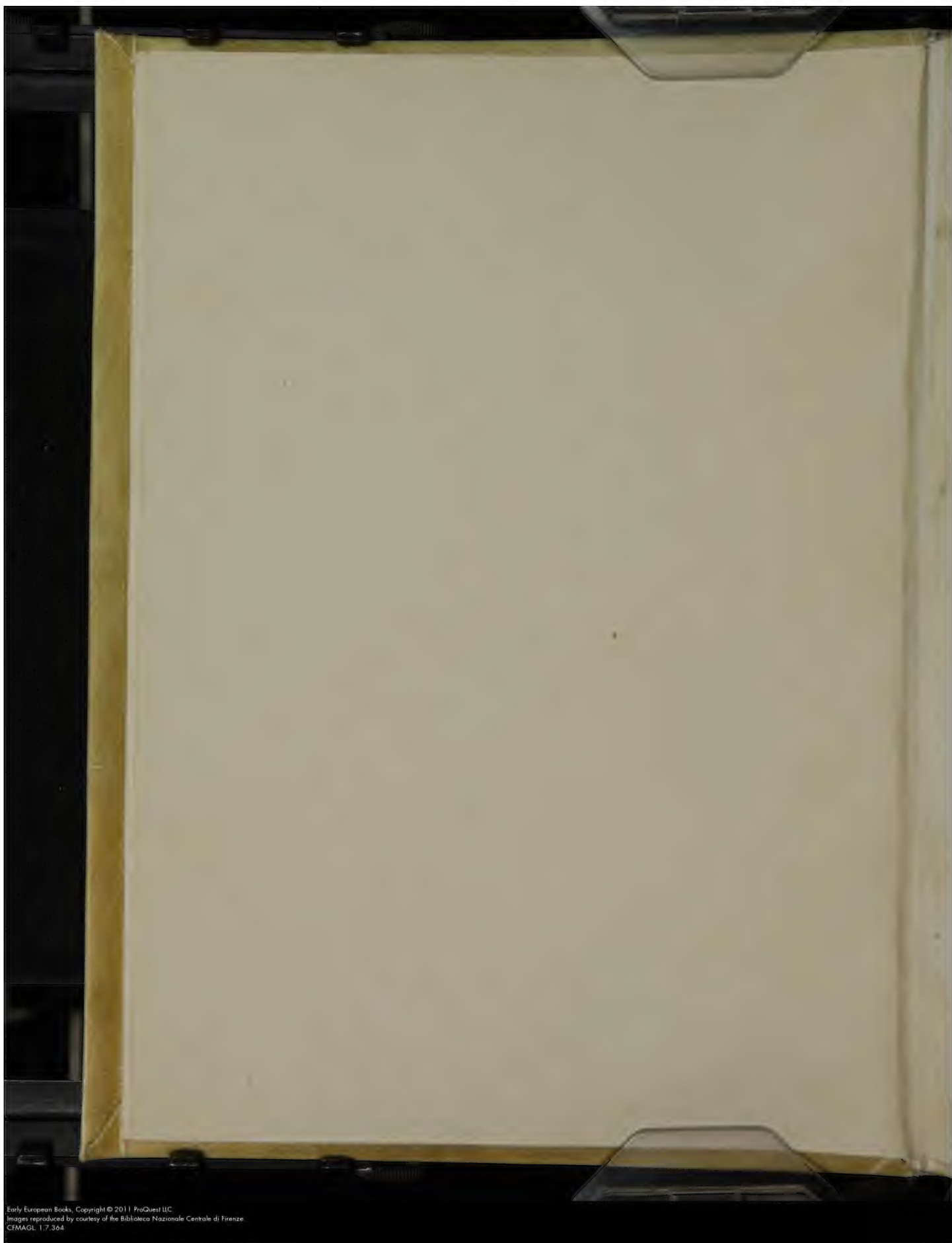

1.7.364

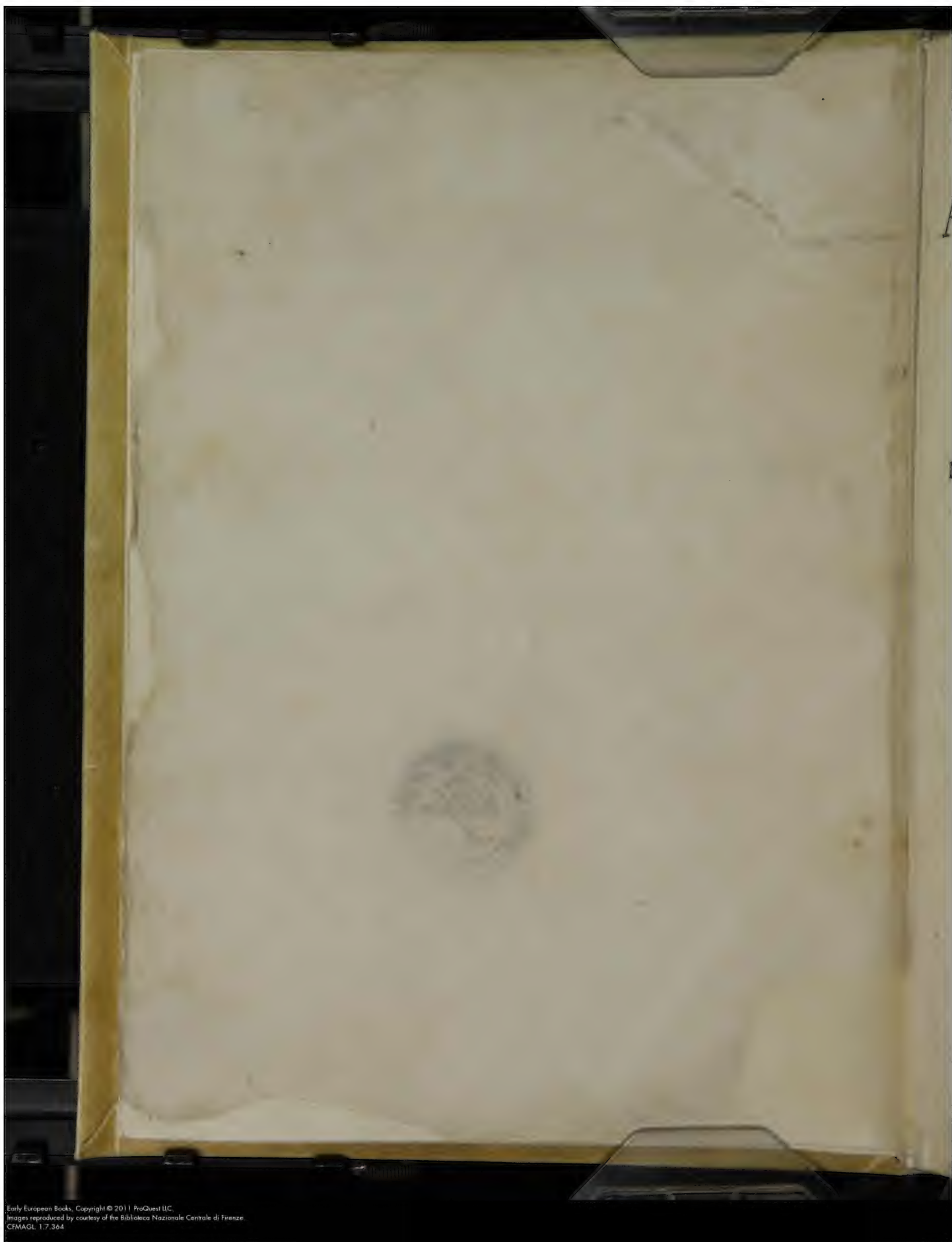

342

ARISTOTELIS
Ethic. 1547.

1-7 364

1-7-32-
I

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΗΘΙΚΩΝ ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΒΙΒΛΙΑ ΔΕΚΑ.

ARISTOTELIS

DE MORIB. AD NICOMACHVM FILIVM

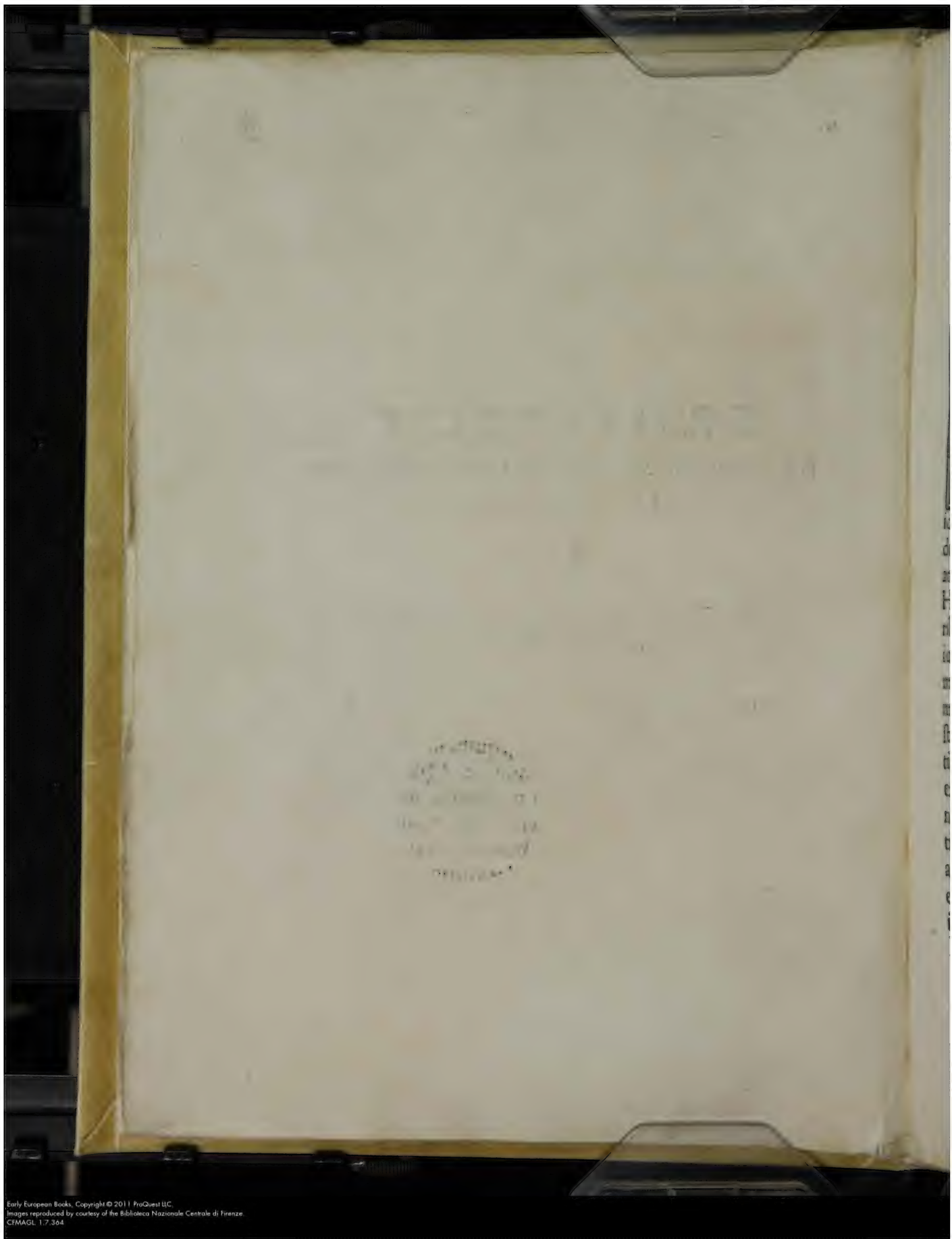
LIBRI DECEM.

FLORENTIAE APVD IVNCTAS

MDXLVII.

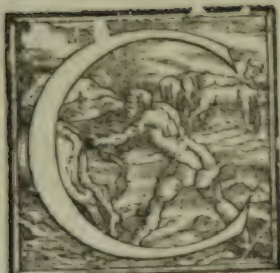

2

H

PETRVS VICTORIVS CIVIB.
SVIS, GRAECARVM AR
TIVM STVDIOSIS,
S A L.

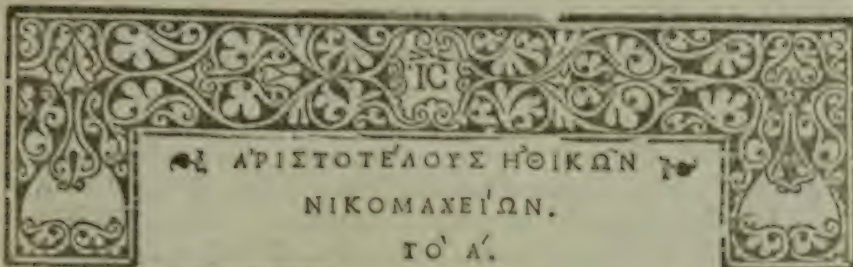

VM, Excitati a' me, mirifice 'Graecum sermonem diligere coeperitis: in eo'q; perdiscendo omnem laborem ac molestiam libenter feratis: tantum'q; iam profeceritis, cognitis oratorib. ac poëtis, ut grauiorib. rebus percipiendis, ea lingua scriptis, idonei sitis, officium meum esse putavi uos ad eas literas deducere, quib. non linguam tantum expolire, sed cor etiam pectus'q; excolere at'q; omni uirtute cumulare possitis. Huic uero rei perficiendae, Aristotelis libros de uita ac moribus eruditissime' at'q; elegantissime' scriptos, aptos esse iudicaui. Intelligens autem eos qui formis excusi sunt: mendosissimos esse, quod ex domesticis olim studiis animaduertentem, nolui uos uno tempore tottantis'q; molestiis conflictari: nec me etiam in interpretando a declaratione sententiarum argumentis'q; quib. illae firmatae sunt explicandis, abduci lectionis prauitate. Quare quae potui nunc vulnera sanauit: curauit'q; ut plurimis maculis sublati, multo nitidiores imprimerentur: non pauca. n. uerba ac totas sententias quae desiderabantur restitui: non nulla etiam, quae cum scholia declarationes'q; quondam fuissent, importune' in seriem uerborum auctoris irreperant, e' non

Aristo. Ethic.

αααα ii

sua sede exturbaui : magnum præterea numerum uocum ,
quæ deprauatæ erant, correxi & emendaui . At q̃ hæc om-
nia ex uetere illo meo labore, accurata q̃ horū librorū lectio-
ne, hausi . Qui autē adhuc restant obscuriores loci (sunt
enim non nulli de quib. certi nihil in tanta breuitate tem-
poris : magnis q̃ aliorum studiorum occupationib. ob ua-
rias etiam antiquorum librorum : ualde q̃ inter se discrepā-
tes lectiones, statuere licuit) eos cum illuc peruenerimus,
maturè postea considerabimus : singillatim q̃ & sententias
ipsas exquirentes , & omnes auctoritates perpēdentes, sum-
ma contentione ingenii, purgare at q̃ illustrare conabimur.
Nulli, n. labori parcere decreui, ut cōmodis utilitatibus q̃
uestris seruiam, & candori, at q̃ elegantia horum politissi-
morum librorum consulam . Quos, quemadmodum reli-
qua omnia monimenta acutissimorum ingeniorum, inscitia
superiorum temporum ac negligentia librariorum turpiter
fœdarat. Valete, at q̃ ita uos parate: ut non animo tantū
optima hæc præcepta, combibatis, uerum etiā uita factis q̃
cotidie exprimatis. XII. k. Nouēb. M. D. XLVII.

ἌΣΑ Τέχνη καὶ πᾶσα μέθοδος, ὁμοίω δὲ
 πρᾶξις καὶ προαίρεσις ἀγαθοῦ πινος ἐφίε-
 δου δοκῶ. διὸ καλῶς ἀπεφύγαντο τὰ γα-
 θὲν οὐ πάντα ἐφίε. Διαφορὰ δὲ τις φαίνεται
 τῶν τελευτῶν. τὰ μὲν γὰρ εἰσιν, εἰς ἔργαι· τὰ δὲ
 παρ' αὐτὰς, ἔργα πνέα. ὧν δ' εἰς τέλη πνέα
 παρὰ τὰς πρᾶξεις, εἰς τούτοις βελτίω πέ-
 φυκα τῶν ἐνεργειῶν τὰ ἔργα. πολλῶν ὁ πρᾶ-
 ξεων οὐσῶν καὶ τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, πολ-
 λα γίνετ' καὶ τὰ τέλη. ἰατρικὴς μὲν ἥ, ἐ-
 γίσιαι. ναυπηγικὴς ὁ, πλοίων. στρατηγικὴς ὁ, νί-
 κη καὶ κρηνομακίης δὲ, πλοῦτος. ὅσων δ' οὐκ εἰς τὴν
 τοιούτων, ὑπὸ μίαν πνέα ἀρετῶν, καὶ ὅσων

ὑπὸ πῶ ἰσοπικίῳ, χαλιννοποικτικῇ. καὶ ὅσων αἰσθητῶν ἐργῶν
 εἰσιν. αὐτὴ δὲ καὶ πᾶσα πολεμικὴ πρᾶξις ὑπὸ πῶ στρατηγικῇ. τῶν αὖ-
 τῶν δὲ εἰσιν αἰσθητῶν. καὶ ἀπὸ τῶν δὲ, τὰ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν,
 τέλη, πάντων ἐστὶν ἀρετῶτερά τῶν ὑφ' αὐτὰ· τούτων γὰρ χάριν καὶ κῆρ
 διακίετα. διαφέρει δ' αὐτὴν τὰς εἰργασίας αὐτὰς εἶναι τὰ τέλη τῶν πρᾶ-
 ξεων, ἢ παρὰ ταῦτα. ἡ γὰρ πρᾶξις, καὶ ὁ αὐτὸς πῶν λεγόμενα πνέα.
 Εἰδὴ πτέλος ἐστὶ πρᾶξις, ὃ δὲ αὐτὸ βουλομένηται ἀγαθὸν εἶναι, καὶ
 μὴ πάντα δι' ἑτέρον αἰετοίμεθα, πρᾶξις γὰρ οὐ τῶν ἡς ἀπεφύγειν, ὡς τὴν
 κινῆν καὶ μεταβάλλειν πῶν ὁρεῖν, δὴλον ὡς τοῦτ' ἀπὸ τῶν ἀρετῶν, καὶ τῶν
 εἰσιν. ἀρ' οὐ καὶ πρὸς τὸν βίον ἡ γνώσις αὐτοῦ μεγάλῃν ἐχει εἰσιν. καὶ
 καὶ τὰ περὶ τοξότου, σκοποῦν ἔχοντος, μάλλον αὖτε γὰρ καὶ μὴ δ' οἰ-
 τες. αἱ δ' οὐ τῶν, περὶ τὴν τύπῳ γὰρ περιλαβεῖν αὐτὸ τίπτειν. καὶ τῶν
 νος τῶν ἐπιστημῶν ἢ δυνάμεων. εἴθε δ' ἀν' πρὸς κυριωτάτης καὶ μέλειται ἀρ-
 χιτεκτονικῆς. ποιῶν τὴν δὴ καὶ ἡ πολιτικὴ φαίνεται· τίνας γὰρ εἶναι χρεῶν
 τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὰς πόλεις, καὶ ποίας ἐκείτους μακρύνειν, καὶ μέλει
 νος, αὐτὴ διατάσσει. ὁρῶμεν δὲ καὶ τὰς ἐντιμωτάτας τῶν δυνάμεων ὑπὸ

ταύτην ἔσται, οἷον στρατηγικῇ, οἰκονομικῇ, ἡγεμονικῇ. χρωμένης δὲ ταύτης
 ταῖς λοιπαῖς πρακτικαῖς τῇ ἐπιστημῇ: ἐπὶ δὲ νομοθετικῇ τῇ δὲ πρᾶξι
 τειν, καὶ τῶν ἀπέχεσθαι, τῇ ταύτης τέλος περὶ τοῦ αὐτοῦ τὰ τῶν ἄλλων. ὥστε
 τοῦτ' αὖ εἰναι τὸν θρόνον ἀγαθόν. εἰ γὰρ καὶ ταυτὴν ἐστὶν ἐνὶ καὶ πόλει, μετ-
 ἴον γὰρ καὶ τελειότερον τῇ πόλει φαίνεται καὶ λαβεῖν καὶ σώζειν. ἀγα-
 πητὸν μὲν γὰρ καὶ ἐνὶ μόνῳ: κάλλιον δὲ καὶ θεότερον εἶναι καὶ πόλεσιν. ἢ ἢ
 οὐκ ἔστιν ἡμετέρας τούτων ἐξέτασις, πολιτικὴ τις οὐκ ἔστι. λέγοιτο δ' αὖ ἐκ
 νῶς, εἰ καὶ τὰ πᾶσι ὑποκειμένην ὕλιν διασαφειν: τῇ γὰρ ἀκριβὲς οὐχ ὁμοί-
 ας ἐν ἅπασιν τοῖς λόγοις ἐπιστητέον, ὥς περὶ τῶν ἐν ταῖς δημοκρατικαῖς.
 τὰ δὲ καὶ καὶ τὰ δίκαια, πᾶσι ὅν ἡ πολιτικὴ σκοπεῖται, τοσαύτῃ ἔχει
 διαφορὰν καὶ πλάνῃ, ὥστε δεῖν νομῶ μόνον εἶναι: φύσει δὲ, μή. τοιαύτην
 δὲ πᾶσι πλάνῃ ἔχει καὶ τὰ γὰρ δὲ, δὲ τῇ πολλοῖς συμβαίνειν βλάβαν αὐ-
 αὐτῶν: ἢ γὰρ πᾶσι ἀπολαύοντο δὲ πλοῦτον. ἐπεὶ δὲ δὲ ἀδύνατον. ἀγαπᾶ-
 τῶν οὐκ, ἀλλὰ τοιούτων καὶ ἐν τοιούτων λέγοντας, παχυλῶς καὶ τυφλῶς
 τὰ ληθῆς ἐνδεύονται. καὶ ἀπὸ τῶν ὡς ἐπιτοπολύν, καὶ ἐκ τοιούτων λέγον-
 τας, τοιαύτῃ συμπαρίσταται. τῶν αὐτῶν δὲ ῥόπον καὶ ἀποδέχεται χρε-
 ῶν ἐκείνων τῇ λεγομένην. πεπειδυσμένου γὰρ ὅτι ἐπιτοπολύν τὰ κρι-
 βὲς ἐπιστήν καὶ ἐκείνων γένος, ἐφ' ὅσον ἡ τοῦ πράγματος φύσις ἐπιδ-
 χεται. πᾶσι πᾶσι γὰρ φαίνεται, μαθηματικῶν τε πειραματολογούντος ἀ-
 ποδέχεται, καὶ ἡγεμονικὸν ἀποδείξει ἀπαύτην. ἐκαστος ὁ κείναι καλῶς,
 ἀγνώσκει. καὶ τούτων ἐστὶν ἀγαθὸς κριτής. καὶ ἐκείνων ἄρα ὁ πεπει-
 δυσμένος: ἀπλῶς δὲ, ὁ ἀπὸ πᾶν πεπειδυσμένος. διὸ τῆς πολιτικῆς οὐκ
 ἐστὶν οἰκείος ἀκροατὴς ὁ νέος: ἀπειρος γὰρ τῇ κατὰ τὸν βίον πράξεων. οἱ
 λόγοι δὲ ἐκ τούτων καὶ ἀπὸ τούτων. Ἐπὶ δὲ τοῖς πάθεσιν ἀπολαυτικῶς
 ὡν, ματαίως ἀκούσεται καὶ ἀνωφελῶς. ἐπειδὴ τῇ τέλος ἐστὶν οὐ γνώσις, ἀλ-
 λα πράξις. διαφέρει δ' οὐδὲν νέος πᾶσι ἢ λικίαν, ἢ τῇ ἡθος νεαρόν: οὐ γὰρ
 παρὰ τὸν χρόνον ἢ ἐλλείπει, ἀλλὰ δὲ τῇ κατὰ πάθος ψυχῇ καὶ διόκειν ἐ-
 κείνη: τοῖς γὰρ τοιούτοις αἰσθητοῖς ἢ γνώσις γίγνεται, κατὰ τὸν αἶσθη-
 τέσι. τοῖς δὲ κατὰ λόγον τὰς ὁρέξεις ποιοιμένοις καὶ πράττουσι, πολὺν
 φελέειν αὖ ἐν τῇ ἀπὸ τούτων εἰδέναι. καὶ ἀπὸ μὲν ἀκροατοῦ, καὶ τοῦ
 ἀποδέκτεον, καὶ τὴν προπαιδευμένην, πεφοιμαῖα δὲ τοῦτα. λέγω-
 μὲν δὲ ἀναλαβόντες, ἐπειδὴ πᾶσι γνώσις καὶ προαίρεσις ἀγαθοῦ π-
 νος ὁρέγεται, πᾶσι οὐ λέγομεν πᾶσι πολιτικῇν εἰδέναι. καὶ τῇ τῇ πᾶν-
 των ἀκρότατον τῇ πρακτικῇ ἀγαθόν. ὁ νόματι μὲν οὐκ ἔστιν ἔτι
 πλείων ὁμολογεῖται: πᾶσι γὰρ οὐδὲν μόνον, καὶ οἱ πολλοί, καὶ οἱ χαίροντες
 λέγουσι. τῇ δὲ οὐκ ἔστι, καὶ τῇ οὐκ ἔστι, τῇ οὐκ ἔστι, τῇ οὐκ ἔστι, τῇ οὐκ ἔστι
 οὐδὲν μόνον. ἀπὸ δὲ τῆς οὐδὲν μόνον τῆς ὅτι ἀμφισβητοῦσι. καὶ ἐκ
 ὁμοίως οἱ πολλοὶ τοῖς σοφοῖς ἀποδιδόσιν: οἱ μὲν γὰρ, τῇ ἐκείνων

καὶ φανερὸν. οἷον ἢ δηνύ. ἢ πλοῦτον ἢ πτωχόν. ἄλλοι δὲ, ἄλλοι. πολλοὶ δὲ
καὶ αὐτὸς ἑτέρον· νοσήσας μὲν ἥρ' ὑγίαν, περιόμειν δὲ, πλοῦτον, συ-
νειδότες δὲ ἐαυτοῖς ἄγνοιαν, τοῖς μὲν αὖ πικρὰ ὑπὸ αὐτῶν λέγονται, θω-
μάζουσιν. ἐνίοι δὲ ὥντο παρὰ τὰ πολλὰ ταῦτα ἀγαθὰ, ἄλλοι πικρὰ αὐ-
τῶν, ὃ καὶ τοῖς δὲ πᾶσιν αἰπὸν ὅτι τῶν ἀγαθῶν ἀπώλετο μὴ οἷον ὅτι
ταῖς ἐν ταῖς δόξαις ματαῖα τὸν ὅσον ἴσως ἐστίν. ἱκανὸν δὲ τὰς μάλιστα ἐπιπο-
λασθῆναι, ἢ δοκούσας ἔχειν τινα λόγον. μὴ λαοφάνετα δ' ἡμᾶς ὅτι δια-
φέρουσιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν λόγοι, καὶ οἱ πρὸς τὰς ἀρχάς· οὗ γὰρ καὶ πλά-
τῶν ἢ πέρειδον καὶ ἐν τῇ. πότερον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἢ πρὸς τὰς ἀρχάς ἐστιν
ἢ ἐξ ὅς. ὡς παρ' ἐν τῇ περὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀλόγου τῶν, πρὸς τὸ πέραν· ἢ ἀπὸ πάλιν.
ἀρετὴν μὴ πρὸς τῶν ἀρετῶν. ταῦτα δὲ δι' ἡμᾶς· ἴα μὴ πρὸς, ἢ μὴν τὰ δὲ
ἀπλῶς. ἴσως ἐν ἡμῶν γὰρ ἀρετῶν, ἀπὸ τῶν ἡμῶν ἀρετῶν. διὸ δὲ τοῖς ἐθέσιν
ἡχθαι καλῶς τῶν περὶ καλῶν καὶ δικαίων, καὶ ὅπως τῶν πολιτικῶν, ἀκουσόμε-
νον ἱκανῶς· ἀρχὴ γὰρ τῶν. καὶ εἰ τοῦτο φαίνεται ἀκούοντες, οὐδὲν περὶ
δείσει τοῖς διότι. ὃ δὲ τοιοῦτος ἢ ἔχει, ἢ λάβει ἀπὸ ἀρχῆς ἰαδίας. ὃ δὲ μὴ
δέτ' ὅσον ὑπάρχει τοῖς τῶν ἀκουσάτω τῶν ἡσίοδου. Οὐ τὸς μὴ πανά-
ριστες, ὅς αὐτὸς πάλανον σὺ φρασσάμενος τὰ κ' εἴπεται καὶ ἐς τέλος
ἢ σὺν ἀμείνω. Εἰ δὲ λὸς δ' αὐτὸς καὶ οἷος ἐς οὐ εἰπὲν τι πῶνται. ὅς δὲ καὶ μὴ
αὐτὸς τὸν, μὴ τῶν ἀκούων ἐν θυμῷ βιάλλεται, ὃ δ' αὐτὸς ἀρετῆς ἀ-
νὴρ. Ἡ μὲν δὲ λέγω μὴ ὅτι παρ' ἐξέβηκεν. τῶ γὰρ ἀγαθὸν καὶ πῶν
ἀεὶ μετὰ οὐκ ἀλόγως εἰσέχουσιν ἐκ τῶν βίων ὡς λαμβάνειν. οἱ μὴ πολ-
λοὶ καὶ φορτικῶς αὐτῶν. διὸ καὶ τῶν βίων ἀγαθὰ σὺ τῶν ἀπὸ λα-
εῖκόν· ὅς γὰρ εἰς μάλιστα οἱ προχοιτῶν ὅ, πρὸς εἰρημῶς, καὶ ὁ πο-
λιτικῶς, καὶ ῥίτος ὁ θεωρητικῶς. οἱ μὴ οἷον πολλοὶ, παντελῶς ἀφ' ἀπα-
δωδεις φαίνονται, βροσκή, καὶ τῶν βίων προαιρούμενοι. τυγχάνουσιν ὁ λόγος,
δὲ τῶν πολλοῦς τῶν ἐν ταῖς ἴσως ὁμοιοπαθεῖν Σαρδάνια πάλιν. οἱ δὲ
χαίροντες καὶ πρακτικοί, πτωχὸν γὰρ πολιτικῶν βίος ἔχον ὅτι τῶν Τέλες.
φαίνεται δὲ ἐπιπολαῖόν τῶν ἐν τῶν ζήτουμένων· δοκεῖ γὰρ ἐν τοῖς πᾶσι
μᾶλλον ἐν, ἢ ἐν τῶν πτωχῶν· τὰ γὰρ δὲ, οἷον τι καὶ δυσεφαίρετον
ἐν μανθύνει. Εἰ δὲ εἰσέχουσιν πῶν τῶν δυνάμειν, ἵνα πρὸς αὐτῶν ἐαυ-
τῶν ἀγαθούς ἐν. ἡμεῖς γὰρ ὑπὸ τῶν φρονίμων πτωχῶν, καὶ παρ'
οἷς γινώσκονται, καὶ ἐπὶ ἀρετῇ. δὴλον οἷον ὅτι καὶ τὰς πύτους ἢ ἀρετῶν
τῶν κρείττων. τὰ γὰρ καὶ μᾶλλον ἀπὸς τέλος τῶν πολιτικῶν βίου τῶν
πῶν ὑπολάβει. φαίνεται δὲ ἀπελεστέρα καὶ αὐτῇ· δοκεῖ γὰρ ἐν τῶν κα-
θ' οὐδὲν, ἔχοντα πῶν ἀρετῶν, ἢ ἀπρακτῶν δὲ βίου. καὶ πρὸς τοῖς
κακῶς παθεῖν καὶ ἀτυχεῖν τὰ μέγιστα· τῶν δὲ οὕτω ὥντα οἱ δὲς ἀν-
δραμονίσειν εἰ μὴ τῶν διαφυλάττων. καὶ περὶ μὴ τούτων ἀλλ' ἵκα-
νῶς γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἐγκυκλίου εἴρεται περὶ αὐτῶν. Τρίτος δὲ ὅτι

Arist. Eth.

αααα 4

πινὴν δὲ καὶ ἡδονὴν καὶ νοῦν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν αἰροῦμεθα μὴ καὶ δι' αὐ-
τὰ: μηδενὸς γὰρ ἀποβαίνοντος ἐλοίμεθ' αὐτὴν ἔκαστον αὐτῇ. αἰροῦμεθα δὲ
καὶ τῆς οὐδαμονίας ἔχειν, δι' τοῦτ' ὑπολαμβάνοντες οὐδαμονήσιν
τὴν δ' οὐδαμονίαν, οὐδὲν αἰρεῖται τούτων χάριν: οὐδ' ὅλως δι' ἡμῶν φαί-
νεται, δὲ καὶ ἐκ τῆς αὐταρκείας τὸ αὐτὸ συμβαίνειν: τὸ γὰρ τέλειον ἀγα-
θόν, αὐταρκὲς εἶναι δεκτικόν τ' αὐταρκείας λέγουσιν, οἷον αὐτῷ μόνῳ τῷ ἑαυτοῦ
βίον μονώτῳ, ἀλλὰ καὶ γινώσκει καὶ τέκνοις καὶ γυναικὶ καὶ ὅλως τοῖς
φίλοις καὶ πλίτοις: ἐπειδὴ φύσει πολιτικὸν, ἀνθρώπος. τούτων δὲ
ληπτός ὁρος τις: ἐπεκτείνοντι γὰρ ὡς ἔστι γονεῖς καὶ ἑὺ ἀπογόνους, καὶ
τῶν φίλων ἑὺ φίλους, εἰς ἀπειρον πρόεισιν. ἀλλὰ ὅσα μὴ εἰσαυθὺς
ἐπίσκεπτον. τὸ δ' αὐταρκὲς τίθεται, ὁ μονούμενον, αἰρετὸν ποιεῖ τὸν
βίον καὶ μηδενὸς εἰδεῖν: τοῖσιν δὲ τὴν οὐδαμονίαν οἰόμεθα εἶναι. ἐτι-
μὲν πάντων αἰρετωτάτῳ, μὴ (σωαριθμουμένην: (σωαριθμουμένην δὲ,
δηλον ὡς αἰρετωτέρῳ μετὰ τοῦ ἐλαχίστου τῇ ἀγαθῶν: ὑποροχὴ
γὰρ ἀγαθῶν γίνεται τὸ προστιθέμενον. ἀγαθῶν δὲ τὸ μέizon, αἰρε-
τωτέρον αἰετ. τέλειον δὲ τι φαίνεται καὶ αὐταρκὲς ἢ οὐδαμονία, τῇ
πρακτὶ οὐσα τέλος. ἀλλ' ὅπως τὴν μὲν οὐδαμονίαν τὸ αἰετὸν λέγειν,
ὁμολογούμην ὅτι φαίνεται. ποθεῖται δὲ εὐαργέτητον, τί ὅστις ἐπὶ λεχ-
θῆναι. τὰ γὰρ δὴ γίνονται αὐτῶν, εἰληφθέν τ' ἔργον τοῦ ἀνθρώπου. ὡς
πορὶ γὰρ αὐλητῇ καὶ ἀγαλματῶν καὶ παντὶ τεχνίτῃ καὶ ὅλως ὧν
εἰσιν ἔργον ἢ καὶ πράξις, εἰ τῷ ἔργῳ δοκεῖ τὸ ἀγαθόν εἶναι καὶ τὸ οὐ,
οὕτως εἰσιν αὐτῷ καὶ ἀνθρώπῳ. εἰπέτω δὲ τι ἔργον αὐτοῦ. πότῳ οὖν,
τέκτονος μὴ καὶ σκυτέως εἰσιν ἔργα τινὰ καὶ πράξεις: ἀνθρώπου δὲ
οὐδὲν ὅστις, ἀλλὰ ἔργον πέφυκεν. ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ χειρὸς καὶ
ποδὸς, καὶ ὅλως ἐκάστῳ τῇ μορίῳ, φαίνεται τι ἔργον, οὕτως καὶ ἀν-
θρώπου παρὰ πάντα ταῦτα θείη τις αὐτῷ ἔργον τι. τί οὖν δὴ τοῦτ' αὐτῷ
ποτέ: τὸ μὴ γὰρ βίῳ, κοινὸν εἶναι φαίνεται καὶ τοῖς φυτοῖς: ζητεῖται
δὲ, τὸ ἴδιον. ἀφοριστέον ἄρα τὴν θεωρητικὴν καὶ αὐστηρικὴν βίαν. ἐπομένη
δὲ αὐστηρικὴ τις αὐτῷ εἶναι. φαίνεται δὲ καὶ αὐτῇ κοινῇ καὶ ἱππῶ καὶ βοῖ
καὶ παντὶ ζῴῳ. λείπεται δὲ πρακτικὴ τις τοῦ λόγον ἔχοντος. τούτου
δὲ, τὸ μὴ, ὡς ἐπισημῶς λόγῳ: τὸ δ', ὡς ἔχον καὶ διανοούμενον. διτ-
τῶς ὁ καὶ ταύτης λεγομένης, πῶς κατ' ἐνέργειαν θεωρεῖται: κυριώτερον
γὰρ αὕτη δοκεῖ λέγεσθαι. εἰ δ' εἰσιν ἔργον ἀνθρώπου, ψυχῆς ἐνέργεια καὶ
τὰ λόγον, ἢ μὴ αὐτοῦ λόγου, τὸ δ' αὐτὸ φαιμὲν ἔργον εἶναι τῷ γένει τοῦδε
καὶ τοῦδε ἀποουδαίου, ὡς πορὶ κτηνιστοῦ, καὶ ἀποουδαίου κτηνιστοῦ. καὶ
ἀπλῶς δὴ τοῦτ' ὡς πάντων, προστιθέμενης τῆς κατ' αἰρετὴν ὑποροχῆς
πρὸς τὸ ἔργον. κτηνιστοῦ μὴ γὰρ τὸ κτερίζειν. ἀποουδαίου δὲ, τὸ οὐ.
εἰ δ' οὕτως, ἀνθρώπου δὲ τίθεται ἔργον βίῳ τινὰ: ταύτῃ δὲ ψυχῆς,

εἰς ἐργασίαν καὶ πράξεις μετὰ λόγου. αὐτοῦ δ' αὖθις οὗ ταῦτα καὶ
καλῶς. ἔκαστον δὲ οὗ κατὰ τὴν οἰκείαν ἀρετὴν ἀποτελεῖται. εἰ δ' οὕτω,
τὸ ἀνθρώπινον ἀγαθόν, ψυχῆς ἐνέργεια γίνετ' κατ' ἀρετὴν. εἰ δὲ πλείους
αἱ ἀρεταί, κατὰ τὴν ἀρίστην καὶ τελειοτάτην. ἐπὶ δὲ ἐν βίῳ τελεία: μία
γὰρ χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ. οὐδὲ μία ἡμέρα. οὕτω δὲ οὐδὲ μακάριον καὶ
δυσδαίμονα, μία ἡμέρα. οὐδὲ ὀλίγος χρόνος. πειραγράφθαι μὲν αὖτ' ὅ
ἀγαθὸν ταῦτα. δὲ γὰρ ἴσως ἔστυπώσασιν πρῶτον. εἰ δ' ὕστερον ἀνα-
γράψαι. δύσεαι δ' αὖ παντὸς εἶναι προαγαθὴν καὶ διασθῆναι τὰ καλῶς
ἔχοντα τῇ πειγραφῇ. καὶ ὁ χρόνος τῶν τοιούτων ὀρεγίς, ἢ (ὡς) γίγ-
ναι ἀγαθός, εἶναι. ὅστις καὶ τῶν τεχνῶν γόνος ἐπιδόσης: παντὸς γὰρ
προσθῆναι τὸ ἐκείνου. μεμνηδαι δὲ καὶ τῶν προσσημεσίαν χρόν, καὶ
τὴν ἀκριβείαν μὴ ὁμοίως ἐν ἅπασιν ἐπισητεῖν, ἀλλ' εἰ ἐκείνοις κατὰ τὴν
ἐπισημεσίαν ὕλῃ. καὶ ἐπιτοσῦτον, ἐφ' ὅσον οἰκείον τῇ μεθόδῳ καὶ τὸ τέκ-
των καὶ γαμέρις, διαφύοντως ἐπισητοῦσι τὴν ἐρεθίαν: ὁ μὲν γὰρ, ἐφ' ὅσον
χρήσιμος πρὸς τὸ ἔργον. ὁ δὲ, τίς ἐστιν. ἢ ποῖόν τι: διακτὴς γὰρ τάλανθους.
τὸν αὐτὸν δὲ λόγον, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ποιητέον, ὅπως μὴ τὰ πάρερ-
γα τῶν ἐργῶν πλείω γίνηται. οὐκ ἀπειρητέον δ' οἱ δὲ τὴν αἰτίαν ἐν
ἅπασιν ὁμοίως, ἀλλ' ἕκαστον ἐπὶ τῷ, ὅτι διακτὴν καλῶς. οἶον καὶ πε-
ρὶ τὰς ἀρχάς. τὸ δ' ὅτι, πρῶτον καὶ ἀρχή. τῶν ἀρχῶν δὲ, αἱ μὲν, ἐν
παγωγῇ θεωροῦνται: αἱ δὲ, αἰσθηταί: αἱ δὲ, ἐθισμῶντι. καὶ δευτεῖαι δὲ ἀλ-
λας. μετρίως δὲ πειρατέον ἐκείνας ἢ πεφύκασι. καὶ αὐτοδασίον ὅπως
θεωρεῖται καλῶς: μετρίως γὰρ ἔχουσι ἴσως πρὸς τὰ ἐπόμενα. δευτε-
ραὶ μὲν πλείων τὸ ἡμῶν τοῦ παντὸς εἶναι ἢ ἀρχή. καὶ πολλὰ ἐμφανῆ γί-
νεσθαι δι' αὐτῆς τῶν ἐπιδουμείων. Σκαπτεῖν δὲ πρὸς αὐτῆς, οὐ μόν-
ον ἐκ τοῦ συμπράσματος, καὶ δεῦν ὁ λόγος, ἀλλὰ καὶ ἐν τῶν λεγο-
μένων πρὸς αὐτῆς: ὅτι μὲν γὰρ ἀληθεῖ πάντα (ὡς) αἰδὲ τὰ ὑπαρχόντα: τῶν
δὲ ψευδῶν, ταχὺ διαφανῆ τάλανθις. νεμενημέναν δὲ τῶν ἀγαθῶν τρι-
χῆ, καὶ τῶν μὲν, ἕκαστος λεγομένων: τῶν δὲ, πρὸς ψυχῇ καὶ σώματι, τὰ πε-
ρὶ ψυχῇ κυριώτατα λεγομένων, καὶ μάλιστα ἀγαθῶν. τοῖς δὲ πράξεις
καὶ τὰς ἐνέργειας τὰς ψυχικὰς, πρὸς ψυχῇ τίθεμεν, ὥστε καλῶς
αὐτὸ λεγοῖτο κατὰ τὴν ταύτην τὴν δόξαν παλαιὰν οὖσαν καὶ ἐμολο-
γούμενην ὑπὸ τῶν φιλοσοφούντων. ὁρθῶς δὲ καὶ ὅτι πράξεις πρὸς λέ-
γοντα καὶ ἐνέργειαι. τὸ τέλος: οὕτω γὰρ τῶν περὶ ψυχῇ ἀγαθῶν γίνετ',
καὶ οὐτ' ἕκτος. (ὡς) αἰδὲ δὲ λόγος, καὶ τὸ οὐτ' ἔστιν, καὶ τὸ οὐτ' ἔστιν τὸν οὐδ' αἰ-
μονα: καὶ ὅσον γὰρ οὐδ' αἰδὲ πρὸς αἰδὲ καὶ οὐτ' ἔστιν. φαίνεται γὰρ καὶ ἐπὶ τῇ ἐμε-
τατ' τὴν αὐδαιμονίαν ἅπαντα ὑπαρχειν ὅτι λεχθέντι τοῖς μὲν γὰρ, ἀρε-
τή: τοῖς δὲ, φρόνησις: ἀνδρεία δὲ, σοφία τις εἶναι δευτεῖαι. τοῖς δὲ ταῦτα, ἢ τετ-
τὴ, μετ' ἡδονῆς, ἢ οὐκ αὐτὴν ἡδονῆς: ἐτ' αἱ δὲ καὶ τὴν ἐκτὸς οὐτερείαν συμ-

πειλαμβαίνουσι. τούτων δὲ τὰ μὲν, πολλοὶ καὶ παλαιοὶ λέγουσι. τὰ
 δὲ, ὀλίγοι καὶ ἐνδοξοὶ ἀνδρῶν. οὐδὲ τοῦτους δὲ τούτων ὁ λόγον διαμαρτυ-
 νεῖν τοῖς ὅλοις. ἀλλ' ἐν γὰρ τῇ τὰ πλείστα, καὶ τορβοῦν. τοῖς μὲν οὖν λέγει
 τῷ πᾶσι ἀρετῇ, ἢ ἀρετῇ πῖνα, (ὡς δὲ ὅτιν οὐ λόγος: ταύτης γὰρ εἰς
 ἢ κατ' αὐτὴν ἐργεῖα. διαφέρει δὲ ἴσως ἢ μικρὸν ἐν κτήσει ἢ χρήσει τὸ ἀε-
 σεν ὑπολαμβάνειν. καὶ ἐν γὰρ ἢ ἐργεῖα. τὸ μὲν ἔστιν, ἐν δὲ καὶ μὴδὲν ἀγαθὸν
 ἀποτελεῖν ὑπὲρ χρεόν. οἷον τῷ καθ' αὐτὸν πῖναι ἢ καὶ ἀλλῶς ποτὶς ὁ χρημικός πῖ-
 νῶν ἢ ἐν ἐργεῖα, οὐχ οἷον τε: πρᾶξι γὰρ ὅτι ἀνάγκης, καὶ οὐ πρᾶξι. ὥς περ
 δὲ ὁλυμπίαισιν, οὐχ οἷον καὶ καλῶς καὶ ἰσχυρότατοι σεφαινόμενοι, ἀλλ' οἱ ἀ-
 γωνιζόμενοι: τούτων γὰρ πνευματικῶν, οὐτῶ καὶ τῷ βίῳ καλῶν καὶ κα-
 θ' αὐτῶν, οἱ πρᾶττοντες ὁρθῶς ἐπὶ βολοὶ γίνονται. ὅτι καὶ ὁ βίος αὐτῶν κατ' αὐ-
 τῶν ἡδύς: τὸ μὲν γὰρ ἢ δεῖναι, τῇ ψυχικῶν: ἐκείνου δὲ εἰς ἡδύς ὁ λέ-
 γεται φιλοτοιοῦτος, οἷον ἰππος μὲν, τῷ φιλίππῳ: ἴσμεν δὲ, τῷ φιλο-
 πῶρῳ. τὸν αὐτὸν δὲ βίον. καὶ τὰ δίκαια, τῷ φιλοδικαίῳ, καὶ ὅλως
 τὰ κατ' ἀρετῇ, τῷ φιλαρέτῳ. τοῖς μὲν οὖν πολλοῖς τὰ ἡδέα μάχε-
 ται, δὲ τὸ μὴ φύσει τοιαῦτ' εἶναι: τοῖς δὲ φιλοφύλοις ἐστὶν ἡδέα, τὰ φύσει
 ἡδέα: πῖναται δὲ αἱ κατ' ἀρετῇ πρᾶξεις. ὥς τε καὶ τούτοις εἰς ἡδύς
 καὶ κατ' αὐτὰς. οὐδὲν δὲ προσδεῖται τῆς ἡδονῆς ὁ βίος αὐτῶν. ὥς περ πε-
 ρεῖται πῖναται, ἀλλ' ἔχει τῷ ἡδονῇ ἐκ τῶν: πρὸς τοῖς εἰρημίοις γὰρ,
 οὐδ' εἰς ἀγαθὸς ὁ μὴ χαίρων ταῖς καλῶς πρᾶξεσιν: οὐτε γὰρ δίκαιον ἢ
 δὲ εἰς ἀνείποι, τὸν μὴ χαίροντα τῷ δικαιοπραγεῖν: οὐτε ἐλευθέρων, τὸν μὴ
 χαίροντα ταῖς ἐλευθέρων πρᾶξεσιν. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῶν ἡδονῶν. εἰδ' ὅ-
 τι, κατ' αὐτὰς αὐτῶν αἱ κατ' ἀρετῇ πρᾶξεις ἡδύς. ἀλλὰ μὲν, καὶ ἀγα-
 θὰ καὶ καλὰ, καὶ μάλιστα τούτων ἐκαστὴν, εἰς περ καλῶς κείναι πῖναται
 αὐτῶν ὁ αὐτοῦ αἷος. καὶ ἡ δὲ ὥς εἰς πῖναται. αἰσιν ἄρα καὶ καλῶς πῖναται
 εἰς ἡδύς μονία. καὶ οὐ διώκεται ταῦτα κατὰ τὸ δίκαιον ἐπὶ γράμμα.

» Καλῶς πῖναται, τὸ δικαιοτάτον: λῶτον δ', ὑγιαίνειν. ἢ δὲ πῖναται πῖναται
 πῖναται τὸ τυχεῖν: ἀπαντα γὰρ ὑπὲρ χρεὼν ταῦτα ταῖς αἰείταις ἐν ἐργεῖα
 αἰς. ταῦτα δὲ, ἢ μίαν τοῦτων τῷ αἰετῇ, εἶναι φαμὲν τῷ ὁδαιμονίαν,
 φαίνεται δ' ὁμοῦ καὶ τῇ ἐκ τῆς ἀγαθῶν προσδεομένη κατὰ πῖναται εἰς πῖναται:
 ἀδύνατον γὰρ, ἢ οὐ ἐκείν, τὰ καλὰ πρᾶττειν, ἀχρηστον ὄντα: πολ-
 λὰ μὲν γὰρ πρᾶττειται κατὰ πῖναται δι' ὁργάνων, καὶ δὲ φίλων καὶ πλού-
 του καὶ πολιτικῆς διωμέως. εἰς δὲ πῖναται, εὐπαίνοισι τὸ μακρό-
 θιον, οἷον σὺ γυνεῖας. σὺ τεχνίας. καὶ ἄλλους: οὐ πάντι γὰρ οὐ δαιμονικός ὁ
 τῷ ἡδύς πῖναται. ἢ δὲ σὺ γυνεῖας. ἢ μονάτης καὶ ἄτεχνος. εἰς δὲ ἴσως
 ἢ τῶν, εἰς πῖναται πῖναται πῖναται, ἢ φίλοι ἢ ἀγαθοὶ ὄντες, περ-
 νῶσι κατὰ πῖναται οὐκ εἰπομεν, εἰς περ προσδεῖται καὶ τῆς τοιαύτης δὲ
 μερίας. ὁ βίος ταῦτα τὰ τούτων ἐνίοις τῷ δὲ τυχίαν τῇ δὲ δαιμονία: ἐνίοι

δὲ, πῶς ἀρετῆς. Ὅθεν καὶ ἀπορεῖται: πότερον ὅτι μαθητῶν, ἢ ἐθιζόν,
ἢ ἁπλῶς πάντες ἀσκητῶν. ἢ κατὰ πῶς θύειν μοῖραν. ἢ καὶ δὴ τύχην παραγί-
νεται. εἰ μὴ οὖν καὶ ἁπλῶς πῶς δὲ δώρημα ἀνθρώποις, δὴ λόγον καὶ πῶς οὐ
δωκεμένον θεός ποτε εἶναι. καὶ μάλιστα τὸ ἀνθρώπων, ὅσω βέλτερον. ἀλ-
λά ὅτε μὴ ἴσως ἁπλῶς ἀνθρώπων σκέψαι οὐκ οἰκιστῶν. φαίνεται δὲ καὶ εἰ μὴ
θεόπεμπτός ὅστις, ἀλλὰ δι' ἀρετῶν καὶ πῶς μαθητῶν ἀσκησὶν παραγί-
νεται, τὸ θεοτάτων εἶναι: τὸ γὰρ πῶς ἀρετῆς ἀθλόν καὶ τέλος, ἄριστον φαίνεται
καὶ θύειν καὶ μοῖραν. εἰ δ' αὖ καὶ πολὺ κοινόν: διωκτῶν γὰρ ὁ παρὶς
πάντες, τοῖς μὴ πεπωρωμένοις πῶς ἀρετῶν, διά τινος μαθήσεως καὶ ἐπι-
μελείας. εἰ δ' εἰσιν οὕτω βέλτερον ἢ διὰ τύχην, οὐδωκεμένον, δὴ λόγον ἐ-
χαιν οὕτως. εἰ πορὶ κατὰ φύσιν ὡς ὅσον τε κάλλιστα εἶχεν, οὕτω πέ-
φυκεν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τέχνην. καὶ πᾶσι αἰτίαν. καὶ μάλιστα κατὰ
πῶς ἀρετῶν. ὁ δὲ μέγιστον καὶ κάλλιστον ἐπιτέλει τύχη, λίαν πλημμελὲς
αἰτία. συμφανὲς δ' εἰ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τὸ ζητούμενον: εἰρηται γὰρ ψυ-
χῆς εἰργασίαν κατ' ἀρετῶν ποιήσας. τῶν ὁλοπῶν ἀγαθῶν, τὰ μὴ ὑπάρ-
χον ἀναγκάσιον: τὰ δὲ, σὺν ἐργῶν καὶ χρήσιμα πεφυκεν ὁργανικῶς. ὁμο-
λογούμενα δὲ πάντων αἰτία καὶ τοῖς εἰσὶν ἀρχή: τὸ γὰρ τῆς πολιτικῆς τέλος,
ἄριστον ἐπὶ τῶν: αὐτὴ δὲ πλείστη ἐπιμέλειαν ποιῶται, καὶ ποιοῖς πῶς
καὶ ἀγαθὸν οὐ πολὺται ποιῶσαι, καὶ πρακτικῶς τῶν καλῶν. εἰκότως
οὕτω οὐτε βούλῃ, οἷα τῶν, οὐτε ἀλλοτρίῳ τῶν βίων οὐδὲν, οὐδωκεμένον λέγο-
μενοι: ἢ αὐτῶν οὐκ οἰκιστῶν τοιαύτης ἐπιτέλειας. δὴ τὰ οὕτως δὲ
πῶς αἰτίας, οὐδὲ πᾶσι οὐδωκεμένον: οὐ πᾶσι γὰρ πρακτικῶς τῶν τοιούτων
δὴ πῶς ἡλικίαν. οἱ δὲ λεγόμενοι, δὴ πῶς ἐλπίδα μακαρίζονται: εἰ γὰρ
ὡς περὶ ἐπιμεν, καὶ ἀρετῆς πλείας καὶ βίου τελέου: πολλὰ γὰρ μετα-
βολαὶ γίνονται καὶ παντοῖα τύχαι κατὰ τὸν βίον. καὶ εἰδέχεται τὸν μάλι-
στα οὐδωκεμένον, μεγάλας συμφορὰς περιπεσεῖν ὡς γήρας, καὶ ἀπὸ περὶ ἐπὶ τοῖς
ἡρωικοῖς πᾶσι. Γριάμου μυθολογία. τὸν ὁ τοιαύτως χρηστέμενον τύχαις,
καὶ τελευτῶντα ἀθλίως, οὐδὲ οὐδωκεμένον. ὁ δὲ πῶς οὐδὲ ἀλ-
λὰ οὐδὲν ἀνθρώπων οὐδωκεμένον, ὡς αὐτῶν: κατὰ Σόλωνα δὲ χρεῶν
τέλος ὁρᾶν. εἰ δὲ δὴ, καὶ τίς οὐτως. ἀρετῶν καὶ ὅστις οὐδωκεμένον τίς
ἐπειδὴν ἀποδοῖν, ἢ τὸ γὰρ παντελῶς ἀποδοῖν: ἀλλὰ τὸ καὶ τοῖς λέγου-
σιν ἡμῖν ἐν ἐπὶ πῶς πῶς οὐδωκεμένον. εἰ δὲ μὴ λέγομεν τὸν τεθνεώτα
οὐδωκεμένα, μὴ δὲ Σόλωνα ὅτε βούλεται, ἀλλ' ὅτι τῶν καὶ ταῦτα αἰτίας ἀσφα-
λῶς μακαρίζεται ἀνθρώπων, ὡς ἐκ τῶν καὶ τῶν καὶ ὄντων καὶ δυνά-
μιμαίων, καὶ καὶ μὴ καὶ ὅτε ἀμφισβητήσιν πῶς: ἀλλὰ ἢ ἀνά τῶν τεθ-
νεώτων καὶ καὶ ἀγαθόν: ἐπερὶ καὶ τῶν ζώντων, μὴ αἰσθανομένων ὅ, ὅσον τι
μὴ καὶ ἀτιμία καὶ τέκνων καὶ ὅλως ἀπογόνων οὐπερ εἴμι τε καὶ δυνά-

χίαι. Απορίαν δὲ ἐν ταῦτα παρέρχεται: τῷ ἥρ μακαρίως βεβαιώκοτι μέλει
γίγναι καὶ τελευτῇ. ἔκτε κατὰ λόγον, εἰδέχεται πολλὰς μεταβολὰς συμ-
βαίνειν ποδὶ ἔν ἐκ γίνους. καὶ ἔν μὲν αὐτῷ, ἀγαθούς εἶναι, καὶ τυχεῖν βίαι
κατ' ἀξίαν. ἔν δ' ἔξ ἐναντίας. δῆλον δ' ὅτι καὶ τοῖς ἀποστήμασι πρὸς ἔν γο-
νὴς παντοδαπῶς ἔχειν αὐτῷ εἰδέχεται. ἀτοπον δὲ γίνοιτο αὐτῷ, εἰ συμ-
μεταβάλοι καὶ ὁ τεθνεὺς καὶ γίνοιτο, ὅτε μὲν, δι' αἰμάτων: πάλιν δ', ἀθλι-
ος. ἀτοπον δὲ καὶ τῷ, μηδὲν μὴ δ' ἐπίτινα χρόνον συνικνεῖσθαι τὰ τ' ἐκ γό-
νων τοῖς γονόσπιν. ἀλλ' ἐπανιτέον πρὸς τὸ πρότερον ἀπορηθὲν: τάχα γὰρ
αὐτῷ θεωρηθεῖν καὶ νυνὶ ἐπιζητούμενον ἔξ ἐκείνου. εἰ δὲ τέλος ὁρᾷ δὲ καὶ
τότε μακρὴν ἐκαστην. οὐχ ὥς ὄντα μακρὴν, ἀλλ' ὅτι πρότερον ἦν, πᾶς
οἷκ ἀτοπον. εἰ ὅτε εἶναι συδαίμων, μὴ ἀληθεύσεται κατὰ αὐτοῦ τῷ ὑπάρ-
χον, δὲ τῷ μὴ βούλεσθαι ἔν ἅντας συδαίμονεσιν, δὲ τὰς μεταβολὰς, καὶ
διὰ τῷ μόνιμόν τι τῷ συδαίμονι καὶ ὑπερλήφειν καὶ μηδ' αὖτε συμπα-
βολον: τὰς δὲ τύχας πολλάκις ἀνακυκλεῖσθαι ποδὶ ἔν αὐτοῖς. δῆλον
ἥρ ὥς εἰ (συγκαλουνομένην ταῖς τύχαις, τῷ αὐτῷ συδαίμονα καὶ πάλιν
ἀθλιον ἐροῦμεν) πολλάκις: καὶ μακρὴν ὅτι τινὰ τῶν συδαίμονα ἀποφαίνον-
τος, καὶ σαφῶς ἰδρυμένην. ἢ τῷ μὲν ταῖς τύχαις ἐπακολουθεῖν οὐδ' α-
μῶς ὀρεθόν: οὐ γὰρ εἴ ταύτας τῷ δὲ ἢ κακῶς, ἀλλὰ προσδεῖται τούτων ὁ
ἀνθρώπινος βίος καθόλου ἔπομεν: κύριαι δ' εἰσὶν, αἱ κατ' ἀρετὴν ἐργεῖαι
τῆς συδαίμονιας. αἱ δ' ἐναντίαι, τοῦ ἐναντίου. μαρτυρεῖ δὲ τῷ λόγῳ, καὶ
τῷ νυνὶ διαπορηθῆναι: ποδὶ οὐδὲν ἥρ ἔτις ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπινον βεβαιώ-
της, ὥς ποδὶ τὰς ἐργεῖας τὰς κατ' ἀρετὴν: μόνιμόταται γὰρ καὶ τῇ ἐπι-
σημῶν αὐτῶν δοκούσιν εἶναι. τούτων δ' αὐτῶν, αἱ πμῶταται, καὶ μόνιμώ-
ταται, διὰ τῷ μάλιστα καὶ (ὑπερέσταται κατὰ τὴν εἰς αὐτὰς ἔν μακρῶς.
εἴτε γὰρ εἰσὶν αἱ τῶν μὴ γίνεσθαι ποδὶ αὐτὰ λήθην. ὑπάρχει δὲ τῷ ἥρ
μῆνον τῷ συδαίμονι, καὶ ἔστι διὰ βίου τοιοῦτος: αἰεὶ ἥρ, ἢ μάλιστα πάν-
των, πρέξει καὶ θεωρήσει τὰ κατ' ἀρετὴν, καὶ τὰς τύχας ὅσας καὶ λίστα
» καὶ πάντα πάντας ἐμμελῶς, ὅγ' ὥς ἀγαθὸς ἀληθῶς καὶ τε βράχωνος
» αὐτῷ ψόγου. πολλῶν δὲ γνομῶν κατὰ τύχην, καὶ διαφορόντων μεγέ-
θει καὶ μικρότητι, τὰ μὲν μικρὰ τῇ δύτην καὶ ὁμοίως δὲ καὶ τῇ
ἀντικειμένων, δῆλον ὥς οὐ ποιεῖ ἔοσι τῆς ζωῆς. τὰ δὲ μεγάλα καὶ πολ-
λά, γιγνόμενα μὲν δὲ, μακρῶς τὸν βίον πεινῶσι: καὶ γὰρ αὐτὰ (ὑπε-
πικρύνειν πένειν. καὶ ἢ χρῆσις αὐτῶν καλὴ καὶ ἀποδιδάσκει γίγνεται.
αὐτὰ πάλιν δὲ συμβαίνοντα, θλίβει καὶ λυμάνεται τῷ μακρῶν: λυμάνει
γὰρ ἐπιφέρει καὶ ἐμποδίζει πολλὰς ἐργεῖας. ὁμῶς δὲ καὶ εἰς τούτοις
διαλάμπει τῷ καλόν: ἐπειδὴν φέρη τις σκόλως πολλὰς καὶ μεγάλας
ἀτυχίας. μὴ δὲ ἀναλγησίαν, ἀλλὰ γυνάσασθαι ἐν τῷ μεγάλῳ υἱος. εἰδ'

εἶσιν αἱ εἰρήναι κύριαι τῆς ζωῆς καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο τι, οὐδὲ αὖτε γίνονται τῶν μακαρίων ἄλλοις : οὐδὲ ποτε ἢ πρᾶξι τὰ μισήματα, καὶ φαῦλα : τὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀγαθὸν καὶ ἔμφρονα, πάντας οἰόμεθα τὰς τύχας διύχνομαι φέρειν, καὶ ἐκ τῶν παρόντων αἰεὶ τὰ κάλλιστα πράττειν. καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο τι ἀγαθὸν, ἢ παρὸν τι εὖ παρὰ τὴν ἀρετὴν πολεμικὰ ταῦτα. καὶ σκυτοτόμον, καὶ τῶν δούλων σκυτῶν καλλίστην ὑπόδημα ποιεῖν. τὸν αὖτε τῶν δὲ φέρον καὶ τῶν ληρῶν περὶ τὰς ἀπαντας. εἰ δ' οὕτως, ἀθλίους μὲν οὐδὲ ποτε γίνονται, οὐδ' αἰμαίνονται μὴν μακαρίους γὰρ, καὶ τοιαυτὰς τύχαις περιπέσει. οἱ δὲ δὴ ποικίλους γὰρ καὶ δυμετάβολος : οὔτε γὰρ ἐκ τῆς διδωμονίης κινηθήσεται ῥαδίως. οὐδ' ὑπὸ τῶν τυχόντων ἀτυχημάτων, ἀλλ' ὑπὸ μεγάλων καὶ πολλῶν. ἔκ τε τῶν τοιούτων οὐκ αἰ γίνονται πάντων διδωμονίης ὀλίγω χρόνῳ. ἀλλ' εἴ ποτε, ἐν πολλῷ πνι καὶ τελείῳ, μεγάλων καὶ καλῶν ἐν αὐτῷ γήμερος ἐπὶ βολος. τὸ αὖτε καλὴ λέγειν διδωμονίαν τὸν κατ' ἀρετὴν τελείαν ἐργαζόμενον, καὶ τοῖς ἐκ τῆς ἀγαθῆς ἡμέρας καχορηγούμενον, μὴ τὸν τυχόντα χρόνον, ἀλλὰ τέλειον βίον. ἢ προσδετέον, καὶ βιωσόμενον οὕτω, καὶ τελειοποιήσονται κατὰ λόγον, ἐπειδὴ δὲ μέλλον ἀφανὲς ἢ μὴν : τὸ διδωμονίαν δὲ τέλος καὶ τέλειον πᾶσι πάντων. εἰ δ' οὕτω, μακαρίους ἐροῦμεν τῶν ζώντων, οἷς ὑπαρχει καὶ ὑπαρξέει τὰ λεχθέντα : μακαρίους δὲ ἀνθρώπους. καὶ πᾶσι μὲν τοῦτων ἐπιτοσοῦτον διωρεῖσθαι. τὰς δὲ τῶν ἀπογόνων τύχας καὶ τῶν φίλων ἀπάντων, τὸ μὴ μηδ' οὐδὲ συμβαλλεῖσθαι, λίαν ἀφίλον φαίνεται, καὶ τῶς δὲ βίαις ἐναντίον. πολλῶν δὲ καὶ παντοίας ἰχόντων διαφορὰς τῶν συμβαινόντων, καὶ τῶν μὲν, μᾶλλον (ωμικνουμένων : τῶν δ', ἡττον, καθ' ἑκάστην μὲν διαρεῖν, μακρόν καὶ ἀπέραντον φαίνεται : καὶ τόλου δὲ λεχθέν καὶ τίς ποτε, τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἔχει. εἰ δὲ καὶ οὐκ ἔστι καὶ τῶν πᾶσι αὐτῶν ἀτυχημάτων, τὰ μὲν ἔχει τὴν βερίτητα καὶ ῥοπήν πρὸς τὸν βίον : τὰ δ', ἐλαφροτέροις ἔοικεν, οὕτω καὶ τὰ πᾶσι τῶν φίλων ὁμοίως ἀπανταίς. διαφέρει δὲ τῶν παθῶν ἑκάστην πᾶσι ζώντασιν ἢ τελειοποιήσασιν συμβαίνειν, πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ παρὰ νόμον καὶ δυνάμει προὔπαρχειν ἐν ταῖς τραγωδίαις ἢ πράττειν. συλλογιστέον δὲ καὶ ταύτη τῶν διαφορῶν. μᾶλλον δ' ὅπως τὸ διαπορεῖσθαι πᾶσι τῶν κεκμηκότασιν, εἰ πῶς ἀγαθὸν κοινανούσιν ἢ τῶν ἀντικειμένων : ἔοικε γὰρ ἐκ τούτων εἰ καὶ δίκνυται πρὸς αὐτὸν ὅποιον, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε τούναντίον, ἀφαιρέσει καὶ μικρόν, ἢ ἀπλῶς, ἢ ἐκείνοις εἶναι. εἰ δὲ μὴ, ποσοῦτόν γε καὶ τοιοῦτον, ὥστε μὴ ποιεῖν διδωμονίαν, τὸ μὴ ὄντας : μὴ δὲ τῶν ὄντων μακαρίους, ἀφαιρέσει τὸ μακαριον. συμβαλλεῖσθαι μὲν οὖν πᾶσι φαίνεται τοῖς κεκμηκόσιν αἱ δὲ πρᾶξιαι τῶν φίλων. ὁμοί-

καὶ πᾶν σῶμα· καὶ μᾶλλον ὅσῳ πμῖα τῶν καὶ βελτίων ἢ πολιτικῇ τῆς ἰα-
τρικῆς· καὶ τῇ ἰατρικῇ δ' οὐ χρεῖν εἶναι, πολλὰ πραγματεύονται πρὸς
τὴν τοῦ σώματος γνῶσιν· θεωρητέον δὲ καὶ τῇ πολιτικῇ πρὸς ψυχῆς· θεω-
ρητέον δὲ τούτων χάριν, καὶ ἐφ' ὅσον ἡμεῖς ἔχει πρὸς τὰ βητούμενα· τὸ
γὰρ ἐπιπλεῖον διακριβοῦν, ἐργαστέον ἵσως ἐστὶ τῇ προκατασκευῇ· λέ-
γεται δὲ πρὸς αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς θεωρητικαῖς λόγοις ἀρκούντως εἶναι· καὶ
χρητέον αὐτοῖς· οἷον τὸ μὴ ἀλογον αὐτῆς εἶναι· τὸ δὲ λόγον ἔχον· ταῦ-
τα δὲ πότερον διαιρεῖται καὶ ἡ πρὸς τὰ τοῦ σώματος μέρη καὶ πᾶν τὸ με-
ρεῖόν, ἢ τῷ λόγῳ δύο εἶναι, ἀχώριστα πεφυκῶτα, καὶ ἡ πρὸς ἐν τῇ περιφε-
ρείᾳ τὴν κυρτὴν καὶ τὴν κοίλον, οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸ παρὸν· τοῦ ἀλόγου
δὲ, τὸ μὴ εἶναι κοινῶ καὶ φυτικῶ· λέγω δὲ τὸ αἶψον τοῦ γινώσκειν, καὶ
αὐξάνει τὴν τοιαύτην γὰρ διὰ τὴν ψυχῆς, ἐν ᾗ αἰσθάνονται τὰς ἐμφε-
ροῖς θέταις αἰσθητικῇ, καὶ τοῖς ἐμβροῦσι· τὸ αὐτὸ δὲ ταύτῃ καὶ ἐν τοῖς τελείοις· οὐ
λογώτερον γὰρ ἢ ἡ φύσις· ταύτης μὴ οὐ κοινῇ τις ἀρετὴ καὶ οὐκ αἰθρῶ
πικρὴ φαίνεται· δοκῇ γὰρ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις ἐνέργειαν μάλιστα τὸ μέρος εἶναι καὶ
ἡ διὰ τὴν αἰσθητικὴν· ὁ δ' ἀγαθὸς καὶ κακὸς, ἡμεῖς διὰ δὴ τοὺς καὶ ὅσους· ὅθεν
φαίνεται οὐδὲν διαφέρει τὸ ἡμῖν τοῦ βίου καὶ αἰσθητικῇ αἰσθάνειν· συμ-
βαίνει δὲ τοῖς ἐκότες· ἀρχαῖα γὰρ ἐστὶν ὁ ὕψους τῆς ψυχῆς, ἢ λέγειν ἅπα-
σα καὶ φύσιν· πλὴν αἰσθητικὰ μικρὸν διακινουμένη πρὸς τὴν κινήσεων,
καὶ ταύτην βελτίω γίνεσθαι τὰ φαντάσματα τῶν ἐπιστημῶν, ἢ τῶν τεχνῶν.
ἀλλὰ καὶ τούτων ἀλλίως· καὶ τὸ ἀρετικὸν ἰατρικόν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀνθρωπι-
κῆς ἀρετῆς αἰσθητικὴν πέφυκεν εἶναι καὶ ἀλλήτης φύσεως τῆς ψυχῆς, ἀλο-
γος εἶναι· μετέχοντα μὲν τοῦ λόγου· τοῦ γὰρ ἐγκρατοῦς καὶ ἀκρα-
τοῦς, πρὸς λόγον καὶ τῆς ψυχῆς, τὸ λόγον ἔχον, ἐπεινοῦ μὴ· ὁ δὲ γὰρ
καὶ πρὸς τὰ βέλτετα παρὰ φύσιν· φαίνεται δὲ ἐν αὐτοῖς καὶ ἡ φύσις παρὰ τὸν
λόγον πεφυκῆς, ὁ μάλιστα καὶ καὶ ἀντιπείναι τῇ λόγῳ ἀρετῇ γὰρ κα-
τὰ πρὸς τὰ παρὰ φύσιν τοῦ σώματος μέρη εἰς τὰ δεξιὰ προκαρου-
μένων κινῆσαι, τοῖς αἰσθητικῇ παρὰ φύσιν, καὶ πρὸς τῆς ψυ-
χῆς οὕτως· πρὸς τὰ ἐναντία γὰρ αἰσθητικῇ τῇ ἀκρατικῇ· ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι
μὴ, ἐρῶμεν τὸ παρὰ φύσιν· πρὸς δὲ τῆς ψυχῆς, οὐχ ὁρῶμεν· ἵσως δὲ
οὐδὲν ἢ πρὸς καὶ ἐν τῇ ψυχῇ νομιστέον εἶναι τὴν παρὰ τὸν λόγον, ἐκινεῖται
μενον τοῦτο καὶ αἰσθητικόν· πρὸς δὲ ἔτδρον, οὐδὲν διαφέρει· λόγου δὲ καὶ
εἶναι φαίνεται μετέχειν, ὥς πρὸς εἰπεῖν· πειθαρχεῖ γοῦν τῷ λόγῳ τὸ
ἐγκρατοῦς· ἐπὶ δὲ ἵσως ἀντιπείναι τὸ πρὸς τὸν λόγον καὶ ἀνδρείου·
πάντα γὰρ ὁμοφανῆ τῷ λόγῳ· φαίνεται δὲ καὶ τὸ ἀλογον, διηκόν· τὸ
μὴ γὰρ φυτικόν, οὐδ' αὖτε κοινῇ λόγου· τὸ δὲ ἐπιθυμητικόν καὶ
ὅλας ὁρεκτικόν, μετέχει πᾶσι, ἢ κατὰ φύσιν ὅσον αὐτοῦ καὶ πειθαρχι-
κόν· οὐτὼ δὲ καὶ τοῦ παρὰ φύσιν καὶ τῇ φίλων φανερὸν ἔχει λόγον, καὶ οὐχ

Aristo. Ethic.

ββββ

ὡς περ τῶν μαθηματικῶν. ὅτι δὲ πείθεται πᾶς ὑπὸ λόγου τὸ ἄλογον,
 μινύει καὶ ἡ νοουμένη καὶ πᾶσα ἐπιτήμησις τε καὶ παρὰ κλησις. εἰ δὲ
 χρὴ καὶ οὕτω φαίαι λόγον ἔχειν, διὰ τὸν ἔσται καὶ τὸ λόγον ἔχον. τὸ μὲν, κυ-
 εῖως καὶ ἐν αὐτῷ: τὸ δὲ, ὡς περ τοῦ παρὰ δὲ ἀκυστικόν τι. διορίζεται δὲ
 καὶ ἡ ἀρετὴ κατὰ τὴν διαφορὰν ταύτην: λέγομεν γὰρ αὐτὴν
 τῶν τῶν μὲν, διανοητικῶν: τὰς δὲ, ἡθικῶν. σοφίαν
 μὲν καὶ αἰσιν καὶ φρόνησιν, διανοητικῶν. ἐλπί-
 δεριότητα δὲ καὶ σωφροσύνην, ἡθικῶν. λέ-
 γοντες γὰρ περὶ τοῦ ἡθικοῦ, οὐ λέγο-
 μεν ὅτι σοφὸς ἢ αἰνετός. ἀλλ'
 ὅτι πρᾶος, ἢ σώ-
 φρων, ἢ ποι-
 νός μιν
 δὲ καὶ τὸν σοφὸν κατὰ τὴν ἑξιν. 7
 ἑξέων δὲ τὰς ἐπαινετάς,
 ἀρετάς λέγομεν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ Β΄.

Αίτις δὲ τῆς ἀρετῆς οἷσιν, τῆς μὲν, διανοητικῆς· τῆς δὲ, ἡθικῆς. ἡ μὲν διανοητικὴ, τὸ πλεῖστον ἐκ διδασκαλίας ἐ-
χει· καὶ τὴν γὰρ πλεονεχίαν αὐτῆς διότι πρὸς ἐμπειρίας δὲ
ταύτης καὶ χρόνου· ἡ δὲ ἡθικὴ, ὅθεν βίους περιγίγνεται. ὅθεν καὶ τὸ
νομαζομένης ἐσθίας, μικρὸν παρεκκλίνον ἀπὸ τῶν βίων. ὅθεν οὐ
καὶ δῆλον ὅτι οἱ δὲ μία τῶν ἡθικῶν ἀρετῶν, φύσει ἡμῖν
ἐγγίγνεται· οἱ δὲν γὰρ τῇ φύσει ὄντων, ἄλλως ἐθίζεται. οἷον
ὁ λίθος φύσει καὶ τῷ φερόμενος, οὐ καὶ ἐθίζεται αὐτὸς φέρεται. οὐδ' αὖ μὲν
εἰς αὐτὸν ἐθίζεται, αὐτὸς ἑπὶ αὐτὸν οἱ δὲ τὸ πρὸς αὐτὸν. οὐδ' ἄλλο οὐδὲν τῶν
ἄλλως πεφυκότων, ἄλλως αὖ ἐθίζεται. οὐτ' ἄρα φύσει, οἷ τε πρὸς αὐτὸν ἐγ-
γίγνεται αὐτῶν ἀρετῶν. ἀλλὰ πεφυκόσι μὲν ἡμῖν δέξασθαι αὐτάς· πελειου-
μενοὶς δὲ διὰ τοῦ βίου. ἐπὶ ὅσῃ μὲν φύσει ἡμῖν παρὰ φύσιν ἐγ-
γίγνεται τούτων περὶ ὅσον κερμίσμεθα· ὕστερον δὲ, τὰς ἐνέργειας ἀποδί-
δομεν. ὅπως γὰρ τῶν αἰσθησίων δῆλον· οὐ γὰρ ἐκ τοῦ πολλοῦ αἰσθάνειν, ἢ
πολλοῦ αἰσθάνειν, τὰς αἰσθήσεις ἐλάβομεν, ἀλλ' ἀνάγκη. ἐχόντες,
ἐχρησάμεθα· οἱ χρεστάμενοι, ἐσχομεν. τὰς δ' ἀρετὰς λαμβάνομεν, ἐνερ-
γῶντες περὶ ὅσον, ὥς πορ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. ἀ γὰρ δὲ μα-
θέμεθα ποιοῦν, ταῦτα ποιοῦντες, μαθησόμεθα. οἷον οἰκοδομοῦντες,
οἰκοδόμοι γίνονται. καὶ κιθαρίζοντες, κιθαρισταί. οὕτω δὲ, καὶ τὰ μὲν
δίηκμα πρᾶττοντες, δίηκμοι γινόμεθα· τὰ δὲ σώφροντα, σώφροντες. τὰ
δ' ἀνδρεία, ἀνδρεῖοι. μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ γινόμενόν ἐν ταῖς πόλεσιν· οἱ
γὰρ νομοθέται τοὺς πολίτας ἐθίζοντες, πειθοῦσιν ἀγαθοὺς. καὶ τὸ
μὲν βούλημα παντὸς νομοθέτου τοῦτ' ἐστίν. ἔστι δὲ μὴ οὐ αὐτὸ πείθωσιν,
ἀμαρτάνωσι. καὶ διαφέρει τοῦτ' ἀπὸ πελιτείας, πολιτείας· ἀγαθὴ, φαύλης.
ἐπὶ τῇ τῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν, καὶ γίνονται πάντα ἀγαθὰ, καὶ φθίρε-
ται. ὁμοίως δὲ καὶ τέχνη· ἐκ γὰρ τοῦ κιθαρίζειν, καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ οἱ κακοὶ
γίνονται κιθαρισταί. ἀνάλογον δὲ καὶ οἱ οἰκοδόμοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες· ἐκ
μὲν γὰρ τοῦ οὐ οἰκοδομεῖν, ἀγαθοὶ οἰκοδόμοι ἐσονται. ἐκ δὲ τοῦ κακῶς, κα-

Aristo. Ethic.

ββββ 1

κοί. εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἶχεν, οὐδὲν ἀνέδει τοῦ διδάξοντος· ἀλλὰ πάντες αὖ
ἐγίνοντο ἀγαθοί, ἢ κακοί. οὕτω δὲ καὶ ὡς τῇ ἀρετῇ ἔχει· πράττοντες
γὰρ τὰ ἐν τοῖς ἀναγκαῖοις τοῖς πρὸς τὸν ἀνθρώπου, γινόμεθα· οἱ μὲν, δίκαιοι·
οἱ δὲ, ἄδικοι. πράττοντες δὲ τὰ ἐν τοῖς θείοις, καὶ εἰς ὁμοῖοι φοβεῖσθαι ἢ
παρρῆναι· οἱ μὲν, ἀνδρείοι· οἱ δὲ, δειλοί. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ πᾶσι τὰς ἐπιθυ-
μίας ἔχει καὶ τὰ πᾶσι τὰς ὀρεγίας· οἱ μὲν γὰρ, σώφρονες καὶ ἡδοναῖς γίνον-
ται· οἱ δὲ, ἀκόλαστοι καὶ ὀργίλοι. οἱ μὲν, ἐκ τοῦ οὕτως ἐν αὐτοῖς ἀναστρέφε-
σθαι· οἱ δὲ, ἐκ τῆς οὕτως. καὶ ἐν τῇ λόγῳ ἐκ τῶν ὁμοίων ἐνεργειῶν, αἱ ἕξεις γίνον-
ται. διὸ δὲ τὰς ἐνεργείας ποίας ἀποδιδόναι· καὶ τὰ γὰρ τὰς τούτων διαφο-
ρὰς ἀναλαμβάνουσιν αἱ ἕξεις. ὁ μικρὸν οὖν διαφέρει τὸ, οὕτως ἢ ἕτως οὕτως
ἐκ νέων ἐθίζεσθαι, ἀλλὰ πάμπαν· μάλλον δὲ, τὸ πᾶν. Ἐπεὶ οὖν ἡ πο-
ροῦτε πραγματεία, οὐ θεωρίας ἐνεκα· ὅτιν ὥσπερ αἱ ἀγαθαι. οὐ γὰρ ἵν' εἰδῶ
μὴ τί ὅτιν ἢ ἀρετὴ, σκεπόμεθα· ἀλλ' ἵνα ἀγαθοὶ γινώμεθα, ἐπεὶ οὐδὲν ἀν-
τὶ ὄφελος αὐτῆς, ἀναγκαῖον ὅτι σκέψασθαι τὰ πᾶσι τὰς πράξεις, ὥς
πρακτέον αὐτάς· αὐτὰ γὰρ εἰσι κινεῖαι καὶ τὰς ποίας γινώσκοντες τὰς ἕξεις,
καὶ ὡς ἀρετὴν καὶ κακίαν. τὸ μὲν οὖν κατὰ τὸν ὁρθὸν λόγον πράττειν, κοινὸν
καὶ ἀπορρέει. ἐνηθίσεται δ' ὕστερον περὶ αὐτοῦ, καὶ τί ὅτιν ὁ ὁρθὸς λό-
γος, καὶ πᾶσι ἔχει πρὸς τὰς ἀγαθὰς ἀρετάς. ἐκείνο δὲ προδιαμολογείτω,
ὅτι πᾶσι ὁ περὶ τῇ πρακτῇ λόγος, τύπος καὶ οὐκ ἀκριβὴς ὁ φείλει λέ-
γεσθαι, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς εἰπομεν, ὅτι κατὰ τὴν ὕλην οἱ λόγοι ἀπα-
νητοί. τὰ δ' ἐν ταῖς πράξεσι καὶ τὰ συμφέροντα, ἔστιν ἐστὶν ἔχει, ὥς
πορ οὐδὲ τὰ ὕμναι. τοιούτου δ' ὄντος τῆς κατὰ τοῦ λόγου, ἐπὶ μάλιστα
ὅτι τῇ κατ' ἐκείνην λόγος, οὐκ ἔχει τὰ ἀκριβέσι· οὔτε γὰρ ἀπὸ τέχνων οὐδ'
ἀπὸ παραγγέλων οὐδὲ μίαν πίπτει. δὲ δ' αὐτὸ ἀεὶ τὸν πράττοντας, τὰ
πρὸς τὸν καιρὸν σκοπεῖν, ὥσπερ ὡς τῆς ἰατρικῆς ἔχει καὶ τῆς κυβερνητικῆς.
ἀλλὰ καὶ πορ ὅντος τοιούτου τῆς παρόντος λόγου, περατέον βοηθεῖν. πορ
τον οὖν ὡς θεωρητικόν, ὅτι τὰ τοιαῦτα πέφυκεν ἀπὸ ἐνδείας καὶ ὕπερ
βολῆς φθείρεται· δὲ γὰρ ἀπὸ τῇ ἀφανῶν τοῖς φανερῶν μαρτυρίαις
χεῖρται, ὥσπερ ὡς τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ὕψους ὁ ῥῶμιον. τὰ, τε γὰρ ἀπορ-
βάλλοντα γυμνάσια καὶ τὰ ἐλλείποντα, φθείρει τὴν ἰσχύον. ὁμοίως δὲ καὶ
τὰ ποτὰ καὶ τὰ σιτία πλείω καὶ ἐλάττω γινόμενα, φθείρει τὴν ὕψειαν,
τὰ δὲ σύμμετρα καὶ ποιεῖ καὶ αὐξάνει καὶ σώζει. οὕτως οὖν καὶ ὡς σωφροσύνης
καὶ ἀνδρείας ἔχει καὶ τῇ ἀγῶν ἀρετῇ. ὅ, τε γὰρ πάντα φύσιν καὶ φο-
βούμενος, καὶ μηδὲν ὑπομνήτων, δειλὸς γίνεται· ὅ, τε μηδὲν ὅλως φοβοίμε-
νος, ἀλλὰ πρὸς πάντα βαδίζων, θρασύς. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ μὲν πάσης ἡδονῆς
ἀπολαύων, καὶ μηδεμίαν ἀποχόμενος, ἀκόλαστος· ὁ δὲ πάσας φέρ-
γων ὥσπερ οἱ ἄγριοι, ἀναισθητός τις· φθείρεται γὰρ ἡ σωφροσύνη καὶ
ἡ ἀνδρεία ἀπὸ τῆς ἀπορβολῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως· ἀπὸ δὲ τῆς μεσότη-

τος, σώζεται. ἀλλ' οὐ μόνον αἱ γενέσεις καὶ αἱ αὐξήσεις, καὶ αἱ φθοραί, ἐκ
τῆν αὐτῆν καὶ ὑπὸ τῆν αὐτῆν γίνονται, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐνέργειαι, ἐν τοῖς
αὐτοῖς ἐσονται: καὶ ἥρ' αὐτῆν ἡγαν τῆν φανερωτοῦσαν οὕτως ἔχει. εἶον
αὐτῆς ἰσχύος: γίνεταί ἥρ' ἐκ τοῦ πολλοῦ φορῶν λαμβάνειν, καὶ πολλὰς
πόνους ὑπομείνειν. καὶ μάλιστα διώκεται ταῦτα ποιεῖν ὁ ἰσχυρὸς. οὐτὰρ δ' ἔ-
χει καὶ αὐτῆν ἀρετῆν: ἔκτε γὰρ ἡ ἀπέχεσθαι τῆν ἡδονῶν, γινόμεθα σώφρο-
νός: καὶ γενόμενοι, μάλιστα διωκέμεθα ἀπέχεσθαι αὐτῆν. ὁμοίως δὲ καὶ
αὐτῆς τῆς ἀδρείας. ἐθιζόμενοι ἥρ' καταφρονεῖν τῆν φοβεράν καὶ ὑπομέ-
νειν αὐτὰ, γινόμεθα ἀδρείοι: καὶ γινόμενοι μάλιστα διωκόμεθα ὑπο-
μείνειν τὰ φοβόρα. Σημείον δὲ δὲ ποιεῖται τῆν ἔξεων, τὴν ἐπιγνο-
μῶν ἡδονῶν. ἡ λύπῃ τοῖς ἔργοις. ὁ μὲν γὰρ ἀπεχόμενος τῆν σωματι-
κῶν ἡδονῶν, καὶ αὐτῶ τοῦτ' ἡγαν, σώφρων: ὁ δὲ ἀχρόμικος, ἀκόλα-
στις. καὶ ὁ μὲν ὑπομείνει τὰ δεινὰ καὶ χαίρειν, ἡ μὲν λυπούμενος γὰρ, ἀν-
δρείος: ὁ δὲ λυπύμενος, δειλός. πᾶσι ἡδοναῖς γὰρ καὶ λύπαις ἐστὶν ἡ ἡθι-
κὴ ἀρετὴ: διὰ μὲν ἥρ' τῶν ἡδονῶν, τὰ φαῦλα πρέσβυται. διὰ δὲ τῶν λύ-
πων, τὰ καλὰ ἀπεχόμεθα. διὸ δὲ ἡ χαίρειν πᾶσι δυνάμει ἐκ νύκτα, ὡς ὁ Πλά-
των φησὶν, ὥστε χαίρειν τε καὶ λυπεῖσθαι οἷς δὲ: ἡ ἥρ' ὁρθῇ περὶ εἰς αὐτὴν
ἐστὶν. ἔπ' δ' εἰ ἀρετὰ εἰσι πᾶσι πρέσβυται καὶ πᾶσι, πᾶν δὲ πᾶσι καὶ
πᾶσι πρέσβυται ἐπεταῖ ἡδονῇ καὶ λύπῃ, καὶ διὰ τοῦτ' αἱ εἰν ἡ ἀρετὴ πε-
ρὶ ἡδονῶν καὶ λύπας. μινύουσι δὲ καὶ αἱ κλάσεις γινόμεναι δὲ τού-
των: ἰατρῆαι γὰρ τινὲς εἰσι: αἱ δὲ ἰατρῆαι, διὰ τῆν εἰσπῆσαν πύ-
κτοι γίνονται. ἔπ' ὡς καὶ πρέσβυται εἰσπῆσαν, πᾶσι ψυχῆς ἐξίς, ὑφ' οἷ-
ων πέφυκε γίνεσθαι χαίρειν καὶ βελτίων, πᾶσι ταῦτα καὶ πᾶσι ταῦτα
τῶν φύσιν ἔχει: διὸ ἡδονῶν δὲ καὶ λύπας φαῦλα γίνονται, τὴν διώκον
ταῦτα καὶ φθύνειν. ἡ δὲ μὲν δὲ. ἡ ὅτε οὐδὲ. ἡ ὡς οὐδὲ. ἡ ὡς οὐδὲ. ἡ ὡς οὐδὲ.
ἄλλως ὑπὸ τοῦ λόγου διελίσσεται τὰ τοιαῦτα. διὸ καὶ οὐδὲν τὰς
ἀρετὰς ἀπαθῆναι τινὰς καὶ ἡμέας. οὐκ οὐδὲ, ὅτι ἀπλῶς λέγου-
σιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δὲ, καὶ ὡς οὐδὲ, καὶ ὅτε. καὶ ὅσα ἄλλα περὶ τῆς
ταῦτα. ὑποκαταταῖ ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ τοιαύτη πᾶσι ἡδονῶν καὶ λύπας,
τῆν βελτίων πρέσβυται. ἡ δὲ κακία, τούτων τῆν. γὰρ οἱ δ' αὐτῶν καὶ
ἐκ τούτων φανερὸν, ἔπ' πᾶσι τῆν αὐτῆν. τρεῖς γὰρ εἶναι τῆν εἰς τὰς
αἰρέσεις, καὶ τρεῖς ὄντων τῆν εἰς τὰς φύσεις: καλοῦ, συμφέροντος,
ἡδέος: καὶ τρεῖς τῆν εἰσπῆσαν, αἰσχροῦ, ἀσυμφέροντος, λυπροῦ, πᾶσι
πάντα μὲν ταῦτα ὁ ἀγαθός, κατὰ βέλτιον ὅτιν: ὁ δὲ κακός, ἀμαρ-
τητικός. μάλιστα δὲ πᾶσι τῶν ἡδονῶν: κοινὴ τε γὰρ αὐτῆς τοῖς ἰσχυροῖς, καὶ
πᾶσι τοῖς ὑπὸ τῶν αἰρέσεων παρὰ ακολουθεῖ: καὶ ἥρ' ὁ καλὸν, καὶ ὁ
συμφέρον, ἡδὺ φαίνεται. ἔπ' δ' ἐκ κακίου πᾶσι τῶν (κατὰ βέλτιον). διὸ
καὶ χαλεπὴν ἀποτελεῖσθαι ὅτιν ὁ πᾶσι, ἐγκλημασμένον τῆ βίῃ.

Arist. Eth.

ββββ 3

καὶ νομίζομεν δὲ καὶ τὰς πράξεις: οἱ μὲν, μάλλον: οἱ δ' ἢ πόνον, ἢ δυνάμει καὶ λυ-
πῶν: δὲ τοῖς οὗτοι ἀναγκαῖον ἐπὶ τῶν ταῦτα πᾶσι πραγμάτων: οὐ
γὰρ μικρὸν εἰς τὰς πράξεις, οὐδ' ἡ κακὴ χεῖρ ἢ λυπεῖται. ἐπὶ δὲ χαλε-
πῶ τῶν οὐδ' οὐδ' ἡ μάχεται ἢ θυμῶ, καὶ τὰς ψυχῶν ἡ ῥακλειτῆς: περὶ δὲ
τῶν χαλεπῶν τῶν αἰσθητικῶν καὶ τέχνη γίνεται καὶ ἀρετῇ. καὶ γὰρ τὸ οὐ, βέλ-
πον ἐν ταῦτα, ὥστε καὶ δὲ οὐδ' ἡ δυνάμει καὶ λυπῶν πᾶσι ἡ πραγμα-
τεία, καὶ πᾶσι ἀρετῇ καὶ πᾶσι πολιτικῇ. ὁ μὲν γὰρ οὐδ' οὗτοις χρώμενος, ἀ-
γαθὸς ἔσται: ὁ δὲ κακὴς, κακός. ὅτι ἢ ἐν ἐστὶν ἡ ἀρετῇ πᾶσι δυνάμει καὶ λυ-
πῶν, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν γίνεται ὑπὸ τούτων καὶ αὐξάνεται καὶ φθείρεται, μὴ
ὡς αὐτῶν γινόμενα, καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐγένετο πᾶσι ταῦτα καὶ ἐνεργεῖ, ἐν-
εργεῖται. Ἀπορήσει δ' αὖ τις, πῶς λέγομεν, ὅτι δὲ τὰ μὲν δίκαια
πράττοντας, δικαίους γίνεσθαι: τὰ δὲ σώφρονα, σώφρονες. εἰ γὰρ πράττει
σι τὰ δίκαια καὶ τὰ σώφρονα, ἢ δὲ εἰς δίκαιον καὶ σώφρονες, ὥστε εἰ τὰ
γραμματικὰ καὶ μουσικὰ, γραμματικοὶ καὶ μουσικοί. ἢ οὐδὲ οὐδ' ἐπὶ τῶν
τεχνῶν οὕτως ἔχει. εἰ γὰρ ἔχει γὰρ γραμματικὸν τι ποιῆσαι καὶ ἀπὸ τῶν
χρῶν, καὶ αὐτοῦ ὡς θεμελίον. τότε οὐδ' ἔστι γραμματικός, εἰ καὶ γραμ-
ματικὸν τι ποιῇ, καὶ γραμματικῶς. οὐδ' ἔστι τὸ κατὰ πᾶσι ἐν αὐτῶν
γραμματικόν. ἐπὶ οἱ δὲ ὅμοιον ὅσον ἐπὶ τε τῶν τεχνῶν, καὶ τῶν ἀρετῶν:
τὰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν τεχνῶν γινόμενα, τὸ οὐδ' ἔχει ἐν αὐτοῖς. ἀρετῇ οὐ
ταῦτα πᾶσι ἔχοντα γινόμενα: τὰ δὲ κατὰ τὰς ἀρετὰς γινόμενα, οὐκ
εἰ καὶ αὐτὰ πᾶσι ἔχει, δικαίως ἢ σώφρονες πράττειται, ἀλλὰ καὶ εἰ καὶ ὁ πρῶ-
των πᾶσι ἔχων, πράττει: πρῶτον μὲν, εἰ καὶ εἰδώς: ἔπειτα, εἰ καὶ προαιρού-
μενος: καὶ προαιρούμενος, δι' αὐτὰ. τὸ δὲ τρίτον, καὶ εἰ καὶ βελτίος καὶ ἀμε-
τακινήτως ἔχων, πράττει. ταῦτα δὲ πρὸς μὲν τὸ τὰς ἄλλας τέχνας ἔ-
χειν, οὐδ' ὡς ἀρετῇ, πᾶσι αὐτῶν εἰδέναι: πρὸς δὲ τὸ τὰς ἀρετὰς, τὸ
μὲν εἰδέναι, μικρὸν ἢ οὐδὲν ἰσχύει: τὰ δ' ἄλλα, οὐ μικρὸν, ἀλλὰ τὸ πᾶν
δύναται. ἀπὸ καὶ ἐκ τοῦ πολλὰς πράττειν τὰ δίκαια καὶ τὰ σώ-
φρονα, περιγίνεται. τὰ μὲν οὖν πράττειται, δίκαια καὶ σώφρονα λέγε-
ται, ὅταν ἢ τοιαῦτα, οἷα αὐτὸς ὁ δίκαιος ἢ ὁ σώφρων πράττει. δίκαιος
δὲ καὶ σώφρων ἐστίν, οὐχ ὅταῦτα πράττειν, ἀλλὰ καὶ ὁ οὕτω πράτ-
τειν, ὥς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σώφρονες πράττουσιν. οὐδ' οὖν λέγεται, ὅτι
ἐκ τοῦ τὰ δίκαια πράττειν ὁ δίκαιος γίνεσθαι: καὶ ἐκ τοῦ τὰ σώφρονα,
ὁ σώφρων. ἐκ δὲ τοῦ μὴ πράττειν ταῦτα, οὐδὲις αὐτὸς οὐδὲ μελίσειε γί-
νεσθαι ἀγαθός. ἀλλ' οἱ πολλοί, ταῦτα μὲν οὖν πράττουσιν. ὡς δὲ τὸν λό-
γον κατὰ φύσιν οὐκ ὁρᾷ, οἷον φιλοσοφῆν, καὶ οὕτως ἐσεσθαι αὐτοῦ δαίμονι.
ὅμοιον τι ποιοῦν τοῖς κακοῖς. οἱ γὰρ ἰατρῶν ἀκούουσι μὴ ἐπι-
μελῶς: ποιοῦσι δ' οὐδὲν τῶν προσετατομένων. ὥς πᾶσι οὐδ' ἐκείνοι
αὐτὸ ἔχουσι τὸ σῶμα, οὕτω πρὸς ἀποδιδόμενοι, οὐδ' οὐ τοῖς πᾶσι ψυχὴν, οὕτω

φιλοποιοῦντος. Μετὰ δὲ ταῦτα τίς ἐστιν ἡ ἀρετὴ σκεπτόμενος. εἰς οὗτω τὰ ἐν τῇ ψυχῇ γινόμενα τρεῖς εἰσὶν. πάθη, δυνάμεις, ἔξεις, τούτων πᾶσι εἴη ἡ ἀρετὴ, λέγω δὲ πάθη μὲν, ἐπιθυμίαν, ὀργὴν, φόβον, θράσος, φθόνον, χαράν, φιλίαν, μίσος, πόθον, ἡλόν, ἔλπον, ὄλας ὅς ἐστιται ἡδονὴ ἢ λύπη. δυνάμεις δὲ, κατὰ τὰς παθητικὰς τούτων λεγόμενα, οἷον κατὰ τὰς δυνάμεις ὀργισθῆναι, ἢ λυπηθῆναι, ἢ ἐλπίσαι. ἔξεις δὲ, κατὰ τὰς πάθη, ἔχουσι αὐτὰ κακῶς. οἷον πᾶσι τὸ ὀργισθῆναι. εἰ μὲν σφοδρῶς ἢ αἰσχυρῶς, κακῶς ἔχουσι· εἰ δὲ μέσως, οὐδὲ μοίως δὲ καὶ πᾶσι τὰς ἀλλὰ. πάθη μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν, οὐδ' αὖ ἀρετῶν, οὐδ' αὖ κακῶν, ὅτι οὐ λεγόμενα κατὰ τὰ πάθη, ἀλλ' οὐδ' αὖ οἱ φαῦλοι. κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς ἢ τὰς κακίας, λεγόμενα, ὅτι κατὰ μὲν τὰ πάθη, οὐτ' ἐπαινοῦμεθα, οὐτ' ἐλεγχοῦμεθα· οὐ κατὰ τὸν ἔργον, οὐδ' ἐπαινοῦμεθα, οὐδ' ἐλεγχοῦμεθα. οἱ δὲ ὀργισόμενοι, οἱ δὲ φέρονται, οἱ δὲ ἀφ' ὧν ὀργισόμενοι, ἀλλ' ὅ, πᾶσι κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας, ἐπαινοῦμεθα ἢ ἐλεγχοῦμεθα. ἐπὶ ὀργισόμεθα μὲν καὶ φοβούμεθα ἀπεραιρέτως· αἱ δὲ ἀρεταί, προαιρέσεις πᾶσι, ἢ οὐκ αὖδ' προαιρέσεις. πᾶσι δὲ τοῖσι, κατὰ μὲν τὰ πάθη, κινεῖσθαι λεγόμενα. κατὰ δὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας, οὐ κινεῖσθαι, ἀλλὰ διακινεῖσθαι πᾶσι. διὰ ταῦτα δὲ, οἱ δὲ δυνάμεις εἰσὶν· οὐτε γὰρ ἀγαθοὶ λεγόμεθα τῷ εὖ κινεῖσθαι πᾶσι, καὶ ἀπλῶς, οὐτε κακοὶ· οἱ τ' ἐπαινοῦμεθα, οὐτε ἐλεγχοῦμεθα. καὶ ἐπὶ δυνατοὶ μὲν ἐς μὲν, φύσει· ἀγαθοὶ δὲ ἢ κακοὶ οὐ γινόμεθα, φύσει. ἐπομένον δὲ πρὸς τούτου πρότερον. ἐπομένον δὲ πρὸς τοῦτο πρότερον. εἰ οὖν μίτε πάθη εἰσὶν αἱ ἀρεταί, μίτε δυνάμεις, λέγεται ἔξω αὐτὰς εἶναι. ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ τῷ γένει ἡ ἀρετὴ, εἴρηται. Δεῖ δὲ μὴ μόνον οὕτως εἶπαι ὅτι ἔξω, ἀλλὰ καὶ ποῖά τις. ἐκ τούτων οὖν ὅτι πᾶσι ἀρετὴ οὐκ ἔστιν ἡ ἀρετὴ, αὐτὸς οὐκ ἔστιν ἀποτελεῖ, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ οὐκ ἀπὸ δίδωσιν. οἷον ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀρετὴ, τὸν τε ὀφθαλμὸν ἀποδοῦναι πᾶσι, καὶ τὸ ἔργον, αὐτοῦ τῇ τῷ ὀφθαλμοῦ ἀρετῇ οὐκ ὁρῶμεν. ὁμοίως ἢ τοῦ ἵππου ἀρετὴ. ἵππων τε ἀποδοῦναι πᾶσι καὶ ἀγαθὸν δρᾶμεν καὶ κακὸν τὸν ἐπιβᾶν τὴν καὶ μῆναι ἐν πολέμοις. εἰ δὲ τ' ὅτι πᾶσι ἀρετὴ ἔχει, καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ ἀρετὴ εἴη αὐτὸς εἰς, ἀφ' ἧς ἀγαθὸς αἰὶς γίγνεται. καὶ ἀφ' ἧς οὐ τὸ εὖ ἔργον ἀπὸ δώσει πᾶσι ὅτι ἔστι, ἢ ἢ ἐργάζομαι. ἐπὶ καὶ ὡς ἔστι φανερόν. ἐν βεωρήσει μὲν πᾶσι πᾶσι ἐστὶν ἡ φύσις αὐτῆς. ἐν παντὶ δὲ (καὶ καὶ καὶ διακινεῖσθαι, εἰς λαβεῖν· τὸ ἢ, πᾶσι· τὸ δ', ἐλαττόν· τὸ δ', ἴσον. καὶ ταῦτα, ἢ κατὰ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἢ πρὸς ἡμᾶς. τὸ δ' ἴσον μέσον πᾶσι περὶ ὧν καὶ ἐλάττω. λέγω ὅτι πρᾶγμα μίσην, τὸ ἴσον ἀπὸ χον ἀφ' ἑκάστης ἀκρίαν, εἰς εἰς ἐκ τῶν ταυτῶν πᾶσι. πρὸς ἡμᾶς δ', ὁ μίτε πλεονάζει, μίτε ἐλάττω· τὸ ὅχι ἐν, ἐδὲ τὸ αὐτὸ τὸ πᾶσι. οἷον εἰ τὰ δέκα, πολλὰ· τὰ ὅχι, ὀλίγα. τὰ εἰς μίαν λαμβάνει κατὰ τὸ πρᾶγμα. ἴσως οὐκ ἐπερέχεται καὶ ὑπερέχεται. τὸ δ' ἴσον ἐστὶ κατὰ τὸ

Aristo. Ethic.

ββββ 4

ἀριθμητικῶς ἀναλογίαν. τὸ δὲ πρὸς ἡμᾶς, οὐχ οὕτω ληπτέον. οὐ γὰρ εἴπω
 δεκά μιν φανερὸν, πολὺ δὲ δύο, ὁ δὲ λίγον, ὁ ἀλείπης ἐξ μιν πρὸς τὴν
 ὅτι γὰρ ἴσως καὶ ἄλλοι πολὺ τῷ ληφόμενῳ ἢ ὀλίγον· μίλῳ μὲν ἴσως, ὀλί-
 γον· τῷ δὲ ἀρχομένῳ τῶν γυμνασίων, πολὺ. ὁμοίως ὡς δὲ δρόμου καὶ πάλ-
 λης. οὕτω δὲ πᾶς ἐπιστήμων τῷ ὑπερβολῇ καὶ τῷ ἑλλείψει φθίγει.
 τὸ δὲ μέσον ζητεῖ καὶ τοῦ θ' αἰρεῖται. μέσον δὲ, οὐ τὸ τοῦ πράγματος, ἀλ-
 λὰ τὸ πρὸς ἡμᾶς. εἰ δὲ πᾶς ἐπιστήμη, οὕτω τὸ ἔργον αὐτὸ ἐπιτελεῖ, πρὸς
 τὸ μέσον βλέπουσα καὶ εἰς ἑαυτὴν ἄγουσα τὰ ἔργα. ὅθεν εἰώθασιν ἐπι-
 λέγειν τοῖς δὲ ἔχουσιν ἔργοις, ὅτι οὐτ' ἀφελὲν ὄντι, οὐτε προσθεῖναι. ὡς
 τῆς μὲν ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἑλλείψεως, φθιρούσης τὸ δὲ τῆς δὲ μεσότη-
 τος, σωζούσης. οἱ δ' ἀγαθοὶ τεχνῖται ὡς λέγομεν, πρὸς ἑαυτὴν βλέποντες αὐ-
 τὰ ἐργάζονται· ἢ δὲ ἀρετῇ, πάσης τέχνης ἀκριβεστέρᾳ καὶ ἀμείνων ἐστίν, ὡς
 πόρ καὶ ἡ φύσις, τοῦ μέσου αὐτὴ ἐπιστοχαστική. λέγω δὲ τὴν ἡθικὴν. αὕτη
 γὰρ ὅτι ποδὶ παθεῖ καὶ πράξει. ἐν δὲ τούτοις ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἑλλείψις
 καὶ τὸ μέσον, ὅσον καὶ φοβηθῆναι, καὶ θαρρῆσαι, καὶ ἐπιθυμῆσαι, καὶ ἀ-
 ποστροφῆναι. καὶ ὀργισθῆναι, καὶ ἐλεῆσαι. καὶ ὁλως ἡδῆσαι καὶ λυπη-
 θῆναι ἐστὶ καὶ μάλλον καὶ ἥττον. καὶ ἀμφοτέρωθεν οὐκ ὅν. τὸ δ' ὅτε δει, καὶ
 ἐφ' οἷς, καὶ πρὸς οὓς, καὶ οὐκ ἐν ἑαυτῇ καὶ ὡς δ' αἱ, μέσον τε καὶ ἄριστον, ὅσον
 ὡς τῆς ἀρετῆς. ὁμοίως δὲ καὶ ποδὶ τὰς πράξεις ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἑλ-
 λείψις, καὶ τὸ μέσον. ἢ δὲ ἀρετῇ, ποδὶ πάθη καὶ πράξεις ἐστίν. ἐν οἷς ἢ μὲν
 ὑπερβολὴ, ἀμαρτάνεται· καὶ ἢ ἑλλείψις, φέγγεται· τὸ δὲ μέσον, ἐπανεῖ-
 νται καὶ κατὰ φύσιν. ταῦτα δ' ἀμφὶ τῆς ἀρετῆς. μεσότης τῆς ἀρετῆς ἐστὶν
 ἢ ἀρετῇ, στοχαστικῇ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ μέσου. ἐπὶ τῷ μὲν ἀμαρτάνειν, πολλὰ ὡς
 ὅτι· τὸ γὰρ κακὸν, τοῦ ἀπέρου ὡς οἱ εὐθιγέρεαι εἰκαζον· τὸ δ' ἀγαθόν,
 τοῦ πεπερασμένου. τὸ δ' κατὰ φύσιν, μοναχῶς. διὸ καὶ τὸ μὲν, ἐξ ἑαυτοῦ· τὸ δὲ,
 χαλεπὸν. ἐξ ἑαυτοῦ μὲν, τὸ ἀποτυχεῖν τ' σκοποῦ. χαλεπὸν δὲ, τὸ ἐπιτυχεῖν
 καὶ διὰ ταῦτα οὕτως, τῆς μὲν κακίας, ἢ ὑπερβολῆς καὶ ἢ ἑλλείψεως. τῆς δὲ
 ἀρετῆς, ἢ μεσότητος. Εἰσὶ δὲ καὶ μὲν, ἢ ἀπλῶς· παντοδαπῶς ὁ κακός.
 ἔστιν ἄρα ἢ ἀρετῇ ἢ ἐξ ἑαυτοῦ προαιρετικῇ, ἐν μεσότητι οὕσα τῇ πρὸς ἡμᾶς, ὥρις
 μένιν λόγῳ. καὶ ὡς αὐτὸ φρόνιμος ὀρίσειε. μεσότης δὲ δύο κακιῶν. τῆς μὲν,
 κατὰ ὑπερβολὴν· τῆς δὲ, κατὰ ἑλλείψιν. καὶ ἐπὶ τῷ τὰς μὲν, ἐλλείπειν· τὰς
 δ' ὑπερβάλλειν τ' δέοντος, ἐν τε τοῖς πάθεσι καὶ ἐν ταῖς πράξεσι. τὴν δ' ἀρε-
 τὴν, τὸ μέσον καὶ οὐρίσκειν καὶ αἰρεῖσθαι. διὸ κατὰ μὲν τὴν εὐσίαν καὶ τὸν λό-
 γον, τὸν τῇ ἢ ἐν λέγοντα μεσότης ἐστὶν ἢ ἀρετῇ· κατὰ δὲ τὸ ἄριστον καὶ τὸ
 ὅν, ἀκρότης. ὁ πᾶς δ' ἐπὶ δέχεται πράξεις, οὐ δὲ πᾶν πάθος, τὴν μεσότητα·
 εἴνα ἴσως οὐδὲς ὠνόμαται (καὶ ἀληθινὰ μετὰ τῆς φαυλότητος. ὅσον ἐπι-
 χαιρην κακία. ἀναχυντία. φθόνος. καὶ ὡς τ' ἀρετῶν, μοιχεῖα. κλοπή. ἀν-
 δροφονία· πάντα γὰρ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα, λέγεται τῷ αὐτῷ φαῦλα

εἶναι, ἀλλ' οὐχ αὐτὸν πορβολαὶ αὐτῶν, οὐδὲ αἱ ἐλλείψεις. οὐκ ὅστις οὖν εἰδὲ πο-
τε πορβὴ αὐτὰ κατὰ τοιοῦτον, ἀλλ' αὐτὰ ἀμαρτάνειν. οὐδ' ὅτι τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι πορβὴ
ταῖς τοιαύταις. ἐν δὲ τῇ δ' αἰ. καὶ ὅτε, καὶ ὡς μοιχὴ δύναι. ἀλλ' ἀπλῶς τὸ ποι-
εῖν ὁ πῶν τοῦτων, ἀμαρτάνειν εἶναι. ὁμοιον οὖν τὸ ἀξιοῦν καὶ πορβὴ τὸ ἀδικεῖν,
καὶ δαιλαίνειν. καὶ ἀκολασταίνειν εἶναι μεσότητά καὶ πορβολὴν καὶ ἐλλείψιν:
εἶναι γὰρ οὕτω καὶ ὑποβολῆς καὶ ἐλλείψεως, μεσότητος καὶ ὑποβολῆς,
ὑποβολῆς καὶ ἐλλείψεως, ἐλλείψεως. ὡς περὶ δὲ σωφροσύνης καὶ ἀνδρεί-
ας οὐκ εἶναι ὑποβολὴ καὶ ἐλλείψις, διὰ τὸ, τὸ μέσον εἶναι πάσας ἀκρον,
οὕτως οὐδὲ κινήσεων μεσότητος: οὐδὲ ὑποβολὴ καὶ ἐλλείψις, ἀλλ' ὡς καὶ
πρὸς πᾶσι ἀμαρτάνεται. ὅλας γὰρ οὐδ' ὑποβολῆς καὶ ἐλλείψεως μεσό-
της εἶναι. οὐδὲ μεσότητος ὑποβολὴ καὶ ἐλλείψις. Δεῖ δὲ εἶναι μὴ μόνον
καθόλου λεγέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς κατὰ τὴν φύσιν ἀφαιρέσειν: ἐν γὰρ τοῖς
πορβὴ τὰς πράξεις λόγοις, οἱ μὴ καθόλου, κατωτέρω εἶσιν. οἱ δὲ ὑπὲρ μέ-
ρους, ἀλλοτρίως εἶναι. πορβὴ γὰρ τὰ κατὰ φύσιν αἱ πράξεις. δεῖ δὲ ὑπὲρ τοῦτων
συμφωνεῖν. ληπτέον οὖν ταῦτα ἐκ τῆς διαγραφῆς. πορβὴ μὲν οὖν φόβους
καὶ παῖδας, ἀνδρεία μεσότητος. τὰν δ' ὑποβολῆς καὶ ἐλλείψεως. ὁ μὲν πᾶσι ἀφορίσας, ἀ-
νώνυμος. (πολλὰ δ' εἶναι ἀνώνυμα) ὁ δ' ἐν τῷ θαλάμῳ ὑπερέβαλλαν, θρασύς.
ὁ δὲ δὴ μὲν φοβεῖσθαι, ὑποβολῆς: δὲ παῖδας, ἐλλείψεως, δειλός. πε-
ρὶ ἱκανῶς δὲ καὶ λύπας οὐ πάσας: πῶν δὲ καὶ περὶ τὰς λύπας, μεσότητος
μὲν, σωφροσύνης, ὑποβολῆς δὲ, ἀκαταστασία. ἐλλείπειται δὲ περὶ τὰς ἐξου-
σίας, οὐ πᾶσιν γινώσκονται. διὸ πορβὴ οὐδ' εἶναι ὀνόματις πτυχήσας. εἴς τε
δὲ ἀνέστηται. περὶ δὲ ὅστις χρημάτων καὶ λήψιν, μεσότητος μὲν ἐλευθε-
ριότητος: ὑποβολὴ δὲ καὶ ἐλλείψις, ἀσωτία καὶ ἀνελυθρία. εἰς αὐτὴν δὲ
αὐτὰς ὑποβολῆς καὶ ἐλλείψεως: ὁ μὲν γὰρ ἀσώτως, εἰ μὲν προέ-
σσει, ὑποβολῆς: εἰ δὲ λήψαι, ἐλλείπει. ὁ δ' ἀνελυθρίας, εἰ μὲν λήψαι,
ὑποβολῆς: εἰ δὲ προέσσει, ἐλλείπει. γυνὴ μὲν οὖν τύπω καὶ ὑπὲρ κίφας
λαΐα, λεγόμεναι, ἀρκοί μὲν αὐτῶν τοῦτω. ὑπερὸν δὲ ἀκριβέστερον πε-
ρὶ αὐτῶν διακριθῆσεται. περὶ δὲ τὰ χρηματὰ εἰς, καὶ ἀλλὰ διαθέρσας.
μεσότητος μὲν, μεγαλοπρέπειας: ὁ γὰρ μεγαλοπρεπὴς, διαφέρει ἐλευ-
θερίου: ὁ μὲν γὰρ, περὶ μεγάλα: ὁ δὲ, περὶ μικρά. ὑποβολὴ δὲ ἀ-
πειροκαλία καὶ βαναυσία: ἐλλείψις δὲ, μικροπρέπεια. διαφέρουσι δὲ
αὐτὰ τῶν περὶ τὴν ἐλευθεριότητα ὧς δὲ διαφέρουσιν, ὑπερὸν ἐνθύνει
ται. περὶ δὲ τιμὴν καὶ ἀτιμίαν, μεσότητος μὲν, μεγαλοφυχία: ὑποβο-
λὴ δὲ, χουνότης πρὸς λεγομένη. ἐλλείψις δὲ, μικροφυχία. ὡς δὲ λέ-
γεσθαι ἔχον πρὸς τὴν μεγαλοπρέπειαν τὴν ἐλευθεριότητα, περὶ μι-
κρὰ διαφέρουσιν, οὕτως ἔχειται καὶ πρὸς τὴν μεγαλοφυχίαν περὶ
τιμὴν οὕτως μεγάλῳ, αὐτὴ περὶ μικρὰν οὕτως. ὅτι γὰρ ὡς δεῖν
γεῖται τιμῆς: καὶ μάλλον ἢ δ' αἰ, καὶ ἥτον. λέγεται δ' ὁ μὲν ὑποβολῆς

λων ταῖς ὁρέξεσι, φιλόπμος : ὁ δ' ἐλλείπων, ἀφιλόπμος. ὁ δὲ μέ-
σος, ἀνώνυμος. ἀνώνυμοι δὲ καὶ αἱ διατίσεις. πλὴν ἢ τοῦ φιλοτίμου, φι-
λοτιμία. ὅτι ἐπιδικάζονται οἱ ἄλλοι τῆς μέσης χάριτος. καὶ ἡμεῖς δὲ,
ὅτι μὴ ὅτε, τὸν μέσον φιλόπμον καλοῦμεν. ὅτι δ' ὅτε, ἀφιλόπμον. καὶ
ὅτι, ἔτε μὴ, ἐπαινοῦμεν τὸν φιλόπμον : ὅτι δ' ὅτε, τὸν ἀφιλόπμον. διὰ
τὴν δ' αὐτίαν ἔστι ποιοῦμεν, ἐν τοῖς ἐξῆς ἐκθίσεται. νῦν δὲ πᾶσι τῶν λοι-
πῶν λέγμεν κατὰ τὸν ὑψημότερον ῥόπον. ἐστὶ δὲ καὶ πᾶσι ὁρμήν, ὑπερ-
βολὴ καὶ ἐλλείψις καὶ μέσότης. καὶ δὲ δὲ ἀνώνυμων ὄντων αὐτῶν, τὸν
μέσον προὖν λέγοντες, τὴν μεσότητα, προαότητα καλέσομεν. ἥ δ' ἄ-
κρων, ὁ μὴ ὑπερβάλλων, ὁρμήλος ἔστι : ἢ δὲ καὶ ὁρμήλος, ὁρμήλότης. ὁ δ' ἐλ-
λείπων, ἀόρμητος. ἢ δ' ἐλλείψις, ἀορμησία. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τρεῖς
μεσότητες, ἔχουσαι καὶ τινὰ ὁμοιότητα πρὸς ἀλλήλας : διαφέρουσι δὲ ἀλ-
λήλων. πάσαι μὲν γὰρ εἰσι πᾶσι λόγων καὶ πράξεων κοινωνίαν : δια-
φέρουσι δὲ ὅτι ἢ καὶ, ὅτι πᾶσι τὸ ἀλλήλων τὸ αὐτοῖς : αἱ δὲ, πᾶσι τὸ ἴδιον.
τοῦτου δὲ, τὸ μὴ, ἐν παιδείᾳ : τὸ δὲ, ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν βίον. ἐκτε-
ῖν καὶ πᾶσι τοῦτων, ἵνα μάλλον κατὰ τὸν ῥόπον ὅτι ἐπὶ πᾶσιν ἢ μεσότης ἐ-
παινετὸν. τὰ δ' ἄλλα, οὔτε ὁρμή, οὔτε ἐπαινετά : ἀλλὰ ἑκτά. ὅτι
μὴ οὐ καὶ τοῦτων τὰ πλείω ἀνώνυμα. περὶ δὲ δὲ, ὡς πᾶσι καὶ πᾶσι
τῶν ἄλλων, αὐτῶν ὀνοματοποιεῖν, σαφηνείας ἐνεκεν καὶ τοῦ διπαρε-
κολουθήτου. πᾶσι μὴ οὐ τὸ ἀλλήλων, ὁ μὴ μέσος, ἀλλήλων τις. καὶ ἢ με-
σότης, ἀλλήλων λεγέσθω. ἢ δὲ προαοίησις, ἢ μὴ πᾶσι τὸ μέσον, ἀλλήλων-
νεία : καὶ ὁ ἔχων αὐτῶν, ἀλλήλων : ἢ δὲ πᾶσι τὸ ἑλαττον, ἐλαττονεία. καὶ ἐ-
ραν. πᾶσι δὲ τὸ ἴδιον, τὸ μὴ ἐν παιδείᾳ : ὁ μὴ μέσος, οὐτρεπείας. καὶ
ἢ διαίτησις διττά περὶ : ἢ δ' ὑπερβολή, βωμολοχία. καὶ ὁ ἔχων αὐτῶν,
βωμολόχος. ὁ δ' ἐλλείπων, ἀγροικίης. καὶ ἢ ἔστι, ἀγροικία. πᾶσι
δὲ τὸ λοιπὸν ἢ δὲ, τὸ ἐν τῷ βίῳ, ὁ μὴ ὡς δὲ ἢ δὲ ὡς, φίλος. καὶ ἢ με-
σότης, φιλία : ὁ δ' ὑπερβάλλων, εἰ μὴ οὐδὲν ἐνεκεν, ἀρεσκός : ἐδ' ὡ-
φελείας τῆς αὐτοῦ, κολαξ : ὁ δ' ἐλλείπων καὶ ἐν πᾶσιν ἀνδρῶν, δύσε-
ρίς τις καὶ δύσκολος. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς πάθεσι καὶ ἐν τοῖς πᾶσι τὰ πά-
θη, μεσότητες : ἢ γὰρ αἰδώς, ἀρετὴ μὴ οὐκ ὅτιν. ἐπαινεῖται δὲ καὶ ὁ αἰ-
δήμων. καὶ γὰρ ἐν τοῖς τοῖς, ὁ μὴ, λέγεται μέσος : ὁ δ' ὑπερβάλλων,
ὡς καὶ ταπεινός, ὁ πάντα αἰδούμενος : ὁ δ' ἐλλείπων, ἢ ὁ μὴ δὲ ὅλας, ἀ-
ναίχυντος : ὁ δὲ μέσος, αἰδήμων. νέμεσις δὲ, μεσότης φθόνου καὶ ἐπιχα-
ρείας. εἰσὶ δὲ πᾶσι λύπῃ καὶ ἡδυνῇ, τὰς πᾶσι τοῖς συμβαίνουσιν
τοῖς πέλας γινόμενος : ὁ μὴ γὰρ νεμεσητικός, λυπεῖται πᾶσι τοῖς ἀναξί-
ως οὐκ ἐπὶ τῆς. ὁ δὲ φθονερός, ὑπερβάλλων ἔστιν, πᾶσι λυπεῖται :
ὁ δ' ἐπιχαρείας τοῦτον ἐλλείπει ἢ λυπεῖται, ὡς τε καὶ χαίρειν. ἀλλὰ

περὶ μὲν οὖν τούτων, καὶ ἄλλοι καιροὶ ἔσται. ποῦ δὲ δικαιοσύνης, ἔπει
οὐχ ἁπλῶς λέγεται, μετὰ ταῦτα διελόμενοι, ποῦ ἐκείνους ἔρου-
μεν, πῶς μεσότητές εἰσιν. ὁμοίως δὲ καὶ ποῦ τῶν λογικῶν ἀρετῶν.
Τριῶν δὲ διαθέσεων οἷσων, δύο μὲν κοινῶν, τῆς μὲν, καὶ ὑπερβολῆς,
τῆς δὲ, καὶ ἑλλείψεως: μίας δὲ ἀρετῆς, τῆς μὲν μεσότητος, πᾶσαι πα-
σαι ἀντίκεινται πᾶσι. αἱ μὲν γὰρ ἄκραι, καὶ τῇ μέσῃ, καὶ ἀλλήλαις εἰαντία
εἰσιν. ἡ δὲ μέση, ταῖς ἄκραις. ὥς περὶ γὰρ τὸ ἴσον, πρὸς μὲν τὸ ἐλαττώ-
μενον. πρὸς δὲ τὸ μᾶλλον, ἐλαττώον, οὕτως αἱ μέσαι ἕξεις πρὸς μὲν τὰς ἐλ-
λείψεις, ὑπερβολὰς. πρὸς δὲ τὰς ὑπερβολὰς, ἐλλείπουσιν, ἔντε τοῖς
παύσει καὶ ταῖς πράξεσιν: ὁ γὰρ ἀνδρείος, πρὸς μὲν τὸν δειλόν, θρα-
σύς φαίνεται: πρὸς δὲ τὸν θραύ, δειλός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σώφρων: πρὸς
μὲν τὸν ἀναιδῆτον, ἀκύνετος: πρὸς δὲ τὸν ἀκόλαστον, ἀναιδῆτος. ὁ δ' ἐ-
λάττωτος, πρὸς μὲν τὸν ἀνελύττωτον, ἄσωτος: πρὸς δὲ τὸν ἄσωτον, ἀν-
ελύττωτος. διὸ καὶ ἀποθροῦνται τὸ μέσον οἱ ἄκροι ἐκείνους πρὸς ἐ-
κείτους, καὶ χαλοῦσι τὸν ἀνδρείον: ὁ μὲν δειλός, θραύ: ὁ δὲ θρα-
σύς, δειλόν. καὶ οὕτως τῶν ἄλλων, ἀνάλογον. οὕτω δ' αἰτιασμένων ἀλ-
λήλοις τούτων, πλείους εἰαντιότης ἐστὶ τοῖς ἄκροις πρὸς ἀλλήλους, ἢ
πρὸς τὸ μέσον: παρ' ἑτέρω γὰρ ταῦτα ἀφίστηται ἀλλήλων, ἢ τοῦ μέ-
σου. ὥς περὶ τὸ μέγα, τοῦ μικροῦ. καὶ τὸ μικρόν, τοῦ μεγάλου, ἢ ἀμ-
φω τοῦ ἴσου. ἐπὶ πρὸς μὲν τὸ μέσον ἐνίοις ἄκροις, ὁμοιότης τις φαίνε-
ται, ὥς τῇ θρασύτητι πρὸς τὴν αἰδρείαν. καὶ τῇ ἄσωτίᾳ, πρὸς τὴν ἐ-
λάττωτην. τοῖς δὲ ἄκροις πρὸς ἀλλήλους, πλείους ἀντιοιότης. τὰ δὲ
πλείους ἀπέχεται ἀλλήλων, εἰαντία δέχονται. ὥστε καὶ μᾶλλον εἰ-
αντία, τὰ πλείους ἀπέχοντα. πρὸς δὲ τὸ μέσον ἀπείχεται, ἐφ' ὧν μὲν,
μᾶλλον ἢ ἐλλείψις: ἐφ' ὧν δὲ, ἢ ὑπερβολή. οἷον αἰδρεία μὲν, οὐχ ἢ
θρασύτης, ὑπερβολὴ οὐδ' αἰδρείας, ἀλλ' ἢ δειλίας, ἐλλείψις οὐδ' αἰ-
δρείας, οὐχ ἢ ἀναιδῆς, ἀναιδῆς οὐδ' αἰδρείας: ἀλλ' ἢ ἀκόλας, ὑπερβολὴ
οὐδ' αἰδρείας, ἀλλ' ἢ ἀσώτου, ἀσώτου οὐδ' αἰδρείας. οἷον αἰδρεία μὲν, οὐχ ἢ
θρασύτης, ἀλλ' ἢ δειλίας, τούτῳ μᾶλλον ἀπείχεται: τὰ γὰρ ἀπέχεται
πλείους τοῦ μέσου, εἰαντιώτερα δὲ τῶν. μία μὲν οὖν ἀπείχεται αὐτῇ
αὐτοῦ τοῦ πράγματος. ἑτέρα δὲ ἢ ἡμῶν αὐτῶν: πρὸς αὐτοὺς γὰρ αὐτοὶ
μᾶλλον πεφύκαμεν, ταῦτα μᾶλλον εἰαντία τῷ μέσῳ φαίνε-
ται. οἷον, αὐτοὶ μᾶλλον πεφύκαμεν πρὸς τὰς ἡδονάς. διὸ ἀκατά-
φοροι εἰς μὲν πρὸς ἀκόλασιν, ἢ πρὸς κοσμιότητα. ταῦτ' οὖν μᾶλ-
λον εἰαντία λέγομεν, πρὸς αὐτὴν ἐπίδυνος μᾶλλον γίνεται. καὶ διὰ

ἔστιν ἡ ἀκολασία, ὑπερβολὴ οὐσα, ἐναντιωτέρα ἐστὶ τῇ σωφροσύνῃ. ὅτι
 μὴ οὐκ ὅστις ἡ ἀρετὴ ἢ ἡθικὴ μεσότης, καὶ πῶς, καὶ ὅτι μεσότης δύο κα-
 κίων, τῆς μὲν, καὶ ὑπερβολῆς τῆς δὲ, κατ' ἐλλείψιν, καὶ ὅτι τοιαύτη ἐστὶ
 διὰ τὸ συγκατακτὶ τοῦ μέσου εἶναι, τοῦ ἐν τοῖς πάθεσι καὶ ταῖς πράξε-
 σιν, ἰκανῶς εἴρηται. διὸ καὶ ἔργον ἐστὶ αὐτοῦ αἰὶν εἶναι· ἐν ἐκείνῳ γὰρ τὸ
 μέσον λαβεῖν, ἔργον. οἷον κύκλου τὸ μέσον οὐπαντὸς, ἀλλὰ τοῦ εἰδύτος.
 οὕτω δὲ, καὶ τὸ μὲν ὀργισθῆναι, πάντως καὶ ῥᾳδίον καὶ τὸ δοῦναι ἀργύν-
 ριον καὶ ἀπανησῆσαι. τὸ δ' ὥς, καὶ ὅσον, καὶ ὅτε, καὶ οὐ ἐνέκα, καὶ ὥς, οὐκ
 ἐπὶ πάντοτε· οὐδὲ ῥᾳδίον. ὁ πόρ ἐστὶ τὸ δῦ, καὶ ἀπάνιον, καὶ ἐπαινετὸν, καὶ
 καλὸν. διὸ δὲ τὸν συγκατακτὸν τοῦ μέσου, πρῶτον μὲν ἀποχωρεῖν
 27 μάλλον ἐναντίον, καὶ ἀπὸ καὶ ἡ καλυψὰ παρῆναι τὸ, τοῦ μὲν κακωῦ
 28 κύματος ἐκτὸς ἐδρῆναι. τῇ γὰρ ἀκρῶν, τὸ μὲν ὅστις ἀμαρτυλότητος·
 δὲ, ἥ ττον. ἐπεὶ οὐκ ἔστι μεσότης ἀκρῶς χαλεπὸν, κατὰ τὸν δὲ ὑπό-
 φασιν πλοῦν, τὰ ἐλάττω λαμπρὸν τῇ κακῶν. ἔστι δ' ἔστι μάλιστα ἔστι
 τὸν ῥόπον, ὃν ἐλέγομεν. σκοπεῖν δὲ δὲ πρὸς αὐτοὺς οὐ κατὰ φοροῖς
 μὲν. ἀλλ' οὐ πρὸς ἀλλὰ πεφύκαμεν. ἔστι δ' ἔστι γνώριμον, ἐκ τῆς ἡδο-
 νῆς καὶ τῆς λύπης, τῆς γινόμενης πρὸς ἡμᾶς. εἰς τοῦναντίον δ' ἐαυτὸν ἀφέλ-
 κειν δὲ. πολλὸν γὰρ ἀπαγαγόντες τοῦ ἀμαρτανῆν, εἰς τὸ μέσον ἡξομεν.
 ὁ πόρ οἱ τὰ διεσπασμένα τῇ ἐνύλων ὀρθοῦντες, ποιοῦσιν· ἐπὶ παντὶ δ' ἐμά-
 λιστα φυλακτῆρον τὸ ἡδὺ καὶ τὴν ἡδονῶν. οὐ γὰρ ἀδέκαστοι κείνομεν αὐτῶν.
 ὁ πόρ οὐκ οἱ δὲ μαγέροντες ἐπαθον πρὸς τὴν ἑλάνην, ἔστι δὲ παθεῖν καὶ
 ἡμᾶς πρὸς τὴν ἡδονῶν. καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν ἐκείνων ἐπιλέγειν φωνήν. οὕτω
 γὰρ αὐτῶν ἀποπεμπόμενοι, ἥ ττον ἀμαρτησόμεθα. ταῦτ' οὐκ ποιοῦντες
 ὥς ἐκ φαλαίῳ εἶπεν μάλιστα δυνήσόμεθα τοῦ μέσου τυγχάνειν. χα-
 λεπὸν δὲ ἴσως τοῦτο καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κατὰ ἡμᾶς· οὐ γὰρ ῥᾳδίον διορί-
 σαι, πῶς, καὶ τίς, καὶ πῶς ποῖς, καὶ πόσον χρόνον ὀργισέον. καὶ γὰρ ἡμᾶς
 ὅτε μὲν, ὅτε ἐλλείποντας ἐπαινοῦμεν καὶ πρᾶους φασιν. ὅτε δὲ, ὅτε χα-
 λεπαινόντας, αὐτοῦ δὲ ἀποκαλοῦμεν. ἀλλ' ὁ μὲν μικρὸν ἢ δὲ παρὰ
 βαίνων, οὐ φέρεται· οὐτ' αὖτ' τὸ μάλλον, οὐτ' αὖτ' τὸ ἥ ττον. ὁ δὲ πλείονος
 γὰρ οὐ λαμβάνει. ὁ δὲ μέγρι πῖνος, καὶ πῶς πόσον φερεται, οὐ ῥᾳδίον φε-
 λοῖται. οὐδὲ γὰρ ἀλλ' οὐδὲν τῇ αἰσθητῇ. τὰ δὲ τοιαῦτα, ἐν τοῖς κατὰ ἡμᾶς
 καὶ ἐν τῇ αἰσθητῇ ἡ κρίσις. τὸ μὲν ἄρα τοσοῦτον δηλοῖ, ὅτι ἡ μέση ἐστὶ
 ἐν πᾶσιν ἐπαινετὴ. ἀποκλίνειν δὲ δὲ, τότε μὲν, πῶς ὑπερβολῶν· το-
 τε δὲ, πῶς ἐλλείψιν. οὕτω γὰρ ῥᾳδίον τοῦ μέσου καὶ τοῦ δῦ, τὸν ἐξόμεθα.

Τέλος τοῦ β'.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.
ΤΟ Γ'.

Ἡς ἀρετῆς δὴ πρὸς τὰς πράξεις οὕτως, καὶ
ἐν μὲν τοῖς ἐκουσίοις ἐπαίνων καὶ ὀρίων γινόμενων,
ἐν δὲ τοῖς ἀκούσιοις συγγνώμης, εἴητε δὲ καὶ ἐλάου,
τὸ ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον ἀναγκαῖον ἴσως διορίσαι τοῖς
πρὸς ἀρετῆς ἐπισκοποῦσι. χρήσιμον δὲ καὶ τοῖς νομο-
θετοῖσι πρὸς τὰς τιμὰς καὶ τὰς κολάσεις. δοκῶ δὲ
ἀκούσιαι εἶναι τὰ βία ἢ δι' ἀγνοίαν γινόμενα. βίαιον δὲ,
οὐ ἢ ἀρχὴν ἔξωθεν, τοιαύτη οὐσα, ἐν ἣ μὴ δὲν συμβαλλεται ὁ πράττων, ἢ
ὁ πάσχων. οἷον ἐπὶ πνύμα κρούσασθαι, ἢ ἀνθρώποι κύριοι οἶσθαι. οὗτε δὲ
δὴ φόβον μετρίων κακῶν πράττειται, ἢ δὴ καλόν τι. οἷον ἐπὶ τυραννὸς προσ-
τάττει ἀχρόν τι πράξει, κύριος ὢν γονέων καὶ τέκνων. καὶ πράξαντος μὲν,
σώζονται: μὴ πράξαντος δὲ, ἀποκρίνομεν, ἀμειβομένη ἔχει, πότερον
ἀκούσιαι ὅστις ἢ ἐκούσιαι. τοιοῦτον δὲ τι συμβαίνει καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς χει-
μῶσιν ἐκβολὰς. ἀπλῶς μὲν γὰρ, οὐδὲ εἰς ἀποβάλλεται ἐκὼν. ὡς σωτη-
ρία δὲ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπαντᾷ οἱ νοῦν ἔχοντες. μικτὰ μὲν
οὖν εἰσιν αἱ τοιαῦται πράξεις. εἰσὶ γὰρ καὶ μάλλον ἐκαστοῖς αἰσθητὰ καὶ εἰσι
τί τε ὅτε πράττονται. τὸ δὲ τέλος τῆς πράξεως, κατὰ τὸν καιρὸν ὅτι.
καὶ τὸ ἐκούσιον δὴ καὶ τὸ ἀκούσιον ὅτε πράττει, λεκτέον. πράττει δὲ ἐ-
κὼν. καὶ γὰρ ἡ ἀρχὴ τοῦ κινῆναι τὰ ὀργανικὰ μέρη, ἐν ταῖς τοιαύταις
πράξεσιν, ἐν αὐτῷ ὅτι. ὡς δ' αὐτῷ ἡ ἀρχὴ, ἐπὶ αὐτῷ καὶ τὸ πράττειν
καὶ μὴ ἐκούσιαι δὴ τὰ τοιαῦτα. ἀπλῶς δ' ἴσως ἀκούσιαι. οὐδὲ γὰρ ἂν
ἐλοιτο καὶ αὐτὸ τῶν τοιούτων οὐδὲν. ὡς ταῖς πράξεσι δ' οὕτως τοιαύταις
εἴητε καὶ ἐπαινοῦνται, ὅταν ἀχρόν τι ἢ λυπηρόν ἴσχυμεν ὄναι, ἀντὶ με-
γάλων καὶ καλῶν. αὐτὰν ἀπάλιν, φέρονται. τὰ γὰρ αἰσθητὰ ἴσχυμεν
ναὶ ὡς μὴ ἐν καλῷ ἢ μετρίῳ, φαύλῳ. ἐπὶ ἐνίοις δ' ἔσται μὲν, οὐ γίνε-
ται. συγγνώμη δὲ, ὅταν δὴ τοιαῦτα πράξει τις ἃ μὴ δεῖ, ἃ τὸν ἀνθρώ-
πον φύσιν ὑποτρύνει. καὶ μὴ εἰς αὐτὸ ὑπομείναι. ἐνία δ' ἴσως οὐκ ἔστιν ἀ-
ναγκαῖον εἶναι, ἀλλὰ μάλλον ἀποθανατέον, παθόντα τὰ δεινότερα. καὶ
γὰρ τὸν οὐρανὸν οὐ ἀληκαίαν ἀγαλῶς φαίνεται τὰ ἀναγκαῖα εἶναι μὴ

ἴσκειν ἡσυχίαν. ὅτι δὲ χαλεπὸν εὐίοτε τὸ κείναι ποῖον ἀνὴρ ποῖον ἀρετέον,
 καὶ τὴν ἀνὴρ πῶς ὑπομένει. ἐπὶ δὲ χαλεπώτερον τὸ ἐμμεῖναι τοῖς γνα-
 θείσιν. ὥς γὰρ ἐπιτοπολύ ἐστι τὰ μὲν προσδοκώμενα, λυπηρὰ τὰ δ' ἀ-
 ναγκάζοντα, αἰσχροῦ. ὅθεν ἔπαινοι καὶ ὄγοι γίνονται παρὰ τὸν ἀναγκα-
 σθέντα σὴ μὴ. τὰ δὲ ποῖα, φαστέον βίωσι. ἢ ἀπλῶς μὲν, ὅπν' τ' αὖ ἢ αἰτία
 ἐν τοῖς ἐκτὸς ἢ, καὶ ὁ πρᾶξιαν μὴδὲν συμβαλλῆται. αἱ δὲ καὶ αὐτὰ μὲν,
 ἀκούσιό ἐστι, νῦν δὲ καὶ ἀνὴρ τῇ δὲ, αἵρεταί. καὶ ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ πρᾶξιον-
 π, καὶ αὐτὰ μὲν, ἀκούσιό ἐστιν αὐτὸ δὲ καὶ ἀνὴρ τῇ δὲ, ἐκούσια. μάλλον δὲ
 εἰσκειν ἐκούσιοις: αἱ γὰρ πρᾶξεις, ἐν τοῖς καὶ ἔκαστα. τὰ δὲ ἐκούσια.
 ποῖα δ' ἀνὴρ ποῖον ἀρετέον, οὐ ξάδιον ἀποδοῦναι, πολλὰ γὰρ διαφοραὶ
 εἰσιν ἐν τοῖς καὶ ἔκαστα. εἰδὲ τις τὰ ἡδέα καὶ τὰ καλὰ φαίη βίωσι εἶναι: ἀναγ-
 κάζειν ἢ, ἐξ ὧν ὄντα, πάντα αἱ ἐν οὐτῷ βίωσι: τούτων γὰρ χρεῖν, πάν-
 τα πάντῳ πρᾶξιον. καὶ οἱ μὲν βίᾳ καὶ ἀκέντῳ, λυπηρῶς. οἱ δὲ δὲ τὸ
 ἡδύ, μετ' ἡδονῆς. γὰρ οἷον δὲ τὸ αἰτιάσθαι τὰ ἐκτὸς. ἀλλὰ μὴ αὐτῶν, ἀν-
 θρώπων ὄντα ὑπὸ τῇ τοιούτων, καὶ τῇ μὲν καλῶν, ἐαυτῶν. τὰ δὲ αἰσ-
 χρῶν, τὰ ἡδέα. εἰσκει δὲ τὸ βίωσι εἶναι, ἐξ ὧν ἢ ἀρχὴ, μὴδὲν συμβαλλο-
 μένῃ βίᾳ δικῆτος. τὸ δὲ δι' ἀγνοίαν, ἐκ ἐκείνων ἢ ἄπαν ἐστίν. ἀκύνειον δὲ,
 τὸ ἐπὶ λυπὸν καὶ ἐν μεταμελείᾳ. ὁ ἢ δι' ἀγνοίαν πρᾶξις ὅτι οὐκ, μὴδὲν δὲ
 δυχεραίνων ὑπὸ τῇ πρᾶξι, ἐκείνῳ μὲν ὅτι πρᾶξι, ὅγε μὴ ἡδύδ' αὐτὸ ἀκύνει,
 μὴ λυπόμενός γε. τὸ δὲ δι' ἀγνοίαν, ὁ μὲν ἐν μεταμελείᾳ ἀκύνει δικῆτος. ὁ δὲ μὴ
 μεταμελόμενος, ἐπεὶ ἐπερὶ ἔσω οὐκ ἐκείνῳ, ἐπεὶ γὰρ διαφέρει, βέλτιον
 ὄνομα ἔχειν ἰδίον. ἔτερον δὲ εἰσκει καὶ τὸ δι' ἀγνοίαν πρᾶξι, τοῦ ἀγνοῦν-
 τος. ὁ γὰρ μεθύων ἢ ὀργισμένος οὐ δικῆτος δι' ἀγνοίαν πρᾶξι, ἀλλὰ διὰ τὴν
 τῇ εἰρημίων. οὐκ εἰδώς δὲ, ἀλλ' ἀγνοῶν. ἀγνοεῖ μὲν οὐκ πᾶς ὁμοχρῆτος
 ἀδὲ πρᾶξι καὶ ὧν δὲ ἀφεκτέον: καὶ δὲ πᾶσι τοιούτων ἀμαρτίαν, ἀδι-
 κοι καὶ ὅλας κακοὶ γίνονται. τὸ δὲ ἀκούσιον βούλεται λέγεσθαι, οὐκ
 εἴ τις ἀγνοεῖ τὸ συμφέρον: οὐ γὰρ ἢ ἐν τῇ προαιρέσει ἀγνοία αἰτία τοῦ
 ἀκούσιου, ἀλλὰ πῶς μοχθηρίας. οὐδ' ἢ καὶ ὁ λόγος: φέρονται γὰρ διὰ γε
 ταύτῃ, ἀλλ' ἢ καὶ ἔκαστα. ἐν οἷς καὶ περὶ αἱ πρᾶξεις. ἐν τοῖς τοῖς γὰρ
 καὶ ἔλκος καὶ συγγνώμη. ὁ γὰρ τούτων τὴν ἀγνοῶν, ἀκούσιος πρᾶξι.
 ἴστας οὐκ οὐ χεῖρον δικῆτος αὐτὰ, τίνα καὶ πόθεν ἐστίν. πῶς τε δὲ καὶ πῶς
 καὶ πόθεν πῶς ἐν τῇ πρᾶξι. εἰοπε δὲ καὶ τῇ, οἷον ὀργάνῳ. καὶ ἐν ἐκ-
 πνις, οἷον σωτηρίας. καὶ πᾶς, οἷον ἡρέμα ἢ σφόδρα. ἀπαντα μὲν οὐκ
 ταῦτα οὐδὲ αὐτὸ ἀγνοῖ, μὴ μαινόμενος. δὴ λαν δὲ ὥς οὐδὲ τὸν πρᾶ-
 τῶν. πῶς γὰρ ἐαυτὸν γε. ὁ δὲ πρᾶξι, ἀγνοῖ αὐτῇ. οἷον λέγον-
 τῶς φαῖν ἐκπερὶ αὐτοῖς, ἢ οὐκ εἰδέναι ὅτι ἀπὸ ῥήτων, ὥς ὁρᾶσθαι
 χύλος τὰ μυτικά, ἢ δὲ εἶναι βουλήμενος, ἀφέναι. ὥς ὁ τὸν κατὰ πᾶσι λαν.
 οἷον δὲ δ' ἀνὴρ καὶ τὸν ὅν, πολέμιον εἶναι. ὥς περὶ ἡμερόση. καὶ ἐσφαι

ρῶσθαι, τὸ λελογχόμενον δέου. ἢ τὸν λῖθον, κίσθηριν εἶν, καὶ ἐπὶ σωτη
 ρίᾳ παύσαι, ἀποκτείνει αὐ. καὶ δὲ αὖτε βουλόμενος ὡς παρὶ τοῦ ἀκροχέρι
 ῥόμενοι, πατάξειν αὐ. πῶδε πάντα διὰ τὰυτὰ τῆς ἀγνοίας οἰσῆς ἐν οἷς
 ἢ πρᾶξις, ὁ τὸ τὴν ἀγνοήσας, ἀκὼν δοκεῖ πεπραχέναι, καὶ μάστιγα ἐν τοῖς
 κυριώτετοισ. κυριώτατα δ' εἶν δοκεῖ, ἐν οἷς ἢ πρᾶξις καὶ ὁ σέκεα. ἢ δὲ ἡκ
 τὰ τῶ τοιαύτῳ ἀγνοίᾳ ἀκασίς λεγομένη, ἐπὶ δὲ τῶ πρᾶξιν λυπηρὸν
 εἶναι καὶ ἐν μεταμελείᾳ. ὄντος δ' ἀκουσίον τοῦ βιαιού καὶ δι' ἀγνοίαν
 τὸ ἐκούσιον δέξαν αὐ. εἶν, οὐ ἢ ἀρχῇ ἐν αὐτῷ, εἰδὶ τὰ καθ' ἑκάστα, ἐν
 οἷς ἢ πρᾶξις. ἴσως ἦρ οὐ καλῶς λέγεται τὸ ἐκούσιον εἶν τὰ διὰ θυμὸν
 ἢ δι' ἐπιθυμίαν. πρῶτον μὲν ἦρ οὐδέν ἐπὶ τῇ ἡγῶν βίᾳ ἐκουσίως πρᾶ
 ξαι· οὐ δ' οὐ παρὶ δὲ. εἴτα πότῳ οὐκ ἐκουσίως πρᾶξομεν τῇ δι' ἐπι
 θυμίαν ἢ θυμὸν. ἢ τὰ καλὰ μὲν, ἐκουσίως· τὰ δ' αἰχρά, ἀκουσίως· ἢ γέ
 λῳον ἐνός καὶ αἰτίου ὄντος. ἄτοπον δὲ ἴσως τὸ ἐκούσιον φάσκειν δὲ δέξαι
 δει. δὲ καὶ δέξαι ἐπὶ πῶς, καὶ ἐπιθυμῶν πῶν. οἷον ὕμναις καὶ μα
 θήσεας. δοκεῖ δὲ, τὰ μὲν ἀκούσια λυπηρὰ εἶν· τὰ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν, ἡδέα.
 εἶπ δὲ, τὴν διαφέρει τῶ ἀκούσιον εἶν τὰ κατὰ λογισμὸν ἢ θυμὸν ἀμαρτυρίῃ
 τὰ φύκτα μὲν ἦρ ἄμφω. δοκεῖ δὲ οὐκ ἢ πῶν αἰθερωπικὰ εἶν τὰ ἄλογα
 πᾶν. αἰ δὲ πρᾶξις τοῦ αἰθερώπου, ἀπὸ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας. ἄτοπον
 δὲ τὸ πρᾶξαι ἀκούσια τὰυτὰ. Διαρωσιμίων δὲ ἢ ἐπὶ ἐκούσιον καὶ τοῦ
 ἀκούσιου, ἢ πρᾶξαις εἶπε· ὁ κελθεῖν οἰκειότατον γὰρ εἶν δοκεῖ τῇ ἀρετῇ,
 καὶ μάλλον τὰ ἢ θυμὸν εἶν τὰ πρᾶξεων. ἢ πρᾶξεις δὲ, ἐκούσιον μὲν φαί
 νεται. οὐ τὰυτὸν δὲ, ἀλλ' ἐπιπλέον τὸ ἐκούσιον. ἢ μὲν ἦρ ἐκούσιον, καὶ πα
 ρὶς καὶ τὰ ἄλλα βίᾳ κοινὰ τῶ πρᾶξαις δ' οὐ. καὶ τὰ ἀφαιρῆς ἐκούσια
 μὲν λέγομεν· κατὰ πρᾶξαις δ', οὐ. οἱ δὲ λέγοντες αὐτῶν, ἐπιθυμίαν ἢ
 θυμὸν. ἢ βούλησιν. ἢ πῶς δέξαν, οὐκ ἐόικασιν ὁρθῶς λέγειν. οὐ ἦρ κοινὸν
 ἢ πρᾶξαις καὶ τῇ ἀλόγων. ἐπιθυμία δὲ καὶ θυμός. καὶ δὲ ἀκρατῆς, ἐπὶ
 θυμῶν μὲν πρᾶξαι, πρᾶξαις δὲ, ὁ ἐγκρατῆς δ' ἀνάπαλιν, πρᾶ
 ξόμενος μὲν ἐπιθυμῶν δ' οὐ. καὶ πρᾶξαις μὲν ἐπιθυμία εἶν πῶς. ἐπὶ θυμῷ
 δ' ἐπὶ θυμῷ, οὐ. καὶ ἢ μὲν ἐπιθυμία, ἢ δέος καὶ ἐπὶ λύπῃ. ἢ πρᾶξαις δ', ὁ
 τε λυπηρῶν, οὐδ' ἡδύος. θυμός δ' ἐπὶ ἢ πῶν. ἢ κίσται γὰρ τὰ διὰ θυμὸν,
 κατὰ πρᾶξαις εἶναι δοκεῖ. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ βούλησις γε. καὶ πῶς
 νεγγυς φαίνεται. πρᾶξαις μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶ τῶν ἀδυνάτων. καὶ ὁ
 πῶς φαίνεται πρᾶξαις, δοκεῖ αὐτῷ ἡλῖος εἶν. βούλησις δ' ἐστὶ, τῶν ἀδυνά
 των. οἷον ἀσπασίας. καὶ ἢ μὲν βούλησις ὅτι καὶ πῶς τὰ μηδεμῶς δι' αὐτὴν
 πρᾶξαις αὐτῶν. οἷον ὁ περικριτὴν πῶς νικᾶν ἢ ἀθλητῆν. πρᾶξαις δ' ὁ τὰ τοιαῦ
 τα εἰδὲς, ἀλλ' ὅσα ὁρεται αὐτῷ γενέσθαι δι' αὐτὸν. ἐπὶ δὲ ἢ μὲν βούλησις, τοῦ
 τέλους ἐστὶ μάλλον. ἢ πρᾶξαις, ἢ πῶς τὸ τέλος. οἷον ὕμναις βουλό
 μεθα· πρᾶξαις μὲν δὲ, δι' ὧν ὕμναις μὲν, καὶ δι' αἰμονῆν βουλόμεθα

μὴν καὶ φαιμὴν. προαιρούμεθα δὲ, λέγειν οὐχ ἄρμόξει. ὅλας γὰρ εἴσοικεν ἡ
προαίρεσις περὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν εἶναι. οὐδὲ δὴ δόξα αὐτῇ εἴη· ἢ μὴν γὰρ δό-
ξα, δοκεῖ πᾶσι πάντα εἶναι καὶ οὐδὲν ἢ πῶν, πᾶσι τὰ αἰδία καὶ τὰ ἀδύ-
νατα, ἢ τὰ ἐφ' ἡμῖν, καὶ τῶ ψυδῇ καὶ ἀληθεῖ διακρίνεται, οὐ τῶ κακῷ καὶ
ἀγαθῷ. ἡ δὲ προαίρεσις τῶτοις μάλλον. ὅλας μὴν οἷον δόξα ταυτῶν, ἴσως
οὐδὲ λέγει οὐδὲ εἰς. ἀλλ' οὐδὲ πνί· ὥ γὰρ προαιρεῖται τὰ γὰθὰ ἢ τὰ κα-
κὰ, ποιοῖ τινες ἐσμὴν· ὥ δὲ δοξάζειν, οὐ. καὶ προαιρούμεθα μὴ λαβεῖν
ἢ φυγεῖν, ἢ πῶν τοιούτων. δοξάζομεν δὲ, τί εἰσιν, ἢ τίιν συμφέρει.
ἢ πῶς. λαβεῖν δὲ ἢ φυγεῖν, οὐ πάνυ δοξάζομεν. καὶ ἡ μὴν προαίρεσις
ἐπαίνεται τῶ εἶναι οὐ δῖε μάλλον, ἢ τῶ ὁρθῶς. ἡ δὲ δόξα, τῶ ἀληθῶς. καὶ
προαιρούμεθα μὴν, ἀμάλιστα ἴσμεν ἀγαθὰ ὄντα. δοξάζομεν δὲ, ἀοὐ πᾶ-
ν ἴσμεν. δοκοῦσί τε οὐχ, οἱ αὐτοὶ προαιρεῖται τὰ ἄριστα καὶ δοξάζειν. ἀλλ'
ἐνίοι δοξάζειν μὴν, ἀμεινον· δὲ κακίαν δ', αἰρεῖται οὐχ ἀδῖε. εἰ δὲ προ-
γίνεται δόξα τῆς προαιρέσεως, ἢ παρακρουθεῖ, οὐδὲν διαφέρει·
οὐ τοῦτο γὰρ σκοποῦμεν. ἀλλ' εἰ ταυτὴν ὅτι δόξα πνί. πῶν ἢ πᾶσι
τί ὅτι, ἐπειδὴ τῶν εἰρημονῶν οὐδὲν εἰσιν. ἐκούσιον μὴν δὴ φαίνεται.
ὥ δ' ἐκούσιον, οὐ πᾶν προαιρετόν. ἀλλ' ἄρα καὶ ὥ προβεβουλομέ-
ναι. ἡ γὰρ προαίρεσις, μετὰ λόγου καὶ διανοίας. ἐπισμαίνεν δ' εἰ-
σοικε καὶ τούνομα, ὥς ὅν πρὸ ἐτέρων αἰρετῶν. βουλοῦνται
δὲ πόττω πᾶσι πάντων καὶ πᾶν βουλοῦντόν ὅτιν, ἢ πᾶσι ἐνίων οὐκ
εἴσι βουλή. λεκτέον δ' ἴσως βουλοῦντόν, οὐχ ἄσπρ' οὐ ἀπ' τῆς βου-
λῆσαιτο ἢ λήθιος ἢ μανόμενος· ἀλλ' ἄσπρ' ὡν, ὅ νουν ἔχον. πᾶσι δὲ τῶν αἰ-
δίων οὐδὲ βουλοῦνται. οἷον πᾶσι τοῦ κόσμου. ἢ τῆς διαμέτρου, καὶ
τῆς πλυνῶς, ἢ πᾶσι ἀσύμμετροι. ἀλλ' οὐδὲ πᾶσι τῶν ἐκ κινήσεως· ἀλλ' οὐδὲ καὶ
τὰ αὐτὰ γινόμενα· εἴτ' ὅτι ἀνάγκης, εἴτε φύσει, ἢ διὰ πῶν ἀνύλων αἰτίαν,
οἷον ῥοπαῶν, καὶ ἀνατολῶν, οὐδὲ πᾶσι τῶν ἀγροτε λήγας. οἷον αὐχμῶν καὶ
ὄμβρων. οὐδὲ περὶ τῶν ἀπὸ τύχης. οἷον θῆκευροῦ ἀγρέσεως. ἀλλ' οὐδὲ πε-
ρὶ τῶν ἀνθρωπικῶν πάντων. οἷον πᾶσι ἀσκῶνται ἄριστα πολιτῶν, οὐ-
δὲ εἰς λακκοῦν μονίαν βουλοῦνται· οὐ γὰρ γίνονται ἀπ' τοῦτ' εἰς τῶν δῖων εἶναι
βελδύομεθα ὅτι πᾶσι ἐφ' ἡμῖν περατῶν. ταῦτα δὲ καὶ ὅτι λοιπὰ· αὐτὰ γὰρ δὴ
κῆσιν εἶναι, φύσις καὶ ἀνάγκη. καὶ τύχη. ἐπὶ δὲ νοῦς, καὶ πᾶν ὥ δ' ἀνθρώ-
που. τῶ δ' ἀνθρώπου ἐκαστοῦ βουλοῦνται περὶ τῶν αὐτῶν περατῶν. καὶ πᾶ-
μὴν τὰς ἀκρεβείας καὶ αὐτάρκειας τῶν ἐπιστημῶν, οὐκ εἴσι βουλή. οἷον περὶ
γραμμάτων. οὐ γὰρ διαζόμεναι πῶς γραπτέον, ἀλλ' ὅτι γίνεται δι' ἡ-
μῶν, μὴ ὥσαύτως δὲ αὐτῶν, περὶ τούτων βουλοῦμεθα. οἷον περὶ τῶν κα-
τὰ ἰατρικὴν καὶ χρηματιστικὴν καὶ περὶ κυβερνητικὴν μάλλον ἢ γυμνα-
σικὴν, ὅσα ἢ πῶν διηκρίβωται. καὶ ἐπὶ περὶ τῶν λογισμῶν ὁμοίως. μάλ-
λον δὲ καὶ περὶ τὰς τέχνας ἢ τὰς ἐπιστήμας. μάλλον γὰρ περὶ αὐτὰς
διαζόμεναι.

διαίρομεν. τὸ βουλευέσθαι δὲ ἐν τοῖς ὡς ἐπιτεπολύ. ἀδύλοις δὲ πῶς ἀ-
 ἄποβήσεται καὶ ἐν οἷς ἀδιόριστον: συμβούλους δὲ πανταλαμβαρόμεν εἰς
 τὰ μέγιστα, ἀπὸ συντεταγμένων αὐτοῖς ὡς οἱ χιτῶνες διαγνάναι. βουλευόμε-
 νος δὲ οὐ πᾶσι τῶν τελευτῶν, ἀλλὰ πᾶσι τῶν πρὸς τὰ τέλη, οὔτε γὰρ ἰατρὸς
 βουλευέσθαι, εἰ ὑγιαίνει, οὔτε ῥήτωρ εἰ πείσει, οὔτε πολιτικός, εἰ δυνάμι-
 αμ πείσει, οὐδὲ τῶν λοιπῶν οὐδὲς πᾶσι τοῦ τέλους. ἀλλὰ θέμενοι τέ-
 λος τι, πῶς καὶ διὰ τίνων ἔσται, σκοποῖσι. καὶ διὰ πλείονων μὲν φαινομέ-
 νου γίνεσθαι, διὰ τίνος ἔσται καὶ χάλλιστα ἐπισκοποῦσι. δι' ἑνὸς δὲ ἐπιτε-
 λουμένου, πῶς διὰ τούτου ἔσται. καὶ κείνο διὰ τίνος, ἕως αὐτὸ ἔλθῃ, ὡς
 τὸ πρῶτον αἶπτον. ὃ ἐν τῇ σύρσει ἐσχατὴν ἔστιν. ὁ γὰρ βουλευόμενος
 εἰσφέρει καὶ ἀναλύει τὸν εἰρημικὸν ῥόπον, ὡς περὶ διάγραμμα. φαί-
 νεται δὲ ἡ μὲν ζήτησις, οἱ πᾶσαι εἰν βούλυσιν. οἷον αἱ μαθηματικαί.
 ἡ δὲ βούλυσιν, πᾶσαι ζήτησις. καὶ τὸ ἐσχατὸν ἐν τῇ ἀναλύσει, πρῶ-
 τον εἰν ἐν τῇ κινήσει. καὶ μὲν ἀδυνάτω ἐν τύχωσιν, ἀφίστανται. οἷον εἰ
 χρημάτων διὰ ταῦτα δὲ μὴ οἷον τε ποιεῖν. ἐὰν δὲ δυνατὸν φαίνεται
 ἐγχειροῦσι πρᾶξιν. δυνατὰ δὲ, αἱ δι' ἡμῶν γίνονται αἱ. τὰ γὰρ διὰ τῇ
 φιλίαν, δι' ἡμῶν πᾶσι ἐστίν. ἡ γὰρ ἀρχὴ ἐν ἡμῖν. ζητεῖται δὲ, ὅτε μὲν τὰ
 ὅργανα. ὅτε δὲ ἡ χρεῖα αὐτῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς. ὅτε μὲν,
 δι' οὗ. ὅτε δὲ πῶς. ἡ δὲ τίνος. εἰσφέρει δὲ καὶ ἀπὸ εἰρημικῶν ἀνθρώπων εἰν
 ἀρχὴ τῇ πρᾶξει. ἡ δὲ βουλὴ, πᾶσι τῶν αὐτῶν πρακτῶν. αἱ δὲ πράξεις,
 ἀνὰ τὴν ἐκείνην. οὐκ αἱ οὖν εἰν βουλευτῶν τὸ τέλος, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὰ τέλη.
 οὐδὲ δὴ τὰ καὶ ἔσται. οἷον, εἰ ἄρτες ἔστω, ἢ πείπω ὡς δεῖ. αἱ δὲ ἴσως
 γὰρ ταῦτα. εἰ δὲ αἱ βουλεύσεται, εἰς ἀπειρον ἵξει. βουλευτῶν δὲ καὶ
 προαιρετῶν τὸ αὐτὸ. πλὴν ἀφωρισμένον ἡδὲ, τὸ προαιρετὸν. τὸ γὰρ ἐκ τῆς
 βουλῆς προαιρετὸν, προαιρετὸν ἔστι. παύεται γὰρ ἐκείνη τῇ πρᾶξιν
 εἰς τὸ αὐτὸ ἀναγκάζει τὴν ἀρχὴν καὶ αὐτοῦ, εἰς τὸ ἡγούμενον. τὸ
 γὰρ τὸ προαιρετὸν μὲν. διήλον δὲ ἔστω καὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων πολιτῶν,
 αἱ δὲ οἱ μὲν ἐμμεῖστο. οἱ γὰρ βασιλεῖς, ἀπὸ τοῖντο, αἱ γὰρ ἡλικίαν τῶν δῆμων,
 ὅντος δὲ τοῦ προαιρετοῦ, βουλευτοῦ ὁρεκτοῦ τῶν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἡ προαι-
 ρεσις αὐτῇ βουλευτικῇ ὁρεξις τῇ ἐφ' ἡμῖν ἐκ τοῦ βουλευτέου γὰρ κεί-
 ναν ἔστω, ὁρεγόμεθα κατὰ τὴν βούλυσιν. ἡ μὲν οὖν προαιρεσις τυπῶ ἐν-
 ῥήτωρ, καὶ πᾶσι ποῖα δεῖ, καὶ ὅτι τῇ πρὸς τὰ τέλη. ἡ δὲ βούλυσιν,
 ὅτι μὲν τοῦ τέλους ἐστίν, εἴρηται. δοκεῖ δὲ, τοῖς μὲν, τὰ γὰρ εἶναι. τοῖς
 δὲ, τοῦ φαινομένου ἀγαθοῦ. συμβαίνει δὲ, τοῖς μὲν τὸ βουλευτῶν ταχα-
 θὸν λέγουσι, μὴ εἰν βουλευτῶν ὁ βούλεται ὁ μὴ ὁρθῶς αἰετούμενος. εἰ πῶ
 ἔσται βουλευτῶν, καὶ ἀγαθὸν ἢ δὲ εἰ οὕτως ἐτυχε, καὶ μὴ. τοῖς δ' αὖ τὸ
 φαινόμενον ἀγαθόν, τὸ βουλευτῶν λέγουσι, μὴ εἰν φύσει βουλευτῶν, ἀλλ-

Arist. Ethic.

γγγγ

λ' ἐκείτω τὸ δοκοῦν. ἄλλο δ' ἄλλω φαίνεται. καὶ εἰ οὕτως ἔτυχε, τὰναντία.
 εἰ δὲ τὰυτὰ μὴ ἀρέσκει, ἄρα φατέον ἅπλως μὴ κατ' ἀλήθειαν, βου-
 λητὸν εἶναι, τὰγαθὸν. ἐκείτω δὲ, τὸ φαινόμενον. ὅτι οὐκ ἀποδίδωκε, τὸ κατ'
 ἀλήθειαν εἶναι. ὅτι φάτω, τὸ τυχόν. ὡς πορὶ καὶ ὡς τὸ σωφ. τοῖς δ' οὐ δια-
 κρινόμενοι, ὑγιαίνει, τὰ κατ' ἀλήθειαν πιαυτὰ ὄντα. τοῖς δ' ἐπινόσοις,
 ἔπορε. ὁμοίως δὲ καὶ πικρά καὶ γλυκέα καὶ θερμά καὶ ψυχρά καὶ ἄλλων ἐκ-
 στα. ὁ ἀποδίδωκε ἥρ' ἐκείτω κρίνει ὁρθῶς, καὶ ἐν ἐκείτοις τὰ ληθεις αὐτὸ φαί-
 νει. καὶ ἐκείτω ἥρ' ἐξίν, ἰδίᾳ ἐστὶ καὶ καλὰ καὶ ἡδέα. καὶ διαφέρει πλείων ἰ-
 σως ὁ ἀποδίδωκε, τὰ ληθεις ἐν ἐκείτοις ὁρᾶν. ὡς περὶ καὶ καὶ μέρον αὐτῶν.
 τοῖς πολλοῖς ἢ ἢ ἀπὸ τῆς ἡδονῆς εἰσὶ γίνεσθαι, ὅτι καὶ οὐκ ἀγαθὸν
 φαίνει. αἰσθάνεται οὐκ ἡδὺ, ὡς ἀγαθόν. τὸ δ' ἀλυσίω, ὡς κακὸν φέρεται.
 Οἷος δὲ βέλῃ, ὅτι τέλει βέλῃ τὸ καὶ προαιρεῖται, ὅτι πρὸς τὸ τέλος, αἰτ' ἢ
 ταῦτα πράξεις κατὰ τὴν αἰρέσιν εἶναι καὶ ἐκείτοις. αἰτ' ἢ ἀρετὴ ἐνέργεια
 ἢ ταῦτα. ἐφ' ἡμῖν ἢ καὶ ἄρετῃ, ὁμοίως ὁ καὶ ἡ κακία. οὐ οἷος καὶ ἐφ' ἡμῖν
 τὸ πράττειν καὶ τὸ μὴ πράττειν καὶ ἐν οἷς τὸ μὴ, καὶ τὸ καλόν. ὡς τ' εἰ τὸ πράττειν,
 καλὸν ὄν, ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ. καὶ τὸ μὴ πράττειν ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ, αἰσθάνεται ὄν. καὶ εἰ τὸ
 μὴ πράττειν, καλὸν ὄν, ἐφ' ἡμῖν καὶ τὸ πράττειν, αἰσθάνεται ὄν, ἐφ' ἡμῖν. εἰ δ' ἐ-
 φ' ἡμῖν τὰ καλὰ πράττειν, καὶ τὰ αἰσθάνεται, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ πράττειν. ἔ-
 ποτε δὲ ἡν, τὸ ἀγαθὸς καὶ κακὸς εἶναι, ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἐπιεικὲς καὶ φανόλοισ
 εἶναι. τὸ δὲ λέγειν ὡς οὐδὲ ἐκὼν πονηρὸς, οὐδ' ἄκων μαχόμενος, εἰσὶ τὸ
 μὴ, ὅτι οὐδὲ. τὸ δ' ἀληθῆ. μαχόμενος μὴ ἥρ' οὐδὲ ἐκὼν. ἢ δὲ μοχθηρία,
 ἐκούσιον. ἢ τοῖς γενεῖς ἐρημύοις ἀμφισβητήτεον καὶ τὸν ἄνθρωπον φατέον ἄρ-
 χῶ εἶναι. οὐδὲ γινώσκων τὸ πράττειν, ὡς πρὸς τὴν τέκνον. εἰ δὲ ταῦτα φαίνε-
 ται, καὶ μὴ ἐχομεν εἰς ἄλλας ἀρχὰς ἀναγαγεῖν παρὰ τὰς ἐφ' ἡμῖν, ὡς καὶ αἰ-
 σθάνεται ἐφ' ἡμῖν, καὶ αὐτὰ ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐκείτω. τὰ τοῖς δ' εἰσὶ μαρτυρεῖσθαι καὶ
 ἰδίᾳ ὅτι ἐκείτω, καὶ ὅτι αὐτὸ τὴν νομοθεσίαν. καλὰ ἔστι ἥρ' καὶ πτωρὸν
 εἶναι δρῶντας μοχθηρὰ, ὅσοι μὴ βία, ἢ δι' ἀγνοίαν, ἢς μὴ αὐτοὶ αἰτίοι. εἶναι δὲ
 τὰ καλὰ πράττειν, πτωρὸν. ὡς εἶναι μὴ πτωρὸν ὄντες. εἶναι δὲ, καλὸν
 τὸ καὶ τοῖς πρὸς ὅσα, μὴ ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ μὴ ἐκούσιον, οὐδὲ πτωρὸν ὄντες
 πράττειν. ὡς οὐδὲν πρὸς ὅσα πτωρὸν ὄντες πτωρὸν μὴ θερμαίνεσθαι, ἢ ἀλγεῖν ἢ
 πεινῆν. ἢ ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι τοῖς πτωρὸν. οὐδὲν γὰρ ἢ τὴν πτωρὸν μετὰ αὐτὰ. καὶ ἥρ'
 ἐπὶ αὐτῶν τὴν ἀνομίαν καλὰ ὄντες, ἐκὼν αἰτίος εἶναι δοκῇ τῆς ἀνομίας. οἷος τοῖς
 μεθύουσιν, διπλᾶ τὰ ἐπιτήμια. ἢ καὶ ἀρχὴ ἐν αὐτῶν. κύριο καὶ ἢ μὴ μεθυ-
 νῶν. ὅτι αἰτίον τῆς ἀνομίας. καὶ εἶναι ἀνομιᾶς πτωρὸν ἐν τοῖς νόμοις, αἰ-
 δεῖ ἐπίστασθαι καὶ μὴ χαλεπὰ ὄν, καλὰ ὄντες. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις. ὅτι
 δι' ἀμέλειαν ἀνομίαν δοκῶν, ὡς ἐπὶ αὐτοῖς ὄν τὸ μὴ ἀνομίαν. ἢ καὶ ἐπιμε-
 ληθῆναι, κύριοι. ἀλλ' ὅτι τοῖς πτωρὸν ὄντες, ὡς πτωρὸν καὶ ἐπιμελῆσθαι. ἀλλὰ ἢ

τοιοῦτον γινέσθαι τοὶ αἱποὶ, βάντου αἰμασίας, καὶ ἢ ἀδίκους ἢ ἀκολά-
στους εἶναι. οἱ μὲν, ἡσυχουρῶντες οὐκ εἰσὶν ἐν τοῖς ποιοῦσι. οἱ δὲ, ἐν τοῖς ποιοῦσι δι-
κνύσονται· καὶ γὰρ ποῦ ἐκαστὸς εἰσέρχεται, τοιοῦτους ποιοῦσι. οὗτοι δὲ δὴ λανθάνου-
σιν μελετώντων πρὸς λύπην αὐτῶν ἢ πρὸς ἄλγος. διατελῶσι δὲ ἐν ἐργασίᾳ.
τῶ μὲν οὖν ἀνοήτῳ πικρὰ ἐστὶν ἡ ἐργασία, καὶ αἱ ἐργασίαι γίνονται, κα-
μνῶν αὐτῶν. ἐπὶ δ' ἄλλοις τὸν ἀδικούντα, μὴ βούλεσθαι ἀδικεῖν·
ἢ τὸν ἀκολαστῆρα ἀκόλαστον. εἰ δὲ μὴ ἀνοήτης περὶ αὐτοῦ, ὅτι ὧν ἔσται
ἀδικεῖν, ἐκὼν ἀδικεῖν αὐτῷ. οὐ μὲν ἐάν γε βούληται ἀδικεῖν, παύσεται
καὶ ἔσται δίκαιος. εἰ δὲ γὰρ ὁ νοστὴν ὀχλήσῃ, καὶ οἱ οὕτως ἔτυχεν, ἐκὼν νοστῇ ἀκρα-
τῶς βιοτῶν, καὶ ἀπειθῶν τοῖς ἰατροῖς. τότε μὲν οὖν βέλῳ αὐτῷ μὴ νοστῇν.
περὶ αὐτοῦ δὲ, οὐκ ἐπὶ αὐτῷ οὐδ' ἀφ' ἐπὶ λίθου, ἐπὶ αὐτῷ δὴ τῷ ἀλά-
βεῖν. ἀλλ' ὁ μὲν ἐπὶ αὐτῷ, τὸ λαβεῖν καὶ ἰσχύει. ἢ γὰρ ἀρχὴ ἐπὶ αὐτῷ. οὕτως
δὲ καὶ τῷ ἀδικῶ καὶ τῷ ἀκλάσῳ. εἰ ἀρχὴς μὲν, ὅτι τῷ τοιοῦτο μὴ γινέ-
σθαι διότι ἐκτὸς ἐστὶν. γινόμενοι δὲ, οὐκ ἐξ ἐστὶν μὴ εἶναι. οἱ μὲν οὖν δὲ αἰτίας ἔχου-
σιν καὶ αἰτίαι ἐκὼν οἱ εἰσιν, ἀλλ' ἐνίοις, καὶ αἰ τοῦ σώματος, οἷς καὶ ἐπὶ τῷ
μῶ. τοῖς μὲν γὰρ διὰ φύσιν αἰσθητοῖς, οὐδὲ ἐπὶ τῷ μῶ. τοῖς δὲ διὰ γυμνασί-
αν καὶ ἀμέλειαν. ὁμοίως δὲ καὶ τῷ ἀδίκῳ καὶ αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς. οἱ
δὲ εἰς τὸ ἀντιδίσταναι τυφλῶ φύσει, ἢ ἐκ νόσου, ἢ ἐκ πληγῆς, ἀλλὰ μὲν ὅτι
λέγειται ὅτι εἰς οἶνον φλυγίαν ἢ ἄλλαν ἀκλαστίαν, πᾶσι αὐτῷ ἐπιτιμῶσαι. τὸ δὲ
τῷ σώματι καὶ αἰσθητοῖς, αἰσθητοῖς ἐπὶ τῷ μῶ. αἰ δὲ μὲν ὅτι μὴ, οὐδὲ οὕτως,
καὶ αὐτῷ τῷ ἀντιδίσταναι ἐπὶ τῷ μῶ. καὶ αἰσθητοῖς, αἰ δὲ μὲν ὅτι μὴ, οὐδὲ οὕτως,
ὅτι παρ' αὐτοῦ ἐστὶν αἰσθητοῖς αἰσθητοῖς, τῆς ὅτι φαντασίας οὐκ οἱοῖται,
ἀλλ' ὅτι οἷς ποῦ ἐκαστὸς εἰσέρχεται τοιοῦτο καὶ τὸ τέλος φαίνεται αὐτῷ. εἰ μὲν
οὖν ἐκαστὸς ἐκαστὸς τῆς ἐξ ἐκαστοῦ αἰσθητοῦ, καὶ τῆς φαντασίας ἔσται πᾶσι
αὐτῷ αἰσθητοῖς. εἰ δὲ μὴ οἱ αὐτῷ αἰσθητοῖς ἢ καὶ ποῖν, ἀλλὰ δι' ἀνοήτων ἢ
τέλους αὐτῷ περὶ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ οἱ αἰσθητοῖς αὐτῷ αἰσθητοῖς. ἢ ὅτι
τέλος ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐκ αὐτοῦ αἰσθητοῖς, ἀλλὰ φύσιν αἰσθητοῖς περὶ αὐτοῦ ἐκαστὸς, ἢ καὶ
καλῶς. καὶ τῷ κατ' ἀλήθειαν ἀγαθὸν αἰσθητοῖς. καὶ εἰς αἰσθητοῖς, ὅτι καλῶς
πέφυκε. τὸ γὰρ μέγιστον καὶ κάλλιστον, καὶ ὁ παρ' ἐξ ἑαυτοῦ μὴ οἰόν τε λαβεῖν μὴ ὅ-
μαθῆναι, ἀλλ' οἷον ἑαυτοῦ, τοιοῦτον ἔστιν. καὶ τὸ οὐ καὶ τὸ καλῶς εἶναι πεφυ-
κέσθαι, ἢ τελέει καὶ ἀληθινὴ αἰσθητοῖς. εἰ δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθὴ, ἢ μὲν
λοῦν ἢ ἀρετὴ τῆς κακίας ἔσται ἐκὼν οἷον. ἀμφοῖν γὰρ ὁμοίως, τῷ ἀγα-
θῷ καὶ τῷ κακῷ, τὸ τέλος φύσει, ἢ ὅτι αἰσθητοῖς φαίνεται καὶ κα-
τα. τὰ δὲ λοιπὰ πρὸς τοῦτ' ἀναφέρονται περὶ αὐτοῦ οἷον αἰσθητοῖς
τε, εἴτε δὴ τὸ τέλος μὴ φύσει ἐκαστὸς φαίνεται οἷον αἰσθητοῖς, ἀλλὰ
τι καὶ παρ' αὐτῷ εἶναι. εἴτε τὸ μὲν τέλος φυσικόν, τῷ δὲ τὰ λοιπὰ
περὶ αὐτοῦ ἐκὼν οἷον, ἢ ἀρετὴ ἐκὼν οἷον ἐστὶν, οἱ δὲ αἰσθητοῖς καὶ

Aristo. Ethic.

γγγγ 2

ἡ κακία ἐκούσιον ἀν' εἴη. ὁμοίως γὰρ καὶ τῷ κακῷ ὑπαρχει τὸ δι' αὐτὸν ἐν-
ταῦς πράξεις, καὶ εἰ μὴ ἐν τῷ τέλει. εἰ οὖν ὡς πρὶν λέγεται, ἐκούσιοι εἰσὶν αἱ
ἀρεταί. καὶ γὰρ τῶν ἐξέων (ωαίτοι) πῶς αὐτοὶ ἐσμὲν. καὶ ὅτι ποιοὶ πνε-
στῶν, τὸ τέλος τοιόνδε πείμεθα, καὶ αἱ κακίαι ἐκούσιοι ἀν' εἴη, ὁμοίως γάρ.
κοινὴ μὲν οὖν πᾶσι τῶν ἀρετῶν, εἴρηται ἡ μὴν. τὸ τε γένος τῷ πρῶ, ὅτι με-
σότητές εἰσιν. καὶ ὅτι ἐξέει. ὑφ' ὧν τε γίνονται, καὶ ὅτι τούτων πρακτι-
καί, καὶ κατ' αὐτάς, καὶ ὅτι ἐφ' ἡμῖν καὶ ἐκούσιοι καὶ οὕτως ὡς αἱ δ' ὁρθοὶ
λόγος προσέειπεν. οὐχ ὁμοίως δὲ αἱ πράξεις ἐκούσιοι εἰσι καὶ αἱ ἐξέει. τῶν
μὲν γὰρ πράξεων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους κύριοι ἐσμὲν, εἰδότες τὰ κατ'
ἐκαστα. τῶν ἐξέων δὲ, τῆς ἀρχῆς. τῶν κατ' ἐκαστα δὲ ἡ πρόθεσις οὐ γνῶ-
ριμος, ὡς πρὶν τῶν ἀρετῶν, ἀλλ' ὅτι ἐφ' ἡμῖν ἢ οὐτως, ἢ μὴ οὕτω χρὴ
θεῖν, δι' ὅτι ἐκούσιοι. ἀναλαμβάνοντες δὲ πᾶσι ἐκαστὴς ἐπαμειν τίνος εἰσὶ,
καὶ πᾶσι πᾶσι καὶ πᾶσι. ἀμα δ' ἐστὶν ἡ δόξα καὶ πᾶσι εἰσὶ. καὶ πρῶτον πε-
ρὶ αὐτῶν εἰσὶ. ὅτι μὲν οὖν μεσότης ἐστὶ πᾶσι φόβους καὶ θαρσύνῃ, ἢ δὴ
καὶ πρῶτον εἴρηται. φοβούμεθα δὲ δηλονότι τὰ φοβερά. ταῦτα δ' εἰσὶν
ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, κακία. διό καὶ τὸν φόβον ὁρίζονται προσδοκίαν κακοῦ.
φοβούμεθα οὖν πάντα τὰ κακά. οἷον ἀδελφίαν. πεινίαν. νόσον. ἀφίλειαν. θά-
νατον. ἀλλ' οὐ πᾶσι δὲ καὶ ὁ ἀνδρείος εἴη. εἴη γὰρ καὶ δὲ φοβεῖται,
καὶ καλόν. τὸ δὲ μὴ, αἰσχρόν. οἷον ἀδελφίαν. ὁ μὲν γὰρ φοβούμενος, ἐπει-
κὴς καὶ αἰδέμενος. ὁ δὲ μὴ φοβούμενος, ἀναισχυντος. λέγεται δὲ ὑπόπινων
ἀνδρείος, κατὰ μεταφοράν. ἔχει γὰρ ὁμοίον τι τῷ ἀνδρείῳ. ἀφοβος γὰρ
πὶς καὶ ὁ ἀνδρείος. πεινίαν δ' ἴσως οὐδ' εἴ φοβεῖται, οὐδὲ νόσον, οὐδ' ὅλως ὅ-
τε μὴ ἀπὸ κακίας, μὴ δὲ δι' αὐτὸν. ἀλλ' οὐδ' ὅ πᾶσι ταῦτα ἀφοβος. ἀνδρεί-
ος. λέγομεν δὲ καὶ ὅτι κατ' ὁμοιότητα. ἐνιοὶ γὰρ ἐν τοῖς πολεμικοῖς κιν-
δύοις. δειλοὶ ὄντες, ἐλθόντες εἰσι καὶ πρὸς χρημάτων ἀποβολὴν οὐ θαρ-
σῶς ἐχούσιν. οὐδὲ δὴ εἰς τὴν ὑβριν πᾶσι πᾶσι καὶ γυναικα φοβεῖται ἢ φό-
νον ἢ πῆ, τῶν τοιούτων, δειλός. ὅστις. οὐδ' εἰ θαρρῇ μέλλων μαζιγοῦσθαι, ἀν-
δρείος. πᾶσι πᾶσι τῶν φοβερῶν ὁ ἀνδρείος. ἢ πᾶσι τὰ μέγιστα. εἴθις γὰρ
ὑπομμενικώτερος τῶν δεινῶν. φοβερῶτατον δ' ὁ θάνατος. πέρασ γὰρ καὶ
οὐδὲν ἐπὶ τῷ πενέει δοκεῖ, οὔτε ἀγαθόν, οὔτε κακόν. εἴη. δόξα δ' αὖ οὐδὲ
πᾶσι πᾶσι τὸν ἐν παντὶ ὁ ἀνδρείος εἴη. οἷον εἰς θαλάττην ἢ ἐν νόσοις.
εἰ τίς οὖν, ἢ ἐν τοῖς καλλίστοις. τοιοῦτοι ὅ οἱ ἐν πολέμῳ. ἐν μεγίστῳ γὰρ καὶ
καλλίστῳ κινδύῳ. ὁ μολογοῖ τούτοις εἰσὶ καὶ ἀπαιτῶν αἱ ἐν ταῖς πόλεσι,
καὶ πᾶσι τοῖς μονάρχῳις. κυρίως δὲ λέγοιτ' ἀνδρείος, ὁ πᾶσι τὸν καλὸν
θάνατον ἀδεής. καὶ ὁ θάνατον ἐπιφέρει ὑπόγχα ἵντα. τοιοῦτα ὅ μάλιστα
τὰ κατὰ πόλεμον. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐν θαλάττη καὶ ἐν νόσοις ἀδεής ὁ ἀνδρεί-
ος. οὐχ οὐ τῷ δὲ ὡς οἱ θαλάττη οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ γνῶσεως τῶν σωτηρίων. καὶ
τῶν

τὸν δαίνατον τὸν τοιοῦτον δυσχεραίνουσιν. οἱ δὲ δυνάμειδες εἰσὶ παρὰ τὴν
ἐμπειρίαν. ἅμα δὲ καὶ αἰδρῶνται εἰς οἷς ἐστὶν ἡ ἀλκή. ἢ καλὸν τὸ ἀποθα-
νεῖν. ἐν ταῖς τοιαύταις δὲ φθοραῖς εἰς τέκρον ὑπαρχει. Τὸ δὲ φοβερόν
οὐκ ἂν πᾶσι μὴ τὸ αὐτὸ. λέγομεν δὲ πᾶσι καὶ ὑποφάνων. ὅτι οἱ πᾶσι φοβε-
ρὸν τὴν οὐκ ἔχοντι. τὰ δὲ κατ' ἀντὶν διαφέρει μεγάλῃ καὶ τῇ μάλλον καὶ τῇ
ἡττῶν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ θαρράλεια. ὁ δὲ ἀνδρείος, ἀνέκπληκτος ὡς ἀνδρα-
πης. φοβῶσθαι μὴ εἴη καὶ τὰ τοιαῦτα. ἄς δ' αὖ καὶ ὁ λόγος ὑπομνησὶ
καλοῦ ἐνεχῇ. ὅτι γὰρ τέλος τῆς ἀρετῆς. ὅτι δὲ μάλλον καὶ ἡ πόντος ταῦτα
φοβεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τὰ μὴ φοβερά, ὡς τοιαῦτα φοβεῖσθαι. γίνεται ὅτι τὴν ἀ-
μαρπῶν. ἢ μὴ, ὅτι οὐδ' εἴ. ἢ δὲ, ὅτι οὐχ' ἄς δ' εἴ. ἢ ὅ, ὅτι οὐχ' ὅτε. ἢ τὴν
τιούτων. ὁμοίως ὅ καὶ περὶ τὰ θαρράλεια. ὁ μὴ οὐκ ἂν εἴη καὶ ἐνεχῇ, ὑπο-
μνήων καὶ φοβερῶν, καὶ ὡς δ' εἴ. καὶ ὅτε: ὁμοίως δὲ καὶ θαρρῶν, ἀνδρείος. κατ'
ἀξίαν γὰρ καὶ ὡς αὐτὸς λόγος, πάχει καὶ πρᾶττει ὁ ἀνδρείος. τέλος ὅτι πάσης
ἐνεργείας ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν εἴη. καὶ τῇ ἀνδρείᾳ δὲ ἡ ἀνδρεία, καλόν. τοιο-
τον δὲ καὶ τὸ τέλος: ὁρίξει γὰρ ἡ κατὰ τὴν τέλει. καλοῦ δὲ ἐνεχῇ. ὁ ἀνδρείος
ὑπερβαίνει καὶ πρᾶττει τὰ κατὰ τὴν ἀνδρείαν. τὸ ὑπερβαλλόντων ὁ μὴ τῇ
ἀφοβία, ἀνάνυμος. (εἴρηται δ' ἡ μὴ ἐν τοῖς πρῶτον ὅτι πολλὰ ὅτι ἀνάνυ-
μος) εἴη δ' ἂν τις μανόμενος ἢ ἀνάληπτος, εἰ μὴ τὴν φοβοῖτο, μήτε σεισμόν.
μήτε τὰ κύματα, κατὰ πόρφασι τὸν κελύς. ὁ δὲ τῇ θαρρῶν ὑπερβαλλῶν
περὶ τὰ φοβερά, θρασύς. διὰ καὶ ὅτι ἀλαζάν ἐστὶν ὁ θρασύς καὶ προσποιη-
τὴς ἀνδρείας. ὡς οὐκ ἐκείνος περὶ τὰ φοβερά ἔχει, οἷον τὰς οὐκ ἐπιβουλεύ-
φαινεσθαι. εἰ οἷς οὐκ ἐκείνους, μμῆται. διὸ καὶ εἰσὶν οἱ πολλοὶ αὐτῷ, θρασύδει-
λοι: ἐν ταῖς γὰρ θρασύμοις, τὰ φοβερά οὐχ' ὑπερβαίνουν. ὁ δὲ τῇ φο-
βεῖσθαι ὑπερβαλλῶν, δειλός. καὶ γὰρ ἂν μὴ δ' εἴη καὶ ὡς οἱ δ' εἴη καὶ πάντα τὰ
τοιαῦτα ἀκλινῶς αὐτῷ: ἐκείνους καὶ τῇ θαρρῶν. ἀλλ' ἐν ταῖς λύπαις
ὑπερβαλλῶν μάλλον καὶ ταφάνης ἐστὶ. δυνάμειδες δὲ τῇ δειλός: πάντα
γὰρ φοβεῖται. ὁ δ' ἀνδρείος, εἰς ἀντίος. τὸ γὰρ θαρρῶν, δυνάμειδος. περὶ
ταῦτα μὴ οὐκ ἐστὶν, ὅτι δειλός καὶ ὁ θρασύς, καὶ ὁ ἀνδρείος. διαφόρων δ' ἐ-
χουσι πρὸς αὐτά, οἱ μὴ γὰρ ὑπερβαλλοῦσι καὶ ἐκλείπουσιν: ὁ δὲ, μίσως
ἔχει καὶ ὡς δ' εἴη. καὶ οἱ μὴ θρασύς, προπετῆς. καὶ βυλόμενοι πρὸ τῇ κινδύ-
νων ἐν αὐτοῖς δ', ἀφίστανται. εἰ δ' ἀνδρείοι, ἐν τοῖς ἐργοῖς, ἐξῆς. πρῶτον
δ', ἡ σύχιοι. κατὰ πρὸς οὐκ εἴρηται, ἡ ἀνδρεία μεσότης ἐστὶ περὶ θαρράλεια
καὶ φοβερά, ἐν οἷς εἴρηται, καὶ ὅτι καλὸν αἰρεῖται καὶ ὑπερβαίνει. ἢ ὅτι αἰσιν
χρὸν, τὸ μὴ. τὸ δ' ἀποδύσκειν φθύνει τὰς ἀνδρείας. ἢ ἔρατα. ἢ τὴν πρὸν, ἐκ
ἀνδρείου, ἀλλὰ μάλλον δειλοῦ. μαλακία γὰρ τὸ φθύνει τὰ ἐπίπνα. καὶ
οὐχ' ὅτι καλὸν ὑπερβαίνει, ἀλλὰ φύλων κακίαν. ὅτι μὴ οὐκ ἂν ἀνδρεία τοιο-
τήν π. λέγεται δ' ὅτι ἐστὶ κατὰ πρὸς τὴν ἑξῆς. πρῶτον μὴ ἡ πολιτι-

Aristo. Ethic.

γγγγ 3

κί: μάλιστα γὰρ ἔοικε. δοκῶσι γὰρ ἑπομένειν τὸν κινδύνον οἱ πολλοί, δὲ
τὰ ἐκ τῆς νόμων ἐπιτήμια. καὶ τὰ δνείδη. καὶ τὰς τιμὰς. καὶ δὲ ἑστὶν ἀν-
δρείοι τοιοῦτοι δοκῶσιν εἶναι, παρ' οἷς οἱ δειλοὶ, ἄτιμοι. οἱ δὲ ἀνδρείοι, ἐπιτιμοί.
20 τοιοῦτους δὲ καὶ ὁμηρος ποιεῖ, οἷον τὸν διομήδεα καὶ τὸν ἑκτορα. Φεληδά
20 μας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀνέθηκε. καὶ Διομήδης. Εκτωρ γάρ ποτε φη-
20 σι ἐνὶ φάεσσι γόοιεν. τυδείδης ὑπὲρ μέθο. ὡμοίω δ' αὖτε μάλιστα τῇ
πρότερον ἐρημική. ὅτι δ' ἀρετῇ γίνεται. διὰ δὲ ὧν γὰρ, καὶ διὰ καλοῦ ὁρεξίν:
τιμῆς γὰρ. καὶ φυγὴν δνείδης, αἰσχροῦ ὄντος. τάξαι δ' αἰτίας καὶ τὸ ὑπὸ τ' ἀρ-
χόντων ἀναγκασμένους εἰς ταῦτο. χείρους δ', ὅσω δὲ αἰδῶ, ἀλλὰ δὲ
φύγον αὐτὸ δρῶσι. καὶ φύγοντ' οὐδ' αἰσχροῦ, ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν. ἀνάγκη
20 καὶ οἱ κύριοι ὥς περὶ ἑκτωρ. ὅν δὲ κ' ἐγὼν ἀπάνυσθε μάχης πῶς
20 σονται νοήσω. Οὐδ' οἱ ἀριμὸν ἐσθ' εἶται φυγῆν κύνεσσιν. καὶ οἱ προσηπὸν-
τες, καὶ ἀναχωρῶσι, τύποντ' οὐδ' αὐτὸ δρῶσι καὶ οἱ πρὸ τ' ἀφρων καὶ τ'
τοιοῦτων παρὰ τὰ πόντ' οὐδ' πάντες γὰρ ἀναγκάζονται. δεῖ δ' εἰδὲ αἰσχροῦ ἀν-
δρείον εἶναι, ἀλλ' ὅτι καλόν. δοκεῖ δ' καὶ ἡ ἐμπειρία ἢ πρὸς ἐκείνους, ἀνδρεία τις
εἶναι. ὅθεν καὶ ὁ σωκράτης ἐπὶ τῇ ἐπιστήμῃ εἶναι τὴν ἀνδρείαν. τοιοῦτοι δ' ἄνθρωποι
μὲν, ἐν ἀνθρώποις: ἐν τοῖς πολεμικοῖς δ', οἱ στρατῶται. δοκεῖ γὰρ εἶναι πολλὰ κε-
νὰ τ' πολέμου, ἀμάλιστα (ὡς καὶ ἀνέχονται οὗτοι. φαίνονται δὲ ἀνδρείοι, ὅτι ἐκ
ἱεσὶν οἱ ἄνθρωποι οἱ εἰσιν. εἴτα ποιῶσι καὶ μὴ παθεῖν μάλιστα διωκέντων, ἐκ τῆς
ἐμπειρίας. καὶ φυλάττειν καὶ πατάξαι, διωκόμενοι χρηστὸς τοῖς ὁπλοῖς
καὶ τοιαῦτα ἔχοντες, ὅποια καὶ εἴη καὶ πρὸς τὸ ποιῆσαι καὶ πρὸς τὸ μὴ παθεῖν
κράτεια. ὥς περὶ οὗτοι αἱ ὁπλοῖς ὡς πλεονέχοντες μάχονται. καὶ ἀθληταὶ ἰδιότητος,
καὶ γὰρ ἐν τοῖς τοιαῖς ἀγῶσιν, ἐκ οἷς ἀνδρείοι τοιοῦτοι μαχημάτων οἱ εἰσιν, ἀλλ'
οἱ μάλιστα ἰσχύοντες, καὶ τὰ σώματα ἀριστὰ ἔχοντες. οἱ στρατῶται δ' ἐκ
λοὶ γίνονται, ὅταν ὑπὸ τῇ ἐνὶ κίνδυνος, καὶ λείπωνται τοῖς πλήθεσι καὶ
ταῖς παρὰ σκευαῖς: πρῶτοι γὰρ φύγονται. τὰ δὲ πολιτικὰ μένοντα ἀπο-
θνήσκουσι, ὅπως καὶ τῶν ἐρμῶν (ὡς ἐβη. τοῖς μὲν γὰρ, αἰσχροῦ τὸ φύγειν
καὶ ὁ δόξατος τῆς τοιαύτης σωτηρίας αἰρετὸν ἔσται. οἱ δ' καὶ δὲ ἀρχῆς ἐκιν-
δυνάζουσιν, ὥς κρεῖττους ὄντας γινόντες, φύγονται: τὸν δόξαντα μάλλον τ'
αἰσχροῦ φοβούμενοι. ὁ δ' ἀνδρείος, οὐ τοιοῦτος. καὶ τὸν θυμὸν δ' αὖτε τὴν ἀν-
δρείαν ἐπιφέρει, ἀνδρείοι γὰρ εἶναι δοκοῦσι καὶ οἱ δὲ θυμὸν, ὥς περὶ τὰ θη-
ρία αὖτε τὴν φάσιντασ φερόμενοι. ὅτι καὶ οἱ ἀνδρείοι θυμοειδῆς ἰητικώ-
20 πατον γὰρ ὁ θυμὸς πρὸς τὸν κινδύνον. ὅθεν καὶ ὁμηρος. Στένος ἐμβαλε
20 θυμῷ. καὶ μένος καὶ θυμὸν ἔγειρε καὶ. Δειμὸν δ' ἀνάγειν μένος. καὶ εἰς
σεν αἶμα. πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα ἔοικε σημαίνειν τὴν τ' ἄνθρωπον ἐκείνην καὶ
ὁρμήν. οἱ μὲν οὖν ἀνδρείοι, δὲ τὸ καλὸν πράττουσιν. ὁ δ' θυμὸς συνεργᾷ αὐ-
τοῖς: τὸ θάρρος δὲ, δὲ λυπῶν. δὲ γὰρ τὸ πληγῆναι ἢ φοβεῖσθαι, ἐπεὶ αὐτὰ ἐν
ὑλῇ ἢ ἐν εἰρήνῃ, οὐ προσέχονται. αὐτὰ δ' εἰσιν ἀνδρεία, δὲ τὸ ἀλγυδύνης καὶ

θυμοῦ ὑπελαυνόμενα, πρὸς τὸ κίνδυνον ὁρμᾶν, οὐδὲν τὸ δεινὸν προσεῶντα.
 εἰσὶ οὗτω γὰρ καὶ οἱ ὄντοι ἀνδρείοι αὖ εἰεν πάντες: τυπόμενοι τὸ ἔκ ἀφί-
 σταιν τῆς νομῆς. καὶ εἰ μοιχοὶ ὅ, δὴ τὴν ἐπιθυμίαν ταλμῶντα πολλά δρῶσιν:
 ὅ, δὴ δὲν ὄντι ἀνδρείοι, τὰ δι' ἀλγηδύνας ἢ θυμοῦ ὑπελαυνόμενα πρὸς τὸ κίνδυ-
 νον. φυσικῶς τὰ τῆς εἰσῆς ἢ δὴ τὸ θυμὸν εἶναι καὶ προσλαβούσας προάρεσιν καὶ
 τὸ δὲ ἐκείνη, καὶ δρῶντα εἶναι. καὶ οἱ ἀντοὶ δὴ, ὁρμίζόμενοι μὲν, ἀλγύνουσι: τιμωρόμε-
 νοι δὲ τὸ δεινόν. οἱ δὲ τὰ ταῦτα, μάχιμοι μὲν: οὐκ ἀνδρείοι ὅ. οὐ γὰρ δὴ τὸ κα-
 λὸν, οὐδ' ὡς ὁ λόγος, ἀλλὰ δὴ τὸ πάθος. παρὰ πλῆσιν δ' ἔχουσί π. οἱ δὲ
 δὴ οἱ δὲ ἐλπίδες ὄντες, ἀνδρείοι. δὴ γὰρ τὸ πολλάκις καὶ πολλὰς νενικηκέναι,
 διαφύουσαν εἰς τοὺς κινδύνους: παρόμοιοι ὅ, ὅτι ἄμφω θαρρῶντες. ἀλλ' οἱ ὅ
 ἀνδρείοι, δὴ τὰ προσρημέα θαρρῶντες. οἱ δὲ, δὴ τὸ οἰεσθαι κρείττους εἶναι. καὶ
 μηδὲν ἀντιπαθεῖν. τοιοῦτον ὅ, τοιοῦτον καὶ οἱ μεθυσκόμενοι: δὲ ἐλπίδες γὰρ
 γίνονται. ὅταν δὲ αὐτοῖς μὴ συμβῇ τοιαῦτα, φύγῃσιν: ἀνδρείοι δ' ἢ τὰ
 φοβερά ἀνφ' ὄντα καὶ φαινόμενα, ὑπομένειν, ὅτι καλὸν: καὶ αἰσχρὸν, τὸ μὴ. διὸ
 καὶ ἀνδρείοι τὸ δεινὸν εἶναι, ὅ, εἰς τοὺς αἰφνιδίους φόβους, ἀφοβὸν καὶ ἀτάραχον
 εἶναι, ἢ εἰς τοὺς προσήλους. ἀπὸ ἐξέως γὰρ μάλλον ἢ καὶ ὅτι ἢ τὸν ἐκ παρὰ-
 σκαδύης. τὰ περὶ αὐτὴν μὲν γὰρ, καὶ ἐκλογισμοῦ καὶ λόγου τῆς προσέλοιτο: τὰ
 δὲ ἀφ' αἰφνης, κατὰ τὴν ἐξέιν. ἀνδρείοι ὅ, φαίνονται καὶ ἢ ἀγνοοῦντες, καὶ οἱ οὐ
 πόρρω τὸ ἐλπίδων. χεῖρες δ' ὅσω ἀξίωμα οἱ δὲν ἔχουσιν: ἐκείνοι δὲ. διὸ καὶ
 μέντοι τινα χρόνον. οἱ δὲ ἢ πατημένοι, ἢ καὶ μῶσιν ὅ, πῦρρον, ἢ ὑπὸ πύλωσι,
 φύγῃσιν. ὅ, περὶ ἀργεῖοι εἴπαθον περιπρόντ' ἐν τοῖς λάκκοις, ὡς σικνω-
 νίους. οἱ δὲ δὴ ἀνδρείοι εἶναι τὸ πῦρρον καὶ οἱ δεινὸν ἀνδρείοι. περὶ θαρ-
 ρῆ καὶ καὶ φόβους ἢ ἀνδρεία οὐδ' οὐκ, οὐχ ὁμοίως ὅ, ἄμφω εἶναι. ἀλλὰ μάλλον πε-
 ρὶ τὰ φοβερά: ὅ, γὰρ ἐν τούτοις ἀτάραχος καὶ πῦρρον ὡς δ' αἰσχρὸν, ἀνδρεί-
 ος μάλλον, ἢ ὅ, πῦρρον τὰ θαρρῶντα. καὶ δὴ τὰ λυπηρὰ ὑπομένειν ὡς αἰσθη-
 τὰ ἀνδρείοι λέγονται. διὸ καὶ ἐπὶ λυπρῶν ἀνδρείοι καὶ δικαίως εἰπαίνονται: χαλε-
 πώτερον γὰρ τὰ λυπηρὰ ὑπομένειν, ἢ τὸ δεινὸν ἀνέχεσθαι. ὅ, μὴν ἀλλὰ δὲ
 ξένον αὖ εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀνδρείαν τέλος: ὡς τὸ κύκλω ὅ, ἀφανίζεσθαι
 εἶον καὶ ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀγῶσι γίνονται: οἱ γὰρ πύκτως, τὸ μὲν τέλος, ἢ δὲ
 ὅ, εἶναι. ὅ, εἶναι καὶ αἰσθημα. τὸ ὅ, τυπῶνται, ἀλγύνον: εἰπερ σ' ἀρῶνται, καὶ
 λυπηρόν. καὶ πᾶς ὁ πόνος. διὰ τὸ τὸ πολλά ταῦτ' εἶναι, μικρὸν δὲ τὸ ὅ, εἶναι,
 ὅ, δὲν ἢ δὲ φαίνεται ἔχειν. αἰσθη τοῖς ὅ, δὴ τὸ ὅ, τὸ ἀνδρείαν. ὅ, μὲν θάνα-
 τος καὶ τὰ πᾶν ματα, λυπηρὰ τῶν ἀνδρείων καὶ ἀκοντι εἶναι ὑπομένειν ὅ, αὐ-
 τὰ, ὅ, πῦρρον ἢ ὅ, πῦρρον αἰσχρὸν, τὸ μὴ. καὶ ὅ, εἶναι καὶ μάλλον τὴν ἀνδρείαν ἔχειν πᾶ-
 σαν καὶ δὲ δαυμονέσερος ἢ, μάλλον ὡς θανάτου, λυπηρὰ. ὅ, τοῖς τῶν
 μάστιγι τῶν ἀξίων, καὶ ὅ, τος, μεγίστων ἀγαθῶν ἀποστρέφεται ἀδῶς. λυπηρόν
 δὲ τὸ. ἀλλ' οὐδ' ἐν ἢ τὸν ἀνδρείος. ὅ, εἶναι καὶ μάλλον ὅ, τὸ εἰ τῶν πλεῖμων
 καλὸν ἀντ' ἐκείνων αἰρεῖται. οὐ δὲ δὴ ἐν ἀπάσας ταῖς ἀρεταῖς τὸ ἢ δὲ

ἐνεργεῖν ὑπάρχει, πλὴν ἐφ' ὅσον ἔτελους ἐφάπτεται. στρατιώτας δ' οὐ-
δὲν ἴσως καλὴ μὴ εἶναι τοιούτους κρατίστους εἶναι. ἀλλὰ ὅτι ἡ πῆλον μὴν αἰ-
δρείους, ἄλλο δ' ἀγαθὸν μὴδὲν ἔχοντας. ἔτοιμοι γὰρ ἔσονται πρὸς τὸ κινδύνους
καὶ τὸν βίον πρὸς μικρὰ κέρδη καὶ ταλαιπώρονται. ποῦ μὴ οὖν ἀνδρείας,
ἐπιτοσούτων εἰρήστω. τί δ' ἔστιν, οὐ χαλεπὸν τύπτω γὰρ περιλαβεῖν ἐκ τῆς
εἰρημίας. Μετὰ δὲ ταύτῃ ποῦ σωφροσύνης λέγωμεν. δοκῶσι γὰρ οἱ
τῶν ἀλόγων μερῶν αὐτοὶ εἶναι αἱ ἀρεταί. ὅτι μὴ οὖν μεσότης ἐστὶ ποῦ ἡδον-
νάς ἢ σωφροσύνης, εἴρηται ἡ μὴ. ἡ πῆλον γὰρ καὶ οὐχ ὁμοίως ἐστὶ ποῦ τὰς λυπώ-
ρας. ἐν τούτοις ἡ καὶ ἡ ἀκροασιὰ φαίνεται. ποῦ ποίῃσιν οὖν τῇν ἡδονῶν, νυκτὶ ἀ-
φορίστωμεν. διηρήσθωσαν δὲ αἱ ψυχὴ καὶ αἱ σωματικαί. οἷον φιλοπικρία
φιλομάθεια. ἐκότερος γὰρ τούτων χείρ, οὐ φιληπικός ἐστιν, οὐδὲν πᾶσ-
χοντος ἢ σώματος. ἀλλὰ μάλλον τῆς διανοίας. οἱ δὲ ποῦ τὰς τοιαύτας
ἡδονάς, οὔτε σώφρονες. οὔτε ἀκόλαστοι λέγονται. ὁμοίως δὲ οὐδ' οἱ πε-
ρὶ τὰς ἀγίας ὅσαι μὴ σωματικαί εἰσι. ὅτι γὰρ φιλομύθους, καὶ διηρη-
πικούς καὶ ποῦ τῇν τυχόντων καὶ τατέβοντας τὰς ἡμέρας, ἀδολέχους.
ἀκολάστους δ', οὐ λέγομεν. οὐδὲ ὅτι λυπουμένους ὡς χρέμασιν ἢ φίλοις.
ποῦ ὅ τὰς σωματικὰς, εἴη αὖ ἢ σωφροσύνη. οὐ πᾶσις ἢ οὐδὲ ταύτας. οἱ
γὰρ χαίροντες τοῖς διὰ τῆς ἡσυχίας, ὅσον χρώμασι καὶ οὐχ ἡσυχίας καὶ γραφῇ,
οὔτε σώφρονες, οὔτε ἀκόλαστοι λέγονται. καίτοι δόξαιεν αὖ εἶναι καὶ ὡς
δεῖ χαίρειν καὶ τούτοις, καὶ κατὰ πόρρω καὶ ἑλπίσιν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν
τοῖς ποῦ ἀκροῦ. ὅτι γὰρ ὁ πορβεβλημένος χαίροντας μέλειπιν ἢ ὑ-
ποκρίσει, οὐδὲ ἀκόλαστους λέγειν οὐδὲ ὅτι ὡς δεῖ, σώφρονες. οὐδὲ ὅτι
περὶ τὴν ὁσμὴν. πλὴν κατὰ συμβεβηκός. ὅτι γὰρ χαίροντας μύλων ἢ
ἐσθίων ἢ θυμιαμάτων ὁσμῇ, οὐ λέγομεν ἀκόλαστους. ἀλλὰ μάλλον ὅτι,
μύρων καὶ ὀψων. χαίρουσι γὰρ τούτοις οἱ ἀκόλαστοι. ὅτι δὲ τούτων αἰσ-
θησις γίνεται αὐτοῖς τῇν ἐπιθυμητῇ. ἴδου δ' ἄν τις καὶ ὅτι ἀγούς ὅταν πει-
νώσῃ, χαίροντας τοῖς τῇν βρωμάτων ὁσμῇ. τὰ δὲ τοιούτοις χαίρειν, ἀκρο-
λάστου. τούτων γὰρ ἐπιθυμητὰ ταῦτα. οὐκ ὅτι ὅ, οὐδὲ τῆς ἀγούς ἰσχύος
κατὰ ταύτας τὰς αἰσθησεις ἡδονῇ, πλὴν κατὰ συμβεβηκός. ὅτι γὰρ τοῖς
ὁσμῇ τῇν λαγῶν, αἰκνύουσιν χαίρουσιν, ἀλλὰ τῇ βρώσει. τὴν δ' αἰσθη-
σιν ἢ ὁσμὴν ἐποίησεν. οὐδὲ ὁ λέων τῇ φωνῇ ἢ βοός, ἀλλὰ τῇ ἐσθίῃ. ὅτι ὅτι ἐγ-
γὺς ὅτι, δὲ τῆς φωνῆς ἡσυχία. καὶ χαίρειν δὲ ταύτη φαίνεται. ὁμοίως, οὐδ' ὅτι
ἴδων ἢ οὐρανὸν ἑλαφον ἢ ἄγριον αἶγα, ἀλλ' ὅτι βορᾶν ἔχει. ποῦ τὰς τοιαύ-
τας δὲ ἡδονάς ἢ σωφροσύνη καὶ ἡ ἀκροασιὰ ἐστίν. ὧν καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα
κοινωνεῖ. ὅτι ἀνδραποδωδὲς καὶ θηριώδεις φαίνονται. αὐτοὶ δ' εἰσὶν ἀφῆ
καὶ γούσις. φαίνονται δὲ καὶ τῇ γούσει ὡς μικρόν, ἢ ὅτι χερσὶν ὅτι. ἴσως γὰρ
γούσεως ὅτι ἡ κρῖς τῇν χυλῶν, ὅτι ποιοῦσιν οἱ ὅτι οἶνους δοκῶντες
τὸν

τῶν καὶ τὰ ὅσα ἀποτίνονται. ὅτι πάντες δὲ χαίρουσι τούτοις ἢ οὐχ οἷον ἀκρί-
λαστοι, ἀλλὰ τῇ ἀπολαύσει, ἢ γίνεται πᾶσι διὰ τῆς καὶ ἐν πτόσι καὶ ἐν πο-
τοῖς καὶ τοῖς ἀφροδισίοις λεγομένοις. διὸ καὶ ἡντιμότης, ὁ φασγάνος ὢν,
τῶν φάρυγγα αὐτῶν μακρότερον γαστρίου γινέσθαι. ὡς ἡ δὲ μενίσκος τῇ ἀφῇ.
κοινοτάτης δὲ τῇ αἰσθησεῶν, καὶ ἡντιμότης ἢ ἀκρίλας. καὶ δὲ εἰς αὐτὴν δικαίως
ἐπὶ νεῖδιστος εἶναι. ὅτι οὐχ ἢ ἀντὶ ἐς μὲν, ὑπὸ παρὰ χεῖρ, ἀλλὰ ἢ, ἴσως. τὸ δὲ τοιοῦ-
τοις χαίρειν καὶ μάλα στεῖλαι, καὶ πᾶν, ἀνασῶδες. καὶ καὶ αἱ ἐλδοὶ περιώταται
τῇ δὲ τῆς ἀφῆς ἡδονῶν, ἀφῆρωται. οἷον αἱ εἰς τοῖς γυμνασίοις δὲ τρέφε-
ως καὶ τοῖς θεμασίαις γινόμεναι. οὐ γὰρ περὶ πᾶν τὸ σῶμα ἢ τὸ ἀκρίλας
ἐστὶ ἀφῆ, ἀλλὰ περὶ τινὰ μέρος. / τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν, αἱ μὲν, καὶ αἱ δὲ οἱ
καὶ οἱ εἶναι. αἱ δὲ, ἴδιαι καὶ ἐπίθετοι, οἷον, ἢ μὲν τῆς τροφῆς, φυσική· πᾶς
γὰρ ἐπιθυμεῖ, ὅταν ἐνδεής, ἢ ἐκείνης ἢ ὑγρῆς τροφῆς. ὅτε δὲ ἀμφοῖν, καὶ δι-
νης φησὶν ὁ μικρὸς, ὁ νέος καὶ ἀκρίλας. τὸ δὲ τοιοῦτον δὲ ἢ τοιοῦτον δὲ, ἐκ ἐπὶ πᾶσι.
οὐδὲ τῇ αὐτῇ. διὸ φαίνεται ἡμέτερον εἶναι. οὐ μὲν ἀλλὰ χεῖρ καὶ φυ-
σικῆν. ἐπὶ γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐστὶν ἡ δέκα. καὶ εἴνα πᾶσιν ἡ δέκα τῇ τυχόντων. ἐν
μὲν οὖν τοῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, ὁλίγοι ἀμαρτάνουσι. καὶ ἐφ' ἐν, ὡς τὸ
πλῆθον. τὸ γὰρ ἐπὶ τῇ τυχόντων πίνειν, ὡς αὐτὸ πρὸς πλῆθος, ὑπὸ βλά-
λαιν ἐστὶ τὸ κατὰ φύσιν, τῶν πλῆθει. ἀναπλήρωσις γὰρ τῆς ἐνδεείας, ἢ φυ-
σικῆν ἐπιθυμία. διὸ λέγονται εἰς τοὺς καὶ ἐπὶ μαρτυροῦν, ὡς παρὰ τὸ δέον πληρυν-
τὸν αὐτῶν· τοιοῦτοι δὲ γίνονται αἱ λίαν ἀνδραποδισάσας. ποιεῖ δὲ τὰς ἴδι-
ας τῇ ἡδονῶν, πολλοὶ καὶ πολλαχῶς ἀμαρτάνουσι. τῇ γὰρ φιλοπορί-
των λεγομένων, ἢ τῶν χαίρειν οἷς μὲν δέει. ἢ τῶν μάλλον, ἢ ἄς οἱ πολλοὶ, ἢ μὲν
ὡς δέει, ἢ μὲν ὡς δέει, κατὰ πάντα δὲ οἱ ἀκόλαστοι ὑπερβάλλουσι. καὶ γὰρ χαί-
ρουσιν ἐν οἷς, οἷς οὐ δέει· μισθὰ γὰρ. καὶ εἰσι δέει χαίρειν τῇ τοιοῦτων,
μάλλον ἢ δέει. καὶ ὡς οἱ πολλοὶ χαίρουσιν. ἢ μὲν οὖν ποιεῖ τὰς ἡδονὰς ὑ-
περβολῇ, ὅτι ἀκόλαστοι καὶ τέκτον, δὴ λον. περὶ δὲ τὰς λύπας, οὐχ ὡς-
πρὸς τῇ τῆς ἀδρείας, τῶν ὑπομένειν λέγεται σάφρων· οὐδ' ἀκόλαστοι, ὡς
μὲν. ἀλλὰ μὲν ἀκόλαστοι, τῶν λυπεῖσθαι μάλλον, ἢ δέει, ὅτι τῇ ἡδονῶν οἱ τυγ-
χάνει. καὶ τῶν λύπῶν δὲ ποιεῖ αὐτῶν ἡδονῇ. ὁ δὲ σάφρων, ὡς μὲν λυπεῖσθαι
τῇ ἀπουσίᾳ καὶ τῶν ἀπὸ χεῖρ καὶ ἡδονῆς. ὁ μὲν οὖν ἀκόλαστοι, ἐπιθυμεῖ τῇ
δέων πάντων, ἢ τὴν μάλα. καὶ ἄγε τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας. ὡς τε ἀντὶ τῶν
τῶν ἀρετῶν. διὸ καὶ λυπεῖται καὶ ἀποτυγχάνει καὶ ἐπιθυμῶν. μὲν λυπεῖται γὰρ
ἢ ἐπιθυμία. ἀπὸ τῶν δὲ εἰς τὸν δέον λυπεῖσθαι. ἐλλείποντες δὲ περὶ
τὰς ἡδονὰς καὶ ἢ τῶν ἡδονῶν χαίρουσιν, οὐ πάντες γίνονται· οὐ γὰρ ἀνθρώποι
καὶ ὅτι ἢ τοιοῦτον ἀνθρώπων. καὶ γὰρ τὰ λοιπὰ ζῶα, διακρίνεται τὰ βρώ-
ματα. καὶ τοῖς μὲν, χαίρει. τοῖς δ', οὐ. εἰδέτω μὲν ἐστὶν ἡδονῇ· μὲν δὲ διαφέρει
ἐπὶ τὸν ἐπὶ τῶν, πρὸς αὐτῇ εἶναι τὸν ἀνθρώπου εἶναι. οὐ τέτυχε δὲ τοιοῦτος ὁνό-

ματος, διὰ τὸ μὴ πάνυ γίνεσθαι. ὁ δὲ σώφρων, μέσως περὶ ταῦτ' ἔχει· οὔτε γὰρ ἡδέου, οἷς μάλιστα ὁ ἀκόλαστος, ἀλλὰ μάλλον δύσχαρταίνει. οὔτε ὅλως οἷς μὴ δέ. οὔτε σφόδρα τοιούτω οὐδενί, οὔτε ἀπόντων, λυπείται. οὐδ' ἐπιθυμεί, ἢ μετερίσκει. οὐδὲ μάλλον ἢ δέει οὐδενί, οὐδ' ὅτε μὴ δέει. οὐδ' ὅλως τῶν τοιούτων οὐδενός. ὁ σαφὲς πρὸς ὑγίειαν ὄψιν, ἢ πρὸς δυνεξίαν ἡδέα ὄντα, τούτων ὀρεξεται μετερίσκει καὶ ἄς δέει. καὶ τῶν ἁγίων ἡδέων, μὴ ἐμποδίσαν τῶν τοις ὄντων. ἢ παρὰ τὸ καλόν, ἢ ὑπερπλή οὐσίαν. ὁ γὰρ οὕτως ἔχων, μάλλον ἀγαπᾷ τὰς τοιαύτας ἡδονὰς τῆς ἀξίας. ὁ δὲ σώφρων, οὐ τοιούτους, ἀλλ' ὡς ὁ ὀρθὸς λόγος. Εὐουσίᾳ δὲ μάλλον ἔοικεν ἡ ἀκόλασία τῆς δειλίας. ἢ μὲν γὰρ δι' ἡδονῆς. ἢ δὲ δι' ἀντιπῶν. ὡς τὸ μὲν, αἰρετὸν. τὸ δὲ, φονικόν. καὶ ἡ μὲν λυπή, ὀργιστική καὶ φθείρει πλὴν ἢ ἔχοντος φύσιν. ἢ δὲ ἡδονή, οὐδὲν τοιούτον ποιεῖ. μάλλον δὲ ἐκούσιον. διὸ καὶ ἐπονείδιστόν ἐστιν. καὶ γὰρ ἐπιθῶναι ῥᾶν πρὸς αὐτά. πολλὰ γὰρ ἐν τῷ βίῳ τοιαύτα. καὶ οἱ ἐθισμοί, ἀκίνητοι. ὡς τῇ φοβερῶν δ' ἀνάγκη. δόξειετ' αὖ οὐχ ὁμοίως ἐκούσιον ἢ δειλία εἶναι τοῖς καὶ ἔκαστον. αὐτὴ μὲν γὰρ, ἀλυπος. ταῦτα δὲ, δι' ἀντιπῶν ὀργιστικὰ. ὥστε καὶ τὰ ὅπλα εἰσπεῖν καὶ τὰ ἄλλα ἀσχημονεῖν. διὸ καὶ δοκεῖ βία εἶναι. τῷ δ' ἀκολάστῳ ἀνάγκη πάλιν τὰ μὲν καὶ ἔκαστον ἐκούσιον. ἐπιθυμοῦντι γὰρ καὶ ὀρεγόμενῳ. τὸ δ' ὅλον ἥπτον· οὐδέ τις γὰρ ἐπιθυμῶν ἀκόλαστος εἶναι. τὸ δ' ὄνομα τῆς ἀκολασίας καὶ ὡς τὰς παιδικὰς ἀμαρτίας φέρομεν· ἔχουσι γὰρ τινα ὁμοιότητα. πότον δὲ ἀπὸ ποτοῦ καὶ λείπει, οὐδὲν πρὸς τὰ ναυ διαφέρει. δῆλον δ' ὅτι τὸ ὑστρον ἀπὸ τῆς προτέρου. οὐ κακῶς δὲ ἔοικε μετενέχεσθαι· κακὸν λαβεῖν γὰρ δέει τὸ ταῖς χερσὶν ὀρεγόμενον καὶ πολλὰ αὐτῶν ἔχον. τοιούτον δὲ μάλιστα ἐπιθυμία καὶ ὁ πάσις. καὶ ἐπιθυμίαν γὰρ ῥᾶ καὶ τὰ παιδικὰ. καὶ μάλιστα ἐν τούτοις ἢ τῇ ἡδέος ὀρεξί. εἰ οὖν μὴ ἔστι δύπειθες καὶ ὑπὸ τὸ ἄρχον, ἐπιπολύ ἡξεί. ἀπληστες γὰρ ἢ τῇ ἡδέος ὀρεξί. καὶ πανταχόθεν τῶν ἀντίων, καὶ τῆς ἐπιθυμίας ἐνέργεια αὐξεί τὸ συγγνές, καὶ μεγαλύνει καὶ σφοδραίνει, καὶ τὸν λογισμὸν ἐκρούουσι. διὸ δὲ μετερίσκει αὐτὰς εἶναι καὶ ὀλίγας, καὶ τῷ λόγῳ μηδὲν εἰς ἀντιπῶν. τὸ δὲ τοιούτον, δύπειθες λέγεμεν καὶ κακολασιμόν. ὥσπερ γὰρ τὸν παῖδα δέει κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ παιδαγωγῶντος, οὕτω καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν κατὰ τὸν λόγον. διὸ δέει τοῦ σώφρονος τὸ ἐπιθυμητικόν, συμφωνεῖν τῷ λόγῳ· σκοπὸς γὰρ ἀμφοῖν τὸ καλόν. καὶ ἐπιθυμῶν ὁ σώφρων ὡς δέει. καὶ ὡς δέει. καὶ ὅτε. οὕτω δὲ τὰ πᾶσι ὁ λόγος. ταῦτ' οἷον ἡμῖν εἰρησίων ἀπὸ σωφροσύνης. Τέλος τοῦ γ'.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ Δ'.

Ερωμην δ' ἔστιν ὁ ἐλδυσθερίος. δοκεῖ δὲ εἶναι πᾶσι
 χρήματα μεσότης. ἐπαινῶται γὰρ ὁ ἐλδυσθερίος, οὐκ
 ἐν τοῖς πολεμικοῖς, οὐ δ' ἐν τοῖς σώφρωνι. οὐδ' αὖ ἐν
 ταῖς κρείττεσιν, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς χρημάτων καὶ ληΐν.
 μᾶλλον δ' ἐν τῇ δούλει. χρήματα δὲ λέγομεν πάντα ὅσων
 ἡ ἀξία νομίσματα μετρίται. ὅτι δὲ καὶ ἡ ἀσώπεια καὶ ἡ
 ἀνελδυσθερία πᾶσι χρήματα ὑπερβολὰ καὶ ἐλλείψεις.
 καὶ τῷ μὲν ἀνελδυσθερίᾳ προσάπλομεν αἰετὶ τοῖς μᾶλλον ἢ δ' αἰετὶ πᾶσι
 χρήματα ἀπὸ δ' αἰετὶ τὴν δ' ἀσώπειαν ἐπιφέρει μεν εἰς τὴν συμπλίκοντες
 τὴν γὰρ ἀκρατίαν καὶ τὴν ἀνελδυσθερίαν διαπαικρούς, ἀπώτερος καλοῦ μὲν.
 διὸ καὶ φαυλότατοι δοκοῦσιν εἶναι. πολλὰς γὰρ ἄμα κακίας ἔχουσιν.
 οὐδ' ἐν αἰετὶς προσάπλομεν. βούλεται γὰρ ἀσώπτος εἶναι, ὅς τις κακίαν ἔ-
 χων, τὸ φθείρειν τὴν οἰκίαν. ἀσώπτος γὰρ ὁ δὲ αὐτὸ ἀπολλύμενος. δοκεῖ δὲ ἀ-
 σώπτος τις αὐτὸ εἶναι καὶ τῆς οὐσίας φθορὰ, ὥς τ' ἴδ' ἔστιν ὄντος. οὕτω
 δὲ τῷ ἀσώπῳ ἐνδεχόμεθα. ὡς δ' ἐστὶν ἡ ἀξία τις, ἐστὶ τοῖς τοῖς χρημάτων καὶ οὐ
 καὶ κακίας. ὁ πλούσιος δ' ἐστὶ τὸ χρησίμῳ. ἐκείνῳ δ' ἄριστον χρῆται, ὃ ἔχων
 τὴν πᾶσιν ἐκείνῳ ἀρετὴν, καὶ πλούσιος δὲ χρῆσται ἄριστον, ὃ ἔχων τὴν πᾶσιν
 τὰ χρήματα, ἀρετὴν. οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἐλδυσθερίος. χρηστὸς δ' εἶναι δοκεῖ χρη-
 ματὶ διαπαικρύνειν καὶ δούλει. ἢ ὁ ληΐς καὶ ἡ φυλακὴ, καὶ τοῖς μᾶλλον. διὸ μᾶλλον
 ἐστὶ τὸ ἐλδυσθερίᾳ τὸ διδόναι, οἷς δ' αἰετὶ λαμβάνειν, ὅθεν δ' αἰετὶ μὴ λαμβάνειν,
 ὅθεν δ' αἰετὶ τῆς ἀρετῆς γὰρ μᾶλλον τὸ οὐ ποιεῖν ἢ τὸ οὐ πᾶσιν. καὶ τὰ κα-
 λὰ πρᾶττειν μᾶλλον ἢ τὰ αἰσχροὰ μὴ πρᾶττειν. ἐκ αὐτοῦ δὲ ὅτι τῇ μὲν δού-
 λει, ἐπὶ τῇ δ' οὐ ποιεῖν, καὶ τὸ καλὰ πρᾶττειν αἰετὶ λαμβάνειν, τὸ οὐ πᾶσιν.
 ἢ μὴ αἰσχροποιεῖν. καὶ ἡ χάρις τῷ διδόντι ὅς μὴ λαμβάνειν. καὶ ὁ ἐπαι-
 νος ὁ μᾶλλον, καὶ ὅθεν ἢ τὸ μὴ λαμβάνειν τὸ δέειναι. τὸ γὰρ οἰκτεῖν ἢ τὴν προί-
 ενταὶ μᾶλλον ἢ οὐ λαμβάνουσι τὸ ἀλλότριον. καὶ ἐλδυσθερίοι δὲ λέγονται
 οἱ διδόντες. οἱ δὲ μὴ λαμβάνοντες, οἱ καὶ ἐλδυσθερίοιτα ἐπαινῶνται,
 ἀλλ' ἔχ' ἢ τὴν αἰετὶς διχμοσύνην. οἱ δὲ λαμβάνοντες, ὅθεν ἐπαινῶνται πάντες.
 φιλοῦνται δὲ χεῖρον μάλιστα οἱ ἐλδυσθερίοι τῇ ἀπ' ἀρετῆς. ὠφέλιμοι

γὰρ. ὅτε δὲ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῇ κατ' ἀρετὴν πράξεις, καὶ αὐτὴ καὶ καλοῦ ἔνε-
κα. καὶ ὁ ἐλευθερίως οὕτω δώσει καὶ καλοῦ ἐνεκα καὶ ὁρθῶς. οἷς γὰρ δεῖ καὶ
ὅτε καὶ ὅτε. καὶ τ' ἄλλα, ὅτε ἐπεὶ τῇ δόξῃ δώσει. καὶ ταῦτα ἡδέως ἢ ἀ-
λύτως. ὅ γὰρ κατ' ἀρετὴν ἢ δὴ ἢ ἀλυπόν, ἢ κίστα λυπηρόν. ὁ δὲ διδῶς οἷς
μὴ δεῖ, ἢ μὴ καλοῦ ἐνεκα, ἀλλὰ διὰ τινα ἄλλω αἰτίᾳ, οὐκ ἐλευθερίως.
ἀλλὰ ἄλλος τις ἐκείνη σέβει. οὐδ' ὁ λυπηρῶς. μάλλον γὰρ ἐλοιτ' αὐτὰ χρή-
ματα τῆς καλῆς πράξεως. ὅτε δ' οὐκ ἐλευθερίου, οἷ δὲ λήψεται δέ, ὅθεν
μὴ δεῖ. οὐδὲ γὰρ ὅτι καὶ μὴ πμῶντες τὰ χρήματα, ἢ τοιαύτη λήψις. οὐκ
αὐτὴ δέ. οὐτ' αἰτητικῶς. οὐ γὰρ ὅτι καὶ οὐ ποιοῦντος ὁ χρεῶς ὁ ὀρεγέ-
ται. ὅτε δὲ δεῖ λήψεται. οἷον ἀπὸ τῆς ἰδίων κτημάτων οὐχ ὡς καλόν,
ἀλλ' ὡς ἀναγκαῖον. ὅπως ἔχει διδόναι. οὐδ' ἀμελήσει τῇ ἰδίων βουλο-
μενός γε δὴ τούτων ποῖν ἐπαρκεῖν. οἷ δὲ τοῖς τυχοῦσι δώσει ἵνα ἔχει δι-
δόναι οἷς δεῖ. καὶ ὅτε καὶ οὐ καλόν, ἐλευθερίου δὲ ἐστὶ σφόδρα καὶ ὁ ὑ-
ποβλάθην ἐν τῇ δόξῃ, ὡς τε κατὰ λείπειν ἐαυτῷ ἐλάττω: ὅ γὰρ μὴ ἐπι-
βλέψῃ ἐφ' ἐαυτῶν, ἐλευθερίου. κατὰ τὴν οὐσίαν δ' ἢ ἐλευθερίως λέ-
γεται. οὐ γὰρ ἐν τῇ πληθύνει τῇ διδόμενῃ ἐλευθερίως, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ δι-
δόντος ἐξεί. αὐτῇ κατὰ τὴν οὐσίαν διδωσιν. οὐθεν δὲ καλῶς ἐλευθερίως
τοῖον ἐστὶν τῶν τὰ ἐλάττω διδόντων, ἐὰν ἀπὸ ἐλαττόνων διδῶν ἐλευθερίως
τοῖοι δὲ ἐστὶν δοκοῦσιν, οἱ μὴ κτησάμενοι, ἀλλὰ παραλαβόντες τὴν οὐ-
σίαν. ἀπειροί τε γὰρ τῆς ἐνδείας. καὶ πάντες ἀγαπῶσι μάλλον τὰ αὐ-
τῶν ἔργα, ὡς πορ οἱ γονεῖς καὶ οἱ ποιηταί. πλουτεῖν δ' οὐ ῥαδίον τῶν ἐλευ-
θερίων. μή τε ληπτικὸν ὄντα, μή τε φυλακτικόν. προετιχέν δὲ, καὶ μὴ πι-
μῶντα δι' αὐτὰ τὰ χρήματα, ἀλλ' ἐνεκα τῆς δόσεως. διὸ καὶ ἐγκλείεται
τῇ τύχῃ, ὅτι οἱ μάλιστα ἀξιοὶ ὄντες, ἢ κίστα πλουτοῦσι. συμβαίνει δὲ οὐκ
ἀλόγως ὅτε. οὐ γὰρ οἷον τε χρήματα ἔχειν μὴ ἐπιμελουμένον, ὅπως ἔ-
χει. ὡς πορ αὐτῇ τῇ ἡγῶν. οὐ μὲν δώσει γὰρ οἷς οὐ δεῖ, οἷ δ' ὅτε μὴ δεῖ. οὐ
δ' ὅτε ἄλλα τοιαῦτα. οὐ γὰρ αὐτὴ ἐπὶ πράττει κατὰ τὴν ἐλευθερίωσιν.
καὶ εἰς ταῦτα ἀναλώσκει, οὐκ ἀν' ἐχοι εἰς ἃ δεῖ ἀναλίσκειν. ὡς πορ γὰρ εἰ-
ρηται, ἐλευθερίως ἐστίν, ὁ κατὰ τὴν οὐσίαν διαπαντὶ καὶ εἰς ἃ δεῖ. ὁ
δ' ὑποβλάθων, ἄσπυτος. διὸ καὶ τυράννους οὐ λέγομεν ἀσπύτους. ὅ
γὰρ πλῆθος τῆς κτήσεως, οὐ δεκεῖ ῥαδίον εἶναι ταῖς δόσεσι καὶ ταῖς
διαπαντὶς ὑποβλάθων. τῆς ἐλευθερίωσιν δὲ μεσότητος οὐσ' ἡς πε-
ρὶ χρημάτων δόσιν καὶ λήψιν, ὁ ἐλευθερίως καὶ δώσει καὶ διαπα-
νήσει εἰς ἃ δεῖ, καὶ ὅσα δεῖ. ὁμοίως ἐν μικροῖς καὶ μεγάλαις. καὶ ταῦ-
τα ἡδέως καὶ λήψεται ὅτε δὲ καὶ ὅτε δεῖ. τῆς ἀρετῆς γὰρ περὶ ἀμφω εἰς
μεσότητος, ποιήσει ἀμφοτέρω ὡς δεῖ. ἐπεὶ γὰρ τῇ ἐπιφύκει δόσει, ἢ τοιαύ-
τη λήψις. ἢ δὲ μὴ τοιαύτη, ἐκείνη ἐστίν. αἱ μὲν οὖν ἐπὶ μὲν, γίνονται

ἄμα ἐν τῷ αὐτῷ. αἱ δὲ ἐναντία, δὴλον ὡς οὐ. ἐὰν δὲ παρὰ τὸ δέον, καὶ τὸ κα-
λῶς ἔχον συμβαίνει αὐτῷ ἀναλίσκειν, λυπῶσέ του. μετρίως δὲ καὶ ὡς δεῖ.
τῆς ἀρετῆς γὰρ καὶ ἡδεῖσθαι καὶ λυπεῖσθαι ἐφ' οἷς δεῖ καὶ ὡς δεῖ. καὶ οὐ κοινῶν-
τος δ' ἐστὶν ὁ ἐλευθερίος εἰς χρήματα. δύναται γὰρ ἀδικεῖν, μὴ τιμῶν γε-
τὰ χρήματα. καὶ μάλλον ἀχθόμενος, εἴ τι δέον, μὴ ἀνέλωσεν, ἢ λυπούμε-
νος, εἰ μὴ δέον τι, ἀνέλωσεν. καὶ τῷ συμφωνίῳ οὐκ ἀρεσὶ μόλιος. ὁ δ' ἄσωτος
καὶ ἐν τούτοις διαμαρτάνει. οὐτε γὰρ ἡδεῖται ἐφ' οἷς δεῖ, οὐτε ὡς δεῖ. ὅτε
λυπεῖται. ἔστι δὲ περὶ οὗσι φανερῶς τῶν. εἴρηται δ' ἡμῖν ὅτι ὑποβόλαι
καὶ ἐκλείψας εἰσὶν, ἡ ἄσωτία καὶ ἡ ἀνελευθερία καὶ ἐξ ὧν, ἐν δὲ σὺ καὶ
λήψαι. καὶ τὴν διαπάνω γὰρ εἰς τὴν δύσιν, τίτε μὴν, ἢ μὴ οὖν ἄσωτία, τῷ δι-
δόναι καὶ μὴ λαμβάνειν ὑποβάλλει. τῷ λαμβάνειν, ἐκλείπει. ἢ δ' ἀνελευ-
θερία, τῷ δίδοναι μὴ ἐκλείπει. τῷ λαμβάνειν δ', ὑποβάλλει, πλὴν αὐτῷ
μικροῖς. τὰ μὴ οὖν τῆς ἄσωτίας οὐ πάντως (ὡς δὲ λέγει). οὐ γὰρ ἐξ ἰδίων μν-
δαμόθεν λαμβάνοντα, πᾶσι δίδοναι. ταχέως γὰρ ἐπιλείπει ἢ οἷσιν ἐν δι-
δόντας ἰδιώτας, οἱ πορ καὶ δικούσιν ἄσωτοι εἶναι, ἐπεὶ ὅς τοι οὗτος δὲ βίαι
αἱ οὐ μικρὰ βελτίων εἶναι τοῦ ἀνελευθερίου, οὐκ αὖτε γὰρ ὅτι καὶ ὑπὸ
τῆς ἡλικίας καὶ ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ αὐτῷ τὸ μέσον δύναται εἶναι. ἔχει γὰρ
τὰ τοῦ ἐλευθερίου καὶ γὰρ δίδωσι καὶ οὐ λαμβάνει. οὐ γὰρ τῶν δ' ὡς δεῖ, οὐ
δ' οὐ. εἰ δὲ ἔστιν ἐξ ἡμετέρας, ἡ τῶς ἀνὸς μεταβάλλει, εἴη αὖ ἐλευθερίας: δώ-
σει γὰρ οἷς δεῖ, καὶ οὐ λήψεται, ὅστις οὐ δεῖ. διὸ καὶ δοκεῖ ἐκ εἶναι φαύλος
τὸ ἥθος: οὐ γὰρ μοχθηροῦ: οὐδὲ ἀγνοῦς, τὸ ὑποβάλλειν δίδοντα καὶ μὴ
λαμβάνοντα. ἢ ληΐδιον δὲ. ὁ δὲ ἔστιν τῶν βόλων ἄσωτος πολὺ δοκεῖ βελ-
τίων ἢ ἀνελευθερίου εἶναι, διὰ τε τὰ εἰρημνία, καὶ ὅτι ὁ μὴν, ἀφελεί, πολ-
λοῖς. ὁ δὲ, ὅστις. ἀλλ' οὐδὲ αὐτῶν, ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν ἄσώτων καὶ τὰ πορ εἴ-
ρηται καὶ λαμβάνουσιν ὅθεν μὴ δεῖ, καὶ εἰσὶ κατὰ ἔστιν ἀνελευθεροί. ληΐτι-
κοὶ δὲ γίνονται, διὰ τὸ βούλεσθαι μὴ ἀναλίσκειν. ὑπερῶς ἢ ἔστιν ποιεῖν μὴ
δύναται. ταχὺ γὰρ ἐπιλείπει αὐτῶν τὰ ὑπερῶς. ἀναγκάζονται οὖν ἐ-
τέρωθεν ποιεῖν. ἄμα δὲ καὶ δὲ, τὸ μὴ τὸν καλοῦ φροντίσειν, ὁλιγώρως, καὶ
πᾶσι τοῖς λαμβάνουσιν. δίδοναι γὰρ ἐπιθυμοῖσι. τὸ δὲ πᾶσι ἢ πᾶσι, ὅθεν
αὐτοῖς διαφέρει. διὸ πορ ὅθεν ἐλευθεροί αἱ δόσεις αὐτῶν εἰσιν. ὅ γὰρ καλὰ. ὅ
δὲ τούτου αὐτῶν εἴη, οὐδὲ ὡς δεῖ. ἀλλ' ἐνίοτε οὕς δεῖ πένεσθαι, τούτους
πλουσίους ποιεῖσι. καὶ τοῖς μὴ μετρίως τὴν ἡδὴ, οὐδὲν ἀν' δόειν. τοῖς δὲ
κῆλαξιν, ἢ πινὰ ἀλλήν ἡδονὴν ποιεῖν, πολλὰ. διὸ καὶ ἀκῆλασται αὐτῶ
εἰσιν οἱ πολλοί. ὑπερῶς γὰρ ἀναλίσκοντες καὶ εἰς τὰς ἀκῆλασίαν, δια-
πανηροὶ εἰσι, καὶ δὲ τὸ μὴ πρὸς τὸ καλὸν εἶναι, πρὸς τὰς ἡδονὰς ἀποκλίνου-
σιν. ὁ μὴ δὲ ἄσωτος ἀποδοῦναι γὰρ ὁ μὴν, εἰς ταῦτα μεταβαίνει.
τυχὼν δ' ἐπιμελείας, εἰς τὸ μέσον, καὶ τὸ δέον ἀφίκοιτο. αἱ δ' ἀνελευθεροί

εία, ἀνίατός ἐστι: δεκὴ γὰρ τὸ γῆρας καὶ πᾶσα ἀδυναμία ἀνελευθέρους
 ποιεῖν καὶ συμφετέρον τοῖς ἀνθρώποις τῆς ἀσωτίας: οἱ γὰρ πολλοὶ φιλοχρήματαί
 τοι μάλλον, ἢ δὲ πικροί. καὶ διατείνει δὲ ἐπιπολὺ, καὶ πολυειδὲς ὅτι. πολλοὶ
 γὰρ ὅσοι δεκοῦσι τῆς ἀνελευθερίας εἶναι. εἰδὺς γὰρ οὐδὲ, πῆτε ἐλλείπει
 τῆς δόσεως, καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῆς λήψεως, ὅτι πᾶσιν ὁλόκληρος παρὰ γίνεταί,
 ἀλλ' ἐνίοτε χωρίζεται. καὶ οἱ μὲν τῇ λήψει ὑπερβάλλουσιν. οἱ δὲ τῇ δόσει
 ἐλλείπουσιν. οἱ μὲν γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις προσηγορίαις, οἷον φειδωλοί. γλί
 χροί. καὶ μικροί, πάντες τῇ δόσει ἐλλείπουσι. τῷ δὲ ἀλλοτρίων οὐκ ἐφίση
 του, οὐδ' οὐ βούλονται λαμβάνειν. οἱ μὲν διὰ τινὰ ἐπείκειαν καὶ οὐλαβειαν τῶ
 αἰσχροῦ. δοκοῦσι γὰρ ἐνίοι, ἢ φασὶ γὰρ δὲ αἴτιον φυλάττειν, ἵνα μὴ ποτε ἀναγ
 καστῶσιν αἰσχροῦ τι προσέξω. τούτων δὲ καὶ ὁ κυμνοπείσης καὶ πᾶς ὁ τοιοῦ
 τος. ὠνόμασαι δὲ ἀπὸ τῆς ὑπερβολῆς τῆς μνηστειᾶς αὐτοῦ. οἱ δ' αὖ, διὰ φό
 βον ἀπέχονται τῷ ἀλλοτρίων, ὥς οὐδέ αἰδίου τῷ, αὐτῶν μὲν τὰ ἐτέρων
 λαμβάνειν: τὰ δ' αὐτοῦ ἐτέρους, μὴ. ἀρῆσκειν οὖν αὐτοῖς, τὸ μὴτε λαμβανέ
 νειν μὴτε διδόναι. οἱ δ' αὖ κατὰ τὴν λήψιν ὑπερβάλλουσι τῷ παύτοθεν
 λαμβάνειν καὶ πᾶν. οἷον οἱ τὰς ἀνελευθέρους ἐργασίας ἐργαζόμενοι, καὶ
 πορνοβασκοὶ καὶ πάντες οἱ τοιοῦτοι. καὶ τοκοσταί. καὶ τὰ μικρὰ αὐτῶν πολυ
 λῶ. πάντες γὰρ οὐ τίς τινος οὐδὲ λαμβάνουσι καὶ ὁπόσον οὐδεὶ. κοινὸν
 δ' ἐπ' αὐτοῖς ἡ αἰσχροκέρδεια φαίνεται. πάντες γὰρ ἐνεκα κέρδους καὶ
 τούτου μικροῦ, ὀνείδην ὑπομύουσι. καὶ γὰρ τὰ μέγιστα μὴ ὅσον δεῖ, λαμ
 βάνοντας: μὴ δὲ αὖ δεῖ, οὐδὲ λέγουσιν ἀνελευθέρους. οἷον οὗτοι τυρμένους,
 πόλεις πορνοῦντας καὶ ἰσθὰς συλῶντας, ἀλλὰ πονηροὺς μάλλον, καὶ ἀσε
 βεῖς, καὶ ἀδίκους. ὁ μὲν τοικυβόλῃς καὶ ὁλωποδύτης καὶ ὁληγῆς, τῷ
 ἀνελευθέρων εἶσιν. αἰσχροκέρδεις γὰρ. κέρδους γὰρ ἐνεκα ἀμφοτέρω
 πραγματεύονται. καὶ ὀνείδην ὑπομύουσι καὶ οἱ μὲν, κινδυνῶν οὐκ ἐν μεγίστοις,
 εἴνεκα τοῦ λήμματος. οἱ δὲ, ἀπὸ τῶν φίλων κερδαίνουσιν, οἷς δεῖ διδόναι.
 ἀμφοτέρω δὲ ὅθεν οὐδεὶς κερδαίνειν βουλόμενος, αἰσχροκέρδης. καὶ πᾶ
 σαι δὲ αἰ τοιαῦται λήψεις ἀνελευθέρων. εἰκότως δὲ τῇ ἐλευθερίᾳ τῇ ἀ
 νελευθερίᾳ ἀντιπῶν λέγεται. μείζον τε γὰρ ἐστὶ κακὸν τῆς ἀσωτίας. καὶ
 μάλλον αὐτῷ τούτῳ ἀμαρτάνουσιν. ἢ κατὰ τὴν λεχθεῖσαν ἀσωτίαν. πε
 ρὶ μὲν οὖν ἐλευθεριότητος καὶ τῆς ἀντικειμένης ἀναιμίας, τοσαῦτα εἰρησώ.
 Δόξα δ' ἀν' ἀκόλουθον εἶναι, καὶ πᾶσι μεγαλοπρεπείας δελεάζειν. δεκὴ
 γὰρ καὶ αὐτὴ πᾶσι χρημάτων τῆς ἀρετῆς εἶναι. οὐχ ὥς ποτὶ δ' ἡ ἐλευθεριότης
 διατείνει πᾶσι τὰς ἐν χρήμασι πράξεις, ἀλλὰ πᾶσι τὰς δαπανη
 ρὰς μόνον. ἐν τούτοις δ' ὅπως ἔχει τῆς ἐλευθεριότητος μέγεθος. καὶ πᾶσι
 γὰρ τὸν ἑαυτοῦ ὅσον ὑποσημαίνει, εἰ μέγιστον πρὸς πᾶσι δαπάνη ἐστὶ. τὸ δὲ
 μέγεθος πρὸς τοῦ γὰρ τὸ αὐτὸ δαπάνημα πᾶσι ἴσον καὶ ἀρχιθεῖται: τὸ

πρὲς πιν δὲ πρὸς αὐτὸν κηεὶ ἢ καὶ πᾶσι. ὁ δὲ εἰς μικροῖς ἢ εἰς μεγάλους καὶ ἀφ' ἑ
 αν δαπανῶν, οὐ λέγεται μεγαλοπρεπὴς οἷον τὸ, πολλάκι δὲ σκοπεῖται ἀλλή-
 τη. ἀλλ' ὁ εἰς μεγάλους, ὅστος. ὁ μὲν γὰρ μεγαλοπρεπὴς, ἐλευθέρως. ὁ δὲ ἐλευ-
 θέρως, οὐδὲν μάλλον μεγαλοπρεπὴς. τῆς τοιαύτης δ' ἐξέας, ἢ μὲν ἐλλει-
 ψις, μικροπρὲς πεισκαλῶται. ἢ δὲ ὑπερβολή, θανάσιμα καὶ ἀπειροχρήσια,
 καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐκ ὑπερβάλλουσαι τῷ μεγέθει πᾶσι δὲ, ἀλλ' ἐν οἷς οὐ
 δὲ καὶ ὡς οἱ δὲ λαμβανόμενοι. ὑστέρων δὲ πᾶσι αὐτὴ ἐρύσκει. ὁ δὲ μεγαλο-
 πρεπὴς, εἰς τὴν μονίαν οἶκε. τὸ πρὲς πιν γὰρ διαύεται θεωρησάμενος. καὶ δαπανή-
 σαι μεγάλα ἐμμελῶς. ὡς πρὸς τὸ εἰς ἀρχὴν εἰς πομπήν, ἢ ἐξίς τοὺς ἐνεργείας
 εἰς ἐται καὶ ὡς οὐδὲν. αἱ δὲ τοῦ μεγαλοπρεποῦς, δαπανῶνται μεγάλα καὶ
 πρὸς πιν. τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἔργα οὐ τῷ εἶναι μέγα δαπάνημα καὶ
 πρὸς πιν τὰ ἔργα, ὥστε τὸ μὲν ἔργον, τῆς δαπάνης ἀξίον εἶναι. πῶς δὲ
 δαπανῶν, ἢ ἔργον. ἢ καὶ ὑπερβάλλειν. δαπανῶνται δὲ τὰ τοιαῦτα ὁ μεγαλο-
 πρεπὴς καὶ καλῶς ἐνεργῶν. ἢ τὸ τοῦ ἀρετοῦς. καὶ ἐπὶ ἡδύως καὶ πρὸς πιν
 κῶς. ἢ γὰρ ἀκριβολογία, μικροπρεπὴς. καὶ πῶς καλῶς καὶ πρὸς πιν δα-
 πανῶν. αὐτὰ μάλιστα, ἢ πόσον καὶ πῶς ἐλαχίστον. αὐτὰ καλῶν δὲ καὶ ἐλευ-
 θέρων τὸ μεγαλοπρεπὴς εἶναι. καὶ τὸ ἐλευθέρως, δαπανῶνται αὐτὰ καὶ ὡς δὲ.
 εἰς τὰ τοῦ εἶναι μέγα καὶ μεγαλοπρεπὴς, οἷον μέγας. πᾶσι ταῦτα τῆς ἐλευθε-
 ρείας οἷον. καὶ ἀπὸ τῆς ἰσῆς δαπάνης. τὸ ἔργον πᾶσι τὸ μεγαλοπρε-
 πὴς εἶναι. ὅτι ἢ αὐτὴ ἀρετὴ καὶ κτήματος καὶ ἔργον. καὶ κτήματι γὰρ τὸ πλείονος ἀ-
 ξίον καὶ πᾶσι ταῦτα πᾶσι χρεῖται. ἔργον δὲ, τὸ μέγα καὶ καλόν. ἢ τὸ τοιοῦτον ἢ
 θεωρεῖται, θανάσιμα. τὸ δὲ μεγαλοπρεπὴς, θανάσιμα. καὶ ὅτι ἀρετὴ ἔργον, μεγα-
 λοπρεπὴς εἰς μέγαν. ὅτι τὸ δαπανῶν, οἷον λέγεται τὰ ἡμέτερα. οἷον τὰ πᾶ-
 σι τοῦ αἰσθητά καὶ κατὰ τὴν φύσιν καὶ βυλῆν. ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι πᾶσι
 τὸ δαπανῶν καὶ ὅτι πρὸς τὸ κοινὸν οὐ μελομήτηται εἶναι. οἷον εἰς πιν χορηγῶν
 οἷον τὸ εἰς λαμπρότητα, ἢ ἡμετέραν, ἢ καὶ εἰς τὴν πόλιν. εἰς ἅπαντας δὲ ὡς
 πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν πρὸς τὸν ἀναφέρεται, τὸ τῆς ὧν καὶ τῶν ὑπερ-
 χύντων. ἀξία γὰρ δὲ τούτων εἶναι, καὶ μὴ μόνον τῷ ἔργῳ, ἀλλὰ καὶ τῷ
 ποιῶντι πρὸς πιν. διὸ πᾶσι μὲν οὐκ ἂν εἴη μεγαλοπρεπὴς. οὐ γὰρ εἶ-
 σιν ἀφ' ὧν πολλὰ δαπανῶνται πρὸς πιν. ὁ δὲ ἐπὶ χειρῶν, ἢ λίθους. πᾶσι
 πῶς ἀξίαν γὰρ καὶ τὸ δέον. καὶ ἀρετῶν δὲ τὸ ὅτι πρὸς πιν. πρὸς πιν ἢ οἷς τὰ
 τοιαῦτα πρὸς πιν. καὶ δὲ αὐτῶν, ἢ δὲ τῶν προγόνων. ἢ ὧν αὐτοῖς μέτεσι,
 καὶ τοῖς ἀγγέλοις καὶ τοῖς ἐνθάδε, καὶ ὅτι τοιαῦτα. πάντα γὰρ ταῦτα
 μέγας ἔχει καὶ ἀξία. μάλιστα μὲν οἷον τοιοῦτος ὁ μεγαλοπρεπὴς,
 καὶ εἰς τοιοῦτοις δαπανῶνται. ἢ μεγαλοπρεπὴς, ὡς πρὸς εἶναι. μέ-
 γας γὰρ καὶ εἰς τὰ μᾶλλον. τῶν δὲ ἰδίων, ὅσα εἰς τὰ πᾶσι γίνεται. οἷ-
 ον γάμος, καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον, καὶ εἰς τὸ πᾶσι ἢ πόλις αὐτοῦ εἶναι,

ἢ οἱ ἐν ἀξιώματι. καὶ πάλιν ἐξ ἑαυτῶν δὲ ὑποδοχὰς καὶ ἀποστολὰς καὶ δωρεὰς
καὶ ἀντιδωρεάς. οὐ γὰρ εἰς ἐαυτὸν διαπανηρὲς ὁ μεγαλοπρεπὴς, ἀλλ' εἰς
τὰ ἑαυτοῦ: τὰ δὲ δῶρα τοῖς ἀγαθήμασιν ἐχειπὶ ὅμοιον. μεγαλοπρεπὸς
δὲ καὶ οἱ κενὸν καὶ ταπεινὸν ἀφ' ὧν πρεπόντως τῷ πλούτῳ. κῆσμος γὰρ τις καὶ
οὐτος. καὶ πάλιν ταῦτα μάλλον διαπανηρῶν, ὅσα πολυχρόνια τῷ ἔργῳ.
καὶ ἄλλιστα γὰρ ταῦτα καὶ ἐν ἐκείνοις τὸ πρεπόν. οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ ἀρμόζει
θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, οὐδ' ἐν ἰσῶ καὶ τάφῳ καὶ ὑπὸ τῷ διαπανημάτων ἐκ
στὴν μέγα ἐν τῷ γίνεσθαι. καὶ μεγαλοπρεπὲς εἶναι μὲν τὸ ἐν μεγάλῳ μέγα, ἐν
ταῦτα δὲ τὸ ἐν τούτοις μέγα καὶ διαφέρει τὸ ἐν τῷ ἔργῳ μέγα, τοῦ ἐν τῷ
διαπανημάτι. σφαῖρα γάρ ἢ ἡ λήκυθος ἢ καλλίστη, ἐχει μεγαλοπρεπείαν
παιδικοῦ δάου. ἢ δὲ τούτου τιμὴ, μικρὸν καὶ ἀεὶ λυσιθρόν. διὰ τοῦτο δὲ
τοῦ μεγαλοπρεπὸς ἐν ᾧ αὐτὸ ποιῆ γίνεσθαι, μεγαλοπρεπὲς ποιεῖν. τὸ γὰρ ποι-
οῦτον οἷον οὐκ ἐν πᾶσι βλητὸν καὶ ἔχον κατ' ἀξίαν ἢ διαπανημάτος. τοιοῦτος
μὲν οὖν ὁ μεγαλοπρεπὴς. ὁ δ' ὑπερβάλλων καὶ βάνυστος, τῷ παρὰ τὸ
δεῖον ἀναλίσκειν, ὑπερβάλλει ὡς πρὸ εἴρηται. ἐν γὰρ τοῖς μικροῖς τῷ δια-
πανημάτων, πολλὰ ἀναλίσκει. καὶ λαμβανέται παρὰ μέλος. ὅσον ἐρασι-
στὰς γαμικῶς ἐστὶν. καὶ ἡ κομὰ δὲ χρονηγῶν, ἐν τῇ παρὰ δὲ πορφύρεαν εἰσφέ-
ρων, ὡς πρὸ οἱ μεγαρεῖς, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ποιήσει, οὐδ' ἡ καλοῦ ἐνε-
κα, ἀλλὰ τὸν πλοῦτον ἐπιδεικνύμενος. καὶ διὰ ταῦτα οἰόμενος θαυμάζε-
σθαι. καὶ οὐ μὲν δεῖ πολλὰ ἀναλῶσαι, ὀλίγα, διαπανηρῶν. οὐδ' ὀλίγα, πολ-
λά. ὁ δὲ μικροπρεπὴς, πάλιν πάντα ἐκείνῃ, καὶ τὰ μέγιστα ἀναλώσας,
ἐν μικρῷ τὸ καλὸν ἀπολείπει. καὶ ὁ, πάλιν ποιῆ μέλων καὶ σκοπῶν πῶς ἂν
ἐλάττωσιν ἀναλώσας, καὶ ταῦτ' ὁδυρόμενος καὶ πάντ' οἰόμενος μέζω
ποιεῖν, ἢ δεῖ. εἰσὶ μὲν οὖν αἱ ἕξεις αὐτῶν, κακίαι. ὅ μὲν ὁ δὲ ἡ γὰρ ἐπιφέρει οὐσι.
διὰ τὸ μήτε βλαβεραὶ τῇ πᾶσι εἶναι, μήτε λίαν ἀσχημονεῖν. Ἡ δὲ
μεγαλοψυχία, πάλιν μεγάλη μὲν καὶ ἐκ τοῦ δνόματος εἰσὶν, πάλιν
πᾶσι δ' ἐστὶ, πρῶτον λάβειν. διαφέρει δ' οὐθὲν πῶς ἔξιν, ἢ τὸν κατὰ πῶς
ἔξιν, σκοπεῖν. δοκεῖ δὲ μεγαλόψυχος εἶναι, ὁ μεγάλων αὐτῶν ἀξίων, ἀξι-
ος ὧν. ὁ γὰρ μὴ κατ' ἀξίαν αὐτῶν ποιεῖν, ἡλίθιος. τῇ δὲ κατ' ἀρετὴν, οὐδ' εἰς
ἡλίθιος. οὐδ' αἰδῶτος. μεγαλόψυχος μὲν οὖν ὁ εἰρημνός. ὁ γὰρ μικρῶν ἀξι-
ος, καὶ τούτων ἀξίων ἐαυτῶν, σώφρων. μεγαλόψυχος δ' οὐ. ἐν μέθῃ γὰρ
ἢ μεγαλοψυχία, ὡς πρὸ καὶ τὸ καλὸν ἐν μεγάλῳ σώματι. οἱ μικροὶ δ' ἀ-
σείτοι καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' οὐ. ὁ δὲ μεγάλων αὐτῶν ἀξίων, ἀξίος ὧν,
χαῦνος. ὁ δὲ μειζόων ἢ ἀξίος, ὅ πᾶς χαῦνος. ὁ δ' ἐλαττόνων ἢ ἀξίος, μι-
κροψυχος. ἐάν τε μεγάλων ἐάν τε μετρίων ἐάν τε καὶ μικρῶν ἀξίος ὧν, ἐπὶ
ἐλαττόνων ἐαυτῶν ἀξίῳ, καὶ μάλιστα αὐτὸ δόξειεν ὁ μεγάλων ἀξίος τὴν γὰρ
αὐτὸ ποιεῖ ἐν τούτων ἢ ἀξίος. ἐστὶ δὲ ὁ μεγαλόψυχος, τῷ μὲν μέθῃ
ἀξίος.

ἀνδρες. τῶ δὲ ὡς δὲ, μέσος. τοῦ ἥν κατ' ἀξίαν ἐαυτὸν ἀξιοῖ. οἱ δ' ὅτι πορ
 βόλλουσι καὶ ἐλλείπουσιν. εἰ δὲ δὴ μεγάλων ἐαυτὸν ἀξιοῖ, ἀξίος ἂν. καὶ
 μάλιστα τῇ μεγίστῃ, πορ εἰ μάλιστα ἀνείη. ἢ δ' ἀξία λέγεται πρὸς τὰ ἐκ
 τῶς ἀγαθῆς. μέγιστον δὲ τοῦτ' ἀνείη, ὃ τοῖς θεοῖς ἀπονέμοιτο. καὶ
 οὐ μάλιστα ἐπίκειται οἱ εἰ ἀξίαματι. καὶ τὸ ὡς τοῖς καλλίστοις ἀθλον.
 ποιούτων δ' ἡ τιμὴ. μέγιστον γὰρ δὴ εἴη τῇ ἐκ τῶς ἀγαθῆς. πορ τιμὰς δὴ
 καὶ ἀτιμίασ, ὃ μεγαλόφυχός ἐστιν, ὡς δὲ. καὶ αὐτὸν δὲ λόγου φαίνοντα
 οἱ μεγαλόφυχος πορ τιμὴν εἶναι. τιμὴς γὰρ μάλιστ' οἱ μεγάλοι ἀξιοῦσιν
 ἐαυτοῦ. κατ' ἀξίαν δὲ οἱ δὲ μικρόφυχος, ἐλλείπει καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς
 τὸ τῶν μεγαλόφυχου ἀξίωμα. ὃ δὲ χαίνος, πρὸς ἐαυτὸν μὴ ὑπερβαλλί-
 λαι. οὐ μὴν τὸν γὰρ μεγαλόφυχον. ὃ δὲ μεγαλόφυχος, εἰ πορ τῇ μεγί-
 στῃ ἀξίος, ἀεικός ἀνείη. μέσος ἥν αἰὶ ὁ βελτίων ἀξίος καὶ μεγίστων ὁ ἀ-
 ριστος. τὸν ὡς ἀλυσθῶς ἀρα μεγαλόφυχον, δὲ ἀγαθὸν εἶναι. καὶ δὲ εἴη
 δ' εἶναι μεγαλόφυχου, τὸ εἰ ἐκάστη ἀρετὴ μέγα. οὐδ' αὖτως τ' αἰ ἀρεταῖς
 μεγαλόφυχος φύγειν παρὰ σέβειν: οὐ δὲ ἀδικεῖν. τίς ἥν ἐνεκα πρὸς
 ἐκείνην, ὃ οὐδὲν μέγα. κατ' ἀξίαν δ' ἐπισκοποῦν τι πᾶσι μὴ καλοῖ-
 ος φαίνεται αἰὶ ὃ μεγαλόφυχος, μὴ ἀγαθὸς ἂν. οὐκ εἶναι δ' ἂν οὐδὲ τιμὴς
 ἀξίος, φαῦλος ἂν. πρὸς ἀρετῆς γὰρ ἀθλον, ἡ τιμὴ. καὶ ἀπονέμεται τοῖς
 ἀγαθοῖς. εἴη μὴ εἴη ἡ μεγαλόφυχία οἷον κῆμος πρὸς εἶναι τῇ ἀρετῇ:
 μέγιστος γὰρ αὐτὰς ποιεῖ, καὶ οὐ γίνεται αὐτὸν ἐκείνων δὲ εἴη χαλεπὸν
 τῇ ἀληθείᾳ μεγαλόφυχον εἶναι. οὐ γὰρ οἷον τε ἀνδραγαθίασ. μάλ-
 λιστα μὴ εἴη πορ τιμὰς καὶ ἀτιμίασ, ὃ μεγαλόφυχός ἐστι. καὶ ὡς μὴ
 πᾶς μεγαλὸς καὶ ὑπὸ τῇ ἀποδοσίᾳ, μετ' ὧς ἡ δὴ ἴσεται. ὡς τῇ οἰ-
 κείῃ τυχάνων ἡ καὶ ἐλαττόνων. ἀρετῆς γὰρ παντελοῖς οὐκ αἰ γίνου-
 το ἀξία τιμὴ. οὐ μὴν ἀλλ' ἀποδοίξεταί γὰρ, τὴ μὴ εἶναι αὐτὸν μέγιστον αὐτῶ
 ἀπονέμειν. πρὸς δὲ παρὰ τῇ τυχόντων καὶ ὑπὸ μικροῖς, πᾶσι μὴ οὐκ
 εἴη. οὐ γὰρ τούτων ἀξίος. ὁμοίως δὲ καὶ ἀτιμίασ. οὐ ἥν εἴη δικαί-
 ως πορ αὐτὸν. μάλιστα μὴ οὐκ εἴη ἀσπρὸν εἶρηται ὃ μεγαλόφυχος περ
 εἰ τιμὰς. οἱ μὴν ἀλλὰ καὶ πορ πλοῦτον καὶ δυναστείαν καὶ πᾶσαν εὐ-
 τυχίαν καὶ ἀτυχίαν μετρίως εἴη, ὅπως αἰ γίνονται καὶ οὐτ' αὐτυ-
 χῶν περιχαρὴς εἴη, οὐτε ἀτυχῶν πένθος. οἱ δὲ γὰρ πορ τιμὴν οὐ-
 πως εἴη, ὡς μέγιστον εἶναι. αἰ ἥν δυναστεῖαν καὶ ὃ πλοῦτες, δὲ τῇ τιμὴν ὅτι
 ἀρετῇ. οἱ γὰρ εἰ χεντὸν αὐτὰ, τιμὰς δὲ δι' αὐτῇ βούλονται. εἰ δὲ καὶ ἡ
 τιμὴ μικρόν' ἐστι, τοῦτ' αἰ καὶ τὰλλα. διὸ ὅτι πορ ὅπῃ δοκοῦσιν εἶναι. δοκεῖ δὲ
 καὶ τὰ εὐτυχίαματα συμβάλλεται πρὸς μεγαλόφυχίαν. οἱ ἥν οὐκ εἴη
 ἀξιοῦνται τιμὴς. καὶ οἱ δυναστεύοντες, ἡ οἱ πλουτοῦντες. εἰ ὅτι πορ οὐκ
 γὰρ. τὸ δ' ἀγαθὸν ὑπερῆχον πᾶν, εἰ τιμότηρον. διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα μεγα-

Arist. Ethic.

δδδδ

λοφυχότερους ποιεῖ. τιμῶνται γὰρ ὑπό πῶν. κατ' ἀλήθειαν δὲ ὁ ἀγαθὸς
μόνος τιμητῆς. ὥς δ' ἄμφω ὑπάρχει, μᾶλλον ἀξιῖται τιμῆς. οἱ δ' αὖθις ἀρε-
τῆς τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ ἔχοντες, ἔτε δικαίως ἐαυτοὺς μεγάλων ἀξιῖσιν,
ἔτε ὁρθῶς μεγαλόψυχοι λέγοντες: αὐτοὶ γὰρ ἀρετῆς παντελὲς ἔχοντες τὰ
ταῦτα ὑπὸ πῶν δὲ καὶ ὑβρίζεται γίγνονται. αὐτοὶ γὰρ ἀρετῆς, ἔξ ἑαυτὸν φέρειν ἐμ-
μελῶς τὰ στυχίματτα. ἔδωκεν οὖν φέρειν καὶ οἰόμενοι τῶν ἄλλων ὑ-
πὸ πῶν χεῖν, ἐκείνων μὲν καταφρονεῖσιν. αὐτοὶ δὲ, ὅτι αὐτὸν τυχῶσι, πρᾶττον
σιμιοῦνται γὰρ τὸν μεγαλόψυχον, ἔχοντες ὅμοιοι ὄντες. ἔτι δὲ δρῶσιν ἐν
οἷς δυνάμει. τὰ μὲν αὖ κατ' ἀρετὴν ἔπραττον. καταφρονεῖσιν δὲ
τῶν ἄλλων. ὁ δὲ μεγαλόψυχος, δικαίως καταφρονεῖ. δοξάζει γὰρ ἀληθῶς. οἱ
δὲ πολλοὶ, τυχόντας. οὐκ ὅτι δὲ μικροκίνδυνος, οὐδὲ φιλοκίνδυνος, δὲ τὸ
ὀλίγον τιμαῖ. μεγαλοκίνδυνος δὲ καὶ ὅταν κινδυνώῃ, ἀφαιδῆς ἢ βίου: ὡς
οὐκ ἀξιῖται ὅν πάντως ζῆν. καὶ οἷος δὲ ποιεῖν: ὑπερβαίνει τοῦ μέλους δ', αἰχλύνεται:
τὸ μὲν γὰρ, ὑπὸ πῶν χεῖν. τὸ δὲ, ὑπὸ πῶν χεῖν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν πῶν χεῖν
παιδ-
νων. οὐτω γὰρ προσοφλήσει ὁ ὑπὸ πῶν χεῖν, καὶ ἔσται πεπονημένος. δοκοῦσι
δὲ καὶ μνημονεύειν, οὗς αὐτὸν ποιήσωσιν οὐ. ὡς δ' αὖ πᾶσι θῶσιν, ἔ: ἐλάττω γὰρ
ὁ παθὼν οὐ, τοῦ ποιήσαντος. βούλεται δὲ ὑπὸ πῶν χεῖν. καὶ τὰ μὲν, ἡδέως
ἀκούει: τὰ δ', ἀνδρῶς. διὸ καὶ τῶν πῶν χεῖν οὐ λέγειν τὰς ὑπερβαίνει τῶν δῖ.
οὐ δ' οἱ λάκωνες πρὸς ἑαυτοὺς αἰσχύνομεν, ἀλλ' αὖ πεπονηθέντες οὐ. μεγαλοψύ-
χος δὲ καὶ τὸ μνηστὴρ δ' εἰδῶς, ἢ μόγις. ὑπὸ πῶν χεῖν δὲ προθύμως. καὶ πῶς μὲν
ἔτι αὖ ἀξιῖται καὶ στυχίαις, μέγαν εἶναι. πρὸς δὲ ἑαυτοὺς μέσους, μέτριοι. ἢ
μὲν γὰρ ὑπὸ πῶν χεῖν, χαλεπὸν καὶ σεμνόν. τῶν δὲ ἑαυτοὺς: καὶ ἐν ἐκείνοις μὲν
σεμνύνεται, οὐκ ἀγνῆς. αὐτὸν τοῖς ταπεινοῖς, φορτικῶν, ὡς πρὸς εἰς ἑαυ-
τοὺς αἰσχύνομεν. καὶ εἰς τὰ αὐτὸν τιμὰ μὴ ἰσάει, ἢ οὐ πρῶτον οὐσιν ἄλλοι.
καὶ ἀργὸν εἶναι καὶ μελαγχολίαν. ἀλλ' ἢ ὅπου τιμὰ μεγάλη ἢ ἔργον. καὶ ὀλί-
γων μὲν πρακτικῶν, μεγάλων δὲ καὶ ὀνομαστικῶν. ἀναγκαῖον δὲ καὶ φανε-
ρόμην εἶναι καὶ φανερὸν φίλον. τὸ γὰρ λαμβάνειν φοβουμένου. καὶ μέ-
λειν τῆς ἀληθείας μᾶλλον ἢ τῆς δόξης καὶ λέγειν καὶ πρᾶττον φανε-
ρῶς. καταφρονητικῶν γὰρ. διὸ παρρησιαστικῶν. παρρησιαστικῶν δὲ διὸ κα-
ταφρονητικῶν καὶ ἀληθολητικῶν. πᾶσι ὅτε μὴ δ' εἰρωνείαν. εἰρῶνα δὲ
πρὸς ἑαυτοὺς πολλοὺς. καὶ πρὸς ἄλλον μὴ δυνάμει ζῆν, ἀλλ' ἢ πρὸς φίλον:
δουλικῶν γὰρ. διὸ καὶ πάντες οἱ κύλακτες, θητικοὶ, καὶ οἱ ταπεινοί,
κύλακες. οὐ δὲ θαυμαστικῶν: οὐδὲ γὰρ μέγα αὐτῶν ἔστιν: οὐδὲ μνη-
στικῶν: οὐ γὰρ μεγαλόψυχου τὸ ἀπομνημονεύειν. ἄλλως τε καὶ κακῶς.
ἀλλ' αὖ μᾶλλον παρρησιῶν. οὐδὲ ἀνθρωπολόγος: οὐτε γὰρ πρὸς αὐτοῦ
ἔρεϊ, οὐτε πρὸς ἑτέρου. οὐτε γὰρ ἵνα ἐπαινεῖται, μέλει αὐτῶν. οὐδὲ
πῶς οἱ ἄλλοι ψέγωνται. οὐ δ' αὖ ἐπαινετικῶς ἐστίν. διότι οὐδὲ κακολό-

705. οὐδὲ τῇ ἐχθρῶν, εἰ μὴ δι' ὑβρίν. καὶ παρὶ ἀναγκαίων ἢ μακρῶν ἡμισυ
 ὁλοφύρεται καὶ διεπικύει· ἀποουδαίνει τὸν οὐτὸς ἔχειν παρὶ ταῦτα,
 καὶ οἷος κεντρίσαι, μάλλον τὰ καλὰ καὶ ἀκαρπία τῇ καρπίων καὶ ἀφελίμων.
 αὐτὰρ κενὸς ἦρ μάλλον. καὶ κινήσεις δὲ βραδεία τοῦ μεγαλοφύχου
 δεκταί εἰν, καὶ φωνὴ βαρύνει, καὶ λίξις σάσιμος. οὐ γὰρ ἀποδυτικὸς, ὁ παρὶ
 ὀλίγου ἀποουδαίων. οὐδὲ (ὡ)πυτος, ὁ μισθὸν μέγα οἰόμενος. ἢ δ' ἐρυφω-
 νία καὶ ἡ ταχυπῆς, δὴ τούτων. τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ μεγαλόφυχος ὁ δ' ἐλ-
 λείπων, μικροφύχος. ὁ δ' οὐ παρβαλλων, χαλνός. οὐ καὶ μὴ οὖν δεκ-
 σιν εἶν, οὐ δ' οὐτοῦ· οὐ γὰρ καὶ ποιοὶ εἰσιν μαρτυμένοι δέ. ὁ μὲν γάρ μι-
 κροφύχος, ἄξιός ἐστι ἀγαθῶν, ἐκ τῶν ἀποστρεφῶν ἄξιός ἐστι. καὶ οἷκε κα-
 κὴν ἔχειν πῇ, καὶ μὴ ἄξιον ἐκ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἀμωσιν δ' ἐκ τῶν ἀρε-
 γατο γὰρ αὐτῶν ἄξιός ἐστι ἀγαθῶν γὰρ ὄντων. οὐ μὴν ἡλίθιοι καὶ οἱ τοιοῦτοι
 δοκοῦσιν εἶν, ἀλλὰ μάλλον νοσθεῖ. ἡ τριαυτὴ δὲ ὁ δόξα, δεκταί καὶ χείρες ποι-
 οῖν. ἐκαστοὶ γὰρ ἐφένται τῇ κατ' ἀξίαν ἀφίστανται δὲ καὶ τῇ περὶ ξείνων τῇ
 καλῶν καὶ τῇ ἐπιπιδουμάτων, ὡς ἀνάξιοι ὄντες. ὁμοίως δ' καὶ τῇ ἐκ-
 τῶς ἀγαθῶν. οἱ δὲ χαλνοὶ, ἡλίθιοι καὶ ἐκ τῶν ἀμωσιν ὄντες, καὶ ταῦτ' ἐπ-
 φανῶς. ὡς γὰρ ἄξιον ὄντες τοῖς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ χεῖρας οἰσιν. εἴτα ὑπελέγχετο
 καὶ ἐπὶ τῇ κοσμοῦνται καὶ ὁρμαπ καὶ τοῖς τοιοῦτοις. καὶ βούλοντα οὐ
 τυχήματα φανερὰ εἶν αὐτῶν. καὶ λέγουσι παρὶ αὐτῶν. ὡς δὲ τούτων π-
 μνήσμενοι. καὶ τῇ περὶ τῇ μεγαλοφυχία ἢ μικροφυχία, μάλλον τῆς
 χαλνότητος. καὶ γὰρ γίγνεται μάλλον, καὶ χαλνὸς ὅστις. ἢ μὴ οὖν μεγαλο-
 φύχια, παρὶ πῶν ὅτι μεγαλὸν ὡς παρὶ αἰσθαι. Εἰκοι δὲ καὶ παρὶ ταύ-
 τῃ εἶν ἀρετῆς καὶ ἀπὸ τοῖς πρῶτοις ἐλὶχθῆναι ὁ δόξαι αὐτῶν παρ-
 πησιῶς ἔχειν πῶς τῷ μεγαλοφυχίαν, ὡς παρὶ καὶ ἡ ἐλδὶ περὶ τοῖς πῶς
 τῷ μεγαλοπρέπειαν· ἀμωσιν γὰρ αὐτῶν, τοῖς μὲν μεγαλὸν ἀρετῶν. παρὶ
 δὲ τὰ μέτρια καὶ τὰ μικρὰ διαπύπασιν ἡμᾶς ὡς δὲ, ὡς παρὶ δ' ἐπὶ λή-
 καὶ ὁρμαπ χρυμάτων, μεσότης ἐστὶ. καὶ ὁ παρὶ βολή τε καὶ ἐλπίς. οὐτω
 καὶ ἐπὶ πῶς ὁρμαπ, τῷ μάλλον, ἢ δὲ καὶ ἡ πῶν, καὶ τῷ ὅθεν δὲ, καὶ ὡς δὲ
 τὸν τε γὰρ φιλότιμον φέρομεν, ὡς καὶ μάλλον ἢ δὲ, καὶ ὅστις οὐ δὲ, τῆς
 πῶς ἐφίμενον. τὸν τε ἀφιλότιμον, ὡς οὐδ' ὡς τοῖς καλοῖς περὶ αἰσθαι
 τιμάσθαι. ὅτι δ' ὅτι τῶν φιλότιμον ἐπαινοῖ μὲν, ὡς ἀνδρώδην καὶ φιλόκα-
 λον. τῶν δὲ ἀφιλότιμον, ὡς μέτρον καὶ σάφρονα, ὡς παρὶ καὶ ἐπὶ τοῖς πῶ-
 τοῖς ἐπὶ μὲν. δῆλον δ' ὅτι πλεοναχῶς τοῦ φιλοποιοῦ τοῦ λεγόμενου, οὐκ
 ὡς τῷ αὐτῷ ἀφ' ἐφ' ὅθεν τῶν φιλότιμον· ἀλλ' ἐπαινοῦντες δὲ, ὡς τῷ μά-
 λον, ἢ οἱ πολλοί. φέροντες δὲ, ὡς τῷ μάλλον ἢ δὲ. ἀνάνυμου δ' οὐσῆς
 τῆς μεσότητος, ὡς ἐφ' ὅθεν, εἰκοι ἀμφοτέρωθεν τὰ ἀκέρ. ἐπὶ οἷς δ' ἐ-
 σιν ὑπερβολὴ καὶ ἐλπίς, καὶ τῷ μέσον. ὁρμαπ γὰρ δὲ πῶς καὶ μάλλον

ἢ δ' αὖ καὶ ἡ πόν. ὅτι δὴ καὶ ὡς δ' αὖ. ἐπαινεῖται γὰρ ἡ ἐξίς αὐτῇ, μεσότης δ' ἔ-
 στα παρὰ πλεονάζοντος. φαίνεται δὲ πρὸς μὴν πλὴν φιλοτιμίαν, ἀφιλοτι-
 μία πρὸς δὲ πλὴν ἀφιλοτιμίαν, φιλοτιμία. πρὸς ἀμφοτέρω δὲ, ἀμφοτέρω
 πως. ἔοικε δὲ τοῦτ' εἶναι καὶ παρὰ τὰς ἀνάσσειν ἀρετάς. ἀντικεινὸν δ' ὅ-
 αν ταῦθ' οἱ ἄνθρωποι φαίνονται, διὰ τὸ μὴ ὠνομάσθαι τὸν μέσον. πράξις
 δ' ἐστὶ μὴ μεσότης παρὰ ὁργάς. ἀνώνυμον δ' ὄντος τοῦ μέσου. σχεδὸν δὲ,
 καὶ τῶν ἄνθρωπων, ὡς τὸν μέσον πλὴν πραότητι φέρομεν, πρὸς πλὴν ἐλλείψιν
 ἀποκλίνουσιν, ἀνώνυμον οὔσαν. ἢ δ' ὅτι παρὰ βολῇ, ὁργιστότης πρὸς λέγοι-
 αν. τὸ μὴ γὰρ πάθος ἐστὶν ὁργή: τὰ δ' ἐμποιούντα, πολλὰ καὶ διαφέ-
 ρονται. ὁ μὴ οὖν ἐφ' οἷς δ' αὖ, καὶ οἷς δ' αὖ ὁργιστόμενος, ἐπὶ δὲ καὶ ὡς δ' αὖ καὶ ὅ-
 τε, καὶ ὅσον χρόνον, ἐπαινεῖται. πρὸς δὲ οὗτος ἀν' εἴη. εἴπωρ ἢ πραότης
 ἐπαινεῖται. βούλεται γὰρ ὁ πρὸς, ἀτάραχος εἶναι. καὶ μὴ ἀγέσθαι ὑπὸ
 τοῦ πάθους. ἀλλ' ὡς αὖ ὁ λόγος τάξῃ. οὐ τῷ καὶ ὡς τοῦτο, καὶ ὡς το-
 σοῦτον χρόνον χαλεπαίνειν. ἀμαρτάνειν δὲ δοκεῖ μάλλον ὡς πλὴν ἐλλεί-
 ψιν: οὐ γὰρ τιμωρητικὸς ὁ πρὸς, ἀλλὰ μάλλον συγγνωμονικός: ἢ δ' ἐλ-
 λειψίς, εἴτ' ἀορησία τίς ὅτι, εἴθ' ὅτι δὴ ποτε, φέρεται: οἱ γὰρ μὴ ὁργιστόμε-
 νοι ἐφ' οἷς δ' αὖ, ἡλίθιοι δοκοῦσιν εἶναι. καὶ οἱ μὴ ὡς δ' αὖ. μὴ δ' ὅτε, μὴ δὲ οἷς δ' αὖ.
 δοκεῖ γὰρ οὐκ αἰσθάνεσθαι, οὐ δὲ λυπεῖσθαι. μὴ ὁργιστόμενός τε οὐκ εἶναι ἀ-
 μυντικὸς. τὸ δὲ προσηλακιστόμενον αἰετέσθαι καὶ ὅτι οἰκίους παρὰ βολῇ,
 ἀνδραποδιστῶν. ἢ δ' ὅτι παρὰ βολῇ κατὰ πάντα μὴ γίνεσθαι: καὶ γὰρ οἷς οὐ
 δ' αὖ, καὶ ἐφ' οἷς οὐ δ' αὖ, καὶ μάλλον ἢ δ' αὖ, καὶ παρὰ πλὴν, καὶ πλείω χρόνον. ὅ-
 μιν ἀπαντὰ γὰρ αὐτῷ ὑπαρχει, οὐ γὰρ ἀν' ἀν' αὐτῷ εἶναι: τὸ γὰρ κακὸν
 καὶ εἰς αὐτὸ ἀπόλλυσσι. καὶ ὁλόκληρον ἢ, ἀφόρητον γίνεται. οἱ μὴ οὖν ὁρ-
 γιστοί, ταχέως μὴ ὁργίζονται. καὶ οἷς οὐ δ' αὖ. καὶ ἐφ' οἷς οὐ δ' αὖ, καὶ μάλ-
 λον ἢ δ' αὖ. παύονται δὲ, ταχέως: ὁ καὶ βέλτερον ἔχουσι, συμβαίνει δ' αὖ
 τοῖς ὅτι οὐ κατέχουσι πλὴν ὁργῇ, ἀλλὰ ἀνταποδιδύσιν: ἢ φανερὸν οἱ
 εἰσι δὲ πλὴν ὁργῇ. εἴτα ἀποπαύονται. ὅτι παρὰ βολῇ δ' εἰσὶν οἱ ἀνδροχολοί
 ὅτι καὶ πρὸς πᾶν ὁργιστοί καὶ ὡς πᾶν. ὅτι καὶ τὸ ὄνομα. οἱ δὲ πᾶν, οἱ δὲ πᾶν,
 δυσδιάλυτοι καὶ πολλὸν χρόνον ὁργίζονται: κατέχουσι γὰρ τὸν θυμὸν.
 παύλα δ' γίνεται, ὅταν αὐτὰ ἀποδιδῶ. ἢ γὰρ τιμωρία παύει τῆς ὁργῆς, ὅταν
 πλὴν αὐτῆς λύπης ἐμποιούσθαι. τοῦτου δὲ μὴ γινόμενου, τὸ βάρος ἔχουσι:
 δὲ γὰρ τὸ μὴ ἐπιφανὲς εἶναι, οὐ δὲ συμπέσει αὐτῷ οὐδ' αὖ. αὐτῷ δὲ πᾶν
 φαι πλὴν ὁργῇ, χρόνον δ' αὖ. εἴθ' ὅτι οἱ ποιοῦται αὐτοῖς ὁ χλερότατος καὶ πᾶν
 μάλα φίλοις. χαλεπούς δὲ λέγομεν, ὅτι ἐφ' οἷς τε μὴ δ' αὖ χαλεπαίνον-
 τας καὶ μάλλον ἢ δ' αὖ καὶ πλείω χρόνον. καὶ μὴ διαλλαττόμενους αὐτῷ τι-
 μωρίας ἢ καλῶς. τῇ πραότητι δὲ μάλλον πλὴν παρὰ βολῇ ἀντιπείθε-
 μεν: καὶ γὰρ μάλλον γίνεται. ἀνδραποδιστῶν γὰρ τὸ μάλλον τιμωρεῖ-
 σθαι.

διδαι καὶ πρὸς τὸ συμβιβάζειν, οὐ καὶ ἀποχέειν. ὁ δὲ καὶ ἐν τοῖς πρότερον
εἰρηται, καὶ ἐκ τῶν λεγομένων δήλον· οὐ γὰρ ἑαδὸν διορίσται τὸ πῶς, καὶ
πῶς, καὶ ὡς ποῖς, καὶ πόσον χρόνον ὀργιστῶν, καὶ μέχρι τίνος ὁρθῶς ποῖ
πρὸς ἡμᾶς τῶν. ὁ μὲν γὰρ μικρὸν παρεκβαίνειν, οὐ φέγγεται, οὐτ' ἐπὶ
τὸ μάλλον, οὐτ' ἐπὶ τὸ ἥττον· ἐνίοτε γὰρ ὅσα ἐλλείπονται εἰποινοῦμεν,
καὶ πρὸς τοὺς φανῶν. καὶ ὅσα παρεκβαίνοντες αἰσθάνονται, ὥς διακρίσεις
ἀρχαί. ὁ δὲ πόσον καὶ πῶς παρεκβαίνειν, φεκτός, οὐ γὰρ διενεχθὲν λόγῳ
ἀποδοῦναι· εἰ γὰρ τοῖς καὶ ἐκείνῃ καὶ τῇ αἰσθάνει ἡ κρίσις. ἀλλὰ τί γε
τοιοῦτον, δήλον, ὅτι μὲν μέση ἔξισ, ἐπαινετὴ καὶ ἡνίοχος δὲ ὀργισθῆναι
καὶ ἐφ' οἷς δὲ καὶ αἵ δ' αἰκῆ πάντα τὰ τοιαῦτα· αἱ δ' ἀπορροαὶ καὶ ἐλ-
λαίφεις, φεκταί. καὶ ὡς μικρὸν μὲν γινώσκοντες, ἡρέμα· ὡς πλεονεχῆ, μά-
λον· ἐπιπολὺ δὲ, σφοδρὰ. δὴλον οὖν ὅτι τίς μέσης ἔξισ ἀντικτῶν.
αἱ μὲν οὖν πρὸς τὴν ὀργὴν ἔξισ, ἀρῶνται. εἰ δὲ τὰς ὁμιλίαις καὶ τῇ συ-
ζητῇ, καὶ λόγων καὶ πραγμάτων κοινωνεῖν, οἱ μὲν ἄριστοι δεκτοὶ εἰναι· οἱ
πάντα πρὸς ἡδονὴν ἐπεινοῦντες καὶ οὐδὲν ἀντιτίθενται, ἀλλὰ δὴ οἱ δ-
μῶς δὴ ἀλυποῦντες ἐν τυχρόνῃ εἰναι. οἱ δ' ὀργιστῶντες τὰς πρὸς
πάντα ἀπυποῦνται, καὶ τοῦ λυπεῖν οὐδ' ὁποῖν φροντίζοντες, δύσ-
κολοὶ καὶ δυσχερεῖς καλοῦνται. ἐπὶ μὲν οὖν αἰσθημάτων ἔξισ, φεκταί
εἰσιν, οὐκ ἀδύνατον. καὶ ὅτι ἡ μέση τοῦτο, ἐπαινετὴ· καὶ ἡνίοχος ἀποδέ-
χεται αἱ δ' αἰ καὶ ὡς δ' αἱ. ὁμοίως δὲ καὶ δυσχερεῖς. ὄνομα δὲ οἱ ἀποδέ-
χεται αἱ δ' αἰ. εἴκοι δὲ μάστις φιλικῆ· τοιοῦτος γὰρ ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν μέσην
ἔξισ, οἷον βουλόμεθα λέγειν τὸν ἐπαινετὴν φίλον, τὸν σέβειν προσλαβόν-
τα. διαφέρει δὲ τῆς φιλικῆς, ὅτι αὐτὸν πάσους ἐστὶ καὶ τοῦ σέβειν, οἷς ὁμι-
λίαι· οὐ γὰρ τῇ φιλικῇ ἡ ἐχθράναι, ἀποδέχεται καὶ ἐκείνῃ δ' αἱ. ἀλλὰ
τῇ τοιοῦτος εἶναι· ὁμοίως γὰρ πρὸς ἀγνώτας καὶ γνωστῶν καὶ (ὡς ἡθελῶν καὶ)
ἀγνοῦντες αὐτὸ πονήσας, πλὴν καὶ ἐν ἐκείνῃ ὡς ἀρμόζει· οὐ γὰρ ὁμοίως
προσέχει (ὡς ἡθελῶν καὶ ὁνείων φροντίζον, οὐδ' αὖ λυπεῖν. καὶ ὁ δὲ μὲν
οὖν εἰρηται, ὅτι ὡς δ' αἱ ὁμιλίαι ἀναφύων δὲ πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὸ συμ-
φέρον, ἐκείνῃ τοῦ μὴ λυπεῖν, ὅτι (ὡς ἡθελῶν). εἴκοι μὲν γὰρ πρὸς
ἡδονὰς καὶ λύπας εἶναι τὰς ἐν ταῖς ὁμιλίαις γινόμενας. τούτων δ' ὁ-
μοίως μὲν αὐτῶν ἐστὶ μὴ καλὸν ἢ βλαβερὸν (ὡς ἡθελῶν, δυσχερεῖς. καὶ
πρὸς αἰσθημάτων λυπεῖν. καὶ τῇ τοιοῦτον δὲ ἀσχεμεσίων φέρει. καὶ
ταῦτά μὴ μικρὰ ἢ βλάβερν. ἡ δ' ἐναντίωσις μικρὰν λ' ὡς, οὐκ ἀ-
ποδέχεται, ἀλλὰ δυσχερεῖς. διαφερόντως δ' ὁμιλίαις πρὸς ἐν ἀ-
ξιώματι καὶ τοῖς τυχεύει. καὶ μάλλον ἢ ἡττον γνωστῶν. ὁμοίως δὲ
καὶ κατὰ τὰς ἀλλὰς διαφορὰς, ἐκείνῃς ἀπενέμων τὸ πρὸς. καὶ
καὶ αὐτὸ μὲν, αἰρούμενος τὸ (ὡς ἡθελῶν)· λυπεῖν δὲ, ἀνταρροαίμενος.

Aristo Ethic.

δδδδ 3

τοῖς δὲ ἀποβαίνουσιν, εἰ μὴ μείω, (ὡς) πόμηνος. λέγω δὲ τῷ καλῷ καὶ ὧ
 συμφέροντι. καὶ ἡ δυνῖς δὲ ἐνεχὲς τῆς εἰσαυθις μεγάλης, μικρὰ λυπῶσει. ὁ
 μὲν οὖν μέσος, τοιοῦτός ἐστι: οὐκ ὠνόμασται δὲ. τούτῳ δὲ (ὡς) ἡδυνόντες, ὁ δὲ
 ἢ ἡ δὲς εἶναι σπασθὸς πόμηνος, μὴ διὰ πᾶν, ἀρεσκός. ὁ δὲ ὅπως ὠφέλεια τις
 αὐτῷ γίγνηται εἰς χρήματα, καὶ ὅτε δὲ χρημάτων, κῆλαξ. ὁ δὲ πᾶσι δὲ υἱ
 χερσίων, εἴρηται ὅτι δύσκολος καὶ δύστηνος. ἀντικείμενα δὲ φαίνεται τὰ
 ἀφ' αὐτοῖς, δὲ τῷ ἀνώνυμον εἶναι τὸ μέσον. Περὶ τὰ αὐτὰ δὲ ἔξε-
 δόν ἐστι καὶ ἡ τῆς ἀλαζονείας μεσότης: ἀνώνυμος δὲ καὶ αὐτή. οὐ χεῖρον δὲ
 καὶ τὰς τοιαύτας ἐπελθεῖν. μάλλον τε γὰρ αὐτὸ εἰδήμι τὰ παρὰ τὸ ἥθος,
 καὶ ἐνεχὲς δὲ λυθόντ' ἐστὶ. καὶ μεσότητας εἶναι τὰς ἀρετὰς πρὸς αὐτὴν
 αὐτῷ πάντων, οὕτως ἔχον (ὡς) ἡδυνόντ' ἐστὶ τῷ συλῶ, οἱ μὲν πρὸς ἡδυνῶν
 καὶ λυπῶν ὁμιλοῦντ' ἐστὶ, εἴρηται. παρὰ δὲ τῶν ἀληθύνοντων τε καὶ ψευδῶ
 μένων εἰπωμεν. ὁμοίως ἐν λόγοις καὶ πράξεσι καὶ τῷ προσωοιῆματι. δο-
 καὶ δὲ ὁ μὲν ἀλαζών, προσωοιητικὸς τῶν ἐνδόξων εἶναι καὶ μὴ ὑπαρχόν-
 των, καὶ μετ' ὧν ἡ ὑπαρχέ. ὁ δὲ εἴρων, ἀνὰ παλιν, ἀρεῖσθαι τὰ ὑπαρχόν-
 τα ἢ ἐλάττω ποιεῖν. ὁ δὲ μέσος αὐτὴν ἐνεχὲς πρὸς αὐτὴν, ἀληθῆς πρὸς καὶ τῷ βίῳ
 καὶ τῷ λόγῳ, τὰ ὑπαρχόντα ὁμολογῶν εἶναι παρὰ αὐτῶν, καὶ οὐτε μείω
 οὐτε ἐλάττω. ἐστὶ δὲ τοῦτων ἐκασταί, καὶ ἐνεχὲς πρὸς ποιεῖν καὶ μηθεὶς. ἐ-
 νεχὲς δὲ οἷός ἐστι, τοιαῦτα λέγει καὶ πράττει. καὶ οὕτω ἢ, εἰ μὴ πρὸς
 ἐνεχὲς πράττει. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ μὲν ψεύδους, φαῦλον καὶ ψεκτῶν. ὁ δὲ ἀλη-
 θής, καλὸν καὶ ἐπαινετῶν, οὕτω δὲ καὶ ὁ μὲν ἀληθῆς πρὸς, μέσος αὐτῶν, ἐπαι-
 νετῶς. οἱ δὲ ψευδόμενοι, ἀμφοτέρω μὲν ψεκτοί. μάλλον δὲ, ὁ ἀλαζών. πε-
 ρὶ ἐνεχὲς τῶν δὲ εἰπωμεν. πρότερον δὲ παρὰ τῶν ἀληθῶν πρὸς. οὐ γὰρ παρὰ τῶν
 ἐν ταῖς ὁμολογίαις ἀληθύνοντος λέγομεν. οὐ δὲ ὅτε εἰς ἀδικίαν ἢ δικαιο-
 (ὡς) ἡ (ὡς) εἶναι. ἀλλ' ὅτε αὐτὸ ἀρετῆς. ἀλλ' ἐν οἷς μετ' ἐν οἷς τοιοῦτου
 διαφέροντος, καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν βίῳ ἀληθῆς, τῷ τῶν ἐξ ἐν τοιοῦτος εἶναι.
 δόξειε δ' ἂν ὁ τοιοῦτος ἐπεικὴς εἶναι: ὁ γὰρ φιλαλήθης, καὶ ἐν οἷς μὴ δια-
 φέρε ἀληθῶν, ἀληθῆς ἐστὶ καὶ ἐν οἷς διαφέρει, ἐπὶ μάλλον: ὡς γὰρ αὐτῶν
 χεῖρον, τὸ ψεύδους δύλαβήσεται, ὅτε καὶ καὶ αὐτὸ ἡνλαβεῖτο: ὁ δὲ τοιοῦ-
 τος ἐπαινετός. αὐτὸ δὲ ἐλάττω τὸ μάλλον ἢ ἀληθῆς ἀποκλίνει. ἐμμελὲς
 τερον ἢ φαίνεται δὲ τὸ ἐπαχθεῖς τὰς ὑπερβολὰς εἶναι. ὁ δὲ μείω τῶν
 ὑπερχέντων προσωοιῶμενος, μηθεὶς ἐνεχὲς, φαῦλον μὲν εἶσιν: οὐ γὰρ
 ἀν' ἐχέει τὸ ψεύδεται. μάταιος δὲ φαίνεται, μάλλον ἢ κακός. εἰ δ' ἐνεχὲς πρὸς
 νος, ὁ μὲν δόξης ἢ τιμῆς, οὐλίαν ψεκτῶς: ὡς ὁ ἀλαζών: ὁ δὲ ἀργυρίου ἢ ὅτε
 εἰς ἀργύριον, ἀσχημονέστερος. οὐκ ἐν τῇ δυνάμει δὲ εἶναι ὁ ἀλαζών, ἀλλ' ἐν
 τῇ προσωοίᾳ. καὶ τὰ τῶν ἐξ ἐν γὰρ καὶ τῶν τοιούτων εἶναι, ἀλαζών ἐστιν, ὡς παρὰ
 καὶ ψεύδους. ὁ μὲν, τῷ ψεύδει αὐτῷ χαίρων: ὁ δὲ, δόξης ὀρεγόμενος, ἢ κέρ-

δους. οἱ μὲν οὖν διὰ τὴν χάριν ἀλλὰ βούδμενοι, τὰ τοιαῦτα προσποιούν-
ται, ἐφ' οἷς ἔπαινος ἢ οὐδ' αἰμονισμός. οἱ δὲ κέρδους, ὧν καὶ ἀπολαύσεις ὅτι
τοῖς πέλαις. καὶ ἂν διαλαθεῖν ἐστὶ μὴ ὄντα. οἷον ἰατρὸν ἢ μάγην σφόδρα. δὲ τ'
τοῦ οἱ πλείους προσποιούνται τὰ τοιαῦτα καὶ ἀλλὰ βούδμενοι : ὅτι γὰρ ἐν
αὐτοῖς τὰ εἰρημικά. οἱ δ' εἰρωνδὸν ὡς τὸ ἔλαττον λέγοντες, χαλεπεῖται
μὴ τὰ ἡδὴ φαίνονται. οὐ γὰρ κέρδους εἶναι δοκῶσι λέγειν, ἀλλὰ φύ-
γαντες τὸ ὀγκυρόν. μάλιστα δὲ καὶ οὗτοι τὰ ἐξ ἀπαρνοῦνται. οἷον καὶ
συνεργάτης ποιεῖ. οἱ δὲ καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ φανερὰ προσποιούμενοι,
βαυκοπανορθοὶ λέγονται, καὶ οὐκ ἀταφρόνητοί εἰσι. καὶ εἴητε ἀλα-
στοῖα φαίνεσθαι. οἷον ἢ τῶν λακάνων ἐστὶς, καὶ ἢ ὑπερβολῇ καὶ ἢ-
λκων ἑλκυσίς, ἀλαστοκόν. οἱ δὲ μετρίως χρώμενοι τῇ εἰρανεῖα καὶ πᾶσι
τὰ μὴ λίαν ἐμπόδων καὶ φανερὰ εἰρωνδύμενοι, χαλεπεῖται φαίνονται.
ἀντικαθεῖσθαι δ' ὁ ἀλλὰ βούδμενοι τῷ ἀληθοῦς πᾶσι. χείραν γὰρ.

Οὗσι δὲ καὶ ἀπαύσις ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἐν ταύτῃ διαγωγῇ μετὰ παι-
δίας, δεκά καὶ ἐν ταύτῃ ἐν ὁμιλίᾳ πρὸς ἐμμελὲς καὶ οἷα δὲ λέγειν
καὶ ὡς : ὁμοίως δὲ καὶ ἀκούειν. διόσει δὲ καὶ τῷ ἐν τοιαῦτοις λέγειν ἢ
τοιοῦτων ἀκούειν. δὴλον δ' ὡς καὶ πᾶσι τὰ αὐτὰ ὅτιν ὑπερβολῇ καὶ
ἑλκυσίς τοῦ μέσου. οἱ μὲν οὖν τῷ γαλοῦ ὑπερβάλλοντες, βωμο-
λόχοι δεκῶσι ἐν καὶ φορτικοί, καὶ χέμενοι πάντας τοῦ γαλοῦ καὶ
μάλλον στεχόμενοι τοῦ ἑλάττω ποιῶσαι, ἢ τοῦ λέγειν οὐσχυρόν
καὶ μὴ λυπεῖν τὸν σκεπτόμενον. οἱ δὲ μὴ ταῦτα ἀπ' αὐτοῦ μὴ ἐν γα-
λοῦν : τοῖς τε λέγουσι οὐσχυραίνοντες, ἄγχοι καὶ σκληροὶ δεκῶσι
ἐν. οἱ δ' ἐμμελὲς ποιῶντες, οὐράτοι καὶ προσταγμένοι. οἷον οὐ-
ροποι : τοῦ κερήθους καὶ τοιαῦτα δεκῶσι κινήσεις ἐν. ὡς πρὸς τὰ
σώματα ἐκ τῶν κινήσεων κινεῖται, οὕτω καὶ τὰ ἡδὴ. ἐπιπολάροντες δὲ
τοῦ γαλοῦ, καὶ τῶν πλείων χαλεπόντων τῇ παιδίᾳ καὶ πρὸς σκώπην μάλ-
λον ἢ δὲ, καὶ οἱ βωμολόχοι οὐράτοι καὶ προσταγμένοι, ὡς χαλεπόντες.
ὅτι δὲ διαφέρουσι καὶ οὐ μικρόν, ἐκ τῶν εἰρημικών δὴλον. τῇ μέσῃ δ' ἐξ ὁ-
κῶν καὶ ἢ ἐπὶ ἐξίότης ἐστὶ. ἢ δὲ ἐπὶ ἐξίου ὅτι τοιαῦτα λέγειν καὶ ἀκούειν,
οἷα πρὸς ἐπὶ καὶ ἐλάνθιστον ἀρμόττει. ὅτι γὰρ πᾶσι πᾶσι πᾶσι
τῷ λέγειν ἐν παιδίας μέρι καὶ ἀκούειν. καὶ ἢ τοῦ ἐλάνθιστου παιδία δια-
φέρει πρὸς τὸ ἀνδραπεδῶδους, καὶ αὐτοῦ πᾶσι δὲ μέρους καὶ ἀπαύ-
του. ἢ οἱ δ' αὖτις καὶ ἐκ τῶν κωμωδιῶν τῶν παλαιῶν καὶ τῶν καινῶν :
τοῖς μὲν γὰρ ὡς γαλοῦ, ὡς γαλοῦ γαλῶν : τοῖς δὲ μάλλον, ὡς ὑπερβολῇ. δια-
φέρει δ' οὐ μικρόν ταῦτα πρὸς οὐσχυροῦς. πᾶσι δὲ οὖν τὸν οὐσχυρὸν
πᾶσι οὐσχυρὸν πρὸς λέγειν ἢ πρὸς ἐλάνθιστον, ἢ πρὸς μὴ λυπεῖν τὸν ἀκού-
οντα ἢ καὶ τρέπειν. ἢ καὶ τῶν τοιοῦτον ἀόριστον : ἀλλὰ γὰρ ἀναμνηστέον τε

Arist. Eth.

δδδδ 4

καὶ ἡδύ. τοιαῦτα δὲ καὶ ἀκούσεται· ἀπὸ τῶν ἀκούων, ταῦτα καὶ
 ποιεῖν δοκεῖ. οὐ δὴ πᾶν ποιήσει· τὸ γὰρ σκῶμμα, λοιδόρημά τι ἐστίν. οἱ δὲ νο-
 μοθέται, οἷα λοιδόρειν κωλύουσιν. ἔδει δ' ὅπως καὶ σκώπῃεν. ὁ δὲ χαλεπὸς
 καὶ ἐλπίστῃος, οὕτως ἔξει, οἷον νόμος ὧν ἐκ τῆς τοιοῦτος μὴ οἷον ὁ μέ-
 σος ἐστίν· εἴτ' ἐπιλέξιος, εἴτ' οὐ βλάπτελος λέγεται. ὁ δὲ βωμολόχος, ἡτ-
 τῶν ἐστὶ τοῦ γελίου. καὶ οὐτε αὐτοῦ, οὐτε τῶν ἄλλων ἀπεχόμενος, εἰ γέ-
 λωτα ποιήσει. καὶ τοιαῦτα λέγων, ὧν οὐδὲν ἀπὸ χαλεπὸς ἐποιεῖ. οἷα δὲ
 οὐδ' ἀν' ἀκούσαι. ὁ δ' ἄγχιος, εἰς τὰς τοιαύτας ὁμιλίας ἀχρεῖος· οὐδὲν
 γὰρ συμβαλλόμενος, πᾶσι δυσχεραίνει. δοκεῖ δὲ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ παι-
 δια ἐν τῷ βίῳ εἶναι ἀναγκαῖον. ζεῖς οἷον αἰ ἐρημνίαι ἐν τῷ βίῳ μεσότη-
 τος. εἰσὶ δὲ πᾶσαι παρὰ λόγων πινῶν καὶ πρᾶξεων κοινωνίαι. διαφέρει οὖ-
 σιν δ' ὅτι καὶ μὴ, παρὰ ἀλλήθαιαν ἐστίν· αἱ δὲ, παρὰ τὸ ἡδύ. τῶν δὲ παρὰ τῷ
 ἡδονῷ, ἡ μὴ, ἐν ταῖς παιδαῖς· ἡ δ', ἐν ταῖς κατὰ τὸν ἄνθρωπον βίον ὁμιλίας.
 Εὐφροσύνη αὐτοῦ ὡς πινὸς ἀρετῆς, οὐ προσήκει λέγειν· παρὰ γὰρ μάλλον ἐοί-
 κεν ἢ ἔξει. εὐφροσύνη γὰρ, φόβος τῆς ἀδελφείας ἀποτελείται δὲ τῷ παρὰ τὰ
 δεινὰ φόβῳ παραπλήσιον· ἐρυθραίνονται γὰρ οἱ αἰχμυόμενοι. οἱ δὲ τὸν θά-
 νατον φοβούμενοι, ὡχρίῳσι. σωματικὰ δὲ φαίνεται πως εἶναι ἀμφοτέ-
 ρα. ὅσον δοκεῖ πάθος μάλλον ἢ ἔξεως εἶναι. οὐ πᾶσι δ' ἡλικία τὸ πάθος
 ἀρμόζει, ἀλλὰ τῇ νέᾳ· οἷον μετὰ γὰρ εἶναι τὴν τηλικούτους, αἰσθήμονας εἶναι.
 δὲ τὸ πάθος ζῶντος, πολλὰ ἀεμαρτάνειν· παρὰ τῆς αἰδοῦς δὲ, κωλύεται.
 καὶ ἐπαινοῦ μὴ τῶν μὴ νέων, αἰσθήμονας. πρεσβυτέρων δ' οὐδὲς ἀν-
 ἐπαυέσεις, ὅτι αἰσχυνηλός· οὐδὲν γὰρ οἷον μετὰ εἶναι αὐτῶν πρᾶττειν,
 ἐφ' οἷς ἐστὶν αἰσχυρῶν. οὐδὲ τὸ ἐπικρατεῖς ἐστὶν ἡ αἰσχυρῶν, εἴ ποτε γίγνεται ὑπὸ
 τοῖς φαύλοις. οὐδὲ γὰρ πρᾶκτέον τὰ τοιαῦτα. εἰδ' ὅτι τὰ μὴ, κατ' ἀλή-
 θειαν αἰσχυρὰ· τὰ δὲ, κατὰ δόξαν, οὐδὲν διαφέρει· εἰ δὲ τὸ πρᾶκτέον.
 ὥς τ' οὐκ αἰσχυρτέον. φαύλου δὲ καὶ τὸ εἶναι τοιοῦτον, οἷον πρᾶττειν τὴν
 αἰσχυρῶν. τὸ δ' οὕτως ἐκείν ὥς τ' εἰ πρᾶξεῖ πὶ τῶν τοιούτων, αἰσχυρῶν
 καὶ δὲ τοῦτ' οἰεῖται ἐπιφύῃ εἶναι, ἄτοπον. ὑπὸ τοῖς ἐκουσίοις γὰρ ἡ αἰδώς. ἐ-
 κὼν δὲ ὁ ἐπικρατής, οὐδὲ ποτε πρᾶξεῖ τὸ φαύλα. εἰ δ' αἰ αἰδώς εἰς ἑπι-
 κρίσεως ἐπικρατής. εἰ γὰρ πρᾶξαι, αἰσχυνοῖτ' αὐτῶν. οὐκ ἐστὶ δὲ αἴτιον παρὰ τὰς
 ἀρετὰς. εἰ δὲ ἡ ἀνασχυντία φαύλου καὶ τὸ μὴ αἰδεῖσθαι τὰ αἰσχυρὰ πρᾶτ-
 τειν, οὐδὲν μάλλον τὸ τοιαῦτα πρᾶττονται, αἰσχυρῶν, ἐπικρατές. οὐκ
 ὅτι δὲ οὐδ' ἡ ἐγκράτεια ἀρετὴ, ἀλλὰ τις μικρὴ. δεικνύσεται ὅτι παρὰ αὐ-
 τῆς ἐν τοῖς ὑστερον. νῦν δὲ παρὰ διηγεσιῶν εἴπω μὴν. Τέλος γ' δ'.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ' Ε'.

Εἰ δὲ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας σκεπτόμεθα, πῶς ποίᾳ τε
 τυγχάνουσιν οὐσίας πρᾶξεις, καὶ ποίᾳ μεσότης ἔσται
 ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ δίκαιον τίνων μέσον. ἡ δὲ σκέψις
 ἡμῖν ἔστω κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον τοῖς προειρημένους.
 ὁρῶμεν δὴ πάντας τὴν τοιαύτῃ ἐξ ἡμετέρας βουλομένους
 λέγειν δικαιοσύνην, ἃς ἡς πρακτικοὶ τῶν δικαίων εἰσὶ.
 καὶ ἃς ἡς δικαιοπραγοῦσι καὶ βούλονται τὰ δίκαια.
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ πῶς ἀδικίας, ἃς ἡς ἀδικοῦσι καὶ βούλονται
 τὰ ἀδίκαια. διὸ καὶ ἡμῖν πρῶτον ὡς εὐτύπως ἔσται τὰ αὐτά. οὐδὲ γὰρ
 τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον ἐπὶ τῇ ἐπιστημῇ καὶ διωάμεων, καὶ αὐτὴν τῇ ἐ-
 ξεῶν. διωάμενος μὲν γὰρ καὶ ἐπιστήμη δικαίων ἐστὶν ἐκείνη ἡ αὐτὴ εἶναι. ἔξισ
 δὲ ἐκείνη τῇ ἐκείνη, οὐ. οἷον ἀπὸ τῆς ὑγιείας, οὐ πρᾶττεται τὰ ἐν
 ἀνθρώποις ἀλλὰ τὰ ὑγιανὰ μόνον. λέγεται μὲν οὐ ὑγιανὸς διαδίδειν, ὅταν διαδίδῃ
 ὡς ἀνὴρ ὑγιάνων. πολλὰ μὲν οὖν εἰς ἀνθρώπους ἢ ἐκείνη ἔξισ ἀπὸ τῆς ἐν-
 αντίας. πολλὰ μὲν δὲ αἰετοῖς, ἀπὸ τῆς ὑπερκαμίας. εἰς γὰρ ἡ δυνάμεις
 ἡ φανερὰ, καὶ ἡ καχεξία φανερὰ γίνεται καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως, ἡ δυνάμεις.
 καὶ ἐκ ταύτης, τὰ δυνάμεις. εἰ γὰρ ὅταν ἡ δυνάμεις, πυκνότης θερμότης. ἀ-
 νάγκη καὶ τὴν καχεξίαν εἶναι, μακρότητα σαρκὸς. καὶ τὸ δυνάμεις,
 τὸ πυκνότης πυκνότης ἐστὶν ἀρκύ. ἐκ τοιαύτης δ' ὡς ἐπιτοπλὺν, εἰς
 ἀνθρώπους πλεοναχῶς λέγεται, καὶ ἀνθρώπους πλεοναχῶς λέγεται. οἷον εἰ τὸ
 δίκαιον, καὶ τὸ ἀδίκον. εἰ καὶ πλεοναχῶς λέγεται ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ
 ἀδικία. ἀλλὰ διὰ τὸ (ἡμῖν) εἶναι τὸ ὁμαλῆς αὐτὸ, λαμβάνει καὶ ὅπως πρῶ-
 τῶν τὸ πόρρον, δὴ καὶ μάλλον. ἢ τὸ διαφορὰ πολλὴν, ἢ κατὰ τὸ ἰδέαν. οἷον ὅτι καὶ
 καὶ καὶ ὁμαλῆς καὶ τὸ ἀντιθέτως. ἢ τὸ διαφορὰ πολλὴν, ἢ κατὰ τὸ ἰδέαν. οἷον ὅτι καὶ
 εἰλήφθω δὴ ὁ ἀδικὸς ποτὲ λέγεται. δὴ καὶ, ὅτι πρᾶξις ἀδικίας εἶναι
 καὶ ὁ πλεονέκτης καὶ ὁ ἀνίστος. ὡς τὸ δίκαιον, ὅτι καὶ ὁ δίκαιος ἔσται, ὅτι νόμιμος
 καὶ ὁ ἴστος. τὸ δὲ δίκαιον ἄρα τὸ νόμιμον καὶ τὸ ἴσον. τὸ δ' ἀδίκον τὸ πρᾶξις ἀ-
 νόμου καὶ τὸ ἀνίστον. ἐπεὶ δὲ καὶ πλεονέκτης ὁ ἀδικός, ὅτι τὰ ἀγαθὰ ἔσται ὁ πάντων

τα, ἀλλὰ ποῦ δὲ οὐτυχία καὶ ἀτυχία. ἂν μὲν ἀπὸ αἰεὶ ἀγαθὰ. π
 νὶ δὲ οὐκ αἰεὶ. οἱ δ' ἀνοῖτα αὐτὰ οὐχ ὄντι καὶ διώκουσι. δὲ δ' οὐκ ἀλλ' οὐχ ὄντι
 μὲν, τὰ ἀπὸ αἰεὶ ἀγαθὰ, καὶ αὐτοῖς ἀγαθὰ εἶναι. αἰρῆσαι δὲ, τὰ αὐτοῖς
 ἀγαθὰ. ὁ δ' ἀδικὸς ἐκ αἰεὶ τὸ πλέον αἰρεῖται, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλαττόν, ὡς τὸ ἀ-
 πλῶς κακῶν, ἀλλ' ὅτι δὲ καὶ τὸ μέσον καὶ τὸν ἀγαθόν παρὰ τὸ ἐν. τὸ δ' ἀγα-
 θοῦ ὅστιν ἡ πλεονεξία, δὲ ὅτι δὲ καὶ πλεονέκτης εἶναι. ὅτι ὁ ἀνίστος· ὅτι ἡ
 ποριέχει καὶ κοινόν. καὶ πείραξμος· ὅτι ἡ παρὰ νομίας. ἡ τοι ἡ ἀνισότης,
 περὶ χεῖρ πᾶσαν ἀδικίαν καὶ κοινόν· ὅτι παρὰ τὴν ἀδικίαν. ἐπεὶ δ' ὁ παρὰ-
 νομος ἀδικὸς ἦν, ὁ δ' νόμιμος δίκαιος, δηλονότι πᾶντα τὰ νόμῳ· ὅτι παρὰ
 δίκαια· τὰ τε ἡ ὁρισμένη ἀπὸ τῆς νομοθετικῆς, νόμῳ· ὅτι. καὶ ἐκείνη
 τοῦ τῶν δικαίων ἐν φαμὲν. οἱ δὲ νόμοι ἀγαθὸν καὶ πᾶντων, συγχρό-
 μενοι ἢ τῶ κοινῇ συμφέροντος πᾶσιν, ἢ τοῖς ἀρίστοις, ἢ τοῖς κυρίοις. καὶ κατ'
 ἀρετῇ ἢ κατ' ἄλλον τινὰ ῥόπον τοῖσιν. ὥστε ἐνα μὲν ῥόπον, δίκαια λέ-
 γομεν, τὸ ποιητικὰ καὶ φυλακτικὰ τῆς οὐδαιμονίας καὶ τῆς μοριᾶν αὐτῆς,
 τῇ πολιτικῇ κοινῇ. πρὸς τὰ πᾶσι δὲ ὁ νόμος, καὶ τὰ τῶ ἀνδρείου ἐργα ποι-
 εῖν. οἷον μὴ λείπειν τὴν τάξιν, μὴ δὲ φύγειν, μὴ δὲ εἰσπῆν τὰ ὅπλα, καὶ
 τὰ τοῦ σώφρονος, οἷον μὴ μοιχεύειν, μὴ δὲ ὑβρίζειν. καὶ τὰ τοῦ παύου. οἷον,
 μὴ τυπῆν, μὴ δὲ κακηγορεῖν. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἀρετὰς καὶ
 μοχθηρίας· τὰ μὲν, καλῶν· τὰ δ', ἀπαγορεύων, ὁρθῶς μὲν, ὁ κείμενος
 ὁρθῶς. χεῖρον δὲ, ὁ ἀπεχεδισμένος. αὐτὴ μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη, ἀρετὴ
 μὲν ἐστὶ τελεία, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς ἕτερον. καὶ δὲ ὅτι πᾶσι καὶ
 22 κρατίς· τῇ ἀρετῇ ἐν δοκεῖ ἡ δικαιοσύνη. καὶ εἰς ἕτερον· εἰς ὅσον ὅτι
 22 θαυμαστός. καὶ παρὰ νομίας· οἱ φαμὲν. ἔν τῳ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ'
 ἀρετῇσι, καὶ τελεία μάλιστα ἀρετῇ, ὅτι τῆς τελείας ἀρετῆς χρῆσις ἐστὶ
 τελεία· ὅτι ἐστὶν, ὅτι ὅτι αὐτῇ, καὶ πρὸς ἕτερον δύναται τῇ ἀρετῇ χρῆσθαι,
 ἀλλ' ἐμόνον καὶ αὐτῶν. πολλοὶ γὰρ ἐν τοῖς οἰκείοις, τῇ ἀρετῇ δύναται χρῆ-
 σθαι· ἐν δὲ τοῖς πρὸς ἕτερον, ἀδυνατοῦσι. καὶ δὲ ὅτι δὲ καὶ εἶναι τὸ
 22 βίαντος, ὅτι ἀρχὰς τῶν ἀνδρῶν δείξει. πρὸς ἕτερον γὰρ καὶ ἐκ κοινῆς ἡ δὲ, ὁ
 ἀρχων. δὲ δὲ τὸ αὐτὸ ὅτι καὶ ἀλλότριοι ἀγαθὸν δοκεῖ εἶναι ἡ δικαιοσύνη,
 μόνῃ τῇ ἀρετῇ· ὅτι πρὸς ἕτερον ἐστὶν. ἀλλὰ γὰρ τὰ συμφέροντα πρὸς τὰ πᾶσι,
 ἢ ἀρχοντι ἢ κρινῶ. κακίους μὲν οὖν ὁ καὶ πρὸς αὐτῶν, καὶ πρὸς τὸν φίλον
 χρώμενος τῇ μοχθηρίᾳ· ἀριστερὸς δ' οὐχ ὁ πρὸς αὐτῶν τῇ ἀρετῇ, ἀλλ' ὁ πρὸς ἕτε-
 ρον· ὅτι γὰρ ἐργὸν χαλεπὸν. αὐτὴ μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη οὐ μέρος ἀρετῆς,
 ἀλλὰ ὅλη ἀρετὴ ὅστιν. οὐ δ' ἡ ἐκαστὰ ἀδικία μέρος κακίας, ἀλλ' ὅλη κα-
 κία. τὴ δὲ διαφέρει ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτῇ, δηλονότι ἐκ τῆς ἐκαστῆς.
 ὅτι μὲν γὰρ ἡ αὐτῇ. τὸ δ' εἶναι, οὐ τὸ αὐτὸ· ἀλλ' ἡ μὲν πρὸς ἕτερον, δικαιοσύνη·
 ἡ δὲ τοιαύτη ἐστὶ, ἀπλῶς ἀρετὴ. 22 τοῦ μὲν δὲ καὶ πᾶσι ἐκ κοινῆς ἀρε-

τῆς δικαιοσύνης· ἐστὶ γὰρ πρὸς ὡς φαυλὸν. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ἀδικίαν τῆς
κατὰ μέρος. σημῶν δὲ ὅτι κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀλλοτρίαν μοχθηρίαν ὁ
νικητὴς ἀδικεῖ μὲν, πλεονεκτεῖ δ' οὐδέν. οἷον ὁ εἰς τὴν αἰσίδα, διὰ
δυσλίκαν· ἢ ὁ κακῶς εἰσὼν, διὰ χαλεπότητα· ἢ οὐ βοηθήσας χιήμασι,
διὰ τὸν θυμὸν ὅταν δὲ πλεονεκτῇ πολλὰ καὶ κατ' ἐνέμιαν τῶν τοιούτων.
ἀλλὰ μὲν δὲ κατὰ πάθος, κατὰ πονηρίαν δὲ γὰρ πινά. φέρομεν γὰρ καὶ
κατ' ἀδικίαν. ὅταν ἀρεγὴ πρὸς ἀλλήλων ἀδικία ὡς μέρος τι τῆς ὅλης, καὶ ἀδι-
κὸν π. ἐν μέρει τ' ὅλου ἀδικου, τοῦ πινά τὸν νόμον. ἐπὶ δὲ ὁ μὲν, τοῦ κερ-
δαίνου ἐνέκα μοιχοῦ καὶ προσλαμβάνου· ὁ δὲ, προσθεὶς καὶ ζημιούμε-
νος δι' ἐπιθυμίαν, οἷτος μὲν ἀκόλαστος δόξεν καὶ εἴν μάλλον, ἢ πλεονέκ-
της. ἐκείνος δ' ἀδικος, ἀκόλαστος δ' οὐ. δὴλον ἄρα ὅτι δὴ τὸ κερδαίνειν.
ἐπὶ πρὸς μὲν τὰλλα πάντα ἀδικήματα γίνεται ἢ ἐπαναφερό ἐπὶ πινά
μοχθηρίαν αἰεί. οἷον εἰ ἐμώχουσεν, ἐπ' ἀκολασίαν. εἰ ἐγκατέλιπε τὸν πα-
ραστάτην, ἐπὶ δυσλίκαν. εἰ δ' ἐπάταξεν, ὑπὸ ὀργὴν. εἰ δ' ἐκέρθανεν, αὐτὸ οὐ
δυσλίκαν μοχθηρίαν, ἀλλ' ἢ ἐπ' ἀδικίαν. ὥστε φανερόν ὅτι ἐστὶ πρὸς ἀδικίαν
πινά τὴν ὅλην ἀλλ' ἐν μέρει, σωάνυμος. ὅτι ὁ ὁρισμὸς ἐν τῷ αὐ-
τῷ γίνεαι· ἀμφὶ γὰρ ἐν τῷ πρὸς ἑτέρον ἔχουσιν τὴν δυνάμιν. ἀλλ' ἢ μὲν,
πρὸς πινά ἢ χερμάτα ἢ σωτηρίαν ἢ εἰ πινί ἐχομένη ἐν ὀνόματι πρι-
λαβεῖν ταῦτα πάντα, καὶ δι' ἡδονὴν τὴν ἀπὸ κέρδους. ἢ δὲ, πρὸς αὐ-
παντα πρὸς ὅτι ὁ αὐτοῦ δικαιοῦναι πλείους. καὶ ὅτι ἐστὶ πρὸς καὶ ἐτέρω πινά τὴν ὅλην ἀρετὴν, δὴλον. τῆς δὲ καὶ
ὁπωσαί, πρὸς, ληπτέον. διώριζται δὲ τὸ ἀδικεῖν τὸ, τε παρανόμον καὶ τὸ
ἀνίστον. τὸ δὲ δίκαιον τὸ, τε νόμιμον καὶ τὸ ἴσον. κατὰ μὲν οὖν τὸ πα-
ράνομον, ἢ πρότερον εἰρημένη ἀδικία ἐστίν. ἐπεὶ δὲ τὸ αἰῖσον καὶ τὸ πλέ-
ον οὐ τὰ αὐτὰ ἐν, ἀλλ' ἐτέρω. ὡς μέρος πρὸς ὅλον, τὸ μὲν ἴσον πλέον, ἀπαν-
αἰσον· τὸ δ' ἀνίστον, οὐ πᾶν πλέον, καὶ τὸ ἀδικον καὶ ἢ ἀδικία οὐ ταυ-
τά, ἀλλ' ἐτέρω ἐκείνου. τὰ μὲν, ὡς μέρος· τὰ δ', ὡς ὅλα. μέρος γὰρ αὐ-
τῇ ἢ ἀδικίᾳ τῆς ὅλης ἀδικίας. ὁμοίως δὲ καὶ ἢ δικαιοσύνῃ τῆς δι-
καιότητος. ὥστε καὶ περὶ τῆς ἐν μέρει δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας
λεκτέον. καὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου ὡσαύτως. ἢ μὲν οὖν κατὰ
τὴν ὅλην ἀρετὴν τεταχμένη, δικαιοσύνη καὶ ἀδικία· ἢ μὲν τῆς ὅλης ἀ-
ρετῆς αὐτῇ χρησις, πρὸς ἄλλον. ἢ δὲ τῆς κακίας, ἀφ' αὐτοῦ. καὶ τὸ δὴν
καὶ οὐ καὶ ἢ ἀδικεῖν τὸ κατὰ ταύτας, φανερόν ὡς διοριζέον· σχεδὸν
ἴσον τὰ πολλὰ τῶν νομίμων τὰ ἀπὸ τῆς ὅλης ἀρετῆς πρὸς τὴν μὲν ἐστὶ
κατ' ἐκείνῃ γὰρ ἀρετῇ προτέγεται βίῳ. καὶ κατ' ἐκείνῃ μοχθη-
ρίαν καλύει, ὁ νόμος. τὰ δὲ ποιητικὰ τῆς ὅλης ἀρετῆς. ὅτι τῇ νο-

μίμων ὅθεν νομοθέτηται παρὰ παιδείαν πλὴν πρὸς τὸ κοινόν. περὶ δὲ τῆς
 καὶ θεοῦ παιδείας, καὶ τῷ ἀπλῶς ἀνθρώπου ἀγαθὸς ὅστις, πότον τῆς
 πολιτικῆς ὅστις ἢ ἑτέρας, ὅτερον διαιεῖται· οὐ γὰρ ἴσως ταυτὸν ἀνθρώ-
 τε ἀγαθὸν εἶναι καὶ πολίτη παντί. τῆς δὲ κατὰ μέρος διανομῆς καὶ
 τοῦ κατ' αὐτὴν δικαίου, εἰ μὴ εἰς τὴν εἶδος, τὸ εἰ ταῦς διανομαῖς, ἢ τι-
 μῆς, ἢ χρημάτων, ἢ τῶν ἀγαθῶν· ὅθεν μετὰ τοῖς κοινοῦσι τῆς πολιτείας
 αἱ εἰς τοὺς τοῖς γὰρ εἰς καὶ ἀνίστον ἔχειν καὶ ἴσον ἔσθ' οὐκ ἔστιν. εἰ δὲ,
 τὸ εἰ τοῖς ἀναλλογμάσι διορθωτικόν. τούτου δὲ μέρος δύο. τῶν γὰρ συ-
 ναλλογμάτων, τὰ μὲν, ἐκούσια εἰς· τὰ δὲ, ἀκούσια. ἐκούσια μὲν τὰ
 τοιαῦτα· ὅσον πρᾶσις ὧν. θάνατος. ἐγγύη. χρῆσις. παρακαταθήκη.
 μίσθωσις· ἐκούσια δὲ λέγεται, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν ἀναλλογμάτων τού-
 των, ἐκούσιος. τῶν δ' ἀκούσιων, τὰ μὲν, λαθραῖα. ὅσον κλοπή. μοι-
 χεία. φαρμακεία. προσηγορία. δουλοπατεία, δολοφονία. ψευδο-
 μαρτυρία· τὰ δὲ βίαια, ὅσον αἰκία. δεισμός. θάνατος. ἀρπαγή. πῆ-
 ρσις. κακηγορία. προσηλακισμός. Ἐπεὶ δ' ὅτε ἁδικος ἀνίστος,
 καὶ τὸ ἁδικὸν ἀνίστον, δηλονότι καὶ μέσον τί εἰς τοῦ ἀνίστου. ἔστι δ' ἔ-
 σθ' ἢ ἴσον. εἰ οὖν αἱ γὰρ πρᾶξις εἰς τὸ πλέον καὶ τὸ ἐλάττω, εἰ καὶ δ'
 ἴσον. εἰ οὖν τὸ ἁδικὸν ἀνίστον, τὸ δίκαιον ἴσον. ὅπως καὶ ἀδύνατον δὲ
 πᾶσιν. ἐπεὶ ὅτε ἴσον μέσον, τὸ δίκαιον μέσον τὸ ἀνέη. εἰ δὲ τὸ ἴσον εἰς
 ἐλαχίστοις δυσὶν. ἀνάγκη τοίνυν τὸ δίκαιον, μέσον τε καὶ ἴσον εἶναι καὶ
 πρὸς τι καὶ τισί. καὶ ἢ μὲν μέσον, τινῶν. ταῦτα δ' εἰς, πλέον καὶ ἐ-
 λαττόν. ἢ δὲ ἴσον εἰς, δυσὶν. ἢ δὲ δίκαιον, τισίν. ἀνάγκη ἄρα τὸ δίκαιον ἐν
 ἐλαχίστοις εἶναι τέτταρσιν. ὅστε γὰρ δίκαιον τυγχάνει δύναι, δύο εἶναι, καὶ
 εἰς οἷς τὰ πρᾶγματα, δύο. καὶ ἡ αὐτὴ εἶναι ἰσότης οἷς καὶ εἰς οἷς· ὥς γὰρ
 ἐκείνα ἔχει τὰ εἰς οἷς, οὕτω καὶ ἐκείνα ἔχει. εἰ γὰρ μὴ ἴσοι, οὐκ ἴσ' ἔξουσιν.
 ἀλλ' ἐν ταύτῃ αἱ μάχαι καὶ τὰ ἐγκλήματα. ὅταν ἢ ἴσοι, μὴ ἴσ'· ἢ
 μὴ ἴσοι, ἴσα ἔχουσιν καὶ νέμονται. ἐπεὶ τοῦ κατ' ἀξίαν ἔστιν ὅτι δὲ
 γὰρ δίκαιον εἰ ταῦς διανομαῖς ὁμολογοῦσι πάντες κατ' ἀξίαν τινὰ εἶναι
 εἶναι. πῶς μὲν τοὶ ἀξίαν, οὐ πῶς αὐτῶν λέγουσι πάντες ὅτι ὑπαρχειν. ἀλλ'
 οἱ μὲν δημοκρατικοὶ, ἐλευθερίαν· οἱ δ' ὀλιγαρχικοὶ, πλοῦτον· οἱ δ' ὀλι-
 γάρχειν. οἱ δ' ἀριστοκρατικοὶ, ἀρετήν. εἰς ἄρα τὸ δίκαιον ἀνάλογόν τι· τὸ
 γὰρ ἀνάλογον οὐ μόνον εἶναι μοναδικῷ ἀριθμῷ ἴδιον, ἀλλ' ὅπως ἀ-
 ριθμοῦ· ἢ γὰρ ἀναλογία, ἰσότης εἰς λόγον καὶ εἰς τέτταρσιν ἐλα-
 χίστοις. ἢ μὲν οὖν διηρημένῃ ὅτι εἰ τέτταρσι, δηλονότι. ἀλλὰ καὶ ἢ
 ἀναλόγως. τῶ γὰρ ἐν ὧς δυσὶ χρῆσται καὶ δις λέγει. ὅσον ὡς ἢ τοῦ
 αἰ πρὸς τὴν τοῦ β', οὕτως ἢ τοῦ β' πρὸς τὴν τοῦ γ'. δις οὖν ἢ τοῦ
 β' εἴρηται. ὥστε αἱ ἢ τοῦ β' τεθῇ δις, τέτταρα εἶναι τὰ ἀνάλογα.

ὅτι δὲ καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ ἀρετῇ ἐλαχίστοις, καὶ ὁ λόγος ὁ αὐτὸς. διήρην-
ται γὰρ ὁμοίως οἷς τε καὶ αἰ. ἔστι αἶρα ὡς ὁ αἶρος πρὸς τὸν β, οὕτως ὁ γ
πρὸς τὸν δ καὶ ἀντιθέτως αἶρα, ὡς ὁ αἶρος πρὸς τὸν γ, ὁ β πρὸς τὸν δ. ὥστε καὶ
τὸ ὅλον πρὸς τὸ ὅλον. ὁ πορὶ ἡ νομή (ἡ δὲ νομή) καὶ οὕτως (ἡ νομή), δικαί-
ως ἡ δὲ νομή. ἡ αἶρα τοῦ αἶρου τὸ γ, καὶ ἡ τοῦ β τὸ δ σύζυγος, τὸ αὖ
διανομή δὲ καὶ ὅτι. καὶ μέσον τὸ δίκαιον. τουτέστι, τοῦ παρὰ τὸ ἀνάλο-
γον τὸ γ αἰ ἀλογον, μέσον. τὸ δὲ δίκαιον, ἀνάλογον. καὶ λῶσι δὲ πῶς τοιαύ-
τῳ ἀναλογίαν καὶ μετρητὴν διμαθεματικοί: ἐν γὰρ τῇ καμετεκῇ, συμ-
βαίνει καὶ τὸ ὅλον πρὸς τὸ ὅλον. ὁ πορὶ ἡ πορὶ πρὸς ἐκάτερον. ἔστι δ' οὐ
(ἡ νομή) αὐτὴ ἡ ἀναλογία. αὐτὰρ γὰρ γίνεται εἰς αἰετμῶδες, ὡς καὶ ὁ. τὸ μὲν
οὖν δίκαιον ὅσον, ἀνάλογον. τὸ δ' ἀδικον, τὸ παρὰ τὸ ἀνάλογον. γίνεται
αἶρα: τὸ μὲν, πλείον: τὸ δὲ, ἔλαττον. ὁ πορὶ καὶ ὡς τῇ ἐργων συμβαίνει.
ὁ μὲν γὰρ ἀδικῶν, πλείον ἔχει. ὁ δ' ἀδικούμενος, ἔλαττον ἢ ἀγαθού. ὡς ὁ
τοῦ κακοῦ ἀνάπαλιν. ἐν ἀγαθού γὰρ λόγῳ γίνεται τὸ ἔλαττον κακόν,
πρὸς τὸ μείζον κακόν. ἐστὶ γὰρ τὸ ἔλαττον κακόν, μᾶλλον αἰρετὸν τοῦ μεί-
ζονος. τὸ δ' αἰρετὸν, ἀγαθόν, καὶ τὸ μᾶλλον, μείζον. τὸ μὲν οὖν ἐν αἶρος τοῦ
δικαίου τουτέστι. Τὸ δὲ λοιπὸν ἐν, τὸ διορθωτικόν, ὁ γίνετ' ἐν τοῖς
(ἡ ἀναλογία) καὶ πρὸς τοῖς ἐκουσίοις καὶ τοῖς ἀκουσίοις. ὅσον δὲ τὸ δίκαιον,
ἡ νομή ἐστὶν ἐν τῷ πορὶ. τὸ μὲν γὰρ διανεμητικὸν δίκαιον τῇ κοι-
κῶν, αἰετμῶδες πῶς ἀναλογίαν ἐστὶ πῶς εἰρημνύει: καὶ γὰρ ἀπὸ χρημάτων
κοινῶν, ἐὰν γίνηται ἡ διανομή. ἔστι κατὰ τὸν λόγον τὸ αὐτὸν, ὃν πορὶ
ἔχουσι πρὸς ἡμιᾶς τὰ εἰσπενχέστα. καὶ τὸ ἀδικον. τὸ αἰετμῶδες τῷ
δικαίῳ τουτέστι, παρὰ τὸ ἀνάλογόν ἐστι. τὸ δ' ἐν τοῖς (ἡ ἀναλογία) δικαί-
ον, ὅτι μὲν ἴσον. καὶ τὸ ἀδικον, ἀνίσον: ἀλλ' οὐ κατὰ πῶς ἀναλογίαν ἐκεί-
νῳ, ἀλλὰ κατὰ πῶς ἀειδητικῶς: οὐδὲν γὰρ διαφέρει εἰ ἐπεικὴς, φαῦ-
λον ἀπετέρεσεν: ἢ φαῦλος, ἐπεικῇ. οὐδ' εἰ ἐμείχθυσεν ἐπεικὴς, ἢ φαῦ-
λος, ἀλλὰ πρὸς τοῦ βλάβους πῶς διαφορὰ μόνον βλέπει ὁ νόμος, καὶ
χρῆται ὡς ἴσοις. εἰ ὁ μὲν ἀδικῇ. ὁ δ' ἀδικῇ. καὶ εἰ ὁ μὲν ἐβλάψεν ὁ δὲ
βέβλαπται. ὥστε τὸ ἀδικον ὅσον, αἰσιν ὅσον, ἵσται περὶ τοῦ δικαίου. καὶ
γὰρ ἔστι τὸ μὲν, πληγῇ. ὁ δὲ, πατάξῃ. ἢ καὶ κτείνῃ. ὁ δ' ἀποπάγῃ, διήρηνται
τὸ πάθος, καὶ ἡ πρᾶξις εἰς ἀνίκα. ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμίας ἵσται, ἀφαι-
ρῶν τοῦ κέρδους. λέγεται γὰρ ὡς ἀπλῶς εἰσπεν ὡς τοῖς τοιοῦτοις, καὶ εἰ
μή τι οἰκείον ἐνεμαίῃ, τὸ κέρδος, οἷον τῷ πατάξαντι καὶ ἡ ἡμίας τῷ πα-
θέντι. ἀλλ' ὅταν γὰρ μετρηθῇ τὸ πάθος, καλεῖται τὸ μὲν, ζημία: τὸ δὲ, κέρ-
δος. ὥστε τοῦ μὲν πλείονος καὶ τοῦ ἐλάττωνος τὸ ἴσον, μέσον. τὸ δὲ κέρ-
δος καὶ ἡ ζημία. τὸ μὲν, πλείον: τὸ δ', ἔλαττον ἐναντίας. τὸ μὲν τοῦ ἀγα-
θοῦ πλείον. τοῦ κακοῦ δὲ ἔλαττον, κέρδος: τὸ δ' ἐναντίον, ζημία. ὡς ἡ μέ-

σον, τὸ ἴσον· ὁ λέγομεν εἶναι δίκαιον. ὥστε τὸ μὴ εἶναι πανορθοπικόν, δίκαιον αὐτῷ, τὸ μέσον ζημίασιν καὶ κέρδους. διὸ καὶ ὅταν ἀμφισβητῶσιν ὡς τὸν δικαστὴν καὶ ταφύγονσι. τὸ δ' αὖ τὸν δικαστὴν ἰσχύει, ἰσχύει ἐπὶ τῷ δίκαιον. ὁ γὰρ δικαστὴς βούλεται εἶναι δίκαιον ἐμφυχον καὶ ζητοῦσι δικαστὴν μέσον. καὶ καλοῦσιν οἵ τοι μεσιδίους, ἅς εἰναι τοῦ μέσου τύχουσιν, τοῦ δικαίου τὰ ἐξ ὁμῶν. μέσον ἄρα τὸ δίκαιον, εἰσὶν καὶ ὁ δικαστὴς. ὁ δ' δικαστὴς ἐπανιστῶ καὶ ὡς πρὸς γραμμῆς εἰσάγεισιν τετμημένης, ὡς τὸ μέτρον τμῆμα τῆς ἡμισείας ὑπερέχει, ἥ τ' ἀφείλε καὶ ἡ ἐλάττωσι τμῆματι προσέθηκεν. ὅταν δὲ δίχα διαιρεθῇ τὸ ὅλον, τότε φαίνεται εἶναι αὐτοῦ, ὅταν λάβωσι τὸ ἴσον. τὸ δ' ἴσον, μέσον ὅτι τῆς μείζονος καὶ ἐλάττωτος κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν ἀναλογίαν. δὲ εἴτε καὶ ὀνομάζεται δίκαιον ὅτι δίχα εἰσιν. ὡς πρὸς αὐτῶν εἴ τις εἴποι δίκαιον. καὶ ὁ δικαστὴς, δικαστὴς. ἐπὶ αὐτῶν δὲ δύο ἴσων ἀφαιρεθῇ, ἀπὸ θατέρου· πρὸς θατέρου ὁ προσέθηκεν, δύσιν τοῦτοῖς ὑπερέχει τὸ ἕτερον. εἰ γὰρ ἀφαιρεθῇ μὴ μὴ προσέτεθαι, ἐνί γ' αὐτῶν μόνον ὑπερέχει. τοῦ μέσου ἄρα ἐνί. καὶ τὸ μέσον, ἀφ' οὗ ἀφαιρεθῇ, ἐνί. τούτῳ ἄρα γνωστοῦ μὴν· τίτε ἀφελῆναι δὲ ἀπὸ τοῦ πλεονέχοντος, καὶ τί προσθεῖναι τῷ ἐλάττω ἔχοντι. ὡς μὴ γὰρ τὸ μέσον ὑπερέχει, εἴτε προσθεῖναι δὲ, ἢ ἐλάττω ἔχοντι. ὡς δ' ὑπερέχεται, ἀφελῆναι ἀπὸ τοῦ μεγίστου. ἴσαι αἱ ἐφ' ὧν, α. β. γ. γ. γ. ἀλλ' ἡλκισ, ἀπὸ τῆς α. α. ἀφαιρεθῶ τὸ α. καὶ προσκεῖσθαι τῇ γ. γ. τὸ ἐφ' ὧν γ. δ. ὥστε ὅλην δ. γ. γ. τῆς ε. α., ὑπερέχει τῷ γ. δ. καὶ τῷ γ. γ. τῆς α. α. β. β., τῷ γ. δ.

α	ε	α	
β		β	
γ	ζ	γ	δ

Εἴ τι δὲ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν εἴτε ἀνθρώπων καὶ αἰνῶν, εἰ μὴ ἐποίει τὸ ποιοῦν καὶ ὅσον καὶ οἷον. καὶ τὸ πάχον ἐπαχεῖ εἴτε καὶ τοσοῦτο καὶ τοιοῦτο. εἰλήλυθε δὲ τὰ ὀνόματα ταῦτα, ἥ τε ζημία καὶ τὸ κέρδος, ἐκ τῆς ἐκουσίου ἀλλοτρίως. τὸ μὴ γὰρ πλεονέχειν ἢ τὰ ἐαυτοῦ, κερδαίνειν λέγεται· τὸ δ' ἐλάττω τῶν ἄλλων, ζημιουῖται. οἷον οὐ τῷ πωλεῖν καὶ ἀνείδω, καὶ εἰ ὅσοις ἀλλοις ἀδελφῶν δώκεν ὀνόματος. ὅταν δὲ μήτε πλεονέχει, μήτε ἐλάττω, ἀλλὰ αὐτὰ δι' αὐτῶν γένηται, τὰ αὐτῶν φαίνεται εἶναι. καὶ οὐτε ζημιουῖται, οὔτε κερδαίνειν. ἅς τε κέρδους πινὸς καὶ ζημίας μέσον τὸ δίκαιον ὅτι, ἥ πωρὰ τὸ ἐκούσιον, τὸ ἴσον εἶναι καὶ πρότερον καὶ ὕστερον. Δοκεῖ δὲ πῶς, καὶ τὸ ἀντιπεπονθὸς εἶναι ἀπὸ τῶν δίκαιον, ὡς πρὸς οἱ πωθὰ γένοιτο· φαίνεται εἶναι ἴσον τοῦ ἀπὸ τῶν δίκαιον, τὸ ἀντιπεπονθὸς. τὸ δ' ἀντιπεπονθὸς, εἰ κέρδος

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL 1.7.364

νεδαν. γαργίς α. γοφῇ γ. σκυτοπόμος β. τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἴσασμένον δ.
 εἰ δ' οὐτὰ μὲν ἡ ἀντιπεπνυμένη, οὐκ αὖ ἡ κοινωνία: ὅτι ἢ χρεῖα (ἀνέχει
 ὡς πρὸς τὸν δὲν, δηλοῖ δὲ τὸν μὴ εἶναι χρεῖα ὡς ἀλλήλων, ἢ ἀμφοτέρω
 ἢ ἄλλος, οὐκ ἀλλὰ τῷ αὐτῷ, ὡς πρὸς τὸν αὐτὸν αὐτὸς, δέηται τις, οἷον
 οἶνου, διδόντ' αὐτὸν ὁ βραχὺν: δὲ ἄρα ὅσον ἰσχυρὸν αὐτῷ. ὡς πρὸς δὲ τῆς
 μελλούσης ἀλλοτρίης, εἰ νῦν μηδὲν δέχεται, ὅτι ἔσται, ἐὰν δευθῇ, τὸ νόμισμα
 οἷον ἐγγυητής ἐστὶν ἡμῖν: δὲ ἔτι ὅσον φέροντι, εἴναι λαβεῖν. πᾶσαι μὲν οὖν
 καὶ ὅσον τὸ αὐτὸ: οὐ γὰρ αἰεὶ ἴσον διώκεται. ὅμως δὲ βούλεται μένειν
 μέλλον. διὸ δὲ πάντα τετιμῆσθαι. ἔτι γὰρ ἔσται αἰεὶ ἀλλοτρίη. εἰ δὲ ὅσον,
 κοινωνία. τὸ δὲ νόμισμα, ὡς πρὸς μέσον σύμμετρα ποιῆσαν, ἰσάξει. οὐτε
 γὰρ αὐτὴ μὴ ἔσσης ἀλλοτρίης, κοινωνία ἦν: οὐτ' ἀλλοτρίη, ἰσότητος μὴ οὐσίας: οὐτ'
 ἰσότης, μὴ οὐσίας συμμετρίως. τῇ μὲν οὖν ἀλλοτρίᾳ, ἀδυνάτον τὰ τοσού
 τον διαφέρειν, σύμμετρα γινώσκει: πρὸς δὲ πᾶσι χρεῖαν, εἰδὲν ἔχειται ἰσχυ-
 ρῶς: εἰ δὲ εἴναι, ὅσον ὅσον ἔσται δέσεως. διὸ νόμισμα καλεῖται. ὅσον
 γὰρ πάντα ποιεῖ σύμμετρα: μερεῖται γὰρ πάντα νομίσματι: οἰκία, ἐφ' ἧς
 α. μναῖ δέχεται β. κλίνῃ γ, τὸ δὲ αὐτοῦ β. ἡμῖς, εἰ πάντες μὲν ὡς ἀξία
 ἢ οἰκία ἢ ἴσον. ἢ ὡς κλίνῃ δέκατον μέρος τὸ γ, τοῦ β: δηλονότι τὸν πό-
 σαι κλίνειν ἴσον οἰκίαν, ὅτι πέντε. ὅτι δ' οὕτως ἢ ἀλλοτρίᾳ μὲν, πρὶν τὸ νό-
 μισμα ἦ, δηλονότι. διαφέρει ἢ οἰκίαν ἢ κλίναν. ἀντὶ οἰκίας, ἢ ὅσον αἰεὶ
 κλίνει. τῇ μὲν οὖν τὸ ἀδικον, καὶ τὸ δίκαιον εἰς, εἴρηται. διακριμέ-
 ναν δὲ τούτων, δηλονότι τὴν δικαιοπραγίαν μέσον ἐστὶ τοῦ ἀδικεῖν, καὶ αὐ-
 δικεῖσθαι: τὸ μὲν γὰρ πλεονέχειν: τὸ δ', ἐλάττω εἶναι. ἢ δὲ δικαιοσύνη, με-
 σότης ἐστίν, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ταῖς περὶ τὸν ἀρεταῖς, ἀλλ' ὅτι μέσου
 ἐστὶ, ἢ δὲ ἀδικία τῇ ἀνείρῃ. καὶ ἢ μὲν δικαιοσύνη ἐστὶ καὶ ἢ ὁ δίκαιος λέ-
 γεται πρακτικὴς καὶ τὰ προαίρεσιν τοῦ δικαίου, καὶ διακριτικὴς καὶ αὐ-
 τῷ πρὸς ἄλλον, καὶ ἐπὶ πρὸς ἑαυτὸν. οὐχ οὕτως, ὥστε τοῦ μὲν αἰρεῖται,
 πλεοναυτῷ: ἐλάττω δὲ, πλεοναυτῷ. τοῦ βλαβεροῦ δ', αἰά παλιν, ἀλλ-
 λα τοῦ ἴσου τοῦ κατὰ ἀναλογίαν. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλω πρὸς ἄλλον. ἢ δὲ ἀ-
 δικία τοῖναντίον, τοῦ ἀδίκου. ὅσον δ' ἐστὶν ὑπερβολὴ καὶ ἐλλείψις ἢ ὡ-
 φελίμου ἢ βλαβεροῦ παρὰ τὸ ἀνάλογον. διὸ ὑπερβολὴ καὶ ἐλλείψις ἢ ἀ-
 δικία ὅτι ὑπερβολῆς καὶ ἐλλείψεως ἐστίν. ἐφ' αὐτοῦ μὲν, ὑπερβολῆς
 τοῦ ἀπλῶς ἀφελίμου. ἐλλείψεως δὲ, τοῦ βλαβεροῦ. ὡς δὲ τῇ ἄλλῃ,
 τὸ μὲν ὅλον, ὁμοίως: τὸ δὲ παρὰ τὸ ἀνάλογον, ὁ ποτέρας ἔτυχε. τοῦ δὲ
 ἀδικήματος, τὸ μὲν, ἐλάττω, τὸ ἀδικεῖσθαι ἐστὶ. τὸ δὲ μέζον, τὸ ἀδικεῖν.
 ὡς μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας, τῆς ἐκτέρας ἐστὶν ἡ φύσις, εἴρη-
 σθαι ὅσον τὸν τρόπον. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς δικαίου καὶ ἀδίκου καὶ βόλου.
 ἐπεὶ δὲ ἐστὶν ἀδικοῦντα μή ποτε ἀδικεῖν εἴναι, ὁποῖα ἀδικήματα ἀδικῶν ἢ δὲ
 ἀδικεῖς ἐστίν,

ἀδικεῖς ὅτιν, ἐκείτω ἀδικίαν οἷον κλέπτεις ἢ μοιχεύεις ἢ ληστὴς. ἢ οὐ τῷ μὲν
οὐδὲν διοίσει, καὶ γὰρ αὐτὸ συγγήνιο τοῦ γυναικί, εἰδὼς τὸ ἢ. ἀλλ' οὐδὲν προαι
ρεῖσιν ἀρχὴν, ἀλλὰ διὰ πάθος: ἀδικεῖ μὲν οὖν. ἀδικεῖς δ' οὐκ ὅτιν, οἷον
οὐδὲ κλέπτεις, ἐκλεψὲ δὲ: οὐδὲ μοιχεύεις, ἐμοίχευσε δὲ. ὁμοίως δὲ καὶ ὡς τῷ
ἀνδρὶ. πῶς μὲν οὖν ἐκεῖ τὸ ἀντιπεπονθὸς πρὸς τὸ δίκαιον, εἴρηται πρὸς τε
ρον. δεῖ δὲ μὴ λαμβάνειν ὅτι τὸ ζητούμενον ὅτι καὶ τὸ ἀπλῶς δίκαιον, καὶ
τὸ πολιτικὸν δίκαιον. ὅτιν δὲ ὅτι κοινῶν βίου πρὸς τὸ εἶναι αὐτάρκη-
αν, ἐλδοῦναι καὶ ἰσῶν, ἢ κατὰ ἀναλογίαν, ἢ κατ' ἀριθμὸν. ἄς τε ὅσοις μὴ
ὅτιν ὅτιν, οὐκ ὅτιν τούτοις πρὸς ἀλλήλους τὸ πολιτικὸν δίκαιον, ἀλλὰ τὸ
δίκαιον καὶ κατ' ὁμοιότητα: ὅτι γὰρ δίκαιον, ἐν οἷς καὶ νόμοις πρὸς αὐτῶν.
νόμος δ' ἐν οἷς ἀδικία. ἢ γὰρ δίκαιον, καὶ τὸ δικαίον καὶ τὸ ἀδίκον: ἐν οἷς
δ' ἀδικία, καὶ τὸ ἀδικεῖν ἐν τούτοις: ἐν οἷς δὲ τὸ ἀδικεῖν, οὐ πᾶσιν ἀδικία.
ὅτιν δ' ἐστὶ, τὸ πλεοναυτὸν νέμειν, τῷ ἀπλῶς ἀγαθῶν: ἐλαττον δὲ, τῷ
ἀπλῶς κακῶν. διὸ οὐκ ἐῷ μὲν ἀρχεῖν ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸν λόγον. ὅτιν ἰου-
στῶν ὅτιν ποιῇ, καὶ γίνεται τύραννος. ὅτιν δὲ ὁ ἀρχὴν φύλαξ τοῦ δικαίου,
εἰ δὲ τὸ δικαίον, καὶ τοῦ ἰσῶν. ἐπεὶ δ' οἱ δὲ αὐτῶν, πλεονεῖν ἐν δικαίῳ: ἐπὶ οὖν
δίκαιος: οὐ γὰρ νέμει πλεοναυτὸν τοῦ ἀπλῶς ἀγαθοῦ αὐτῶν, εἰ μὴ πρὸς αὐτῶν
αἰσθητὸν ὅτιν. διὸ ἐτέρῳ πονεῖ. καὶ δὲ ὅτιν ἀλλότριον εἰσάγει φασινα ἀγαθὸν
πλεοναυτῶν, καὶ δὲ ἀπὸ ἐλέγχου καὶ πρὸς τὸν. μεθ' ὅς τις ἄρα διπέ-
ρε. ὅτιν δὲ τιμὴ καὶ χάρις. ὅτιν δὲ μὴ ἰσχυρὰ ταῦτα, οὐτοι γίνονται τύ-
ραννοι. τὸ δὲ δεσποτικὸν δίκαιον καὶ τὸ περὶ τῶν, ἐπ' αὐτῶν τούτοις, ἀλλ' ὁ-
μοιον. οὐ γὰρ ὅτιν ἀδικία πρὸς ταῦτα αὐτοῦ ἀπλῶς. τὸ δὲ κτήμα καὶ τὸ τέκ-
νον ἕως αὐτῶν περὶ τῶν, καὶ μὴ χωρεῖν ἢ ἀπὸ μέρους, αὐτοῦ. αὐτῶν δ' οὐδὲς
προαιρεῖται βλάπην. διὸ οὐκ ὅτιν ἀδικία πρὸς αὐτῶν. οἱ δ' ἄρα ἀδικεῖν,
οἱ δὲ δίκαιον τὸ πολιτικὸν: κατὰ νόμον γὰρ ἔν, καὶ ἐν οἷς ἐπιφύκει εἶναι
νόμος. οὐτοι δ' ἴσταν, οἷς οὐκ ἴσταν τοῦ ἀρχεῖν καὶ ἀρχεῖται. διὸ
μᾶλλον πρὸς γυναικὰ ὅτιν δίκαιον, πρὸς τέκνα καὶ κτήματα: ὅτιν γὰρ
ὅτιν τὸ οἰκονομικὸν δίκαιον: ἐπὶ οὖν δὲ ὅτι καὶ τοῦ πολιτικῶν. τοῦ δὲ πο-
λιτικῶν δικαίου, τὸ μὲν, φυσικὸν ὅτιν: τὸ δὲ, νομικόν: φυσικὸν μὲν, τὸ παν-
ταχοῦ πᾶσι αὐτῶν ἔχον δύναμιν, καὶ οὐ τῶν δεκεῖν ἢ μὴ: νομικὸν δὲ, ὅ
ὅτι ἀρχὴς μὲν, οὐδὲν διαφέρει οἷς τας ἢ ἄλλως. ὅταν δὲ θάνται, διαφέρει,
οἷον τὸ, μᾶλλον λυγρὸν ὅτιν, καὶ αἰσθητὸν, ἀλλὰ μὴ δύο πρόβλεπται. ἐπὶ οὖν
ὡς τῷ κατ' ἐκαστα νομοθετοῦσιν. οἷον. τὸ θύειν βρασίδα καὶ τὰ ψιφισ-
ματῶδη. δεκεῖ δὲ ἐν οἷς πάντα εἶναι τοιαῦτα, ἐπὶ τῷ μὲν φύσει, ἀκί-
νητον καὶ πανταχοῦ πᾶσι αὐτῶν ἔχει δύναμιν. ὡς πρὸς τὸ πᾶν καὶ ἐνθάδε
δὲ καὶ ἐν πᾶσι: καίτοι. τὰ δὲ δίκαια κινούμην ἐρωσι. ὅτιν δ' οἱ ὅτιν
οὐτως ἔχον, ἀλλ' ἐστὶν ὡς. καίτοι παρὰ τοῖς θεοῖς ἴσας οὐδ' αὖτως ἔχον.

Aristo Ethic.

εεεε

παρ' ἡμῖν δ' ἐστὶ μὲν τι καὶ φύσει κινήτων, οὐ μὲν τοι πάν. ἀλλ' ὁ μὲν ὅστις
τὸ μὲν, φύσει: τὸ δὲ, οὐ φύσει. ποῖον δὲ φύσει τῶν ἐνδεχομένων καὶ ἄλλως
ἔχειν, καὶ ποῖον οἱ, ἀλλὰ νομικόν καὶ σωθῆναι, εἴ πορ' ἀμφω κινήται ὁμοί-
ως, δὴ λον. καὶ ἂν τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς ἀρμόδιος διορισμός. φύσει γὰρ ἡ δε-
ξιὰ κρείττων. καὶ τοι ἐνδεχόμενοι πάντας ἀμφιβεβίωτους γινέσθαι. τὰ δὲ κα-
τὰ σωθῆναι, καὶ τὸ συμφέρον τῶν δικαίων, ἴσους ἐστὶ τοῖς μέτροις: οὐ γὰρ
πάντα χροῖστα τὰ δίκαια καὶ στικτὰ μέτρα, ἀλλ' οὐ μὲν ἀνδρῶνται, μέζω:
οὐ δὲ πωλοῦσιν, ἐλάττω. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μὴ φυσικὰ, ἀλλ' ἀνθρώ-
πινα δίκαια, οὐ ταυτὰ πάντα χροῖστα. εἰσὶ, οὐδὲ πολλὰ ἔσονται. ἀλλὰ μὴ μό-
νον πάντα χροῖστα καὶ φύσιν ἢ ἀρετήν. τῶν δὲ δικαίων καὶ νομίμων ἔχουσιν,
ὥς τὰ καθόλου πρὸς τὰ καθ' ἕκαστον ἔχει. τὰ μὲν γὰρ πρὸς τὸ μέγα πολ-
λά. ἐκείνων δὲ ἔχουσιν ἐν. καὶ θόλου γὰρ διαφέρει τὸ ἀδίκημα καὶ τὸ
ἀδικον, καὶ τὸ δικαίωμα καὶ δίκαιον. ἀδικον μὲν γὰρ ἐστὶ τῇ φύσει, ἢ τὰ ξεί-
να. τὸ αὐτὸ δὲ ἔστω, ὅταν πρᾶχθῇ, ἀδίκημα ἐστὶ. πρὶν δὲ πρᾶχθῆναι, οὐ πω-
λ' ἀδικον. ὁμοίως δὲ καὶ δικαίωμα. καλεῖται δὲ καὶ τὸ κινδόν, μάλλον δι-
καιοπράγμῃ. δικαίωμα δὲ, τὸ ἐπανόρθωμα τῷ ἀδικήματι. καθ' ἕκαστον
δὲ αὐτῶν, ποῖα τε αἰδῆ καὶ πόθε καὶ πόδε ποῖα τυγχάνει ὄντα, ὅτερον ἐ-
πισκεπτόν. ὄντων δὲ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων τῶν εἰρημένων. ἀδικεῖ μὲν
καὶ δικαιοπραγεῖ, ὅταν ἐκόντως αὐτὰ πρᾶτται: ὅταν δὲ ἄκων, οὐτ' ἀδι-
καί, οὐτε δικαιοπραγεῖ, ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. οἷς γὰρ συμβεβηκε δικά-
εισιν ἢ ἀδίκους, πρᾶττευσιν. ἀδίκημα δὲ καὶ δικαιοπραγία ὡρίζεται
τῷ ἐκούσιῳ, καὶ ἀκούσιῳ. ὅταν γὰρ ἐκούσιον ἢ, ἔμεται: ἅμα δὲ καὶ ἀδι-
κημα τῷ ἐκόντι. ὥς τε ἀδίκον πᾶσι μὲν: ἀδίκημα δὲ, οὐδέ ποτε: εἰ μὴ τὸ
ἐκούσιον προσῇ. λέγει δὲ ἐκούσιον μὲν, ὥς πορ' καὶ πρὸς τὸν εἰρητή, ὁ αὐ-
τὸς τῶν ἐφ' αὐτῶν ὄντων αἰδώς, καὶ μὴ ἀγνοῶν, πρᾶτται. μήτε δὲ. μήτε ὧ.
μήτε οὐδὲν τίνα τῷ πᾶσι, καὶ πᾶσι, καὶ τίνος ἕνεκα. καὶ ἐκείνων ἕνεκα, καὶ κα-
τὰ συμβεβηκός, καὶ δὲ βίη. ὥς πορ' αἰς λαβὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τὸ π-
τοῖ ἐτόρον, οὐ καὶ δὲ: οὐ γὰρ ἐφ' αὐτῶν. ἐνδεχόμεναι δὲ τὸν τυπόμενον πρὸς
ἐπὶ, τὴν δ' ὅτι μὲν ἄνθρωπος ἢ τῶν παρόντων πῆς, γινώσκων. ὅτι δὲ παρὰ τὴν ἀγνο-
εῖν. ὁμοίως δὲ τὸ τοιοῦτον διαρίθω καὶ ἂν τῶν. οὐ ἔνεκα, καὶ πᾶσι τῶν
πρᾶξιν ὅλων, τὸ δὲ ἀγνοούμενον ἢ μὴ ἀγνοούμενον μὲν: καὶ πᾶσι δὲ δὲ,
ἢ βίη, ἀκούσιον: πολλὰ γὰρ καὶ τῇ φύσει ὑπαρχόντων εἰδὸς δὲ καὶ πρὸς τὸ
τομὴν καὶ πάσχωμεν, ὧν οὐτὴν οὐτε ἐκούσιον, ὥς ἀκούσιον ἔστιν. ὅσον τὸ
ζῆλον. ἢ ἀποθνήσκων. ὅτι δ' ὁμοίως ἂν τῶν ἀδίκων καὶ τῶν δικαίων, τὸ κα-
τὰ συμβεβηκός. καὶ γὰρ αὐτῶν παρὰ τὴν ἀδικίαν ἀποθνήσκων ἄκων καὶ
δὲ φόβον οὐτε δίκαια πρᾶττειν, οὐτε δικαιοπραγεῖν φασί. ἀλλ' ἢ
κατὰ συμβεβηκός. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἀναγκαζόμενον καὶ ἄκωνται τῶν

Aristo. Ethic.

σιον, ὥς τ' οὐ λόγον ἀντικείμενον ὁμοίως καὶ ἐν ἑκάτερον, τὸ τ' ἀδικεῖσθαι καὶ τὸ
δικαιεῖσθαι, ἢ ἐκείσιν ἢ ἀκείσιν εἶναι. Ἄτοπον δ' αὖ δόξειεν καὶ ὅτι τ' ἀδικεῖ-
σθαι, εἰ ἅπαν ἐκείσιν ἐνίοι γὰρ δικαιοῦνται οὐχ ἐκείνους. ἐπεὶ καὶ τό γε
διαπορήσειν ἅπας, πότερον, ὃ τὸ ἀδικεῖν πεπονθώς, ἀδικεῖται πᾶς, ἢ ὡς-
πορ καὶ ὅτι τοῦ πράττειν καὶ ὅτι τοῦ πάσχειν ἐστὶ. καὶ τὰ συμβεβηκώς γὰρ
ἐνδέχεται ἐπ' ἀμφοτέρων μεταλαμβάνειν τῆν δικαίαν. ὁμοίως δὲ δῆλον
ὅτι καὶ ὅτι τῆν ἀδικίαν οὐ γὰρ ταῦτόν τ' ἀδικεῖν, πρὸς τὴν ἀδικεῖν.
οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν πάσχειν, ὥς ἀδικεῖσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τοῦ δικαιοπρα-
γεῖν καὶ δικαιοῦνται ἀδυνάτον γὰρ ἀδικεῖσθαι, μὴ ἀδικησύντος. ἢ δικαιο-
εῖν, μὴ δικαιοπραγεῖν οὗτος. εἰ δ' ἐστὶν ἀπλῶς τὸ ἀδικεῖν, τὸ βλάπτειν ἐ-
κείνους. τὸ δὲ ἐκείνους, εἰδότε καὶ ὅτι καὶ ὅτι καὶ ὅτι. ὁ δ' ἀκρατής ἐκείνους
βλάπτει καὶ αὐτὸς αὐτόν. ἐκείνους δ' ἀδικεῖται καὶ ἐνδέχεται αὐτόν αὐτόν ἀ-
δικεῖν. ἐστὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀπορρομφῇ, εἰ ἐνδέχεται αὐτόν αὐτόν
ἀδικεῖν. ἐπὶ ἐκείνους δ' ἀκρασίαν ὑπὸ λόγου βλάπτειτο ἐκείνους. ὥς τ'
εἴη αὐτὸς ἐκείνους ἀδικεῖσθαι, ἢ ἐκείνους ὁ δόξισμός, ἀλλὰ προσητέον τῷ βλά-
πτειν, εἰδότε καὶ ὅτι καὶ ὅτι καὶ ὅτι, τὸ παρὰ τὴν ἐκείνους βούλησιν. βλάπτει
ταὺ μὴ οὐκ ἐκείνους καὶ τὰ ἀδικεῖν πάσχει: ἀδικεῖται δ' οὐθὲς ἐκείνους. οὐ
θεῖς γὰρ βούλεται, οὐδ' ὁ ἀκρατής. ἀλλὰ παρὰ τὴν βούλησιν πράττει:
οὔτε γὰρ βούλεται οὐθὲς, ὁ μὴ οἶσται εἶναι ἀπορρομφῇ. ὁ δὲ ἀκρατής ὁ οὐκ
οἶσται εἶναι πράττειν, πράττει. ὁ δὲ τὰ αὐτοῦ διδούς ὡς πορ ὁμοῦς φη-
σι διδόναι τὸν λαόν καὶ διδομένην, χούσεα χαλκήρεων, ἐκείνους ἐκείνους
βοίων, οὐκ ἀδικεῖται: ἐπ' αὐτὸ γὰρ ὅτι τὸ διδόναι: τὸ δ' ἀδικεῖται, οὐκ ἐπ'
αὐτῷ, ἀλλὰ τὸν ἀδικησύντα εἰς ὑπαρχειν. πορ μὴ οὐκ τοῦ ἀδικεῖσθαι,
ὅτι οὐχ ἐκείσιν, δῆλον. ἐπὶ δ' ὡς προσητέον διδόναι, ὅτι ἐπ' αὐτῷ. πότε-
ρον ποτε ἀδικεῖ, ὁ νέμεας παρὰ τὴν ἀξίαν τὸ πλεόν, ἢ ὁ ἔχων. καὶ εἰ
ὅτι αὐτόν αὐτὸν ἀδικεῖν. εἰ γὰρ ἐνδέχεται τὸ πρὸς τὸν λεχθέν, καὶ ὁ δια-
νέμων ἀδικεῖ, ἀλλ' οὐχ ὁ ἔχων τὸ πλεόν. εἰς πλεόν ἐτέρω ἢ αὐτῷ νέ-
μει, εἰδώς καὶ ἐκείνους, οὗτος αὐτὸς αὐτόν ἀδικεῖ. ὁ πορ δὲ καὶ οἱ μέγιστοι ποι-
εῖν: ὁ γὰρ ἐπὶ αὐτῷ ἐλαττωτικὸς ὅτι. ἢ οὐδὲ καὶ ἀπλοῦν: ἐτορὸν γὰρ
ἀγαθοῦ εἰς τυχεῖν, ἐπλεονέκει. οἶον δόξης. ἢ τοῦ ἀπλῶς καλοῦ. ἐπὶ λυε-
ται καὶ τὸ διδοῖσθαι τοῦ ἀδικεῖν: ἐπὶ γὰρ παρὰ τὴν αὐτοῦ πάσχει
βούλησιν. ὥστε οὐκ ἀδικεῖται διὰ γὰρ ὅτι. ἀλλ' εἰ πορ, βλάπτειται μόνον.
φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ὁ διανέμων ἀδικεῖ, ἀλλ' οὐχ ὁ τὸ πλεόν ἔχων αὐτὸς. οὐ
γὰρ ὅτι τὸ ἀδικεῖν ὑπαρχει, ἀδικεῖ, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐκείνους ὅτι ποιεῖν: τοῦτο
δ' ὅτι ἢ ἀρχὴ τῆς πράξεως ἢ ὅτι ἐν τῇ διανέμοντι, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ λαμβά-
νοντι. ἐπὶ εἰ πορ πολλὰ ὡς τὸ ποιεῖν λέγεται καὶ εἰς ὡς τὰ ἀδικεῖται
καὶ καὶ ὅτι καὶ ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ πράξει, οὐκ ἀδικεῖται μὴ. πορ δὲ τὰ ἀδι-
κα. ἐπὶ

καὶ ἐπεὶ μὲν ἀγνοῶν, ἐκρινεν, οὐκ ἀδικεῖ κατὰ τὸ νομικὸν δίκαιον, εἰ δ' ἀδικος ἢ κρείσσις ἐστίν, ἐστὶ δ' ὡς ἀδικος, ἐπεὶ ὅν γὰρ τὸ νομικὸν δίκαιον καὶ τὸ πρῶτον. εἰ δὲ γινώσκων ἐκρινεν ἀδίκως, πλεονεκτεῖ καὶ αὐτὸς, ἢ χαλεπὸς, ἢ τιμωρὶς. ὡς περὶ αὐτῶν καὶ εἰς τὴν κρίσιν αὐτοῦ τοῦ ἀδικήματος. καὶ ὁ δὲ ταῦτα κρίνας, ἀδίκως πλέον ἐχει. καὶ γὰρ ἐπὶ κείνων ὁ τὸν ἀγρὸν κρίνας, οὐκ ἀγρὸν, ἀλλὰ ἀργύριον ἐλάβεν. οἱ δ' αὖθροωποι ἐφ' αὐτοῖς ὁρῶνται εἶναι τὸ ἀδικεῖν. διὸ καὶ τὸ δίκαιον εἶναι ῥαδίον. τὸ δ' οὐκ ὅτι συγγινέσθαι μὲν γὰρ τῇ τοῦ γαίτονος, καὶ πατάξαι τὸν πλησίον, καὶ δοῦναι τῇ χειρὶ τὸ ἀργύριον, ῥαδίον καὶ ἐπ' αὐτοῖς. ἀλλὰ τὸ ὡδὶ ἔχοντα ταῦτα ποιῆναι, ὅτε ῥαδίον, οὐτ' ἐπ' αὐτοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ γινώσκειν τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδικα, οἱ δὲν οἴονται σφοδρὸν εἶναι. ὅτι παρὰ αὐτοῖς νόμοι λέγουσιν, οὐ χαλεπὸν ξυνομιᾶν. ἀλλ' οὐ ταῦτ' ἐστὶ τὰ δίκαια, ἀλλ' ἢ κατὰ συμβεβηκός. ἀλλὰ πῶς περὶ ὁμῶνα καὶ πῶς νεμόμενα, δίκαια. ὅτι πλεονέχον ἢ τὰ ὑγιεινὰ εἰδέναι. ἐπεὶ καὶ καὶ μὲν, μέλι καὶ οἶνον καὶ ἐλλέβορον, καὶ καῦσιν καὶ τριμύ εἰδέναι ῥαδίον, ἀλλὰ πῶς δὲ νῆμαι πρὸς ὑγίαιαν καὶ τίνι καὶ πότε, τοσούτην ἔργον, ὅσον ἰατρὸν εἶναι. δι' αὐτὸ δὲ ὅτι, καὶ τὸ δίκαιον ὁρῶνται εἶναι οὐτὴν ἢ τὸν τὸ ἀδικεῖν. ὅτι οὐδὲν ἢ τὸν ὁ δίκαιος, ἀλλὰ καὶ μάλλον διωκτὶς ἀν' ἑκάστην πράξαι τοῦτ' αὐτόν. καὶ γὰρ συγγινέσθαι γυναικὶ καὶ πατάξαι, καὶ ὁ αὐθροῖος τὴν ἀσπίδα ἀφαιῖναι καὶ γραφεῖς ἐφ' ὁποτέρου ἔχειν, ἀλλὰ τὸ δειλαίνειν καὶ τὸ ἀδικεῖν, οὐ τὸ ταῦτα ποιῆναι, πλὴν κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ τὸ ὡδὶ ἔχοντα, ταῦτα ποιῆναι ὅτι, ὡς περὶ τὸ ἰατρικὸν καὶ τὸ ὑγιάνειν, οὐ τὸ τέμνειν ἢ μὴ τέμνειν, ἢ φαρμακεύειν ἢ μὴ φαρμακεύειν ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ὡδὶ ἐστὶν τὰ δίκαια ἐν τούτοις οἷς μέτεσι τῶν ἀπλῶς ἀγαθῶν. ἔχουσι δὲ καὶ ὑπερβολὴν ἐν τούτοις καὶ ἑλλειψιν. τοῖς μὲν γὰρ οὐκ ὅτι ὑπερβολὴ αὐτῶν, οἷον ἰσως θηοῖς. τοῖς δ' οὐτὴν μόριον ὠφέλιμον τοῖς ἀνθρώποις καὶ κακοῖς, ἀλλὰ πάντα βλάπτει. τοῖς δὲ, μέλει τοῦ: δι' τοῦτ' ἀνθρώπινόν ἐστι. παρὰ δὲ ἐπεικείας καὶ τοῦ ἐπεικούς, πῶς ἐχει ἢ μὲν ἐπείκεια, πρὸς διχαιοσύνην: τὸ δ' ἐπεικὴς, πρὸς τὸ δίκαιον, ἐχόμενόν ἐστιν ἐπὶ τὴν οὐτὴν γὰρ ὡς ταυτὴν ἀπλῶς, οὐθ' ὡς ἐπὶ τὸν τῆ γένει φαίνεται σκοπομενός. καὶ ὅτε μὲν, τὸ ἐπεικὴς ἐπαινοῦμεν καὶ ἀνδρα τὸν τοιοῦτον. ἄστε καὶ ὑπὲρ τὰ ἄλλα ἐπαινοῦνται μεταφύρομεν, ἀντὶ τ' ἀγαθῶν τὸ ἐπεικὴς εἶναι, ὅτι βέλτιον δηλῶνται. ὅτε δὲ, τῷ λόγῳ ἀκλυσθοῦσι φαίνεται ἀποπιν, εἰ τὸ ἐπείκεις, παρὰ τὸ δίκαιον πῶν, ἐπαινετόν ἐστιν. ἢ γὰρ τὸ δίκαιον, ἐπὶ ἀδίκον, ἢ τὸ ἐπεικὴς, ἐπὶ δίκαιον, εἰ ἄλλο, ἢ εἰ ἄμφω σπουδαῖα, ταυτὴν ὅτι. ἢ μὲν οὐκ ἀπείρα σχεδὸν συμπερίεχον δὲ ταῦτα παρὰ τὸ ἐπείκεις. ἐπειδ' ἄπαντα ῥόπον τινα, ὅρῳ καὶ ἐπὶ τὴν ὑπερβολὴν ἐαυτοῖς: τὸ, τε γὰρ ἐπεικὴς, δίκαιος πρὸς ὅτι, βέλτιον ὅτιν

δικαιον. καὶ οὐχ ὥς ἄλλο τι γένος ὃν βέλπιδόν ἐστι τοῦ δικαίου. τὸ αὐτὸ
 ἄρα δι' ἡμῶν καὶ ἐπαικὲς. καὶ ἀμφοῖν παρ' αὐτοῖς ὄντων, κρεῖττον τὸ ἐπαι-
 κές. ποιεῖ δὲ τὴν ἀπορίαν, ὅτι τὸ ἐπαικὲς, δίκαιον μὲν ἐστίν· οὐ τὸ κατὰ τὸ
 νόμον δὲ, ἀλλ' ἐπ' ἀνόρθωμα νομίμου δικαίου. αἴτιον δ' ὅτι ὁ μὲν νόμος κα-
 θόλου πᾶς, περὶ οὗτων δὲ οὐχ οἷόν τε ὁρθῶς εἰπεῖν καθόλου. ἐν οἷς οὖν
 ἀνάγκη μὲν εἰπεῖν καθόλου, μὴ οἷόν τε δὲ ὁρθῶς, τὸ ὥς ἐπιτοπλέον λαμ-
 βάνει ὁ νόμος, οὐκ ἀνοῶν τὸ ἀμαρτανόμηνον. καὶ ἐστὶν οὐδὲν ἢ πῶν ἐρῶς·
 τὸ γὰρ ἀμαρτάνειν οὐκ ἐν τῷ νόμῳ· οὐδ' ἐν τῷ νομοθέτῃ, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει τῇ
 πράγματι οὖν. οὐδὲν γὰρ ἢ τῷ πρακτῇ ὕλη τι αὐτῇ ἐστίν. ὅταν οὖν
 λέγῃ μὲν ὁ νόμος καθόλου, συμβῇ δ' ἐπὶ τούτοις παρὰ τὸ καθόλου, τί
 τε ὁρθῶς ἔχει, ἢ παραλείπει ὀνομοθέτης. καὶ ἡμαρτεν ἀπλῶς εἰπὼν,
 ἐπ' ἀνόρθωσιν τὸ ἐλλείπειν, ὁ καὶ ὀνομοθέτης οὕτως ἀν' εἰποι, ἐκεῖ παρ' αὐ-
 τῷ εἰ ἦδ' εἰ, ὀνομοθέτησεν αὐτῷ. διὸ δι' ἡμῶν μὲν ὅτι, καὶ βέλπιδον πινὸς δικαί-
 ον τὸ ἀπλῶς δὲ, ἀλλὰ τοῦ δι' τὸ ἀπλῶς ἀμαρτημάτων. καὶ ὅτι αὐτῇ
 φύσει ἢ τῇ ἐπαικίῳ, ἐπ' ἀνόρθωμα νόμου, ἢ ἐλλείπει δὲ τὸ καθόλου. ὅτι
 γὰρ αἴτιον καὶ τὸ μὴ πάντα κατὰ νόμον εἶναι, ὅτι περὶ οὗτων, ἀδυνάτων θε-
 ῖσθαι νόμον. ὥς τε ψήφισματος δὲ· τὸ γὰρ ἀδύνατον, ἀδύνατον καὶ ὁ καὶ οὐκ
 ὥς παρ' αὐτῇ τῆς λεσβίας οἰκοδομῆς, ὁ μολύβδινος καὶ οὐκ ὁ καὶ οὐκ
 λίθου μετακινεῖται. καὶ οὐ μὲν ὁ καὶ οὐκ. καὶ τὸ ψήφισμα πρὸς τὰ πράξ-
 ματα. τὸ μὲν οὖν ὅτι τὸ ἐπαικὲς, καὶ τὸ δίκαιον, καὶ τὸν βέλπιδον δι-
 καίου, δὴ λον. φανερόν δ' ἐκ τούτου καὶ ὁ ἐπαικὲς τίς ἐστίν. ὁ γὰρ τῷ ποιού-
 των προαιρετικὸς καὶ πρακτικὸς καὶ ὁ μὴ ἀκριβοδίκαιος, αὐτὸ τὸ χεῖρον. ἀλ-
 λ' ἐλαττωτικὸς. καὶ παρ' ἑχων τὸν νόμον βοηθόν, ἐπαικὲς ὅστις. καὶ ἢ ἐξίς
 αὐτῇ, ἐπείκεια, δικαιοσύνη τῆς εἰσὶν καὶ οὐχ ἑτέρας τίς ἐξίς. πότμον δὲ ἐν
 δέχεται ἐαυτὸν ἀδικεῖν ἢ οὐ, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημνίων· τὰ μὲν γὰρ ἐστὶ
 τῶν δικαίων, τὰ κατὰ πάρεν ἀρετῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένα, οἷον
 σὺ καλῶναι ἐαυτὸν ἀποκτενεῖν ὁ νόμος· ἀδὲ μὴ καλῶναι, ἀπαγορεύει. ἐπὶ
 ὅταν παρὰ τὸν νόμον βλάβῃ, μὴ ἀντιβλάπῃ, ἐκὼν ἀδικεῖ· ἐκὼν δὲ,
 οἷον ὡς καὶ ὅν, καὶ ὡς. ὁ δὲ δι' ὁρμήν ἐαυτὸν σφάττων, ἐκὼν ὅτι παρὰ
 ῥὰ τὸν ὁρθόν νόμον. ὁ οὐκ ἐστὶ ὁ νόμος· ἀδικεῖ ἄρα. ἀλλὰ τίνα, ἢ τὴν πό-
 λιν, αὐτὸν δ' οὐ. ἐκὼν γὰρ πάχει· ἀδικεῖται δ' οὐθεὶς, ἐκὼν. διὸ καὶ ἢ
 πόλις ῥημοῖ. καὶ τίς ἀπμῖα πρόστι τῷ ἐαυτὸν διαφθείραντι, ὡς τὴν
 πόλιν ἀδικοῦντι. ἐπὶ καὶ ὁ ἀδικός ὁ μόνον ἀδικῶν καὶ μὴ ὅπως φαῦ-
 λος, οὐκ ὅτι ἀδικῶν αὐτὸν· ὅτι γὰρ ἄλλο ἐκείνου· ὅτι γὰρ
 παρὰ τὸν ἀδικὸν οὕτω πονηρὸς, ὡς παρὰ τὸν δίκαιον. ὅχι ὡς ὁ λῶν ἑχων τὴν πο-
 νηρίαν. ὡς τὸ οὐδὲ κατὰ ταῦτα ἀδικεῖ. ἀμα γὰρ τῷ αὐτῷ αὐτῷ εἶναι. ἀφ' ἧς
 ῥηθῇ καὶ προσκείσθαι τὸ αὐτὸ. ὅτι δὲ ἀδυνάτων. ἀλλ' αἰεὶ ἐν πλείοσιν
 ἀνάγκη εἶναι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἀδικόν. ἐπὶ δὲ ἐκαύσιόν τε καὶ ἐκ προαιρέσε-

ως καὶ πρότερον· ὁ γὰρ διότι ἔπαυσε, καὶ τὸ αὐτὸ ἀν' ἡπιοῦν, οὐ δοκεῖ ἀδικεῖν. αὐτὸς δ' αὐτὸν, τὰ αὐτὰ ἅμα καὶ πάχει καὶ ποιεῖ. ἔτι γὰρ ἐκόντα ἀδικεῖται. πρὸς δὲ τούτοις ἀπὸ τῆς κατὰ μέρος ἀδικημάτων, οὐθὲς ἀδικεῖ· μοιχὰς δὲ οὐδ' αἰς τῷ ἑαυτοῦ. οὐδὲ τοιχωρυχεῖ τὸν ἑαυτοῦ τοῖ χον. οἱ δὲ κλέπτει τὰ ἑαυτοῦ. ὅλως δὲ λύεται τὸ ἑαυτὸν ἀδικεῖν, κατὰ τὸν διορισμὸν τὸν περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἀδικεῖται. φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἅμ φω μὲν φαῦλα καὶ τὸ ἀδικεῖται καὶ τὸ ἀδικεῖν. τὸ μὲν γὰρ, ἐλαττον· τὸ δὲ, πληθόν· ἔστι δὲ τὸ μέσον. ὡς πρὸς ὕψος μὲν ἐν ἰσότητι. ἀνεκτικὸν δὲ, ἐν γυμνασικῇ. ἢ ὅμως χειρόν τὸ ἀδικεῖν· τὸ μὲν γὰρ ἀδικεῖν, μετὰ ἡσυχίας, καὶ ψυχρὸν ἢ καὶ ἡσυχίας. ἢ τῆς τελείας καὶ ἁπλῆς, ἢ ἐγγύς· οὐ γὰρ ἅπαν τὸ ἐκούσιον μετὰ ἀδικίας. τὸ δ' ἀδικεῖται, ἀπὸ ἡσυχίας καὶ ἀδικίας. καὶ αὐτὸ μὲν οἷον τὸ ἀδικεῖται, ἢ τὸν φαῦλον· κατὰ συμβεβηκός δ', οὐτὲν κωλύει μείζον ἡσυχίαν. ἀλλ' οὐδὲν μέλει τῇ τέχνῃ. ἀλλὰ πλεονεξίαν λέγει μείζον ἢ πρὸς πλούτου. καὶ τοὶ γίνονται αὐτὸ πρότερον κατὰ συμβεβηκός, εἰ προσπλάσσονται δὲ τὸ πλεῖν, συμβαίνει ὑπὸ τῆς πολεμίων ληφθῆναι καὶ ἀποθανεῖν. κατὰ μεταφορὰν δὲ καὶ ὁμοιότητά· ὅστις οὐκ αὐτῷ πρὸς αὐτὸν δίκαιον, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. οὐ πάντες δὲ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ δεσποτικόν, ἢ τὸ οἰκονομικόν· ἐν τούτοις γὰρ τοῖς λόγοις διέστηκε τὸ λόγον ἔχον μέρος τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ἄλογον. εἰς ἀδὴ βλέν πονηρίαν καὶ δοκεῖ εἶναι ἀδικία πρὸς αὐτὸν, ὅτι ὅστις ἐν τούτοις πάχειν

τὴν παρὰ τὰς ἐαυτοῦ ἐξέσεις. ὡς πρὸς οὐκ ἔρχονται καὶ ἀρχομένη

Γεῖ μὲν οἷον δίκαιον καὶ τῆς ἄλλων

τῆς ἡδονῶν ἀρετῆς, διαφείδω τὸν

λόγον τούτον.

Τέλος τοῦ Ε΄.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ Ζ΄.

Θεὶ δὲ τυγχάνομεν πρότερον εἰρηκότες, ὅτι δὲ τὸ μέσον
αἰρεῖσθαι, μὴ τὴν ὑπερβολὴν, μὴ τε τὴν ἑλάφιν: τὸ δὲ
μέσον εἶναι ὡς ὁ λόγος ὁ ὀρθὸς λέγει, ὅτι διέλωμεν,
ἐν πάσαις ἢ τὰς εἰρηκτέαις ἔξει, καὶ τὰ παρὰ καὶ τὴν
ἀγῶν, ὅτι τις σκοπὸς. πρὸς δὲ ἀποβλέπων ὁ τὸν
λόγον ἔχων, ἐπιτείνῃ καὶ αἰήσει, καὶ τίς ὅστιν ὁρος τῶν με-
σοτήτων. ὥς μεταξὺ φαμὲν εἶναι τῆς ὑπερβολῆς καὶ τῆς
ἐλάφειας οὐκ ἔστι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον. ὅτι δὲ τὸ μέν τι εἶπεν αὐτως, ἀλη-
θεὺς μὲν: οὐδὲν δὲ ἄφελος. καὶ ἢ ἐν ταῖς ἀγῶναις ἐπιμελείαις περὶ ὅρας ἐ-
στὶν ἐπιστήμη, ὅτι ἀληθεὺς μὲν εἶπεν, ὅτι οὔτε πλείω, οὔτε ἐλάττω δὲ
πονείν, οὐδὲ ξαθυμείν, ἀλλὰ τὰ μέγεθος καὶ ὡς ὁ ὀρθὸς λόγος: ὅτι δὲ μό-
νον ἔχων αἰτίας, οὐδὲν αὖ ἐπιδείκνυται πλέον. ὅσον ποῖα δὲ προστρέφεται πρὸς τὸ
σῶμα, εἴ τις εἴποιεν, ὅτι ὅσα ἢ ἰατρικὴ κελεύει, καὶ ὡς ὁ ταύτῃ ἔχων. διὸ
δὲ καὶ περὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἔξεις, μὴ μόνον ἀληθῶς εἶναι τοῦτ' εἰρηκτόν, ἀλλὰ
καὶ διωρισμένον, τίς τὴν ὀρθὸν λόγον, καὶ ταύτου τῆς ὁρῆς. τὰς
δὲ τῆς ψυχῆς ἀρεταὶς διέλωμεν: καὶ τὰς μὲν εἶναι, τοῦ ἡθους ἔφαμεν: τὰς
δὲ, τῆς διανοίας. περὶ μὲν οὖν τῶν ἡθικῶν διεληλύθαμεν. περὶ δὲ τῶν λοι-
πῶν, περὶ ψυχῆς πρῶτον εἰπόντες, λέγωμεν οὕτως. πρότερον μὲν οὖν
ἐλέχθη δύο εἶναι μέρη τῆς ψυχῆς. τό τε λόγον ἔχον καὶ τὸ ἄλογον. νῦν δὲ
περὶ τοῦ λόγον ἔχοντος, τὸν αὐτὸν τρόπον διαιρετέον. καὶ ἀποκείσθω δύο
τὰ λόγον ἔχοντα. ἐν μὲν, ὃ θεωροῦμεν τὰ τοιαῦτα τῶν ὄντων, ὧν
αἱ ἀρχαὶ μὴ εἰδόμεναι ἀγῶναι: ἐν δὲ γε, ὃ τὰ εἰδόμενα. πρὸς
γὰρ τὰ τῶν γνῶναι ἔτορα, καὶ τῶν τῆς ψυχῆς μορίων, ἔτρεπον τῶν γνῶναι,
τὸ πρὸς ἐκείνους πεφυκός, εἴπωρ καὶ ὁμοιότητά τινα καὶ οἰκειότητα
ἡ γῶσις ὑπαρχει αὐτοῖς. λεγέσθω δὲ τούτων, τὸ μὲν, ἐπιστημονι-
κόν: τὸ δὲ, λογιστικόν: τὸ ἢ βουλευέσθαι καὶ λογίζεσθαι ταυτὸν.
οὐδεὶς δὲ βουλεύεται, περὶ τῶν μὴ ἐνδεχομένων ἀγῶναι ἔχειν. ὥστε τὰ

λογιστικόν ὅστις ἐν τῷ μέρει τοῦ λόγον ἔχοντος. ληπτέον ἄρα ἐκαστοῦ
 τούτων, πῶς ἡ βελτίστη ἐστίν. αὐτὴ γὰρ ἀρετὴ ἐκαστέρου. ἢ δ' ἀρετὴ πρὸς
 τὸ ἔργον τὸ οὐκ αἰσίων. τρεῖς δ' ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ τὰ κύρια πράξεως καὶ ἀλη-
 θείας. αἰσθησις. νοῦς. ὁρεξις. τούτων δ' ἡ αἰσθησις, οὐδεμιᾶς ἀρχὴ πρὸς
 ξεῖος. δῆλον δὲ τῷ τὰ θεία αἰσθάνειν μὴ, ἔχειν: πρὸς ξεῖος δὲ, μὴ κοι-
 νωγεῖν. ὅτι δ' ὅπου ἐν διανοίᾳ καὶ πράξεσι καὶ ἀπίστασι, τοῦτ' ἐν ὁρεξί,
 δῶκεν καὶ φυγὴ. ὥστ' ἐπειδὴ ἡ ἡθικὴ ἀρετὴ, ἐξίς προαιρέτην, ἢ δὲ
 προαίρεσις, ὁρεξις βουλομένη, δὲ δὴ τὰυτὰ τὸν τε λόγον ἀληθὲς εἶναι,
 καὶ τὴν ὁρεξιν ὁρθῶν. εἴπερ ἡ προαίρεσις αὐτοῦ δ' αἴα. καὶ τὰ αὐτὰ τὸν
 μὴ, φαῖναι: τῷ δὲ, δῶκεν. αὐτὴ μὲν οὖν ἡ διάνοια καὶ ἡ ἀλήθεια πρακ-
 τική. τῆς δὲ θεωρητικῆς διανοίας καὶ μὴ πρακτικῆς, μὴ δὲ ποιητικῆς,
 τὸ οὐ καὶ κακῶς, τὰ ληθές ὅτι καὶ φύσος. αὐτὰ γὰρ ὅτι πάντος δια-
 νοητικῶν ἔργον. τοῦ δὲ πρακτικῶν καὶ διανοητικῶν ἡ ἀλήθεια ὁμολό-
 γως ἔχουσα τῇ ὁρεξί τῇ ὁρθῇ. πρὸς ξεῖος μὲν οὖν ἀρχὴ, προαίρεσις. ὁ-
 ρεξὴν ἢ κίνησις. ἀλλ' οὐχ οὐ συνέχει. προαίρεσις δὲ, ὁρεξις καὶ λόγος ὁ
 νεχός πινος. διὸ οὐτ' ἀνὴρ νοῦ καὶ διανοίας, οὐτ' ἀνὴρ ἡθικῆς ἐστὶν ἔξω
 ἢ προαίρεσις: οὐ πρὸς ξεῖα γὰρ. καὶ τὸ ἐναντίον ἐν πρὸς ξεῖα αὐτὴ διανοίας
 καὶ ἡθους οὐκ ὅτι. διάνοια δ' αὐτὴ οὐτὴν κινεῖ, ἀλλ' ἡ ἐνεργεία τοῦ καὶ πρακ-
 τική. αὐτὴ γὰρ καὶ τῆς ποιητικῆς ἀρχαί. συνέκα γὰρ τοῦ ποιεῖ πᾶς ὁποι-
 ῶν καὶ οὐ τέλος ἀπλῶς, ἀλλὰ πρὸς τι, καὶ πινός τὸ ποιητὴν, ἀλλ' οὐ τὸ
 πρακτὴν: ἢ γὰρ οὐ πρὸς ξεῖα τέλος. ἢ δ' ὁρεξις τούτου. διὸ, ἢ ὁρεκτικῆς
 νοῦς ἢ προαίρεσις, ἢ ὁρεξις διανοητικῆ. καὶ ἡ τοιαύτη ἀρχὴ, ἀνὴρ πινος.
 οὐκ ὅτι δὲ προαίρετον οὐτὴν γεννός. οἷον οὐθεὶς προαίρεται ἴλιον πεπορ-
 θηκέναι: οὐδὲ γὰρ βουλομένη περὶ τοῦ γεννός, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἐπο-
 μέρου καὶ ἐνδεχόμενου. τὸ δὲ γεννός, οὐκ ἐνδεχεται μὴ γένεσθαι. διὸ ὁρ-
 θῶς ἀγαθόν: μόνου γὰρ αὐτοῦ καὶ θεός σχεύεσθαι. ἀγίνεται ποι-
 εῖν ἄλλ' αὐτὴ πεπραγμένα. ἀμφοτέρων δὲ τῶν νοητικῶν μορίων, ἀ-
 λήθεια τὸ ἔργον. καὶ θῶς οὖν ἔξω μάλιστα ἀληθείαι ἐκαστοῦ, αὐτὰ αἰσθη-
 τὰ ἀμφοῖν. ἀρεξάμενοι οὖν ἀγαθόν, περὶ αὐτῶν πάλιν λέγωμεν. ἐστὶν δὲ
 οἷς ἀληθείαι ἡ ψυχὴ τῶν κατὰ φάναι ἢ ἀποφάναι, πέντε τὸν ἀειδμόν.
 ταῦτα δ' ὅτι τέχνη. ἐπιστήμη. φρόνησις. σοφία. νοῦς: ἀπολήγει γὰρ
 καὶ δὲ ἐνδεχεται διαφύλλεσθαι. ἐπιστήμη μὲν οὖν τί ὅτι, ἐν τῷ φαν-
 νήν. αἱ δὲ ἀκριβοῦς γινώσκαι καὶ μὴ ἀκλινεῖν τοῦς ὁμοίηται πιν-
 τας γὰρ ἀπαραμεινόμεναι ὁ ἐπιστάμεθα, μὴ ἐνδεχεται λυγρὸς εἶναι. τὰ δὲ ἐν
 ἐνδεχόμενα ὅτι, ὅταν ἐξω τοῦ φαννὴν γινώσκαι, λαμβάνει ὅτι ἢ μὴ. ἢ
 ἀνάγκης ἄρα ἐστὶ τὸ ἐπιστητὸν: αἰδῶν ἄρα. τὰ γὰρ ὅτι ἀνάγκης ὄντα,
 ἀπλῶς αἰδῶ πάντα. τὰ δ' αἰδῶ, ἀγίνεται καὶ ἀφθαρτα. ἐπὶ διδασκ-

τῇ πᾶσι ἐπισήμη δοκεῖ εἶναι. καὶ τὸ ἐπιστητὸν μαθητὸν ἐν προγινώσκομέ-
νων ἢ πᾶσι διδασκαλία. ὥς περὶ καὶ ἐν τοῖς ἀναλυτικοῖς ἐλέγχουσιν. ἢ γὰρ
δι' ἐπαγωγῆς. ἢ δὲ συλλογισμῶν. ἢ μὲν δὲ ἐπαγωγὴ ἀρχὴ ὅτι καὶ τοῦ
καθόλου. ὁ δὲ συλλογισμὸς ἐκ τῆς καθόλου. εἰσὶν ἄρα ἀρχαὶ, ὅτι ὁ συλ-
λογισμὸς ὧν οὐκ ὅτι συλλογισμὸς ἐπαγωγὴ ἄρα. ἢ μὲν ἄρα ἐπισήμη
εἰσὶν ἕξις ἀποδεικτικὴ καὶ ὅσα ἄλλα προσδιορίζονται ἐν τοῖς ἀναλυτι-
κοῖς. ὅταν γὰρ πᾶσι πιστὸν ἢ γνώριμοι αὐτῶν ὧσιν αἱ ἀρχαὶ, ἐπίσταται.
εἰ γὰρ μὴ μάλλον τοῦ συμπερασματος, κατὰ συμβεβηκὸς ἕξει τὴν ἐπι-
σήμην. περὶ μὲν οὖν ἐπισήμης, διαρίθω τὸν ῥόπον ὅσον. τοῦ δ' ἐν-
δεχομένου ἄλλως ἔχειν, ἐστὶ καὶ ποιητὴν καὶ πρακτὸν. ἔσθ' οὖν δ' ἐν
εἰς ποιήσεις καὶ πράξεις. πιστεύουσιν δὲ καὶ περὶ αὐτῶν καὶ τοῖς ἐξω-
τερικοῖς λόγοις. ὥς τε καὶ ἡ μετὰ λόγου πρακτικὴ, ἔσθ' οὖν ὅτι τῆς με-
τὰ λόγου ποιητικῆς ἕξεως. καὶ οὐδὲ περιέχεται ὑπὸ ἀλλήλων. οὔτε
γὰρ ἡ πράξις, ποιήσεις. οὔτε ἡ ποίησις, πράξεις ὅτιν. ἐπεὶ δ' ἡ οἰκοδομι-
κὴ, τέχνη τῆς ἐστὶ, καὶ ὁ πορ' ἕξις τῆς μετὰ λόγου ποιητικῆς. καὶ οὐδε-
μία οὔτε τέχνη ἐστὶν, ἥτις, οὐ μετὰ λόγου ποιητικὴ ἕξις ἐστὶν. οὔτε τοι-
αύτη, ἢ οὐ τέχνη, ταυτὸν αὖ εἴη τέχνη καὶ ἕξις μετὰ λόγου ἀληθοῦς
ποιητικῆς. ὅτι δὲ τέχνη πᾶσι περὶ γίνεσθαι καὶ τὸ τεχνάζειν καὶ θεω-
ρεῖν, ὥς αὖ γίνεσθαι τι τῇ ἐνδεχομένων καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. καὶ ὧν
ἡ ἀρχὴ ἐν τῇ ποιούτῃ, ἀλλὰ μὴ ἐν τῇ ποιουμένῳ. οὔτε γὰρ τῇ ὅτι
ἀνάγκης ὄντων ἢ γινόμενων ἢ τέχνη ἐστὶν, οὔτε τῇ κατὰ φύσιν. ἐν αὐ-
τοῖς γὰρ ἔχουσι ταῦτα τὴν ἀρχήν. ἐπεὶ δὲ ποίησις καὶ πράξις ἑτερον,
ἀνάγκη τὴν τέχνην ποιήσεως, ἀλλ' οὐ πράξεως εἶναι. καὶ ῥόπον πινά-
κω τὰ αὐτὰ ἐστὶν ἢ τύχη καὶ ἢ τέχνη. καθάπερ καὶ Ἀρίστων φησί.
2) Τέχνη τύχῃ ἐστέρη, καὶ τύχῃ τέχνῃ. ἢ μὲν οὖν τέχνη ὥς πορ'
εἴρηται, ἕξις τῆς μετὰ λόγου ἀληθοῦς ποιητικῆς ἐστὶν. ἢ δ' ἀτεχνία, τοῦ-
αντίον. μετὰ λόγου ψευδοῦς ποιητικῆς ἕξις, πορ' ὅτι ἐνδεχόμενον ἄλ-
λως ἔχειν. πορ' δὲ φρονήσεως, οὕτως αὖ λαβόμεν. θεωρήσαντες, τίνας
δὲ λέγομεν ὅτι φρονίμους. δοκεῖ δὲ φρονίμου εἶναι, τὸ δυνάσθαι καλῶς
βουλεύσασθαι περὶ τὰ αὐτῶν ἀγαθὰ καὶ συμφέροντα. οὐ κατὰ μέ-
ρος οἶον ποῖα πρὸς ὑγίαιαν ἢ ἰσχυρὰ. ἀλλὰ ποῖα πρὸς τὸ ὅτι βίῃ ὅλον. ση-
μείον δ' ὅτι καὶ ὅτι περὶ π, φρονίμους λέγομεν, ὅταν πρὸς τέλος τὴν ἀπο-
δαὶον οὐ λογίσωνται, ὧν μὴ ὅτι τέχνη. ὥς τε καὶ ὅλας αὖ εἴη φρόνιμος
ὁ βουλεύτικός. βουλεύεται δ' οὐθὲς περὶ τῇ ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν.
οὐδὲ τῇ μὴ ἐνδεχομένων αὐτῶν πράξαι. ὥς τ' εἴπερ ἐπισήμη μὲν μετὰ
ἀποδείξεως, ὧν δ' αἱ ἀρχαὶ ἐνδεχονται ἄλλως ἔχειν, τούτων μὴ ὅτιν ἀ-
ποδείξις, πάντῃ γὰρ ἐνδεχεται καὶ ἄλλως ἔχειν, καὶ οὐκ ὅτι βουλεύ-

θεῖται περὶ τῶν ἀνάγκης ὄντων, οὐκ ἀλλ' ἢ φρόνησις ἐπιστήμη, οἷον
 τέχνη. ἐπιστήμη μὲν, ὅτι εὐδέχεται τὸ πρακτικὸν ἄλλως ἔχειν: τέχνη
 δ', ὅτι ἄλλο τὸ γένος πράξεως καὶ ποιήσεως. λείπεται ἄρα αὐτῶν
 εἶναι ἔξιν ἀληθείᾳ μετὰ λόγου πρακτικὴν, περὶ τὰ ἀνθρώπων ἀγαθὰ
 καὶ κακὰ. τῆς μὲν γὰρ ποιήσεως ἔτ' ἔστι τὸ τέλος: τῆς δὲ πράξεως
 οὐκ αἰετῶς. ὅτι γὰρ αὐτῇ ἡ οὐπρᾶξία τέλος. διὰ τοῦτο περικλείεται καὶ τοὺς
 ποιούτους, φροῖμους οἰόμεθα εἶναι, ὅτι τὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ καὶ τὰ τοῖς
 ἀνθρώποις διώκονται θεωρεῖν. εἶναι δὲ ποιούτοις ἡγούμεθα ὅτι οἰκονομικούς
 καὶ πολιτικούς. εὖ εἶναι καὶ τῶν σωφροσύνων τούτων προεργασ-
 ρόους τῶν νόμων, ὡς σώζουσαν τὴν φρόνησιν. σώζει δὲ τὴν τοιαύ-
 τῴνυ πόλιν: οὐ γὰρ πᾶσαν ὑπόληψιν διαφθείρει, οὐδὲ διασφύρει τὴν
 ἡδὺ καὶ τὸ λυσιπρόν, οἷον ὅτι τὸ τείνωνον δυσὶν ὁδοῖς ἵκεν ἔχει, ἢ
 οὐκ ἔχει. ἀλλὰ τὰς περὶ τὸ πρακτικόν: αἱ μὲν γὰρ ἀρχαὶ τῶν πρακ-
 τικῶν, τὸ οὐ εἴκειν τὰ πρακτικά. τῶν δὲ διεφθαρμένων δι' ἡδονὴν, ἢ λυ-
 πῶν, οὐδὲ οὐ φανερὰ ἡ ἀρχή, οὐδὲ δεῖν τούτου ἐνεγκεν. οὐδὲ δὲ τοῦτο
 αἰρεῖται πάντα καὶ πράττειν. ὅτι γὰρ ἡ κακία φθαρτικὴ ἀρχή. ὡς τ'
 ἀνάγκη τῶν φρόνησιν ἔξιν εἶναι μετὰ λόγου ἀληθείᾳ, περὶ τὰ ἀνθρώπι-
 να ἀγαθὰ πρακτικῶς. ἀλλὰ μὲν τέχνης μὲν ὅτιν, ἀρετῇ. φρονήσεως
 δ', οὐκ ὅτι, καὶ εἰ μὴ τέχνη ὁ ἐκὼν ἀμαρτάναν, αἰρετώτερος. περὶ δὲ
 φρόνησιν, ἡ τὸν ὡς τ' ἔχει καὶ περὶ τὰς ἀρετάς. δηλον ὡς ὅτι ἀρετῇ
 τις εἶσι, καὶ οὐ τέχνη. δυσὶν δ' ὄντων μερῶν τῆς ψυχῆς τῶν λόγων ἐχόν-
 των, ταύτης ἀλλ' ἢ ἀρετῇ τοῦ δεξαστικοῦ: ἢ τε γὰρ δεῖα περὶ τὸ εὐδε-
 χόμενον ἄλλως ἔχειν εἶσι, καὶ ἡ φρόνησις. ἀλλὰ μὲν οὐ δ' ἔστι μετὰ λό-
 γον μόνον. σημεῖον δ', ὅτι λήθη τῆς μὲν τοιαύτης ἑξέως ὅτι: φρονήσεως
 δ', οὐκ ἔστιν. ἐπεὶ δ' ἡ ἐπιστήμη περὶ τῶν καθόλου εἶναι ὑπόληψις καὶ
 τῶν ἀνάγκης ὄντων. εἰσὶ δ' ἀρχαὶ τῶν ἀποδεκτικῶν καὶ πάσης ἐ-
 πιστήμης: μετὰ λόγου γὰρ ἡ ἐπιστήμη. τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπιστητοῦ, οὗτ'
 αὖ ἐπιστήμη εἶναι, οὔτε τέχνη, οὔτε φρόνησις. τὸ μὲν γὰρ ἐπιστητὸν, ἀ-
 ποδεκτικόν: αἱ δὲ τυγχάνουσιν οὕτως περὶ τὰ εὐδεχόμενα ἄλλως ἔ-
 χειν. οὐδὲ δὲ σοφία τούτων εἶσι, τοῦ γὰρ σοφοῦ περὶ πάντων ἔχειν αἰ-
 ποδαιγνέειν. εἰ δὲ οἷς ἀληθυσίμῳ καὶ μηδέποτε διαψευδόμεθα περὶ
 τὰ μὴ εὐδεχόμενα ἢ καὶ εὐδεχόμενα ἄλλως ἔχειν, ἐπιστήμη καὶ φρόνησις
 ὅτι καὶ σοφία καὶ νοῦς: τούτων δὲ τῶν τριῶν μηδὲν εὐδέχεται εἶναι.
 λέγω δὲ τέλει. φρόνησιν. σοφίαν. ἐπιστήμην. λείπεται νοῦν εἶναι
 τῶν ἀρχῶν. τῶν δὲ σοφίαν εἰ ταῦς τέχναις τοῖς ἀκριβεστάτοις τὰς
 τέχνας ἀποδίδωμι. οἷον Φαίδαν λιθουργὸν σοφὸν, καὶ Πολύκλει-
 τον ἀδριαντοποιόν. καὶ ταῦτα μὲν οἷον οὐδὲν ἄλλο σημαίνοντες τῶν σο-

φίαν, ἢ ὅτι ἀρετὴ τέχνης ἐστίν. εἴν δὲ πῶς σπουδὴς οἰόμεθα ὅλως οὐκ
τὰ μέρος, οὐδὲ ἄλλο τι σπουδὴς, ὥς πορὶ ὁ μὲν φησὶν ἐν τῷ μαργείτῃ.
» Τὸν δ' οὐτ' ἀρετὴ πῶς φησὶν οἱ δὲ τῶν, οὐτ' ἀρετὴς, οὐτ' ἄλλως τι σο
» φόν: ὥς τε δὴλον ὅτι ἡ ἀρετὴ βέλτεται τῇ ἐπιστήμῃ εἴη ἡ σοφία. δεῖ ἄρα
τὸν σφόν μὴ μόνον ταῖς τῇ ἀρχῶν εἰδέναι, ἀλλὰ καὶ ποδὶ τὰς ἀρχὰς ἀν
ληθδύειν. ὥς τ' εἴη αὐτὴ ἡ σοφία νῦν καὶ ἐπιστήμη, καὶ ὥς πορὶ κεφαλῇ ἐχέσται
ἐπιστήμη τῇ τιμῇ τῶν. ἀποπον γὰρ γὰρ εἴ τις τῷ ἐπιστήμῳ πολιτι-
κῇ ἢ τῷ φρόνῳ σπουδάζειν οὐδὲν οὐκ οἶται εἴν, εἰ μὴ τὸ ἀρετὴν τῇ ἐν τῷ
κόσμῳ ἀνθρώπος ὅσιν. εἰ δὲ ὑγιεινὸν μὲν καὶ ἀγαθὸν ἔσται ἀνθρώποις
καὶ ἰσχύσι, τὸ δὲ λυγρὸν καὶ οὐδὲν ταυτὸ αἰετὶ, καὶ τὸ σφόν ταυτὸ πάν-
τ' αὐτὸ εἴποιεν. φρόνιμον δὲ, ἔσται: τὸ γὰρ ποδὶ αὐτὸ ἐκείνη τὸ δὲ θεω
ροῦν, φαῖεν εἴν φρόνιμον, καὶ τούτῳ ἐπιδέχεται αὐτά. διὸ καὶ τῇ
θεῶν ἐνία φρόνιμα φαῖεν εἴν ὅσα ποδὶ τὸν αὐτῇ βίον ἔχοντα φαί-
νεται διωκεῖν προνοητικῶ. φανερὸν δ' ὅτι οὐκ αὐτὴ εἴη ἡ πολιτικὴ καὶ
ἡ σοφία ἡ αὐτή. εἰ γὰρ τῷ ποδὶ τὰ ἀφελίμα τὰ αὐτοῖς ἐροῦσι σο-
φίαν, πολλὰ ἐσονται σοφία: οὐ γὰρ μία ποδὶ τὸ ἀπάντων ἀγαθὸν τῇ
ζώων. ἀλλ' ἔσται ποδὶ ἐκείνη. εἰ μὴ καὶ ἰατρικὴ μία ποδὶ πάντων τῇ
ἐντάν. εἰ δ' ὅτι βέλτεται ἀνθρώπος τῇ ἀνθρώπων ζώων, οὐδὲν διαφέρει. καὶ
γὰρ αὐτῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπων πολλὴ φησὶν τῷ φύσιν. οἷον φανερὸν ταυτὸ γε δὲ
αὐτὸ ὁ κόσμος (ὡς τῆς). ἐκ δὲ τῇ ἐρημικῶν δὴλον ὅτι ἡ σοφία ἐστὶ καὶ ἐ-
πιστήμη καὶ νοῦς τῇ τιμῇ τῶν τῇ φύσει. διὸ ἀναγκαῖον καὶ ὁ ἀνθρώπων
καὶ τοῦ τοιούτους, σπουδὴς μὲν: φρονίμους δ', οὐ φαῖεν εἴν ὅταν ἴδωσιν
ἀνθρώπων τὰ συμφέρον θ' αὐτοῖς. καὶ περὶ τὰ μὲν, καὶ δαυμαστέ, καὶ
καὶ χαλεπὰ, καὶ δαυμόνια, εἰδέναι αὐτοῖς φαῖεν: ἀρετὴ δ', ὅτι οὐ
τὰ ἀνθρώπων ἀνθρώπων ζητοῦσιν. ἡ δὲ φρόνησις ποδὶ τὰ ἀνθρώπων, καὶ
ποδὶ ὅτι βουλεύεται: τοῦ γὰρ φρονίμου μάλιστα τοῦτ' ἔργον εἴν
φαῖεν, τὸ δὲ βουλεύεται. βουλεύεται δ' οὐθεὶς ποδὶ τὰ ἀδυνάτων ἀνθρώπων
ἔχειν, οὐ δ' ὅσων μὴ τέλος τί ὅτι καὶ τῶν περὶ τὸν ἀνθρώπων. ὁ δ' ἀπλῶς οὐ-
βελος, ὁ δ' ἀρετὴ ἀνθρώπων τῇ περὶ τὸν ἀνθρώπων καὶ λογισμὸν. οὐδ' ἐν
εἴν ἡ φρόνησις τῇ καὶ ὅλα μόνον, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὰ καὶ ἔκείνη μαρτυρεῖν: περὶ
τικὴ γὰρ ἡ περὶ τὰ ποδὶ τὰ καὶ ἔκείνη. διὸ καὶ οἱ οὐκ εἰδότες, ἐντάν εἰδότες
των, περὶ τὰ ποδὶ καὶ ἐντάν ἀνθρώπων οἱ ἐμπειροί. εἰ γὰρ εἰδέναι ὅτι τὰ
κούφα, οὐ ποδὶ καὶ ὑγιεινὰ. ποδὶ δὲ κούφα, ἀγνοεῖ: οὐ ποιή-
σει ὑγιεινὰ, ἀλλ' ὅτι εἰδὼς ὅτι τὰ ποδὶ καὶ κούφα καὶ ὑγιεινὰ, ποιήσει μάλ-
λον. ἡ δὲ φρόνησις περὶ τὰ καὶ. ὥς τε δεῖ ἀμφὶ ἔχειν, ἡ ταυτῇ μάλ-
λον. εἴν δ' ἀντί καὶ ἐντάν ἀνθρώπων καὶ τεκτονική. εἴν δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ φρο-
νησις. ἡ αὐτὴ μὲν εἴν. τὸ μὲν ταυτῇ οὐ τὸ αὐτὸ αὐτοῖς. τῆς δε

πολλὸν, ἢ ὡς ἀρχιτεκτονικὴ φρόνησις, νομοθετικὴ ἢ ὡς τὰ κατ' ἐ-
κείνην, ὡς κρινόντων ἐκείνην πολιτικὴ. αὕτη δὲ, πρακτικὴ βουλευτική: ὡς
καὶ τὸ ψήφισμα πρακτικόν, ὡς ὡς ἔχον. διὸ πολιτεύεται τούτους μό-
νον λέγουσι: μόνοι γάρ πρὸς τοὺς οὐ τοιῶς παρ' οἱ χειροτέχναι. δοκεῖ δὲ
καὶ φρόνησις μάλιστα εἶναι ἢ πολεμικὴ καὶ εἰς αὐτὴν ὡς κρινόντων ὁ-
νομα, φρόνησις, ἐκείνων δὲ, ἢ μὴν, οἱ κρινόμενοι: ἢ δὲ, νομοθεσία: ἢ δὲ, πολιτι-
κή. καὶ ταύτης ἢ μὴν, βουλευτική. ἢ δὲ, δικαστική. εἶδες μὴν οὐκ ἂν εἴη
μὴν ὡς ὡς αὐτῶν εἶναι. ἀλλ' ἔχει διαφορὰν πολλήν. καὶ δοκεῖ ὁ τὰ πε-
ρὶ αὐτῶν εἰδὼς καὶ δικτεῖν, φρόνιμος εἶναι: ἢ δὲ πολιτικὴ, πολυπραγ-
μονία, διὸ καὶ Εὐριπίδης. Ὡς δ' αὖ φρονόλιον. ὡς παρ' αὐτὸν ἀ-
πραγμόνως. Ἐν τοῖσι πολλοῖς ἡγεθημένων στρατοῦ. ἴσον
ματὰ καὶ. τοὺς γὰρ πειραστούς καὶ πρὸς τὸν πλῆθον: τοῦτο γάρ
ὡς αὐτοῖς ἀγαθόν, καὶ οἶόντου ὅτι δὲ πρὸς τὸν πλῆθον. ἐκ ταύτης οὐκ ἔστι
ἐκείνων εἰς τὸν πλῆθον φρονίμους. καὶ τοῖς ἴσως οὐκ ὅτι τὸ αὐτοῦ ἀνδρὶ
οἱ κρινόμενοι, οὐ δ' αὖ βουλευτικὴ. ἐπὶ δὲ τὸ αὐτοῦ πᾶσι δὲ διοικεῖν, εἰς
τὸν πλῆθον καὶ σκεπτόμενον σκεπτόμενον δ' εἰς τὸν πλῆθον καὶ διότι καὶ μετ' ἐκείνους
νέοι καὶ μαθηματικὴ γίνονται. καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα φρόνιμος δ' οὐκ ἔστι
καὶ γίνονται. αἰτεῖ δ' ὅτι καὶ τῶν κατ' ἐκείνην ὅτι φρόνησις, ἀ' γίνονται
καὶ εἰς τὸν πλῆθον ἐμπειρία: νέος δ' ἐμπειρος οὐκ ὅτι. πλῆθος γὰρ χρὴ ποιεῖν
σὺν πλῆθι ἐμπειρίαν. ἐπὶ καὶ τούτῳ ἀνδρὶ σκεπτόμενον, δὲ τὸ μαθηματικὸν μὴν
πᾶσι γίνονται. σφόδρ' ὅτι φυσικὸς, οὐ. ἢ ὅτι τὰ μὴν, δι' αἰσθησέως ὅτι:
τῶν δ' αἰσθησέως ἐμπειρίας. καὶ τὰ μὴν οὐκ αἰσθησέως οἱ νέοι, ἀλλὰ λέ-
γουσι: τῶν δὲ, τὸ πλῆθος οὐκ ἀνδρὶ. ἐπὶ ἡ ἀμαρτία ἢ πολεμικὴ καὶ ὁ βουλευτικὸς
τῶν βουλευτικῶν, ἢ πολεμικὴ καὶ τῶν κατ' ἐκείνην, ἢ γὰρ ὅτι πάντα τὰ βουλευ-
τικὰ μαθηματικά, φανερὰ: ὅτι τὸ πλῆθος, βουλευτικόν. ὅτι δ' ἢ φρόνησις οὐκ ἐπι-
στήμη, φανερὸν. τοῦ γὰρ ἔχοντος εἶναι, ὡς παρ' εἰρηται. ὡς γὰρ πρακτικὴν τοῖς
τοῖς ἀνδρὶ πᾶσι μὴν δὲ τῶν πλῆθους: ὁ μὴν γὰρ νέος, τῶν ὁρῶν. ὡς οὐκ ὅτι λό-
γος. ἢ δὲ, τῶν ἔχοντος οὐκ ὅτι ἐπιστήμη, ἀλλὰ αἰσθησις: οὐχ ἢ τῶν ἰδίων,
ἀλλὰ τῶν αἰσθησέως, ὅτι τὸ πλῆθος μαθηματικὸς ἔχοντος, τῶν πλῆθους: ἐπι-
στέται γὰρ καὶ αὐτῶν. ἀλλ' αὐτῶν μὴν αἰσθησις ἢ φρόνησις. ἐκείνης δὲ ἄλλο
εἶδος τὸ ζητῶν δὲ καὶ τὸ βουλευτικὸν διαφέρει, τὸ γὰρ βουλευτικὸν ζη-
τῶν τὸ πλῆθος δὲ διαλαβεῖν καὶ πολεμικὸν βουλευτικὸν πλῆθος τὸ πλῆθος ἐπιστή-
μησις, ἢ δὲ εἰς τὸν πλῆθος, ἢ ὁ πλῆθος. ἐπιστήμη μὴν δὲ οὐκ ὅτι: οὐ γὰρ ἐπὶ
τοῦ πλῆθους ὡς ἔστιν. ἢ δ' ὁ βουλευτικὸς, βουλευτικὸς εἶναι. ὁ δὲ βουλευτικὸς
νέος, ζητῶν καὶ λογιζέται. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὁ πλῆθος: ἀνδρὶ γὰρ λόγος, καὶ
ταχὺ πλῆθος, ἢ ὁ πλῆθος: βουλευτικὸν δὲ, πολὺν χρόνον. καὶ φασὶ πρὸς τὸν πλῆθος

μὴ δ' αἶν, ταχὺ τὰ βουλευθέντα. βουλευέσθαι δὲ, βραδέως. ἐπὶ ἡ ἀρχή
νοιαίεταρον καὶ ἡ δὲ βουλή. ὅτι δὲ ἀντιχίαι τις ἡ ἀρχή. οὐδὲ δὲ δὲ
ἡ δὲ βουλή οὐδὲ μία, ἀλλ' ἐπεὶ ὁ μὴ κακῶς βουλόμενος, ἀμαρτάνει· ὅ
δὲ, ὅρως βουλόμεται, δῖλον ὅτι ὁρθότης τις ἡ δὲ βουλή ἐστίν. οὐτ' ἐπισή
μης δὲ, οὐτε δόξης· ἐπισήμης μὲν γὰρ, ἐκ ἑστίν ὁρθότης· οὐδὲ γὰρ ἀμαρτία.
δόξης δ', ὁρθότης ἡ ἀλήθεια. ἀμαρτία δὲ καὶ διώρεται ἡ δὲ πᾶν, οὐδὲ ἐστίν.
ἀλλὰ μὴ οἱ δ' ἀνὴρ λόγῳ ἡ δὲ βουλή, διανοίας ἄρα λαίπεται. αὐτὴ γὰρ
οὐ πάσας φάσις. καὶ γὰρ ἡ δὲ ἐστίν, οὐ γήτης. ἀλλὰ φάσις τις ἡ δὲ. ὁ δὲ βου
λόμενος, εἰς τὴν δὲ, εἰς τὴν κακῶς βουλόμεται, γήτης καὶ λογίζεσθαι.
ἀλλὰ ὁρθότης τίς ἐστίν ἡ δὲ βουλή βουλῆς. διὸ ἡ βουλή ζητεῖται πρῶτον
τὴ καὶ περὶ τὴν δὲ ὁρθότης πλεοναχῶς, δῖλον ὅτι οὐ πᾶσα· ὁ γὰρ ἀ
κράτης καὶ ὁ φαῦλος ὁ πρῶτος, ἵδεν ἐκ τοῦ λογισμοῦ, τούτου. ἄς
τε ὁρθῶς ἐστὶν βεβουλευμένος· καὶ μὲν δὲ μέγα εἰληφώς. δοκεῖ δὲ ἀγαθόν
τὸ δὲ βεβουλευέσθαι· καὶ πρῶτον ὁρθότης βουλῆς δὲ βουλή, ἡ ἀγα
θὸν τὰ κατὰ. ἀλλ' ἐστὶ καὶ τούτου ψυδὲ ἀσυλλογισμῶ τυχῆν. καὶ ὁ μὴ
δὲ ποιῆσαι, τυχεῖν· δι' οὐδὲ, οὐ. ἀλλὰ ψυδὲ τὸν μέσον ὅρον ἐστίν, ὥστ' οὐ
δ' αὐτὴ τὰ δὲ βουλή, καὶ τὸ οὐδὲ δὲ μὴ τυγχάνει· οὐ μὲν τοι δι' οὐ ἐ
δει. ἐπὶ ὅτι πολὺν χρόνον βουλόμενον τυχεῖν· τὸν δ', ταχὺ δοκῶν δὲ
κρίνει τὰ δὲ βουλή. ἀλλ' ὁρθότης ἡ κατὰ τὸ ἀφελίμον, καὶ οὐδὲ, καὶ ὥς,
καὶ ὅτε. ἐπὶ ὅτι καὶ ἀπλῶς δὲ βεβουλευέσθαι. καὶ πρὸς πτέλος. ἡ μὴ δὲ
ἀπλῶς ἡ πρὸς τὸ τέλος τὸ ἀπλῶς καὶ πρῶτον. ἡ δὲ τις ἡ πρὸς πτέλος. εἰ
δὲ τῶν φρονίμων τὸ δὲ βουλόμεται, ἡ δὲ βουλή εἰς ὁρθότης ἡ κατὰ τὸ
συμφέρον πρὸς πτέλος. οὐ ἡ φρόνησις ἀληθὴς ἀπὸ ληΐς ὅτι. ὅτι δὲ καὶ
ἡ ψεύσις καὶ ἡ ἀψευδία, καὶ ὁ ἀπλῶς λέγει μὴ ψεύσει καὶ ἀψεύτους, οὐτε ὁ
λαὸς τὸ αὐτὸ ἐπισήμη, ἡ δὲ ἐστίν· πάντες γὰρ ἀν' ἑστίν ψεύσι. οὐτε τις μία
τῶν κατὰ μέγας ἐπιστημῶν. οἷον ἡ ἱατρική· πρὸς ὑγιεινῶν γὰρ ἀν' ἑστίν ἡ γα
μετεία, πρὸς μέγας· οὐτε γὰρ πρὸς τῶν αἰεί ὄντων καὶ ἀκινήτων ἡ σω
σις ὅτι· οὐτε π' τῶν γιγνόμενων ὁ τούτων. ἀλλὰ π' ἀν' ἀπρόσειον αἰτίαι καὶ
βεβουλευσάτω. διὸ πρὸς τὰ αὐτὰ μὴ τῆ φρονήσεως ἐστίν. οὐκ ὅτι δὲ ταυτὸν,
ψεύσις καὶ φρόνησις· ἡ μὴ γὰρ φρόνησις, ἐπιτακτική ἐστίν. τὴ γὰρ δὲ πρῶτ
τεν ἡ μὴ, τὸ τέλος αὐτῆς ὅτι. ἡ δὲ ψεύσις, κριτική μόνον. ταυτὸ γὰρ ψεύ
σις καὶ ἀψευδία. καὶ γὰρ οἱ ψεύτοι, καὶ οἱ ἀψεῖτοι. ὅτι δ' οὐτε τὸ ἐστίν
πρὸς φρόνησιν, οὐτε τὸ λαμβάνειν ἡ ψεύσις. ἀλλ' ὥς πρὸς τὸ μανθάνειν λέγε
ται ψεύσις· ὅταν χρεῖται τῆ ἐπισήμης, οὕτως ἐπὶ τῶ χρεῖται τῆ δὲ ἐστίν τὸ
κρίνειν πρὸς τούτων, πρὸς ὧν ἡ φρόνησις ὅτι, ἀπὸ λεγόμενος, καὶ κρίνειν
καὶ ὥς. τὸ γὰρ οὐ, τῶ καὶ ὥς, ταυτὸ. καὶ ἐπὶ τούτων ἐλλήλυθε τοῦτο

ἢ (ὡς) εἶπες, καὶ δὴν οὐ (ὡς) εἶπες, ἐκ τῆς αὐτῆς μαθηματικῆς λέξεως γὰρ τὸ μαθηματικὸν (ὡς) εἶπες πολλοῖς. ἢ δὲ καὶ οὐ μαθηματικὴ γνῶμις, καὶ τὸ οὐ γνῶμιον καὶ ἔχειν φαίνεται γνῶμιον, ἢ τοῦ ἐπισκευῆς ὅτι κρίσις ὁρθή. σημεῖον δὲ, τὸν γὰρ ἐπισκευῆς μάλιστα φαίνεται εἶναι συγνημοσύνην: καὶ ἐπισκευῆς, τὸ ἔχειν ποσὴν ἐκ συγνημοσύνης. ἢ δὲ συγνημοσύνη, γνῶμις ἐστὶ κρίσις τῶν ἐπισκευῆς ὁρθή. ὁρθὴ δὲ ἡ τοῦ ἀληθοῦς. αἱ δὲ πᾶσαι αἱ ἐξ αὐτῆς εὐλόγως εἰς ταυτὸ τείνουσαι: λέγομεν γὰρ γνῶμιον καὶ (ὡς) εἶπες καὶ φρόνησιν καὶ νοῦν ὡς αὐτὸν αὐτὸν ἐπιφέρουσαν γνῶμιν ἔχειν καὶ νοῦν ἢ δὴ καὶ φρονίμους καὶ (ὡς) εἶπες. πᾶσαι γὰρ αἱ δυνάμεις αὐτῆς τῶν ἐχάτων αἱ καὶ τῶν καὶ ἐχάτων. καὶ ἐν μὲν τῇ κριτικῇ εἶναι ποσὴν ὁ φρόνιμος, (ὡς) εἶπες καὶ οὐ γνῶμιον ἢ συγνημοσύνην. τὰ γὰρ ἐπισκευῆς καὶ τῶν ἐχάτων ἀπάντων εἰς αὐτὴν τῶν πρὸς ἀλλήλους. ὅτι δὲ τῶν καὶ ἐχάτων καὶ τῶν ἐχάτων, ἀπαντα τὰ πρακτικά. καὶ γὰρ τὸ φρόνιμον δὴ γινώσκων αὐτὰ καὶ ἢ (ὡς) εἶπες καὶ ἢ γνῶμιον ποσὴν τὰ πρακτικά: ταῦτα δὲ, ἐχάτα. καὶ οὐ νοῦς τῶν ἐχάτων ἐπὶ ἀμφοτέρω. καὶ γὰρ τῶν πρώτων ὅρων καὶ τῶν ἐχάτων, νοῦς ἐστὶ, καὶ οὐ λόγος: ὁ μὲν καὶ τὰς ἀποδείξεις τῶν ἀκινήτων ὅρων καὶ πρώτων: ὁ δὲ ἐν ταῖς πρακτικαῖς, τῶν ἐχάτων καὶ ἐκτελέσεως καὶ τῆς ἐτέρας προτάσεως. ἀρχαὶ γὰρ οὐδὲν ἐκ αὐτῶν: ἐκ τῶν καὶ ἐχάτων γὰρ τὸ καὶ ἐχάτων. τούτων οὖν δὴ ἔχειν αἰσθάνειν. αὐτὴ δὲ ὅτι νοῦς. διὸ καὶ φυσικὰ διὰ τὴν αἴσθησιν. καὶ φέρεται ποσὴν μὲν οὐδὲν: γνῶμιν δὲ ἔχει καὶ (ὡς) εἶπες καὶ νοῦν. σημεῖον δὲ ὅτι καὶ τῆς ἡλικίας νομίζονται ἀκολουθεῖν. καὶ ἢ δὲ ἢ ἡλικίας, νοῦν ἔχει καὶ γνῶμιον. ὡς τῆς φύσεως αἰσθάνεισθαι. διὸ καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος νοῦς: ἐκ τούτων γὰρ αἱ ἀποδείξεις, καὶ ποσὴν τούτων. ὡς τε δὲ προσέχειν τῶν ἐμπερίων καὶ προσβυτοῦν ἢ φρονίμων ταῖς ἀναποδείκτοις φάσει καὶ ὅπως, οὐχ ἡ τῶν τῶν ἀποδείξεων: διὸ γὰρ τὸ ἔχειν ἐκ τῆς ἐμπειρίας ὁμῆς, ἀρετῆς ταῖς ἀρχαῖς. τὴν μὲν οὖν ὅτι ἢ σοφία καὶ ἢ φρόνησις, καὶ ποσὴν τίνα τυγχάνει ἐχάτων οὐσα, καὶ ὅτι ἢ νοῦς τῆς ψυχῆς μορίου αὐτῆς ἐχάτων, αἰσθάνει. Διαφορῆσε δ' αὖτις ποσὴν αὐτῶν τὴν χρησιμότητα: ἢ μὲν γὰρ σοφία οὐδὲν θεωρεῖ ὅτι ὡς εἶπες οὐδὲν αὐτῶν αὐτοῦ: αἰσθάνει γὰρ ὅτι γινώσκεις. ἢ δὲ φρόνησις αὐτῶν μὲν ἔχει. ἀλλὰ πῶς εἶπες δὲ αὐτῆς. εἰπερ ἢ μὲν φρονήσις ὅτι, ἢ ποσὴν τὰ δύναντα καὶ καλὰ καὶ ἀγαθὰ ἀνθρώπων. ταῦτα δὲ ὅτι αὐτῶν αὐτῶν αἰσθάνει ὅτι πράττειν. οὐδὲν δὲ πρακτικῶς τῶν εἰδέναι αὐτὰ ἐσμὲν, εἰπερ ἔχεις αἱ ἀρεταὶ εἶναι. ὡς ποσὴν οὐδὲ τὰ ὑγιεινὰ, οὐδὲ τὰ ἀνεκτικὰ, ὅτι μὴ ὡς ποσὴν, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐξέως εἶναι λέγεται. εἶπες γὰρ πρακτικῶς τῶν ἔχειν τὴν ἰατρικὴν ἢ γυμναστικὴν ἐσμὲν. εἰ δὲ μὴ τούτωι γὰρ φρόνιμον θεωρεῖται, ἀλλὰ τοῦ γινέσθαι, τοῖς οὐσι ἀποουδαίσις. εἰ-

δὲν αὐτῷ εἶναι χρήσιμος. ἐπὶ δὲ οὐδὲ τοῖς μὴ ἔχουσιν: οὐδὲ γὰρ διόσει αὐτῷ
 εἶναι. ἢ ἀλλοις ἔχουσιν πείθεσθαι. ἰσχυρῶς τ' ἔχει αὐτῷ ἡμῖν ὡς πορὶ καὶ παρὶ
 τῷ ὕψει: βουλόμενοι γὰρ ὑγιαίνειν, ὅμως οὐ μανθάνομεν ἰατρικῇ.
 πρὸς δὲ τούτοις, ἄριστον αὐτῷ εἶναι δόξειν εἰ χείρων τῆς συμφίας οὐσα, κυ-
 ριωτά, αὐτῆς ἔσται: ἢ γὰρ ποιούτω, ἀρχὴ καὶ ἐπιταγή παρὶ ἐκείνου. παρὶ
 δὲ τούτων, λεκτέον: νῦν μὲν γὰρ ἡ πόρεται παρὶ αὐτῷ μόνον, πρῶτον
 μὲν οὖν λέγομεν ὅτι καὶ θ' αὐτὰς ἀναγκαῖον ἀρετὰς αὐτὰς εἶναι. ἀρετὰς
 γ' οὐκ ἐκείνου, ἀλλ' ἐκείνου μέρους, καὶ εἰ μὴ ποιούσι μηδὲν μηδ' ἐτέρω
 αὐτῷ. ἐπειτα καὶ ποιούσι μὲν οὐχ ὡς ἰατρικῇ ὁ ὕψιστος, ἀλλ' ὡς ἡ ὕψιστος,
 οὐτὶς ἡ σοφία, οὐδὲ μόνιαν: μέρος γὰρ οὐκ ἐκείνου ὅλης ἀρετῆς τῷ ἔχειται,
 ποιεῖ καὶ τῷ ἐργῶν οὐδὲ μόνον. ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀποτελείται κατὰ τὴν
 φρόνησιν καὶ τῷ ἡθικῷ ἀρετῇ: ἢ μὲν γὰρ ἀρετῇ, τὸν σκοπὸν ποιεῖ ὁρθόν.
 ἢ δὲ φρόνησις, τὰ πρὸς ὅθεν. τοῦ δὲ τελέτου μέρους τῆς ψυχῆς, ἐκ ὅσων
 ἀρετῇ τοιαύτη, τοῦ θεητικοῦ: οὐδὲν γὰρ ἐπ' αὐτῷ πράττειν, ἢ μὴ πράτ-
 τειν. παρὶ δὲ τοῦ μηδὲν εἶναι πρακτικωτάτους δὲ τῷ φρόνησιν, τῷ καλῶν
 καὶ δικαίων, μικρόν αὐτῶν ἀρετῆς, λαβόντας ἀρχὴν ταύτην. ὡς πορὶ
 γὰρ καὶ τὰ δίκαια λέγομεν πράττοντας πᾶσι οὐ πᾶσι δικαίους εἶναι, οἳ οὐ
 εἰς τὰ ὑπὸ τῷ νόμῳ τεταγμένα ποιῶντας, ἢ ἀκνέτας, ἢ δι' ἄλλοιαν,
 ἢ δι' ἑτέραν τι καὶ μὴ δι' αὐτὰ: καίτοι πράττουσι γὰρ αἱ εἰ, καὶ ὅσα γὰρ τ'
 αὐτοῦ αἰὼν, ὥς ὡς οἰκνύει τὸ πᾶσι ἔχοντα πράττειν ἐκείνου, ὥς εἶναι
 ἀγαθόν. λέγω δ' οἳ οὐδὲ προαίρεσιν, καὶ αὐτῇ ἐνέχῃ τῇ πραττομένην.
 τῷ μὲν οὖν προαίρεσιν, ὁρθῶς ποιεῖ ἢ ἀρετῇ. τὸ δ' ὅσα ἐκείνης ἐνέχῃ πέ-
 φυκα πράττειται, οὐκ ὅτι τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἐπὶ αὐτῷ διωάμεως. λεκτέον
 δ' ἐπὶ τῇ ἐκείνου ἀρετῇ παρὶ αὐτῷ. ἐστὶ δὲ τις διωάμεως, ἢ καλοῦσι δεινό-
 τητα. αὐτῇ δὲ ἐστὶ τοιαύτη. ὥς τε τὰ πρὸς τὸν ὑποτεθέντα σκοπὸν (αὐτεῖ-
 νοντα, διωάμεται ταῦτα πράττειν καὶ τυγχάνειν αὐτῷ. αὐτῷ μὲν οὖν ὁ σκο-
 πὸς ἢ καλός, ἐπαινετὴ ὅστις: αὐτῷ δὲ φαῦλος, πανουργία. διὸ καὶ οὗτοι φρονί-
 μους, δεινοὺς καὶ πανοίρους φάμεν εἶναι. ὅτι δὲ ἢ φρόνησις, οὐχ ἢ διωά-
 μες, ἀλλ' οὐκ ἀνδρὸς τῆς διωάμεως ταύτης. ἢ δ' ἐξίς τὸ ὅμματι τούτῳ γίνε-
 ται τῆς ψυχῆς, οὐκ ἀνδρὸς ἀρετῆς, ἀς εἰρηναί τε καὶ ὅτι δῆλον: οἳ γὰρ συλ-
 λογισμοὶ τῇ πρακτικῇ ἀρχῇ ἔχοντες εἰσιν. ἐπεὶ δὲ τοιοῦτον τὸ τέλος καὶ
 τὸ αἰετὸν, ὅτι δὴ περὶ δὲ: ἐστὶ γὰρ λόγῳ χάριν τὸ τυχόν. ὅτε δ' εἰ μὴ τῷ
 ἀγαθῷ, οὐ φαίνεται. διασφίρει γὰρ ἢ μοχθηρία καὶ διαφύδεται ποιεῖ
 παρὶ τὰς πρακτικὰς ἀρχάς. ὥς τε φανερὸν, ὅτι ἀδύνατον φρόνιμον εἶναι,
 μὴ ὄντα ἀγαθόν. σκεπτόμενον δὲ πάλιν καὶ παρὶ ἀρετῆς. καὶ γὰρ ἢ ἀρετῇ
 παρὰ πᾶσι εἶναι, ὡς ἢ φρόνησις πρὸς τῷ δεινότητα. οὐ τὰ αὐτῷ μὲν,
 ὅμοιον δὲ. οὐ πᾶσι καὶ ἢ φυσικῇ ἀρετῇ πρὸς τῷ κυρίαν. πᾶσι γὰρ δοκεῖ ἐκείνου
 τῷ

τῶν ἡθῶν ὑπαρξέειν φύσει πάντες. καὶ γὰρ δίκαιοι, καὶ σωφρονικοί, καὶ ἀνδρείοι, καὶ τὰλλα ἔχουσιν οὐθὺς ἐκ γένεως. ἀλλ' ὅμως ἵκνουμέν ἐπὶ τὸν τι, τὸ κυρίως ἀρετὸν εἶναι· κατὰ τοιαῦτα ἔστιν ἔσπον ὑπαρξέειν. καὶ τὸ ποιῶν καὶ θελοῖς, αὐτοῦ καὶ ὑπαρξέειν ἔστι. ἀλλ' αὖτε τοῦ βλαβερὰ φέρωνται οὐσαι. πλὴν τοσοῦτον ἐστὶν ὁρατὸν, ὅτι ὡς ποτὶ σώματα ἰσχυρὰ, ἀνδρὶ οὐκ ἔστι κατὰ φύσιν, συμβαίνει σφάλλεσθαι ἰσχυρὰς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ὅψιν, αὐτὰ καὶ ἐπὶ ταῦτα ἡμῶν δὲ λάβοντες, ἐπὶ τῷ περὶ πῶς διαφέρει. καὶ ἐξὶς ὁμοία οὐσα, τὸ τ' ἐστὶν κυρίως ἀρετὴ. ὥστε καὶ τὰ ποτὶ τὸν ὁρεξιστικὸν δυνάσιν εἶδη, δυνάμεις καὶ φρόνησις. οὕτως ποτὶ τὸν ἡθικὸν δυνάσιν. τὸ μὲν, ἀρετὴ φυσικὴ· τὸ δ', ἡ κυρία. καὶ τούτων ἡ κυρία οὐ γίνεται καὶ οὐ φρονήσεως. διὸ ποτὶ φασι πάντας τὰς ἀρετάς, φρονήσεως εἶναι. καὶ σωφράτης· τὴ μὲν, ὁρθῶς ἐκτελεῖται· τὴ δ', ἡ μάστις. ἐπὶ μὲν γὰρ φρονήσεως ἔτετο εἶναι πάντας τὰς ἀρετάς, ἡ μάστις. ὅτι δ' οὐκ αὖτε φρονήσεως, καὶ λῆξαι. σημείον δὲ. καὶ γὰρ νῦν πάντες οὐδὲν ὁρίζονται τῶν ἀρετῶν, ποτὶ τὸ εἶναι, τῶν ἐξὶν εἶναι τὸν, καὶ πῶς ἄρα· τῶν κατὰ τὸν ὁρθὸν λόγον. ὁρθὸς δ', ὁ κατὰ τῶν φρονήσεων· εὐδοκασίᾳ δὲ μαντὸν ἐκτελεῖται πῶς ἀπαντῶν, ὅτι τὸ αὐτὸ καὶ ἐξὶς ἀρετὴ δὲ κατὰ τῶν φρονήσεων. διὸ δὲ μικρὸν μεταβλῆναι· οὐ γὰρ μόρον ἐκτελεῖται τὸν ὁρθὸν λόγον, ἀλλ' ἡ μετὰ τοῦ ὁρθοῦ λόγου ἐξὶς ἀρετὴ εἶναι. ἐκτελεῖται δὲ λόγος πῶς τοιαύτων ἐφρονήσεως εἶναι. σωφράτης μὲν τῶν λόγους τὰς ἀρετάς ἔτετο εἶναι ἐπισημαστικὸν ἐπὶ πάντας. ἡ μὲν δὲ, μετὰ λόγον. δηλονότι τῶν ἐφρονήσεων, ὅτι οὐκ εἶναι τὰ ἀρετὰν ἐν κυρίως καὶ οὐ φρονήσεως· οὐδὲ φρονήσεων, αὐτῶν ἡθικῶν ἀρετῶν. ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος ταῦτα λύνει· αὐτὸ δὲ διὰ τὸ καὶ τὸν, ὅτι καὶ οὐκ ἐπὶ ἀλλήλων αἰσθητικῶν· οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς οὐ φρονήσεως πῶς ἀπείσας. ὥστε τῶν μὲν, ἡ δὲ· τῶν δ' οὐ πῶς ἀλλήλων ἐστὶν. ποτὶ γὰρ κατὰ μὲν τὰς φυσικὰς ἀρετάς, ἐπὶ ἐκτελεῖται· καὶ δὲ ἀπλῶς λέγεται ἀρετὴ, οὐκ ἐπὶ ἐκτελεῖται. ἀμα ἢ τὴ φρονήσῃ, μὲν οὐ σὴν, πᾶσαι ὑπαρξέουσιν. δηλονότι, καὶ εἰ μὴ πρακτικὴν, ὅτι εἰδὲ αὐτῆς διὰ τὸ τοῦ μορίου ἀρετῶν εἶναι. καὶ ὅτι οὐκ ἐστὶν ἡ πρακτικὴ σὴν ὁρθῇ αὐτῆς φρονήσεως, οὐδ' αὖτε ἀρετῆς· ἡ μὲν ἢ, τὸ τέλος· ἡ δὲ τὰ πῶς τὸ τέλος ποιεῖ πράττειν. ἀλλὰ μὲν οὐδὲ κυρία καὶ τὴ σφῆρα. οὐδὲ τοῦ βελτίονος μορίου, ὡς ποτὶ οὐδὲ τὴς ὑγιείας ἡ ἰατρικὴ· οὐ γὰρ καὶ τῶν αὐτῶν. ἀλλ' ὁρθῶς ὡς ποτὶ ἡθικῶν. ἐκείνης οὐκ ἐπὶ ἐκτελεῖται, ἀλλ' οὐκ ἐκείνη. ἐπὶ ὁμοιον καὶ εἰς τῶν πολιτικῶν φαίνεται ἀρετὴν τῶν βεῶν, ὅτι ἐπὶ τὰττει ποτὶ πάντα τὰ ἐπὶ τῇ πόλει.

Τέλος τ' ἔστι.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ Η΄.

ΕΤΑ' ΔΕ ΤΑΥΤΑ ΛΕΚΤΕΟΝ, ἄλλω ποιησαμένους ἀρχὴν, ὅπῃ ποῦν τὰ ἡθη φθικτῶν, τεία ἐστὶν εἶδη. κακία. ἀκρασία. θηριότης. τὰ δ' εἰς ἀντία, τοῖς μὲν δυσί, δ' ἡλα. τὸ μὲν γὰρ, ἀρετῶν: τὸ δ', ἐγκράτειαν καλοῦμεν. πὺς δὲ τὴν θηριότητα, μάλιστα αὐτὸν ἀρετῶν τοῖς λέγειν τὴν ἀρετὴν ἡμᾶς ἀρετῶν. ἡρώϊκῶν τινὰ καὶ θέαν, ὡς ποῦ ὁμηρος περὶ. Ἐκτορος πεπείνηκε λέγοντα τὸν Γεῖαμον. ὅπῃ σφόδρα καὶ ἀγαθός. οὐδὲ εἰωκει, ἀνδρός γε θνητοῦ πάς ἐμμεναι, ἀλλὰ θεοῦ. ὥς τ' αὖ καὶ ποῦ φασι, ὅτι ἀνθρώπων γίνονται θεοί, δι' ἀρετῆς ὑπερβολὴν, τοιαύτη πὺς αὐτῶν δηλονότι ἢ τῇ θηριωδίᾳ ἀντιπαραμένη ἐξίς. καὶ γὰρ ὡς ποῦ οὐδὲ θηρίου ἐστὶ κακία, οὐδ' ἀρετὴ, οὐτ' αὖ οὐδὲ θεός. ἀλλ' ἢ μὲν, πρῶτον ἀρετῆς: ἢ δὲ, ἐπὶ τὸν πῶν κακίας. ἐπεὶ δὲ ποῦ νιον καὶ τὸ θεὸν ἀνδρα εἶναι, καὶ ποῦ οἱ λάκωνος εἰώθεσι προσεγορεύαν, ὅταν ἀγαθῶσι σφόδρα του, σείος ἀνὴρ φασι, οὕτω καὶ ὁ θηριώδης ἐν τοῖς ἀνθρώποις πάντιος: μάλιστα δὲ ἐν τοῖς βαρβάροις ἐστὶ. γίνεσθαι δ' ἐνία καὶ διὰ νόσους καὶ παθήσεις, καὶ τὸν διὰ κακίαν δὲ τὴν ἀνθρώπων ὑπόβουλοντας, οὕτως ἐπιδυσφημοῦμεν. ἀλλὰ ποῦ μὲν τῆς τοιαύτης διαθήσεως, ὕστερον ποιητέον τινὰ μνείαν. ποῦ δὲ κακίας, εἴρηται πρότερον. περὶ δὲ ἀκρασίας καὶ μαλακίας καὶ ὑψηλῆς λεκτέον, καὶ περὶ ἐγκρατείας καὶ κατάρκειας. οὐτε γὰρ ὡς περὶ τὴν αὐτὴν ἐξέαν τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ μοχθηρίᾳ ἐκαστέραν αὐτῇ ὑποληπτέον, οὐδ' ὡς ἕτερον γένος. δεῖ δὲ ὡς ποῦ τὴν αὐτὴν, πένοντας τὰ φαινόμενα, καὶ πρῶτον διαφορήσαντας οὕτω δεικνύναι. μάλιστα μὲν οὕτω πάντα τὰ ἐνδοξα περὶ ταῦτα τὰ πάλαι εἶδεμιν, τὰ πλεῖστα καὶ κυριώτατα. εἰ δὲ ἴδωμεν τὰ δυσχερῆ, καὶ κατὰ λείπειται τὰ ἐνδοξα, δεδαιγμένον αὐτῶν ἐκκαλῶς. δεῖ δὲ ἢ ἢ τε ἐγ-

κρατία καὶ καρτερία τῶν ἀποδιδάων καὶ τῶν ἐπαινέτων εἶναι. ἡ δὲ ἀ-
κρατία τε καὶ μαλακία, τῶν φαύλων τε καὶ ψεκτῶν. καὶ ὁ αὐτὸς ἐγ-
κρατίας καὶ ἐμμενέπικος περὶ λογισμῶν, καὶ ἀκρατίας καὶ ἐκστατικός τοῦ
λογισμοῦ. καὶ ὁ μὲν ἀκρατίας, εἰδὼς ὅτι φαῦλα, πράττει διὰ πάθος· ὁ
δὲ ἐγκρατής, εἰδὼς ὅτι φαῦλα αἰ ἐπιθυμίας, οὐκ ἀκολουθεῖ διὰ τὸν λό-
γον. καὶ τὸν σώφρονα μὲν, ἐγκρατῆ καὶ καρτερικόν· τὸν δὲ τοιοῦτον,
οἱ μὲν πάντες σώφρονες οἱ δὲ οὐκ. καὶ τὸν ἀκόλαστον, ἀκρατῆ καὶ τὸν ἀκρα-
τῆ, ἀκέλευστον συγχευμένον· οἱ δὲ ἐτέρους αἰνὰ φασι. τὸν δὲ φρόνιμον,
ὅτι μὲν οὐ φασι εἰδὲ χεῖρα εἶναι, ἀκρατῆ. ὁ δὲ ἐνίοις φρονίμους ὄν-
τας καὶ δανούς, ἀκρατίας εἶναι. ἀπὸ ἀκρατίας λέγονται καὶ θυμοῦ καὶ π-
μῆς καὶ κέρδους. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα ταῦτ' εἰσιν. Ἀπορήσει δ' ἄν-
τις πῶς ὑπολαμβάνων ὁρθῶς, ἀκρατὴν ἐπεί τις. ἐπιστάμενον μὲν οὖν ὅ-
τι φασι τινὲς οἶόν τε εἶναι· δεινὸν γὰρ ἐπιτήμης ἐνύσης, ὥς ἔτετο σωκράτης, ἀλ-
λὰ πῶς ἀκρατῆ καὶ περιέλκων αὐτὸν ὥς περὰ δ' ὁρᾷ ποδὺν. σωκράτης μὲν
γὰρ ἔλας ἐμάχετο πρὸς τὸν λόγον, ὥς οὐκ οὔσης ἀκρασίας· οὐ γάρ πο-
δὺν ὑπολαμβάνοντα, πράττειν παρὰ τὸ βέλπεν, ἀλλὰ δι' ἀγνοίαν. οὐ γὰρ
μὲν οὖν ὁ λόγος ἀμφισβητῇ τοῖς φαινομένοις ἐναργῶς, καὶ δὲ ἀν' ἡτῶν πε-
ρὶ τὸ πάθος εἰ διαγνοίαν, τίς ὁ λόγος γίνεται τίς ἀνείσας· ὅτι γὰρ οὐκ οἶε-
ται γὰρ πράττειν ὁ ἀκρατὴς δυνάμενος, περὶ εἰς τὸ πάθος γινώσκων, φανερὸν. εἰ-
σὶ δὲ πῶς, οἱ τὰ μὲν, συγχέουσι· τὰ δ' οὐ. τὸ μὲν γὰρ, ἐπιτήμης μη-
δὲν εἶναι κρατῆν, ὁμολογῶσι. τὸ δὲ, μηδὲν πράττειν παρὰ τὸ δόξαν
βέλπον, οὐκ ὁμολογῶσι. καὶ δὲ αὐτὸν τὸν ἀκρατῆ φασι, οὐκ ἐπιτή-
μῳ ἔχοντα, κρατῆσαι ὑπο τῶν ἡδονῶν, ἀλλὰ δόξαν. ἀλλὰ μὲν εἴγε
δόξα καὶ μὴ ἐπιτήμη, μὴ δ' ἰσχυρὰ ὑπολήψις ἢ ἀνπτέινουσα, ἀλλ' ἰρε-
μαία, καὶ ἀπὸ τῶν οὐ τοῖς διατάξαι, συγχέουσι, τῶν μὴ εἰ ταύταις μένειν πρὸς
ἐπιθυμίας ἰσχυράς. τῇ δὲ μοχθηρίᾳ οἱ συγχέουσι, οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν
τῶν ψεκτῶν. φρονήσεως ἀρετῆς ἀνπτάνουσας. αὐτὴ γὰρ ἰσχυρότατην. ἀλλὰ
λατὸν· ἐστὶ γὰρ ὁ αὐτὸς αἷμα φρόνιμος καὶ ἀκρατής, φησὶ δ' ἄν-
τις οὐδὲ φρονίμου εἶναι τὸ πράττειν ἐκόντα τὰ φαυλότατα. πρὸς δὲ τού-
τοις, ἐξ ἀκέραιον πρότερον ὅτι πρακτικός γὰρ ὁ φρόνιμος· τῶν ἐσχάτων γάρ
τις καὶ τὰς ἀρετὰς ἔχων ἀρετῆς. ἐπὶ αἱ μὲν εἰς τὴν ἐπιθυμίας ἔχειν ἰσχυ-
ρὰς καὶ φαύλας, ὁ ἐγκρατής, οὐκ ἐστὶ ὁ σώφρων ἐγκρατής. οὐδ'
ὁ ἐγκρατής, σώφρων· οἱ τε γὰρ τὸ ἄγαθόν, σώφρονες. οἱ τε τὸ, φαύ-
λας ἔχειν. ἀλλὰ μὴν δὲ αἱ. αἱ μὲν γὰρ χρησαί αἱ ἐπιθυμίας, φαύ-
λα ἢ καλοῦσθαι ἔστι μὴ ἀκολουθεῖν. ὥς δ' ἐγκράτεια οἱ παῖδες αὐτοῦ
δαία. εἰδ' ἀδελφεὶς καὶ μὴ φαῦλαι, οὐδὲν σεμνόν. οὐδ' εἰ φαῦλαι καὶ
ἀδελφεὶς, οὐδὲν μέγα. ἐπεὶ πάση δόξῃ ἐμμενέπικόν ποιεῖ ἢ ἐγκρά-

Aristo. Ethic.

{ } { } { } 2

πεια, φαύλη. οἷον ἐὶ καὶ τῇ ψυδῇ. καὶ εἰ πάσης δόξης ἡ ἀκρασία ἐκπα-
 κὼν, ἔστι τις αὐτοδία ἀκρασία. οἷον ὁ Σοφοκλέους Νεοπτόλεμος ἐπὶ τῷ
 φιλοκτῆτῃ· ἐπαινετὸς γὰρ, οὐκ ἐμμένων οἷς ἐπαίδῃ καὶ ὁ δυνάστεως, δὲ
 τὸ λυπεῖσθαι ψυδὲς μῆκος. ἐπὶ ὁ σοφιστικὸς λόγος ψυδὲς μῆκος, ἀπορία·
 διὰ γὰρ τὸ παρὰ δόξαν βούλεσθαι ἐλέγχειν, ἵνα δεινοὶ ᾖσιν, ὅταν ἐπιτύ-
 χωσιν, ὁ γὰρ ὁ μῆκος συλλογισμὸς ἀπορία γίνεται· δέδεσθαι γὰρ ἡ διαύσια
 ὅταν μέναι μὴ μὴ βούληται, δὲ τὸ μὴ ἀρέσκειν τὸ συμπαρᾶν· τὴν· προίε-
 ναι δὲ μὴ δύνηται, δὲ τὸ λύσαι μὴ ἔχειν τὸν λόγον. συμβαίνει δ' ἐκ τινος
 λόγου ἡ ἀφροσύνη μετὰ ἀκρασίας ἀρετῇ· τὰν ἀντία γὰρ πρᾶττει ὧν ὁπο-
 λαμβάνει, δὲ τὴν ἀκρασίαν. καὶ λαμβάνει δὲ τὰ κατὰ κακὸν εἶναι. καὶ οὐ
 δὲ πρᾶττειν. ὥστε τὰ κατὰ κακὸν οὐ τὰ κακὰ πρᾶττει. ἐπὶ ὁ τῷ πεπεισθῆ
 πρᾶττων καὶ διώκων τὰ ἡδέα καὶ προαιρούμενος, βελτίων ἀνδρόξεον
 εἶναι τοῦ μὴ δὲ λογισμὸν, ἀλλὰ δι' ἀκρασίαν· οὐκ ἀπό τῆς γὰρ δὲ τὸ μετὰ
 πειθώμῃ ἀνδρὸς. ὁ δ' ἀκρατὴς ἐνόχος τῇ παροϊμῇ. καὶ ἡ φανερὴ, ὅταν τὸ ὕ-
 δωρ πνίγη, τὸ δ' εἰ ἐπίνειν. εἰ μὴ γὰρ μὴ ἐπέπειτο ἀπὸ πᾶσι, μετὰ
 πειθῆς ἀνδρὸς ἐπαύεται. καὶ δὲ πεπεισμένος, οὐδὲν ἡττον ἀλλὰ πρᾶττει.
 ἐπὶ εἰ πᾶσι ἀκρασία ἐστὶ καὶ ἐγκράτεια, τίς ὁ ἀπλῶς ἀκρατὴς. οἱ δ' ἀνδ-
 ρες γὰρ ἀπὸ τῆς ἔχει τὰς ἀκρασίας. φανερὸν δ' εἶναι πᾶσι ἀπλῶς. καὶ μὴ οὐ
 ἀπορία τοιαύτῃ τινος συμβαίνουσι. τὰ δὲ τὰ μὴ, ἀλλ' εἰναι δὲ τὰ δὲ,
 καὶ ταλπωλὴν. ἡ γὰρ λύσις τῆς ἀπορίας, δύρεσις ὅτι. Πρῶτον γὰρ ἐν σκεπ-
 τέον. πόττον εἰδὲ τὸ, ἡ οὐ. καὶ πᾶσι εἰδὲ τὸ. εἶτα ποῦ ποῖα τὸν ἀκρα-
 τὴ καὶ τὸν ἐγκρατὴ διεκόν. λέγω δὲ πόττον ποῦ πᾶσι ἡ δυνάμει καὶ λύ-
 σω, ἡ περὶ πᾶσι ἀφαιρισμῶν, καὶ τὸν ἐγκρατὴ καὶ τὸν κακῶς ἐκείν.
 πόττον ὁ αὐτὸς, ἡ ἑτέρος ὅτιν. ὁμοίως δὲ καὶ ποῦ τῶν ἀνδρῶν ὅσα συγκα-
 νῇ τῆς θεωρίας ἐστὶ ταύτης. ὅτι δὲ ἀρχὴ τῆς σκέψεως, πόττον ὁ ἐγκρα-
 τὴς καὶ ἀκρατὴς εἶσι, τῷ ποῦ αὐτῶν ἡ τῷ ποῦ ἔχοντες τὴν διαφορὰν. λέ-
 γω δὲ πόττον τῷ ποῦ ταυτῇ, εἶναι μόνον ἀκρατὴς ὁ ἀκρατὴς, ἡ οὐ. ἀλλὰ
 τῷ ὧς, ἡ οὐ ἀλλὰ τῷ ὧς ἀμφοῖν. εἰπεὶ εἰ ποῦ ἀπαντ' εἶναι ἡ ἀκρασία καὶ
 ἡ ἐγκράτεια, ἡ οὐ· οὐτε γὰρ ποῦ ἀπαντ' εἶναι ὁ ἀπλῶς ἀκρατὴς, ἀλλὰ
 ποῦ ἀπαντ' ὁ ἀκύνετος, οὐτε τῷ ποῦ ταύτα ἀπλῶς ἔχειν. ταυτὸν γὰρ
 αὐτὸν τῇ ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ ὧς ὡς ἔχειν. ὁ μὴ γὰρ ἀγεται προαιρούμενος· νο-
 μίῳν αὐτῶν δ' εἶναι τὸ παρὸν ἡ δὴ διώκον. ὁ δ', οὐκ οἶεται μὴ· διώκει δὲ. ποῦ
 μὴ οὐ τῷ δόξαν ἀληθῆ, ἀλλὰ μὴ ἐπιστήμῃ εἶναι, παρ' ἡν ἀκρατὴς οὐ-
 νται, οὐδὲν διαφέρει πρὸς τὸν λόγον. ἐνιοὶ γὰρ τῶν δεξιάωντων, οὐ διδά-
 ρουσιν, ἀλλ' οἷονται ἀκριβῶς εἰδέναι. εἰ οὐκ ἀπὸ τῶν ἡρέμα πιστεύειν, οἱ δε-
 ξάζονται μᾶλλον τῶν ἐπισταμείων παρὰ τῶν ἀπὸ ληψὶν πρᾶξεουσιν, οὐ-
 τὴν διοίσει ἐπιστήμη δόξης· ἐνιοὶ γὰρ πιστεύουσιν οὐδὲν ἡττον οἷς δεξάζου-

σιν, ἵνα περὶ οἷς ἐπίστανται. δηλοῖ δὲ ἡ ἐράκλειτος, ἀλλ' ἐπεὶ διχᾶς λέ-
γομεν τὸ ἐπίστανται, καὶ ἴσχειν μὴ, οὐ χράμετες δὲ τῇ ἐπιστήμῃ. καὶ ὁ
χρῶμενος λέγεται ἐπίστανται, διότι τὸ ἴσχειν μὴ, μὴ διαρροῦντα δὲ. καὶ
τὸ διαρροῦντα προῖπιν, ἀμὴν δὲ πράττειν. ὅσον γὰρ δοκεῖ δεινόν, ἀλλ'
λοῖκε μὴ διαρροῦν. ἐπεὶ ἐπεὶ δύο ῥόποι τῇ προτάσειαν: ἔχοντα μὴ
ἀμφοτέρω, οὐδὲν καλὴν πράττειν παρὰ τὴν ἐπιστήμην. χρῶμενον
μὲν τοι τῇ καθόλου, ἀλλὰ μὴ τῇ κατὰ μέρος: πρακτὰ γὰρ τὰ κατὰ μέρος
εἰσιν. διαφέρει δὲ καὶ τὸ καθόλου. τὸ μὴ γὰρ, ἐφ' αὐτοῦ: τὸ δ', ἐπὶ τοῦ
πραγματοῦς εἰσιν. ὅσον ὅτι παντὶ αἰθρῶ παρὰ συμφέρει τὰ ξηρά. καὶ ὅτι
οὗτος αἰθρῶς, ὅτι ξηρὸν τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' οὐ τοιοῦτον, οὐκ ἔ-
χει, οὐκ ἐνέργει. κατὰ τὴν τοῦτον διότι τὸν ῥόπον ἀμῶν χρόνον ὅ-
σον. ὥστε δοκεῖν οὕτω μὴ εἶναι ἀτοπον, ἀλλὰ δὲ θαυμαστόν. ἐπὶ
τὸ ἔχειν τὴν ἐπιστήμην, ἄλλον ῥόπον τῇ νυνὶ ξηρότητων ὑπαρχει τοῖς ἀν-
θρώποις. ἐν τῇ γὰρ ἔχειν μὴ μὴ χρῆσθαι δὲ, διαφέρει οὐκ ἐνέργειαν τὴν
εἶναι. ὥστε καὶ ἔχειν τὴν καὶ μὴ εἶναι. ὅσον τὸν καθόλου δόντα καὶ μα-
νόμενον καὶ οἰνωμένον. ἀλλὰ μὴ οὕτω διακρίνεται οἷον ἐν τοῖς πάθε-
σιν ὄντων: θυμοὶ γὰρ, καὶ ἐπιθυμίας ἀφροδισίων, καὶ εἴη τῇ τοιοῦταν,
ἐπιθυμίας καὶ τὸ σῶμα μεθυσσίν. ἐνίοις δὲ καὶ μανίας ποιοῦσι. δὴλον
οὖν ὅτι ἐμὴ καὶ ἔχειν λεκτικόν τὸ ἀκρατὲς τούτοις. τὸ δὲ λέγειν τὸν λό-
γον ἐν ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης, οὐδὲν σμῆνον, καὶ γὰρ οἱ ἐν τοῖς πάθεσι τού-
τοις ὄντων, ἀποδείξας καὶ ἔπειτα λέγουσιν ἐμπεδοκλέους. καὶ οἱ προ-
τον μαθόντες, (ωρίονσι μὴ τὸν λόγον. ἴσασιν δ', οὕτω, δὲ γὰρ συμ-
φύει. ὅσον δὲ χρόνον δὲ. ὥστε κατὰ παρὰ τὸ ἀπαιρημένους, οὕτως
ἀπολεπτέον λέγειν καὶ τὸ ἀκρατὲς μένους. ἐπὶ καὶ ἂν φυσιῶς ἀν-
τις ἐπιβλέψαι τὴν αἰτίαν. ἢ μὴ γὰρ καθόλου, δέξαι: ἢ δ' ἑτέρα, πρὸς
τῇ κατὰ μέρος ὅσον: ὡς αἰσθησὶς ἢ δὲ κυρία. ὅταν δὲ μία γήνηται ὅσον
τῇ, ἀνάγκη τὸ συμπαράν τὴν ἐνθα μὴ, φάσαι τὴν ψυχὴν. ἐν δὲ ταῖς
πειρητικαῖς, πράττειν ἀνθρώπος. ὅσον εἰ παντὸς γλυκέος γλυκεῖται δὲ, του-
τὶ δὲ γλυκὺ, ὡς ἐπὶ τῇ κατὰ μέρος, ἀνάγκη τὸν διωόμενον καὶ μὴ κα-
λυόμενον, ἀμα ὅσον καὶ πράττειν. ὅταν οὖν ἢ μὴ καθόλου εἴη, ἢ κα-
λυόμενος γλυκεῖται: ἢ δὲ, ἐπὶ πάντων γλυκὺ ἢ δὲ. τοῦτ' ἐν γλυκὺ, αὐτὴ δὲ ἐν
νεργείᾳ. τύχη δὲ ἐπιθυμία ἐχούσα. ἢ μὴ λίγη, φύσιν ὅσον. ἢ δὲ ἐπιθυ-
μία, ἀγχοῖ: κινεῖν γὰρ ἐκαστον διώσκει τῇ μορίαν. ὥστε συμβαίνει ἔπειτα λό-
γου τῶν καὶ δόξης ἀκρατὲς δύναιται. οὐκ ἐναντίας δὲ κατὰ αὐτῶν, ἀλλὰ
κατὰ συμβεβηκός. ἢ γὰρ ἐπιθυμία ἐναντία. ἀλλ' οὐχ ἢ δόξα τῇ ἐρῶ λό-
γῳ. ὥστε καὶ ὅσον τὰ θερία οὐκ ἀκρατὴ, ὅτι οὐκ ἔχει καθόλου ἀπο-
ληψίν, ἀλλὰ τῇ κατὰ μέρος φαντασίαν καὶ μνήμην. τῶν δὲ λύετοι ἢ

Arist. Eth.

3

ἀγνοῖα καὶ πάλιν γίνεσθαι ἐπιστήμων ὁ ἀκράτης, ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ποῦ
οὐκ ἀμελῶς καὶ καθύδοντες: καὶ οὐκ ἴδιος τοῦτου τοῦ πάθους, ὃν δὲ
παρὰ τῶν φυσιολόγων ἀκούειν. ἐπεὶ δὲ ἡ τελευταία πρότασις δόξατε
αἰσθητοῦ, καὶ κυρία τῇ περὶ ἄξεων, ταύτῃ, ἢ οὐκ ἔχει ὁ ἐν τῷ πάθει ὢν,
ἢ οὕτως ἔχει, ὥς οὐκ ἦν ὡς ἔχειν, ἐπίσταται. ἀλλὰ λέγειν ὥς παρὰ ὁ οἶνω
μέγος, τὰ ἑμπεδοκλέους. καὶ διὰ τὸ μὴ καθόλου, μὴ δὲ ἐπιστημονικὸν ὁ-
μοίως εἶναι δοκεῖν τῷ καθόλου τὸν ἔρχατον ὅρον. καὶ εἰσὶν ὁ ἐξήτει Σω-
κράτης συμβαίνειν: οὐ γὰρ τῆς κυρίως εἶναι δοκῶσιν ἐπιστήμης παρὰ-
σης, γίνεται τὸ πάθος, οὐ δ' αὐτὴ περιέλατται δὲ τὸ πάθος. ἀλλὰ τῆς
αἰσθητικῆς. ποῦ μὴ οὕτω τοῦ εἶδός τε καὶ μὴ. καὶ πῶς εἶδός τε, ἐνδέχεται
ἀκρατὴν εἶναι, τοῦτο αἰσθάνω. Εὔτερον δὲ εἰς τὴν ἀπλῶς ἀκρα-
τῆς, ἢ πάντες κατὰ μέρος. καὶ εἰς, ποῦ ποῖά εἰσι, λεκτέον ἐφεξῆς.
ὅτι μὴ οὕτω ποῦ ἡδονὰς καὶ λύπας εἶναι οἷον οἷον ἐγκρατεῖς καὶ καρτερικοί, καὶ
ἀκρατεῖς καὶ μαλακοί, φανερόν. ἐπεὶ δὲ εἰς τὰ μὴ, ἀναγκάσια, τῇ ποιῶν
των ἡδονῶν: τὰ δ', αἰρετὰ μὴ καὶ αὐτὰ, ἔχοντα δ' ὑπερβολὴν: ἀναγκ-
κάα μὴ τὰ σωματικά. λέγω δὲ τὰ τοιαῦτα: τὰ, τε ποῦ τῷ φρονῇ καὶ
τῷ τῇ ἀφροδισίῳ χρεῖαν, καὶ τὰ τοιαῦτα τῇ σωματικῶν, ποῦ αὐτῷ
ἀκολασίαν ἐθέμεν καὶ τῷ σωφροσύνη. τὰ δ', ἀναγκάσια μὴ, οὐ. αἰ-
ρετὰ δὲ, καὶ αὐτὰ. λέγω δὲ οἷον νίκην. τιμὴν. πλοῦτον. καὶ τὰ τοιαῦ-
τα τῇ ἀγαθῶν καὶ κακῶν. ὅτι μὴ οὕτω πρὸς ταῦτα παρὰ τὸν ὁρθὸν λό-
γον ὑπερβάλλοντα τὸν ἐν αὐτοῖς, ἀπλῶς μὴ, οὐ λέγομεν ἀκρατεῖς.
προστίθενται δὲ τὸ, χρημάτων ἀφρατεῖς, καὶ κέρδους, καὶ τιμῆς, καὶ θυ-
μοῦ: ἀπλῶς δ', οὐ. ὥς ἐτέρους, καὶ καθ' ὁμοιότητα λεγομένους. ὥς-
παρὰ Ἀνθρώπος, ὁ τὰ δόλῳ πρὸς νικητικῶς. ἐκείνῳ γὰρ ὁ κοινὸς λόγος τοῦ
ἰδίου μικρῶν διέφορρον, ἀλλ' ὅμως, ἕτερος ὢν. σημεῖον δὲ, ἢ μὴ πῶ ἀκρα-
σία φέρεται, οὐχ ὥς ἀμαρτία μόνον, ἀλλὰ καὶ ὥς κακία τις, ἢ ἀπλῶς
οὐθε, ἢ κατὰ μέρος: τούτων δ', οὐθεῖς. τῇ δὲ ποῦ τὰς σωματικὰς
ἀπολαύσεις, ποῦ αὐτὰς λέγουσιν τὸν σωφρονα καὶ ἀκόλαστον, ὁ μὴ τῷ προαι-
ρεῖσθαι τῇ τε ἡδονῶν διώκων τὰς ὑπερβολὰς, καὶ τῇ λυπηρῶν φεύγων,
πένης, καὶ δόξης, καὶ ἀλέας, καὶ ψυχους, καὶ πάντων τῇ ποῦ ἀφῆν καὶ
γούσιν, ἀλλὰ παρὰ τῷ προαίρεσιν καὶ τῷ διάνοιαν, ἀκρατῆς λέγε-
ται, οὐ κατὰ πρόθεσιν. ὅτι ποῦ τὰ δὲ καὶ παρὰ ὁρῆς, ἀλλ' ἀπλῶς
μόνον. σημεῖον δὲ, καὶ γὰρ μαλακοὶ λέγονται, ποῦ ταύτας. ποῦ ἐκεί-
νων δὲ, οὐδεμίαν. καὶ δὲ τούτῳ τῷ τῷ ἀκρατῇ καὶ ἀκόλαστον τί-
θεμεν, καὶ ἐγκρατῇ καὶ σωφρονα. ἀλλ' οὐκ ἐκείνων οὐδένα, δὲ τὸ ποῦ
τὰς αὐτὰς πῶς ἡδονὰς καὶ λύπας εἶναι. οἱ δ' εἰσὶ μὴ ποῦ ταῦτα,
ἀλλ' οὐχ ὡς αὐτὸς εἶσιν. ἀλλ' οἱ μὴ, προαιροῦνται: οἱ δ', οὐ προαιροῦνται.

ται. διὸ μᾶλλον ἀκόλαστον αἰετοῖς μὴ δὲ ἐπιθυμῶν ἢ ἡρέμα, δια-
κει τὰς ὑπερβολὰς, καὶ φύγει μετρίαν λύπην, ἢ ἄλγος, ὅστις δὲ τὸ
ἐπιθυμῶν σφόδρα. ἢ γὰρ ἀνέκωντος ποιήσῃ, αἱ προσγίνοιτο ἐπιθυμία
ναικική, καὶ ποδὶ τὰς τῶν ἀναγκαίων ἐνδείαν, λύπη ἰσχυρά. ἐπεὶ δὲ τῶν
ἐπιθυμῶν καὶ τῶν ἡδονῶν, αἱ μὲν εἰσι τῶ γένει καλῶν καὶ ἀποδιδόντων.
τῶν γὰρ ἡδέων ἵνα φύσῃ αἰρετὰ· τὰ δ', ἐναντία τούτων· τὰ δὲ, μετα-
ξύ, καὶ ἀπὸρ διέλκομεν περὶ τὸν. οἷον χρέματα καὶ κέρδος καὶ νίκη
καὶ τιμὴ. πρὸς ἅπαντα δὲ, καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ τὰ μεταξὺ, οὐ τῶ πά-
ραν καὶ ἐπιθυμῶν καὶ φιλαῖν φέρονται, ἀλλὰ ὥς πῶς, καὶ ὑπερβάλ-
λῃ. διὸ ὅσοι μὴ παρὰ τὸν λόγον ἢ κρατοῦνται ἢ διώκουσι τῶν φύ-
σαι τῶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, οἷον οἱ ποδὶ τιμὴν καὶ μᾶλλον ἢ δὲ ἀπο-
δοῦντες. ἢ ποδὶ τέκνα καὶ γυνῆς. καὶ γὰρ ταῦτα τῶ ἀγαθῶν. καὶ ἐ-
παινοῦνται οἱ ποδὶ ταῦτα ἀποδίδοντες. ἀλλ' ὅμως, ὅτι πρὸς ὑπερβό-
λῃ καὶ ἐν τούτοις. εἴπῃ ὥσπερ ἢ Νιόβη μάχοιτο καὶ πρὸς θεοὺς,
ἢ ὥσπερ Σάτυρες ἐφίλοπάτωρ ἐπικαλούμενος, ποδὶ τὸν πατέρα·
λίαν γὰρ ἐδέκετο μαρτυρεῖν. μοχθηρὰ μὴ οὐκ οὐδεμία ποδὶ ταῦτ' ἐστὶ
διὰ τὸ εἰρημόν. ὅτι φύσῃ τῶ αἰρετῶν ἵνα δὲ αὐτῶν. φάσκει
δὲ καὶ φύσῃ αὐτῶν εἰσι αἱ ὑπερβολαί. ὁμοίως δὲ, οὐδὲ ἀκρασία· ἢ
γὰρ ἀκρασία, οὐ μόνον φθικτὸν, ἀλλὰ καὶ τῶ φθικτῶν ὅτι. δι' ὁμοιό-
τητα δὲ τοῦ πένθους προσεπιθῆναι τῶ ἀκρασίαν, ποδὶ ἐκείνου λέ-
γουσιν. οἷον, κακὸν ἰατρὸν. καὶ κακὸν ἐπιχειρῶν, ὃν ἀπλῶς οὐκ ἂν
εἴποιεν κακὸν. ὥσπερ οὐκ οὐδ' ἐπὶ ταῦτα διὰ τὸ μὴ κακὸν εἶναι ἐκεί-
νῳ αὐτῶν, ἀλλὰ τῶ ἀνέλογον, ὁμοίαν. οὕτω δηλονότι καὶ καὶ ὑπερβό-
λῃ μόνον ἀκρασίαν καὶ ἐγκράτειαν εἶναι, ἢ πρὸς ἐπὶ ποδὶ τὰ αὐτὰ
τῇ σφραγίσῃ καὶ τῇ ἀκόλασίᾳ. Ἐπεὶ δὲ θυμὸν καὶ ὁμοιό-
τητα λέγμεν. διὸ καὶ προστιθέντες ἀκρατὴ θυμῷ, ὥσπερ πρὸς
καὶ κέρδους φαμεν. ἐπεὶ δ' εἰσι εἶναι μὴ ἡδέα φύσῃ, καὶ τούτων
τὰ μὴ, ἀπλῶς· τὰ δὲ, κατὰ γένος καὶ ζώων καὶ ἀνθρώπων· τὰ
δ' οὐκ ὅσον. ἀλλὰ τὰ μὴ, διὰ πρῶσις· τὰ δὲ, δι' ἐπὶ γίνεται.
τὰ δὲ, διὰ μοχθηρὰ φύσῃς, ὅτι καὶ ποδὶ τούτων ἵνα πρὸς πρῶ-
πλησία ἰδῶν ἔξῃς. Πλέγω δὲ τὰς θηριώδεις, οἷον, τῶ ἀνθρώπων ἢν
λέγουσι τὰς κυνέας ἀνισχύουσαν, τὰ ποιδιαὶ καὶ περὶ τῶν
φασὶ χύρην εἶναι τῶ ἀνηρωμένῳ περὶ τὸν πίντον. τοῖς μὴ,
ἡμῶς. τοὺς δὲ, κρέατιν ἀνθρώπων. τοὺς δὲ, τὰ ποιδιαὶ δὲ
νέβειν ἀλλήλοισι εἰς ἀσπίαν. ἢ τὸ περὶ φάλαγγιν λεγόμενον. αὐ-
τοὺς μὴ φησὶν ὅτι. αἱ δὲ, διὰ τε νόστους γίνονται καὶ μαίαν ἐνί-
σις. ὥσπερ ὁ τῶ μισθῶ καὶ κερταύσας καὶ φασίαν, καὶ ὁ τοῦ
ζωοδούλου τῶ ἡπαρ. αἱ δὲ, νοσηματώδεις, ἢ ὅτι εἶναι. οἷον αἱ τῶν φη-

Aristo. Ethic.

4

χῶν ἥλσεις, καὶ ἰνύχων βώξεις. ἐπὶ δ' ἀνθρώπων καὶ γῆς. πρὸς δὲ τού-
τοις, ἢ τῶν ἀφροδισίων τοῖς ἄρρεσι: τοῖς μὲν γὰρ, φύσει. τοῖς δ' ὅβ-
ρους συμβαίνουσιν. οἷον τοῖς ἐθιζομένοις ἐκ παιδῶν. ὅσοις μὲν οὖν φύ-
σις αἰτία, τοὺς τοὺς μὲν, οὐ δ' αὖ εἰς ἑσπερινὰ ἀκρατεῖς. ὥς περ οὐδὲ τὰς γυ-
ναῖκας, ὅτι οὐκ οπύουσι, ἀλλ' ὁπύονται. ὡς αὐτὰς δὲ καὶ τοῖς νοσημα-
τωδὺς ἔχουσι δι' ἔθος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ἐκαστα τούτων, ἔξω τῶν ὄρων
ἐστὶ τῆς κακίας, καὶ θά περ καὶ ἡ θηριότης. τὸ δ' ἔχοντα κρατεῖν ἢ κρατεῖσθαι,
οὐχ ἡ ἀπλή ἀκρασία, ἀλλ' ἡ καθ' ὁμοιότητα κατὰ περ καὶ τὸν ποδὶ ὅτι θυ-
μοὺς ἔχοντα ἔστιν τὸν ῥόπον τοῦ παίδους, ἀκρατεῖ δ' οὐ λεκτέον: πᾶ-
σα γάρ ὑποβέβηκε κακία καὶ ἀφροσύνη καὶ δαλία καὶ ἀκολασία
καὶ χαλεπότης, αἱ μὲν θηριώδεις. αἱ δὲ, νοσηματώδεις εἰσὶν. ὁ μὲν γὰρ
φύσει τοιοῦτος, οἷος δεδιναίαι πάντα, καὶ νουφύσει μὺς, θηριώδης δαλίαν
δαλός. ὁ δὲ, πῶν χαλῶν ἐδεδείδῃ νόσον. καὶ τῶν ἀφρόνων, οἱ μὲν ἐκ-
φύσεως ἀλόγιστοι καὶ μόνον τῇ αἰσθήσει ῥώντες, θηριώδεις, ὥς περ εἴη
γῆν τῶν πόρων βαρβαρῶν. οἱ δὲ, δι' νόσους. οἷον τὰς ἐπιληπτικὰς, ἢ
μανίας νοσηματώδεις. τούτων δ' ὅτι μὲν ἔχειν πνὰ εἴητε μόνον, μὴ
κρατεῖσθαι δὲ. λέγω δὲ οἷον εἰσάλας κατεῖχεν, ἐπιθυμῶν παιδίου
φαγεῖν, ἢ πρὸς ἀφροδισίων ἄποπον ἡδονῶν. ὅτι δὲ καὶ κρατεῖσθαι, μὴ μό-
νον ἔχειν. ὥς περ οὖν καὶ μοχθηρία. ἢ μὲν, κατ' ἀνθρώπον, ἀπλῶς λέ-
γεται μοχθηρία: ἢ δὲ, κατὰ πρόθεσιν, ὅτι θηριώδης ἢ νοσηματώδης:
ἀπλῶς δ' οὐ: τὸν αὐτὸν τρόπον δὴλον ὅτι καὶ ἀκρασία ἐστίν: ἢ μὲν, θη-
ριώδης: ἢ δὲ, νοσηματώδης. ἀπλῶς δὲ ἢ κατὰ τὴν αἰσθητικὴν ἀκο-
λασίαν μόνη. ὅτι μὲν οὖν ἀκρασία καὶ ἐγκράτεια ἐστὶ μόνον ποδὶ ἀ-
πορ ἀκολασία καὶ σωφροσύνη, καὶ ὅτι ποδὶ τὰ ἄλλα ἐστὶν ἄλλο ἔδος
ἀκρασίας, λεγόμενον κατὰ, μεταφορὰν καὶ οὐχ ἀπλῶς, δὴλον.
ὅτι δὲ καὶ ἥττον αἰχρὰ ἀκρασία ἢ τοῦ θυμοῦ ἢ τῶν ἐπιθυμιῶν, θεω-
ρήσωμεν. εἴηκε γὰρ ὁ θυμὸς ἀκούειν μέντοι τοῦ λόγου: παρακούειν δὲ.
κατὰ πόρ οἱ ταχῆς τῶν διακόνων, οἱ πρὶν ἀκούσαι πᾶν τὸ λεγόμενον,
ἐκθέουσιν. εἴτα ἀμαρτάνουσι τῆς προέξεως. καὶ οἱ κυῶντες, πρὶν σκέ-
ψασθαι εἰ φίλος, ἀν' μόνον νοφύσει, ὑλακτοῦσι: οὕτως ὁ θυμὸς, διὰ
θέρμότητα καὶ ταχύτητα τῆς φύσεως, ἀκούσας μὲν: οὐκ ἐπιταγῆς
δὲ ἀκούσας, ὁρμαῖ πρὸς τὴν πτωρίαν: ὁ μὲν γὰρ λόγος ἢ ἡ φαντασία,
ὅτι ὕβρις ἢ ὀλιγωρία, ἐδήλωσεν: ὁ δ', ὥς περ συλλογισάμενος ὅτι δ' αἰ-
τῶ τοιούτω πολεμεῖν, χαλεπαίνει θυμῶς. ἢ δ' ἐπιθυμία, ἐὰν μόνον ἐ-
πὶ ὅτι ἡδὺ ὁ λόγος, ἢ ἡ αἰσθησις, ὁρμαῖ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν. ὥς δ' ὁ
μὲν θυμὸς, ἀκολουθεῖ τῇ λόγῳ τῶς: ἢ δ' ἐπιθυμία, οὐ. αἰσχίαν οὖν.
ὁ μὲν γὰρ τοῦ θυμοῦ ἀκρατεῖς, τοῦ λόγου τῶς ἡτῆσται: ὁ δὲ, τῆς ἐπι-

θυμίσκῃ, καὶ οὐ τοῦ λόγου. ἐπὶ ταῖς φυλικαῖς συγγνώμῃ μαλᾶλλον ἀνο-
λουθῆναι ὀρέξουσιν, ἐπεὶ καὶ ἐπιθυμίας ταῖς τοιαύταις μαλᾶλλον, ὅσαι καὶ
καὶ παύσι, καὶ ἐφ' ὅσον κοιναῖ. ὁ δὲ θυμὸς φυλικώτερον, καὶ ἡ χαλεπότης,
τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν τῆς ὑπερβολῆς καὶ τῶν μὴ ἀνγκυαίων ὡς-
πορ δ' ἀπολογούμενος ἐπὶ τῶν πρᾶτ' ὅτι τοι: καὶ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτὸν, τὸν ἐκ
τοῦ κακῆτος, τὸν ἀνώγειν. καὶ τὸ πειθεῖν δ' ἐφ' αὐτὸν, καὶ οὐ τοῖς ἐμὲ ἔφη, ὅ-
ταν ἀνὴρ γήνηται: συγγνώμης γὰρ ἡμῖν. καὶ ὁ ἐλκόμενος ὑπὸ τοῦ ἡού,
παύεται ἐκείλῳ πρὸς ταῖς θύρας: καὶ γὰρ αὐτὸς ἐλκόμενος τὸν πρᾶ-
μέχρ' ἐν ταύτῃ. ἐπὶ ἀδικώτερον οἱ ἐπιβουλότεροι. ὁ μὲν οὖν θυμώ-
δης, οὐκ ἐπιβουλος: οὐδ' ὁ θυμὸς, ἀλλὰ φανερός. ἡ δ' ἐπιθυμία. κα-
» δ' ἀπὸ τῆς ἀρετῆς φασὶν. Δολοπλόκου γὰρ κυροῦντος, καὶ
» τὸν κερτὸν ἱμάτια ὁμοῖος. Γάρφαρος ἡ γ' ἐκλεφε νόον πύκα πρὸ-
φρονότος. Ὡς τ' ἐπὶ ὁρᾶ ἀκραιτέρη καὶ ἀσχίαν ἢ ἀκρασία αὐ-
τη, πρὸς τὸν θυμὸν ὅτι, καὶ ἀπλῶς ἀκρασία καὶ κακία πῶς. ἐπὶ
οὐδ' αὖς ὑβρίει, λυπνόμενος: ὁ δ' ὀργῇ ποιῶν πᾶς, ποιεῖ λυπνόμενος.
ὁ δ' ὑβρίων, μετ' ἡδονῆς. αἱ οὖν αἱ ὀργαί, καὶ μάλιστα δίκαιον, ταῦτα
δ' ἀδικώτερα καὶ ἢ ἀκρασία, ἢ δ' ἐπιθυμία. οὐ γὰρ ὅταν ἐν θυμῷ
ὑβρίεις. ὡς μὲν τοῖνυν αἰσχίαν ἢ πρὸς ἐπιθυμίας ἀκρασία, τῆς πρὸς τὸν
θυμὸν. καὶ ἐπὶ ὅταν ἡ ἐκράτεια καὶ ἀκρασία πρὸς ἐπιθυμίας καὶ ἡ δὲ
νῆς σωματικᾶς, δὴ λαν. αὐτῶν δὲ τούτων τὰς διαφορὰς ληπτέον, ὡς
πρὸ γὰρ εἴρηται κατ' ἀρχάς, αἱ μὲν, ἀνθρωπικαὶ αἰσὶ καὶ φυλικαῖ, καὶ
τῶ γῆρας καὶ τῶ μεγέθει: αἱ δὲ, θειώδεις: αἱ δὲ, καὶ διὰ πηρώσεις καὶ
νοσήματα. τούτων δὲ πρὸς τὰς πρώτας, σωφροσύνη καὶ ἡ ἀκολασία
μόνον ἐστὶ. διὸ καὶ τὰ θειῆς, οὔτε σώφρονα, οὔτε ἀκόλαστα λεγομένη. ἀλ-
λ' ἡ κατὰ μεταφοράν. καὶ ἡ τῆς ὁλως ἄλλο πρὸς ἄλλο διαφέρει γῆρας τ'
βίαν ὑβρίει καὶ ὡσαύτως καὶ τῶ παμφάγον εἶναι: οὐ γὰρ ἔχει προαί-
ρεσιν, οὐδὲ λογισμὸν, ἀλλ' ὅθεν ἔσκε τῆς φύσεως ὡς πορ οἱ μαινόμενοι
τῶν ἀνθρώπων. ἐλαττον δὲ θειότης, κακίας: φοβερώτερον δὲ. οὐ γὰρ
διέφθαρται τὸ βέλτιστον, ὡς πορ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' οὐκ ἔχει. ὁμοιον
οὖν, ὡς περ' ἄψυχον συμβαλεῖν πρὸς ἑμψυχον, πόττον κακίον: ἀσινετέ-
ρα γὰρ ἢ φαυλότης αἰ, ἡ τοῦ μὴ ἔχοντος ἀρχὴν. ὁ δὲ νοῦς, ἀρχή. πα-
ραπλήσιον οὖν τὸ συμβαλεῖν ἀδικίαν πρὸς ἀνθρώπων ἀδικον. ἐστὶ γὰρ
ὡς ἐκείττον κακίον. μυριοπλάσια γὰρ αἱ κακίαι. ποιήσιν ἀνθρώπος κα-
κός, θειός. Περὶ δὲ τὰς δι' αἵμα καὶ γούσεως ἡδονὰς καὶ λύπας
καὶ ἐπιθυμίας καὶ φυγὰς, πρὸς αἵμα ἢ ἀκολασία καὶ ἡ σωφροσύνη, διὰ
ἐπὶ πρὸς τὸν. ὅτι μὲν οὕτως ἔχειν, ὡς τε ἡτᾶται καὶ ὡς οἱ πολλοί,
κρείττους: ὅτι δὲ κρατῶν, καὶ ὡς οἱ πολλοί, ἡτῶν. τούτων δ' ὁ μὲν

πρὸς ἡδονὰς, ἀκρατής: ὁ δ' ἐγκρατής. ὁ δὲ πρὸς λύπας, μαλακός. ὁ δὲ
 ἡσυχαστής. μεταξὺ δὲ τῶν πλείων ἔξεις, ἡδὺν εἰ ῥέτωσι μᾶλλον πρὸς
 τὰς χεῖρους. ἐπεὶ δ' εἶναι τῶν ἡδονῶν, ἀναγκαῖα εἶναι: αἱ δ' οὐ καὶ μέ
 χρι πινός: αἱ δ' οὐ πρὸς βολαί, οὐδ' αἱ ἐλλείψεις. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς ἐπι
 θυμίας ἔχει καὶ λύπας. ὁ μὲν, τὰς ὑπερβολὰς διώκων τῶν ἡδέων, ἢ
 καὶ ὑπερβολὰς. ἢ δὲ προαίρεσιν, καὶ δι' αὐτὰς, καὶ μηδὲν δι' ἑτοῖον ἀπο
 βαῖνον, ἀκόλαστος: ἀνάγκη γὰρ εἶναι μετamelητικόν. ὡς τ' αἰσά
 τος: ὁ γὰρ μὴ μετamelητικός, αἰσάτος. ὁ δὲ ἐλλείπων, ὁ ἀντικείμενος:
 ὁ δὲ μέσος, σώφρων. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ φύγειν τὰς σώματικὰς λύπας,
 μὴ δι' ἡπείαν, ἀλλὰ δι' προαίρεσιν. τῶν δὲ μὴ προαιρουμένων, ὁ μὲν ἀγέ
 ται, δι' τὴν ἡδονήν: ὁ δὲ, διὰ τὸ φύγειν τὴν λύπην, τὴν ἀπὸ τῆς ἐπι
 θυμίας. ὡς τε διαφέρουσιν ἀλλήλων. παντὶ δ' αὖθις ἔξεις χείρων εἶναι, εἰ
 πὶς μὴ ἐπιθυμῶν, ἢ ἡρέμα, πρὸς τοὺς αἰσχροὺς, ἢ εἰ σφόδρα ἐπιθυμῶν. καὶ
 εἰ, μὴ ὀργιστόμενος, τύπτει. ἢ εἰ ὀργιστόμενος. πὶς γὰρ αὖ ἐποίησεν ὑπὸ
 ὧν. διὸ ὁ ἀκόλαστος χείρων τοῦ ἀκρατοῦς. τῶν δὲ λεχθέντων, τὸ μὲν
 μαλακίαν εἶδος μᾶλλον: ὁ δ' ἀκράτης. ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν ἀκρα
 τῇ, ὁ ἐγκρατής: τῷ δὲ μαλακῷ, ὁ καρτερικός. τὸ μὲν γὰρ καρ
 τερεῖν εἶναι, εἰ τῷ αἰτέχειν: ἢ δὲ ἐγκράτεια, εἰ τῷ κρατεῖν. ἕτερον
 δὲ τὸ αὐτέχειν, καὶ κρατεῖν, ὡς περὶ καὶ τὸ μὴ ἡπιάσαι, τοῦ νικᾶν.
 διὸ καὶ αἰρετώτερον ἐγκράτεια καρτερίας εἶναι. ὁ δὲ ἐλλείπων πρὸς
 αἰσχροὺς καὶ ἀντιτείνουσι καὶ δυνάμει, οὗτος μαλακὸς καὶ τρυ
 φῶν. καὶ γὰρ ἡ τρυφή, μαλακία πᾶσι εἶναι. ὅς ἐλκει τὸ ἱμάτιον, ἵνα μὴ πο
 νῆσ' ἢ τὴν ἀπὸ τοῦ αἶρειν λύπην. καὶ μιμούμενος τὸν κάμνοντα, οὐκ εἴ
 ται ἀθλιός εἶναι, ἀθλίω ὁμοίος ὧν. ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ πρὸς ἐγκράτειαν
 καὶ ἀκρασίαν: οὐ γὰρ εἰς ἰσχυρῶν καὶ ὑπερβαλλουσῶν ἡδονῶν ἡπιά
 ζαι ἢ λύπῶν, θαυμαστὸν, ἀλλὰ καὶ συγχωμονικόν, εἰ ἀντιτείνων, ὡς
 περὶ ὁ Θεόδωρος φιλοκλήτης ὑπὸ τοῦ ἔχειν πεπληγμένος, ἢ ὁ Κερ
 κίνου εἰς τὴν ἀλόπη κερκύαν, καὶ ὡς περὶ οἱ κατ' ἐχέειν παρῶμενοι τὸν γέ
 λωτα, ἀθρόον ἐκκαγχάζουσιν, οἷον (ὡς περὶ) ἐνοφάντω. ἀλλ' εἰς
 πρὸς αἰσχροὺς οἱ πολλοὶ δύνανται αὐτέχειν, τούτων ἡπιάσαι. καὶ μὴ δύνα
 ται ἀντιτείνειν, μὴ δὲ φύσιν τοῦ γένους. ἢ δὲ νόσον, οἷον εἰς τοὺς σκυθῶν
 βασιλεύουσιν ἢ μαλακία διὰ τὸ γένος, καὶ ὡς θηλυ πρὸς τὸ ἄρρεν διέστη
 κε. δοκεῖ δὲ καὶ ὁ παιδιώδης, ἀκόλαστος εἶναι: ἐστὶ δὲ μαλακός. ἢ γὰρ παι
 διώδης, ἀνεσίς εἶναι: εἰ περὶ οὐκ ἀπάσας. τῶν δὲ πρὸς ταύτην ὑπερβαλλ
 λόντων ὁ παιδιώδης εἶναι. ἀκρασίας δὲ, τὸ μὲν, προπετεία: τὸ δὲ, ἀδύ
 νεια: οἱ μὲν γὰρ, βουλεύσασθαι, οὐκ ἐμμελίσουσιν οἷς ἐβουλεύσαντο
 δι' τὸ πάθος. οἱ δὲ, διὰ τὸ μὴ βουλεύεσθαι, ἀγονταὶ ὑπὸ τοῦ πάθους

θους. ἔνιοι γάρ ὥσπερ προγαλιζέμεντες, οὐ γαργαλίζονται, οὐ-
 τω καὶ προαιθανόμενοι καὶ προιδόντες καὶ προεγείραντες ἐαυτοὺς καὶ
 τὸν λογισμὸν, οὐχ ἠπλώνονται ἀπὸ τοῦ πάθους. οὐτ' αὖ καὶ ἡ, οὐτ' ἀν-
 λυπηρόν. μάλιστα δὲ οἱ δ' ἄλλοι καὶ μελαγχολικοί, τὴν προπετὴ ἀκρα-
 σίαν εἰσὶν ἀκρατεῖς. οἱ μὲν γάρ δὴ τὴν ταχύτητα. οἱ δὲ, διὰ τὴν σφο-
 δρότητα, οὐκ αἰσμένον τὸν λόγον, διὰ τὸ ἀσυνεχὲς εἶναι τὴν φαν-
 τασίαν. Ἔστι δὲ ὁ μὲν ἀκόλατος ὥσπερ ἐλέχθη, οὐ μεταμελητικός.
 ἐμμενέει γάρ τῃ προαιρέσει. ὁ δ' ἀκρατής, μεταμελητικός πᾶς. διδοὺχ
 ὥσπερ ἡ προήθεμεν, οὕτω καὶ ἔχει, ἀλλ' ὁ μὲν, ἀνίαςτος: ὁ δὲ, ἰατὴς: εἰ-
 κε γάρ ἡ μὲν μοχθηρία, τὴν νοσημάτων οἶον ὑδέρω καὶ φθίσει. ἡ δ' ἀ-
 κρασία, τοῖς ἐπιληπτικοῖς. ἡ μὲν γάρ συνεχὴς: ἡ δὲ, οὐ συνεχὴς, πονη-
 ρία. καὶ ἵλας δὲ ἔσονται τὸ γένος, ἀκρασίας καὶ κακίας: ἡ μὲν γάρ κα-
 κία, λαμβάνει: ἡ δὲ ἀκρασία, οὐ λαμβάνει. αὐτὴν δὲ τούτων βελτί-
 ους οἱ ἐκαστοί. ἡ οἱ τὸν λόγον ἔχοντες μὲν: μὴ ἐμμενόντες δὲ. ὅτι ἐ-
 λάττονος γάρ πάθος ἠπλώνεται καὶ οὐκ ἀπροφύλακτοι, ὥσπερ ἀτε-
 ροί. ὅμοιος γάρ ὁ ἀκρατής ἐστὶ τοῖς ταχὺ μεθυσκομένους, καὶ ἀπὸ ὀλί-
 γου οἴνου, καὶ ἐλάττονος ἢ ὥς οἱ πολλοί. ὅτι μὲν οὖν κακία ἢ ἀκρασία
 οὐκ ἔστι, φανερὸν. ἀλλὰ πᾶσι τῶν: τὸ μὲν γάρ, παρὰ προαίρεσιν: τὸ
 δὲ κατὰ τὴν προαίρεσιν ὅτιν. οὐ μὴν ἀλλ' ὁμοίον γε κατὰ τὰς πράξεις,
 ὥσπερ τὸ Διμοδόκου εἰς Μιλησίους. Μιλησιοὶ γάρ, ἀξιώμεται μὲν οὐκ
 εἶπαι. δρωσὶ δὲ, οἷα πορ οἱ ἀξύνετοι. καὶ οἱ ἀκρατεῖς, ἀδικοὶ μὲν οὐκ
 εἶπαι: ἀδικοὺσι δὲ. ἐπεὶ δ' ὁ μὲν τοιοῦτος ὅτιν, οἷος διὰ τὸ μὴ πεπω-
 δει δώκεν τὰς κατὰ τὴν βολὴν καὶ παρὰ τὸν ὁρθὸν λόγον, σωμα-
 τικὰς ἡδονάς. ὁ δὲ, πείπεται διὰ τὸ τοιοῦτος εἶναι, οἷος δώκεν αὐ-
 τὰς. ἐκείνος μὲν οὖν διμετάπειρος: ὁ δ', οὐ. ἡ γὰρ ἀρετὴ καὶ μοχ-
 θηρία τὴν ἀρχὴν, ἡ μὲν, φθίρει: ἡ δὲ, σώζει. ἐν δὲ ταῖς πράξεσι τὸ
 οὐ ἔνεκα, ἀρχή. ὥσπερ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς αἱ ἀποδείξεις, οὔτε
 δὴ ἐκ τῆς ὁ λόγος διδασκαλικὸς τὴν ἀρχὴν: οὔτε ἐν ταῖς, ἀλλ' ἀρε-
 τῇ, ἢ φυλικῇ ἢ ἐδιστῇ τοῦ ὁρθοδόξου πρὸς τὴν ἀρχήν. σώφραν μὲν
 οὖν, ὁ τοιοῦτος. ἀκόλατος δὲ, ὁ ἐναντίος. ὅτι δὲ τις διὰ πάθος ἐκ-
 στατικός παρὰ τὸν ὁρθὸν λόγον: ὥστε μὲν μὴ πράττειν κατὰ τὸν ὁρ-
 θὸν λόγον, κρατᾷ τὸ πάθος: ὥστε δ' εἶναι τοιοῦτον οἷον πεπειδαι-
 δωμένον ἀνέδην δ' αὖν τὰς τοιαύτας ἡδονάς, οὐ κρατᾷ: οὐ γὰρ ὅτιν ὁ
 ἀκρατής, βελτίαν τοῦ ἀκολάστου: οἷδ' ἐφ' αὐτὸς ἀπλῶς σώζεται
 γὰρ τὸ βέλτερον, ἢ ἀρχή. ἄλλος δ' ἐναντίος ὁ ἐμμεντικός καὶ οὐκ
 ἐκστατικός διὰ γὰρ τὸ πάθος. φανερὸν δὲ ἐκ τούτων, ὅτι ἡ μὲν, πᾶσι
 δάμαξις: ἡ δὲ, φάσμα. /

Εὐφρόν οὖν ἐγγρα-

τίς ὅστις ὁ ὁποιῶν λόγῳ· καὶ ὁποιῶν προαίρειται, ἐμμένει, ἢ ὁ τῇ ὁρῇ
 ὅτι καὶ ἀκρατὴς δὲ ὁ ὁποιῶν μὴ ἐμμένει προαίρειται· καὶ ὁποιῶν
 οὐν λόγῳ, ἢ ὁ τῷ ψυχῇ λόγῳ καὶ τῇ προαίρειται τῇ μὴ ὁρῇ, ὥς πορ ἢ
 πρὸ ἡμῶν πρῶτον ἢ κατὰ συμβεβηκὸς ὁ ὁποιῶν. καὶ αὐτὸ δὲ ὡς ἀλη
 θεῖ λόγῳ καὶ τῇ ὁρῇ προαίρειται· ὁ μὲν, ἐμμένει· ὁ δὲ, οὐκ ἐμμένει. εἰ γάρ
 τις τοδὶ διὰ τοδὶ αἰρεῖται ἢ διὰ κεί, καὶ αὐτὸ μὲν, ἔστι διὰ κεί καὶ αἰρεῖ
 ται, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ, τὸ πρῶτον. ἀπλῶς δὲ λέγομεν τὸ καὶ αὐ
 τὸ. ὥστε, ὅτι μὲν ὡς ὁποιῶν δόξῃ. ὁ μὲν, ἐμμένει· ὁ δὲ, ὁρίζεται· ἀπλῶς
 δὲ, ὁ τῇ ἀληθείᾳ. εἰσὶ δὲ πνὺς οἱ ἐμμενετικοὶ τῇ δόξῃ. εἰσὶ δ', οὗς καλοῦ
 σιν ἰχυρογνώμονας, οἷον δύσπειστοι καὶ οὐκ ὀυμετάπειστοι. οἱ ὅμοιον μὲν π
 ἔχουσι τῷ ἐγκρατεῖ. οἷον ὁ ἄσπτος, τῷ ἐλθουσίῳ. καὶ ὁ θρασυς, τῷ παρῶν
 λέω, εἰσὶ δ' ἕτεροι κατὰ πολλὰ. ὁ μὲν γὰρ δὲ πᾶθος καὶ ἐπιθυμίας οὐ
 μεταβάλλει, ὁ ἐγκρατὴς. ἐπεὶ δύσπειστοι ὅταν τύχῃ, ἔστι ὁ ἐγκρα
 τὴς. ὁ δὲ, οὐχ ὑπὸ λόγου· ἐπεὶ ἐπιθυμίας γὰρ λαμβάνουσι, καὶ ἄγονα
 ται πολλοὶ ὑπὸ τῇ ἡδονῇ. εἰσὶ δὲ ἰχυρογνώμονες οἱ ἰδιογνώμονες, καὶ
 οἱ αμαθείς καὶ οἱ ἄγροικοι. οἱ μὲν ἰδιογνώμονες, δι' ἡδονὴν καὶ λύπην
 χαίρουσι γὰρ νικῶντες, εἰ μὴ μεταπείθωνται. καὶ λυποῦνται, αὐ
 ἄκυστα αὐτῇ ἢ, ὥς πορ ψήφισματα. ὥστε μάλλον τῷ ἀκρατεῖ εἰσὶ
 κασιν ἢ τῷ ἐγκρατεῖ. εἰσὶ δὲ πνὺς, οἱ τοῖς δόξασιν οὐκ ἐμμένουσιν, ὁ δ' ἄ
 κρασίαν. οἷον ἐν τῷ φιλοκλήτῳ Σοφοκλέους ὁ Νεοπτόλεμος. καίτοι δι' ἡ
 δονὴν ἐκ ἐνέμεινεν, ἀλλὰ καλὴν· τὸ γὰρ ἀληθὺς εἶναι αὐτὸ καλὸν μὲν. ἐπεὶ
 δὲ ὑπὸ τοῦ ὀδυσεῖος ψεύδεσθαι· οὐ γὰρ πᾶς ὁ δι' ἡδονὴν πρᾶττων
 ἐστὶν ἀκόλαστος, οὔτε φαῦλος, ὅτε ἀκρατὴς. ἀλλ' ὁ δ' ἀσχερὴν, ἐπεὶ δ' ἐ
 στὶς καὶ τοιοῦτος οἷος ἢ πον ἢ δει τοῖς σωματικαῖς χαίρων, καὶ οὐκ
 ἐμμένει τῷ λόγῳ ὁ τοιοῦτος, τοῦτου καὶ τοῦ ἀκρατοῦς μέσος ὁ ἐγκρα
 τὴς· ὁ μὲν γὰρ ἀκρατὴς, οὐκ ἐμμένει τῷ λόγῳ. διὰ τὸ μάλλον τι· οὗτος
 δὲ, διὰ τὸ ἥττον τι. ὁ δ' ἐγκρατὴς ἐμμένει, καὶ οὐδὲ δι' ἕτερον μετα
 βάλλει. δεῖ δὲ, εἴ πορ ἢ ἐγκράτεια αὐτοῦ αἰὶον, ἀμφοτέρως τὰς εἰαν
 τίας ἐξείς φαύλας εἶναι ὥς πορ καὶ φαίνονται, ἀλλὰ δὲ τὸ πῶν ἕτερον
 ἐν ὀλίγοις καὶ ὀλιγίαις εἶναι φανερὰν, ὥς πορ ἢ σωφροσύνη τῇ ἀκολασίᾳ δὲ
 καὶ εἰαντόν εἶναι μόνον, ὅτι καὶ ἢ ἐγκράτεια τῇ ἀκρασίᾳ. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁμοί
 οῦται πολλὰ λέγεται, καὶ ἢ ἐγκράτεια ἢ τοῦ σώφρονος, καὶ ὁμοιότητα
 ἢ κολούθησεν· ὅ, τε γὰρ ἐγκρατὴς οἷος μὴδὲν παρὰ τὸν λόγον, δὲ τὰς σω
 ματικὰς ἢ δονὰς ποιεῖν καὶ ὁ σώφρων. ἀλλ' ὁ μὲν, ἔχων· ὁ δ' οὐκ ἔχων
 φαύλας ἐπιθυμίας. καὶ ὁ μὲν, τοιοῦτος, οἷος μὴ ἢ δὲ οὐ παρὰ τὸν λόγον. ὁ δ'
 οἷος, ἢ δὲ οὐ παρὰ τὸν λόγον. ἀλλὰ μὴ ἄγνοται. ὁμοιοὶ δὲ καὶ ὁ ἀκρατὴς καὶ ὁ ἀκόλαστος.
 ἕτεροι μὲν ὄντες, ἀμφοτέρω δὲ τὰ σωματικὰ ἢ δὲ αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ

μὴν, καὶ οὐδὲν δὲν δ' ἐκ οὐδὲν. οὐδ' ἄμα φρόνιμον καὶ ἀκρα-
 τῆς ἐν δὲ καὶ τῶν αὐτῶν ἄμα καὶ φρόνιμος καὶ ἀσυνδύως τὸ ἦθος ἐ-
 δικταῖ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τῶν δὲν μόνον φρόνιμος, ἀλλὰ καὶ τῶν πρακτικῶν. ὁ δ' ἀ-
 κρατῆς, οὐ πρακτικῶν. τῶν δὲ δεινὸν οὐδὲν καλῶς ἀκρατῆς ἐστίν. διὸ καὶ
 δουλοῦν ἐστὶν φρόνιμοι ἀνάγκη, ἀκρατεῖς δὲ, δὴ τὸ πᾶν δεινότητά
 διαφέρειν τῆς φρονήσεως τὸν εἰρημένον ῥόπον, αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς λόγοις. καὶ
 κατὰ μὴν τὸν λόγον ἐγγύς ἐστίν· διαφέρειν δὲ κατὰ πᾶν προαίρεσιν. οὐδὲ
 δὴ ὡς ὁ αἰδώς καὶ θεωρῶν, ἀλλ' ὡς ὁ καὶ τοῦ δυνάμει οὐκ ἀναμείνους. καὶ ἐκὼν μὲν.
 ῥόπον γὰρ τῆς αἰδώς καὶ οὐκ ἀπὸ καὶ οὐκ ἀπὸ καὶ οὐκ ἀπὸ καὶ οὐκ ἀπὸ καὶ οὐκ ἀπὸ
 ρεσις, ἐπικαὶν. ὡς δ' ἡ μὲν πόντος καὶ οὐκ ἀδικίας· οὐ γὰρ ἐπὶ βούλος. ὁ
 μὴν γὰρ αὐτῶν, οὐκ ἐμμελετικῶν, οὐκ ἀβουλοῦνται. ὁ δὲ μελαγχολι-
 κός, οὐδὲ βουλοῦνται ὅλως. καὶ εἴκοι δὴ ὁ ἀκρατῆς πόλει, ἢ φησὶν τε
 μὴν ἀπαντα τὰ δέοντα, καὶ νόμους ἐχει, ἀσυνδύως, χρῆται δ' οὐδὲν,
 ὡς ἀπὸ ἀναξάνδρου. ἐστὶν αὐτῶν. ἢ πόλις ἐβούλει, ἢ νόμους δὲν μέλει.
 ὁ δὲ πονηρός, χρῆται μὴν τῶν νόμοις· πονηροῖς δὲ, χρῆται. ὅτι δ' ἀκρα-
 τῆς καὶ ἐγκρατεῖας ἀπὸ τῶν ὑπερβαλλόντων τῶν πολλῶν ἐξέως. ὁ μὴν
 γὰρ ἐμμελεῖ, μελλόν· ὁ δ' ἡ πόντος, τῆς τῶν πλείων διωμέως. δύναστέ-
 ρα δὲ τῶν ἀκρατῶν καὶ οὐ μελαγχολικῶν ἀκρατοῦνται. τῶν βουλοῦν-
 τῶν μὴν, μὴ ἐμμελεῖν δὲ, καὶ οὐ δι' ἐθιμοῦ ἀκρατεῖς, τῶν φυσικῶν·
 ἐστὶν ἡ ἦθος μετὰ κινήσει φύσεις, δὴ ἡ ἦθος καὶ τὸ ἦθος χαλεπὸν, ὅτι
 τῶν φύσει ἐστὶν. ὡς ἀπὸ καὶ εὐλὸς λέγει. Φησὶν πολὺ χρόνον μελέτω ἐ-
 μμελεῖ φίλε. καὶ δὴ τὰ τῶν ἀθρόωσι τελευτῶν φύσιν ἐστίν. τὴ μὴν
 οὐκ ἐγκρατεῖα καὶ τὴ ἀκρατεῖα καὶ κατεργία καὶ μαλακία, καὶ πᾶς
 ἔχουσιν αὐτῶν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους, εἴρεται. Περὶ δὲ ἡδονῆς καὶ λύπης
 θεωρεῖται τοῦ πᾶν πολιτικῶν φιλοσοφούντος. οὗτος γὰρ τοῦ τέλους ἀρ-
 χιτέκτων, πρὸς ὃ βελὴ ποντῶν, ἐκτελεῖται, τὸ μὲν, καὶ μὲν· τὸ δ' ἀγαθὸν ἀπλῶς
 λέγομεν, ἐπὶ δὲ καὶ τῶν ἀναγκαίων ἐπισκέψασθαι ἀπὸ αὐτῶν. πᾶν τε οὐ
 ἀρετῶν καὶ πᾶν κακίων πᾶν ἡδονῶν, ἀπὸ λύπης καὶ ἡδονῆς, ἐστὶ μὴν. καὶ
 πᾶν οὐδὲ μὲν αὐτῶν αὐτῶν μετ' ἡδονῆς ἀνάγκη φασι διὸ καὶ τῶν μακροῦν ὡ-
 νομάκων ἀπὸ τοῦ χαίρειν. τοῖς μὴν οὐκ ἀπὸ, οὐδὲ μία ἡδονὴ ἐστὶν ἀγα-
 θόν. οὐτε κατ' αὐτῶν, οὐτε κατὰ συμβεβηκός· οὐ γὰρ ἐστὶν αὐτῶν ἀγαθόν
 καὶ ἡδονῶν. τοῖς δ' ἐν αὐτῶν μὴν ἐστίν. αὐτῶν πολλὰ φαῖλαι. ἐπὶ δὲ τοῦτων ἡ-
 πον, εἰ καὶ πᾶσι ἀγαθόν, ὅμως μὴ ἐνδεχόμενον εἶναι τὸ ἀρετῶν ἡδονῶν. ὅλως
 μὴ οὐκ ἀγαθόν, ὅτι πᾶσι ἡδονὴ γίνεται ἐστὶν εἰς φύσιν αὐτῶν· οὐδε-
 μία ὁ γένεσις συφύσιν τοῖς τέλεσιν. οὐκ ἀπὸ μὲν οὐκ ἀπὸ μὲν οὐκ ἀπὸ μὲν οὐκ ἀπὸ μὲν
 φρον φύγει τὰς ἡδονάς. ἐπὶ ὁ φρόνιμος τὸ ἀλυπον δῶκε, οὐ τὸ ἡδονῶν. ἐπὶ
 ἐμπόδιον τῶν φρονεῖν, αὐτῶν ἡδονῶν. καὶ ὅσω μάλλον χαίρει, μάλλον. οὐκ πᾶν

τῶν ἀφροδισίων· οὐδένα γὰρ ἀδυνατάσαι νοῦσαι τῇ ἐν αὐτῇ. ἐπὶ τέχνῃ
οὐδεμία ἡδονῆς καὶ τοὶ πᾶν ἀγαθόν, τέχνης ἔργον. ἐπὶ τῇ παιδίᾳ καὶ τῇ
θηρίᾳ δῶκεται τὰς ἡδονὰς. τοῦ δὲ μὴ πάσας ἀποδύει, ὅτι εἰσὶ καὶ αἰσθη-
ταὶ καὶ οὐκ ἀντιδιδόμεναι, καὶ ὅτι βλαβεραὶ νοσήσῃ· ὅτι εἴη τῶν ἡδέων. ὅ-
τι δ' οὐκ ἀρίστην ἢ ἡδονήν, ὅτι οὐ τέλος, ἀλλὰ γῆνεσις. πῶς μὲν οὖν λεγί-
μεθα σχεδὸν ταῦτ' εἶναι. ὅτι δ' οὐ συμβαίνει διὰ ταῦτα μὴ εἶναι ἀγα-
θόν, μὴ δὲ τὸ ἀρίστην, ἐκ τῆς δὲ δόξης. πρῶτον μὲν, ἐπεὶ τὸ ἀγαθὸν διχῶς.
τὸ μὲν γὰρ, ἀπλῶς· τὸ δὲ, τινί. καὶ αἱ φύσεις καὶ αἱ ἕξεις ἀκολουθεῖσιν
αὐτῶν. ὥστε καὶ αἱ κινήσεις καὶ αἱ γένεσις ἀκολουθεῖσιν. καὶ αἱ φάυλαι δε-
κοῦσαι, ἀπλῶς φάυλαι· πνί δ', οὐ. ἀλλ' αἰρεταὶ τῶδε. ἐνναι δὲ, εἰδὲ τῶδε,
ἀλλὰ ποτὲ καὶ ὀλίγον χρόνον. αἰρεταὶ δ', οὐ. αἱ δὲ, εἰδὲ ἡδοναί, ἀλλὰ φαί-
νονται· ὅσαι μετὰ λύπης καὶ ἰατρείας ἐνεκεν. οἷον αἱ τῶν καμνόντων.
ἐπὶ ἐπεὶ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ μὲν, εἰς ἔργον· τὸ δ', εἰς. κατὰ συμβεβηκός, αἱ
καθησθῆσαι εἰς τὴν φυσικὴν ἔξιν, ἢ δ' αἱ εἰσιν. ἐπὶ δ' ἡ εἰς ἔργον ἐπὶ τοῦ
θυμίου τῆς ἑσπέρου ἐξέως καὶ φύσεως. ἐπὶ καὶ αἱ ἀνὰ λύπης καὶ ἐ-
πιθυμίας εἰσιν ἡδοναί. οἷον αἱ τοῦ θεωρεῖν ἐνέργειαι, τῆς φύσεως οὐκ
ἐνδεοίσης. σήμερον δ' ὅτι οὐ τῶ αὐτῶ ἢ δ' αἱ χαίρουσιν, ἀναπληρουμέ-
νης τῆς φύσεως καὶ κατεστηκίας· ἀλλὰ κατεστηκίας βί, τοῖς ἀπλῶς
ἡδέων. ἀναπληρουμένης δὲ, καὶ τοῖς εἰσιν. καὶ γὰρ ὁρᾷ καὶ πρὶ
κροῖς χαίρουσιν. ὡς οὐδὲν οὔτε φύσει ἢ δ' οὐδ' ἀπλῶς ἡδύ. ὥστε οὐ
δ' αἱ ἡδοναί. ὡς γὰρ τὰ ἡδέα πρὸς ἀλλήλα (ὡς ἐστὶν), οὕτω καὶ αἱ ἡ-
δοναὶ αἱ ἀπὸ τούτων. ἐπὶ οὐκ ἀνάγκη ἑτερόν τι εἶναι βέλπον τῆς ἡδονῆς,
αἷμαρ πνέει φασὶ τὸ τέλος τῆς γενέσεως. οὐ γὰρ γενέσεις εἰσιν· οὐ
δὲ μετὰ γενέσεως πᾶσαι, ἀλλ' ἐνέργειαι καὶ τέλος· οὐδὲ γινόμενων
συμβαίνουσιν, ἀλλὰ χρωμέναν. καὶ τέλος οὐ πασῶν ἑτερόν τι, ἀλλὰ
τῶν εἰς τὴν τελείωσιν ἀγομένων τῆς φύσεως. διὸ καὶ οὐ καλῶς ἔ-
χει τὸ αἰσθητὴν γῆνεσιν φαῖναι εἶναι τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ μάλλον λεκτέον
ἐνέργειαν τῆς κατὰ φύσιν ἐξέως. ἀντὶ δὲ τοῦ, αἰσθητὴν, ἀνεμώδιστον.
δοκεῖ δὲ γῆνεσις πρὸς εἶναι, ὅτι κινεῖται ἀγαθόν. τὴν γὰρ ἐνέργειαν, γῆνεσιν
οἶονται εἶναι. ὅτι δ' ἑτερόν. τὸ δ' εἶναι φάυλας, ὅτι νοσήσῃ εἴη ἡδέα, τὸ
αὐτὸ καὶ ὅτι ὑγιεινὰ, εἴη φάυλα πρὸς χρηματισμόν. ταῦτα γὰρ φάυ-
λα ἀμφω, ἀλλ' οὐ φάυλα κατὰ γένεσιν. ἐπεὶ καὶ τὸ θεωρεῖν ποτὲ βλάπτει
πρὸς ὑγίαν· ἐμποδίζει δὲ οὔτε φρονήσει, οὐδ' ἐξαι οὐδεμίᾳ ἢ ἀφ' ἐ-
κείνης ἡδονῇ, ἀλλὰ αἱ ἀλλότριαι. ἐπεὶ αἱ ἀπὸ τοῦ θεωρεῖν καὶ μαν-
θάνειν, μάλλον ποιήσονται θεωρεῖν καὶ μανθάνειν. τὸ δὲ τέχνης μὴ εἶναι
ἔργον μηδεμίαν ἡδονήν, ἀλλόγως συμβεβηκός· οὔτε γὰρ ἀλλοτρίως ἐν ἑνὶ
ἀσ οὐδεμίᾳς τέχνης εἶναι. ἀλλὰ τῆς διωάμεως· καὶ τοὶ καὶ ἡμυρεφικῇ

τέχνη. καὶ ἡ ἐφοπιομένη δὴ καὶ ἡ δονῶς εἶναι. τὸ δὲ τὸν σώφρονα φύγειν, καὶ τὸν φρόνιμον δάσκειν τὸν ἄλυτον βίον, καὶ τὸ τὰ παιδία καὶ τὰ θηρία δάσκειν, τῷ αὐτῷ λύεται πάντα. ἐπεὶ γὰρ εἴρηται πῶς ἀγαθὰ ἀπλῶς, καὶ πῶς οὐκ ἀγαθὰ πᾶσαι αἱ ἡδοναί, τὰς τοιαύτας τὰ παιδία, καὶ τὰ θηρία δάσκει, καὶ πῶς τούτων ἄλυτοι οἱ φρόνιμοι, τὰς μετ' ἐπιστήμης καὶ λύπης καὶ τὰς σωματικὰς τοιαύταις γὰρ αὐται. καὶ τὰς τούτων ὑπερβολὰς, καὶ αὖς ὁ ἀκόλαστος, ἀκόλαστος. διὸ ὁ σώφρων φύγει τούτας. ἐπεὶ εἶσιν ἡδοναί καὶ σώφρονος. Ἀλλὰ μὴ ὅτι καὶ ἡ λύπη κακὴν, ὁμολογεῖται καὶ φθικτὴν ἢ μὴ γὰρ, ἀπλῶς κακὴν. ἢ δὲ, τῷ πῶς, ἐμποδιστική. τῷ δὲ φθικτῷ τὸ εἶναι πόνον, ἢ φθικτὴν καὶ κακὴν, ἀγαθόν. ἀνάγκη οὖν πῶς ἡδονὴν ἀγαθὸν τι εἶναι. ὥς γὰρ Σωκράτης ἐλεγε, οὐ συμβαίνει ἡ λύπη. ὥς περὶ τὸ μῆλον τῷ ἐλάττονι, καὶ τῷ ἴσῳ, εἶναι πόνον: οὐ γὰρ αὐτῷ φαίνεται ὅτι κακὴν τι εἶναι πῶς ἡδονὴν. ἀριστὸν δ' οὐδὲν καλεῖται ἡδονὴν πῶς εἶναι, εἰς αὐτὴν φαύλων ἡδοναί, ὥς περὶ καὶ ἐπιστήμῳ πῶς, ἐνίων φαύλων οὐσῶν: ἴσως δὲ καὶ ἀναγκαῖον ἐπὶ τῇ ἐξέτασιν ἐξέως εἶσιν ἐνέργειαι ἀνεμώδιστοι, εἴθ' ἢ πασῶν ἐνέργειαι εἶναι, εὐδαιμονία, εἴτε ἢ πῶς αὐτῶν, αὐτῇ ἢ ἀνεμώδιστος, ἀρετῶν τῶν εἶναι. εἴτε δ' ὅτι ἡδονή. ὥς περὶ αὐτῶν ἡδονὴ τὸ ἀριστὸν, τῶν πολλῶν ἡδονῶν φαύλων οὐσῶν, εἴ τι χεῖν ἀπλῶς. καὶ διὰ τοῦτο πάντες τὸν εὐδαιμόνα ἢ δ' αὖ οἶοντα βίον εἶναι. καὶ ἐμπλέκουσι πῶς ἡδονὴν εἰς πῶς εὐδαιμονίαν εὐλόγως: οὐδεμία γὰρ ἐνέργεια τέλεια, ἐμπόδιος ἢ δ' εὐδαιμονία, τῶν τελείων. διὸ προσθεῖται ὁ εὐδαιμόνων τῶν ἐν σῶματι ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐκτὸς, καὶ τῆς τύχης, ὅπως μὴ ἐμποδίσται ταῦτα. εἰ δὲ, τὸν τροχιζόμενον καὶ τὸν δυστυχίαις μεγάλαις περιπίπτοντα, εὐδαιμόνα φασιεντα εἶναι, εἴ ἢ ἀγαθὸς, ἢ ἐκόντα ἢ ἀκόντα, οὐδὲν λέγουσι. δὲ δὲ τὸ προσθεῖσθαι τῆς τύχης, δικαίησι ταῦτον εἶναι ἢ δυστυχία τῇ εὐδαιμονίᾳ, οὐκ οὐκ. ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ὑπερβάλλουσα, ἐμπόδιος εἶναι. καὶ ἴσως οὐκ ἐπὶ δυστυχίαν καλεῖται δικαίον: πρὸς γὰρ πῶς εὐδαιμονίαν ὁ ὅρος αὐτῆς. καὶ τὸ δάσκειν δὲ ἀπαντα καὶ θηρία καὶ ἀνθρώπους πῶς ἡδονὴν, σημειῖον τι τοῦ εἶναι πῶς ἀριστὸν αὐτῷ. Φήμη δ' οὐ τι γὰρ πᾶν παν ἀπλῶς τῷ πῶς λαλῶν. Πολυλοὶ φημίζωσιν. ἀλλ' ἐπεὶ οὐχ ἢ αὐτῇ οὔτε φύσις, οὐδ' ἐξίς ἢ ἀείη, οὐτ' ἐστίν, οὔτε δὴ καὶ, οὐδ' ἡδονὴν δάσκει πῶς αὐτῷ πῶς. ἡδονὴν μὲν τοι πᾶν τῶν ἴσως δὲ καὶ δάσκουσιν, οὐχ ἡδονὴν οἶοντα, οὐδ' ἡδονὴν αὐτῷ φαίεν, ἀλλὰ πῶς αὐτῷ: πάντες γὰρ φύσας καὶ τῇ θύειν, ἀλλ' εἰ λήφασιν πῶς ἡδονὴν καὶ κληρονομίαν, αἱ σωματικαὶ ἡδοναί, δὲ τὸ πλεονέκτης τὴν παραβάλλαν πῶς αὐτῶν, καὶ πάντας μετέχειν αὐτῶν. δὲ τὸ μόνον οὖν γνωρίμους εἶναι, ταῦτας

μόνασ' οἰονταί εἶναι. φανερόν δὲ καὶ ὅτι εἰ μὴ ἡδονὴ ἀγαθὸν καὶ ἡ ἐνέργεια,
οὐκ ἔστι ἡν ἡδ' ὡς τὸν αὐθαίμονον. τίνας γὰρ εἴκα δέοι ἀν' αὐτῆς, εἰ-
πὼρ μὴ ἀγαθὸν, ἀλλὰ καὶ λυπηρὸς εὐδέχεται ἦν. οὔτε κακὸν γὰρ,
οὔτ' ἀγαθὸν ἢ λύπη, εἴπερ μὴ δ' ἡδονή. ὥστε διατίαν' φύγοι. οὐδὲ δὴ
ἡδ' αὖν ὁ βίος ὁ τοῦ ἀπονδαιίου, εἰ μὴ καὶ αὐτὴ ἐνέργεια αὐτοῦ. Fe-
ρεῖ δὲ δὴ τὴν σωματικῶν ἡδονῶν ἐπισκεπτόν τοις λέγουσιν ὅτι εἰαί γε
ἡδοναί, αἵρεται σπέρμα, οἷον αἱ καλαί, ἀλλ' οὐχ αἱ σωματικαί, καὶ ποδὲ
αἶς ὁ ἀκρίλας. δὲ τὸ οὖν αἱ εἰσιν αἱ λυπταί, μοχθηραί: καὶ γὰρ ἀγα-
θὸν εἰσιν, ἢ οὕτως ἀγαθαὶ αἱ αἰσθητικαί, ὅτι καὶ τὸ μὴ κακὸν, ἀγαθὸν
εἶσιν, ἢ μέλει του ἀγαθαί: τὴν μὲν γὰρ ἐξέων καὶ κινήσεων ὅσων μὴ ὅτι
βελτίονος ὑπερβολή, οὐδὲ τῆς ἡδονῆς. ὅσων δ' ἔστι, καὶ τῆς ἡδονῆς ὅτι. Fe-
δὲ σωματικῶν ἀγαθῶν ὅσιν ὑπερβολή. καὶ ὁ φαῦλος τὸ δάκνει τὴν
ὑπερβολὴν εἶσιν, ἀλλ' οὐτὰς ἀναγκάσας: πάντες γὰρ χαίρουσι πάσας. καὶ
ὁ ψοῖς καὶ οἶνοις καὶ ἀφροδισίοις, ἀλλ' οὐχ αἶς δέ. εἰσιν αὖτις δὲ τῆς λυ-
πης: οὐ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν φύγει, ἀλλ' ὅλας. οὐ γὰρ ὅτι τῆς ὑπερβολῆς
λύπη εἰσιν, ἀλλ' ἢ τὴν δάκνει τὴν ὑπερβολὴν. ἐπεὶ δ' οὐ μόνον δέ
ταλ' αἶς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ τὸ αἶπον τοῦ ψύδους: ὅτι γὰρ συμβαλλε-
ται πρὸς τὴν πᾶσιν. ὅταν γὰρ ὁ λόγον φανῇ, τὸ δὲ τὴν φαίνεται ἀληθὲς, ἐκ
ὧν ἀληθὲς, πρὸς τὴν ποιῇ τὴν ἀληθὲς μάλλον, ὥστε λεκτέον διατὴ φαινο-
ται αἱ σωματικαὶ ἡδοναὶ αἵρετώταται. πρῶτον μὲν οὖν δὲ ὅτι ἐκκρούει
τὴν λύπην καὶ δὲ τὰς ὑπερβολὰς τῆς λύπης, ὡς οὐκ ἔστι ιατρείας, τὴν
ἡδονὴν δάκνει τὴν ὑπερβολὰς λαοῦσαν, καὶ ὅλας τὴν σωματικῶν. σφο-
δραὶ δὲ γίνονται αἱ ιατρεῖαι. διὸ καὶ δάκνειται διὰ τὸ παρὰ τὸ εἰσιν αὖτις
φαίνεσθαι. καὶ οὐ ἀπονδαιίου δὴ δέκα ἢ ἡδονή, διὰ δύο ταῦτα ὥς πρὸ
εἴρηται: ὅτι αἱ μὲν, φαύλης φύσεως εἰσι πηγάδες, ἢ ἐκ γνηθῆς, ὥς πρὸ
θηρίου: ἢ δ' ἔστος, οἷον αἱ τῶν φαύλων ἀνθρώπων. αἱ δ' ιατρεῖαι ὅτι ἐν
δεοῦς, καὶ ἔχον βέλτιον ἢ γίνεσθαι. αἱ δὲ, συμβαίνουσι πλειονομένων.
κατὰ συμβεβηκὸς οὖν ἀπονδαιίου. ἐπὶ δάκνειται δὲ τὸ σφοδρὰ εἶναι, ὑπὸ
τῆς ἀγῆρας μὴ δυνάμεως χαίρειν. αὐτοὶ γοῦν αὐτοῖς δ' ἴασι τινὰς παρὰ
σηδύαζουσιν. ὅταν μὲν οὖν ἀβλαβεῖς, ἀνέπιπτον. ὅταν δὲ βλαβεράς,
φαῦλον: οὔτε γὰρ ἔχουσιν ἔτ' ἄρα, ἐφ' οἷς χαίρουσι. τό, τε μὴδέ τ' ἄρα, πολ-
λοῖς λυπηρόν, διὰ τὴν φύσιν: αἶς γὰρ ποιεῖ τὸ ζῶον, ὥς πρὸ καὶ οἱ φυσι-
κοὶ λόγοι μαρτυροῦσι. τὸ δ' ἄν. τὸ ἀκούειν, φάσκοντες εἶναι λυπηρόν,
ἀλλ' ἢ δὴ (καὶ ἄρα) εἰς μὲν ὡς φασιν. ὁμοίως δ' εἰς μὲν τῆς νεότητι δὲ τὴν αὐξή-
σιν, ὡς πρὸ οἱ οἰνωμεῖοι δάκνεται, καὶ ἡδ' ἡ νεότης: οἱ δὲ μελαγχολικοὶ
τὴν φύσιν, αἶς δὲ δέονται ἰατρείας. καὶ γὰρ τὸ σῶμα δυνάμενον διατελεῖ διὰ
τὴν ἡδονήν. καὶ αἶς ἐν ὁρῇ σφοδρὰ εἶσιν. ὁρῇ λαύνει δὲ ἡδονὴ λύπην,
ἢ τε

ἢ τε εὐαντία καὶ ἢ τυχοῦσα, εἰ ἢ ἰσχυρά. καὶ δὲ ταῦτα ἀκόλαστοι καὶ φαῦ-
λοι γίνονται : αἱ δ' ἀδύνατοι, οἷα ἔχουσιν ἀποβελών. αὐτοὶ δὲ αἱ τῶν
φύσει ἡδέαν καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός. λέγω δὲ κατὰ συμβεβηκός ἡδέα
τὰ ἰατρύοντα. ὅτι γὰρ συμβαίνει ἰατρύεσθαι τοῦ ὑποκειμένου ὑγιούς
πρᾶττοντός τι, δὲ ὅτι ἡ δὲ δοκεῖ εἶναι. φύσει δ' ἡδέα, αἱ ποιεῖ πρᾶξιν πῶς
τοιαῦτα φύσει. οὐκ αἱ δ' οὐδὲν ἰδὺ αὐτῶ, δὲ τὸ μὴ ἀπλῶς εἶναι ἡμῶν
τῶν φύσιν, ἀλλ' ἐν αἰσθητοῖς καὶ ἔσθον καὶ θοφθαρτά. ὥστε ἀντιπαρῆκτον
πρᾶττον, ὅτι πᾶσι φύσει παρὰ φύσιν. ὅταν δ' ἰσάγῃ, οὔτε λυσι-
πρὸν δοκεῖ, οὔθ' ἡ δὲ τὸ πρᾶττον μέν. ἐπεὶ αἴτον ἡ φύσις ἀπλῆ εἶναι, αἰεὶ ἡ αὖ
τὴ πρᾶξις ἡδίστη εἶναι. διὰ δὲ θεὸς αἰεὶ μίαν καὶ ἀπλῶς χεῖρει ἡδονήν : οὐ
γὰρ μόνον κινήσεως ἐστὶν ἐνέργεια, ἀλλὰ καὶ ἀκινήσεως. καὶ ἡδονὴ μᾶλλον
ἐστὶν ἡδονή, ἢ ἐκινήσει. μεταβολὴ δὲ πάντων γλυκύτατον κατὰ τὸν
ποιητῶν, διὰ πονηρίαν τινά : ὥς περ γὰρ αἱ θρώσκοντες οὐ μετὰ-
βολος, ὁ πονηρὸς : καὶ ἡ φύσις ἡ δομένη μεταβολῆς : ὁ
γὰρ ἀπλῆ, οἷα ἐπιστημῆς. Γεῖ μὲν οἷα ἐγ-
κρατεῖται καὶ ἀκρασία καὶ παρὰ ἡδονῆς
καὶ λύπης, εἴρηται. καὶ τὸ ἔκαστον.
καὶ πῶς τὰ μὲν, ἀγαθὰ αὖ-
τῶν ὅτι τὰ δὲ, κακὰ. λοι-
πὸν δὲ καὶ παρὰ φί-
λίας ἐροῦ-
μεν.

Τέλος τοῦ ἡ'.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.
ΤΟ Ε΄.

Ετα δὲ ταῦτα ποδὶ φιλίας ἐποιτ' αὖ διελθεῖν: ὅτι γὰρ
ἀρετήης, ἢ μετ' ἀρετῆς. ἐπὶ δ' ἀναγκαῖότατον εἰς τὸν
βίον: αἰδὺ γὰρ φίλων, οὐδὲς αὖ ἐλοιτο βίῳ, ἔχων τὰ
λοιπὰ ἀγαθὰ πάντα καὶ γὰρ πλουτοῦσι, καὶ ἀρχαὺς
καὶ δυναστείας κακῆμενοις, δεκῇ μάλιστα φίλων εἶ-
ναι χρεῖα. ἢ γὰρ ὅφελος τῆς τοιαύτης διεπείρας, ἀ-
φαιρεθείσης δι' ὀργισίας. ἢ γίνεται μάλιστα καὶ ἐ-
παινετώτατη πρὸς φίλους: ἢ πῶς αὖ τηρηθεῖν καὶ σώζοιτο αἰδὺ φίλων,
ὅσα γὰρ πλείων, τοσούτῳ ἐπισφαλεστέρα. ἐν πενίᾳ τε καὶ τοῖς λοιπῶν
δυστυχίαις. μόνον οἶονται κατὰφυγὴν εἶναι τὸν φίλους. καὶ νέοις δὲ πρὸς
τὸ ἀναμάρτητον, καὶ πρεσβυτέροις πρὸς βεραπείαν. καὶ τὸ ἐκλείπον
τῆς πράξεως δι' ἀσθένειαν βροθῇ. τοῖς τ' ἐν ἀκμῇ, πρὸς τὰς καλὰς πρά-
ξεις, (ὥστε δὴ ἐρχομένη. καὶ γὰρ νοῶσι καὶ πράξει δύνατ' ὅροι. φύ-
σει τ' ἐν πάχειν εἰσὶ πρὸς τὸ γεννημένον τῷ γυνήσαντι, καὶ οὐ μόνον
ἐν ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ ἐν ὀρνέοις, καὶ ἐν τοῖς πλείστοις τῶν ζώων καὶ τοῖς
ὁμοῖοις πρὸς ἀνθρώπους. καὶ μάλιστα τοῖς ἀνθρώποις. ὅθεν τὸν φιλανθρώ-
πους ἐπαινοῦμεν. ἴδιον δ' ἄν τις καὶ ἐν τοῖς πλείστοις ὡς οἰκεῖν ἄσπασ ἄν-
θρώπος ἀνθρώπῳ καὶ φίλον. εἰσὶ δὲ καὶ τὰς πόλεις συνέχειν ἢ φιλία. καὶ
οἱ νομοθέται μᾶλλον ποδὶ αὐτῶν ἀσπάζεσθαι, ἢ τῶν δικαιοσύνην: ἢ γὰρ
ὁμόνοια, ὁμοῖον τιτὴ φιλία εἰσὶν. ταύτης δὲ μάλιστα ἐφίενται. καὶ
τῶν σάσιν, ἐχθρὰν οὐκ ἐν, μάλιστα ὑπελαύνουσι. καὶ φίλων μὴ ὄντων, οὐ-
δὲν δὲ δικαιοσύνης: δι' ἡμεῖς δὲ ὄντων, προσδέονται φιλίας. καὶ τῶν δι-
καίων τὸ μάλιστα φιλικὸν εἶναι δεκῇ. οὐ μόνον δὲ ἀναγκαῖόν ὄντων, ἀλλὰ καὶ
καλόν: τὸν γὰρ φιλοφίλους ἐπαινοῦμεν. ἢ τε πολυφιλία δεκῇ τῶν κα-
λῶν ἐν τῇ εἶναι. ἐπὶ καὶ ἐνίοι τὸν αὐτὸν ἀνδρα ὄντων ἀγαθούς εἶναι καὶ
φίλους. διαμφορεῖται δὲ ποδὶ αὐτῆς οὐκ ὀλίγα. οἱ μὲν γὰρ, ὁμοῖο-
τητα πᾶσι τιθέασιν αὐτῶν, καὶ τὸν ὁμοίους, φίλους. ὅτι τὸν ὁμοῖον φα-
σὶν ὡς τὸν ὁμοῖον, καὶ καλοῖον ποτὶ καλοῖον, καὶ ὅσα τοιαῦτα. οἱ δ' ὕπε-

ναυτίαν, καὶ ῥαμίδας πάντας τὸν τοιούτους ἀλλήλους φασὶν εἶναι. καὶ πάλιν αὐτῶν τούτων, αἰώτερον ἐπιήπουσι καὶ φυσικώτερον. Εὐρείας δὲ μὴ φάσκων. Ἐρῶ μὴ ὁμῆρου γαίαν ξηρανθεῖαν. Ἐρῶ δὲ σιμνόν ἔραν ὄν πληρέμενον. Ὁ μὲρου, περὶ εἰς γαίαν: καὶ ἡ ῥα κλειπες τὸ ἀντήξεν συμφύρον. καὶ ἐκ τῆν διαφύροντων καλλίστην ἀρμονίαν. καὶ πάντα κατ' ἔριν γίνεσθαι. Ἐξαναπίσας δὲ τούτοις, ἄλλοι τε καὶ ἑμπεδοκλῆς, τὸ ἦρ ὁμοιον τοῦ ὁμοίου ἐφέσθαι. Τὰ μὲν ἐν φυσικῇ ἀπορρημάτων, παρὰ φείδω: οὐ ἦρ οἰκῆα τῆς περὶ οὐσῆς σκέψας. ὅσα δ' ὅσον ἀνθρώπων καὶ ἀνῆκει εἰς τὰ ἡδὴ καὶ τὰ πᾶσι, ταῦτ' ἐπισκαψάμεθα. ὅσον πτόρον ἐν πᾶσι γίνεσθαι ἢ φιλία, ἢ οὐχ ὅσον τε μοχλοῦς ὄντας, φίλους εἶναι. καὶ πτόρον ἐν εἶδες τῆς φιλίας εἶναι, ἢ πλῆω. οἱ μὲν ἦρ ἐν οἰόμενοι, ὅτι ἐπιτέχεται τὸ μάλλον καὶ τὸ ἥττον, οἱ χ' ἰκνῶν πεπεσθῆσι σιμέω. δέχεται ἦρ τὸ μάλλον καὶ τὸ ἥττον, καὶ τὰ ἑτοῖα τῶν ἡδὴ. ἦρται δ' ἑπὶ αὐτῶν ἐμπεδοκλῆς. Τὰ γὰρ δ' ἀν' ἡνίοιτο φανερὸν περὶ αὐτῶν γινώσκοντες τοῦ φιλεῖν: διὰ ἦρ οὐ πᾶν φιλεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ φιλεῖν. ὅσον δ' εἶναι ἀγαθόν, ἢ ἡδὴ, ἢ χρησίμον. δέξαι δ' ἀν' χρησίμον εἶναι δ' οὐ γινέται ἀγαθόν τι ἢ ἡδὴ. ὥστε φιλεῖται ἀγαθόν τε καὶ τὸ ἡδὴ ὡς τέλει. πτόρον οὖν τὰ γὰρ φιλοῦσιν, ἢ τὸ αὐτοῖς ἀγαθόν: διαφωρεῖ ἦρ ἐνίοτε τοῦ τα. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὸ ἡδὴ αὐτῶν. διὰ δὲ καὶ τὸ αὐτῶν ἀγαθόν, φιλεῖν ἐκείνους. καὶ εἶναι ἀπλῶς μὴ τὰ γὰρ φιλεῖν. ἐκείνους δὲ, τὸ ἐκείνους. φιλεῖ δὲ ἐκείνους, ὅσον αὐτῶν ἀγαθόν, ἀλλὰ τὸ φανόμηνον. διόσπει δ' οὐ εἶναι: εἶναι γὰρ τὸ φιλεῖν φανόμηνον. γινώσκοντων δ' ἀφ' ἑαυτῶν, ἐν μὲν τῇ αὐτῶν χαν φιλήσει, οἱ λέγειται φιλία. οὐ γὰρ εἶναι ἀντιφίλησις, οἱ δὲ βέλησις ἐκείνων ἀγαθού: γὰρ οἱ ἦρ ἴσως τῶ οἴνῳ βούλεσθαι τὰ γὰρ. ἀλλ' εἴ πορ, σώλειται βούλεται αὐτῶν, ἵνα αὐτὸς ἐχῇ: τῶ δὲ φίλῳ φασὶ δὲ βούλεσθαι τὰ γὰρ, ἐκείνους ἐνεκεν. οὐ δὲ βουλομένους οὕτω τὰ γὰρ οὐκ ἐνεκεν λέγουσιν, ἀλλ' ἐν αὐτῶν καὶ περὶ ἐκείνους γίνεσθαι: οὐνοικαν γὰρ ἐν ἀντιπεπονθόσι φιλίαν εἶναι, ἢ προσφίλον τὸ, μὴ λαμβάνουσιν: πολλοὶ γὰρ εἰσὶν οὕνοι οἱς οὐχ ἐωράκασι. ἑπελαμβάνουσιν δὲ ἐπιεικῆς εἶναι ἢ χρησίμες. ὅσον δὲ ταυτὸ, καὶ ἐκείνων τῆς πᾶσι πρὸς ὅσον. οὕνοι μὲν οὖν οὕτοι φαίνονται ἀλλήλοις: φίλους δὲ πᾶσι αὐτοῖς εἶποι λαμβάνοντας ὡς ἐχουσιν ἐαυτοῖς. δὲ ἄρα οὕνοι ἀλλήλοις καὶ βούλεσθαι τὰ γὰρ μὴ λαμβάνοντας, δι' ἐν τι τῶν εἰρημένων. Διαφέρει δὲ ταῦτα ἀλλήλων εἶδει. καὶ αἱ φιλήσεις ἄρα καὶ αἱ φιλία. γὰρ γὰρ ὅσον εἶδεν τῆς φιλίας ἴσα ἐθέμα τοῖς φιλήτοῖς. καὶ ἐκείνους γὰρ ὅσον ἀντιφίλησις οἱ λαμβάνουσιν. οἱ δὲ φιλοῦντες ἀλλήλους βούλονται τὰ γὰρ ἀλλήλοις ταύτην, ἢ φιλοῦσιν. οἱ β' οὖν διὰ τὸ χρησίμην φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐκ αὐτῶν φιλοῦσιν, ἀλλ' ἢ γίνεσθαι τι

Aristo. Eth.

11111 2

αὐτοῖς παρ' ἀλλήλων ἀγαθόν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ δι' ἡδονὴν. οὐ γὰρ τῷ ποιεῖν πᾶσι εἶναι, ἀγαθῶσι δὲ οὐδ' ἀπείλους, ἀλλ' ὅτι ἡδῆς αὐτοῖς. οἷτε δὲ καὶ τὸ χρήσιμον φιλοῦνται, διὰ τὸ αὐτοῖς ἀγαθὸν εἶναι. καὶ οἱ δι' ἡδονὴν, δὲ τὸ αὐτοῖς ἡδύ. καὶ οὐχ ἢ ὁ φιλούμενός ἐστιν, ἀλλ' ἢ ὁ χρήσιμος, ἢ ἡδύς. κατὰ συμβεβηκός τε δὴ αἱ φιλίαι αὐταῖ εἰσιν: οὐ γὰρ ἢ εἰσιν, ὅς πατέρες ὁ φιλούμενος, ταύτην φιλεῖ, ἀλλ' ἢ ποιεῖ οὖσιν, οἱ μὲν, ἀγαθὸν ποιοῦσι δ', ἡδονὴν. οὐδ' ἀλλοιοὶ δὴ αἱ τοιαῦτα εἰσιν, μὴ διαμενόντων αὐτῶν ὁμοίων: ἐκ γὰρ μικροῦ ἢ δῆς, ἢ χρήσιμοι ὥσιν, παύονται φιλοῦνται. τὸ δὲ χρήσιμον οὐ διαμενεῖ, ἀλλὰ ἄλλοτε γίγνεται ἄλλο. ἀπολυθέντος οὖν δι' ὅ φίλοι ἦσαν, διαλύεται καὶ ἡ φιλία ὡς οὐσης τῆς φιλίας πρὸς ἐκείνα. μάστιγα δὲ ἐν τοῖς πρεσβύταις ἢ τοιαύτη φιλία δοκεῖ γίνεσθαι: οὐ γὰρ τὸ ἡδύ οἱ τηλικούτοι διώκουσιν, ἀλλὰ τὸ ὠφέλιμον. καὶ τῷ ἐν ἀκμῇ καὶ νέαν, ὅσοι τὸ συμφέρον διώκουσιν. οὐ πάντες δ' οἱ τοιοῦτοι: οὐδὲ συζῶσι μετ' ἀλλήλων: ἐνίοτε γὰρ οὐδ' εἶσιν ἡδῆς: οὐδὲ δὴ προσδέονται τῆς τοιαύτης ὁμιλίας, ἐὰν μὴ ὠφέλιμοι ὦσιν. οὐ γὰρ τοσούτην γὰρ εἰσιν ἡδῆς, ἐφ' ὅσον ἐλπίδας ἔχουσιν ἀγαθοῦ. εἰς ταῦτα δὲ καὶ τῷ ξενικῷ πέθεσιν. ἢ δὲ τῷ νέαν φιλία, δι' ἡδονὴν εἶναι δοκεῖ: κατὰ πάθος γὰρ οὗτοι ζῶσι καὶ μάστιγα διώκουσι τὸ ἡδύ αὐτοῖς καὶ τὸ παρόν. τῆς ἡλικίας δὲ μεταπίπτει οὐσης, καὶ τὰ ἡδέα γίνεται ἔτορα. διὸ ταχέως γίγνεται φίλοι καὶ παῖδες: ἅμα γὰρ τῷ ἡδῆ ἢ φιλία μεταπίπτει. τῆς δὲ τοιαύτης ἡδονῆς, ταχέως ἢ μεταβολή. καὶ ἐρωτικοὶ δὲ οἱ νέοι: κατὰ πάθος γὰρ καὶ δι' ἡδονὴν τὸ πολὺ τῆς ἐρωτικῆς. διὸ πάντες φιλοῦσι καὶ ταχέως παύονται. πολλὰ γὰρ τῆς αὐτῆς ἡμέρας μεταπίπτουσι. (ὡς μὲν δὲ καὶ συζῶν οὗτοι βούλονται: γίνεται γὰρ αὐτοῖς τὸ κατὰ φιλίαν οὕτως. τελεία δ' εἰσιν ἢ τῷ ἀγαθῶν φιλία καὶ κατ' ἀρετὴν ὁμοίων: οὗτοι γὰρ τὰ ἀγαθὰ ὁμοίως ἀλλήλοις βούλονται, ἢ ἀγαθοί. ἀγαθοὶ δ' εἰσὶ καὶ αὐτοὶ. οἱ δὲ βουλόμενοι τὰ ἀγαθὰ τοῖς φίλοις, ἐκείνων ἐνεκα, μάστιγα φίλοι: δι' αὐτὸν γὰρ οὕτως ἔχουσι, καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός. διαμενεῖ οὖν ἡ τούτων φιλία: ἕως αὐτῶν ἀγαθοὶ ὦσιν: ἢ δ' ἀρετὴ μόνιμον. καὶ ὅστις ἐκότερος ἀπλῶς ἀγαθός, καὶ τῷ φίλῳ: οἱ γὰρ ἀγαθοὶ, καὶ ἀπλῶς ἀγαθοὶ, καὶ ἀλλήλοις ὠφέλιμοι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡδῆς: οἱ ἀγαθοὶ γὰρ καὶ ἀπλῶς ἡδῆς, καὶ ἀλλήλοις: ἐνίοτε γὰρ καὶ δι' ἡδονὴν εἰσιν αἱ οἰκτεῖαι πράξεις καὶ αἱ τοιαῦται. τῇ ἀγαθῶν δὲ τοιαῦτα ἢ ὁμοίαι. ἢ τοιαύτη δὲ φιλία, μόνιμος οὐλόγως εἶσι: (ὡς ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ πάνθ' ὅσα δὲ τοῖς φίλοις ὑπαρξέειν: πᾶσαι φιλίαι δι' ἀγαθὸν εἶναι δι' ἡδονὴν, ἢ ἀπλῶς, ἢ τῷ φιλοῦντι. καὶ καθ' ὁμοιότητα πᾶσι. ταύτη δὲ πάντες ὑπαρξέει τὰ εἰρημικά καὶ αὐτοῖς: ταύτη γὰρ ὁμοία καὶ τὰ λοιπά. τὸ, τε ἀπλῶς ἀγαθόν, καὶ ἡδύ ἀπλῶς ὅστις.

μάλιστα δὴ ταῦτα φιλητά. καὶ τὸ φιλεῖν δὲ καὶ ἡ φιλία ἐν τούτοις μαλίσ-
ται καὶ αἰετῇ. ἀπανάσκει δ' οὐκ ὁκνῶντας τοιαύτας εἶναι· ὁλίγοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι.
ἔτι δὲ περὶ δέχεται χρόνον καὶ συνθέσκει. κατὰ τὴν παροιμίαν γὰρ οὐκ
ἔστιν εἰδῆσαι ἀλλήλους, πρὶν ἢν λεγομένους ἄλλας συναναλῶται. οὐ
δ' ἀποδέχεται δὴ πρότερον, οὐδ' εἶναι φίλους πρὶν ἐκείνους ἐκ-
τέρω φανῇ φιλιῶς καὶ πισθῇ. οἱ δὲ ταχέως τὰ φιλικὰ πρὸς
ἀλλήλους ποιοῦντες, βούλονται μὴ φίλοι εἶναι· οὐκ εἰσὶ δὲ, εἰ μὴ καὶ
φιλητοί. καὶ τοῦτ' ἴσασιν. βούλησις μὲν οὖν ταχέως γίνεται φιλίας. φι-
λία δ' οὐ. αὕτη μὲν οὖν καὶ κατὰ τὸν χρόνον καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ, τε-
λεία ἐστὶ. καὶ κατὰ πάντα ταῦτα γίνεται, καὶ ὁμοία ἐκείνῳ παρ' ἐ-
κείνου. ὅπως δ' αὖτε τοῖς φίλοις ὑπαρχειν. ἡ δὲ, διὰ τὸ ἡδύ, ὁμοίω-
μα τούτης ἔχει· καὶ γὰρ οἱ ἀγαθοί, ἡ δ' αἰς ἀλλήλους. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ
διὰ τὸ χρεῖσιν· καὶ γὰρ τοιοῦτοι ἀλλήλους οἱ ἀγαθοί. μάλιστα δὲ καὶ
ἐν τοῖς αἰσθητοῖς διακρίνουσιν, ὅταν τὸ ἴσον γίγνηται παρ' ἀλλή-
λων, οἷον ἡδονή. καὶ μὴ μόνον οὗτάς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. οἷον
τῶν οὐρανίων καὶ μὴ ὡς ἐραστὴ καὶ ἐρωμένη· οἱ γὰρ ὡς τοῖς αὐτοῖς
ἡδονα οὗτοι· ἀλλ' ὁ μὲν, ἐρῶν ἐκείνου· ὁ δὲ, θέρων ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ
ἐραστῆ. λογίσις δὲ τῆς ὥρας, ἐνίοτε καὶ ἡ φιλία λήγει. τῷ μὲν γὰρ,
οὐκ ἔστιν ὁ ψῆφος ἡδονῆ· τῷ δὲ, οὐ γίνεται ἡ θέρων. πολλοὶ δ' αὖτε δια-
κρίνουσιν, ἐάν τις τῆς συνθέσεως τὰ ἡδονὰς ἐξέωσιν, ὁμοίως ἐντὺ.
οἱ δὲ, μὴ τὸ ἡδύ ἀπὸ κατὰ τὰ ἡδονὰς, ἀλλὰ τὸ χρεῖσιν ἐν τοῖς ἐρωτικαῖς,
καὶ εἰς τὴν ἡδονὴν φίλοι, καὶ διακρίνουσιν. οἱ δὲ, διὰ τὸ χρεῖσιν ὄντες φίλοι,
ἀλλὰ τῷ συμφέροντι διακρίνεται· οὐ γὰρ ἀλλήλων ἢ ἄν φίλοι, ἀλλὰ τοῦ
λυσιτελεῖν. δι' ἡδονὴν μὲν οὖν καὶ διὰ τὸ χρεῖσιν, καὶ φάλους ἐνδέχ-
εται φίλους ἀλλήλους εἶναι, καὶ ἐπεικῆς φάλοις, καὶ μὴ τῶν ὁπιωδῶν.
δι' αὐτὸν δὲ δὴλον ὅτι μόνους οὐκ ἀγαθοὺς· οἱ γὰρ κακοὶ, οὐ χαίρουσιν ἐ-
αυτοῖς, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους γίγνεται. καὶ μόνον δὲ ἡ τῶν ἀγαθῶν φιλία, ἀδιά-
βλητος ὅστις· οὐ γὰρ ἔστι δὲ ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν τοῦ ἐν πᾶσι χρόνῳ ὑπὲρ
αὐτῶν δεδοκεμασμένου, καὶ τὸ πιστεῖν ἐν τοῖς τοῖς, καὶ τὸ μὴ πᾶσι
δικῶσαι, καὶ ἴσα ἄλλα ἐν τῇ ὡς ἀληθῶς φιλία ἀξιοῦται. ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις,
οἱ δὲ καλῶς γίνονται ταῖς τοιαύταις. ἐπεὶ γὰρ οἱ ἀγαθοὶ λέγουσι φίλους
καὶ ἄντι διὰ τὸ χρεῖσιν, ὥς περὶ αἰσθητοῖς· δικαιοὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι ταῖς
πόλεσι γίνονται ἐνεκεν τοῦ συμφέροντος. καὶ ὅτι δι' ἡδονὴν ἀλλήλους
ἐργάζονται, ὥς περὶ οἱ παῖδες· ἴσως μὲν δ' αὖτε λέγειν καὶ ἡμᾶς φίλους
εἶναι τοιούτους. εἶδ' ὅτι τῆς φιλίας πλείω. καὶ πρῶτος μὲν καὶ κυρίως
τῷ τῶν ἀγαθῶν, ἢ ἀγαθοί. τὰς δὲ λοιπὰς, καὶ ὁμοιότητι. ἢ γὰρ ἀγα-
θόντι καὶ ὁμοίοντι, ταύτην φίλοι. καὶ γὰρ τὸ ἡδύ, ἀγαθόντι τοῖς φιλη-

Aristo. Ethic.

ηηηη 3

δέσιν. οὐ πάνυ δὲ αὐτοὶ συνάπθουσιν: οὐδὲ γίνονται οἱ αὐτοὶ φίλοι δὲ τῷ
 χρήσιμον καὶ ἡδύ: οὐ γὰρ πάνυ (ωδ)υάζεται τὰ κατὰ συμβεβηκός. εἰς
 ταῦτα δὲ τὰ εἶδη τῆς φιλίας νενομισμένης, οἱ μὲν φαῦλοι ἐσονται φίλοι, δὲ
 ἡδονὴν ἢ τῷ χρήσιμον. ταύτη ὁμοιοὶ ὄντες: οἱ δ' ἀγαθοὶ, δὲ αὐτῶν φίλοι. ἡ
 γὰρ ἀγαθὸν. οὐτοὶ μὲν οἷω ἀπλῶς φίλοι: ἐκεῖνοι δὲ, κατὰ συμβεβηκός,
 καὶ ὅμοιωσθαι τούτοις. Ὡς περὶ δὲ τῶν ἀρετῶν, οἱ μὲν, καὶ
 ἐξιν: οἱ δὲ, κατ' ἐνέργειαν ἀγαθοὶ λέγονται, οὕτω καὶ τῆς φιλίας, οἱ
 μὲν γὰρ συζῶντες, χαίρουσιν ἀλλήλοις καὶ πορίζουσι τὰ κατὰ. οἱ δὲ κα
 θύδοντες, ἢ καὶ χειρισμένοι τοῖς τόποις, οὐκ ἐργάζονται μὲν, οὕτω δὲ ἔχου
 σιν, ὥστε ἐνδρῆν φιλικῶς: οἱ γὰρ τόποι οὐ διαλύουσι τὴν φιλίαν ἀ
 πλῶς, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν. ἐὰν δὲ χρόνιος ἢ ἀπουσία γέννηται, καὶ τῆς
 φιλίας δοκεῖ λήθω ποιεῖν. ὅθεν εἴρηται. πολλὰς δὲ φιλίας ἀπροσηγορία
 διέλυσεν. οὐ φαίνονται δ' οὐθ' οἱ πρεσβύτου: οὐθ' οἱ ἐρυφνοί, φιλικὸν εἶναι
 βραχὺ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τῷ τῆς ἡδονῆς. οὐδ' εἰς δὲ διωμάτῳ συνημερύνειν ὅτι λυ
 πηρῶ, οὐδὲ ὅτι μὴ ἡδῆ. μάλιστα γὰρ ἡ φύσις φαίνεται τῷ λυπηρὸν φά
 γην: ἐφίεσθαι δὲ τοῦ ἡδέος. οἱ δ' ἀποδεχόμενοι ἀλλήλους, μὴ συζῶν
 τες δὲ, ὅνοις ἐοίκασιν μᾶλλον ἢ φίλοις: οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ φίλων, ὥς τῷ
 συζῶν. ὥφελαι μὲν γὰρ οἱ ἐνδεεῖς ἀρέγονται: συνημερύνειν δὲ καὶ οἱ
 μακάριοι. μονώτῳ μὲν γὰρ εἶναι τούτοις ἡκιστα προσήκει. συνδιὰγειν
 δὲ μετ' ἀλλήλων οὐκ ὅτι, μὴ ἡδῆς ὄντας: μὴ δὲ χαίροντας τοῖς αὐ
 τῶν, ὅτι περὶ ἡδονῆς δεκά ἔχον. μάλιστα μὲν οἷω ὅτι φιλία ἢ τῶν ἀγα
 θῶν, κατὰ περὶ πολλὰς εἴρηται: δοκεῖ γὰρ φιλεῖν μὲν καὶ αἰρετῶν τῷ
 ἀπλῶς ἀγαθὸν ἢ ἡδύ. ἐκάστῳ δὲ τῷ αὐτῷ τοιοῦτον. ὁ δ' ἀγαθὸς ὅτι ἀγα
 θῷ δι' ἀμφω ταῦτα. εἰκοι δ' ἢ μὲν φίλησις, πάσῃ. ἢ δὲ φιλία, ἔξει. ἢ
 γὰρ φίλησις, οὐχ ἢ τῶν πρὸς τὰ ἀφύχά ὅτιν: ἀντιφιλουσι δὲ, μετὰ προαι
 ρέσεως. ἢ δὲ προαίρεσις ἀφ' ἑξέως. καὶ τὰ ἀγαθὰ βούλονται τοῖς φι
 λουμένοις ἐκείνων ἐνεκεν, οὐ κατὰ πάθος, ἀλλὰ κατ' ἐξιν. καὶ φιλοῦν
 τος τῶν φίλων, τῷ αὐτοῖς ἀγαθὸν φιλοῦσιν: ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἡδύ
 μινος, ἀγαθὸν γίνετα, ὅτι φίλος. ἐκάτερος οἷω φιλεῖτε τῷ αὐτῷ ἀγα
 θόν, καὶ τῷ ὅσον ἀνταποδίδωσι τῇ βουλήσει καὶ ὅτι ἡδῆ. λέγεται γὰρ
 φιλότης ἢ ἰσότης. μάλιστα δὲ τῇ τῶν ἀγαθῶν ταῦτα ὑπανέχει.
 Εν δὲ τοῖς ἐρυφνοῖς καὶ πρεσβυτικῶν ἢ τῶν γίνετα ἢ φιλία, ὅσα δυσκο
 λώτερόν ἐστι καὶ ἢ τῶν τοῦ δ' ὁμιλίας χαίρουσι. ταῦτα γὰρ δοκεῖ μά
 λισ εἶναι φιλικὰ, καὶ ποιητικὰ φιλίας. διὸ νέοι μὲν, γίνονται φίλοι τα
 χύ: πρεσβύται δ', οὐ: οὐ γὰρ γίνονται φίλοι οἷς ἀλλ' ἢ χαίρουσιν. ὁμοί
 ας δ', οὐ δ' οἱ ἐρυφνοί. ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι, ὅνοι μὲν, εἰσιν ἀλλήλοις. βού
 λονται γὰρ τὰ κατὰ καὶ ἀπαντῶσιν εἰς τὰς χρεῖας. φίλοι δ', οὐ πά

νύσσι, δὲ τὸ μὴ συνήμερον, μὴ δὲ χαίρειν ἀλλήλοις. ἃ δὲ μάλιστα
 εἶναι φιλικὰ. πολλοὺς δ' εἶναι φίλον κατὰ τὴν τελείαν φιλίαν, οὐκ
 εἰδόμενοι. ὥς περ οἱ δ' ἔραυ πολλῶν ἅμα· ὅσοι γὰρ ὑπερβολῇ τὸ τοιοῦ-
 το πρὸς εἷα πέφυκε γίνεσθαι, πολλοὺς δ' ἅμα αὐτῷ ἀρέσκειν σφό-
 δρα, οὐ ἐξ ἰδίων, ἵσως δ' οὐδ' ἀγαθὸν εἶναι. δὲ δὲ καὶ ἐμπειρίαν λαβεῖν
 καὶ ἐν συνθείᾳ γινέσθαι, ὃ παγκράλεπον. δὲ τὸ χρησίμον δὲ καὶ τὸ ἡδύ
 πολλοὺς ἀρέσκειν εἰδόμενοι, πολλοὶ γὰρ οἱ τοιοῦτοι καὶ ἐν ὀλίγῳ χρό-
 νῳ αἰὶν ὑπερσίου. τούτων δὲ μάλλον ὅσοι φιλικὰ, ἢ διὰ τὸ ἡδύ· ὅταν ταυ-
 τὰ ὑπ' ἀμφοῖν γίνεσθαι καὶ χαίρωσιν ἀλλήλοις ἢ τοῖς αὐτοῖς. οἶμαι τὴν
 νέαν εἶσιν αἱ φιλίαι. μάλλον γὰρ ἐν ταύταις τὸ ἐλευθέριον. ἢ δὲ διὰ τὸ
 χρησίμον, ἀγοραίων. καὶ οἱ μαθηταὶ χρησίμων μὴ, οὐδὲν δέονται·
 ἡδὲων δὲ. συζῶ μὴ γὰρ βούλονταί τι. τὸ δὲ λυσιτερον, ὀλίγον μὴ χρό-
 νον φέρουσι· ὡς καὶ δ' οὐθεὶς ἀν' ὑπαίμα, οὐδ' αὐτὸ τὸ ἀγαθόν, εἰ λυ-
 σιτερον αὐτῷ εἶναι. διὸ δὲ φίλους ἢ δ' εἰς ἡτοῦσι. δεῖ δὲ ἴσως καὶ τὸν ἀγαθὸν
 τοιοῦτους ὄντας καὶ ἐπὶ αὐτοῖς. οὐτὼ γὰρ αὐτοῖς ὑπαίμα· ὅτε δὲ τοῖς φί-
 λοις· οἱ δ' ἐπὶ ταῖς ὑποστάσεσιν διηρημένοι φαίνονται χρηστὰ τοῖς φίλοις· ἀλ-
 λὰ γὰρ αὐτοῖς εἰσι χρηστοὶ καὶ ἔσονται ἢ δ' εἰς. ἀμφω δ' οἱ αὐτοί, οὐ παύ-
 οῦτε γὰρ ἡδὲς μετ' ἀρετῆς ἡτοῖσιν· οὐτε χρησίμους εἰς τὰ καλὰ. ἀλλὰ
 οὐ μὴν ἀν' ἀπείλους, ἢ ἡδὲς ἐφ' ἡμεῖς· οὐδὲ δ' αἰνοῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιπ-
 λῆσι. ταῦτα δ' οὐ παύει γίνεσθαι ἐπ' αὐτῷ. ἡδὲς δὲ καὶ χρησίμος ἅμα εἶ-
 ρεται· ὃ παύει δ' αἰσῶς. ἀλλὰ ὑπερσίου οὐ γίνεσθαι οὐ τοῦτο φίλος, ἀλλὰ μὴ
 καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπερσίου. εἰ δὲ μὴ ἐκίστασι, ἀνάλογον ὑπερσίου. οἱ πα-
 ρὸν δ' εἰσὶν αὐτοῖς γίνεσθαι. εἰ δ' οὐ αἰετῆς αἱ εἰρημεῖαι φιλίαι εἰς ὁσότητι·
 τὰ γὰρ αὐτὰ γίνεσθαι ἐπ' ἀμφοῖν καὶ βούλοντα ἀλλήλοις, ἢ ἔσονται αὐτῷ·
 τέρον αὐτῷ κατὰ τὴν αἰσῶν. ὅσον ἡδὲς αὐτῷ ἀφελείας. ὅτι δὲ καὶ
 ἡττον εἰσὶν αὐτοῖς αἱ φιλίαι καὶ μέουσιν, εἰρηται. διηκοῖσι δὲ καὶ διό-
 μοιότητα καὶ αἰομοιότητα ταυτοῦ ἐπ' αὐτῷ καὶ οἱ εἰν φιλίαι. καὶ δὲ
 μοιότητα γὰρ, τῆς κατ' ἀρετὴν φαίνονται φιλίαι· ἢ μὴ γὰρ, τὸ ἡδύ ἐχει.
 ἢ δὲ, τὸ χρησίμον. ταῦτα δὲ ὑπαίμα καὶ κακίαν, ὅτε δὲ τὴν μὴ, ἀδιάβλητον
 εἶναι καὶ μόνιμον· ταύτας δὲ, ταχέως μεταπίπτειν, δι' οἷς τὲ διαφέρειν
 πολλοῖς, οὐ φαίνονται φιλίαι δι' αἰομοιότητα κακίης. Εἴ τινος δὲ
 φιλίας εἶδος, τὸ κατ' ὑπερσίου. οἷον παρὶ, πρὸς ὅν. καὶ ὅπως πρὸς
 τέρον, πρὸς νεώτερον. ἀνδρῶν, πρὸς γυναικῶν καὶ παντὶ ἄρχοντι, πρὸς
 ἀρχέμενον. διαφέρουσι δ' αὐτῷ καὶ ἀλλήλων· οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ γινώσκει
 πρὸς τέκνα. καὶ ἀρχοντι πρὸς ἀρχομένους, ἀλλὰ οὐδὲ παρὶ πρὸς ὅν, καὶ ὅπως
 πρὸς πατέρας· οὐδ' ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκα, καὶ γυναικὶ πρὸς αἰδρα, ἔτερον γὰρ
 ἐκάστω τούτων ἀρετὴ καὶ τὸ ἔργον. ἔτερον δὲ, καὶ δι' αἱ φιλίαι εἰν καὶ

Arist. Eth.

1111 4

αἱ φιλήσεις καὶ αἱ φιλίαι. τὰ αὐτὰ μὲν δὴ, οὐτε γίγνεται ἐκτέρας πα-
 ρὰ πατέρου, οὐτε δ' αἰστέιν. ὅταν δὲ γινώσκῃ μὴ τέκνα ἀπονέμῃ αὐτῷ
 τοῖς γινώσκασιν: μὲν δὲ γέσιν αὐτῷ τοῖς τέκνοις, μόνιμος ἢ τῇ τοιούτων
 καὶ ἐπιεικὴς ἐστὶ φιλία. ἀνάλογον δ' ἐν ἀπάσας ταῖς καὶ οὐ παρ' οὐχὴν
 οὐσας φιλίας καὶ πᾶσι φίλοισιν δεῖ γίνεσθαι. οἷον τὸν ἀμείνω μᾶλλον φι-
 λῆσαι ἢ φιλεῖν, καὶ τὸν ὠφελιμώτερον καὶ τῇ δυνάμει ἴσους ὁμοίως. ὅ-
 ταν γὰρ κατ' ἀξίαν ἢ φίλοισι γίγνηται, τότε γίγνεται πᾶσι ἴσotis: ὁ δὲ
 τῆς φιλίας ἐστὶν δεκά. οὐχ ὁμοίως δὲ τὸ ἴσον ἔντε τοῖς δικαίοις, καὶ ἐν
 τῇ φιλίᾳ φαίνεται ἔχειν: ἐστὶ γὰρ ἐν μὲν τοῖς δικαίοις, ἴσον πρῶτως,
 τὸ κατ' ἀξίαν. τὸ δὲ κατὰ πᾶσιν δυνάμει: ἐν δὲ τῇ φιλίᾳ τὸ μὲν κατὰ
 πᾶσιν, πρῶτως. τὸ δὲ κατ' ἀξίαν, δυνάμει. δῆλον δὲ εἶναι πολὺ διάσκε-
 μα γίγνεται ἀρετῆς ἢ κακίας ἢ δυνάμει ἢ πᾶσι ἄλλου: οὐ γὰρ ἐπὶ φίλοι
 εἰσὶν, ἀλλ' οὐδ' ἀξιοῦσιν. ἐμφανέστατον δὲ τοῦτ' ὡς τῇ δυνάμει: πλείους
 γὰρ οὐ τοὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ὁ παρ' ἑαυτοῦ. δῆλον δὲ καὶ ὡς τῇ βασιλεί-
 ᾳ. οὐδὲ γὰρ τοῖς ἀξιοῦσιν ἐστὶν φίλοι οἱ πολὺ κατὰ δυνάμει. οὐδὲ
 τοῖς ἀρίστοις ἢ σωφροσύνοις, οἱ μὲν δὲ ἀξιοῦσιν. ἀκριβὲς μὲν οὖν ἐν τοῖς
 τοιούτοις οὐκ ὅστις ἐστὶν μὲν, ἕως τίνος οἱ φίλοι: πολλῶν γὰρ ἀφαιρουμέν-
 νων, ἐπὶ μέν. πολὺ δὲ χωρεῖται τὸ, οἷον τοῦ θεοῦ, οὐκ ἐπὶ. ὅστις καὶ
 ἀπορεῖται. μή ποτε οὐ βούλοντο οἱ φίλοι τοῖς φίλοις τὰ μέγιστα τῇ ἀγα-
 θῶν. οἷον θεοῦ ἐστὶν: οὐδὲ γὰρ ἐπὶ φίλοι ἐσονται αὐτοῖς. οὐδὲ δὲ ἀγαθὰ:
 οἱ γὰρ φίλοι τὰ γὰρ. εἰ δὲ καλῶς εἴρηται, ὅτι ὁ φίλος τῷ φίλῳ βούλε-
 ται τὰ γὰρ, ἐκείνου ἐνέχει, μέντοι ἀν' ἑαυτοῦ, οἷος ποτε ὅστις ἐκείνος: ἀνθρώ-
 πῳ δὲ ὅντι, βουλήσεται τὰ μέγιστα ἐστὶν ἀγαθὰ, ἵσως δ' οὐ πάντα: αὐτῷ
 γὰρ μάλιστα ἐκείνος βούλεται τὰ γὰρ. Οἱ πολλοὶ δὲ δοκοῦσι διὰ
 φιλοτιμίαν βούλεσθαι φιλεῖσθαι μᾶλλον ἢ φιλεῖν. διὸ φιλοκόλακός οἱ
 πολλοὶ: ἀπορροχόμενος γὰρ φίλος ὁ κλέαξ. ἢ προσποιεῖται τοιοῦτος, καὶ
 μᾶλλον φιλεῖν ἢ φιλεῖσθαι. τὸ δὲ φιλεῖσθαι, ἐγγύς ἐστιν δοκεῖ τοῦ τιμᾶ-
 σθαι, οὐ δὲ οἱ πολλοὶ ἐφίενται. οὐδ' αὖτ' οὐδὲ ἐδόξασιν αἰρεῖσθαι πᾶσι τιμᾶν,
 ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός: χαίρουσι γὰρ οἱ μὲν πολλοὶ κατὰ τῇ ἐν ταῖς ἐ-
 ξουσίαις τιμώμενοι δὲ πᾶσι ἐλπίδα: οἷον τοὺς γὰρ τούτους ἐξέσθαι πᾶσι αὐτῶν
 αὐτοῦ δέωνται. ὥς δὲ σημεῖον τῆς δυνάμει χαίρουσι τῇ τιμῇ. οἱ δ' οὐ
 πᾶσι ἐπιεικῶν καὶ εἰδότην ὁρεγόμενοι τιμῆς, βεβαιώσαι πᾶσι οἰκίαν δὲ
 ἐξ ἀπορίας αὐτῇ ἐφίενται. χαίρουσι δὲ ὅτι εἰσὶν ἀγαθοὶ, πρὸς πάντας τῇ
 τῇ λεγόντων κείσει, τῷ φιλεῖσθαι δὲ κατ' αὐτὸ χαίρουσι. διὸ δὲ ξείνος
 αὐτῷ κρείττον ἐστὶν τοῦ τιμᾶσθαι καὶ ἢ φιλία κατ' αὐτὸν ἀρετῇ ἐστὶν. δεκά
 δ' ἐν τῷ φιλεῖν μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ φιλεῖσθαι ἐστὶν. σημεῖον δὲ αἱ μετέροισι τῷ
 φιλεῖν χαίρουσαι. εἴη γὰρ διδύμι τὰ ἐαυτῶν ζῆφεισθαι, καὶ φιλοῦσι μὲν

εἰδῶσι: ἀντιφιλεῖσθαι δ' οὐ ζητοῦσιν, ἐὰν ἀμφοτέρω μὴ εὐδὲ χηῖται. ἀλ-
 λ' ἡμετέροις αὐτοῖς ὅμοιον εἶναι, ἐὰν ὁρῶσιν οὐ πρᾶττοντας, καὶ αὐτὰ
 φιλοῦσιν αὐτοῖς. καὶ ἡμετέροις μὴ δυνάμεσθαι τῇ μισθῇ ἀπὸ πρᾶττοντας, ἀπο-
 νέμειν δὲ τῇ ἀγνοίᾳ. μάλλον δὲ τῆς φιλίας οὕτως εἰ τῷ φιλεῖν καὶ τῇ
 φιλοφιλῶν ἐπαινοῦμεν, φίλων ἀρετῇ τὸ φιλεῖν ὅμοιον. ὥστε ἐν οἷς
 ὅσον γίνεται κατ' ἀξίαν, οὗτοι μέντοι φίλοι. καὶ ἡ τῶν ποιούτων φι-
 λία. οὕτω δ' αὖ καὶ οἱ ἀνισοὶ μάλιστα εἶεν φίλοι: ἰσθῆναιτο ἢ ἡ δὲ ἰσθῆ-
 ναι καὶ ὁμοιότης, ὁμοιότης. καὶ μάλιστα μὲν ἡ τῶν κατ' ἀρετὴν ὁμοιό-
 της: μέντοι γὰρ ὅντος καὶ αὐτοῦ καὶ πρὸς ἀλλήλους μένουσι, καὶ
 οὔτε δύνανται φαύλων, οὐδ' ὑπερεταῦσι τοιαῦτα. ἀλλ' ὡς εἰπεῖν καὶ δια-
 κωλύουσι: τῷ ἀγαθῷ ἢ, μὴ τ' αὐτὸν ἀμαρτάναν: μὴ τε τοῖς φίλοις
 ἐπὶ εἶπεν ὑπερεταῖν. οἱ δὲ μοχθηροὶ, τὸ μὲν βέβαιον, οὐκ ἔχουσιν: ἐν-
 δὲ ἢ αὐτοῖς διαμενέουσιν, ὁμοιοὶ ὄντος. ἐπὶ ὀλίγον δὲ χρόνον γίγνον-
 ται φίλοι, χαίροντες τῇ ἀλλήλων μοχθηρίᾳ. οἱ χρήσιμοι δὲ καὶ ἡδῆς,
 ἐπιπλέον διαμενέουσιν: ὥς ἢ ἀπὸ πρᾶττοντας ἢ ὁφελείας ἀλ-
 λήλοις. ὅσον εἶναι δὲ μάλιστα μὲν δοκεῖ ἡ διὰ τὸ χρησίμον γίνεσθαι
 φιλία. οἷον πλούτης, πλουσίῳ: ἀμαθὺς, εἰδότι. οἱ ἢ τυγχάνει τῆς ἐν-
 δῆς ὧν, τούτου ἐφέμενος, ἀπὸ δ' ὁρᾶται ἡγο. εἰ ταῦτα δ' αὐτῶς ἔλκοι
 καὶ ἱερὰ καὶ ἐρῶμενον καὶ καλὸν καὶ αἰσχρὸν. διὸ φαίνονται καὶ οἱ
 ἐρασταὶ γὰρ οἱ εἰσὶν, ἀξιοῦσθαι φιλεῖσθαι ὡς φιλοῦσιν. ὁμοίως δὲ φιλεῖ
 ὅντος ὄντας, ὥς ἀξιοῦσθαι. μὲν δὲ τοιοῦτον ἔχοντας, γελῶν. ὥς δὲ
 εἰδὲ ἐπὶ τῷ εἰκαστικῷ φανερῶν καὶ αὐτῷ, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. ἡ
 δ' ὁρᾶται τοῦ μέσου ἐστὶ: ὅσον ἢ ἀγαθόν. οἷον τῷ ξηρῷ, οὐχ ὑγρῷ ἡνέ-
 δαι, ἀλλ' ὡς τὸ μέσον ἐλθεῖν. καὶ τῷ θερμῷ καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁμοίως.
 ταῦτα μὲν οὖν ἀφείδω: καὶ γὰρ εἰς ἀλλοτριώτερα. Εἰκοι δὲ
 κατὰ πρᾶττον ἀρετῇ εἴρηται ποιεῖν αὐτὰ καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς εἶναι, ἢτε φι-
 λία, καὶ τὸ δίκαιον: ἐν ἀπάσῃ ἢ κοινωνίᾳ δοκεῖ τὸ δίκαιον εἶναι. καὶ
 φιλία δὲ. προθεγορεύουσι γὰρ ὡς φίλους ὅντος σύμπλους, καὶ τοὺς
 συσπασίως. ὁμοίως δὲ καὶ ὅντος ἐν ταῖς ἄλλαις κοινωνίαις. καὶ ὁ-
 σον δὲ κοινωνοῦσιν, ἐπιτοσοῦτόν ἐστι φιλία: καὶ γὰρ τὸ δίκαιον. καὶ
 ἡ παροικία, κοινὰ τὰ φίλων, ὁρθῶς: ἐν κοινωνίᾳ ἢ ἡ φιλία. ὅτι δὲ ἀ-
 δελφοῖς μὲν καὶ ἐταῖροις, πάντα κοινὰ: τοῖς δὲ ἄλλοις, ἀφ' αἰσθῆ-
 να. καὶ τοῖς μὲν, πλείω: τοῖς δὲ, ἐλάττω. καὶ γὰρ τῶν φίλων, αἱ
 μὲν, μάλλον: αἱ δὲ, ἡ ἴση. διαφέρει δὲ καὶ τὰ δίκαια: οὐ γὰρ ταυ-
 τὰ γινώσκουσι πρὸς τέκνα, καὶ ἀδελφοῖς πρὸς ἀλλήλους: οὐ δ' ἐταῖροις
 καὶ πολίταις. ὁμοίως δὲ καὶ ὡς τῶν ἄλλων φιλιῶν, ὅσον δὲ καὶ τὰ
 δίκαια πρὸς ἐκείνους τούτων, καὶ αὐτοῖς λαμβάνει τῷ μάλλον πρὸς φί-

λους εἶναι. οἷον χρήματα ἀπτερεῖσαι ἑταῖρον, δεινότερον, ἢ πολίτην, καὶ
μὴ βοηθῆσαι ἀδελφῷ, ἢ δυνεῖρι. καὶ πατάξαι πατέρα, ἢ ὀνιπναοῦν ἄγον.
αὐξεδαι δὲ πέφυκεν ἅμα τῇ φιλίᾳ καὶ τὸ δίκαιον, ὥς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνι-
ται καὶ ἐπ' ἴσον διηκόνται. αἱ δὲ κοινωνίαι πᾶσαι μορίοις εἰκόασιν τῆς πο-
λιτικῆς: συμπερδύονται γὰρ ἐπὶ τῇ συμφέροντι, καὶ ποριζέμενοι τι τῇ εἰς
τὸν βίον. καὶ ἡ πολιτικὴ δὲ κοινωνία, τοῦ συμφέροντος χεῖρ, δοκεῖ καὶ
ἄρχης (ὡς λελθῆναι, καὶ διαμένειν: τοῦτον γὰρ καὶ οἱ νομοθέται σχε-
ζόνται καὶ δίκαιον εἶναι φασί, τὸ κοινῇ συμφέρον. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι κοινωνίαι
κατὰ μέρος τοῦ συμφέροντος ἐφίενται. οἷον πλωτῆρος μὲν, τοῦ κατὰ
τὸν πλοῦν πρὸς ἐργασίαν ἢ χρημάτων ἢ τι τοιοῦτον. συστρατιῶται δὲ, καὶ
κατὰ τὸν πόλεμον, εἴτε χρημάτων, εἴτε νίκης, ἢ πόλεως ἀρεγόμενοι. δι-
μοίως δὲ καὶ φυλῆται καὶ δυνάμεις: οἷον αἱ τῇ κοινωνίᾳ, δι' ἣν δὲ ἐν
δοκοῦσι γίνεσθαι διασωτῶν καὶ ἐρανιστῶν. αὐτοὶ γὰρ θυσιάσας ἐνεκαὶ καὶ
(ὡς οὐσίας. πᾶσαι δ' αὐταὶ ἐπὶ τῇ πολιτικῇ εἰκόασιν εἶναι: οὐ γὰρ τοῦ
παρὸντος συμφέροντος ἢ πολιτικῇ ἐφίεται, ἀλλ' εἰς ἅπαντα τὸν βίον, θυ-
σιάσας τε ποιοῦντες: καὶ παρὰ ταῦτα συνόδους: πᾶσαι τε ἀπονέμον-
τες τοῖς θεοῖς, καὶ ἐαυτοῖς ἀναπαύσεις ποιεῖν μετ' ἡδονῆς. αἱ γὰρ ἀρ-
χαὶ καὶ θυσίαι καὶ ὡδοὶ, φαίνονται γίνεσθαι μετὰ τὰς τῇ καρπῶν συγ-
καμιδίας: οἷον ἀπαρχαί: μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς ἐχόλαρον τοῖς κρητοῖς.
πᾶσαι δὲ φαίνονται αἱ κοινωνίαι μόρια τῆς πολιτικῆς εἶναι. ἀκολουθή-
σουσι δὲ αἱ τοιαῦται φιλίαι, ταῖς τοιαύταις κοινωνίαις. / Πολιτεί-
ας δὲ ὅσιν εἶδη τρία. ἴσαι δὲ καὶ παρὰ βλάσεις, οἷον φθοραὶ, τούτων
εἰσὶ δ' αἱ μὲν πολιτεῖαι. βασιλεία τε καὶ ἀριστοκρατία. Τρίτη δ' ἡ ἀπὸ
τιμῶν, ἢν τιμοκρατικῶς λέγειν οἰκῆον φαίνεται. πολιτεῖαν δ' αὖ-
τιν εἰώθεσιν οἱ πλείστοι καλεῖν. τούτων δὲ βελτίστη μὲν, ἡ βασιλεία: χει-
ρίστη δ' ἡ τιμοκρατία. παρὰ βλάσεις δὲ βασιλείας μὲν, τυραννίς: ἄμφω
γὰρ μοναρχίαι. διαφέρουσι δὲ πλείστην: ὁ μὲν γὰρ τύραννος, τὸ ἐαυτῷ
συμφέρον σκοπεῖ: ὁ δὲ βασιλεὺς, τὸ τῇ ἀρχομενῶν. οὐ γὰρ ὅτι βασι-
λεὺς, ὁ μὴ αὐτόρριξ καὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς ὑπορέχων: ὁ δὲ τοιοῦτος,
οὐδὲνός προσδέεται. τὰ ὠφέλιμα οὖν αὐτῷ μὲν οὐκ ἀσχοποῖ. τοῖς
δὲ ἀρχομενοῖς: ὁ γὰρ μὴ τοιοῦτος, κληρωτὸς αὐτῷ εἶναι, ἢ βασιλεὺς. ἢ δὲ τυ-
ραννίς ὅθεν ἀντήσας ταύτην: τὸ γὰρ ἐαυτῷ ἀγαθὸν διάκει. καὶ φανερόν
τὸ ὅτι ταύτης, ὅτι χειρίστη. κρείστων δὲ τὸ εἰς ἀντίον τῷ βελτίστῳ. με-
ταβαίνει δὲ ἐκ βασιλείας εἰς τυραννίδα: φανλότης γὰρ ὅτι μοναρχίας
ἢ τυραννίς. ὁ δὲ μόλις βλαστῶν, τύραννος γίνεσθαι. ὅς ἐστιν ἀριστοκρα-
τία δὲ εἰς ὀλιγαρχίαν, κακία τῇ ἀρχόντων, οἱ νέμουσι τὰ τῆς πόλεως
παρὰ τὴν ἀξίαν, καὶ πάντα ἢ τὰ πλείστα τῇ ἀγαθῶν, ἐαυτοῖς καὶ ταῖς

ἀρχὰς δὲ τοῖς αὐτοῖς: πῶς πλείονοι ποιοῦνται τὸ πλουτεῖν. ὅλιν
 γὰρ δὴ ἀρχεῖται καὶ μοχθηροὶ αὐτῶν τῶν ἐπικρατέων. ἐκ δὲ δὴ τιμο-
 κρατίας, εἰς δημοκρατίαν. (ὡς οἱ γὰρ οὖν αὐτοῖς: πλήθους γὰρ βού-
 λεται καὶ ἡ τιμοκρατία εἶναι, καὶ ἴσοι πάντες οἱ ἐν τῇ πόλει. ἢ
 καὶ δὲ μοχθηρὸν οὖν ἡ δημοκρατία: ἐπὶ μὲν γὰρ παρεμβάνει τὸ
 τῆς πολιτείας εἶδος. μεταβάλλουσι μὲν οὖν μάλιστα οὕτως αἱ πο-
 λιτεῖαι: ἐλάχιστον γὰρ οὕτω καὶ ἔσται μεταβαλλούτιν. ὁμοίωμα-
 τα δ' αὐτῶν καὶ οἷον παρεμβάνειν λαβὸν τις αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς οἰκί-
 ας. ἢ μὲν γὰρ πατρὸς πρὸς υἱὸς κοινωνία, βασιλείας ἔχει ἡμῶν:
 τῶν τέκνων γὰρ τῷ πατρὶ μέλει. ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ μῆκος, τὸν δὲ πα-
 τὴρ προσηγορεύει: πατρικὴ ἢ ἀρχὴ βούλεται ἡ βασιλεία εἶναι. ἐν
 πέρας δὲ ἡ τοῦ πατρὸς, τυραννικὴ: ἡρῶνται γὰρ ὡς δούλοις τοῖς
 υἱοῖς. τυραννικὴ δὲ καὶ ἡ δεσποσύνη πρὸς δούλους: τὸ ἢ τοῦ δεσπό-
 του συμφέρον, ἐν αὐτῇ πράττεται. αὕτη μὲν οὖν ὁρθὴ φαίνεται. ἡ πόρ-
 σκὴ δὲ ἡμικρατική. τῶν διαφρόντων ἢ, αἱ ἀρχαὶ διάφοροι. ἀνδρὸς
 δὲ καὶ γυναικὸς, ἀριστοκρατικὴ φαίνεται: κατ' ἀρίστην ἢ ὁ ἀνὴρ ἀρχεῖ
 καὶ πῶς ταῦτα αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν. ἔσται δὲ γυναικὶ ἀρμόβει, ἐκείνη ἀπο-
 δίδωσιν: ἀπάντων δὲ κυριεύων ὁ ἀνὴρ, ὡς ὀλιγαρχία μεδίσσει. πα-
 ρὰ πῶς ἀρίστην ἢ αὐτῶν ποιεῖ, καὶ οὐχ ἢ ἀμείναν. ἐνίοτε δὲ ἀρχουσιν
 αἱ γυναικες, ἐπὶ κληρονομίᾳ. οὐ δὲ γίνονται κατ' ἀρίστην αἱ ἀρχαὶ
 ἀλλὰ δὲ πλείονων καὶ δυνάμεων, κατὰ πῶς ἐν ταῖς ὀλιγαρχίαις. τιμο-
 κρατικὴ δ' εἰσέχει, ἢ τῶν ἀδελφῶν. ἴσοι γὰρ. πῶς ἐφ' ὅσον ταῖς ἡλι-
 κίαις διάλλάττεται. διότι αὐτῶν πολὺ ταῖς ἡλικίαις διαφέρουσιν, οὐκ
 ἐπὶ ἀδελφικῇ γίνονται ἡ φιλία. δημοκρατία δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταῖς ἀδε-
 σποῖς τῶν οἰκισέων: ἐν ταῖς γὰρ πάντες ὅσοι ἴσοι. καὶ ἐν αἷς ἀ-
 σθενὲς ὁ ἀρχὸν καὶ ἐκαστὸν ὁρῶντες. Κατ' ἰσότητα δὲ τῶν πολιτει-
 ῶν φιλία φαίνεται, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ δίκαιον. βασιλεὺς μὲν πρὸς τοὺς βασι-
 λευομένους ἐν ὑποχρῆσιν ὑπερβολῆς: οὐ γὰρ ποιεῖ τοὺς βασιλευμέ-
 νους, ὅπως ἀγαθὸς ὢν ἐπιμελεῖται αὐτῶν, ἵν' οὐ πράττωσιν, ὡς πόρ-
 νομὸς προβάταν. ὅθεν καὶ ὁ μῆκος τῶν ἀγαμέμνων, ποιμένα λαῶν
 εἶπε. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ πατρικὴ. διαφέρει δὲ τῇ μεγέθει τῶν ὑπερβολῶν
 μέτων. αὐτὸς ἢ τοῦ ἐν δοκῶντος μεγίστου εἶναι, καὶ ῥοφῆς, καὶ παιδείας.
 καὶ τῶν προγόνων τὰ ταῦτα ἀπνέμει: φύσει τε ἢ ἀρχικόν, πατρὸς γὰρ.
 καὶ προγονοὶ ἐκ γένων καὶ βασιλεὺς βασιλευμένων. ἐν ὑποχρῆσιν δὲ αἱ
 φιλίαι αὐτῶν. διὸ καὶ πρῶτον οἱ γυνεῖς. καὶ τὸ δίκαιον δὲ ἐν ταῖς τοῖς,
 οὐ τὸ αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ κατ' ἀρίστην. οὕτω ἢ ἀνὰ καὶ ἡ φιλία. καὶ ἀνδρὸς δὲ πρὸς
 γυναικα. ἡ αὐτὴ φιλία. καὶ ἐν ἀριστοκρατίᾳ: κατ' ἀρίστην γὰρ καὶ τῶν

ἀμείνονι πλέον ἀγαθόν. καὶ τὸ ἀρμόριον ἐκάστω. οὕτω δὲ καὶ τὸ δίκαιον. ἢ δὲ τῶν ἀδελφῶν, τῇ εταιρικῇ οἰκίᾳ. ἴσοι γὰρ καὶ ἡλικιωτάτοι. οἱ τοιοῦτοι δ' ὁμομαθεῖς καὶ ὁμοῦθες ὥς ἐπιτοπολύ. ἔοικε δὲ ταύτῃ καὶ ἡ κατὰ πλὴν τιμοκρατικὴν. ἴσοι γὰρ οἱ πολῖται βούλονται καὶ ἐπιεικέως εἶναι. ἐν μέρει δὲ τὸ ἄρχεω καὶ ὀρίσσει. οὕτω δὲ καὶ ἡ φιλία. ἐν δὲ ταῖς παρεκβάσεσιν ὥς πρὸς καὶ τὸ δίκαιον ὡς μικρόν ὄντι, οὕτω καὶ ἡ φιλία ἐστὶ καὶ ἡκιστα ἐν τῇ χείρει. ἐν τυραννίδι γὰρ οὐδὲν ἢ μικρόν φιλίας. ἐν οἷς γὰρ μηδὲν κοινόν ὄντι τῷ ἄρχοντι καὶ ἀρχομένῳ, οὐδὲ φιλίας. οὐδὲ γὰρ δίκαιον, ἀλλὰ ὅσον τεχνίτη πρὸς ὄργανον. καὶ ψυχῇ πρὸς σῶμα. καὶ δεσπότη πρὸς δούλον. ἀφελείτω μὲν γὰρ ταῦτα ὑπὸ τῶν γράμμεων, φιλία δ' οἶκ' ὄντι πρὸς τὰ ἀνύχα, οὐδὲ δίκαιον. ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ἴσπον ἢ βοῦν. οὐδὲ πρὸς δούλον, ἢ δούλος. οὐδὲν γὰρ κοινόν ὄντι. ὁ γὰρ δούλος, ἐμψυχον ὄργανον. τὸ δ' ὄργανον, ἀνύχος δούλος. ἢ μὲν οὖν δούλος, οἶκ' ὄντι φιλία πρὸς αὐτόν. ἢ δ' ἀνθρώπος. δοκεῖ γὰρ εἶναι τι δίκαιον παντὶ ἀνθρώπῳ, πρὸς πάντας τὸν δυνάμενον κοινωνῆσαι νόμου καὶ συνθήκης. καὶ φιλίας δὲ κατ' ὅσον ἀνθρώπος. ἐπὶ μικρόν δὲ καὶ ἐν ταῖς τυραννίσιν αἱ φιλίας καὶ τὸ δίκαιον. αἱ δ' ἐν ταῖς δημοκρατίαις ὡς πλεῖστον. πολλὰ γὰρ τὰ κοινὰ ἴσοις οὖσιν. Ἐν κοινωνίᾳ μὲν οὖν πᾶσα φιλία ἐστὶ κατὰ πρὸς εἴρηται. ἀφορίσει δ' ἄν τις πῶς τε συγγενικῶς καὶ πῶς εταιρικῶς. αἱ δὲ πολιτικαὶ καὶ φυλετικαὶ καὶ συμπλοικαὶ καὶ ὅσαι τοιαῦται κοινωνικαῖς εἰσὶ κασι μάλιστα. ὅσον γὰρ κατ' ὁμολογίαν τινὰ φαίνονται εἶναι. εἰς ταύτας δὲ τάξεσιν ἄν τις καὶ τὴν ξενικὴν, καὶ ἡ συγγενικὴ δὲ φαίνεται πολυειδὴς εἶναι καὶ ἡρπῆσαι πᾶσα ἐν τῇ πατρίδι. οἱ γονεῖς μὲν γὰρ σέργουσι τὰ τέκνα ὥς ἐαυτῶν. τὰ δὲ τέκνα ὅσον γονεῖς, ὥς ἀπ' ἐκείνων τὰ ὄντα. μάλιστα δ' ἴσασιν οἱ γονεῖς τὰ ὕβ' αὐτῶν, ἢ τὰ γινώσκοντα ὅτι ἐκ τούτων. καὶ μάλιστα (ὡς κείναι) τὸ ἀφ' οὗ τῷ γινώσκοντι, ἢ τὸ γινώσκον τῷ ποιῶντι. τὸ γὰρ ὕβ' αὐτοῦ οἰκεῖον τῷ ἀφ' οὗ. ὅσον δ' οὐδὲν ἢ θείξ, ὁποῦν τῷ ἔχοντι. ἐκείνων δ' οὐθένι τὸ ἀφ' οὗ, ἢ ἡπτόν. καὶ τῷ πλήθει δὲ τοῦ χρόνου. οἱ μὲν γὰρ οὐδὲν γινώσκοντα σέργουσι. τὰ δὲ προσελθόντα τοῖς χρόνοις ὅσον γονεῖς, (ὡς ἐσιν ἢ αἰσθῶσιν λαβόντα. ἐκ τούτων δὲ διήλυν καὶ διὰ φιλοῦσι μάλιστα αἱ μητὲρ δὲ. γονεῖς μὲν οὖν τέκνα φιλοῦσιν ὥς ἐαυτοὺς. τὰ γὰρ ὕβ' αὐτῶν, ὅσον ἐπὶ αὐτοῖς, τῷ κεχωρίσθαι. τέκνα δὲ, ὡς ἀπ' ἐκείνων πεφυκότα. ἀδελφοὶ δ' ἀλλήλους, τῷ ἐκ τῶν αὐτῶν πεφυκέναι. ἢ γὰρ πρὸς ἐκείνα ταυτῆς, ἀλλήλοις τὰυτῶν ποιεῖ. διόφασσι ταυτῶν αἶμα, καὶ εἶσαν καὶ τὰ τοιαῦτα. εἰσὶ δὲ τὸ ἀντίπως καὶ ἐξηγημένους. μέγα δὲ πρὸς φιλίαν καὶ τὸ (ὡ-

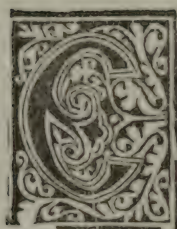
12 Τροφον καὶ τὸ καθ' ἡλικίαν. ἡλικίαν γὰρ ἡλικία. καὶ οἱ συνήθεις ἐταῖροι. διὸ καὶ
ἡ ἀδελφικὴ τῆς ταύτης καὶ ὁμοιοῦται. ἀνεψιοὶ δὲ καὶ οἱ λοιποὶ συγγενεῖς, ἐκ
τούτων (συμφαίνονται)· τῷ γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν εἶναι γίνονται. οἱ μὲν οὖν
καϊότεροι· οἱ δ' ἀλλοτρίωτοι, τῷ (συνέγγυς ἢ πόρρω τὸν ἀρχηγόν) εἶναι.
ὅστι δ' ἡ μὲν πρὸς γονεὺς φιλία τέκνοις καὶ ἀνδράποισι πρὸς θεοὺς, ὡς πρὸς
ἀγαθόν καὶ ὑπορέχον. οὗ γὰρ πεποιθήκασι τὰ μέγιστα. τοῦ γὰρ εἶναι καὶ
βλαφῆναι αὐτοὺς καὶ γῆνομεν, τοῦ παρ' αὐτῶν εἶναι. ἐκεῖ δὲ τὸ ἡδὺ καὶ
τὸ χρήσιμον ἢ τοιαύτη φιλία μάλλον τῇ δόξαν, ὅσω καὶ κοινότερος ὁ
βίος αὐτοῖς εἶναι. ὅστι δὲ καὶ ἐν τῇ ἀδελφικῇ, ἀπὸ καὶ ἐν τῇ ταύτης. καὶ
μάλλον ἐν τοῖς ἐπαικῶσι, καὶ ὅλως τοῖς ὁμοίοις· ὅσω οἰκειότεροι καὶ ἐγγε-
νεῖς ὑπάρχοντες εὐεργουσιν ἀλλήλους. καὶ ὅσω ὁμοιότεροι ἐκ τῆν αὐ-
τῶν καὶ (συνέγγυς καὶ παρ' αὐτῶν) ὁμοίως. καὶ ἡ κατὰ τὸν χρόνον δοκι-
μασία, πλείους καὶ βεβαιωτάτη. ἀνάλογον δὲ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς τῶν συγ-
γενῶν τὰ φιλία. ἀνδρὶ τε καὶ γυναικὶ φιλία δοκεῖ καὶ τὰ φύσιν ὑπάρ-
χειν· ἀνδρὶ γὰρ τῇ φύσει (συνδυαστικὸν μάλλον ἢ πολιτικὸν καὶ ὅσω
πρότερον καὶ ἀναγκαϊότερον οἰκία πόλεως. καὶ τεκνοποιία κοινότερον
βίος. τοῖς μὲν οὖν ἡγεῖται· οἱ τὸ σπουδαιότερον ἢ κοινωτικὸν εἶναι. οἱ δ' ἀνδράποισι
μένοντες τεκνοποιῶντες χάριν συνοικοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῇ αἰσ τὸν βίον. οὗ
θὺς γὰρ διέρεται τὰ ἔργα. καὶ ὅστις ἐστὶν ἀνδρὶ καὶ γυναικός. ἐπερ-
κῶσιν αὐτῶν ἀλλήλους, εἰς τὸ κοινὸν τιθέντες τὰ ἴδια. δι' ταῦτα δὲ καὶ
τὸ χρήσιμον εἶναι δοκεῖ καὶ τὸ ἡδὺ ἐν ταύτῃ φιλία. εἰ δ' αὖ καὶ δι' ἀρε-
τίαν, εἰς ἐπαικῶς εἶναι· ὅστις γὰρ ἐκαστὸν ἀρετῇ. καὶ χαίρειν αὐτῷ τοῖς
τῷ. (συνέγγυς δὲ τὰ τέκνα δοκεῖ εἶναι). διὸ διὰ τὸν οἰατέκνοι διαλύον-
ται· τὰ γὰρ τέκνα, κοινὸν ἀγαθὸν ἀμφοῖν. (συνέγγυς δὲ τὸ κοινόν). τὸ δὲ,
πῶς συμβιωτέον αὐτοῖς πρὸς γυναῖκα, καὶ ὅλως φίλος πρὸς φίλον, οὐδὲν
ἕτερον φαίνεται ζητῆσαι, ἢ πῶς δίκαιον αὐτῶν γὰρ ταῦτα φαίνεται· φί-
λος πρὸς τὸν φίλον, οὐδὲ πρὸς τὸν δόξαν καὶ τὸν ἐταῖρον καὶ τὸν συμφορη-
τικόν. τριτῶν δὲ οὐτῶν φιλίων, καὶ διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ εἶρηται. καὶ κατὰ
καὶ τῶν, τῇ μὲν ἐν ἰσότητι φίλων ὄντων. τῇ δὲ κατὰ ὑποχρῆσιν. καὶ ἢ ὁ-
μοίως ἀγαθὸν, γίνονται φίλοι. καὶ ἀμείνων, χεῖροισι. ὁμοίως δὲ καὶ ἡδύς. καὶ
δι' τὸ χρήσιμον ἰσάζοντες ταῖς ἀφελείαις καὶ διαφέροντες τοὺς ἴσους
μὲν κατ' ἰσότητα εἰς τὴν φιλίαν καὶ τοῖς λοιποῖς ἰσάζειν ἢ δ' αἰσούς,
τὸ ἀνάλογον ταῖς ὑποχρεῖται ἀποδοῦναι. γίνονται δὲ τὰ ἐγκλήματα καὶ
ἀμείνων ἐν τῇ κατὰ τὸ χρήσιμον φιλίᾳ ἢ μόνῃ ἢ μάλιστα, δι' λόγους·
οἱ μὲν ἢ δι' ἀρετῶν φίλοι ὄντες, οὗ δ' αὖ ἀλλήλους προθυμοῦνται· τὸ
τὸ γὰρ ἀρετῆς καὶ φιλίας. πρὸς ὅσον δ' ἀμεινωμένων, οὐκ ὅστις ἐκ κλή-
ματα, οὐδὲ μάχης. τὸν γὰρ φιλοῦνται καὶ οὗ ποιοῦνται οὐδὲ δυνάμει

ραίνει. ἀλλ' ἐὰν ἢ χαίρεις, ἀμείβεται αὐτὸν δῶν. ὁ δ' ἐπαρβέλλαν, τυγ-
 χάνων οὐ ἐφέτεται, οὐκ αὖ ἐγκαλοῖν τῷ φίλῳ: ἐκείντος γὰρ τοῦ ἀγα-
 θοῦ ἐφέτεται. οὐ πάντῳ δ' οὐδ' ἐν τοῖς διηδονῶν: ἅμα γὰρ ἀμφοῖν γίγνεται
 οὐδ' ὁρᾶν τῷ, εἰ τῷ (ω) διαγιναι χαίρουσι. γελῶσι δ' αὖ φαίνονται καὶ ὁ ἐγκα-
 λῶν τῷ μὴ τέρεπνῃ, ὅθεν μὴ (ω) μὲρ δύνει. ἢ δὲ διὰ τὸ χρήσιμον, ἐγκλη-
 ματική. ἐπ' ἀφελείᾳ ἢ χρώμενοι, ἀλλήλοισι, αἰ τοῦ πλείονος δεόντου,
 καὶ ἐλαττόν ἐχειν οἴονται τοῦ προσήκοντος, καὶ μέμνονταί οἱ οὐχ ὅσον
 δεόνται, τοσούτων τυγχάνουσιν, ἀξιοῖόν τε. οἱ δ' οὐ ποιοῦντες, οὐ δύ-
 νανται ἐπαρκεῖν τοσαῦτα, ὅσον οἱ παύοντες δεόνται. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ
 πρὸ τῷ διηδονῶν ὅτι διπλόν: τὸ μὲν γὰρ, ἀγραφον: τὸ δὲ, κατὰ νόμον. καὶ
 τῆς κατὰ τὸ χρήσιμον φιλίας, ἢ μὲν, ἢ δικῆ: ἢ δὲ, νομικῇ εἶναι. γίγνε-
 ται οὖν τὰ ἐγκλήματα μάλιστ', ὅταν μὴ κατὰ τὴν αὐτὴν (ω) ἀλλὰ ἕω-
 σι καὶ διαλύονται. ὅτι δ' ἢ νομικῇ μὲν, ὡς ἔρητοις. ἢ μὲν, πάμπαν ἀν-
 γοραῖα, ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα. ἢ δὲ, ἐλθούσας τῶν, εἰς χρόνον. καὶ ὁ-
 μολογίαν δὲ, ἢ αὐτὴ πνός. δῆλον δὲ, ἐν ταύτῃ τὸ ἐφείλημα, οὐκ ἀμ-
 φίλογον: φιλικῶν δὲ τὴν ἀναβολὴν ἐχει διὰ παρ' ἐνίοις, τούτων οὐκ εἰσὶ
 δίχα, ἀλλ' οἴονται δὲν σέργειν ὅτι κατὰ πᾶσιν (ω) ἀλλὰ ἕωσας. ἢ δ' ἢ-
 θική, οὐκ ὡς ἔρητοις, ἀλλ' ὡς φίλῳ διαρείται, ἢ ὅτι δῆποτε ἄλλο. καμῖ-
 ρεσθαι δὲ ἀξιοῖ τὸ ἴσον ἢ πλεον, ὡς οὐδεδωκώς, ἀλλὰ χρήσας. οὐχ ὅ-
 μοίως δὲ καὶ (ω) ἀλλὰ ἕωσας καὶ διαλυόμενος, ἐγκαλέσει. ὅτε δὲ συν-
 βαίνει, δὴ τὸ βούλεσθαι μὲν πάντας ἢ ὅτι πλείους, τὰ καλὰ: προαι-
 ρεῖσθαι δὲ, τὰ ἀφελίμα. καλὸν δὲ τὸ οὐ ποιεῖν, μὴ ἵνα ἀπὸ πάθῃ: ἀφελί-
 μον δὲ τὸ οὐδ' ἐργατῆσαι. διωαμείω δὲ ἀνταποδοτέον τὴν ἀξίαν ὧν ἐ-
 παθε, καὶ ἐκιντῇ: ἀκοντα γὰρ φίλον οὐ ποιεῖν, ὡς δὴ διαμαρτόντα
 ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ οὐ παθόντα ὑφ' οὗ οὐκ ἐδεῖ: οὐ γὰρ ὑπὸ φίλου, οὐδὲ
 δι' αὐτὸ ὅτε δῶντος. καὶ οὐδ' οὐκ ὡς ἔρητοις ἀνεργῆσθαι διαλυ-
 τέον. καὶ ὁμολογῆσαι δ' ἄν, δυναμικὸς ἀποδώσειν: ἀδικαίῳ οὐκ εἶναι δὲ,
 οὐδὲ ὁ δὲ οὐκ ἔξισεν αὐτὸν. ὡς τ' εἰ δυνατὸς, ἀποδοτέον. ἐν ἀρχῇ δ' ἐπισκεπ-
 τέον ὑφ' οὗ ἀνεργῆσθαι καὶ ὡς τῇ νι. ὅπως ὡς τῷ πύτοις ἀπομείνῃ ἢ μὴ. ἀμ-
 φισβήτησιν δὲ ἐχει, πότῳ δ' εἰ τῇ τοῦ παθόντος ἀφελείᾳ μερεῖν, καὶ πᾶς
 ταύτῃ ποιεῖσθαι τὴν ἀνταπόδοσιν, ἢ τῇ τοῦ δρᾶσαντος ἀνεργείᾳ. οἱ δὲ
 γὰρ παθόντες, τοιαῦτά φασι λαβεῖν πᾶσι τῇ ἀνεργείᾳ, ἀμικρὰ ἢ ἐκεί-
 νοις, καὶ ὅτε παρ' ἐτέρων λαβεῖν, κατὰ μικρὸν ὄντες. οἱ δ' αὖ ἀπάλιν,
 τὰ μέγιστα τῇ παρ' αὐτοῖς, καὶ ἀπὸ ἀνδρῶν οὐκ ὡς, καὶ ἐν κινδύοις, ἢ τοι-
 αύταις χρείαις. ἀρ' οὖν δὴ μὴ τὸ χρήσιμον τῆς φιλίας οὐσίας, ἢ τοῦ πα-
 θόντος ἀφελείᾳ μέρον ἐσίν. οὗτος γὰρ ὁ δέόμενος καὶ ἐπαρκεῖ αὐτῷ ὡς
 κομιοῦμενος τὴν ἴσῳ. τοσούτῃ οὖν γεγνήσθαι ἢ ἐπικουρίᾳ, ὅσον οὗτος

ὠφελεῖται. καὶ ἀπὸ δατέον δὴ αὐτῷ ἔσον ἐφθέρατο. ἢ καὶ πλέον, καλ-
 λιον γὰρ. εἰ δὲ ταῖς κατ' ἀρετὴν ἐγκλήμασι καὶ οὐκ ὅσι· μέγας δ' οἶκον
 ἢ τοῦ δρόκου πρὸς αἰεσίς. τῆς ἀρετῆς γὰρ καὶ τοῦ ἡθους ἐν τῇ προαι-
 ρήσει τὸ κύριον. Διαφέρονται δὲ καὶ ἐν ταῖς κατ' ὑποδοχὴν φιλίας·
 ἀξίῳ γὰρ ἐκαστος πλέον ἔχειν. ὅταν δὲ ἄλλος γίνηται, διαλύεται ἡ φι-
 λία· οἷον γὰρ ὅτε βελτίαν προσήκειν αὐτῷ πλέον ἔχειν· τῷ γὰρ ἀγα-
 θῷ νέμεσται πλέον. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ὠφελιμώτερος. ἀχρεῖον γὰρ ἔντα οὐ
 φασὶ δύναιτο ἔχειν. λατρυγίαν τε γὰρ γίνεσθαι καὶ οὐ φιλίαν, εἰ μὴ κατ'
 ἀξίαν τῶν ἔργων ἔσται τὰ ἐκ τῆς φιλίας. οἶονται γὰρ καὶ ἀπὸ τῶν χρημά-
 των κοινωνία πλείω λαμβάνουσιν οἱ συμβαλλόμενοι πλείω, οὔτω δ' οἶον
 καὶ ἐν τῇ φιλίᾳ. ὁ δ' ἐν δυνάμει καὶ ὁ χείραν, ἀνάπαλιν· φίλου γὰρ ἀγαθοῦ
 εἶναι, τὸ ἐπαρκεῖν τοῖς ἐξιδέσιν· τὴν γὰρ φασὶν ὅφελος ἀποδιδόναι ἢ διωά-
 σθαι φίλον εἶναι, μὴ δὲ γε μέλλοντα ἀπολαύειν. εἰσὶ δὲ ἐκαστος ὁρῶν
 ἀξιοῦν καὶ δύναιτο ἔχειν πλέον νέμειν ἐκ τῆς φιλίας, οὐ γὰρ αὐτοῦ δέ, ἀλλ-
 λά τῷ μὲν ὑποδέχοντι, τῷ δὲ ἐν δυνάμει, κέρδους. τῆς μὲν γὰρ ἀρετῆς καὶ
 εὐδαιμονίας ἢ τιμῆς γέρας. τῆς δ' ἐν δυνάμει, ἐπικουρία τὸ κέρδος. οὕτω δ' ἔν
 χεῖν ἔσται καὶ ἐν ταῖς πολιτείαις φαίνεται. οὐ γὰρ τιμᾶται ὁ μὴ δύναιτο
 κοινῶν περὶ ἑαυτὸν κοινὸν γὰρ εἶναι, τῷ δὲ κοινὸν εὐδαιμονίας ἢ τιμῆς
 δὲ κοινόν. οὐ γὰρ ὅστις ἅμα χρηματίζεται ἀπὸ τῶν κοινῶν, καὶ τιμᾶται. ἐν
 πᾶσι γὰρ τῷ ἑλαττόνι οὐδ' εἰς ὑπομένει. τῷ δὲ πλεονέχοντι χρηματὰ ἐλαττοῦ μέ-
 νω, πλείω ἀπενέμειν, καὶ τῷ δωροδότη, χρηματὰ τῷ κατ' ἀξίαν γὰρ ἐ-
 παρκεῖται καὶ πᾶσι τῶν φίλων κατὰ τὴν ἰσότητα. οὕτω δὲ καὶ ταῖς αἰσίσι
 ὁμιλίται, καὶ τῷ εἰς χρηματὰ ὠφελουμένῳ ἢ εἰς ἀρετὴν, πλείω ἀνταπο-
 δίδειν. ἀνταποδίδειν δ' ἐν δυνάμει· τὸ δυνάτον γὰρ ἐκ φιλίας ἐπιφέρειν,
 οὐ τὸ κατ' ἀξίαν. οἱ δὲ γὰρ ἐστὶν ἐν πᾶσι, καὶ ἀπὸ τῶν κατ' αἴσιν πρὸς τὸν θεόν
 τιμᾶται καὶ γενέσθαι· οἱ δὲ καὶ πλείω ἀξίαν ποτ' ἀν' ἀποδοῖναι. εἰς δυνάμειν δὲ ὁ
 θεὸς ἀποδοῖναι ἐπιτελεῖ εἰς δυνάμει. διὸ καὶ δύναιτο οὐκ ἔστιν αὐτῷ πατέρει
 ἀποδοῖναι. πατέρει δ' ὅτι, ὅταν ἀφείλονται γὰρ ἀποδοῦναι. οὐ γὰρ δὲ ποιήσας,
 ἀξίον τῶν ὑπεργενέων δέ δυνάμει. ὥς τ' αἰὲν ὁφείλει οἱς δ' ὁφείλεται, ὅτε
 οἱ ἀφίεται. καὶ τῷ πατέρει δὲ ἅμα δὲ ἴσως οὐδ' εἰς ποτ' αὖ ἀποδοῖναι δυ-
 κή μὴ ὑπὸ βλάβειν τις μοχθηρία· χωρὶς γὰρ τῆς φυσικῆς φιλίας, πῶς ἐπι-
 κούειν ἀνθρώπῳ μὴ διωθέσθαι. τῷ δ' ἐπὶ φθονῶν, ἢ οὐκ ἀποδοῦναι,
 τῷ ἐπὶ φθονῶν, μοχθηρὸν ἔστιν· οὐ γὰρ πλείω γὰρ οἱ πολλοὶ βούλονται. τῷ δὲ
 ποιῶν, φθόνου οὐκ ἔστιν ἀλυσίτελής. Εἰ μὲν γὰρ οὕτω τῶν ἐπιτοσσοῦτον
 εἰρήνη. Τέλος τοῦ θ'.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ' Ι'.

Ν Ἀπάσας δὲ τὰς αἰμοειδέσι φιλίας, ὧς ἀνάλογον ἰσά-
ζει, καὶ σώζει τὴν φιλίαν καὶ θάπρη εἶρηται, οἷον καὶ ἐν τῇ
πολιτικῇ. ὧς σκυτοτόμος ἀντὶ τῆς ὑποδημάτων, ἀμοι-
βὴ γίνεται κατ' ἀξίαν. καὶ τῶ ὑφάντη καὶ τοῖς λοι-
ποῖς. ἐνταῦθα μὲν οὖν πεπόρισται κοινὸν μέτρον τῷ
νόμισμα. πῶς δὲ τὰ πάντα ἀναφέρεται καὶ τοῦτο
μετρεῖται. ἐν δὲ τῇ ἐρωτικῇ, ἐνίοτε μὲν ὁ ἐραστὴς ἐγκα-
λᾷ, εἴ οἱ ὑποφιλῶν, οὐκ αἰτιφιλῆται, οὐδὲν ἔχων φιλῆσαι: εἰ οὕτως ἐ-
τυχε. πολλάκις δὲ ὁ ἐρώμενος ὅτι πρότερον ἐπαγγελλόμενος πάντα, νῦν
οὐθέν ἐπιτελεῖ. συμβαίνει δὲ τὰ τοιαῦτα, ἐπειδὴ ὁ μὲν δι' ἡδονὴν φι-
λᾷ τὸν ἐρώμενον. ὁ δὲ, δι' ὧς χρησίμον τὸν ἐραστὴν. ταῦτα δὲ μὴ ἀμφοῖν
ὑπάρχει. δι' ταῦτα γὰρ τῆς φιλίας οὐσίας, διάλυσιν γίνεται, ἐπειδὴ
μὴ γίνεσθαι, ὧς ἐνεχὲς ἐφίλουν: οὐ γὰρ αὐτὸν ἔσεργον, ἀλλὰ τὰ ὑπάρ-
χοντα οὐ μόνιμα ὄντα. διὸ τοιαῦτα καὶ αἰφιλία. ἡ δὲ τῆς ἡθῶν καὶ
αὐτῶν οὔσα, μένει καὶ θάπρη εἶρηται. διαφέρονται δὲ καὶ ὅταν ἐπερα
γίγηται αὐτοῖς, καὶ μὴ ὧς ὀρέγονται. ὅμοιον γὰρ τῷ μηδὲν γίγνεσθαι,
ὅταν οὐ ἐφίεται μὴ τυγχάνη. οἷον καὶ τῷ κιθαρωδῷ ὁ ἐπαγγελλόμενος.
καὶ ὅσω ἄμεινον ἄσκειν, τοσούτῳ πλείω. εἰς ἑω δ' ἀπαιτοῦνται τὰς ὑπο-
σχέσεις, ἀνθ' ἡδονῆς ἡδονὴν ἀποδεδωκέναι ἔφη. εἰ μὲν οὖν ἐκάτερος
τοῦτο ἐβούλετο, ἱκανῶς αὐτῷ ἔχεν. εἰ δ' ὁ μὲν, τῶν τιν: ὁ δὲ, κέρδος:
καὶ ὁ μὲν, ἔχει: ὁ δὲ μὴ, οὐκ αὐτῷ εἴη τὸ κατὰ τὴν κοινανίαν καλῶς. ὧν
γὰρ δέομενος τυγχάνει, τοῦτο καὶ προσέχει. καὶ κείνου γε χρεῖν ταῦ-
τα δώσει. τὴν ἀξίαν δὲ ποτοῦ τάξαι ἐστὶ, τοῦ προῖε μένου, ἢ τοῦ
προλαβόντος. ὁ γὰρ προῖε μένος, εἰσὶν ἐπιτρέψαι ἐκείνῳ, ὅσα φασὶ
καὶ βρωταγόραν ποιεῖν. ὅτε γὰρ διδάξειεν ἅ δὴ ποτε, τιμῆσαι τὸν μα-
θόντα ἐκέλευεν, ὅσον δοκεῖ ἀξία ἐπίστασθαι, καὶ ἐλάμβανε τοσούτον.
ἐν τοῖς τιούτοις δ' ἐγίοις ἀρετῇ τῷ, μαδὸς δ' αἰδρῶ. οἱ δὲ, προλαβόν-
τες τῷ

πες τὸ ἀργύριον, εἴτα μὴδὲν ποιοῦντος, ὡς ἐφάβην, δὲ ταῖς ἐπιβολαῖς τῶν
ἐπαγγελιῶν, εἰκότως ἐν ἐγκλήμασι γίνονται: οὐ γὰρ ἐπιτελοῦσιν ἃ ἁπο-
λόγηται. ὅταν δ' ἴσως ποιεῖν οἱ σοφισταὶ ἀναγκάζονται, διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐ-
τοῖς ἀργύριον, ὡς ἐπίστηται. οὗτοι μὲν οὖν ἂν ἔλαβον τὸν μισθόν,
μὴ ποιοῦντος, εἰκότως ἐν ἐγκλήματι εἰσὶν. ἐν οἷς δὲ μὴ γίγνηται διομο-
λογία τῆς ὑποουργίας, οἱ μὲν, δι' αὐτοὺς προέμενοι, εἰρηται ὅτι ἀνέγ-
κλαιοῖσι: τοιαῦται γὰρ ἡ κατ' ἀρετὴν φιλία. πῶς ἀμοιβὴν τε ποιητέ-
ον καὶ τὴν προαίρεσιν: αὐτὴ γὰρ τοῦ φίλου καὶ τῆς ἀρετῆς. οὕτω δ' ἔοι-
κα καὶ τοῖς φιλοσοφίας κοινωνήσαντι: οὐ γὰρ πρὸς χρεῖματ' ἢ ἀξία με-
τρεῖται. τιμὴ τὸ ὄφελος οὐκ αὐτὸ γίγνεται. ἀλλ' ἴσως ἔτι μὲν καὶ παρὰ τὴν
πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς γονεῖς τὸ ἐνδεχόμενον. μὴ τοιαύτης δ' οὐσίας τῆς δόσε-
ως, ἀλλ' ἐπὶ τῇ, μάλιστα μὲν ἴσως δ' εἰ πῶς αὐτὰ πόδον γίγνεται. ἀμ-
φοῖν δοκούσαν κατ' ἀξίαν εἶναι. εἰ δὲ ὅταν μὴ συμβαίνει, οὐ μόνον ἀναγ-
καῖον εἶναι δόξαι αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν τὰ πένειν, ἀλλὰ καὶ δίκαιον. ὅσον γὰρ
αὐτὸς περὶ ἐφελθῆν, ἢ αὐτὸς ὅσον πῶς ἡδονὴν εἰλετ' αὐτὸν, τοσούτου ἀνπλα-
βῶν εἴξει πῶς παρὰ τοῦτον ἀξίαν. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὠνίοις οὕτω φαίνεται
γινώσκον. εἰσάχουτ' αὐτοὶ νόμοι, τῶν ἰκονίων συμβολούων δίκαιον μὴ εἶ-
ναι. ὡς ἔστιν, ὡς ἐπίστανται, διαλυθῆναι πρὸς αὐτὸν καὶ παρὰ τὸν κοινωνήσαντα.
ὡς γὰρ ἐπὶ τῇ φῶν, ὅταν εἴηται δικαιοσύνη ἐν τῇ τῆς τοῦ ἐπιτέλειαντος:
τὰ πολλὰ γὰρ, οὐ τοῦ ἴσου τιμῶσιν οἱ ἔχοντες καὶ οἱ βουλόμενοι λα-
βεῖν: τὰ γὰρ οἰκία καὶ ἃ διδύαται, ἐκείνοις φαίνεται πολλοῦ ἀξία. ἀλ-
λ' ὅμως ἡ ἀμοιβὴ γίγνεται πρὸς τοσούτον, ὅσον αὐτὸς τὰ πένειν οἱ λαβόντες.
εἰ δ' ἴσως οὐ τοσούτου τιμῶν, ὅσον ἔχοντες φαίνεται ἀξίον, ἀλλ' ὅσον πρὶν
ἔχειν, εἰ τίμα. Ἀπορίαν δ' ἔχει καὶ τὰ τοιαῦτα. ὅσον πρὸς τὰ εἰσάνα-
ται τῶν παρὰ τὴν ἀπορίαν καὶ πείθεται, ἢ καὶ μόνον μὲν, ἢ αὐτὸς πείθειν. ἔτι
τιμὴν δὲ χειροποιήτων τῶν πολεμικῶν. ὁμοίως δὲ φίλων μᾶλλον ἢ παου-
δαιῶν, ὑπερτιμῶν. καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐκ τῶν ποδόντων χάριν μᾶλλον, ἢ ἐ-
ταίρω δοτέον, ἐὰν ἀμφοῖν μὴ ἐνέχῃται. ἀρῶν πάντα τὰ τοιαῦτα
ἀκριβῶς μὲν διορίσται οὐ ῥαδίων: πολλὰς γὰρ καὶ παντοίας ἔχει δια-
φορὰς. καὶ μάλιστα καὶ μικρότητι, καὶ τῇ καλῇ καὶ ἀναγκαίᾳ. ὅτι δὲ οὐ
πάντα τὰ αὐτῶν ἀποδοτέον, οὐκ ἀδύνατον. καὶ τὰς μὲν ἀνεργασίας, ἀν-
ταποδοτέον ὡς ἐπιτοπολὺ μᾶλλον ἢ χάριτον ἐταίροις. καὶ ἄσπερ
δάνειον ὃ ὀφείλει ἀποδοτέον μᾶλλον, ἢ ἐταίρω δοτέον. ἴσως δ' οὐ τοῦ-
το αἰετ'. ὅσον τῶν λυρωθέντων παρὰ ληστῶν, πότερον τῶν λυτῶν ἀνπ-
λυτρωτέον, καὶ ἐπὶ ποῦν ἢ, ἢ καὶ μὴ ἐαλωκότι, ἀπαιτοῦνται δὲ ἀπ-
δοτέον, ἢ τῶν πατέρων λυτρωτέον. δόξει γὰρ αὐτὸ καὶ αὐτοῦ μᾶλλον
τῶν πατέρων. ὅπου οὖν εἴρηται, καὶ ὅλου μὲν τὸ ὀφείλημα ἀποδοτέον. ἐὰν

Aristo. Ethic.

θθθθ

δὲ ὑποστάντων ἡδύσι τῷ καλῷ ἢ τῷ ἀναγκαίῳ, πρὸς ταῦτ' ἀποκλιτέον· ἐνίοτε γὰρ οὐδ' ὅσον ἴσον τῷ πλὴν παρὰ τὴν ἀμείψασθαι. ἐπειδὴν ὁ μὲν αὖτε δαῖον εἰδὼς οὐ ποιεῖσιν· τῷ δὲ, ἢ αὐτὰ πόδους γίγνηται, ὃν οἶεταί μοχθῆρὸν εἶναι. οὐδὲ γὰρ τῷ δανείσαντι ἐνίοτε ἀντιδανειζέσθαι· ὁ μὲν γὰρ, οἷός μιν κομιεῖσθαι, ἐδάνεισεν ἐπιπλεῖν ὅντι· ὁ δ', οὐκ ἐλπίει κομιεῖσθαι παρὰ πονηροῦ. εἴτε τοίνυν τῇ ἀληθείᾳ οὐτως ἔχει, οὐκ ἴσον τῷ ἀξίωμα. εἴτ' ἔχει μὴ οὐτως, οἶοντα δὲ, οὐκ ἂν δόξαιεν ἄτοπα ποιεῖν. ὅσοι οὖν πολλὰς εἰρηνοῖται, οἱ ποῦν τὰ πάθη καὶ τὰς περὶ αἵμας λόγους, ὁμοίως ἔχουσιν τῷ ὠρισμένῳ, τοῖς ποῦν αἰετῶν. ὅτι μὲν οὖν οὐ ταυτὰ πάσιν ἀποδιδέον· οὐδὲ τῷ πατρὶ πάντα, καὶ τὰ πατρὶ οὐδὲ τῷ διδύμῳ, ὅτι ἀδελφόν. εἰ δ' ἔτι ὅτι γονεῖσι καὶ ἀδελφοῖς καὶ ἐταίροις καὶ οὐδὲ γένεσιν, ἐκείνοις τὰ οἰκεία καὶ τὰ ἄρμόττοντα ἀπονέμειν. ὅτι δὲ καὶ ποιεῖν φαίονταί· εἰς γὰρ μὲν τῷ καλῷ ὅτι συγγενεῖς· τοῦτοίς γὰρ κοινὸν τὸ γένος καὶ αἰετῶν δὲ περὶ αἵμας. καὶ εἰς τὰ καὶ δὲ μάλιστα οἶοντα δὲ ἐν συγγενεῖς ἀπαντῶν δὲ ταυτῷ. δόξα δ' αὖτ' ὅτι μὲν γονεῖσι δὲ ἐν μάλιστα ἐπαρκεῖν, ὡς ὀφείλοντας καὶ τοῖς ἐκείνοις τῷ εἶναι, καὶ ἄλλοις ἢ αὐτοῖς εἰς ταῦτ' ἐπαρκεῖν. καὶ τμηθὲν δὲ καὶ ἀποδοῦναι. οὐ πάντες δὲ, γονεῖσι· οὐδὲ γὰρ τῷ αὐτῷ πατρὶ, καὶ μητρὶ. ὅτι αὖτ' αὖτ' ὅτι σφοῦδ' ἢ τῷ γονεῖ, ἀλλὰ τῷ πατρὶ καὶ μητρὶ. ὁμοίως δὲ καὶ μητρὶ καὶ πατρὶ δὲ τῷ πρεσβυτέρῳ τμηθὲν τῷ κατὰ τὴν ἀναισθησίαν καὶ κατὰ τὴν ἀναισθησίαν καὶ τοῖς τοιοῦτοις. πρὸς ἐταίρους δ' αὖτ', καὶ ἀδελφοῖς, παρρησίαν καὶ ἀπάντων κοινότητα. καὶ συγγενεῖς δὲ καὶ φυλῆτας καὶ πολίτας καὶ τοῖς λοιποῖς ἀπαν, αἰετῶν παρὰ τὸ οἰκείον ἀπονέμειν καὶ συγκεῖναι τὰ ἐκείνοις ὅτι παρὰ τὸ οἰκείον καὶ ἀρετῇ καὶ χρῆσιν. τῷ μὲν οὖν ὁμογενῶν, ἑταίρων ἢ κείνοις· τῷ δὲ διαφρόντων, ἐργασίας. οὐ μὲν διὰ γε ὅτι ἀποστατέον, ἀλλὰ ὡς ἀντιδανείσθαι, οὐτὼ διορίζον. ἔχει δ' ἀποδοῦναι καὶ ποῦν τοῦ διαλύεσθαι τὰς φιλίας ἢ μὴ, πρὸς ὅτι μὴ διαμενόντας. ἢ πρὸς μὲν ὅτι δὲ τῷ χρῆσιμον ἢ τῷ ἢ δὲ φίλους ὄντας, ὅταν μὴ πᾶσι ταῦτ' ἔχουσιν, οὐδὲν ἀτοπον διαλύεσθαι· ἐκείνων γὰρ ἢ ἦσαν φίλοι. ὡς ἀπολιπόντων, οὐλογον τῷ μὴ φιλεῖν. ἐγκαλέσσει δ' αὖτ' εἰ δὲ τῷ χρῆσιμον ἢ διὰ τῷ ἢ δὲ ἀγαθῶν, προσεποιεῖτο δὲ τῷ ἢ ἦθος· ὅσοι γὰρ αὐτῷ ἀρχὴν εἰπομεν, πλεῖστα διαφορὰ γίγνεται τοῖς φίλοις, ὅταν μὴ ὁμοίως οἶονταί καὶ ὡς φίλοι. ὅταν μὲν οὖν διαφύδῃ τις καὶ ἀπολάβῃ φιλεῖσθαι δὲ τῷ ἢ ἦθος, μηδὲν τοιοῦτον ἐκείνου πρὸς ἑαυτὸν, ἑαυτὸν αὐτῷ. ὅταν δ' ὅτι τῷ ἐκείνου πρὸς αὐτὸν, ἀπατηθῇ, δίκαιον ἐγκαλεῖν τῷ ἀπατηθῇ. καὶ μᾶλλον ἢ τοῖς τῷ νόμισμα κινδυνεύουσιν. ὅσοι ποῦν πειστέρον ἢ κακουργία. ἐκείνῳ δὲ ἀποδίδεται ὡς ἀγαθόν, γίγνηται δὲ μοχθηρὸς καὶ δυνάμει φιλητέον, ἢ οὐ δυνατὸν, ἔπειτα μὴ πᾶν, φιλεῖν, ἀλλὰ τὰ

μαθόν. οὔτε δὲ φιλητέον πονηρόν, οὔτε δὲ φιλοπρόνῃον γὰρ ἔχρηται.
 20 ναί. οὐδ' ὁμοιοῦνται φάσιν. εἴρηται δ' ὅτι τὸ ὁμοιον τῷ ὁμοίῳ φίλον. ἄρ' οὖν οὗτος διαλυτέον; ἢ οὐ πάντων, ἀλλὰ τοῖς αἰατοῖς διὰ τὴν μοχθηρίαν.
 ἐπὶ πανόρθωσιν δ' ἔχουσιν, μάλλον βοηθητέον εἰς τὸ ἥθος, ἢ τὴν οὐσίαν, ὅτε ὡς
 βέλτιον καὶ τῆς φιλίας οὐκ αἰσχροῦ. δόξει δ' ἂν ὁ διαλυόμενος, οἷον ἐν
 αὐτοπον ποιεῖν: οὐ γὰρ τοῦτο ἢ τοιοῦτο, φίλος ἦν. ἀλλοιωθεὶς ταῦτα γὰρ,
 ἀδυνατῶν ἀνασῶσαι, ἀφίσταται. εἰδ' ἐμὴν, διαμενοί: ὁ δ' ἐπιεικὲς ἔρος γί-
 νοιτο, καὶ πολὺ διαλλάττοι τῇ ἀρετῇ, ἄρα χρηστόν φίλον, ἢ οὐκ ἐνδεχεται.
 εἰ μὲν γὰρ δὲ διασπῇ μάλιστα δὴλον γίνεταί. οἷον ἐν ταῖς ἐκπαίδευσιν φι-
 λίας. εἰ γὰρ ὁ μὲν διαμενοί τὴν διαίτην πᾶσι: ὁ δ' αὖτε εἰς οἷος κρείττους,
 πᾶσι αὖτε φίλοι, μὴτ' ἀρεσκόμενοι τοῖς αὐτοῖς, μὴτε χαίροντες καὶ λυ-
 πούμενοι: οἱ δὲ γὰρ πᾶσι ἀλλήλους ταῦθ' ὑπερβαίνει αὐτοῖς. αἱ δὲ τού-
 των οἱ καὶ φίλους εἶναι: συμβαίνει γὰρ οἱ καὶ οἷον τε. εἴρηται δὲ πᾶσι τοῦτων.
 ἄρ' οὖν οὐδὲν ἀλλοιότερον πρὸς αὐτὸν ἐκτείνῃ, ἢ εἰ μὴ ἐγγόνει φίλος μὴδέ
 ποτε, ἢ δὲ μνείαν ἔχειν τοῖς γνησίαις (συνθεσίς, καὶ κατὰ πόρ φίλοις
 μάλλον ἢ ὁδίοις οἰόμεθα εἶναι χαίρειν, οὐτω καὶ τοῖς γνησίαις ἀπο-
 κλητέον, ἢ δὲ τὴν προσηγορίαν φιλίαν. ὅτε μὴ δι' ἑσπερίαν μὲν μοχθη-
 ρίαν ἢ διάλυσιν γίνεταί. τὰ φιλικὰ δὲ πρὸς τὸν φίλον, καὶ οἷς
 αἱ φιλίας ὁρίζονται, ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐλπίδος: τιθῆσιν γὰρ
 φίλον τὸν βουλούμενον καὶ πράττοντα τάχα θά, ἢ τὰ φαινόμενα, ἐκεί-
 νου ἐνεκα, ἢ τὸν βουλούμενον εἶναι καὶ εἶναι τὸν φίλον αὐτοῦ χεῖρ. ὁ πορ
 αἱ μνῆσιν πρὸς τὰ τέκνα πεπνυμένα, καὶ τῶν φίλων οἱ προσκυνησου-
 κότῳ. οἱ δὲ, τὸν (ωιδιάγεται καὶ τὰ αὐτὰ ἀφ' ὧν μὲν. ἢ τὸν (ωιδιά-
 γεται καὶ συγχάριται τῷ φίλῳ. μάλιστα δὲ καὶ ὅτε πᾶσι τὰς μη-
 τέρων συμβαίνει. τοῦτων δὲ τινὶ καὶ τὴν φιλίαν ὁρίζονται. πρὸς αὐ-
 τὸν δὲ τούτων ἐκαστὴν τῶν ἐπιεικῶν ὑπερβαίνει. τοῖς δὲ λοιποῖς, ἢ τοι-
 οῦτοι ὑπερβαίνουσιν εἰς τὸ καὶ κατὰ πόρ εἴρηται, μέτρον ἐκαστῶ
 ἢ ἀρετῇ καὶ ὁ ἀποδιδόναι εἶναι: οὗτος γὰρ ὁμοιωμένῳ ἐαυτῷ, καὶ
 τῶν αὐτῶν ὁρέγεται κατὰ πᾶσαν ψυχῇ. καὶ βούλεται δὴ ἐαυτῷ τάχα θά
 καὶ τὰ φαινόμενα καὶ πράττειν: ἢ ἀγαθὰ τάχα θὸν διαπνεῖν καὶ ἐαυτῷ εἶνε
 κατὰ τὸν γὰρ διανοητικὸν χεῖρ, ὅπως ἐκαστὴς εἰς δικεῖ, καὶ εἰς δὲ βούλε-
 ται ἐαυτὸν καὶ σώζειν, καὶ μάλιστα ὅτε, ἀφρονεῖ: ἀγαθὸν γὰρ τῷ ἀπο-
 δίδόναι εἶναι. ἐκαστὸς δ' ἐαυτῷ βούλεται τάχα θά: γινώσκοντες δ' ἄλλος, οἱ
 εἰς ἀρετὴν πάντ' ἔχειν ἐκεῖνο τὸ γινώσκον. ἔχει γὰρ καὶ τὸν ὁ θε-
 ῖς τάχα θὸν, ἀλλ' ἂν, ὅτι ποτ' ἐστὶ. δύναται δ' αὖτ' ὅτε νοῦν ἐκαστὸς εἶναι
 ἢ μάλιστα. (ωιδιάγεται ὁ τοιοῦτος ἐαυτῷ βούλεται. ἢ δὲ ἄρα καὶ αὐτῷ

Aristo. Ethic.

6666 2

ποιῶν τῶν τε ἡδὺν πεπραγμένων, ἐπιτορπῆς αἰ μνημονίᾳ καὶ τῇ μελλόντων,
ἐλπίδι δὲ ἀγαθῶν. αἱ τοιαῦται δὲ, ἡδοναὶ καὶ θεωρημάτων δ' οὐ πορεῖ
τῇ διανοίᾳ. (ὡσαυγὰτε καὶ ὡσὶδεταί μάλιστα αὐτῶν. πάντῃ γὰρ ὅστις τῷ
αὐτῷ λυπηρόν τε καὶ ἡδύ. καὶ οὐκ ἄλλοτ' ἄλλο. ἀμεταμέλητος ἦρ', ὡς εἰ-
πεῖν. ὥς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐκαστα τούτων ὑπαρῆχειν ὥς ἐπεικῆ. πρὸς δὲ τὸν
φίλον ἔχειν, ὡς πρὸς πρὸς αὐτόν: ἐστὶ γὰρ ὁ φίλος ἄλλος αὐτῷ. καὶ ἡ φι-
λία, τούτων εἰνά τι δοκεῖ. καὶ φίλοι, οἷς ταῦθ' ὑπαρῆχει. πρὸς αὐτὸν δὲ
πότερόν ἐστιν ἢ οὐκ ὅστις φιλία, ἀφ' αὐτῶ ὡς τοῦ παρόντος. δοξεῖ δ' ἂν
ταύτῃ εἶναι ἢ φιλία, ἢ ὅστις δύο, ἢ πλείω, ἐκ τῶν εἰρημνίων, καὶ ὅτι ἡ ὑπορ-
βολὴ τῆς φιλίας τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμοιότητι. φαίνεται δὲ τὰ εἰρημνία καὶ
τοῖς πολλοῖς ὑπαρῆχειν, καὶ περ οὐσι φαῦλοισι. ἀρ' οὐαὶ ἢ ἀρεσκουσιν ἐ-
αυτοῖς καὶ ἀπολαμβανουσιν ἐπεικῆς εἶναι, ταύτῃ μετέχουσιν αὐτῇ.
ἔπειτα τῶν γε κομιδῇ φαύλων καὶ ἀποσιουργῶν, οὐ γὰρ ταῦθ' ὑπαρῆχει,
ἀλλ' οὐδὲ φαίνεται. χεῖρον δὲ οὐδὲ τοῖς φαύλοις: διαφέρονται γὰρ ἐαυ-
τοῖς. καὶ ἐτέρων μὴ ἐπιθυμοῦσιν: ἀλλὰ δὲ βούλονται, οἷον οἱ ἀκρα-
τεῖς: αἰροῦνται γὰρ αὐτῇ τῇ δοκούντων ἐαυτοῖς ἀγαθῶν εἶναι, τὰ ἢ
δέα, βλαβερὰ ὄντα. οἱ δ' αὖτὰ διὰ δειλίαν καὶ ἀργίαν ἀφίστανται τοῦ
πράττειν, ἀοῖονται ἐαυτοῖς βέλτιστα εἶναι. οἷς δὲ πολλὰ καὶ δεινὰ πεί-
ραται, καὶ διὰ τὴν μοχθηρίαν μισοῦνται, φύχουσι τῷ ἦν καὶ ἀνα-
ροῦσιν ἐαυτοὺς. ζητοῦσι τε οἱ μοχθηροὶ μεθ' ὧν συνημερεύουσιν: ἐαυ-
τοὺς δὲ φύγουσιν. ἀναμνησκονται γὰρ πολλῶν καὶ δυσχερῶν, καὶ
τοιαῦτ' ἐτόρα ἐλπίουσι, καὶ ἐαυτοὺς ὄντως. μεθ' ἐτέρων δ' ὄντως ἐ-
πιλανθάνονται. οὐ γὰρ φιλικῶν ἔχοντες, οὐ γὰρ φιλικῶν πάχουσιν
πρὸς αὐτοὺς. οὐδὲ δὴ συγχαίρουσιν, οὐδὲ ὡσαυγὰτε οἱ τοιοῦτοι ἐαυ-
τοῖς. σπασίει γὰρ αὐτῇ ἡ τύχη. καὶ τὸ μὴ δὴ μοχθηρίαν ἀλγεῖ, ἀπεχό-
μηνόν πιναν. τὸ δὲ, ἡδοναί. καὶ τὸ μὴ, δυστυχία. τὸ δ', ἐκαστὸς ἐλκεῖ ὡς πρὸς
διαπῶντα. εἰ δὲ μὴ οἶόν τε, ἀμα λυπεῖται καὶ ἡδοναί, ἀλλὰ μετὰ μι-
κρόν γε, λυπεῖται ὅτι πῆσθι, καὶ οὐκ αὖτ' ἐβόλετο ἡδέα ταῦτα γινέσθαι αὐτῷ.
μεταμελείας οὐ οἱ φαῦλοι γέμουσιν. οὐ δὲ φαίνεται ὁ φαῦλος, οὐδὲ πρὸς
ἐαυτὸν φιλικῶς διακρίσθαι, δὴ τὸ μὴδὲν ἔχειν φιλικῶν. εἰ δὲ τὸ ὅπως ἔχειν
λίαν ἐστὶν ἀθλίον, φθικτόν τε τὴν μοχθηρίαν διατεταμένως, καὶ πειρα-
τέον ἐπεικῇ εἶναι: οὕτω γὰρ καὶ πρὸς αὐτὸν φιλικῶς ἀνέχει, καὶ ἐτέρων
φίλος γένοιτο. / Ἡ δὲ δυνόια, φιλία μὴ εἰσικν, οὐ μὴν ὅστις γε φιλία: γί-
νεται ἡδὺν δυνόια καὶ πρὸς ἀγνώστους καὶ λανθάνουσας. φιλία δ', οὐ. καὶ πρό-
τερον δὴ τὰ τ' εἶρηται. ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστίν. οὐ γὰρ ἔχει διάτασιν, οὐ
δ' ὁρεξίν. τῇ φιλήσει δὲ ταῦτ' ἀκολουθεῖ. καὶ ἡ μὴ φίλος, μετὰ ὡσὶν
θείας. ἡ δ' δυνόια, καὶ ἐκ προσηαίου, οἷον καὶ πρὸς ἀν' ἀγωνιστὰς συμβαίνει.

[illegible]

Aristo. Ethi.

0000 3

λοντ' αὖ, βούλονται μὴ εἶν, οἷς ὀφείλουσιν. οἱ δὲ δυνάμενται αὖ, καὶ ἐπιμέλονται
 τῆς τῆς ὀφειλόντων σωτηρίας, ὅτε καὶ αὐτοὶ ἀνεργητέοντας βεβηλωμένοι εἶναι
 αὐτὰ παθόντας, ὡς κομισμένους τὰς χάριτας· τοῖς δ' ἔκ εἶναι ἐπιμελὲς τὸ
 αὐτὰ ποιοῦναι. Ἐπὶ χάριτος μὴ οἷω τάχ' αὖ φαίη ταῦτα λέγειν αὐτῶν, ἐκ
 πονηροῦ θεωμένους· εἴκοι δ' ἀνθρωπικῶς ἀμνήμονες ἢ οἱ πολλοί, καὶ μάλλον
 οὐ πάσχειν, ἢ ποιεῖν ἐφίενται. ὁ δὲ εἰ δ' αὖ φυσικῶς ὅρον εἶναι τὸ αἰτιον, καὶ ἔχ
 ὁμοιον τῷ π' αὖ δυνάσαντας· οὐ γὰρ ὅτι φίλοις παρὲν ἐκείνους, ἀλλὰ τ' ὡ
 ζεῖται βούλοισι, τῆς κομίδος εἴνευ. οἱ δ' οὐ πεποιμένους, φιλοῦσι καὶ ἀγα-
 πῶσι αὐτῶν οὐ πεπονθότας, καὶ μὴ δὲν ὡς χρήσιμοι, μὴ δ' εἰς ὕστερον γένοιτ'
 αὐτῶν ὅπως καὶ ἐπὶ τ' τεχνιτῶν συμβέβηκε· πᾶς γὰρ τὸ οἰκῶν ἐργὴν ἀγαπᾷ μάλ-
 λον ἢ ἀγαπηθείη αὐτῶν ἐργῶν, ἐμψύχου γνησιότητος. μάλιστα δ' ἴσως ἔσται
 π' αὖ ποιητὰς συμβάλλει· ἐπὶ ἀγαπᾷ πᾶσι ἢ ὅτι τὰ οἰκῶν ποιήματα, σέβ-
 ροντ' αὖ ὡς παρ' τέκνα. τοῖς τῶν δὲ οἰκῶν καὶ τῶν οὐδ' αὖ τῶν· τὸ ἢ οὐ πεπον-
 θός, ἐργὴν εἶναι αὐτῶν. ἔσται δὲ ἀγαπᾷ μάλλον, ἢ τὸ ἐργῶν, τὸν ποιῶσιντα.
 τούτου δ' αἰτιον, ὅτι τὸ εἶναι πᾶσιν αἰρετὸν καὶ φιλητὸν, ἐσμεν δ' ἐνεργεῖαι· ὅ-
 ρον ἢ καὶ πράττειν. ἐν ὁρμῇ δὲ ὁ ποιήσας τὸ ἐργον, ὅτι πᾶσι. σέβει δὲ τὸ
 ἐργον, διότι καὶ τὸ ἔσται δὲ φυσικόν. ὁ γὰρ ὅτι δυνάμει, ἔσται ἐν ὁρμῇ τὸ ἐρ-
 γον μινύει· ἅμα δὲ καὶ τῶ μὴ οὐδ' αὖ τῶν καλὸν τὸ κατὰ τὴν πράξιν ὥστε χαί-
 ρειν ἐν αὐτῷ. τῶ δὲ παθόντι οὐδ' αὖ καλὸν ἐν τῷ δυνάσαντι. ἀλλ' ἔπειτα, συμ-
 φέρον. ἔσται δ' ἢ ττον ἢ δὲ καὶ φιλητὸν. ἢ δ' εἰ δ' ἐπὶ τ' μὴ παρόντος, ἢ ἐν ἐρ-
 γῇ· τ' δὲ μέλλοντος, ἢ ἐλπίς. τ' δὲ γνησιότητος, ἢ μνήμη. ἢ δ' εἰ δὲ τὸ κατὰ
 τὴν ἐν ἐργῇ καὶ φιλητὸν ὁμοίως. τ' μὴ οἷω πεποιηκότι, μένει τὸ ἐργον· τὸ
 καλὸν γὰρ πολυχρόνιον. τῶ δὲ παθόντι, τὸ χρήσιμον παροίχεται, ἢ τε μνήμη,
 τ' μὴ καλῶν, ἢ δ' εἰ δὲ τ' δὲ χρησίμων, οὐ πάνυ ἢ ἢ ττον. ἢ προσδοκία δ' ἀν-
 παλιν ἐλπίς εἰκοι. καὶ ἢ μὴ φίλοις, ποιήσει εἰκοι· τὸ δὲ φιλεῖται, τῶ πάσ-
 χειν. τοῖς ὅτι παρ' αὐτοῖς δὲ π' τὴν πράξιν ἐπὶ τὸ φιλεῖν καὶ τὰ φιλικὰ. ἐπὶ
 δὲ τὰ ἐπιπόνως γνησιότητος, πάντ' αὖ μάλλον σέβουσι, οἷον καὶ τὰ χρήματα
 οἰκτιρᾶμενοι τ' παραλαβόντων. δυνάει δὲ τὸ οὐ μὴ πάσχειν, ἀπονον εἶ-
 ναι· τὸ δ' οὐ ποιεῖν, ἐργῶν δὲ τ' αὐτὰ δὲ καὶ αἰμνέειν φιλοπονητόταται. ἐ-
 πιπονωτότατα ἢ ἢ γνησιότητος, καὶ μάλλον ἴσασιν ὅτι αὐτῶν. δ' εἰ δὲ αὐτῶν καὶ
 τοῖς οὐδ' αὖ τοῖς οἰκῶν εἶναι. Ἀπορεῖται δὲ, πόσον δεῖ φιλεῖν ἐαυτὸν μά-
 λιστα, ἢ ἄλλόν τινα· ἐπιτιμῶσι ἢ τοῖς ἐαυτῶν μάλιστα ἀγαπᾷσι. καὶ ὡς αὐτῶν αἰσ-
 χρῶν, φιλαύτης ἀποκαλοῦσι· δ' οἰκῶν τε ὁ μὴ φαῦλος, ἐαυτὸν χαίρειν πάντ' αὖ
 πράττειν. καὶ ὅσοι αὐτῶν μοχθηρότεροι ἢ, τοσούτῳ μάλλον. ἐγκαλοῦσι δὲ αὐτῶν
 οἷον, ὅτι ἐθὲν ἀπ' αὐτῶν πράττει. ὁ δὲ ἐπεικὴς, δὲ τὸ καλὸν καὶ ὅσοι αὐτῶν βελτί-
 ων ἢ, μάλλον δὲ τὸ καλὸν καὶ φίλος εἴνευ· τὸ δ' αὐτῶν, παρ' αὐτοῖς. τοῖς λόγους δὲ
 τῶν τοῖς τὰ ἐργα διαφωνεῖ, ἐκ ἀλόγως. φασι ἢ δ' εἶναι φιλεῖν μάλιστα, τ' μά-
 λιστα φίλον. φίλος ὁ μάλιστα ὁ βελόμηνος, ὁ βελόμηνος τὰ γὰρ δὲ, ἐκείνους εἴνευ

[illegible]

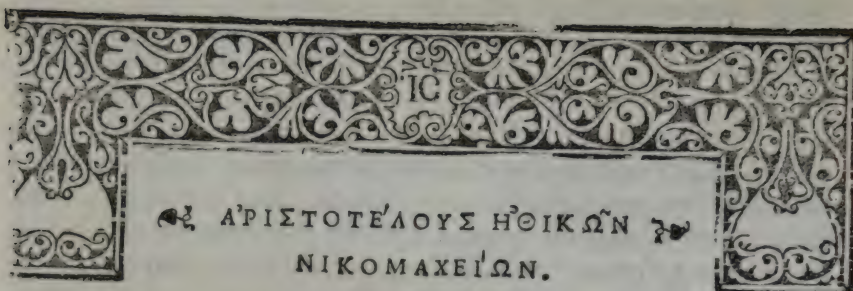
Arist. Ethi.

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532

φίλων τοιούτων δέσσεται, εἴ πορ θεωρεῖν προαιρεῖται πράξεις ἐπεικῆς
οἰκείας. τοιαῦτ' δ' αὖ τοῦ ἀγαθοῦ, φίλου ὄντος. οἶοντα δὲ δὲν ἡδέας
τῶν διδασκόντων. μονώτῃ δ' οὐκ ἔστι χαλεπὸς ὁ βίος· οὐ γὰρ διὸν γὰρ καὶ αὐτὸ
ἐνεργεῖν (ὡς καὶ μετ' ἐτέρων δὲ καὶ πρὸς ἄλλους, ὅσον. ἔσται δ' ἡ ἐνεργεῖα π
χεστέρη, ἢ δ' ἂν οὐκ ἔστι καὶ αὐτὸν. ὁ δ' ἂν πορ τῶν μακαρίων εἴη· ὁ γὰρ αὐτοῦ δι
ος, ἢ αὐτοῦ αὐτοῦ, τοῦ κατ' ἀρετὴν πράξεσι χαίρει. ταῖς δ' ἀπὸ κακίας, δ
χεράναι. καὶ δ' αὖ πορ ὁ μουσικὸς τοῖς καλοῖς μέλεισιν, ἢ δ' αὖ τοῖς φιλ
λοις, λυπώται. γίνονται δ' αὖ καὶ ἀσκησίς τις τῆς ἀρετῆς ἐκ τῆς συγῆς τοῖς ἀγα
θοῖς, καὶ δ' αὖ πορ ὁ θείων φιλῶν. φυσικώτερον δὲ ἐπισκοποῖσιν, εἰσὶν ὁ αὐτοῖ
δαίος φίλος, ἢ αὐτοῦ αὐτοῦ, τῆ φύσει αἰρετῆς εἴη· τὸ γὰρ τῆ φύσει ἀγαθόν, εἴρη
δ' ὅτι τῶ αὐτοῦ αὐτοῦ ἀγαθόν καὶ ἡ δ' αὖ πορ καὶ αὐτό. τὸ δὲ εἴη ὁρῶντα τῆ φύσει
διωκόμεναι δ' ἔστιν αὐτοῖς. ἀνθρώποις δὲ αἰδῶν ἡ νοήσεως. ἢ δὲ διωκόμεναι, εἰς τ
ἐνεργεῖαν ἀνάγει. τὸ δὲ κύριον ἐν τῇ ἐνεργείᾳ. εἰσὶν ὁ τῆ φύσει κυρίας, δ' αὐ
δαίειται ἢ νοεῖν. τὸ δὲ εἴη τῆ καὶ αὐτοῦ ἀγαθῶν καὶ ἡ δ' αὖ πορ αἰρετῆς μέ
νον γὰρ. τὸ δ' αὖ πορ αἰρετῆς τῆ ἀγαθοῦ φύσεως. τὸ δὲ τῆ φύσει ἀγαθόν, καὶ
τῶ ἐπικεῖ. διότι εἴη εἰσὶν ἡ δ' αὖ πορ εἴη. οὐ δ' αὖ πορ λαμβάνειν μοχλῶν ἴσ
ἢ καὶ διεφθαρμένην, οὐ δ' αὖ πορ λύπης· ἀδύνατος γὰρ ἢ τοιαύτη, καὶ δ' αὖ πορ
τὰ ὑπερβαίνει αὐτή. ἐν τοῖς ἐχομένοις δὲ πορ τῆς λύπης ἔστι φανερώ
τῶν. εἰ δ' αὖ πορ τὸ εἴη ἀγαθόν, καὶ ἡ δ' αὖ πορ εἴη. εἰσὶν δὲ καὶ ἐκ τοῦ, πάντας
ὁρῶντα αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τοὺς ἐπεικῆς καὶ μακαρίους· τοῖς τοῖς
γὰρ ὁ βίος αἰρετῆς καὶ ἡ τούτων μακαρίων τῆ φύσει. ὁ δ' αὖ πορ ὅρων, ἢ
πὸ ὅρων, αἰδῶνται. καὶ ὁ ἀκούων, ὅτι ἀκούει. καὶ ὁ βαδίζων, ὅτι βα
δίζει. καὶ ὁ τῆ ἄλλαν ὁμοίως ἐστὶ τὸ αἰδῶνόμενον, ὅτι ἐν γού
μῳ. αἰδῶνόμενα δ' αὖ πορ, ὅτι αἰδῶνόμενα. καὶ νοεῖν, ὅτι νοεῖν. τὸ
δ' ὅτι αἰδῶνόμενα ἢ νοεῖν, ὅτι ἐσμέν. τὸ γὰρ εἴη τῶ, τὸ αἰδῶνόμενα
ἢ νοεῖν. τὸ δ' αἰδῶνόμενα ὅτι ἢ, τῆ ἡ δ' αὖ πορ καὶ αὐτό· φύσει γὰρ ἀγαθόν
ἢ ἴσῃ. τὸ δ' ἀγαθόν ὑπερβαίνει αὐτῶ αἰδῶνόμενα, ἢ δ' αὖ πορ αἰρετῆς τὸ εἴη, καὶ
μάλιστα τοῖς ἀγαθοῖς, ὅτι τὸ εἴη ἀγαθόν ὅσον αὐτοῖς καὶ ἡ δ' αὖ πορ. (ὡς αὖ πορ
νόμῳι ἢ τοῦ καὶ αὐτοῦ ἀγαθοῦ, ἢ δ' αὖ πορ. ὡς δὲ πρὸς αὐτὸν ἐχει ὁ αὐτοῦ
δαίος, καὶ πρὸς τὸν φίλον· ἔπερος ἢ αὐτὸς ὁ φίλος ἐστὶ. καὶ δ' αὖ πορ οὐκ ἔστι
αὐτὸν εἴη, αἰρετῆς ὁ δ' αὖ πορ αἰρετῆς· οὕτω καὶ τὸν φίλον, ἢ παρὰ πλῆθος.
τὸ δ' εἴη ἢ αἰρετῆς, διὰ τὸ αἰδῶνόμενα αὐτοῦ ἀγαθοῦ ὄντος. ἢ δὲ τοιαύ
τη αἰδῶνται, ἢ δ' αὖ πορ καὶ αὐτῶ (ὡς αὖ πορ αἰρετῆς αἰρετῆς καὶ τὸ φίλου ὅτι ἐσ
πὶ. ὡς δὲ γίνονται αὖ πορ τῆ συγῆς, καὶ κοινωνεῖν λόγων καὶ διανοίας. οὐ
τω γὰρ αὖ πορ ὁ δ' αὖ πορ τὸ συγῆς τῆ ἀνθρώπων λέγειται, καὶ ὡς αὖ πορ τῶ
τῆ βοσκῆς τῆς αὐτῆς νύμεται. εἰ δ' αὖ πορ μακαρίων τὸ εἴη αἰρετῆς
ἢ καὶ αὐτό, ἀγαθόν τῆ φύσει ὄν καὶ ἡ δ' αὖ πορ, παρὰ πλῆθος δὲ καὶ τὸ φί
λε ἐστὶ καὶ ὁ φίλος τῆ αἰρετῆς. τὸν, ὡς αὖ πορ δὲ ὁ

2

νεπαί τις ἐπικουρία πρὸς τὸ μὴ λυπεῖσθαι παρὰ μύθη πικρὸν ἢ ὁ φίλος κὴ τῇ
 ὄψει καὶ τῷ λόγῳ, ἐὰν ἢ ἐπιλέξιοις· οἷδε γάρ τ' ἡθὺς καὶ ἐφ' οἷς ἢ δὲ καὶ λυ-
 πεῖται. τὸ δ' ἡ λυπεῖσθαι ἀντιθέσθαι αὐτῷ τῶν αὐτῶν ἀτυχίας, λυπηρὸν· πᾶς γὰρ
 φύγει λύπης αἶπος ἐν τοῖς φίλοις. διόπερ οἱ μὲν αἰδρωδείς τῷ φύ-
 σιν, οὐ λαβούνη συνλυπεῖσθαι τῶν φίλων αὐτοῖς. καὶ μὴ ἄπορτ' ἐν τῇ ἀλυ-
 πείᾳ τῷ ἐκείνῳ γενόμενον λύπην, οὐχ ὑπομείει. ὁ δ' αὖτε (ὡς θρῆνους οὐ προ-
 σέει, δὲ τὸ μὴ δ' αὐτὸς ἐν θρῆνηταις, γύναια δὲ καὶ οἱ τοιοῦτοι αἰσθῆς, τῆς
 συγκαίρουσι χαίρουσι καὶ φιλοῖσιν ὡς φίλους, καὶ ὡς ἀγαθόντας, μιμῆσθαι
 δ' ἐν ἅπασι δ' εἶ, ἡλικιότι τὸν βελτίω. ἢ δ' ἐν τῶν ἀτυχίας τὸν φίλον πα-
 ρουσία, πῶς τε διαγαγῆναι ἢ δ' αὖτε καὶ τῷ ἐννοῖαν, ὅτι ἢ δὲ τῶν αὐτῶν
 ἀγαθῶν. διὸ δὲ ξείνῳ ἀνδρὶ, εἰς μὲν τὰς ἀτυχίας καλεῖν τὸν φίλον, προθυ-
 μως· οὐτε γὰρ πικρὸν γὰρ εἶναι, καλόν. εἰς δὲ τὰς ἀτυχίας, ἐκινουῖν τα· μεταδιδύ-
 ναι γὰρ ὡς ἡμεῖς δ' αὖτε κακῶν. ὅθεν τὸ, αἰλὶς ἐγὼ δυσυχῶν. μάλιστ' αὖτε πα-
 ρακλήσειν, ὅταν μέλλωσιν ὀλίγα ὀχληθῆναι, μετὰ δὲ αὐτῶν ὠφελῆσιν·
 ἰσχύει δ' αὖτε πάλιν ἴσως ἀρμόζει. πρὸς μὲν τὸ ἀτυχοῦντας, ἐκκλητοὺς καὶ προ-
 θυμῶς· φίλου ἢ δὲ ποιῶν, καὶ μάλιστ' αὖτε ἐν χρείᾳ. καὶ τὸ, μὴ ἀξιώσκειν τὰς·
 ἀμφοῖν γὰρ καλόν καὶ ἡ δὲ εἰς τὰς ἀτυχίας, ὡς ἐργαζόμενοι μὲν, προ-
 θυμῶς. καὶ γὰρ εἰς ταῦτα χρεία φίλων· πρὸς δὲ πάλαιαν δ' ὀχλαίᾳς. οὐ γὰρ κα-
 λὸν τὸ προθυμῶς ὠφελῆσθαι. δέξαι δ' αὖτε δ' αὖτε ἐν τῷ διωθεῖσθαι ἴσως οὐ λα-
 βῆται· εἰσὶ γὰρ συμβαίνει. ἢ παρ' οὐσία δ' ἢ τὸν φίλον ἐν ἅπασι ἀρετῇ φαί-
 νει. ἢ δ' αὖτε ὡς πρὸς τοῖς ἐρωσι τὸ ὅρα ἄγαπῶν τὸν ὅτι, καὶ μάλλον αἰ-
 ροῦνται τὰ τῶν τῶν αἰσθῆσιν ἢ τὰς ἀτυχίας, ὡς κατὰ ταύτ' αὖτε μάλιστ' τοῦ
 ἐρωτῆς ἐν τῷ καὶ γινόμενον, οὐ πῶς καὶ τῶν φίλων, αἰρετώτατον· ὅτι τὸ συ-
 ζῆν· κοινωνία γὰρ ἢ φιλία. καὶ ὡς πρὸς ἐαυτὸν ἔχει, οὕτω καὶ πρὸς τὸν φίλον. καὶ
 αὐτὸ ἢ ἢ αἰσθῆσις, ὅτι ὅσον αἰρετῇ. καὶ τὸν φίλον δ' ἢ. ἢ δὲ εἰς ἐργαζόμενοι γίνονται αὐτῶν
 ἐν τῷ συζῆν. ὡς τὸ ἐκώτ' αὐτοῦ ἐφίεν. καὶ ὅποτε ἐστὶν ἐκάστω τὸ εἶναι,
 ἢ οὐ καὶ ἐν αἰσθῆσιν τὸ εἶναι, ἐν τούτῳ μὲν τὸν φίλων βούλον· διάγειν. διόπερ οἱ
 μὲν, συμπίνουσιν· αἱ δὲ, συγκυβούουσιν. ἀλλοι δ', καὶ συγγυμνάζονται καὶ συγ-
 κυνηγοῦσιν, καὶ συμφιλοσοφοῦσιν· ἐκάστω δ' ἐν τούτῳ συνημερύνοντες, ὅτι περ
 μάλιστ' αὖτε παρ' οὐσίᾳ τῷ βίῳ συζῆν ἢ βουλόμενοι μὲν τὸν φίλον, ταῦτα
 ποιοῦσι, καὶ τῶν κοινωνοῦσιν, οἷς οἶονται συζῆν. γίνονται οὖν ἢ μὲν τὸ φαύ-
 λαν φιλία, μοχθηρά· κοινωνοῦσι ἢ φαύλων, ἀβέβαιοι ὄντες. καὶ μοχθη-
 ροὶ δὲ γίνονται, ὁμοίου μὲν οἱ ἀλλήλοις. καὶ δὲ τὸ ἐπισκεῖσθαι ἐπισκεῖσθαι, συνανεκα-
 νομήν τῶν ἐμιλίας. δοκοῦσι δὲ καὶ βελτίους γίνονται ἐνεργώτερες. καὶ διορ-
 θῶντες ἀλλήλους· ἀπομάπτει γὰρ παρ' ἀλλήλων, οἷς ἀρέσκονται. ὅθεν
 ἢ δὲ τῶν μὲν γὰρ ἀπὸ ἐπὶ δ' αὖτε. καὶ μὲν οὖν φιλίας, αὐτὸ τοσούτον εἰρη-
 στῶ. ἐπὶ μὲν δ' αὖτε ἐν διελεῖσθαι παρ' ἡδονῆς. Τέλος δ' ἢ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΗΘΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΜΑΧΕΙΩΝ.

ΤΟ Κ'.

ΕΤΑ' Δὲ ταῦτα πρὸς ἡδονῆς ἴσως ἔσεται διελθεῖν.
μάλιστα γὰρ δοκεῖ συμφικεῖσθαι τῷ γένει ἡμῶν. διὸ
παιδείουσι τὸν νέον, οἰακίοντες ἡδονὴν καὶ λύπην.
δοκεῖ δὲ καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἡθους ἀρετὴν μέγιστον εἶναι
τὸ χεῖρειν οἷς δεῖ, καὶ μισεῖν ἃ δεῖ διατείνει γὰρ ταῦ-
τα διὰ παντὸς τοῦ βίου, ἐσπλῶ ἔχοντα καὶ διωκ-
μιν πρὸς ἀρετὴν τε καὶ τὸν εὐδαίμονα βίον: τὰ μὲν γὰρ
ἡδέα, προαιροῦνται. τὰ δὲ λυπηρὰ φύγουσιν. ὥστε δὲ τῇ τοιούτων,
ἡκιστα αὐτὸ ὅξεει παρετέον εἶναι. ἄλλως τε καὶ πολλὰν ἔχοντων ἀμφισ-
βήτησιν. οἱ μὲν γὰρ τὰ χαθὸν ἡδονὴν λέγουσιν: οἱ δ' ὕψιαν τῆς, κομι-
δὴ φαῦλον. οἱ μὲν ἴσως πεπεισμένοι οὕτω καὶ ἔχειν. οἱ δὲ, οἷόντις βέλ-
πον εἶναι πρὸς τὴν βίον ἡμῶν, ἀπεφαίνεν τὴν ἡδονὴν τῇ φαύλῃ καὶ εἰ
μὴ ἐστὶ: ῥέπειν γὰρ τὸν πολλοὺς πρὸς αὐτὴν καὶ δουλεύειν ταῖς ἡδοναῖς.
διὸ δὲν εἰς τὴν ἀρετὴν ἔλθειν γὰρ αὐτὴν ὥστε ἐπὶ τὸ μέσον. μήποτε ὅτι
καλῶς ὅσον λέγεται: οἱ γὰρ πρὸς τῇ ἐν τοῖς πάθεσι καὶ τοῖς πράξεσι λό-
γοι, ἡ τὴν εἰσὶ πιστὴ τῇ ἐργῇ. ὅταν δὲ διαφωνῶσι τοῖς κατὰ τὴν αἰσθη-
σιν, κατὰ φρονήματα καὶ τὰ ληϊστὰ προαιροῦσιν. ὁ γὰρ ψέγων τὴν
ἡδονὴν, ὁ φθείρει ποτε ἐφ' ἑμῶν, ἀποκλίνειν δοκεῖ πρὸς αὐτὴν, ἃς τοιαύ-
τω οὐσαν ἀπαθῶν. τὸ διορίζειν γὰρ οἷον ὅτι τῇ πολλῶν. εἰκόσιν οὖν
οἱ ἀληθεῖς τῇ λόγων, οἱ μόνον πρὸς τὸ εἶδέναι χρησιμώτατοι εἶναι, ἀλλὰ
καὶ πρὸς τὴν βίον. (ὡς οἱ γὰρ ἐν τῇ τοῖς ἐργοῖς, πιστεύονται. διὸ προ-
τρέπονται τοὺς ξυμμετέχοντες τῇ κατ' αὐτοὺς. τῇ μὲν δὲ τοιούτων, ἄλλως.
τὰ δὲ εἰρημονία πρὸς τῇ ἡδονῇ ἐπέλωμεν. εὐδοξος μὲν δὲ τῇ ἡδονῇ τὰ ἄλ-
θον ἔπειτα. δὲ τὸ πάνθ' ὁρᾶν ἐφ' ἑμῶν αὐτῆς καὶ ἐλλογα καὶ ἀλογα. ἐν πᾶ-
σι δὲ τὴν τὸ ἀρετὸν, ἐπισκεῖται. καὶ τὸ μάλιστα, κατὰ τισιν. τὸ δὲ πάντ' ὡς
τὸ αὐτὸ φέρεται, ὡς πᾶσιν ἀρετὴν μινύει. ἔκαστον γὰρ τὸ αὐτὸ ἀγαθὸν εὐ-

ὡς πρὸ καὶ ποτὶν. τὸ δὲ πᾶσιν ἀγαθὸν καὶ οὐ πάντ' ἐφίεται, τὰ γὰρ οὐ
 εἶναι. ἐπισύσιντο δ' οἱ λόγοι διὰ τὴν ἡθους ἀρετὴν μάλλον, ἢ δι' αὐτοὺς.
 διαφρονήτως γὰρ ἐδέκασάν φραίνεσθαι. οὐ δὲ ὡς φίλος τῆς ἡδονῆς ἐδύκει
 ταῦτα λίγαι, ἀλλ' οὕτως ἔχειν κατ' ἀλήθειαν. οὐχ ἢ πῶν δ' ἔφατο εἶναι φα-
 νερὸν, ἐκ τοῦ ἐναντίου. τὴν γὰρ λύπην καὶ αὐτὸ πᾶσι φύκτων εἶναι. ὁμοί-
 ως δὲ τὸ ἐναντίον, αἰρετὸν. μάλιστα δὲ εἶναι αἰρετὸν. δὲ μὴ δ' ἐπὶ τὸν, μὴ δ' ἐ-
 τέρου χάριν αἰρούμεθα. τοιοῦτον δ' ὁμολογουμένως εἶναι τὴν ἡδονὴν. ἐ-
 δύναι γὰρ ἐπὶ πρῶτων, τίνας ἐνεχεῖν ἡδέεται, ὡς καὶ αὐτὴν οὐκ ἐν αἰρετῇ τὴν
 ἡδονὴν: προσθεμελίω τε ὁ τῶν τῆν ἀγαθῶν, αἰρετώτερον ποιεῖν. οἷον
 τὸ διχαιοπραγεῖν καὶ σωφρονεῖν: καὶ αὐξάνεται δὲ τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ ἐαυτοῦ.
 εἰσὶ δὲ οἱ εἰς γὰρ λόγος τῆν ἀγαθῶν αὐτὴν ἀποφαίνειν, καὶ οὐδὲν μάλ-
 λον ἐτέρου: πάν γὰρ μεθ' ἐτέρας ἀγαθῶν αἰρετῶτερον, ἢ μονοῦ μόνον. τοῖς
 τῶν δὲ λόγῳ καὶ ἑλπίων ἀναιρεῖ, ὅτι οἱ ὅτιν ἡδονὴ τὰ γὰρ οὐκ. αἰρετώτε-
 ρον γὰρ εἶναι μετὰ φρονήσεως τὸν ἡδονὴ μείον, ἢ χωρὶς. εἰ δὲ τὸ μικτὸν κρεῖτ-
 τον, οὐκ εἶναι τὴν ἡδονὴν τὰ γὰρ οὐκ. οὐδὲν γὰρ προσθεμένης αὐτῇ τῇ ἀγα-
 θῶν αἰρετῇ τὸν γίνεσθαι. δὴ λον δ' ὡς οἱ δ' ἄλλοι οὐδὲν τὰ γὰρ οὐκ. αὐτὴν, ὅ με-
 τὰ πινος τῇ καὶ αὐτὸ ἀγαθῶν αἰρετῇ τὸν γίνεσθαι. τὸ οὖν ὅτι τοιοῦτον οὐ
 καὶ ἡμῶς κοιναγοῦμεν: τοιοῦτον γὰρ ἐπιζητεῖται. οἱ δ' ἐνὶ στήθεσσι μὲν ὡς ἐκ
 ἀγαθῶν οὐ πάντ' ἐφίεται, μὴ οὐδὲν λέγουσιν: ὁ γὰρ πᾶσι δὲ καὶ, ὅτε εἶναι
 φαμὲν: ὁ δ' ἀναρῶν ταύτῃ τὴν πείσιν, οὐ πάντις πείσεται. εἰ μὲν γὰρ
 τὰ ἀνόητα ἀρετῇ αὐτῇ, ἢ ἀπὶ λεγόμενον. εἰ δὲ καὶ τὰ φρόνιμα, πῶς
 λέγουσιν αὐτῇ. ἴσως δὲ καὶ ἐν τοῖς φαυλοῖς ἐστὶ τι φυσικὴν ἀγαθόν, κρεῖττον
 ἢ καὶ αὐτὰ: ὁ ἐφίεται τοῦ οἰκίου ἀγαθοῦ. οὐκ εἰσὶ δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦ
 ἐναντίου καὶ ὡς λέγεσθαι: οὐ γὰρ φαίνεσθαι, εἰ ἢ λύπη καὶ ἄλλ' ὅτι: τὴν ἡδον-
 ῆν ἀγαθὸν εἶναι. ἀπικεῖσθαι γὰρ κακὴν κακῇ καὶ ἀμφοῖν, τῇ μὲν τερον:
 λέγοντες ταῦτα δ' οὐ κακῶς. οὐ μὲν ἐπὶ γὰρ τῇ εἰρημνίαν ἀληθεύον-
 τας: ἀμφοῖν μὲν γὰρ ὄντων κακῶν καὶ φύκτα ἐδεῖ εἶναι ἀμφοῖν, τῇ μὲν
 δεσφῶν δὲ, μὲν τερον, ἢ ὁμοίως. ναὶ δὲ φαίνονται, τὴν μὲν φύκτον δὲ,
 ὡς κακῆν: τὴν δ' αἰρούμενοι, ὡς ἀγαθόν. οἷτω δὲ καὶ ἀπικεῖται.
 Οὐ μὲν οὐδ' εἰ μὴ τῇ ποιότητων εἶναι ἢ ἡδονή, διὰ τοῦτ' οἱ δὲ τῇ ἀγαθῶν: οὐ
 δὲ γὰρ αἰτῆς ἀρετῆς ἐνέργεια, ποιότητές εἰσιν. οὐ δ' ἢ οὐδαιμενία. λέ-
 γουσι δὲ τὸ μὲν ἀγαθόν, ὡς εἶσθαι: τὴν δ' ἡδονὴν, ἀόριστον εἶναι, ὅτι δέχε-
 ται τὸ μάλλον καὶ τὸ ἢ πῶν. εἰ μὲν οὖν ἐκ τοῦ ἡδέεται ὅτε κέρνουσι. καὶ πε-
 ς τὴν διχαιοσύνην καὶ τὰς ἀρετὰς, καὶ ὡς ἐναργῶς φασὶ μάλ-
 λον καὶ ἢ πῶν οὐ ποιούς ὑπαρῆχειν, καὶ κατὰ τὰς ἀρετὰς ἔσται τὸ αὐτό:
 διχαιοὶ γὰρ εἰσι μάλλον καὶ ἀνδραῖοι. ἄρα δὲ καὶ διχαιοπραγεῖν καὶ σω-
 φρονεῖν μάλλον καὶ ἢ πῶν. εἰ δ' ἐν ταῖς ἡδοναῖς. μὴ ποτ' οὐ λέγουσι τὸ αἰ-

τιον. ἐὰν ᾧσιν αἱ μὲν ἀμιγείς· αἱ δὲ, μικταί. τὴν καλὴν δὲ καὶ ἀπορῆν ὑγι-
εια, ὡρεῖσ'· μὴ οὐδὲ, δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, οὕτω καὶ τὴν ἡδονὴν·
οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ συμμετρία ἐν πᾶσιν ἐστίν. οὐδ' ἐν αὐτῇ μίαν τις αἰεί. ἀλ-
λὰ ἀντικείμενη διαμενείει ἕως πινός. καὶ διαφέρει τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον. τοιοῦτο
δὲ καὶ τὸ πορὶ τὴν ἡδονὴν ἐνδέχεται εἶναι. τέλειόν τε τὰ γὰρ θὼν πέντε δὲ·
ταῖς δὲ κινήσεσι καὶ ταῖς γήνεσις, ἀτελείς, τὴν ἡδονὴν κίνησιν καὶ γήνεσιν ἀ-
ποφαίνειν πειρώμενται. οὐ καλῶς δ' εἰσὶν αἱ λέγουσιν, οὐδ' εἰ κίνησιν· πᾶ-
σιν γὰρ οἰκείον εἶναι δοκεῖ τάχος καὶ βραδύτης. καὶ εἰ μὴ καὶ αὐτῇ. οἷον
τὸ κέρμα, πρὸς ἄλλο. τὴν δ' ἡδονὴν τούτων οὐδέ τορον ὑπαρχει· ἡδονῶν μὲν
γὰρ ὅτι ταχέως, ὡς πορὶ ὀργισθῆναι. ἡδονῶν δ' οὐ. οὐδὲ πρὸς ἕτερον. βραδεί-
αν δὲ καὶ αὐξάνει καὶ πάντες τὰ τοιαῦτα. μεταβάλλειν μὲν οἷον εἰς τὴν
ἡδονὴν ταχέως καὶ βραδέως, ἐστίν. ἐνδεχέμεν δὲ καὶ αὐτῇ ταχέως, οὐκ
ὅτι λέγω δὲ ἡδονῶν. γήνεσις τε πᾶσι αἰεὶ, δοκεῖ γὰρ οὐκ ἐκ τοῦ τυχόν-
τος, τὸ τυχόν γίγνεσθαι· ἀλλ' ὅτι οὐ γίγνεται, εἰς ἕτερον διαλύεσθαι. καὶ οὐ γίνε-
ται ἡ ἡδονή, τούτου ἡ λύσις φθορά. καὶ λέγουσι δὲ τὴν μὲν λύσιν, ἐνδε-
αν εἶναι τοῦ κατὰ φύσιν. τὴν δ' ἡδονὴν, ἀναπλήρωσιν. ταῦτα δὲ σωματικὰ
ὅτι πάθη. εἰ δὲ ὅτι τοῦ κατὰ φύσιν ἀναπλήρωσις, ἡ ἡδονή· ἐν ᾧ ἡ ἀναπλή-
ρωσις, τοῦ τ' αὖ καὶ ἡδονή· τὸ σῶμα ἄρα. οὐ δοκεῖ δὲ· οὐκ ὅτι ἄρα αἰα-
πλήρωσις ἡ ἡδονή. ἀλλὰ γινόμενης μὲν ἀναπλήρωσεως, ἡδονή τοῦ αἵματος, καὶ
πεμνόμενος, λυποῖτο. ἡ δ' ὅρα δ' αὐτὴ δοκεῖ γεννηθῆναι ἐκ τῆς πορὶ τὴν
φοβῆναι λυπῶν καὶ ἡδονῶν· ἐνδεῖς γὰρ γινόμενους καὶ προλυπνηθέντας,
ἡδονῶν τὴν ἀναπλήρωσιν. ἕτερον δ' οὐ πορὶ πᾶσι συμβαίνει ταῖς ἡδοναῖς·
ἀλυποὶ γὰρ εἰσιν, αἵ τε μαθηματικαὶ καὶ τῇ κατὰ τὰς αἰσθησεις καὶ
διὰ τῆς ὁσφρήσεως, καὶ ἀντροάμαται δὲ καὶ δράματα. πολλὰ δὲ καὶ
μνημαὶ καὶ ἐλπίδες. πίνος οἷον αὐτῶν γήνεσις ἐσονται. οὐδενὸς γὰρ ἐν-
δεῖαι γιγνόμεναι, οὐ γὰρ οὐτ' αὖ ἀναπλήρωσις. πρὸς δὲ τὸν προφέροντα
ταῖς ἐπονείδισις τῇ ἡδονῶν, λέγει τις αὖ, ὅτι οὐκ ὅτι ταῦτ' ἡδέα. οὐ γὰρ
εἰ τοῖς κακῶς διακειμένοις, ἡδέα ταῦτ' ἐστίν, οἷον τὸν αὐτὸ καὶ ἡδέα εἶναι
ἀπλῶς, πλὴν τούτοις, καὶ ἀπορῆν οὐδὲ τὰ τοῖς κάμνουσιν ὑγιεινὰ ἢ γλυ-
κέα ἢ πικρὰ, οὐδ' αὖ λυγρὰ τὰ φαινόμενα τοῖς ἐφθαλμῶσιν. ἢ οὕτω
δὲ λέγοιτ' αὖ, ὅτι αἱ μὲν ἡδοναὶ, αἰρεταί εἰσιν. οὐ μὲν ἀπὸ γὰρ τούτων. ὡς
πορὶ καὶ τὸ πλουτεῖν, προδύνει δ' οὐ. καὶ τὸ ὑγιαίνειν. οὐ μὲν ὁποῦ φα-
γνῆναι. ἢ τῶν εἰσὶν διαφέρουσιν αἱ ἡδοναὶ· ἐστὶν αἱ ἀπὸ τῆς καλῶν,
τῆς ἀπὸ τῆς αἰσχρῶν. καὶ οὐκ ὅτι ἡδονῶν τὴν τοῦ δικαίου, μὴ ὄντα δι-
καιον· μὴ δὲ τὴν τοῦ μουσικοῦ, μὴ ὄντα μουσικόν. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῇ τῇ
ἄλλων. ἐμφανίζεν δὲ δοκεῖ καὶ ὁ φίλος, ἐστὶς ὢν τοῦ κλέατος, οὐκ οὐ-
σαν ἀγαθὴν τὴν ἡδονὴν. ἢ διαφέρους εἶδει· ὁ μὲν γὰρ πρὸς τὸ ἀγαθὸν

ὁμιλεῖν δοκεῖ. ὁ δὲ, πρὸς ἡδονῶν. καὶ τὸ μὲν, ἐν ἡδονῇ ἔσται· τὸ δὲ, ἐπὶ πονεῦ-
σιν, ὡς πρὸς ἐποράν. ὁμιλοῦνται. οὐδ' αἰς τ' ἀνέλιτο γὰρ ποιήσαν διανοί-
αν ἔχων δι' αἰσίου. ἡ δὲ ὁμοίως ἐφ' οὗ τὰ παιδία, ὡς οἷον τε μέλειται. οὐδὲ
χαίρειν ποιῶν τῶν αἰχρίων, μηδ' ὥστε μέλλων λυπηθῆναι. πᾶσι ποιεῖν
τε σπουδῶν ποιοῦσιν αἰετὰ καὶ καὶ εἰ μηδὲ μίαν ἐπιφύσει ἡδονῶν. οἷον ὁρᾶν.
μνημονεύειν εἰδέναι. τὰς ἀρετὰς ἔχειν. εἰδ' ἱκανῶς ἐπὶ πονεῖν τούτοις
ἡδονῶν, οὐδὲν διαφέρει· ἐλπίσμεθα γὰρ αὐτὰ ταῦτα, καὶ εἰ μὴ γινώσκῃ ἀν' αὐ-
τῶν ἡδονή. ὅτι μὲν οὕτω οὔτε τὰ χαίρειν ἡδονῇ, οὔτε πᾶσι ἀρετῇ, δι-
λον οἶκε· εἶναι. καὶ ὅτι εἰς τὴν ἀρετὴν τινες καὶ αὐτὰς, διαφέρουσιν αὐ-
εἶδαι, ἢ ἀφ' αὐτῶν. τὰ μὲν οὕτω λεγόμενα πᾶσι τῆς ἡδονῆς καὶ λυπῆς, ἡσι-
νῶς εἰρηθῶ. τὸ δ' εἶναι, ἢ πτόν τι, καὶ ταφανέστερον γίνονται αὐτῶν
ἀρχῆς ἀναλαβούσι. δοκεῖ γὰρ ἢ μὲν ὁρατοῦ καὶ ἐν πτόνῳ χρόνον, τὸ
λαίαν εἶναι, οὐ γὰρ ὅτι ἐν δυνάμει οὐδ' ἐν δυνάμει, ὅτις ὑπερὸν γινόμενον τελειώσει
αὐτῆς τὸ εἶδος. τοιοῦτον δ' οἶκε καὶ ἡδονῇ. ὅλον γὰρ τίς ὅτι. καὶ κατ' αὐ-
τὴν χρόνον λαβὼν τῆς αὐτῆς ἡδονῆς ἢ ἐπὶ πλείω χρόνον γινόμενης, τελειώ-
θῃς εἶναι τὸ εἶδος. διότι οὐδὲ κίνησις ὅτιν· ἐν χρόνῳ γὰρ πᾶσα κίνη-
σις καὶ τέλος τινός, οἷον ἢ οἰκδομικὴ τελεία ὅταν πείσῃ αὐτὴ ἐφίεται,
ἢ εἰς ἀπαντὴν τῆς τῶν χρόνων τούτων. εἰ δὲ τοῖς μέρεσι τοῦ χρόνου πᾶσαι
ἀτελής. καὶ ἐποράν τῶν εἶδαι τῆς ὅλης καὶ ἀλλήλων· ἢ γὰρ τῶν λείων (οὐδὲν
σις, ἐποράν τῆς τοῦ κίνου ἡ ἀβδωπείας. καὶ αὐτῶν τῆς τοῦ ναοῦ ποιήσεως.
καὶ ἢ μὲν τοῦ ναοῦ, τελεία· οὐδὲν γὰρ ἐν δυνάμει πρὸς τὸ προκείμενον. ἢ δὲ
τῆς κρηπίδος καὶ τοῦ τειχεύου, ἀτελής· μέρους γὰρ ἐκαστοῦ. τῶν εἶ-
δαι οὕτω διαφέρουσιν, καὶ οὐκ ὅτι ἐν δυνάμει χρόνον λαβὼν κίνησιν τελεί-
αν τῶν εἶδαι· ἀλλ' ἐπὶ, εἰς πᾶν. ὁμοίως δὲ καὶ πᾶσι βαδίσσεως καὶ τῶν λοι-
πῶν. εἰ γὰρ εἶναι ἢ φορὰ κίνησις πόθεν ποῖ, καὶ ταύτης διαφορὰ κατ' αὐ-
δῶς. πῶσις. βαδίσσις. ἀλίσσις, καὶ τὰ τοιοῦτα. οὐ μόνον δὲ οὕτως, ἀλλ-
λαὶ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ βαδίσσει. τὸ γὰρ πόθεν ποῖ, οὐ τὰ αὐτῶν εἰς τῶν σα-
δῶν καὶ τῶν μέρει καὶ ἐν ἐπορῶ καὶ ἐπορῶ μέρει. οὐδὲ τὸ διεξίεναι πῶ γράμ-
μῶν πῶν δὲ καὶ κίνησιν. οὐ μόνον γὰρ γραμμῶν διαπερσύνεται, ἀλλὰ καὶ
εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν. ἐν ἐπορῶ αὐτὴ κίνησις. διὰ κρηπίδος μὲν οὕτω πᾶσι κί-
νησεως εἰς ἄλλοις εἰρηθῶ. οἶκε δ' οὐκ ἐν ἀπαντὴν χρόνον τελεία εἶναι, ἀλλὰ
λίαν πᾶσι καὶ πλείω καὶ διαφέρουσιν αὐτῶν εἶδαι, εἰς πᾶν τὸ πόθεν ποῖ εἶδον
ποῖον. τῆς ἡδονῆς δ' ἐν δυνάμει χρόνον τέλειον τὸ εἶδος. διὸλον οὕτω ὡς ἐπὶ καὶ τε
αἰετὰ ἡδονῶν· εἰς ὅλων τῶν καὶ τελείων ἡδονῇ. δόξατε δ' αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν
μὴ εἶναι καὶ κίνησιν καὶ ἐν χρόνῳ, ἡδονῶν καὶ τὸ γὰρ ἐν δυνάμει ὅλον τῶν ἐκ
τοῦτων ὁ ὅλον, καὶ ὅτι ἐκ ὅλων λείγουσι κίνησιν καὶ γίνονται εἶναι πῶν ἡδονῶν·
οὐ γὰρ πάντων ταῦτα λέγετε, ἀλλὰ τῶν μεριστῶν καὶ μὴ ὅλων οὐδὲ γὰρ

οράσας ὅτι γήεις, οὐδὲ σιμῆς, οὐδὲ μονάδος: οὐδὲ τούτων οὐδὲν κί-
νησις, οὐδὲ γήεις. οὐδὲ δὴ ἡδονῆς: ὅλον γὰρ π. αἰσθησεως δὲ πάσης
πρὸς τὸ αἰσθητὸν ἐνέργουσι, τελείως δὲ τῆς οὐ διακειμένης πρὸς τὸ καλ-
λίστην τῆν ὑπὸ τῷ αἰσθητῷ κειμένων. τοιοῦτον γὰρ μάλιστα εἶναι δοκεῖ ἡ τε-
λεία ἐνέργεια. αὐτῷ δὲ λέγειν ἐνέργειαν: ἢ εἰ ὥς ἐστι, μηδὲν διαφερέτω.
καθ' ἐκαστην δὲ βελτίστη ἐστὶν ἡ ἐνέργεια, τοῦ ἀρίστα διακειμένου πρὸς τὸ
κράτιστον τῆν ὑφ' αὐτῷ. αὐτῇ δ' αὖτε τελειοτάτη εἶναι καὶ ἡ δόξη. κατὰ πᾶ-
σαν γὰρ αἰσθητὴν ὅστις ἡδονῇ. ὁμοίως δὲ καὶ διαίστιαν καὶ θεωρίαν: ἡ δόξη
δὲ, ἡ τελειοτάτη. τελειοτάτη δὲ ἡ τοῦ οὐ ἐχόντος πρὸς τὸ ἀπουδαίοντα
τον τῆν ὑφ' αὐτῷ. τελειοὶ δὲ τῷ ἐνέργειαν ἡδονῇ. οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρέ-
πον ἢ, τε ἡδονῇ τελειοὶ καὶ τὸ αἰσθητὸν τε καὶ ἡ αἰσθησις, ἀπουδαίοντα ὄν-
τα. ὥς ποιοῦσι δὲ ἡ ὑγίεια καὶ ὁ ἰατρός ὁμοίως αἰτιάται τοῦ ὑγιαίνειν. καθ'
ἐκαστῷ δ' αἰσθητῷ ὅτι γίνεσθαι ἡδονῇ ὁ λόγος. φανερὸν γὰρ ὁραματίζεσθαι καὶ ἀ-
κυσματίζεσθαι εἶναι ἡδονῇ. δὴλον δὲ καὶ ὅτι μάλιστα, ἐπεὶ δὴ τῆν αἰσθησιν εἶναι
κράτιστην καὶ πρὸς τοιοῦτον ἐνέργειαν. τοιοῦτων δ' ὄντων τοῦτε αἰσθητοῦ καὶ
τοῦ αἰσθητομένου, οἷον εἶναι ἡδονῇ. ὑπαρξέχοντός γε τοῦ ποιήσαντος καὶ τῆς
πεισομένου. τελειοὶ δὲ τῷ ἐνέργειαν ἡδονῇ, οὐχ ὥς ἡ εἰς εὐπάροχου-
σα, ἀλλ' ὥς ἐπιγινώσκουσιν τὸ τέλος. ὅσον τοῖς ἀκμαίοις ἡ ἡμέρα. ἔως δ' οὐ
ἀνποτε τὸ αἰσθητὸν ἡ νοητὸν ἡ οἶον δεῖ, καὶ τὸ κρῖνον ἡ θεωροῦν, εἶναι εἰς τῇ
ἐνεργείᾳ ἡδονῇ: ὁμοίαν γὰρ ὄντων, καὶ πρὸς ἄλληλα τὴν αὐτὴν ἔχοντες ἔχον-
των, τοῦτε παθητικοῦ καὶ τοῦ ποιητικοῦ, τὸ αὐτὸ πέφυκε γίνεσθαι. ὥς
οἷον οὐδὲν (ὡς ὡς ἡδεταὶ ἡ καμνεί. πάντα γὰρ τὰ ἀνθρώπινα ἀδυνατεῖ
(ὡς ὡς ἐνεργεῖν. οὐ γίνεται οἷον οὐδ' ἡδονῇ. ἐπεὶ γὰρ τῇ ἐνεργείᾳ. ἐνία δ'
τέρπει καμνέει ὄντα. ὑστερον δὲ οὐχ ὁμοίως δὲ ταῦτα. τὸ δ' ἡ γὰρ πρῶτον πα-
ρακλίττει ἡ διαίστις καὶ διατεταμένως ποιεῖ αὐτὰ ἐνεργεῖ, ὥς περ κα-
τὰ τὴν ὁφθαλμοῦ ἐμβλέποντος. μετέπειτα δὲ οὐ γίνεται τοιαῦτα ἡ ἐνέρ-
γεια, ἀλλὰ παρημελημένη. διὸ καὶ ἡ ἡδονὴ ἀμαυροῦται. ὁρᾷ γὰρ δὲ
τῆς ἡδονῆς οἰκθίη τις αὐτῇ ἀπαντᾷ, ὅτι καὶ τῇ ἡδονῇ ἀπαντᾷ ἐφίενται. ἡ
δὲ βῶν, ἐνέργεια τίς ἐστι. καὶ ἐκαστος περὶ ταῦτα καὶ τούτοις ἐνεργεῖ,
αὐτὸ καὶ μάλιστα ἀγαθῶν. ὅσον ὁ μὲν μουσικῆς, τῇ ἀκοῇ, περὶ τὰ μέλη. ὁ δὲ
φιλομαθὴς, τῇ διανοίᾳ, περὶ τὰ θεωρήματα. οὕτω δὲ καὶ τῇ λοιπῶν
ἐκαστος. ἡ δὲ ἡδονῇ, τελειοὶ τὰς ἐνεργείας. καὶ τὸ ἦν δὲ, οὐδὲ γινώσκουσι.
οὐλόγως οἷον καὶ τῆς ἡδονῆς ἐφίενται. τελειοὶ γὰρ ἐκαστὸς τὸ ἦν αἰσθητὸν
ὄν. πότῃ δὲ δὲ τῷ ἡδονῇ τὸ ἦν αἰσθητὸν, ἡ δὲ τὸ ἦν τῷ ἡδονῇ, αἰ-
φίδω ἐν τῷ παρόντι. (ὡς εὐχθῆναι μὲν γὰρ ταῦτα φαίνεται, καὶ χρεῖσ-
μόν οὐδέχεται: ἀνδρὲς γὰρ ἐνεργείας, γίνεσθαι ἡδονῇ. πᾶσαν ἐνέργειαν
τελειοὶ ἡδονῇ. Ὅθεν δοκοῦσι καὶ εἰδὲ διαφέρειν. τὰ γὰρ ἔσονται
εἶδει,

εἶδει, ὅφ' ἐτέρων οἰόμεθα πλειοῦνται· οὐ τῷ ᾧ φαίνεται καὶ τὰ φυσικὰ καὶ τὰ ὑπὸ τέχνης· οἶον, ζῶα, καὶ δένδρα, καὶ γραφὴν, καὶ ἀγάλματα, καὶ οἰκίαν, καὶ σκάφος. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἐνεργείας τὰς διαφερούσας τῷ εἶδει ὑπὸ διαφερόντων ᾧ εἶδει πλειοῦνται. διαφέρουσι δὲ αἱ τῆς διανοίας τῇ κατὰ τὰς αἰσθησεις. καὶ αὐτὰ ἀλλήλων κατ' εἶδος. καὶ αἱ τελειοῦσαι δὴ ἡδοναί. φανερὴ δ' αὖ ὅτι καὶ ἐκ τοῦ συναρκεῖσθαι τῇ ἡδονῇ καὶ ἐκ τῆς ἐνεργείας, ἢν τελειοῖ· (ωαύξει ᾧ τῇ ἐνεργείᾳ ἢ οἰκείᾳ ἡδονῇ. μᾶλλον γὰρ ἐκαστα κείνουσι καὶ ὕδακμιβούσιν οἱ μετ' ἡδονῆς ἐνεργούντες· οἷον γαυμετρικοὶ γίνονται, οἱ χαίροντες τῷ γαυμετρῆν, καὶ κατὰ νοῦν ἐνεργεῖν μᾶλλον. ὁμοίως δὲ καὶ φιλόμουσοι, καὶ φιλοκοδόμοι, καὶ τῇ ἀγῶνι ἐκαστοι, ἐπιδιδάσκοντες τὸ οἰκεῖν ἔργον, χαίροντες αὐτῷ. (ωαύξουσιν δὲ αἱ ἡδοναί. τὰ δὲ (ωαύξονται οἰκεία. τοῖς ἐτέροις δὲ τῷ εἶδει, καὶ τὰ οἰκεία, ἔστι τῷ εἶδει. ἔτι δὲ μᾶλλον τοῦτ' αὖ φανερὴ ἐκ τῆς ἀφ' ἐτέρων ἡδονῆς ἐμποδίου τῆς ἐνεργείας εἶναι. οἱ γὰρ φίλαυλοι ἀδυνατοῦσι τοῖς λόγοις προσέχειν, εἰ καὶ κατὰ νόμον αὐλῆντος μᾶλλον χαίροντες αὐλητικῇ, τῆς παρ' ἑστέρας ἐνεργείας. ἢ κατὰ τῇ αὐλητικῇ οἷῳ ἡδονῇ, τῇ παρ' ἑστέρας ἐνεργείας φέρεται. ὁμοίως δὲ ὅτι καὶ τῇ ἀγῶνι συμβαίνει, ὅταν ἅμα παρ' ἑστέρας ἐνέργειαι. ἢ γὰρ ἡδῶν τῇ ἐτέρῳ ἐκκρεῖσι. καὶ ἐάν πάλιν διαφέρῃ κατὰ τῇ ἡδονῇ, μᾶλλον, ὥστε μὴδὲ εἰς ἑνὲν κατὰ τῇ ἐτέρῳ. διὸ χαίροντες ὅτε οὖν σφόδρα, οὐ πάλιν δρωμενέρον. καὶ ἄλλα ποιοῦμεν, ἄλλοις ἢ ἑμῶν ἀρεσκόμενοι· οἷον καὶ εἰς τοῖς θεάτροις οἱ ῥαγισματίζοντες. ὅταν φαῦλοι οἱ ἀγωνιζόμενοι ᾧσι, τότε μάλιστα αὐτῷ δρωσιν. ἐπεὶ δ' ἢ μὴ οἰκεία ἡδονῇ ὕδακμιβού τὰς ἐνεργείας καὶ χρονατέρας καὶ βελτίους ποιεῖ. αἱ δ' ἀλλόθιαι, λυμαίνονται, δηλονότι πολὺ διεστῆσι· καὶ ἐν γὰρ αἱ ἀλλόθιαι ἡδοναί, ποιοῦσιν ὥστε αἱ οἰκείαι λύπειν. φθείρουσι γὰρ τὰς ἐνεργείας αἱ οἰκείαι λύπειν. οἷον εἴ ποτε γράφειν ἀνδρὶ καὶ ἐπὶ λυπῶν, ἢ τὸ λογίζεσθαι, ὃ μὴ, οὐ γράφει· ὃ δὲ, οὐ λογίζεται. λυπαρὰς οὖν τῆς ἐνεργείας. συμβαίνει δὲ καὶ τὰς ἐνεργείας τῇ νουσιᾷ ἀπὸ τῇ οἰκείᾳ ἡδονῇ καὶ λυπῶν. οἰκείαι δ' αἰσιν, αἱ αὖ τῇ εἰσῶν καὶ αὐτῇ γινόμεναι. αἱ δ' ἀλλόθιαι ἡδοναί εἰρην, ὅτι παρὰ πλὴν σὸν τῇ λυπῇ ποιοῦσι· φθείρουσι γὰρ, πλὴν οὐχ ὁμοίως. διαφερεσῶν δ' ἐν ἐνεργείᾳ ἐπὶ οἰκείᾳ καὶ φαυλότητι. καὶ τῇ μὴ, αἶρε τῇ οἰσῶν· τῇ δὲ, φέρε τῇ· τῇ δὲ, οὐδ' ἐτέρων, ὁμοίως ἔχουσι καὶ αἱ ἡδοναί· καὶ δ' ἐκαστα γὰρ ἐνεργείαν οἰκεία ἡδονῇ ὄντι. ἢ μὴ οἷῳ τῇ αὐτοῦ οἰκείᾳ, ἐπὶ κῆς. ἢ δὲ τῇ φαύλῃ μοχθηρά. καὶ γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι τῇ μὴ καλῶν, ἐπαινεταί· τῇ δ' αἰσχρῶν, φεκταί. οἰκεία δὲ τῆς ἐνεργείας, αἱ εἰς αὐτῆς ἡδοναί, τῇ δ' ἐξέων. αἱ μὴ γὰρ διωρισμένα εἶσι καὶ τοῖς χρονοῖς

Aristo. Ethic.

1111

καὶ τῇ φύσει. αἱ δὲ, συνέγγυς ταῖς ἐνεργείαις, καὶ ἀδιόριστοι ἔσταις, ὥστ'
ἔχειν ἀμφιπρότερον εἰ ταυτόν ἐστιν ἢ ἐνέργεια τῇ ἡδονῇ. ὁ μὲν οὖν οἶκε γὰρ ἡδονῇ
τῇ δικαιοῖα εἶναι, οὐδ' ἀδικίᾳ ἀτοπον γὰρ. ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ χωρίζεσθαι, φαί-
νεται ταυτὸν πῶς. ὥσπερ οὖν αἱ ἐνέργειαι ἑτέραι, καὶ αἱ ἡδοναί. διαφέρει
ἢ ἡδονῆς ἀφ' ἧς, καὶ παρ' ἧς, καὶ ἀκόη καὶ ὁσφρησις, γούσεως. ὁμοίως δὲ
διαφέρουσι, καὶ αἱ ἡδοναί, καὶ τούτων αἱ περὶ πλὴν δυνάμει καὶ ἐκτέ-
ραι, ἀλλήλων. δοκεῖ δ' εἶναι ἐκτέρας ἡδοναί καὶ ἡδονῇ οἰκεία ὥσπερ καὶ ἐργον.
ἢ γὰρ κατὰ πλὴν ἐνέργειαν καὶ ἐκτέρας δὲ θεωρεῖν, τοῦτ' ἀφ' φανείη: ἐτέ-
ρας γὰρ ἵππου ἡδονῇ καὶ κινῶν καὶ ἀνθρώπου, καὶ δὲ περὶ Ἡράκλειτος φι-
σιν. ὄνον σύρματα ἀνέλεσθαι μάλλον ἢ χρυσὸν, ἢ δὲ ἰον γὰρ χρυσοῦ φο-
ρῇ ὄνοις. αἱ μὲν οὖν τῇ ἐργῶν τῶν εἶδει, διαφέρουσιν εἶδει. ταῖς δὲ τῇ
αὐτῇ, ἀδιαφόρους ὁμολογῶν εἶναι. διαλλάττουσι δὲ οὐ μικρὸν ἐπὶ γὰρ
τῇ ἀνθρώπων: τὰ γὰρ αὐτὰ, ἢ μὴ λυπαῖ: ἢ δὲ, τέρεται. καὶ τῶν
μὴ, λυπηρὰ καὶ μισητὰ ὄναι. τοῖς δὲ, ἢ δέει καὶ φιλητὰ. καὶ ὡς γλυκε-
ρῶν δὲ ὅτι συμβαίνει. οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ τῶν περὶ πλὴν δοκεῖ καὶ τῶν ὑγιαί-
νοντι. οὐδὲ περὶ μὲν εἶναι τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν δυνάμεων. ὁμοίως δὲ καὶ ἐκτέ-
ρας ὅτι συμβαίνει. δοκεῖ δ' ἐν ἀπασιν τοῖς τοιούτοις εἶναι τὸ φαινόμε-
νον τῶν ἀσθενῶν. εἰ δὲ ὅτι καὶ ὡς λέγεται, καὶ δὲ περὶ δοκεῖ. καὶ ὅτι
ἐκτέρας μέρος, ἢ ἀρετὴ καὶ ὁ ἀγαθός, ἢ τοιοῦτος, καὶ ἡδοναί εἶναι αὐ-
αἱ τούτῳ φαινόμεναι. καὶ ἡδέα, οἷς οὗτος χαίρει. τὰ δὲ τούτῳ δυσχε-
ρῇ, εἶτα φαίνεται ἡδέα, οὐδὲν θαυμάσιον: πολλὰ γὰρ φθορὰ καὶ λυ-
μαὶ ἀνθρώπων γίνονται: ἡδέα δ' οὐκ ὄναι, ἀλλὰ τούτοις καὶ οὕτω δια-
κειμένοις. ταῖς μὲν δ' ὁμολογεμένως ἀχρεῖς, δῆλον ὡς οὐ φατέον ἡδονὰς
εἶναι: πλὴν τοῖς διεφθαρμένοις. τὸ δ' ἐπεικῶν δοκῶν εἶναι, πόσῳ ἢ τίνα
φατέον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι; ἢ ἐκ τῇ ἐνέργειᾳ δῆλον: ταύτας γὰρ ἐ-
πονται αἱ ἡδοναί. εἰ οὖν μία ἐστὶν εἴτε πλείους, αἱ τοῦ τελείου καὶ μα-
κρότερου ἀνδρός, αἱ ταύτας τελειοῦσαι ἡδοναί, κυρίως λέγονται ἀνθρώ-
που ἡδοναί εἶναι. αἱ δὲ λοιπαί, δυνάμει καὶ πολλοῦ, ὥσπερ αἱ ἐνέρ-
γεια. Εἰρημνῶν δὲ τῇ περὶ τὰς ἀρετάς τε καὶ φιλίας καὶ ἡ-
δονὰς, λοιπὴν περὶ οὐδ' αἰμονίας τύπῳ διελεῖν. ἐπειδὴ τέλος αὐ-
τῷ τίθεται τῇ ἀνθρώπων. ἀναλαβοῦσι δὲ τὰ προειρημένα, (ω-
τομώτερος αὐτῶν ὁ λόγος. εἰ πομπὴ δ' οὐκ ὄναι ἐξίς: καὶ γὰρ τῶν κα-
θ' ἡδονὴν διὰ βίου ὑπαρξίᾳ, φυτόν γὰρ βίον. καὶ τῶν δυστυχοῦν-
τι τὰ μέγιστα. εἰ δὲ ταῦτα μὴ ἀρέσκει, ἀλλὰ μάλλον εἰς ἐνέργειαν πι-
νέσκει. καὶ δὲ περὶ τῶν πρότερον εἰρηται. τῇ δ' ἐνέργειᾳ, αἱ
μὲν, εἰσιν ἀναγκαῖαι καὶ δι' ἑτέρας ἀρετάς. αἱ δὲ, καὶ αὐτάς, δῆλον ὅτι
τῷ οὐδ' αἰμονίᾳ τῇ καὶ αὐτάς ἀρετῇ τῇ πᾶσι πετέον καὶ οὐ τῇ δι' ἄλ-

λο: οὐδενός γὰρ ἐστὶν ἡ οὐδαιμονία, ἀλλ' αὐτάρκης. καὶ αὐτὰς δ' εἰ-
 οὐν αἰρετοὺς, ἀφ' ὧν μηδὲν ἐπιζητεῖται παρὰ τὴν ἐνέργειαν. τοιαῦται δ' εἶ-
 ναι δοκοῦσιν, αἱ κατ' ἀρετὴν πράξεις. τὰ γὰρ καλὰ καὶ ἀποουδαία
 πράττειν, τὴν δὲ αὐτὰ αἰρετὴν, καὶ τὴν παιδῶν δέ, αἱ ἡδιστα: οὐ γὰρ
 δι' ἐστὶν αὐτὰς αἰροῦνται. βλάπτονται γὰρ ἀπὸ αὐτῶν μᾶλλον ἢ ὠφε-
 λούνται, ἀμελοῦντες τὴν σωματικὴν καὶ τῆς κτήσεως. καὶ ταφύγουσι
 δὲ αὐτὰς τοιαύτας διαγωγὰς τὴν οὐδαιμονικῶν οἱ πολλοί. διὸ πα-
 ρὰ τοῖς τυράννοις οὐδοκίμοισιν, οἱ εἰς ταῦς τοιαύτας διαγωγὰς οὐδαι-
 μονικοὶ. ἀνὰ γὰρ ἐφίενται, εἰ τοῖς παρ' ἐχούσι σφᾶς αὐτῶν ἡδεῖς: δεον-
 ται δὲ τοιούτων. δοκεῖ μὲν οὖν οὐδαιμονικὰ ταῦτα εἶναι, δὲ ἴσα ἐν ταῖς οὐ-
 νασίας ἐν ταῖς ἀποχολάζειν. οὐδὲν δὲ ἴσας σημεῖον οἱ τοιοῦτοί εἰσιν:
 οὐ γὰρ ἐν τῇ θεωρίᾳ αἰρετὴν, ἀλλ' οὐκ αἰσθητὴν αἰσθητὴν ἐνέργειαν.
 οὐ δ' εἰ, ἀγνοοῦσι τοιοῦτον δὲ ἡδονὴς εἰλικρινούς καὶ ἐλευθερίου, αὐτὰς
 σωματικὰς καὶ ταφύγουσι, δὲ ἴσα ταύτας οἰστέον αἰρετῶν αἰσθητῶν
 γὰρ οἱ παῖδες, τὰ παρ' αὐτοῖς πρῶτα, καὶ πρῶτα οἰστέον εἶναι. οὐλοχὴν
 δὲ ὡς περ παῖσι καὶ ἀνδράσιν ἐστὶν φαίνεται ἡμία, οἱ τὴν καὶ φαύλοισ
 καὶ ἐπεικέσι. καὶ δὲ παρ' οὖν πολλοῖς εἰρητὴ καὶ ἡμία καὶ ἡδεῖα ἐστὶ τὰ
 τῇ ἀποουδαίᾳ ταῦτα ὄντα. ἐκαστὸν δὲ ἡ κατὰ τὴν οἰκίαν ἐστὶν, αἰρετα-
 τὰ τῇ ἐνέργειᾳ. καὶ τῇ ἀποουδαίᾳ δὲ κατὰ τὴν ἀρετὴν. οὐκ ἐν παιδῶν
 αἰρετὴ ἡ οὐδαιμονία. καὶ γὰρ ἀπὸ τῶν τέλει εἶναι παιδῶν. καὶ πραγμα-
 τὸν οὐδαίᾳ καὶ καὶ καὶ παθεῖν τὸν βίον ἀπαντα τοῦ παῖδος χεῖρον. ἀπαντα
 γὰρ ὡς εἰπὴν, ἐτέρου χεῖρον αἰετοῦ μετὰ, πλὴν τῆς οὐδαιμονίας: τέλος γὰρ
 αὐτῇ. ἀποουδαίᾳ δὲ καὶ ποιεῖν παιδῶν χεῖρον, ἡλίσθιον φαίνεται καὶ λί-
 αν παιδικόν. παῖδαν δ' ὅπως ἀποουδαίᾳ κατ' ἀνάγκην, ὁρθῶς ἐστὶν
 δοκεῖ: αἰσθητὴν γὰρ εἰσιν ἡ παιδεία. ἀδυνατῶν δὲ οὐκ ὡς πνεῖν,
 ἀναπαύσεως δέοντα. ὅ δὲ τέλος ἡ αἰσθητὴς γίνεται γὰρ ἐν κατὰ τῆς ἐ-
 νεργείας. δοκεῖ δ' οὐδαιμονικὸν βίον κατ' ἀρετὴν εἶναι. οἱ τοῖς δὲ, ἀποου-
 δαίᾳ: ἀλλ' οὐκ ἐν παιδῶν. βελτίον τε λέγομεν τὰ ἀποουδαίᾳ, τὴν
 γαλῶν καὶ μετὰ παιδείας. καὶ τοῦ βελτίονος αἰετὴ καὶ μορίου καὶ ἀν-
 δρώπου, ἀποουδαίᾳ τὴν ἐνέργειαν. ἡ δὲ τοῦ βελτίονος κατὰ τὴν
 καὶ οὐδαιμονικῶν αἰσθητῶν. ἀπολαύσει τὰ αὐτῇ σωματικῶν ἡδονῶν ὁ
 τυχὼν καὶ ἀνδράποδον, οὐχ ἡ τὸν τοῦ αἰετῶν. οὐδαιμονίας δ' οὐδὲν
 ἀνδράποδον μετὰ δίδωσιν, εἰ μὴ καὶ βίου: οὐ γὰρ ἐν τοῖς τοιαύτοις
 διαγωγὰς ἡ οὐδαιμονία, ἀλλ' ἐν ταῖς κατ' ἀρετὴν ἐνεργείαις, καὶ δὲ
 παρ' ἐνέργειαν. Εἰ δ' εἰσιν ἡ οὐδαιμονία, κατ' ἀρετὴν
 παρ' ἐνέργειαν, οὐλοχὴ κατὰ τὴν κατὰ τὴν. αὐτὴ δ' εἶναι τοῦ αἰετῶν:
 ἐνέργεια, οὐλοχὴ κατὰ τὴν κατὰ τὴν. αὐτὴ δ' εἶναι τοῦ αἰετῶν:
 εἴτε δὲ τοῖς εἰσιν, εἴτε ἀλλότι, ὅ δὲ κατὰ φύσιν δοκεῖ αἰετῶν καὶ ἡ-
 Αἰστο. Ethic. III 2

γείναι, καὶ ἐννοίαν ἔχειν πορὶ καλῶν καὶ θείων: εἴτε θεῶν ὃν καὶ αὐτὸ, εἴτε τῇ σὺν ἡμῖν τῷ θεοτάτῳ, ἢ τούτου ἐνέργεια κατὰ τὴν οἰκίαν ἀρετὴν, εἴη δ' αὖ ἡ τελεία εὐδαιμονία. ὅτι δ' ἐστὶ θεωρητικὴ, εἴρηται. ὁμολογούμην δὲ τοῦτ' αὖ δόξαιεν εἶναι, καὶ τοῖς πρότερον, καὶ ὅτι ἀληθεῖ: κρατῖς τε γὰρ αὐτῇ ἐστὶν ἡ ἐνέργεια. καὶ γὰρ ὁ νοῦς τῇ σὺν ἡμῖν καὶ τῇ γνώσει, περὶ ὃ νοῦς. ἐπὶ δὲ ὡς ἔχεται. θεωρεῖν τε γὰρ δυναμέθαι συνεχῶς μάλλον, ἢ πράττειν ὅπου. οἷόμεθα τε εἶναι ἡδονὴν παρὰ μεμίσχαι τῇ εὐδαιμονίᾳ. ἢ δὲ τῇ κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐνέργειαν, ἢ κατὰ τὴν σοφίαν ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐστὶ. δοκεῖ γὰρ ἡ σοφία, θαυμαστάς ἢ δυνάεις ἔχειν καὶ θαυροσύνην καὶ τῷ βεβαίῳ. δὴ λογὸν δὲ τοῖς εἰδέναι τῇ ζητουμένων ἡδονῶν αὐγὰν εἶναι. ἢ τε λεγομένη αὐτάρεκτα, πορὶ τὴν θεωρητικὴν μάλιστα αὖ εἴη. τῇ μὲν γὰρ πρὸς τὸ βίῳ ἀναγκαῖον, καὶ σφόδρα καὶ δι' ἡμέας καὶ οἱ λοιποὶ δέονται. τοῖς δὲ τοιούτοις ἡδονῶς κεχορηγημένων ὁ μὲν δ' ἡμέας δὲ πρὸς οὗς διημιόπραγῃσι καὶ μεθ' ὧν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ σώφρων καὶ ὁ ἀνδρείος καὶ τῇ ἄλλων ἕκαστος. ὁ δὲ σφόδρα καὶ κατὰ αὐτὸν ὧν, δύναται θεωρεῖν. καὶ ὁ σωφρὸν ἢ, μάλλον. βέλτερον δ' ἴσως, ὡς ἄλλοις ἔχων. ἀλλ' ὅμως αὐτάρκειατος. δόξειε δ' αὖ αὐτῇ μόνῃ δι' αὐτὴν ἀγαπᾶσθαι: οὐδὲν γὰρ αὐτῇ γίνεται παρὰ τῷ θεωρεῖν. ἀπὸ δὲ τῇ πρακτικῇ, ἢ πλείον ἢ ἐλάττω, περιποιούμεθα παρὰ τὴν πρᾶξιν. δοκεῖ τε ἡ εὐδαιμονία σὺν τῇ σχολῇ εἶναι. ἀχολούμεθα γὰρ, ἵνα σχολάζωμεν. καὶ πολεμούμεν, ἵνα εἰρήνῃ ἀγώμην. τῇ μὲν οὖν πρακτικῶν ἀρετῇ, σὺν τοῖς πολιτικοῖς ἢ τοῖς πολεμικοῖς, αἱ ἐνέργειαι. αἱ δὲ πορὶ ταῦτα πράξεις, δοκοῦσιν ἀσχολοῖ εἶναι. αἱ μὲν οὖν πολεμικαί, καὶ παντελῶς: οὐδέ τις γὰρ αἰρεῖται τῷ πολεμεῖν, τοῦ πολεμεῖν ἐνεκα. οὐδὲ παρὰ σκιδυρᾶν πόλεμον. δόξει γὰρ αὖ παντελῶς μαυφόνος τῆς εἶναι. εἰ δὲ φίλους πολεμίους ποιοῖτο, ἵνα μάχαι καὶ φόνοι γίνοιοντο. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ τοῦ πολιτικοῦ ἀσχολος καὶ παρ' αὐτῷ τῷ πολιτεύεσθαι, περιποιουμένη δυνάσκεισθαι καὶ τιμᾶς. ἢ τὴν γὰρ εὐδαιμονίαν αὐτῷ καὶ τοῖς πολίταις, ἐτέραν οὐσαν τῆς πολιτικῆς, ἢν καὶ ζητοῦμεν. δὴλον ὡς ἐτέραν οὖσαν. εἰ δὲ τῇ μὲν κατὰ τὰς ἀρετὰς πράξεων αἱ πολιτικαὶ καὶ πολεμικαὶ, κάλλει καὶ μεγέθει προέχουσιν: αὐτῶν δὲ, ἀσχοιοὶ καὶ τέλους πινὸς ἐφίενται, καὶ οὐ δι' αὐτὰς εἰσιν αἰρεταί. ἢ δὲ τοῦ νοῦ ἐνέργεια ἀπουδῇ τε διαφέρειν δοκεῖ, θεωρητικὴ οὖσα, καὶ παρ' αὐτῇ οὐδενὸς ἐφίενται τέλους. ἔχειν τε ἡδονὴν οἰκίαν: αὐτῇ δὲ ὡς αὐτῇ τὴν ἐνέργειαν. καὶ τὸ αὐτάρκεια δὴ, καὶ σχολαστικόν, καὶ ἄρτυτον: ὡς αἱ θρώπωνον, καὶ ὅτι ἄλλα τῷ μακροτέρῳ ἀποινέμεται, κατὰ ταῦτα τὴν ἐνέργειαν φαίνεται ὄντα. ἢ τελεία δὲ εὐδαιμονία αὐτῇ εἴη ἀνθρώπου λαβοῦσα μῆκος βίου τέλειον: οὐδὲν γὰρ ἀ-

πλείους ὅτι τῇ τῆς αὐτοδαιμονίας. ὁ δὲ τοιοῦτος ἀνὴρ κρείττων βίος, ἢ κα-
 τὰ ἀνθρώπων. οὐ γάρ ἢ ἀνθρώπος ὅστις, οὐ τω βιώσεται, ἀλλ' ἢ θεῖον τι ἐν
 αὐτῷ ὑπαρχει. ὅσα δὲ διαφέρει τῶν ἄλλων (ὡς τίς, πούτῳ καὶ ἢ ἐν ἑ-
 γαίᾳ, τῆς κατὰ τὴν ἀνθρώπου ἀρετῆς. εἰ δὲ θεῖον ὁ νῦν πρὸς τὸν ἀνθρώπου, καὶ
 ὁ κατὰ τῶν βίος, θεῖος πρὸς τὸν ἀνθρώπου βίος: καὶ δὲ οὐ κατὰ τὸν
 παρ' αὐτοὺς αὐθροῶνα φρονεῖν, ἀνθρώπων ὅντα: οὐδὲ, θνητὰ τὸν
 ἐν τῷ, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται ἀπαθανατίζειν καὶ ἅπαντα ποιεῖν πρὸς
 τὸ βίω κατὰ τὸ κράτιστον τῇ ἐν αὐτῷ. εἰ γάρ καὶ τῷ ὄγκῳ μικρόν ὅτι,
 δύναται καὶ τιμωρὶ πολλὴ μάλλον ὑπερέχει πάντων. διέξει δ' αὖ καὶ
 ἑκάστη ἐν τῷ, εἴ πορ τὸ κύριον καὶ ἀμεινον. ἀποπνέει γίνονται αὖ,
 εἰ μὴ τὸν αὐτοῦ βίον αὐροῖτο, ἀλλὰ πρὸς ἄλλου. τὸ λεχθεὶς τε πρὸτε-
 ρον ἀρεμῶσι καὶ νῦν. τὸ γάρ οἱ κεῖν ἑκάστῳ τῇ φύσει, κράτιστον καὶ ἡ δι-
 σιν ἐν ἑκάστῳ. καὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὲ ὁ κατὰ τὸν νοῦν βίος, εἴ πορ μά-
 λιστα τῶν ἀνθρώπων, οὗτος ἄρα καὶ αὐτοδαιμονέστατος. Διὰ τῆς
 δ' ὁ κατὰ τὴν ἀνθρώπου ἀρετῆς: αἱ γὰρ κατὰ αὐτῇ ἐνέργειαι, ἀνθρώπου καὶ.
 δίκαια γάρ καὶ ἀνδρεία καὶ τὰ ἄλλα, τὰ κατὰ τὰς ἀρετὰς, πρὸς ἄλ-
 λήλους πράττομεν. ἐν ὡς ἀλλήλοισι καὶ χρείαις καὶ πρᾶξι παν-
 τοίαις: ἐν τε τοῖς πάθεσι τὸ πρὸς ἑκάστῳ διακρίνεται. ταῦτα δ' εἰ-
 ναι φαίνεται πάντα ἀνθρώπου. ἔνια δὲ καὶ συμβαίνειν ἀπὸ τοῦ σώ-
 ματος δεκά. καὶ πολλὰ (ὡς καὶ οὗτοι τοῖς πάθεσιν ἢ τοῦ ἥθους ἀρε-
 τῆς. ὡς ἐνδεκά. καὶ ἢ φρόνησις τῇ τοῦ ἥθους ἀρετῇ. καὶ αὕτη, τῇ
 φρονήσει. εἴ πορ αὖ μὴ τῆς φρονήσεως ἀρχαί, κατὰ τὰς ἡθικὰς εἰσιν ἀ-
 ρετὰς. τὸ δ' ὁρθὸν τῇ ἡθικῶν κατὰ τὴν φρόνησιν. (ὡς καὶ μετὰ δ' αὐ-
 τῶν καὶ τοῖς πάθεσι καὶ ποδὶ τὸ ὡς τίς αἶσιν. αἱ δὲ τοῦ ὡς τίς
 ἀρετῆς, ἀνθρώπου καὶ. καὶ ὁ βίος ἢ ὁ κατὰ αὐτὰς καὶ ἢ αὐτοδαιμονία. ἢ δὲ
 τοῦ νοῦ, κειρωισμένη. τοσούτην γάρ ποδὶ αὐτῆς εἴρηται. διακρίβωσαι
 γὰρ μετὰ τοῦ περὶ αὐτοῦ ἐστὶ. διέξει δ' αὖ καὶ τῆς ἐκ τῶς χρημίας ἐ-
 ποί μικρόν, ἢ ἐπ' ἐλαττον δεῖσθαι τῆς ἡθικῆς. τῇ μὲν γὰρ ἀναγκαίῃ
 ὡς ἀμφοῖν χρεία καὶ ὕψιστος ἐστὶ: (εἰ καὶ μάλλον διαπνέει ποδὶ τὸ σώ-
 μα ὁ πολιτικὸς καὶ ὅσα τοιαῦτα.) μικρόν γάρ ἀντι διαφέρει. πρὸς δὲ
 τὰς ἐνεργείας, πολὺ δίοισι. τῷ μὲν γὰρ ἐλδυσθῆναι, δεήσει χρημάτων,
 πρὸς τὸ πρᾶξιν τὰ ἐλδυσθῆναι καὶ τὴν δίκαιαν δὲ, ὡς τὰς ἀνταποδόσεις:
 αἱ γὰρ βουλήσεις, ἀδελφοί. προσποιούνται δὲ καὶ οἱ μὴ δίκαιοι βούλε-
 σθαι δικαιοπραγεῖν. τῷ ἀνδρείῳ δὲ, δύναμει: εἴ πορ ἐπιτελεῖται τῇ
 κατὰ ἀρετῆς: καὶ τῷ σώφρονι, ὑποουσίας. πῶς γὰρ δῆλος ἐστὶ ἢ οὐ πρὸς ἢ
 τῇ ἄλλων τίς. (κατεῖται δὲ, πότερον κυριώτερον τῆς ἀρετῆς ἢ προαί-
 ρησις, ἢ αἱ πρᾶξεις. ὡς ἐν ἀμφοῖν οὐσις. τὸ δὲ τέλειον δῆλον ὡς ἐν ἀμ-

Aristo. Ethic.

111 3

φῶν ἂν εἴη. πρὸς δὲ τὰς πράξεις, πολλὰν δέ τινι. καὶ ὅσῳ αὖ μέλλουσιν ὥσιν
καὶ καλλίσους, πλείονων. τῷ δὲ θεωροῦντι, οὐδενὸς τῶν τοιούτων, πρὸς
γε τὴν ἐνέργειαν, χρεῖα: ἀλλ' ὥς εἶπεν, καὶ ἐμπόδιόν ἐστι, πρὸς γε τὴν θεω-
ρίαν. ἢ δὲ αὖ θεωρῶς ὅστις καὶ πλείοσι συζητῶνται καὶ τὰ κατ' ἀρετὴν πράτ-
τειν. δείσεται οὖν τῶν τοιούτων πρὸς δ' αὖ θεωρῶν δυνάμει. ἢ δὲ τελεία συ-
δαιμονία, ὅτι θεωρητικὴ τις ἐστὶν ἐνέργεια καὶ ἐν τῷ θεωρῶντι φανείη: τὸν θε-
οὺς γὰρ μάλα καὶ ὑπερίφραμεν μακαρίους καὶ οὐδ' αἰμονας εἶναι. πράξεις
δὲ ποίας ἀπονείμει χρεῶν αὐτοῖς: ὥστε πρὸς τὰς δικαίας, ἢ καλοῖσι φα-
νοῦνται συναλλάττονται καὶ παρὰ κατὰ θήκας ἀποδιδόνται, καὶ ὅτε ἄλ-
λα τοιαῦτα. ἀλλὰ τὰς ἀνδρείους, ὑπομείνοντας τὰ φοβερά καὶ κινδύ-
νους τὰς ἐπικαλὲν, ἢ τὰς ἐλευθερίους. τίνοι δὲ δύνουσιν. ἄλλοι οὖν δ' εἰ καὶ
ἔσται αὐτοῖς νόμισμα, ἢ τι τοιοῦτον. εἰ δὲ σώφρονός, τὴν αἴσιν. ἢ φορηκός
ὁ ἔπαινος, ὅτι οὐκ ἔχουσι φάυλας ἐπιθυμίας. διεξιούσι δὲ πάντα, φαῖνοι
τ' αὖ τὰ πᾶσι τὰς πράξεις, μικρὰ καὶ ἀσάφεια θεῶν. ἀλλὰ μὴν ἵναι πάν-
τος ὑπερίφρασιν αὐτῶν, καὶ ἐνεργεῖν ἀρεὰ. οὐ γὰρ δὴ καὶ οὐδὲν ὥς πρὸς
τὸν ἐνδυσμάναν. τῷ δὲ ζῶντι, τὴν πράττειν ἀφρημίας, ἐπὶ δὲ μάλλον τοῦ
ποιεῖν, τὴν λαίπετα πλὴν θεωρίας. ὥστε ἢ τὴν θεῶν ἐνεργεῖα, μακαριότητι δια-
φέρειν, θεωρητικὴ αὖ εἴη. καὶ τῶν ἀνθρώπων δὴ ἢ ταύτην συγγενεῖν
τῇ, οὐδαιμονικῶτάτη. σημεῖον δὲ καὶ τὴν μὴ μετέχειν τὰ λοιπὰ ζῶα συ-
δαιμονίας, τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ἐστρημίας τελείας. τοῖς μὲν γὰρ
θεοῖς, πᾶσι ὁ βίος μακάριος. τοῖς δ' ἀνθρώποις, ἐφ' ὅσον ὁμοιωμάτι,
τῆς τοιαύτης ἐνεργείας ὑπάρχει. τῶν δ' ἄλλων ζῴων οὐδὲν οὐδαιμο-
νεί. ἐπεὶ δὴ οὐδ' αὖ κοινῶν θεωρίας, ἐφ' ὅσον δὴ διατείνει ἢ θεωρία,
καὶ ἢ οὐδαιμονία. καὶ οἷς μάλλον ὑπάρχει τὸ θεωρεῖν, καὶ οὐδαιμονεῖν:
οὐ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλὰ κατὰ τὴν θεωρίαν. αὐτῇ γὰρ καὶ αὐτὴν τι-
μία. ὥς τ' εἴη αὖ ἢ οὐδαιμονία θεωρία τις. δείσει δὲ καὶ πῶς ἐκ τῶς οὐμε-
ρίας, ἀνθρώπων ὅντι: οὐ γὰρ αὐτάρκης ἢ φύσις πρὸς τὸ θεωρεῖν. ἀλλὰ δ' εἰ
καὶ τὸ σώμα ὑγιαίνειν, καὶ τροφήν, καὶ τὴν λοιπὴν θεωρεῖαν ὑπάρ-
χειν. οὐ μὲν οἴητέον γε πολλῶν καὶ μεγάλων δεήσειν τὸν οὐδαιμονεῖν
σοντα, εἰ μὴ ἐνδεχέται αὐτῷ τῶν ἐκ τῶς ἀγαθῶν, μακάριον εἶναι: οὐ γὰρ
ἐν τῇ ὑπερβολῇ τὸ αὐτάρκεια, οὐδ' ἢ κρίσις, οὐδ' ἢ πράξις. δυνατὸν δὲ καὶ
μὴ ἄρχοντας καὶ θαλάττης, πράττειν τὰ καλὰ: καὶ γὰρ ἀπὸ μέ-
ων δυνάτω αὐτὴς πράττειν κατὰ τὴν ἀρετὴν. ὅτι δ' εἰς ἰδέαν ἐναρ-
γῶς. οἱ γὰρ ἰδῶται, τῶν δυνατῶν οὐχ ἢ τὸν διανοῦσι τὰ ἐπαικῆ πράτ-
τειν, ἀλλὰ καὶ μάλλον ἰσχυρόν δὲ τοσαῦτα ὑπάρχειν. ἔσται γὰρ ὁ βίος οὐδ' αἰ-
μων, τοῦ κατὰ τὴν ἀρετὴν ἐνεργούντος. καὶ ὅλων δὲ τῶν οὐδ' αἰμονας
ἴσως ἀπεφαίνεται καλῶς, εἰσὼν μετρίως τοῖς ἐκ τῶς ἐκρημνίους.

πεπραγμένας δὲ τὰ κάλλιστα ὥς ἔτετο, καὶ βεβιωκότας σωφρόνως ἐν δέ-
 χεται γὰρ μέτρια κακημένους, πρὸς τὴν αἰδέει. ἔοικα δὲ καὶ Ἀναξαγό-
 ρας, οὐ πλούσιον, οὐδὲ θλιμμένον, ἐπιλαβὴν τῶν οὐδ' αἰμονα. εἰπὼν ὅτι
 οὐκ ἀνθυμάνειν εἴ τις ἄτοπος φανείη τοῖς πολλοῖς: οὐτοὶ γὰρ κρίνουσι
 τοῖν ἐκ τῶς, τοῦτων αἰδ' ἀνόμενοι μόνον. συμφανῆν δὲ τοῖς λόγοις ἔοικα-
 σιν αἱ τῶν σοφῶν δόξαι. πῶς γὰρ οἷόν ἐστι τὰ τοιαῦτα ἔχει πινά. τὸ δ' ἀλη-
 θές ἐν τοῖς πρακτοῖς ἐκ τῶν ἔργων καὶ τοῦ βίου κρίνεται: ἐν τού-
 τοις γὰρ τὸ κύριον. σκοποῦν δὲ τὰ πρᾶξις μὲν ἔργα, τὰ δ' ἔργα καὶ τὸν
 βίον ἐπιφύροντας: καὶ συναδύντων μὲν τοῖς ἔργοις, ἀποδεκτέον. διαφω-
 ρούντων δ' λόγους ἑκάστην πᾶν. ὁ δὲ καὶ τὰ νοῦν ἐν ἔργῳ, καὶ τῶν τε-
 ρῶν, καὶ διακείμενος ἄριστος, καὶ θεοφιλέστατος ἔοικεν εἶναι. εἰ γὰρ πῶς ἐπι-
 μέλεια τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ θεῶν γίνεται ὡς περὶ θεοῦ, καὶ εἴη ἀν' ὅλοι-
 γον χαίρειν τε αὐτῶν τῶν ἀρίστων καὶ τῶν συγγενεστάτων: ὅτε δ' ἂν εἴη ὁ νοῦς.
 καὶ τὸν ἀγαθὸν τῶν μαλίστα ἔσται καὶ πᾶν τῶν, ἀντ' οὗτοι αἰνῶν. ὡς τῶν
 φίλων αὐτοῖς ἐπιμελουμένους, καὶ ὁρῶντες καὶ χαλῶς πρὸς τὸν τῶν. ὅτι
 δὲ ταῦτα πάντα τῶν μαλίστα ὑπαρχει, οὐκ ἄδηλον. θεοφιλέστατος
 ἄρα. τῶν αὐτῶν δ' εἰκὸς καὶ οὐδ' αἰμονεσθαι. ἄστε καὶ οὕτως εἴη ὁ σοφός
 μαλίστ' οὐδ' αἰμων. / Ἀρτίως εἰ περὶ τούτων καὶ τῶν ἀρετῶν, ἔτι δὲ
 καὶ φίλους καὶ ἡδονῆς, ἵκανῶς εἴρηται τοῖς τύποις, τέλος ἔχειν οἰκτερόν
 πᾶν προαίρεσιν. ἡ καὶ τῶν περὶ λέγεται, οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς πρακτοῖς τέλος
 τὸ θεωρεῖν αἰκάστα καὶ γινώσκειν, ἀλλ' ἂν μάλλον τὸ πρὸς τὴν αὐτῶν. οὐδὲ δὴ
 ποτὶ ἀρετῆς ἵκανόν τὸ εἶδέναι. ἀλλ' ἔχειν καὶ χρῆσθαι πεπραγμένον. ἢ εἰπὼς
 ἀγαθὸν γινώσκειν. εἰ μὲν οὖν ἦσαν οἱ λόγοι αὐτῶν πρὸς τὸ ποιῆ-
 σαι ἐπικαίς, πολλοὺς ἀν' αὐτοῖς καὶ μεγάλους δικαίως ἐφερον κατὰ τῶν
 θεῶν, καὶ εἰ δ' αὖ τούτους πορίσθαι. νῦν δὲ φαίνεται προφύκει μὲν
 καὶ παρορμίσαι τῶν νέων τὸν ἐλευθερίους, ἰσχυρὴν: ἢ θὸς τε δύστην, καὶ ὡς
 ἀληθῶς φιλόκαλον ποιῆσαι καὶ κατὰ νόμον ἐκ τῆς ἀρετῆς. τὸν δὲ πολ-
 λούς ἀδυνατεῖν πρὸς καλοῦ καὶ κακοῦ προφύκει αὐτοῖς: ἢ πεφύκασιν αἰ-
 δεῖν περὶ τῶν, ἀλλὰ φόβῳ. ὁ δ' ἀπὸ τῶν τῶν φάσεων δὲ τὸ ἀσχερόν,
 ἀλλὰ δὴ τὰς πτωχείας: πᾶσι γὰρ ὄντες, τὰς οἰκείας ἡδονὰς διά-
 κους. καὶ δι' αὐτὰς ἐσόνται. φύγουσι δὲ τὰς ἀπικαιμίας λύπας. ἢ
 δὲ καλοῦ καὶ ὡς ἀληθῶς ἡδέος, οὐδ' ἐννοίας ἔχουσιν, ἀγνοοῦν ὄντως. τοὺς
 δὴ τοιούτους, τίς ἀν' λόγος μεταρρυθμίσει. οὐ γὰρ οἶόν τε, ἢ οὐ φρόδιον, τὰ
 ἐκ πάλαι οὗ τῶς ἡδονῆς. ἢ αἰλημμεῖα, λόγῳ μεταρρυθμίσει. ἀγαπῶν δ' ἴ-
 σως εἶναι, ἢ πάντων ὑπαρχόντων, δι' αὐτὰς αἰσθητικῶς δοκοῦμεν γίνεσθαι, μετα-
 λαμβάνειν τῆς ἀρετῆς γινώσκειν ἀγαθὸν οἶονται, εἰ μὲν φύσει εἶδ' ἔν-
 θεοῖς δὲ, διδασκῶν. τὸ μὲν οὖν τῆς φύσεως, δὴλον ὅς οἱ ἐφ' ὅμιν ὑπαρχει,

ἀλλὰ διὰ πινος θείας αἰτίας τοῖς ὡς ἀληθῶς αὐτοῦ ἐστὶν ἰσχυροῦ χει. ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ διδασκὴ μὴ πτε οὐκ ἐπ' ἀποσιν ἰσχυεῖ, ἀλλὰ δὲν περὶ οἰεργαδῶν τοῖς ἐβέσι τῶν τοῦ ἀνθρώπου ψυχῶν πρὸς τὸ καλῶς χαίρειν καὶ μισῆν, ὡς πορ γῆν τῶν θρέψουσιν τὸ σπέρμα. οὐ γὰρ ἀν' ἀκούσειε λόγῳ ἄπειροντος. οὐδ' αὖ (ὡς) ὁ κατὰ πάθος ἰδὼν. τὸν δ' οὐτως ἔχοντα, πᾶς οἷον τε μεταπέσσῃ. ὅλως δ' οὐδὲν καὶ λόγῳ ὑπέκειν τὸ πάθος, ἀλλὰ βίᾳ. εἰ δὲ τὸ ἦθος προῦ παντ' ἔχειν πᾶς οἰκείον τῆς ἀρετῆς, στέργον τὸ καλὸν καὶ δυσχεραῖνον τὸ ἀχρόν. ἐκ νέου δὲ ἀγωγῆς ὁρθῆς τυχεῖν πρὸς ἀρετὴν, χαλεπὸν, μὴ ὑπὸ τοιούτοις βραβεύοντα νόμοις. τὸ ἥσσωφρόνας βῶν καὶ κορτοικῶς, οὐχ ἡδὺ τοῖς πολλοῖς, ὅλως τε καὶ νέοις. διὸ νόμοις εἰ τεταχθῇ τῶν βροτῶν καὶ τὰ ἐπιτηδύματα: οὐκ ἔστι γὰρ λυπηρὰ (ὡς) ἡ γῆν ὁρμήα, οὐχ ἰσχυρὸν δὲ ἴσας νέους ὄντας βροτῶν καὶ ἐπιμελείας τυχεῖν ὁρῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀνδραγῆντας εἰ ἐπιτηδύμενα αὐτὰ καὶ ἐβίβεται, καὶ πορ ταῦτα δεοίμεθ' ἀν' νόμων. καὶ ὅλως δὲ πορ πάντα τὸν εἶον: οἱ γὰρ πολλοὶ ἀνάγκη μᾶλλον ἢ λόγῳ πεπαισχυοῖσι, καὶ ἱμῶς ἢ τῶν καλῶ. διὸ πορ οἰονταί πνες τὸν νομοθετικῶντας εἶν μὴν παρὰ καλῶν ὑπὸ τῶν ἀρετῶν, καὶ περτρεπέδαι τοῦ καλοῦ χαίρειν, ὡς ὑπακουσμενῶν τῇ ἐπεικῶν τοῖς ἐπὶ προσηγυμῶν: ἀπειθοῖσι δὲ καὶ ἀφνεσέροις οὐσι, κολάσεις τε καὶ τιμωρίας ἐπιτιθῆναι. τὸν δ' ἀνιάτους ὅλως ὕβριζεν: τὸν μὴ γὰρ ἐπεικῇ, καὶ πρὸς τὸ καλὸν ἰδὼντα, τῶν λόγῳ πεισθαρξήσῃ: τὸν δὲ φαῦλον, ἡδονῆς δρεγμένον, λύπῃ κολάζεται ὡς πορ ὑπερβύγιον. διὸ καὶ φασὶ εἶν τὰς τοιαύτας γίνεσθαι λύπας, αἱ μάλιστα εἰσὶν ποῦνται πᾶς ἀγαπαιμῶνς ἡδοναῖς. εἰ δ' οὐ κατὰ πορ εἴρηται, τὸν ἐσόμενον ἀγαθὸν βραβεύει καλῶς εἰ καὶ ἐβίβεται. εἰ δ' οὐτως εἰ ἐπιτηδύματα ἐπεικῇσι βῶν, καὶ μήτε ἀκύντα, μήτε ἐκύντα περὶ τῶν φαῦλα. ταῦτα δὲ γίγνεται αἱ βίου μῶνς κατὰ πῶν νῦν καὶ ταῖς ὁρῆς, ἔχουσιν ἰσχυροῦ. ἢ μὴν οὐ πατεκὴν περὶ ὁρῆς, οὐκ ἔχει τὸ ἰσχυρὸν: οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον. οὐδὲ δὲ ὅλως ἡ ἐνὸς ἀνδρὸς, μὴ βασιλείας ὄντος, ἢ πινὸς τοῖς τοῦ. ὁ δὲ νόμος ἀγαπαικὴν ἔχει δύναμιν, λόγος ἀν' ἀπὸ πινος φρονήσεως καὶ νοῦ. καὶ τῇ β' ἀνθρώπων ἐχρεαίνουσι τὸν εἶναι πινόμενος τῶν ὁρῆς, καὶ ὁρῆς αὐτὸ δρῶσιν: ὁ δὲ νόμος ἐκ εἰς ἐπὶ παρὸς τὰ τῶν τὸ ἐπεικῇς. ἐν μόνῃ δὲ τῇ λακεδαιμονίων πόλει μετ' ὁλίων ὁνομοθετῆς ἐπιμέλειαν δοκεῖ πεποιθῆναι βροτῶν τε καὶ ἐπιτηδύματων. εἰ δὲ τῶν πλείους τῇ πλεον, ὕβρις ληται πορ τῇ τοιούτων. καὶ ἢ ἕκαστος ὡς βούλεται. κυκλωτικῶς θεμιστοῦν παῖδ' ἀν', ἡδ' ἀλόχου. κρᾶψεν μὴ οὐ γίγνεται κοινῶν ἐπιμέλειαν καὶ ὁρῆς. καὶ δρῶν αὐτὸ δυνάσθαι. καὶ ἢ ὕβρις μελόντων, ἕκαστος δὲ βίβειν ἀν' προσήκειν τοῖς σφετέροις τέκνοις καὶ

φίλοις εἰς αἴρεσιν συμβαλλέσθαι, ἢ προαρεῖσθαι γε. μάλιστα δ' αὖν ὅτι δὴ
 ναῖται δόξειεν ἐκ τῶν εἰρημένων, νομοθετικὸς γὰρ μένος: αἱ μὲν γὰρ κοι-
 ναὶ ἐπιμελειαὶ δηλονότι δὴ νόμων γίνονται. ἐπιμελὲς δὲ, αὐτὰρ τὰ παρὰ
 δαίμων: γὰρ χρημύων δ' ἢ ἀγράφων, οὐδὲν αὐτὸ δόξειε διαφέρειν, εἰδὲ δ' αὖν
 εἰς ἢ πολλὰ πωδὸς θίσσονται, ὡς παρὰ οὐδ' αὖν μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς καὶ
 τῶν ἡμῶν παιδευμάτων. ὡς περὶ τὴν ἐν ταῖς πόλεσιν ἐνίσχυσι τὰ νόμιμα
 καὶ τὰ ἥθη, οὕτω καὶ ἐν δικίᾳ, οἱ παρὶκοὶ λόγοι καὶ τὰ ἥθη. καὶ ἔτι μᾶλλον
 δὴ τῶν συγγένων καὶ τὰς οὐρεσιάζουσιν: περὶ παρὰ χυσι γὰρ ἐργοντοὺς καὶ
 οὐ περὶ τῆς φύσεως. ἔτι δὲ καὶ διαφέρουσιν αἱ καὶ ἐκείνων παιδείαι τῶν κοι-
 νῶν ὡς παρὰ οὐδ' αὖν μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς μὲν τὸ τῶν παρὰ τῶν οὐρεσιάζουσιν
 καὶ ἡ συχία. πρὶν γὰρ, ἴσως, ὅτε πυκτικῶς ἴσως ἐπὶ αὐτῇ μάλῃ περιτρίβη-
 σιν. ἵνα φανερῶσαι ὅτι δόξειεν αὐτὸ μᾶλλον ὅτι καὶ ἐκείνων, ἰδίᾳ τῆς ἐπιμελείας
 γινόμενης μᾶλλον γὰρ τοῦ προσφόρου τυγχάνει ἐκείνων: ἀλλ' ἐπιμεληθεῖν
 μὲν αἴρεσις καὶ κατένα, καὶ ἰατρὸς καὶ γυμναστής καὶ πᾶς ἄλλος, ὁ δὲ καὶ
 τοῦ εἰδῶς, ὅτι πᾶσιν ἢ τοῖς τοιοῖς δὲ: τοῦ κοινοῦ γὰρ αἱ ἐπιτημαὶ λέγον-
 ται καὶ ἐπὶ. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἐνός τινος οὐδὲν ἴσως καλῶς καλῶς ἐπι-
 μεληθεῖν καὶ ἀνέπειρα ὄντα. τεταμμένον δὲ ἀκριβοῶς τὰ συμβαίνον-
 τα ἐφ' ἑκάστῳ διέμπεριαν, καὶ ἀπὸ καὶ ἰατροὶ ἐννοιοῦσιν αὐτοῖς αἱ
 ριστοὶ εἶναι, ἐτέρῳ οὐδὲν αὐτὸ δυνάμενοι ἐπαρκεῖσθαι. εἰδὲν δ' ἢ τῶν ἴσως τῶν γὰρ
 βουλομένων τεχνικῶν γινέσθαι καὶ τεταμμένον αὐτὸ καὶ ὁ καὶ βλαβερὸν εἶναι,
 δόξειεν αὐτὸ καὶ ἀπὸ γνωριζέον ὡς ἐνδεχεται: εἰρηται γὰρ ὅτι παρὰ τοῦ αἰ-
 ἐπιτημαί. τὰ γὰρ δ' αὖν καὶ βουλομένων δι' ἐπιμελείας βελτίους ποιεῖν, εἴτε
 πολλοὺς, εἴτε ὀλίγους νομοθετικῶν περατέον γενέσθαι, εἰ δὲ νόμων ἀγα-
 θοὶ γινώσκουσιν αὐτὸ. ὄντινα γὰρ οὕτω καὶ τὸν προπεθύντα διαδεῖναι καλῶς, ἐκ
 ὅτι τοῦ τυχεύοντος. ἀλλ' εἰ παρὰ τινος, τοῦ αἰδέος, ὡς παρὰ τῆς ἰατρικῆς καὶ
 τῶν λοιπῶν, ὡς ἐν ἐπιμελείᾳ καὶ φρόνῳ. ἀλλ' οὕτω μετὰ ἑκάστῳ ἐπι-
 σκεπτεῖν πᾶσιν ἢ πᾶσι νομοθετικῶς γινώσκουσιν αὐτοῖς. ἢ καὶ ἀπὸ καὶ τῶν ἄλ-
 λων, παρὰ τῶν πολιτικῶν: μόριον γὰρ εἰδὲν τῆς πολιτικῆς εἶναι. ἢ οὐχ
 ὁμοίον φαίνεται αὐτῶν τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιτημάτων τε καὶ δυ-
 νάμεων: ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις, οἱ αὐτοὶ φαίνονται τὰς τε δυνάμεις πα-
 ραδιδόντες καὶ ἐνεργούντες ἀπ' αὐτῶν. οἷον ἰατροί. γραφεῖς. τὰ δὲ πο-
 λιτικὰ ἐπαγγέλλονται μὲν διδόντες καὶ σοφισαί: περὶ αὐτῶν δ' αὖτ' οὐ-
 δὲ, ἀλλ' οἱ πολιτικοὶ δυνάμει αὐτὸν δυνάμει τινὶ ὅτι περὶ αὐτῶν
 καὶ ἐμπεριαν μᾶλλον ἢ διανοίαν: οὐτε γὰρ γράφοντες, οὐτε λέγοντες
 παρὰ τῶν τοιοῦτων φαίνονται. καὶ τοιοῦτον ἢ ἴσως, ἢ λόγους δικα-
 νικούς τε καὶ δημογυρικούς, οὐδ' αὖν πολιτικούς πεποιηκότους, ὅτι σφετέ-
 ρους ἢ εἰς, ἢ πᾶσι ἡμῶν τῶν φίλων. οὐλοχιν δ' αὖν, εἰ παρὰ εἰδῶντο: οὐ

τε γὰρ τοῖς πλείουσιν ἄμεινον οὐδὲν κατελίπον αὐτῶν. οἱ δ' αὐτοῖς ἐπαρξάμενοι
 πρὸς ἐλπίδας αὐτῶν τῆς τριτάτης δυνάμεως, οὐδὲ δὴ πρὸς τῶν πλείονων.
 οὐ μὴν μικρόν γε ἔοικεν ἡ ἐμπειρία συμβάλλεσθαι· οὐ γὰρ ἐγγίγνεται αὐτῶν δὲ
 τῆς πολιτικῆς συνθεσίας μᾶλλον πολιτικοί, διότι τῶν ἐφευρέσεων ἢ πολιτι-
 κῆς εἰδέναι, πρὸς δὲ ἐν ἔοικεν ἐμπειρίας. τὰ δὲ σοφιστῶν οἱ ἐπαγγελματίαι
 νομοφάνονται πρὸς τὸ εἶναι τὴν διδασκαλίαν ὅλως γὰρ οὐδὲ ποῖόν τι δύνανται
 ποιεῖν ποῖα ἴσασιν. οὐ γὰρ αὐτῶν αὐτῶν τῆς ἱστορικῆς, οὐδὲ χεῖρα ἐπέθεσαν.
 εἰ δ' αὖ ὥντο ῥαδίον εἶναι τὸ νομοθετῆσαι (ὡς αὖτε γόνιπτον διδασκάλους τῶν
 νόμων· ἐκλεξάμενοι γὰρ εἶναι τὸν ἀρίστους. ὡς πορὶ οὐδὲ πῶς ἐκλογῶν οὔσαν
 (ὡς σέως. καὶ τὸ κείναι ὁρθῶς μέγιστον, ὡς πορὶ εἰς τοὺς κατὰ μεσοκλίω· οἱ γὰρ
 ἐμπειροὶ ποῖα ἐκείναι κείνουσιν ὁρθῶς τὰ ἔργα. καὶ δι' αὐτῶν ἢ πᾶς ἐπιτελεί-
 ται, (ὡς ἴσασιν. καὶ ποῖα ποῖοις (ὡς αὖτε. τοῖς δ' ἀπείροις, ἀγαπῶν τὸ μὴ
 διαλανθάνειν, εἰ οὐ, ἢ κακῶς πεποιήτες τὸ ἔργον. ὡς πορὶ ὑπὸ γραφικῆς. οἱ δὲ
 νόμοι τοῖς πολιτικοῖς ἔργοις, εἰκότασι. πᾶς οὖν ἐκ τούτων νομοθετικὸς γέ-
 νοιτ' αὐτῶν, ἢ ὅτι ἀρίστους κείναι. οὐ γὰρ φαίνονται, οὐδ' ἂν εἰκότα ἐκ τῆς συγ-
 γραμμάτων γίνεσθαι. καὶ τοὶ περὶ αὐτῶν λέγουσιν, οὐ μόνον τὰ θεωρητικὰ
 μαθηματικά, ἀλλὰ καὶ ὡς ἰατρικῶν αὐτῶν, καὶ ὡς δὲ θεωρητικῶν, ἐκείνων διελόμενοι
 τὰς ἐξέσεις. ταῦτα δὲ τοῖς μὲν ἐμπείροις, ὡς ἐλπίμας εἶναι δοκεῖ· τοῖς δ' ἀνε-
 πειροῦσιν, ἀχρεῖα. ἴσως οὖν καὶ τῶν νόμων καὶ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν (ὡς αὖτε
 γὰρ, τοῖς μὲν δυναμένοις θεωρεῖσθαι καὶ κείναι, τὴν καλῶς, ἢ τὸν νουθετῶν· ἢ
 ποῖα ποῖοις ἀρμόττει, οὐ γὰρ χρῆται αὐτῶν· τοῖς δ' ἀνδρὶ ἐξέως τὰ τοιαῦτα διε-
 ξίς, τὸ μὲν κείναι καλῶς, καὶ αὐτῶν παρὰ τοῖς. εἰ μὴ ἄρα αὐτῶν μακρόν· οὐδὲν
 νεώτεροι δὲ εἰς ταῦτα τάχα ἀνέχονται. παραλιπόντων οὖν τῶν προ-
 τέρων ἀνερδύνητον τὸ ποῖα τῆς νομοθεσίας, αὐτοῖς ἐπισκέψασθαι μάλ-
 λον, βέλπον ἴσως. καὶ ὅλως δὴ ποῖα πολιτείας, ὅπως εἰς δύναμιν ἢ ποῖα
 τὰ ἀνθρώπων φιλοσοφία τελεῖται. πρῶτον μὲν οὖν εἴη κατὰ μέρος εἰρη-
 τα καλῶς ὑπὸ τῶν προηγουμένων, πειραθῶμεν ἐπελθεῖν. εἴτα ἐκ τῆς συνηγ-
 μένων πολιτικῶν θεωρεῖσθαι τὰ ποῖα σώζει καὶ φθείρει τὰς πόλεις, καὶ τὰ
 ποῖα ἐκείνας τῆς πολιτικῶν καὶ δὲ τῆς πολιτείας, αἱ μὲν καλῶς· αἱ δὲ, τοῦ-
 ναντίον πολιτεύονται. θεωρηθέντων γὰρ τούτων τάχα αὐτῶν μᾶλλον συνί-
 δοιμεν, καὶ ποῖα πολιτεία ἀρίστη. καὶ πᾶς ἐκείνη ταχθεῖται καὶ τίσι νόμοις
 καὶ ἔσονται χρῶμεν. λέγωμεν οὖν ἀρετῶν ἀμείνων.

τέλος τῶν ἠθικῶν νικομαχείων ἀριστοτέλους.

CVM Magnopere dissidentia inter se quib. dam in locis uetera horum librorum exemplaria inuenerim: nec facile mecum statuere potuerim, quæ potissimum lectio uera sit, satis esse duxi, restituis iam illis, quos me tuto corrigere posse putavi, hos quoq; in quib. maior scrupulus inest, adnotare. (quãquam in iis etiam sunt uarietates quædam, quæ parum aut nihil uidentur sententiã immutare) ut omni re cognita possit unusquisq;, quod ipsi melius uidetur, sumere. Non codicum autem tantum in hac diligentia mea fidem spectavi, uerum etiã quam scripturam secuti sint, qui olim in Latinum sermonẽ hoc opus conuerterunt, animaduerti. Si hoc nomine uetus illa, rudis & inculta, tralatio appellanda est. cuius accurate lectionem perspexi, quia mira simplicitate uerbum ex uerbo omnia exprimit. Argyropyli quoq; iudiciũ, hominis Græci: philosophiæq; in primis periti, non parui ponderis apud me fuit. Arretini uero interpretationem non citavi, quia plurimis coniecturis intellexi illum nõ satis fidele exẽplar habuisse.

Fo. 3. pa. ἂν μίαν πινὰ ἀρετῶν. Libri quidã ueteres, δύναμιν. quam scrip-
a. uer. 16. turam sequitur Eustratius. eandemq; Argyropylos exprimere uidetur. Alii uero ut excusi, ἀρετῶν. cũ quib. est uetus tralatio. In margine tamen eorundẽ adnotatum est, legi etiam δυνάμιν. Fieri potest ut aliquis, spectans quid ualeat hic uerbum quo philosophus, non proprie sed e uulgi consuetudine utitur (si uera hæc lectio est) ita emendarit.

30. τοιαύτη δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ. Scripti quidam τοιαύτη δὲ ἡ πολιτικὴ. quæ lectio placuit Argyropylo.

3. b. 9. ἐν ἅπασι τοῖς λόγοις ἐπισητῆρον. Antiquus quidam fidelisq; codex ἐφ' ἑκάστου γένους ἐπισητῆρον. cum eo facit Eustratius.

4. b. 18. καὶ ἐν τῷ ποῦ, δίαται. Optimus liber, & Eustratius. ἐν τῷ ποῦ, δίαται.

31. τοὺς λόγους εἰρηδοῦ. In margine quorundã scriptorũ adnotatum est, legi etiam posse, ποιηδοῦ. quã scripturæ uarietatem nõ nouam esse, declarat uetus tralatio. quæ utranq; exprimit: magis

fideli uel simplici potius consilio, quam erudito.

5. a. 2. ἐμφαίνεσθαι δεήσει. Antiquus quidam. ἐπιφαίνεσθαι.
b. 11. ὁ μονούμενον, αἶρετ' ὃν ποιεῖ τὸν βίον. Plures scripti. ὁ μονούμενον, ἀρκιον καὶ αἶρετ' ὃν. quam lectionem refert uetus tralatio. uereor tamen ne acceptum sit, quod accreuit, ex interpretis paraphrasi: in qua id uerbum est. Argyropylus certe non recipit.
6. a. 23. πολλὰ ἐμφανῇ γίνεσθαι. In quib. dam συμφανῇ: quo uerbo nō multo infra utitur.
7. b. 21. τῶ ἀνθρώπινων βεβαιότης. Non nulli codices, αἰθροπίνων ἔργων habent. quam lectionem uetus tralatio adiuuat. puto tamen quod additum est, declarationem quondam fuisse: ac sine illo pulcherrime sententiam stare.
8. b. 23. καὶ δὲ τὸ εἶν' ἀρχὴν. Antiquus idem fidelisq; liber nominandi casu, ἀρχῇ. quod non displicet.
9. a. 22. εἶκε δὲ καὶ. Habet hæc quoq; lectio ueteres quosdam libros secum. scripti uero alii δέ. quos sequitur Argyropylus.
12. b. 2. ἐξ μνάς προσάγειν. Quidam habent, diuerso tempore προσάγει. uetus tralatio cum illis facit.
16. a. 29. καὶ ἡ μὲν ἐπιθυμία, ἡ δὲ οὐδὲ καὶ ἐπιλύπου: ἡ προσάγεις δ', οὐτε λυπηροῦ. Liber quidam antiquus. καὶ ἐπίλυπος: ἡ προσάγεις δ', οὐτε λυπηρὰ. huius tamen lectionis quæ non inelegans est, nec sententiam uariat, alibi uestigia non inueni.
17. b. 20. οὐδὲς ἐκὼν, πανηρὸς: οὐδ' ἄκων, μακρόεις. Vereor ne μακρὸς legi debeat: carminis enim ratio uidetur hoc poscere. quæ in extremo nunc claudicat. Sed etiam in sermone παρὰ δικαίου: qui falso putatur Platoni tributus, ubi hic antiqui poëta senariis adducitur, ita legitur. ποίῳ ποιητῇ, ὅς τις εἶπεν. Οὐδὲς ἐκὼν, πονηρὸς: οὐδ' ἄκων, μακρὸς. Aliquis fortasse, uersum esse non animaduertens, poëtica uoce sublata, cōmunem restituit.
19. b. 37. αἴ γε ἐν ὕλῃ, ἢ ἐν ἔλει, ἢ. Quamuis nihil uarietatis in scriptis codicib. inuenerim, uereor tamen ne locus uitiosus sit. ut cum diuersis in exemplarib. quondam nunc hoc, nunc illo modo legeretur, imperiti postea librarii utranq; lectionem exscripserint. si similitudo harum uocum mihi hanc suspensionem gignit: nec nō quia illarum altera rei declarandæ satis erat, ut non uideatur conuenire breuitati elegantiaq; huius scriptoris, otiosus hic sermo.

Sic certe cum duob. pluribusq; modis locus aliquis legebatur, id adnotare Greci in margine librorum consueverant, Argyropy-
lus sine dubio huius iudicii fuit, qui una contentus, alteram cō-
tempnit, & in lustris dicens, posteriorē uidetur magis probasse.
10. a. 35. μᾶλλον ἢ τῷ θανάτῳ λυπησεται. Antiquus ac fidelis in pri-
mis liber. λυπησεται. uetus tralatio cum illo est.

b. 33. εὐρὺν ἢ ἑλαφὺν ἢ ἄγριον αἶγα. Allusit ad uersum Homeri qui
est in. iii. libro Iliadis. ubi simili hoc declarat quanta uis gau-
dii occuparit animum Menelai, uiso Paride in acie: quod spe-
rauit se posse commode illic inimicissimum hominem ulcisci.
» Ὡς ἂν λείων ἐχάρη, μέγα λῶ ἢ σῶματι κύεσθαι,
» εὐρὺν ἢ ἑλαφὺν κερὰν, ἢ ἄγριον αἶγα.

Epitheton, quo ornarat ceruum poëta, omisit philosophus: quod
uero naturam capre siluestrem indicat, retinuit.

41. 2. 3. καὶ ἠνέξατο. quidam δὲ ἔξατο.

23. ἢ μὴ ὥς δ' αἶ: ἢ μὴ ὡς δ' αἶ. Posterior pars a' quib. dam codici-
bus abest, & iis quidem melioris notæ. illam quoq; Argyro-
pylus reliquit. sunt uero alii scripti, in quibus pro illa legatur.
ἢ ὥς δ' αἶ.

22. a. 16. τὸ φθάνειν τῷ οὐσίαν. Vnus, antiquus quidem ille, τὸ φθάνειν.

27. ἢ μὴ αἰχροποιεῖν. Idem. αἰχροποιεῖν.

25. b. 11. οἱ κ' ἐστὶ δὲ μικροκίνδυνος. Aspasius ita legit: cui se comitem
adiungit Argyropylos. scripti ferē πυκνοκίνδυνος. in eorum
tamen margine castigatum est ille modo. omne discrimen in
hoc uersatur: crebritatem ne periculorum, an exiguitatē signi-
ficare uoluerit Aristoteles: hoc. n. una: illud, altera uoce signi-
ficatur: ualet. n. nō esse μικροκίνδυνον magnanimum uirum,
despicere illum pusilla pericula: indignaq; se existimare. non esse
uero πυκνοκίνδυνον, nolle illum frequenter subire pericula,
uerum se grauiorib. temporib. uitamq; suam reseruare. diuersa
quæ uidetur sententia, eodem pœne recurrit: neq; . n. magna
pericula frequentia esse possunt: leuia. n. minuta q; huiuscemo-
di sunt. contraria huic uox quā infra ponit, μεγαλοκίνδυνος,
hanc lectionem confirmat.

29. καταφρονητικὸν γὰρ. & quæ sequuntur. Antiquior & fide-
lior liber nulla re discrepat ab excusis. In margine tamen eius

*** i i

adnotatum est, ita quoque hunc locum legi: magna imutatione facta. παρρησιαστικῶν γὰρ διὸ καταφρονητικὸς. καταφρονητικῶν γὰρ διὸ παρρησιαστικὸς. uidi etiam in quo ita scriptum foret. παρρησιαστικὸς γὰρ διὸ καταφρονητικὸς εἶναι καταφρονητικὸς δὲ διὸ παρρησιαστικὸς. cui lectioni prebet se sociam uetus tralatio, quoad perdurat. reuertitur. n. postea ad receptam, exprimens etiam extrema uerba quæ illinc absunt. Argyropylus hanc ipsam lectionem sequitur. hoc tamen excepto quod, παρρησιαστικῶν γὰρ, uidetur legisse: non δέ.

- 29.b.22. οὕτω θαυμαστὸς. Quidam antiquus, θαυμαστὸν, neutro genere: ut rem ullam tam admirabilem, neget.
- 30.b.33. ἰσοῦς ὅτι λόγον. Apud Ephesium duob. locis numero multitudinis, λόγων. eandem lectionem sequitur Argyropylus.
- 32.a.13. πῶν κατὰ ἀναλογία. Antiquus. τῆς ἀναλογίας.
- b.10. τὸ δὲ νόμισμα ὡς πρὸς μέσον. In margine quorundam codicum castigatum est, μέσον. quam lectionem sequitur uetus tralatio. Argyropylus quoque mensuram reddit. nec tamen imutandam lectionem censeo. fluxisse autem id uerbum puto e' paraphrasi Ephesii. esseque declarationem Aristoteleis uocis. sic. n. ille. εἰς τὸν ὅτι τὸ νόμισμα ὡς πρὸς μέσον ἢ τοι μέσον. & quæ sequuntur. infra etiam idem repetit.
15. οἰκία ἐφ' ἧς α. Plures scripti οἰκία α. quam lectionem probauit Argyropylus.
- 33.a.23. καὶ μὴ χωρεῖν. Antiquus liber sine particula negandi, καὶ χωρεῖν. uetus tralatio cum illo facit. conuenit autem sententia hæc quoque lectio. usque ad tempus illud quo semigrarit a patre.
- b.14. ὅταν προχθῇ, ἀδίκημα. Plures scripti, τὸ ἀδίκημα.
33. οἶον τὸ γινῆναι. Antiquus ac fidelis liber, ἐγινῆναι.
- 34.b.8. καὶ πρὸς τοῦ διχαοπροχθῆν. Plures libri, πρὸς.
11. καὶ ὅ καὶ ὡς. Antiquus quidam. καὶ ὅ. diuerso casu. Ephesius quoque.
- 35.a.27. δὲ τοῦτ' ἀνθρώπινον ὅτι. Nihil uarietatis inueni in scriptis libris. Argyropylus uidetur legisse. καὶ τοῦτ' ἀνθρώπινον ὅτι. cuius etiam lectionis uestigia sunt in uetere tralatione.
- 36.b.14. ἀλλ' ὡς εἶναι. quidam ἀλλ' ὡς.

72
17. a. 18. διάνοια δ' αὐτῇ. plures codices αὐτῇ.

17. μετὰ λόγον ἀληθῆ. Eustratius, ἀληθοῦς. quem sequitur Argyropylus.

40. a. 16. ὁ δ' εἰ ταῖς περατικαῖς. In margine quorundam codicum castigatum est. τοῖς περατικοῖς. quam lectionem secutus est Argyropylus.

41. a. 7. εὐταυθα : ἐὰν δὲ λάβῃ. Eustratius. εὐταυθα, ἐὰν λάβῃ. cuius lectionis rationem accurate reddit.

43. b. 3. συμπεῖον δὲ : καὶ γὰρ μαλακοὶ λέγεται. Ita emendaui, cum prius excusi haberent, ἀκλόλατοι. quia in cunctis quos uidi, scriptis, ita legi animaduerti. Cum autem Aspasius damnatam à me lectionem sequatur, inueni etiam, quod cōtra illius auctoritatem stat, in quodam exemplari hanc eius nominis ac sententię declarationem : καλῶς οἱ ἴδ' εἰ δίδονται τοῖς δι' ἀφῆς πόντοις, μαλακοὶ λέγονται, ἀλλ' οὐχ οἱ μὴ αὐτέχοντες ἀπμίας, ἢ ὀργῇ, ἢ πεινίᾳ καὶ τοῖς τοιοῦτοις.

44. b. 29. εἴτα αμαρτάνουσι πῆς πρέξεως. Vidi sane non nullos libros, & in iis omnium optimum, qui habent πρεσέξεως. Argyropylus quoq; eam lectionem sequitur. nihil tamen immutare uisum est. quia receptę huius uestigia in uetere tralatione apparent, & multi adhuc ipsam codices retinent. Sed Aspasius quoq; eam agnoscit. qui cum in notione ipsius explicanda, uerbo hoc utatur. putaui eiecta propria uoce, declarationem locum ipsius in illis libris occupasse.

45. a. 30. συμβαλῶν πρὸς ἑμψυχον. Quidam presentitempore. συμβαλλῶν.

33. κακὰ πείσεις. Idem iuncto uerbo, κακοποιήσεις.

b. 16. ὁ δ' ἀκλόλατος ἀντίκειται δὲ. Ita sane scriptum offendi in cunctis codicib. Aspasius tamen legit ἀκρατῆς. quem sequitur Argyropylus uetus tralatio, (nisi locus negligētia libratorum corruptus sit) uidetur ita scriptum in suo exemplari habuisse. ὁ δ' ἀκλόλατος : ἀκόλατος δὲ ἀντίκειται σώφρονι. ἀντίκειται δὲ τῷ μὲν ἀκρατῇ, ὁ ἐγκρατῆς. uel potius, cum ut oq; modo auctor ipse in diuersis codicib. legi animaduertisset, ambas ut solet, lectiones expresit.

46. a. 1. ὡς πρὸς προμεγαλίπαντον. Ita quoq; plures ac fideliores li-

*** iii

- bri habent. sunt tamen in quibus legatur, *προγαργαλιδότης* quam lectionem manifesto sequitur Argyropylus.
- b. 9. *εἰσὶ δὲ πινυοὶ οἱ ἐμυλνεπικὸς τῆς δόξης*: εἰσὶ δ' οὗς καλοῦσι & quæ sequuntur. Quidam liber *τῆς δόξης* εἰσὶν. οὗς καλοῦσι. quam scripturam sequutus est Argyropylus.
47. b. 9. *ὑπολύπου ἑξέως*. Scripti quidam *ὑπολοίπου*. Interpres quoque circumferri ambas lectiones ostendit.
50. a. 7. *παρφαείδω*. Antiquus quidam, altera ommissa præpositione, *παρείδω*.
- b. 22. *ὁ πολὺ τῆς ἐρωτικῆς*. Consentiant cuncti, quos uidi, codices. Aspasius tamen affirmat extare etiam libros in quibus diuerso genere numero, casu, legatur *τοῖς ἐρωτικῶς*.
36. *ταύτη γὰρ ὁμοία*. Non nulli scripti. *ταῦτα γὰρ ὁμοιοι*. Aspasius quoque utranque lectionem circumferri solitam narrat. Argyropylus peruulgatam nunc recipit.
53. b. 10. *πρὸς ἐργασίαν ἢ χρημάτων*. Argyropylus sine diiungendi particula, *ἐργασίαν χρημάτων* uidetur legisse. cuius etiam lectionis uestigia extant in uetere translatione. Scripti tamen libri ipsam retinent. quare nihil immutauit: quamuis in altera propensior sim. nec me tamen fallit *ἐργασίαν*, nulla re adiecta, dici studium ita quaestus consequendi. ut ipse locutus est in primo libro de rebus superis. ubi tradit alluionibus fluminum, in eam influentium, altitudinem Mæotis paludis ita imminutam, ut multo minoribus nauigiis quàm olim solebant, mercatores eo nauigent. ὥστε πολλὰ ἐλάττω τῷ μεγέθει πλοικίων εἰς πλεῖ πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἢ ἐπὶ τῇ κοσῶν.
55. b. 2. *ἐκὰς τὰς ἑρ τοῦ ἀγαθοῦ ἐφέτω*. Antiquus quidam *ἐρέχτω*. In margine quoque aliorum adnotatum ita legi debere.
55. *κοῦκ ἀμφίλογον*. Optimus liber, *ἀμφίβολον*.
56. a. 1. *ὁ σὺν ἐφύρατο*. Idem *ἐπύρατο*.
57. a. 34. *πότριν τῶν λυσάμενον*. Antiquus quidam, *λυβασάμενον*. cæteris cum excusis conuenit.
- b. 7. *οὐκ αἰ δόξεις*. Plures *δόξαι*.
58. b. 8. *δόξε δ' αὖ ταύτη*. & quæ sequuntur. Eustratius aliam quoque huius loci repperiri lectionem tradit. quam diligenter explanat. est autē hæc. *δόξε δ' αὖ ταύτη εἴν φιλία ἢ οὐκ ἐπὶ δνότᾳ αὐτᾶ*.

Cunctos tamen quos uidi, receptam habere animaduerti.

19. καὶ δὲ πῶς μοχθηρίαν μισοῦνται, φεύγουσι τὸ ἦν. Argyropylos uidetur legisse, μισοῦσι τε καὶ φεύγουσι: ut sane in quibusdam codicibus inuenitur: intellexit. n. ipsos nō odio haberi ab aliis ob uitam illam impuram ac flagitiis inquinatam, uerum ipsos met se ipsos odio prosequi: uitamq; illam, plenam uiciorum ac scelerum, ferre non posse.

25. καὶ τὸ μὴ δὲ μοχθηρίαν ἀλγεῖ. ἀπεχόμενον πόνων: τὸ δὲ, ἥδεταί. Cum in excusis antea legeretur. καὶ τὰ μὴ, δὲ μοχθηρίαν ἀλγεῖ, ἀπεχόμενος πόνων, τὰ δὲ, ἥδεταί. hanc lectionem ueriores iudicaui: præter fidem uero antiquissimi ac fidelissimi codicis, multum me impulit ut alteri eam præponere sententiā ipsa: puto. n. loqui de diuersis animi nostri partibus, quas sedicio ne quadam agitari dixerat. Vetus quoq; tralatio hanc ipsam confirmat. Nec me tamen fugit Argyropylos alteram illam sequutum.

59. a. 8. διὸ μεταφέρων φαίνεται αὐτῷ ἀργύλῳ εἶναι φίλιν. Cunctos, quos uidi scriptos codices, hanc lectionē retinere cognoui. quā uis in margine quorundam adnotatum sit, legi etiam ἀργύλῳ εἶναι φίλιν. Ipsius quoq; in uetere tralatione uestigia certa sunt. Nō possum autem non mirari Argyropylos, ingeniosum & eruditum uirum, illam repudiasse, nec ueram esse sensisse: conuenit. n. mirifice superiori sententiæ: cum. n. beneuolos aliquibus, bene uelle tantum, cupereq; ipsis commoda dixisset: neq; studio suo eosdem adiuuare, aut molestiam ullam pro illis suscipere, naturam eorum subtiliter perspiciebat, inquit, quare nō inscite aliquis ipsam ignauam amicitiam, tralato uerbo utens, appellare posset: neq; . n. res quæ animō sensuq; careret, ignaua inersq; proprie dicitur. In altera uero lectione tralatio nulla est. recte igitur animaduersa uis nominis μεταφέρων, ostendit ita omnino legi debere. nec tamen non Eustratius quoq; alteram sequitur, qui ut arbitror fraudi fuit Argyropylo, persuasitq; ipsi ut laberetur. nā quin uerum sit quod altera illa significatur, dubitari non potest: id. n. paulo supra manifesto præcepit Aristoteles. ut in posteriore quoq; libro

ἡθικῶν, quæ magna uocantur . nec non in illis etiam quæ misit
ad Eudemum Cyprium, sodalem suum . Addidit tamen hic
acutam elegantemq; hanc uocem , quam qui naturam amba-
rum percepisset , edere uere possit.

37. καὶ ὡς παρὰ λόγον γινόμενον. Antiquus quidam, παράλογον.

b. 35. οὐδὲν ἄλλ' αὐτοῦ πρᾶξις. Discriminis nihil inueni in scriptis
codicib. Eustratius tamen ἄφ' αὐτοῦ legit.

60. b. 16. ὅταν ὁ δαίμων δὴ διδῶ, ἢ δ' εἰ φίλαν. Apud Euripidem, aucto-
rem huius scenarii , in Oreste fabula, χρὴ legitur.

61. a. 11. τὸ δὲ ζῶν ὁρῶνται τοῖς νόμοις, δυνάμει αἰσθησεως. Sunt plures
codices in quibus legitur δυνάμει, accusandi casu . Eustratius
in hoc 'a' recepta lectione non discedit, cum idem δέξεται, cō-
tra illorum auctoritatem habeat.

13. εἰς τὴν ἐνέργειαν ἀνάγεται. Antiquus quidam ἀγεται, absq;
præpositione .

62. a. 3. συλλυπεῖσθαι, ἢ φίλους αὐτοῖς. Scripti quidam συλλυπεῖν .
quam lectionem sequutus uidetur Argyropylos . uetus tamen
traliatio receptam confirmat.

b. 4. τὴν τοῦ ἡθους ἀρετὴν. Antiquus quidam ἡθους ἀρετὴν . In
margine etiā alius adnotatum inueni . posse quoq; ita legi . nam
ceteri omnes receptam lectionem retinent . ut uetus etiam tra-
latio . Argyropylos & Eustratius . qui intellectum & rationem
ipsius diligenter explicat .

63. a. 15. αὐτῇ τὰ γὰρ θόν. Ita repperi in cunctis codicib. Argyropylos
uidetur in suo exemplari habuisse αὐτῇ τὰ ἀγαθόν . ut apud Eu-
stratium quoq; legitur . quam uis , si diligenter attendas , con-
stantem illum non inuenias : nunc . n . dandi casu : nunc ac-
cusandi legere uidetur , ut diuersorum fortasse uariæ illæ decla-
rationes sint .

20. εἰ μὴν γὰρ τὰ ἀνόητα ὠρέγγο. Non nulla hic restitui, fretus mul-
tis maximisq; auctoritatibus, & librorum & interpretum: unum
tamen addere nunc libet. Eustratium legere ἀνόητα μόνον. quæ
sequitur Argyropylos . uestigium tamen nominis, quod illic
adiunctum est, alibi non repperi.

25. τῷ μηδετέρῳ. Eustratius & Argyropylos . τῷ μηδετέρῳ.

- b 1. ἐν ᾧ ὄσιν. In margine scripti libri adnotatum uidi, legi etiam ὡς ὄσιν. quam lectionem expressit uetus tralatio.
26. πῶς δὲ ἐν προφ' ὄντασ, Vnus antiquus tamē. προσφ' ὄντασ.
- 64.a. 22. μὲρ οὖς γὰρ ἐκτέρεα. Vnus quidam ex omnib. μέρς γὰρ ἐκτέρεον. quam scripturam sequitur Argyropylus. in uetere tralatione uestigia receptae apparent.
- b. 4. τῶν ὑπὸ τῶν ἀλεξανδρινῶν κειμένων. Apud Alexandrum qui in quaestione. xliii. libri. liii. totum hunc locum ponit, extremum horum uerborum non est. ut paulo infra etiam in hoc discrepat quod κῆτε κῆτην δὲ βελτίστην habet. nec tamen manu exaratos eius politici scriptoris libros uidi, sed excusos tantum: qui sunt macularum pleni.
- 66.a. 27. οὐ πῶς δὲ ἀποδ' ὡς. Ut omnes quos uidi, codices hanc lectionem intus retinent, ita in eorum margine adnotatum offendi, μετὰ ἀποδ' ὡς quoq; scribi. quam scripturam sequutus uidetur Argyropylus, nisi ille sententiam potius eius nominis expressit, ac quod hic ualet duob. uerbis reddidit: manifesto. n. si ἀποδ' ὡς etiam legendum est, ita accipi debet: significat. n. uitam in qua cura studiumq; ponatur. cum plerunq; eius uerbi alia uis esse soleat. quare, quod in margine, ut uaria lectio, collocatum est, puto fuisse quondam huius declarationem.
- b. 9. δεκῆ γὰρ ἢ σοφία. Quidam codices. φιλοσοφία. cui lectioni assentitur Argyropylus & uetus tralatio, sed Eustratius quoq; eandem agnoscit. qui tamen in hoc dissentit a scriptis omnib. libris, & tralationib. quod πῶς uidetur legisse, non βεβαίως.
16. καὶ ὅσω αὐτὸ σφόδρ' ἦ. In margine plurium codicum emendatum est secunda collatione, σφόδρως.
- 67.a. 23. σωρημένη δ' αὐτῶν καὶ τοῖς πάθεσιν. Eustratius longe aliter legit. σωρημένη δὲ αὐταῖς καὶ τοῖς πάθεσιν. cuius etiam lectionis sensum accurate aperit. Illius tamen uestigium alibi non repperi.
26. διακριβῶσαι γὰρ. Antiquus quidam, δὲ, ceteri omnes γὰρ.
- b. 31. δυνατὸν δὲ καὶ μὴ ἀρχοντασ ᾗς καὶ θαλάσσης: plures scripti, δυνατὸν δὲ καὶ μὴ ἀρχοντα. & coniunctione uariata, & numero consequentis uocis. nā ex uis prius γὰρ, quod imutauit, habebāt.
33. κατὰ τὴν ἀρετὴν. quidam κατὰ τὴν ἀρετὴν, habent. in mar'

gine tamen iidem emendatum ἀρχλῶ. fidelis in primis liber, re
F. 62. p. ceptam lectionem seruat. cum quo facit, & uetus tralatio & Ar
pā nota gyropylus.

to. a. 8. καὶ τὸν βίον ἐπιφέροντας. Quidam scripti, ἀναφέροντας.

b. 2. προδιεργάζου. Antiquus quidam absq; priore præpositione,
διεργάζου.

68. a. 12. ὁ ἀκριβοῦσαι. Plures codices ἀκριβοῦσαι. quam lectionem
sequitur Argyropylus. uetus tralatio receptam exprimit. Multi
uersus hic defecerunt infideliore libro, ut destitutus illo, duce op
timo, incertior sim.

25. ὡς πορὶ ἰατρικῆς. In margine non nullorum codicum adno
tatum est scribi etiam ὡς ἰππικῆς. quod fluxisse arbitror ab Eu
stratio, qui manifesto ita legit, uetus tralatio & Argyropylus re
ceptam sequuntur.

b. 15. οὐδ' ἰατροί. Vnus quidam antiquus ἰατροί.

17. ἐκάστου διελόμενοι. Non nulli codices ἐκάστους, multitudinis
numero & accusandi casu. Vetus tralatio cum his est. Argyro
pylus cum aliis.

16. ἢ πορὶ τὰ ἀνθρώπινα, φιλοσοφία. Antiquus quidam σοφία. cæ
teræ auctoritates receptam lectionem constituunt.

¶ Corrigito sic errata impressorum.

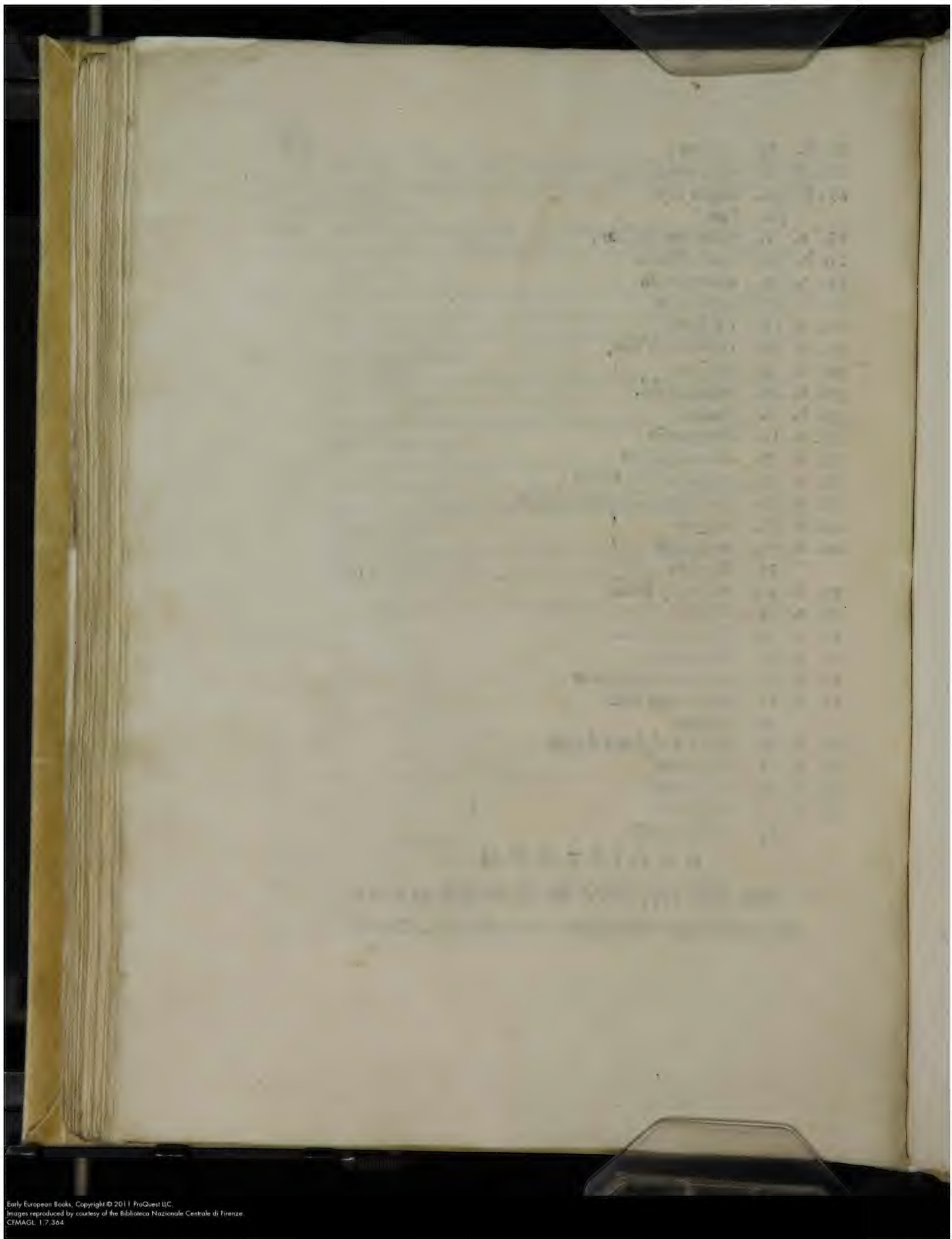
- Fol. 3. b. 1. οὐσας,
13. ἀνδρείαν.
4. a. 17. πάντα
b. 25. ἀνθρώπου.
5. a. 7. ἄλλο δὴ ἐν ἄλλῳ.
5. b. 38. ταύτῃ δὲ ψυχῇ ἐρέγειαν
6. b. 14. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ
7. b. 9. καὶ τὸ νῦν
9. b. 12. : ἐπαινοῦ μὲν
10. b. 29. τῆς ὑγιείας
11. b. 34. μὲν οὐ πράττουσιν.
12. a. 20. φήσει. εἴ πο μὲν δὲ πορὶ τούτου πρότερον. ἐν οὗτω
12. b. 35. δι' ἐπιδέχεται
14. b. 11. καὶ πάλιν καὶ κύματος

16. a. 2. πᾶσαι,
 17. a. 1. πῶς ἀποβήσεται
 17. b. 34. κύριος γὰρ
 36. ὅσα δι
 18. a. 1. τοιούτους γενέσθαι,
 19. b. 4. Γουλυδαμασ
 21. a. 5. κρηνοτάτη δὴ
 21. b. 17. κρηνοτάτη
 22. a. 11. ἡ δὲ πόλις
 22. b. 19. ἐλδυσίος ὅτιν,
 30. a. 8. ἐν μέρσι
 30. b. 10. πρᾶσις. ὦν.
 31. b. 6. δικαίου
 37. a. 11. θεωρητικῶς
 38. b. 7. ἄτοπον ἢ ἄπισ
 39. a. 14. φρονίμους εἶν. καίτοι
 42. a. 19. οὐκ οἶετ' ἡ δὲ ἀκρατὶς δολιχός,
 43. a. 32. τύχη δὲ
 45. a. 26, σιναμορία
 35. διωξέσθαι
 50. b. 34. πᾶσαι γὰρ φιλία
 52. a. 8. ἡ δὲ πόλις
 54. a. 26. ἐκαστὴν ἰσονομία
 58. a. 15. τῆς ἡγεμονίας
 58. b. 12. καὶ λαμβάνουσιν
 62. a. 25. αἰρετὴ καὶ πόλις
 31. οἰονταί
 62. b. 29. ἀγαθὸν εὐρίσκων ὥς πορ
 65. a. 2. καὶ γραφή,
 66. a. 32. τυχῶν καὶ
 68. a. 3. αἰδῶ τῶν
 27. πόλιν ἢ πῶς

REGISTRUM

αααα. ββββ γγγγ δδδδ εεεε ???? ηηηη θθθθ ιιιι ****

Omnes sunt quaterni excepto . ιιιι. ****. Terni.

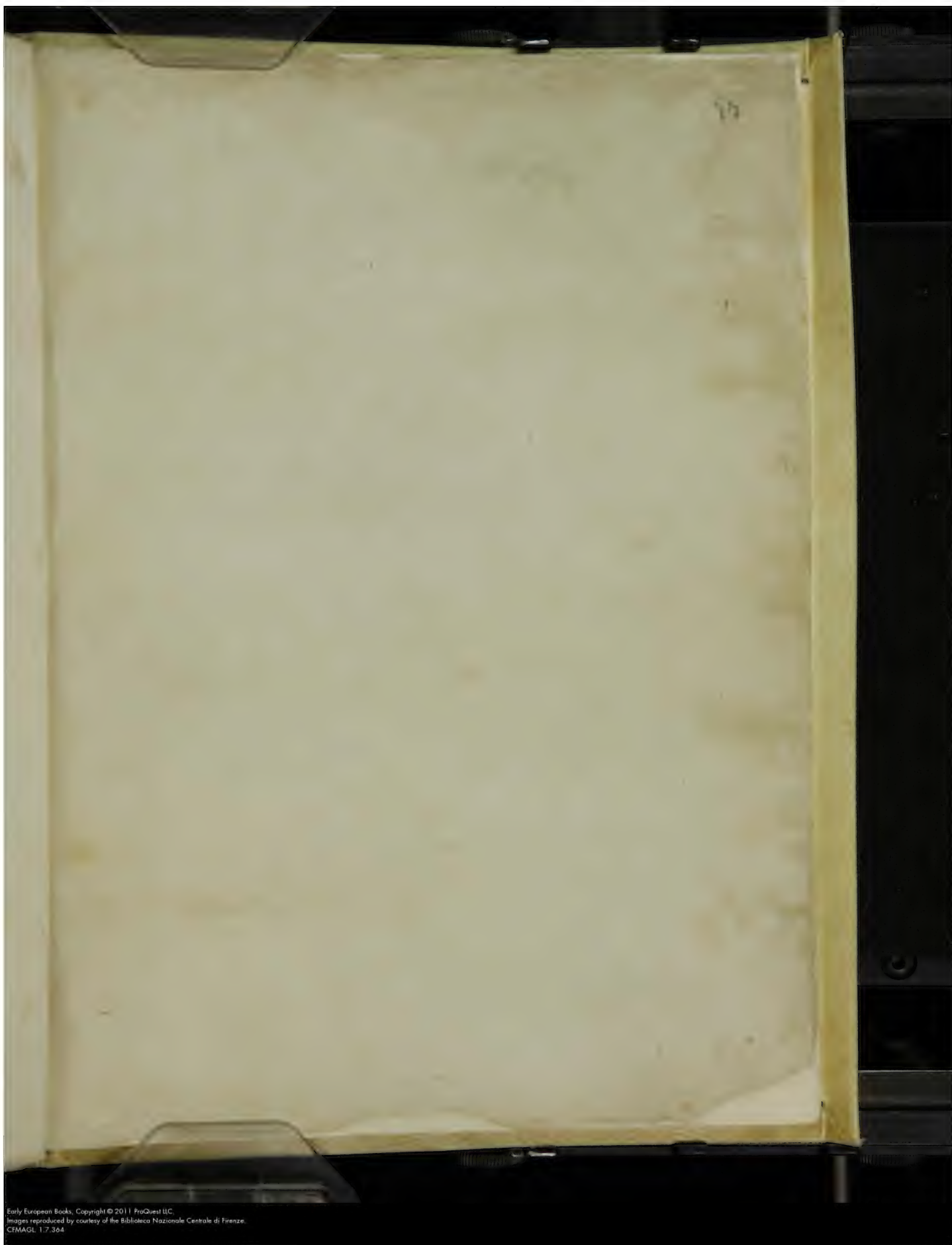

70

❧ FLORENTIÆ ❧
APVD BERNARDVM IVNCTAM
MDXLVII.

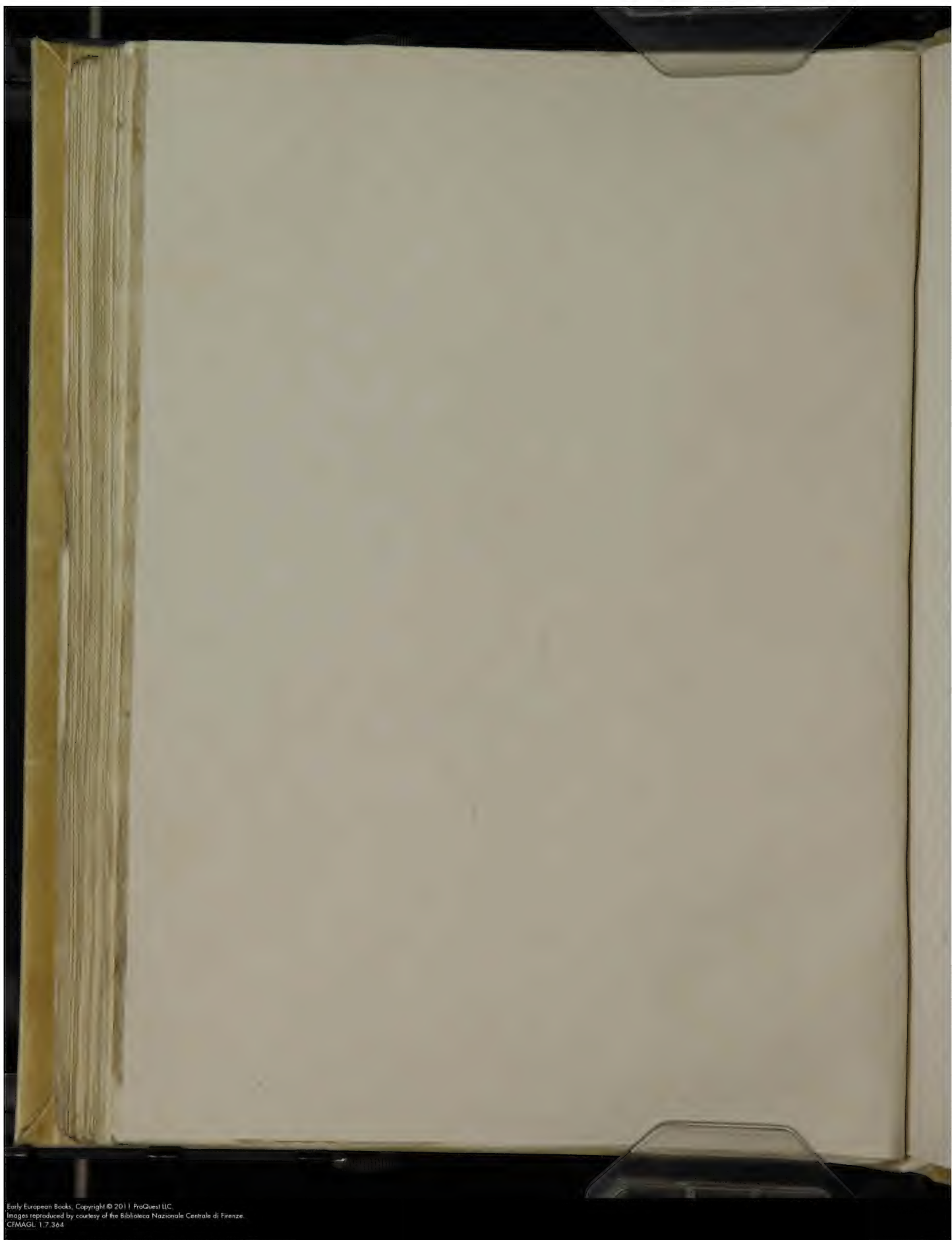
1-7-364

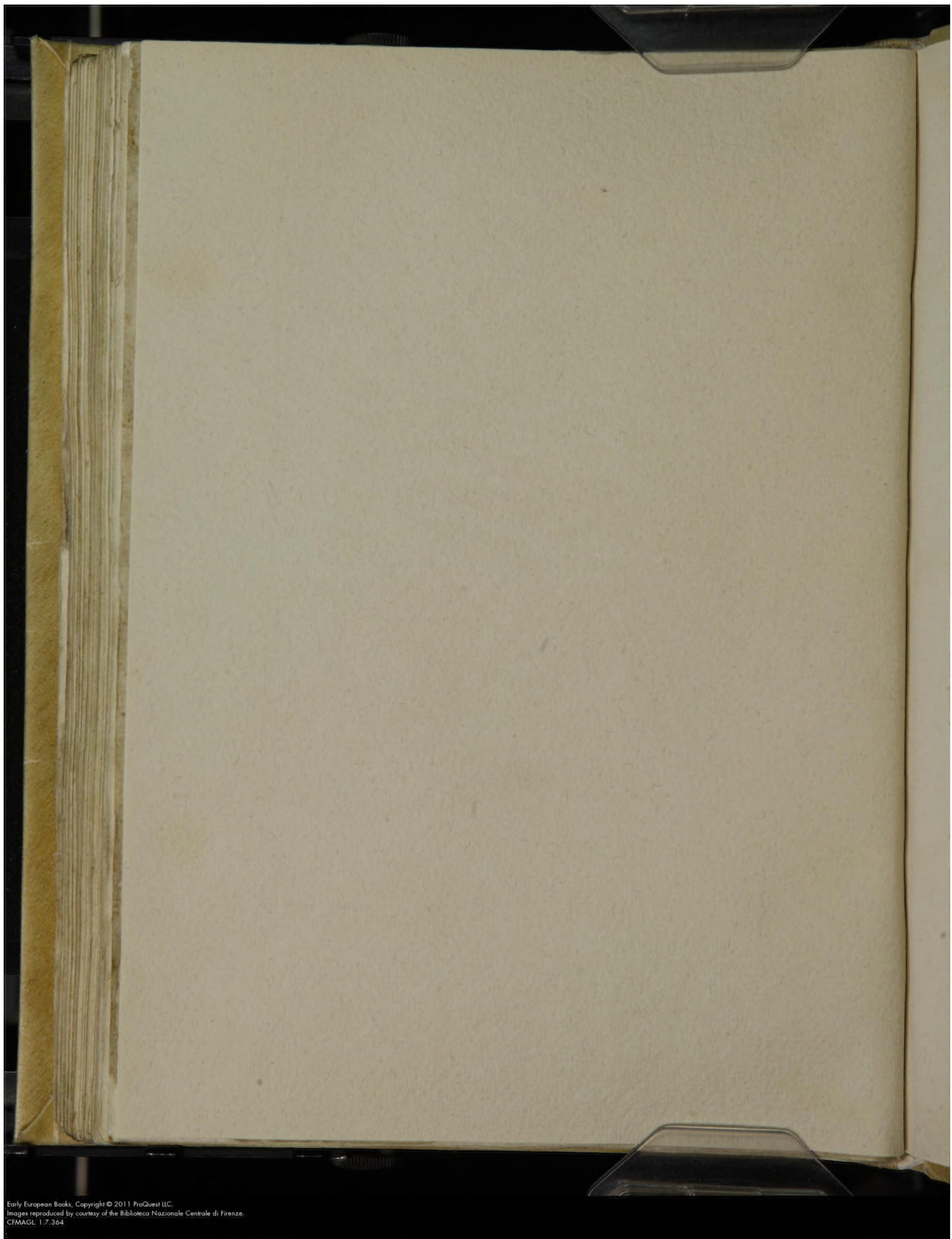

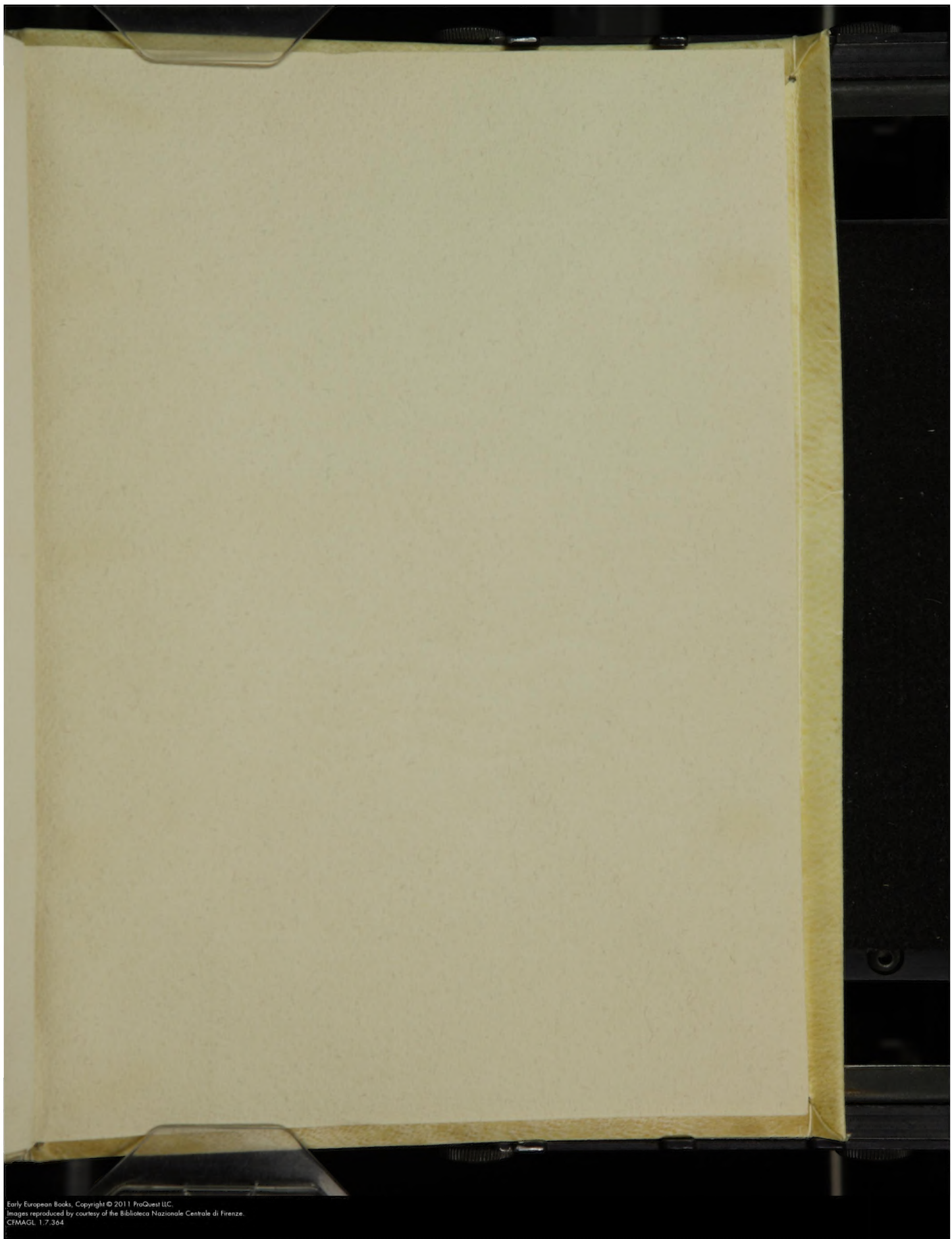
1-7-364

005644849

